

Ardahan Üniversitesi

Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Türk Dili

KAN KALESİ HİKÂYESİ
(GİRİŞ, METİN, ÇEVİRİ, DİZİN, TIPKIBASIM)

Kasım TOPAL

Danışman: Prof. Dr. Ceval KAYA

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2019

KAN KALESİ HİKÂYESİ
(GİRİŞ, METİN, ÇEVİRİ, DİZİN, TIPKIBASIM)

Kasım TOPAL

Danışman: Prof. Dr. Ceval KAYA

Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı

Türk Dili

Yüksek Lisans Tezi

Ardahan, 2019

KABUL VE ONAY

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL TUTANAĞI

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Prof. Dr. Cevdet KAYA danışmanlığında, Kasım TOPAL tarafından hazırlanan bu çalışma 16/12/2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Türk Dil ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan Doç. Dr. Mustafa SENEL İmza:

Jüri Üyesi Prof. Dr. Cevdet KAYA İmza:

Jüri Üyesi Doç. Dr. Levent Kaya İmza:

Yukarıdaki imzalar adı geçen öğretim üyelerine aittir. 16/12/2019

Dr Öğr Üyesi Bekir DİNÇER
Enstitü Müdürü

Enstitü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kağıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Ardahan Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinleri yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayımlanan **“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”** kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / Ardahan Üniversitesi Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- Enstitü / Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- Enstitü / Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihimden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- Tezimle ilgili gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

16/12/2019

Kasım TOPAL

“Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge”

- (1) Madde 6. 1. Lisansüstü teze ilgili patent başvurusu yapılması veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda, tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
 - (2) Madde 6. 2. Yeni teknik, materyal ve metotların kullanıldığı, henüz makaleye dönüşmemiş veya patent gibi yöntemlerle korunmamış ve internette paylaşılması durumunda 3. şahıslara veya kurumlara haksız kazanç imkanı oluşturabilecek bilgi ve bulguları içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile altı ayı aşmamak üzere tezin erişime açılması engellenebilir.
 - (3) Madde 7. 1. Ulusal çıkarları veya güvenliği ilgilendiren, emniyet, istihbarat, savunma ve güvenlik, sağlık vb. konulara ilişkin lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir *. Kurum ve kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlere ilişkin gizlilik kararı ise, ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kuruluna bildirilir.
- Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik süresince enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir, gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Otomasyon Sistemine yüklenir.

* Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

ETİK BEYAN

Bu çalışmadaki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, görsel, işitsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, yararlandığım kaynaklara bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu, tezimin kaynak gösterilen durumlar dışında özgün olduğunu, Tez Danışmanının Prof. Dr. Ceval KAYA danışmanlığında tarafımdan üretildiğini ve Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Yazım Yönergesine göre yazıldığımı beyan ederim.

Kasım TOPAL

ADAMA

Bu çalışmayı bilgilerimin billur kaynağı, müteveffa babam, şair Mecnun TOPAL'a, müteveffa annem Kebire TOPAL'a ve çalışmalarım esnasında sabrını ve hoşgörüsünü esirgemeyen aileme adıyorum.

TEŞEKKÜR

Ders aŐamasından tez sunum aŐamasına kadarki sűreçte yardımlarını esirgemeyen, engin tecrűbesini ve ilmî disiplinini kendime ıŐık saydđđđm, deđerli hocam Prof. Dr. Ceval KAYA'ya sonsuz teŐekkűrlerimi bir borç bilirim.

ÖZET

TOPAL, Kasım. *Kan Kalesi Hikâyesi (Giriş, Metin, Çeviri, Dizin, Tıpkıbasım)*, Yüksek Lisans Tezi, Ardahan, 2019.

Çalışmada, Hz. Ali cenknamelerinden biri olan Kan Kalesi Hikâyesi esas alınmıştır. Çalışma “Giriş”, “Metin”, “Çeviri”, “Dizin” ve “Tıpkıbasım” olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır. “Giriş” bölümünde Türk edebiyatındaki cenkname türü hakkında genel bilgi verilmiş, Hz. Ali cenknameleri hakkında yapılan çalışmalar tanıtılmıştır. Çalışmaya esas olan nüshanın istinsah edildiği dönemin dil özellikleri ile Eski Anadolu Türkçesinin dil özellikleri karşılaştırılmıştır. “Metin” bölümünde nüshanın metin kısmı hazırlanmıştır. “Çeviri” bölümünde metnin günümüz Türkçesine dil içi çevirisi yapılmıştır. “Dizin” bölümünde metnin dizini hazırlanarak sözcük kadrosu belirlenmiştir. “Tıpkıbasım” bölümünde de metnin fotoğrafları eklenmiştir.

Anahtar Sözcükler:

Destan, Cenkname, Hz. Ali, İslamiyet, Eski Anadolu Türkçesi.

ABSTRACT

TOPAL, Kasım. *Text, Translation, Index and Just Printing of a Blood Castle Story*, Master Thesis, Ardahan, 2019.

This study focusses on the story of Kan Kalesi which is one of Ali's cenknames. The study consists of five chapters: "Introduction", "Text", "Translation", "Index" and "Just Printing". In the "Introduction" section, general information about the genre in Turkish literature is provided and Ali's cenknames are introduced. The linguistic characteristics of the period in which the story was generated was compared with those of Old Anatolian Turkish. In the "Text" section, the text part of the story is prepared. In the "Translation" section, an intra linguistic translation into modern Turkish is produced. In the "Index" section, the index of the text is prepared and the word squad is determined. In the "Just in Print" section, photographs of the text are presented.

Keywords:

Epic, Cenkname, Hz. Ali, Islam, Old Anatolian Turkish.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	
ETİK BEYAN	
ADAMA	
TEŞEKKÜR	
ÖZET	6
ABSTRACT	7
İÇİNDEKİLER TABLOSU	8
SİMGELER	9
KISALTMALAR	10
ÖN SÖZ	11
1. GİRİŞ	12
1. 1. AMAÇ	12
1. 2. SINIRLILIKLAR	12
1. 2. 1. Nüsha Hakkında Bilgi.....	12
1. 2. 2. Özet.....	15
1. 3. YÖNTEM	20
1. 4. YAPILAN ÇALIŞMALAR	21
1.4.1. Kitaplar	21
1.4.2. Makaleler	21
1.4.3. Metin Neşirleri.....	21
2. METİN	22
3. ÇEVİRİ	142
4. DİZİN	196
SONUÇ	487
5. TIPKIBASIM	488
KAYNAKÇA	579
EK 2. Orijinallik Raporu	581
EK 1. Etik Kurul ya da Muafiyet İzni	582
ÖZGEÇMİŞ	583

SİMGELER

< > Eksik yazılmış unsuları kuşatır.

< Kelimenin kaynağını gösterir.

+ isim tabanına eklenen ek.

- fiil tabanına eklenen ek.

→ bakınız.

↔ karşılaştırmız.

~ Kelimenin kendisini karşılar.

KISALTMALAR

Ar. : Arapça

Far. : Farsça

İt. : İtalyanca

Osm. : Osmanlıca

Soğ. : Soğdca

T. : Türkçe

Yun. : Yunanca

ÖN SÖZ

Milletlerin eski dönemlerinde ortaya çıkmış, millî kahramanlık, savaş ve siyasî maceraları anlatan manzum hikâyeler; destan kelimesiyle karşılanır. Bu millî kahramanlıklar, zamanla millete önder olan bir şahsiyetin etrafında olgunlaşarak millî destan hâlini alır. Millet, tek bir kahramanın arkasında birleştiği için toplum içi çatışmalar görülmez. Kahramanlar, içinde yaşadığı toplumun değer yargılarını, hayata bakış açısını yansıtır.

Türk tarihini anlatan destanlar, içerik ve şekil olarak İslamiyet'in etkisiyle değişimlere uğrar. İslamiyet öncesi Türk destanlarıyla İslamiyet sonrasındaki Türk destanları arasındaki zihniyet farkı, özellikle ideal insan tipinde kendisini gösterir. İslamiyet ve yerleşik hayat, Türk toplumunun hayat ve insan algısını değiştirir.

Türk-Cihan Hâkimiyeti düşüncesine sahip Türkler, İslamiyet'in İlayikelimatullah (Allah adını yüceltme) anlayışını da kısa zamanda benimser. Türklerdeki dışa dönük, fetihçi anlayış; gazilik anlayışıyla birleşerek Anadolu coğrafyasında yeni tarihî ve edebî kahramanları doğurur.

Türklerin yurt edindiği Anadolu'da XIII-XV. yüzyıllarda kaynağı Arap-İslam edebiyatından gelen cenknameler, Hamzanameler gibi eserler Türk halkının din ve kahramanlık duygularına hitap etmiştir. Bu eserler içerisinde özellikle Hz. Ali cenknamelerinin önemli bir yeri vardır. Hz. Ali, gerek tarihî gerek dinî kimliği itibariyle İslam dünyasının önde gelen kişilerindendir. İslam kahramanları içerisinde halk edebiyatına bu kadar konu olan başka bir kişi yoktur.

Hz. Ali'nin Kan Kalesi Hikâyesini konu alan bu çalışma "Giriş", "Metin", "Çeviri", "Dizin" ve "Tıpkıbasım" olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır. "Giriş" bölümünde çalışmanın amacı, sınırlılıkları, çalışma esnasında uygulanan yöntemler ve teknikler hakkında bilgi verilmiştir. Çalışmaya esas nüshanın dil özellikleri ön plana çıkarılmaya çalışılmıştır. Kan Kalesi Hikâyesi üzerine yapılan çalışmalar tanıtılmış, sonrasında ise hikâyenin özeti eklenmiştir. Metin bölümü hikâyenin transkripsiyonundan oluşmaktadır. Çeviri bölümünde metnin günümüz Türkçesine dil içi çevirisi yapılmıştır. Dizin bölümünde metnin alfabetik kelime kadrosu belirlenmiştir. Tıpkıbasım bölümünde ise hikâye metninin fotoğrafına yer verilmiştir.

1. GİRİŞ

1. 1. AMAÇ

Dil çalışmaları için metnin sahası, konusu ve türü önemli değildir. Edebî olmayan metinler, diğer metin türlerine göre yaşayan dili daha iyi yansıttığı için daha da önemlidir. Klasik yazı dili ile yazılmış metinlerde yaşayan dilden uzaklaşıldığı görülür. Halka hitap eden, okunmak kadar dinlemek amaçlı kullanılan destanlar, halk hikâyeleri ve sıradan metinler dil çalışmaları açısından daha önemlidir. Hz. Ali cenkleri, Anadolu'da gelişen Türk edebiyatında ayrı bir öneme sahiptir. Çünkü bu metinler, okuyana dinî heyecan kattığı gibi okuyucuların macera duygusunu da tatmin eder. Bu sebeple çok okunmuştur ve birçok nüshası mevcuttur. Böyle bir metin, dil açısından incelendiğinde geçmiş çağlardaki yaşayan dilin ipuçları yakalanacaktır. Bu yolla söz dağarcığı tespit edilecektir.

1. 2. SINIRLILIKLAR

Çalışmaya esas metin, Hz. Ali'nin Kan Kalesi Hikâyesinin İstanbul Büyükşehir Atatürk Kitaplığı Belediye Yazmaları bölümünde (Bel. Yz. K. 001225, 398.21 numarada) kayıtlı nüshasıdır.

1. 2. 1. Nüsha Hakkında Bilgi

Çalışmaya esas olan nüsha, yüz seksen iki sayfadan oluşmaktadır. Nüsha harekesiz yazıyla yazılmıştır. Söz konusu nüsha, mensur olarak istinsah edilmiştir. Birinci sayfada başlık hariç on satır, son sayfası on üç satır, diğer sayfalar düzenli olarak on beşer satırdan oluşmaktadır. Nüshanın müstensihî ve istinsah tarihi belirtilmemiştir.

Yazma Eserler Kütüphanesi'nin resmi internet adresinden yapılan taramalar sonucunda Kan Kalesi Hikâyesi'nin diğer nüshaları ile ilgili şu bilgilere ulaşılmıştır:

Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi Türkçe Yazmalarında 174-1 numarada kayıtlı Hikâye-i Kan Kalesi adlı yazmanın istinsah tarihi miladî 1806 yılı olup müstensihî ve yazarı belli değildir.

Yine Yapı Kredi Sermet Çifter Araştırma Kütüphanesi'nde 785/1 numarada kayıtlı Hikâye-i Kan Kalesi adlı eserin yazılış tarihi miladî 1752 yılıdır. Yazarı ve müstensihî belli değildir.

Topkapı Sarayı Müzesi Türkçe Yazmaları Bölümü'nde 4825 numarada kayıtlı Hikâye-i Kan Kalesi adıyla, yazarı Ayân-zâde Molla İbrâhim b. Molla Ergânî, müstensihî Serçavuş Abdullah Avnî b. Osman olarak belirtilen milâdî 1900 tarihli nüsha bulunmaktadır.

Almanya Millî Kütüphanesi Türkçe Yazmaları Bölümü'nde 1592 numarada kayıtlı, yazarı Zarîfî Baba Ömer Efendî (öl, milâdî 1795) olarak belirtilen Hikâye-i Kan Kalesi adlı eser bulunmaktadır.

İstanbul Millet Kütüphanesi'nde 34 Ae Roman 212 Kan Kalesi Hikâyesi adıyla kayıtlı eserin yazarı ve müstensihî belli değildir.

Ankara Millî Kütüphanesi'nde 06 Mil. Yz. A. 5711'de kayıtlı 47 varak tutarında bir mecmuadır. 240x170-1750110 mm ebatında, her sahifede 17 satır bulunan hikâye nesih kırmayısıyla kaleme alınmıştır. Açık kahverengi meşin ciltli bir mecmuadır. Mecmuada, te'lif tarihi olarak 1051 (1641), istinsah tarihi olarak 1278 (1861) kaydı bulunup müstensihî Molla Halil, sahibi Kandacoğlu Musâ isimleri kaydedilmiştir. (Çetin, 1997: 6)

Çalışması yapılan Kan Kalesi Hikâyesi'nin dili, XIII-XV. yüzyıl Anadolu Türkçesinin dil özelliklerini taşımaktadır. Metinde sadece yuvarlak şekilli olan zarf-fiil eki **-(y)Up (kalmayup: 77a6)**, geniş zaman eki **-(V)r (çagirur: 57a7)**, ilgi durum eki **-nUñ (kimesnenüñ: 14a10)**, sadece düz şekilleri olan öğrenilen geçmiş zaman eki **-mİş (buyurmuşsuñuz: 65a12)**, görülen geçmiş zaman eki **-dı (düşdi: 4b/06)**, 1. çokluk şahıs eki **-vUz (götürevüz: 42a/01)**, zarf-fiil eki **-(y)Icak (diyicek: 50b/02)** gibi ekler, genel olarak Eski Anadolu Türkçesindeki yapısal özelliklerle uyum sağlamaktadır. Yine **“kimesne: 50b/15”**, **“eyit: 51b/01”**, **“irgür-: 54a/08”**, **“yigirmi: 71b/11”**, **“yidi: 72a/09”** gibi kelimeler, Eski Anadolu Türkçesinin karakteristik kelimeleridir. Bunun yanında ek-fiil olarak kullanılan **-dUr (mahlükıdur: 82b/06)**, **(vardır: 84a/10)**, geniş zaman eki **-(V)r (bilirdin: 33b/03)**, fiil işletme eki + 2. çokluk kişi eki **-dUn (girdün: 10b/13)**, **(bilirdin: 33b/03)**, 1. çokluk kişi eki **-Uz (taparuz: 41a/15)**, **(kırarız: 80b/06)**, istek kipi 1. kişi eki **-(y)Alum (kılalum: 84a/07)**, **(uzatmayalım: 59a/01)** gibi ekler, Eski Anadolu Türkçesinde yuvarlak şekilli olmasına rağmen yazmada yuvarlak şekillerinin yanı sıra düz şekillerine de rastlanılmaktadır.

Türkçeye has bir ses olan **“ñ”** sesi; zamir çekimlerinde **(saña: 5a/07)**, **(baña: 7a/13)**; kelimelerde **(öñ: 1b/05)**, **(buñal-: 45b/10)** geleneksel olarak korunsa da **“ñ”** seslerinin kural dışı kullanımlarına da rastlanılmaktadır. Sözelimi **“cevâbıñ” (cevabım: 28b/15)** gibi kelimelerde belirtme durum ekinden önce

gelen “n” sesinin “ñ” harfiyle yazılması gibi birçok örnek kullanım görülmektedir. Ayrıca ilgi durum ekinin zamir çekiminde –nUñ şeklinde yazılsa da (anun: 82b/06) gibi kullanımlarda damak “ñ”sinin yazımda gösterilmediği örnekler de görülmektedir. Yukarıdaki yazım özelliklerinden hareketle eserin yazılışı ile ilgili şunlar söylenebilir: Müstensihin hikâyeyi yazarken bizzat esere bakarak değil de dinleme yoluyla eseri yazdığı düşünülebilir. Bu durum, damak “ñ”lerinin eserin yazıldığı dönemde konuşurken düştüğü ancak kalıplaşmış yazımlarda devam ettiği görüşünü güçlendirmektedir. Eklerde ve kelimelerde görülen yuvarlak ünlülerin yanında düz ünlülerin de varlığı, düzlük-yuvarlaklık uyumunun yavaş yavaş oluştuğu hususunu ortaya koymaktadır. İncelemesi yapılan yazmanın istinsah tarihi ve müstensihinin ismi belirtilmemiştir. İstinsah tarihleri göz önünde bulundurulduğunda eldeki bilgiler, çalışılan nüshanın tarihini en fazla XVIII. yüzyıla kadar götürmektedir. Eklerde görülen bu düzleşme eğilimi de bu görüşü destekler niteliktedir.

Doksan iki varaktan oluşan bu nüshada her sayfada nesih hat ile 15 satır yazılmış olup diğer nüshalarla kıyaslandığında hiç yazım yanlışı yok denilebilir. Nüshada herhangi bir tarih kaydı olmamakla birlikte dilinin daha sade ve düzgün olması diğer nüshalardan sonra kaleme alındığı intibasını vermektedir. (Toprak, 2016: 14)

Bu ifadeler doğrultusunda eldeki Kan Kalesi Hikâyesi yazmalarının tarihi en fazla 1641 yılına kadar götürülebilmektedir. Çalışmaya esas yazmanın yazı özelliklerine göre XVIII. yüzyıldan sonra yazıldığı görüşünü güçlendirmektedir.

Nüshanın dizin bölümünde madde başı olarak 1840 kelime bulunmaktadır. Bu kelimelerin 854’ü Türkçe, 986’sı ise alıntı kelimelerden oluşmaktadır. Alıntı kelimelerden birkaçı Soğdca, Yunanca ve İtalyanca olup çoğunluğu Arapça ve Farsçadır. Türkçe kelimelerin oranı yüzde kırk altı, Arapça ve Farsça kelimelerin oranı yüzde elli dördtür. Arapça ve Farsça kelimelerin oranı, kendi dönemindeki halk edebiyatı eserlerine göre yüksektir. Bu durum, eserin içeriğinin dinî bir telkin üzerine kurulmuş olmasındandır. Bununla birlikte eserin dili Türk-İslam medeniyetinin ortak kelimeleri olup halkın anlayabileceği seviyededir.

1.2.2. Hikâyenin Özeti

Said bin Ubbad, Medine'nin padişahıdır. Said bin Ubbad, Resulüekrem'in Medine'ye geldiğinde padişahlığını ona devreder. Resulüekrem de ona hayır dualar eder. En sevdiği sahabe olarak yanında bulundurur.

Said bin Ubbad, bir gün çocuğunu sünnet ettirmek üzere Resulüekrem'den izin alır. Düğün öncesi kuzu kebabı yaptırılır. Önce Resulüekrem'e ve ailelerine ikramda bulunulur. Resulüekrem, Hz. Ali'ye Bilal ve birkaç sahabeyle beraber bütün halkı yemeğe davet etmesini buyurur. Said bin Ubbad da Şam'a giderek on deve yükü buğday getirir. Yapılan düğünde bütün halka yemek verilir. Takı olarak develer, altınlar ve gümüşler hediye edilir. Said bin Ubbad, Hz. Ali'yi de bizzat düğüne davet eder. Hz. Ali, maddî durumu iyi olmadığı için aşırı derecede üzülür. Bu durumu gören Hz. Fatıma, üzüntüsünün sebebini sorunca Hz. Ali, Said bin Ubbad'ın düğününe maddî sıkıntılardan dolayı gemediğini, herkesin gidip kendilerinin ailecek gidememelerinin de yanlış olacağı hususunu vurgular. Bu duruma Allah'ın katında melekler dahi çok üzülür. Hz. Fatıma, Hz. Ali'ye annesi Hatice'den bir gerdanlık kaldığını, bunu takı olarak verebileceğini söylemesi üzerine Hz. Ali bunu kabul etmez. Müslüman olmayan bir kabileden ganimet temin etmek üzere kılıcını kuşanıp Düldül'e binerek hızlıca uzaklaşır.

Resulüekrem, sabah namazında sahabeler arasında Hz. Ali'yi göremez. Hz. Fatıma, uykudan uyanınca Hz. Ali'nin evde olmadığını görüp çok üzülür. Çocukları da bundan aşırı etkilenince hizmetçileri Fidda'ya çocukları alıp dedelerine götürmesini emir buyurur. Resulüekrem, bu durumu öğrenince sahabelere kim İmam Ali'yi bulup getirirse onun cennette kendisine komşu olması için dua edeceğini söyler. Buna talip olan Halid bin Velid'e yüz altın bahşiş verir. Halid bin Velid, hızlıca yol hazırlıklarını görüp yola çıkar. Resulüekrem, teselli için Hz. Fatıma'nın evine gelir ve İmam Ali için dua eder.

Halid bin Velid, yolda giderken bir çobanın Hz. Muhammed'in adını anarak geldiğini görür. Yanına gider. Adının Amr olduğunu, Müslüman olduğu için Emir bin Kaytan Kabus tarafından yere yatırılıp yüz değenek sopa atırıldığını, sonra da hapse atıldığını öğrenir. Halid bin Velid, çobana acır, atından inerek onu teselli edip İslam'ın temel kurallarını ona öğretir. Geri döndüğünde onu Hz. Muhammed'e götüreceğine söz verir.

İmam Ali, dört gün dört gece at sürer ve bir yüce dağ başına ulaşır. Oradan uçsuz bucaksız ovayı seyreder. Yemyeşil ovada altı yüz bin çadırın kurulduğunu görür. Ovaya gelip pınar kenarında su içer ve dinlenir. Pınardan su almaya gelen bir Arap cariyesi, aslan gibi heybetli birini orada görür ve korkar. İmam Ali, kendini tanıtarak kendisinden zarar gelmeyeceğini, kabile reisinin adını ve Zenginlik durumunu öğrenmek istediğini, eğer iman getirmedikleri takdirde hepsini kılıçtan geçireceğini söyler. Daha sonra hak din İslamiyet'i ve Hz. Muhammed'i tanıtır. Cariye geri dönüp bu söylenenleri efendisine anlatır. Telaşlanan melik tecrübesine güvendiği bilge birisine akıl danışır ve cariyeye ile bir çanak süt ve taze pişmiş poğaçaya gönderir. İmam Ali, karnını doyurur ve kabileye dokunmayacağına dair söz verir.

İmam Ali, dokuz gündüz ve dokuz gece sonra bir dağın doruğuna ulaşır ve oradan tam seyirlik güzel bir ova görür. Ovaya indiğinde kızıl atlastan bir çadır görür. Çadırın içinde genç bir yiğit, yanında bir çengiyle beraber hoş bir edayla şiir okur. Genç yiğit, çengiye dünyada kendisine denk biri olup olmadığını sorar. Çengi, Medine'de İmam Ali diye birinin olduğunu ve isminin anıldığı her ortama yetişebildiğini söyler. İmam Ali'nin o an çadıra girip kendisini tanıtmamasıyla herkes şaşırır. Ebulhasan ile İmam Ali arasında iddialaşma başlar. Güreşte kim galip gelirse yenilen kişinin, yenen kişinin dinine gireceğine söz verilir. Yapılan mücadeleyi İmam Ali kazanır. Rahmet melekleri gelerek Ebulhasan'ın göğsünü okşarlar. Müslüman olup Hz. Hüseyin'e benzediği için Ebulhüseyin ismini alır. Orada olan cariyeler de Müslüman olur. Mariya isimli cariyeye, kırk gün önce gördüğü hayırlı bir rüya sonunda Müslüman olduklarını ama bu durumu gizlediklerini anlatır. İmam Ali de kendi macerasını anlatır. Ebulhüseyin'in İmam Ali'ye düğünde takması için altın, gümüş ve mücevher vermek istemesine karşın; İmam Ali, ettiği yemin doğrultusunda gaza ederek kâfir malını ganimet olarak almak istediğini belirtir. Ebulhüseyin, kırk gün uzaklıktaki Kan Kalesi'nden bahseder ve yolunu tarif eder.

İmam Ali atına binip yola koyulur. Yolda giderken yaşlı birinin hay bre hay, diyerek gittiğini görür. İmam Ali'yi gördüğünde ona ismiyle hitap ederek kendisinin bir mağarada uzun zamandan beri ibadet ettiğini ve kendisine Kan Suyu'nun geçidini göstermek için geldiğini söyler. Yolda İmam Ali'yi kandırarak Zencilerin kalesine kadar getirir. Kaleye girerek kendisinin Kays olduğunu ve Hz.

İsa tarafından gönderildiğini söyler. Hz. Muhammed'in Hristiyanlığı bitireceğini söyleyerek Melik Zengî'yi gayretlendirir. Melik Zengî üç yüz bin kişilik ordusuyla kalenin önünde hazır olur. Kardeşi Tamar Zengî İmam Ali'nin yanına gitmeye cesaret edemeyince amcasının oğlu Kar Zengî'yi gönderir. İmam Ali, Kar Zengî'yi mağlup eder. Tarikî Zengî, pehlivanlarının ve askerlerinin mağlup edildiğini görünce bunda bir hikmet olduğunu anlar. Gönlü İslam'a ısınır ve rahmet meleklerince göğsü okşanır. İmam Ali'nin kelime-i şehadet getirdiğini işitince kendisi de kelime-i şehadet getirerek Müslüman olur. Bunun ardınca askerleri de iman getirir. İmam Ali'yi kalelerinde ağırlarlar. İmam Ali, abdestin ve namazın kurallarını gösterir. Başından geçen olayları bir bir anlatır. Tarikî Zengî, İmam Ali'ye madden yardım etmek ister. İmam Ali, Tarikî Zengî'nin samimiyetini görür. Söz konusu ganimeti kendi kılıcının hakkıyla almak istediğini söyler. Tarikî Zengî, İmam Ali'ye altı günlük mesafedeki Kan Suyu'nun yolunu tarif eder.

İmam Ali, beş gece, beş gündüz boyunca gider ve Kan Suyu'na ulaşır. Kan Suyu'nun yarısının kıpkızıl kan, diğer yarısının da kapkara katrana benzediğini görür. Bin yüz kulaçlık kemendini atmasına rağmen suyun dibine ulaşmaz. Kemiğe benzeyen büyük bir köprü ve yirmi günlük öteden ılık gibi parlayan Kan Kalesini görür. Allah'a yakararak yardım talep eder. Allah'ın huzurundan Zülfikar'ı kederli bir şekilde suya çalması söylenilir. İmam Ali, Zülfikar'ı kederli bir şekilde çalınca geniş bir yol oluverir. Köprü'nün öte tarafına geçer. Büyük bir kemiğin üzerinde asılı olan ejderha başını ve diğer canavarları kılıcıyla parçalar. Kocaman kedi ve köpek başını görür. Kedi başı ağzını açıp miyavlayınca Kan Kalesi'nden Kahkaha Sultan, bu bağırtıyı duyar. İmam Ali, kılıcıyla bunları da parçalar. Köprüyü geçip bir dağın başına ulaşır. Oradan çok güzel bir seyirlik ovayı karşısında da Kan Kalesini görür. Ovaya indiğinde Kahkaha'nın emriyle gelen atlıları görür. Atlılar, gözleri yıldırım gibi çakan, çift başlı kılıcı olan bu yiğidi görünce onu yakalayıp bağlamaya cesaret edemezler. İmam Ali'ye şehirlerine Kavis, padişahlarının adına da Kahkaha Sultan denildiğini söylerler. İmam Ali de adının Vec olduğunu, Horasan'dan geldiğini, silahşor olduğunu, padişahların askerlerini eğiterek bundan kazandığı bahşişle ailesini geçindirdiğini anlatır. Kaleye varmadan yemyeşil güzel bir ovaya gelirler. Oradan yedi burcunun kıpkızıl altından yapıldığı, güneş ışıklarının burçlarına yansıdığına güneş ışığını kıpkızıl kan rengine çevirdiği Kan Kalesi görülür. İmam Ali'yi getirip büyük kapıda üç gün üç gece ağırlarlar.

Halid bin Velid, üç gün üç gece gider, dördüncü gün bir pınar başına gelir. İmam Ali'ye denk gelen ve Müslüman olan cariyeye, pınar başında Halid bin Velid'i görür. Ona süt ve poğaçaya verir. İmam Ali'yi aradığını öğrenince gittiği yolu tarif eder. Yola koyulan Halid bin Velid, günlerce aç susuz gider. Kendisi gibi takatten düşen atını bırakmayıp sırtında taşır. Sonunda Ebulhüseyin'in obasına gelir. İki güzel kız ve bir genç delikanlının sürekli Allah'ı zikrettiğini görür. Ebulhüseyin, kendisini tanıtır ve bu yerin adına Düş Sahrası Gelir denildiğini söyler. Halid bin Velid de kendisini tanıtır, bunların da din kardeşi olduklarını anlayınca sevinir. Başından geçenleri bir bir anlatır. Halid bin Velid'e sofraya kururlar. İmam Ali'nin gittiği yolu tarif ederler.

İmam Ali büyük kapının önündeki çadırda dururken Kahkaha Sultan'ın emriyle muhafızlar, gelir ve onu iki bölük askerin nöbet tuttuğu iç kapıdan geçirirler. Oradan verimli, yeşil ovaları, çölleri, türlü türlü acayip ve tuhaf varlıkları gösterirler. Oradan girişinde kapıcıbaşı Emir Feyud'un ve on bin kadar kâfirin nöbet tuttuğu padişahın hazine odasını gezdirirler. Orada maddî zenginlikleri görür. Ayrıca bir levha üzerinde Hz. Süleyman'a ait bir yazı görür. Yazıda Kan Kalesini devlere yaptırdığını, buraya neden Kan Kalesi denildiğini, kendisinden çok sonra zalim bir padişah olan Kahkaha'nın geleceğini, tanrılık iddiasında bulunacağını, Medine'den gelecek olan Hz. Muhammed'in amcasının oğlu İmam Ali'nin onu öldüreceğini anlatır. Bunun gibi birçok ibretlik olay gösterilir. Oradan güzel kokulu, kapısı altından ve gümüşten olan cennet makamına giderler. Orada gül bahçeleri, köşkler, ırmaklar görürler. Kahkaha Sultan'ın huribaşı yaptığı, eşi benzeri olmayan güzel kızını görür. Huribaşı rüyasında beyaz sancağın altında Hz. Muhammed'i ve güzel insanları görerek Müslüman olduğunu anlatır. İmam Ali de kaleyi fethederse onu Hz. Muhammed'e nikâhlamak için götüreceğini müjdelir. Oradan içinde zebanilerin ve korkunç canlıların olduğu cehennemi gezdirirler.

Kahkaha'nın harem kapısından bir ovaya gelirler. Cilasısı zümrüden olup güneş vurduğunda ışığa bürünen Kahkaha'nın sarayını görürler. Çok yüksek olan saraya her basamağında yırtıcı canavarlar ve muhafızları bulunan üç yüz kırk basamaklı merdivenle çıkarlar. Uzunluğu yetmiş, genişliği kırk kulaç olan saray kapısından içeri girerler. İmam Ali, Kahkaha'nın içi ve dışı altın, gümüş ve mücevherlerle dolu sarayını ve yirmi yedi kulaç yükseklikte değerli taşlarla süslü tahtını görerek hayran olur. İmam Ali'nin huzura kabul edildiği esnada güneşe secde eden

Kahkaha, daha sonra tahtına oturur. Vezirleri ve beyleri Kahkaha'ya ‘‘Tanrımız’’ diye secde ederler. Kahkaha, İmam Ali'nin heybetli duruşunu görünce ondan korkar. Kahkaha'ya kendisinin Horasan'dan geldiğini, adının Vec olduğunu, ne iş yaptığını, Kan Suyundaki büyüleri bir ilimle bozduğunu bir bir anlatır. İmam Ali'ye önce ziyafet verirler. İmam Ali, kendisine içki ikramını uygun bir dille reddeder. Daha sonra huzura İmam Ali'nin kellesini getirdiği müjdesiyle gelen Kahkaha'nın yeğeni Tamruc Pehlivan, kabul edilir. Kahkaha'nın başvezirlik teklifini reddedip Huribaşı kızıyla evlenmek şartıyla İmam Ali'yi öldürme görevini kabul eden Tamruc Pehlivan, İmam Ali'yi Medine'de nasıl öldürüp kellesini getirdiğini anlatır. İmam Ali, Tamruc'un yalanını yüzüne vurunca Kahkaha'nın ulu meydanında İmam Ali ile Tamruc arasında teke tek dövüş olur. İmam Ali, dövüşü kazanıp Müslüman olmasını istediği Tamruc'a hak tanır. Mecbur kalınca Zülfikar'la ikiye böler. Savaş başlayınca İmam Ali, yüce Allah'a yalvararak dua eder. Öyle bir nara atar ki bu narayı Halid bin Velid, Ebulhüseyin ve Tarikî Zengî de duyar.

Halid bin Velid, Ebulhüseyin ve kızlar kılıç kuşanıp yola koyulurlar. Yolda Tarikî Zengî'yle karşılaşır. İmam Ali'nin yardımına koşarlar. İmam Ali'nin yaralarını sararlar. Yirmi sekiz gündür aç olan İmam Ali'ye yemek ve su verirler. Döldül'e de yem ve su verirler. Savaş yine başlar. Halid bin Velid, önce Menuc kâfiri, sonra da onun kardeşini İslam'a davet eder, ağır hakaretle karşılaşır. Mücadele sonunda bunları öldürür. Savaş düzeni alınır. Sağ koldan Halid bin Velid, sol koldan Ebulhüseyin ve orta saftan da İmam Ali ile Tarikî Zengî ve askerleri hücum eder. Zaman zaman barış davulları çalınır tekrar savaş devam eder. İmam Ali, Kahkaha'yı yakalayarak onu kalkan yapıp kâfirlere hücum eder. Birçok kâfir askerini öldürür. Kahkaha'ya kendisinin Tanrı olamayacağını, varlıkları yoktan var edemeyeceğini tövbe edip Müslüman olması gerektiğini söyler. Hakaretle cevap alınca Kahkaha'yı öldürür, askerlerini de kılıçtan geçirir. Bu durumu gören askerler, bilgili gördükleri bir rahibin tavsiyesi sonucunda Allah'a yalvarıp yakararak duaları kabul olur. İmam Ali'nin Zülfikar'ı artık kesmez olur. Askerler iman getirir. Kahkaha'nın kalesine Ebulhüseyin'i padişah, Tarikî Zengî'yi de ona vezir yapar. Yeni Müslüman olanlara İslam'ın temel kurallarını öğretir. İmam Ali, Kan Suyu'ndan büyük bir servetle uğurlanır.

Halid bin Velid, Huribaşı ve beş yüz cariyeyle beraber yola koyulan İmam Ali, yolda Avk bin Kadir'in obasında konaklar. Oba halkının şikâyetiyle Avk ve askerleri bunların üzerine hücum ederler. Halid bin Velid, Allahuekber nidasıyla Avk'ı ve askerlerini mağlup eder. İmam Ali'den özür dileyen Avk, Zahiye'yi İmam Ali'ye bağışlar.

Hız. Ali ve mahiyeti, yolda çoban Amr ile karşılaşır. Amr'dan Kaytan obasının reisi melun Kaytanlı'nın çadırının yerini öğrenirler. İmam Ali, onu İslam'a davet eder. Melun, hakaret etmeye başlayınca İmam Ali tarafından öldürülür. Askerlerinden Müslüman olanlarına hazinesi dağıtılır. Müslüman olmayanlar öldürülür. Biri, başlarına reis olarak atanır.

Medine'ye yaklaşınca İmam Ali, müjdecisi olarak Halid bin Velid'i Resulüekrem'e gönderir. Halid, Resulüekrem'in elini öperek müjdesini verir. Resulüekrem'den de cennet de komşu olacağı müjdesini alır. Oradan da Hız. Fatıma'ya ve çocuklarına müjdeli haberi götürür. Resulüekrem, sahabelerle beraber İmam Ali'yi karşılar. Onu bağrına basıp gözlerinden öper. İmam Ali, onlara başından geçen macerayı anlatır. Huribaşı olan Hubuzamane'yi Resulüekrem'e nikâhları kıyılmak üzere teslim eder. Sonra Hız. Ali, eşi ve çocuklarıyla hasret giderir. Getirdiği mücevherleri ve bin beş yüz deveyi hiç dokunmadan Said bin Ubbad'a sunar. Said bin Ubbad da beş deve hariç gerisini sahabelere dağıtır. Resulüekrem, cömertliğinden dolayı İmam Ali'ye dua eder.

1. 3. YÖNTEM

1. Materyal olarak İstanbul Büyükşehir Atatürk Kitaplığı Belediye Yazmaları Bölümünde (Bel. Yz. K. 001225, 398.21 numaralı) kayıtlı nüsha, ilgili Yazma Eserler Kütüphanesinden internet ortamında temin edildi.

2. Nüshanın Latin harflerine çevirisi yapılırken günümüz Türkçesinde karşılık gelen ses değerleri kullanıldı. Metin ve dizin hazırlanırken damak “n”si olan (ك), harfi (ñ), “ع” harfi (‘), “ء” harfi (’), Arapça ve Farsça kelimelerdeki uzun “a” harfi (ā), uzun “u” harfi (ū), ve uzun “i” harfi (ī) harfleriyle gösterildi. Bunun haricinde sadece dizin bölümünün madde başlarında “ث” harfi (ş), “ح” harfi (h), “خ” harfi (h), “ذ” harfi (z), “ص” harfi (ş), “ض” harfi (d) veya (z), “ط” harfi (t), “ظ” harfi (z), “غ” harfi (g), “ق” harfi de (k) harfiyle gösterildi. Metnin transkripsiyonunda ve metinlerin çevirisinde Eski Anadolu Türkçesinde yazılan cenknameler ve diğer halk edebiyatı ürünlerinin dil özellikleri de dikkate alındı.

3. Metin kısmında yazımı yanlış olan ve imla hatası olduğu belli olan yazımların doğru şekli metin üzerinde düzeltildi, dipnot bölümünde yanlış yazımları Arap harfleriyle gösterildi. Eksik yazımlar da < > işaretinin içerisinde tamamlanıp aynı şekilde dipnot bölümünde Arap harfleriyle gösterildi.

4. Dil içi çevirisinde satır numaraları gösterilmeyip sadece paragraf başları belirtildi.

5. Dizin bölümünde kelimeler, sözlük anlamlarından ziyade metin içerisindeki bağlamlarına göre anlamlandırıldı. Cibakaya 2.3 programı ile metnin dizini hazırlandı.

1. 4. YAPILAN ÇALIŞMALAR

1.4.1. Kitaplar

İsmail TOPRAK; Hazret-i Ali Cenklere, Büyüyenay Yayınları, İstanbul, 2016.

İsmet ÇETİN; Türk Edebiyatında Hz. Alî Cenknâmeleri, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1997.

Refika SEZİK; Gazavât-ı Hazret-i Alî.

(Metin- Transkripsiyon) İstanbul 1981 (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Mezuniyet Tezi) Türkiyat Ens. Nu: 2172.

1.4.2. Makaleler

Doğan KAYA; ‘‘Sivaslı Aşık Noksanî’nin Manzum Kan Kalesi Cengi’’ C.Ü. Fen- Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi, s: 14 (Ekim, 1991) s. 146- 159.

1.4.3. Metin Neşirleri

Gaza-i Kal’a-i Kan Hazret-i Ali KeremallahuVeche Hazretleri (Gazavât-ı Seyyid Battal c: I yy. Ty. der kenâr).

A.S.; Hz. Ali’nin Kan Kalesi Cengi, İstanbul, 1976.

Billûr-ı ‘Azam Hz. Ali’nin Kan Kalesi Cengi, İstanbul, 1966.

2. METİN

01b/01 kan kal'ası

01b/02 bismillāhi'r-rahmāni'r-rahīm

01b/03 sa'īd bin 'ubbād dirler ol medīnenūñ bir pādişāhi idi

01b/04 resūl-i ekrem medīneye gelicek sa'īd bin 'ubbād resūl-i

01b/05 ekremi görince varup öñine īmān getürüp

01b/06 müslümān oldı resūl-i ekrem sa'īd bin 'ubbāda du'ālar

01b/07 idüp vāfir ri'āyet itdi sa'īd bin 'ubbād

01b/08 dahı pādişāhlığın resūl-i ekreme virdi resūl-i

01b/09 ekrem sa'īd bin 'ubbādı sag yanına geçürüp yanında

01b/10 güzīde sahābe olmış idi ba'de bir nice zamān

01b/11 bir arada oldılar sa'īd bin 'ubbāduñ bir oglı

02a/01 var idi ol dahı īmāna gelüp müslümān olmuşdı

02a/02 bir gün sa'īd bin 'ubbād oglını sünnet itmek murād

02a/03 eyledi resūl-i ekremūñ yanına gelüp 'izzetle selām

02a/04 virdi resūl-i ekrem sa'īd bin 'ubbāda yir gösterüp

02a/05 oturdı nice kelāmdan soñra sa'īd bin 'ubbād

02a/06 eyitdi yā resūl-ullah bu fakīrūñ bir mesālihi vardur

02a/07 anı arz itmege geldüm ma'kūl ise idelüm degül

02a/08 ise fārig olalum didi hazret-i resūl-i ekrem

02a/09 eyitdi buyur yāsa'īdsa'īd bin 'ubbād edeb üzere

02a/10 gelüp didi yā resūl-ullah hān-ı dār-ı dünyāda bir

02a/11 evlādum vardur sünnet itmek murādumdur eger ma'kūl

- 02a/12 ise didi resül-i ekrem eyitdi yāsa'īd bin 'ubbād
- 02a/13 mübārek ola eyü fikr itmişsin imdi yāsa'īd bin
- 02a/14 'ubbād müsāit bizümdür didi sa'īd bin 'ubbād
- 02a/15 evine geldi bir kuzı büryān itmiş idi bir tepsi
- 02b/01 içine koyup oğlunuñ başı üzerine virüp
- 02b/02 resül-i ekreme vardı öñine kodı resül-i ekrem
- 02b/03 ol kuzıdan bir mikdār dogradup yidiler
- 02b/04 bākisin resül-i ekrem 'āyişe evine gönderdi
- 02b/05 bahş eyledi ta'āmdan soñra hazret-i 'āyişe
- 02b/06 dahı resül-i ekremüñ tokuz evine kuzı bahş eyledi
- 02b/07 ta'āmdan soñra resül-i ekrem imām 'alīyi yanına
- 02b/08 çağırup sa'īd bin 'ubbāduñ haberin virüp eyitdi
- 02b/09 yā 'alī bilāl alup birkaç sahābeler ile tebā ile
- 02b/10 çıkasın anları sa'īd bin 'ubbāduñ düğünine
- 02b /11 okuyasın cümlesi sa'īd bin 'ubbāduñ velīmesine
- 02b/12 geleler didi imām 'alī sem'an ve tā'an diyüp ayag
- 02b/13 üzerine geldi ve birkaç güzīde sahābeler alup
- 02b/14 taşra çıkdılar her kabīleyi düğüne okudılar
- 02b/15 ba'de dönüp medīneye geldiler resül-i ekreme
- 03a/01 haberin virdiler resül-i ekrem sa'īd bin 'ubbādı yanına
- 03a/02 çağırup eyitdi yā sa'īd bin 'ubbād şimdi bundan
- 03a/03 soñra yırak üzerine ol cemī' kabāyiller düğüne
- 03a/04 geldi siz dahı aña göre tedarik göresiz didi

- 03a/05 çün sa'îd bin 'ubbād bu cevābı işitdi kalkup
- 03a/06 şāma varup on deve bugday alup getürdi
- 03a/07 develer ve sığırlar ve koyunlar hāzır kıldı ve dahı dürlü
- 03a/08 ta'āmlar hāzır kıldılar ve halk gürüh gürüh geldiler
- 03a/09 ve kimi deve ve kimi altun ve kimi gümüş getürürlerdi her birine
- 03a/10 ziyāfetler idüp evveli evine gönderildi resül-i
- 03a/11 ekrem kendüsi dahı hizmet görürdi bir nice sahābeler
- 03a/12 ile bel bağlamış idi kırk gün kırk gice düğün
- 03a/13 eylediler ol kadar māl cem' oldı kim kıyāsın allahü te'ālā
- 03a/14 bilürdi çün taşra halkı tamām oldı ba'desa'îd bin
- 03a/15 'ubbād resül-iekremlüñ yanına geldi eyitdi yā resül-ullah
- 03b/01 taşra halkınuñ velimesi tamām oldı şimden soñra
- 03b/02 medīne halkınuñ da'veti kaldı anı okuram didi ve eyitdi
- 03b/03 evvel sizi da'vet iderem sen sultānumuzsın didi
- 03b/04 resül-i ekrem nola yāsa'îd bin 'ubbād didi sa'îd resül-i
- 03b/05 ekremüñ mübārek elin öpdi ba'de her bir sahābeyi bir bir
- 03b/06 velimeye da'vet eyledi imām 'alīye vardı ikrāmla
- 03b/07 selām virdi imām 'alīsa'îd bin 'ubbāduñ ikrāmla
- 03b/08 selāmın aldı imām 'alī eyitdi yāsa'îd bin 'ubbād ne haber
- 03b/09 didi sa'îd bin 'ubbād eyitdi yā veliyy-ullah sizi fakīr
- 03b/10 düğüne okuram ihsān <u>¹ lutf eyleyüp gelesiz
- 03b/11 fātumatü'z-zehrāyı bilece getüresiz didi imām 'alī
- 03b/12 ne ola revādur didi sa'îd bin 'ubbādı ikrāmla

احسان لطف¹

- 03b/13 gönderdi imām ‘alī içerü girdi mübârek levnleri
- 03b/14 mütegayyir fâtıma imām ‘alîyi bu hâlde görüp karşıladı
- 03b/15 fâtıma eyitdi yâ imām ‘alî ne hikâyetdür hazretüñüzi
- 04a/01 bu hâlde gördüm ey benüm seyyidüm melâletüñüz nedür bize
- 04a/02 bildürüñ diyüp mübârek gözlerinden fâtımanuñ
- 04a/03 yüzünñ üzerine yaş revân olup akardı çün
- 04a/04 imām ‘alî fâtımatü’z-zehrânuñ bu hâliñ görüp eyitdi
- 04a/05 niçün zârılık idersin bende sarılık ve hastelik
- 04a/06 yokdur ammâ ziyâde melâlete ugradum ol sebebden mizâcuma
- 04a/07 ağırlık geldi fâtıma eyitdi ey benüm seyyidüm melâletüñüze
- 04a/08 sebep nedür didi imām ‘alî eyitdi yâ fâtıma sa’îd bin
- 04a/09 ‘ubbâd bizi düğüne okur ve hem sizi dahı alup gele
- 04a/10 siz didi biz dahı nola revâdur varalum didi yâ fâtıma
- 04a/11 bu sa’îd bin ‘ubbâd ulu kişidür sahâbenüñ her birisi
- 04a/12 mikdârından ziyâde saçı iletürler benüm hod bilürsin
- 04a/13 dünyâda bir dirhem gümüşe mâlik degülem vesâ’ir nesneye
- 04a/14 mâlik degülem öyle olsa şimdi sa’îd bin ‘ubbâduñ
- 04a/15 düğünine varayuz halk cem’ olurlar ve sahâbeler
- 04b/01 saçılık virilür biz² şöyle turmak bize hîç revâ mıdur
- 04b/02 eger sâ’irler vara biz varmayavuz bu dahı revâ degüldür didi
- 04b/03 ‘ammâ nidelum çok şükür ol hâlika kim bize fakîrlık rûzî
- 04b/04 kıldı yâ fâtıma didi fâtıma nazar eyledi gördi bagrına
- 04b/05 taşlar bağladı çün imām ‘alî bu cevâbı söyledi ‘âlem-i

²بر

04b/06 melekût gulguleye düşdiimâm 'alî için ağlaştılar

04b/07 'arşü'l-'azîm ditredi sekiz cennet hürîleri bile

04b/08 ağladı ba'de hakk te'âlâdan bir nidâ geldi kim ey benüm

04b/09 melâ'ikelerüm vay benüm hâslarum siz niçün ağlaşursız

04b/10 didi anlar feryâd idüp eyitdiler yâ rabb senüñ

04b/11 arslanüñ 'alînüñ fakırlığına döyemedük anuñ

04b/12 için ağlaşup feryâd iderüz didiler nidâ geldi kim

04b/13 ey benüm melâ'ikelerüm sizler sâkin olun hikmet vardur

04b/14 yine ben bilürem emrüm zirâ benüm habîbüm muhammedü'l-mustafânuñ

04b/15 âhir zamânda bir büyük âsî ümmeti geleler benüm emrümü anuñ

05a/01 sünnetin terk idüp cehennem 'azâbına lâyık olalar

05a/02 anlaruñ günâhlarıñ 'afv idüp cennet-i a'lâda makâm-ı 'alî

05a/03 virem didi çün melâ'ikeler ve hürîler bu kelâmı işidüp

05a/04 secde-i şükr eylediler biz yine sözüümüze geledüm çün fâtıma

05a/05 imâm 'alînüñ bu cevâbını işitdi ağladı eyitdi yâ murtazâ

05a/06 hîç gam yime anam hadîce hâtündan baña bogmak cevâhir

05a/07 kalmışdur anı saña vireyüm sen anı sa'îd bin 'ubbâda

05a/08 saçılık vir murâduñ hâsıl olsun didi imâm

05a/09 'alî fâtımadan bu cevâbı işitdi eyitdi ya bârek-allah

05a/10 yâ fâtıma hezârân âferin yâ fâtıma hîç taksîrlık kılmadı

05a/11 yâ muhammed 'aleyhi's-selâm kızı fâtıma ben senüñ âhîretüñ

05a/12 için kılduğuñ bogmagı hîç revâ ola mı alup sa'îd bin

05a/13 'ubbâda saçılık virem çünki fâtımatü'z-zehrâ bir gün

05a/14 münacât idüp bu günâhkâr ümmet için aghlayup

05a/15 eyitdi yâ baba ümmetüñ için gam çekerem niyâzum budur ki

05b/01 cenâb-ı allahdan dilegüm vâlidemden bir bogmak kaldı

05b/02 anı yarın yevm-i kıyâmetde sevâbı az gelen ümmetüñ terâzüsine

05b/03 koyam tâ ki bu kadarca ümmete şefâ'atüm olsa diyüp

05b/04 ve bu du'âsı dahı kabûl olup ulu katdan berü on

05b/05 bogmagı saklar idi anuñ için imâm 'alî eyitdi senüñ

05b/06 âhiret için sakladuguñ bogmagı revâ mı ki sa'id bin

05b/07 'ubbâda saçılık virem didi hudâ-irabbü'l- 'âlemîn buyurur

05b/08 ise ben saçılık bulıvirem didi ve dahı imâm

05b/09 'alî taşra çıkdı düldüli hâzır kıldı kendüsi bir az

05b/10 yine içerü girdi yatsu namâzıñ kıldı bir mikdâr evrâdñ

05b/11 okudı ba'de esvâb ile yatdı fâtımatü'z-zehrâ eyitdi

05b/12 yâ 'alî döşüñe yat didi çâre olmadı fâtımatü'z-zehrâ

05b/13 bir mikdâr uykuya vardı imâm 'alî gördi fâtıma

05b/14 uyudı hemân-dem kalkup silâhıñ giyüp zülfikârı

05b/15 hamâyil bağı kuşandı taşra çıkdı hakk te'âlânuñ

06a/01 emrile fâtıma hîç 'alîñüñ taşra çıkdugın duymadı

06a/02 çün imâm 'alî düldülüñ üzerine süvâr oldı hemân

06a/03 düldül-i mübâreki sıçratdı eser yel gibi yola revân oldı

06a/04 ol sıçramada yigirmi dört adım yir sıçradı anuñ için

06a/05 düldülüñ izin bulamadılar eyitdi ey bārī hudâ sen

06a/06 sen 'inâyet it bu za'îf kuluna bir ganîmet râst

06a/07 getür didi ve hem imām ‘alīnūñ murādı bu idi kim taşra

06a/08 kabāyil-i ‘arablarına çıka ve yāhūd bir kāfir ‘askerine dūş

06a/09 ola ve yāhūd bir māl-dār kal‘asına hücüm ide kim māl<ü>³

06a/10 melālin alup sa‘īd bin ‘ubbāda saçılık vire imām

06a/11 ‘alīnūñ murādı bu idi fātımaya söylemedi men‘ ider diyü

06a/12 işte imām ‘alī yola revān olup gitmekdedür biz geldük

06a/13 fātımatü’z-zehrāya uykudan uyandı şem‘ayı yandurdı

06a/14 imām ‘alīyi yirinde bulamadı hemān bir kerre āh idüp agladı

06a/15 gördi imām ‘alīnūñ silāhı ve zūlfikārı yokdur

06b/01 hemān taşra çıkdı tīz hemān düldül oldığı eve geldi

06b/02 gördi düldül yokdur hemān zār zār aglamaya başladı

06b/03 fātımanūñ agladugından hasan ve hüseyñ uykudan

06b/04 uyandılar yā ana niçün aglarsın didiler fātıma eyitdi

06b/05 ey ciger köşelerüm bu gice atañuz imām ‘alī gā’ib oldı

06b/06 anuñ için aglaram diyüp cevāb eyledi çün imām ‘alī-

06b/07 zādeler ol cevābı işitdiler anlar dahı şöyle aglaşdılar ki

06b/08 mübārek gözlerinden kan revān olup gül yüzlerinūñ

06b/09 üzerine akardı fātıma bu kerre kendi aglamayı koyup

06b/10 bunları sākın idemedi sabāh olunca aglaşdılar

06b/11 çün sabāh oldı bilāl-i habeşī ezān okudı sahābeler

06b/12 cem‘ olup geldiler yirlü yirine oturdılar imām ‘alīnūñ

06b/13 yiri boş kaldı zīrā her bir sahābenūñ bir gedigi var idi

06b/14 kimse kimsenūñ gedigine oturmazdı resül-iekrem

³ ما لا ملال

06b/15 emr eyledi kâmet oldı cemâ'atle namâz kıldılar

07a/01 andansoñra çün fâtıma gördi sabâh olmış

07a/02 imâm-zâdelerin dahı aglamaları ziyâde oldı tîz

07a/03 hemân fidda adlu bir câriye var idi aña emr

07a/04 eyledi hasanı ve hüseyni al da dedelerine ilet dede

07a/05 leriñ görüp ola kim aglamaları sâkin ola didi

07a/06 fidda ayak üzerine geldi hasanuñ sag eliñ ve

07a/07 hüseynüñ sol eline yapışdı mescide getürdi

07a/08 resül-i ekrem eyitdi yâ sahâbe-i kirâm imâm 'alî bugün

07a/09 namâza gelmedi ne hikâyetdür bildüñüz mi dirken fidda

07a/10 câriye içerüye girüp 'izzetle selâm virdi bir eline

07a/11 hasan ve bir eline hüseyni almış resül-i ekremi görüp

07a/12 agladılar fiddaya su'al eyledi ciger köşelerüm niçün

07a/13 ağlaşur didi sebep nedür baña bildür didi fidda

07a/14 eyitdi yâ resül-'ullâh bu gice imâm 'alî gâ'ib oldı

07a/15 ol sebebden ağlaşurlar didi fâtıma pek âvâz

07b/01 bunları dedelerine ilet ola kim hâtırcıkların tesellî

07b/02 eyleye didi ol sebebden bunları huzûra getürdüm

07b/03 didi resül-iekrem fiddadan bu cevâbı işitdi gâyet

07b/04 melül oldı agladı eyitdi benüm ciger köşem ağlamañ diyüp

07b/05 bunları öpdı ve koşdı ve bagrına basdı gözleri

07b/06 yaşın mübârek ridâsıla sildi bunlaruñ hâtırcıkların

07b/07 tesellî idüp ohşadı resül-i ekrem yârenlerine eyitdi

07b/08 her kim baña imām ‘alīden bir haber getüre ben aña zāmin

07b/09 olurun cennetde benümle bile ola didi çün resül-i

07b/10 ekremden bu cevābı işitdiler hemān-dem hālid bin velīd

07b/11 yirinden turagelüp eydür yā resül-‘ullah eger ben kulına

07b/12 destür olur ise varam imām ‘alīden bir hayırlı haber

07b/13 getürem didi resül-i ekrem hālid bin velī<d>⁴den bu cevābı

07b/14 işitdi eydür yā hālid bin velīd eger sen varup

07b/15 imām ‘alīden baña bir hayır haberle gelürseñ ben zāmin olam

08a/01 seni cennetde komşı idinem didi hālid bin velīd

08a/02 resül-i ekremden bu cevābı işitdi hemān-dem yirinden

08a/03 kalkup evine vardı atın ve tonın hāzır eyleyüp

08a/04 silāhıñ kuşandı geldi resül-iekreñ mübārek elin

08a/05 öpdü resül-i ekrem hālid bin velīde yüz altun bahşış

08a/06 virdi ve hem hayır du‘ā kıldı hālid bin velīd hemān-dem

08a/07 atın depdi medīneden taşra çıkdı şöyle eser yel gibi

08a/08 yola revān olup gitdi resül-iekreñ hasan ve hüseyñ

08a/09 ile fātımanuñ evine geldi gördi kim imām ‘alī

08a/10 düldül-i mübāreki evvel çıkışında toksan adım sıçratmış

08a/11 idi resül-i ekrem gördi tekbīr getürdi ve eyitdi

08a/12 yārenler şöyle biliñ kim imām ‘alī gāyet ‘acele ile çıkmış

08a/13 eger hudā-i rabbi’l-‘ālemīn imām ‘alī selāmetle getürür

08a/14 ise ne hikāyetler işidesiz didi ve eyitdi ey bārī hudā

08a/15 imām ‘alīyi cümle belālardan ve kazālardan sen hıfz eyle

⁴ولى

- 08b/01 diyüp du'ā eyledi ba'de sahābeler evli evine gitdiler
- 08b/02 resūl-i ekrem fātımanuñ evine girüp eyitdi ey kızum
- 08b/03 fātıma imām 'alī niçün bizden destürsuz gitdi didi
- 08b/04 fātıma eyitdi yā bābāsa'īd bin 'ubbād imām 'alīyi düğüne
- 08b/05 okumuş imām 'alī eve geldi gāyet melūdür ben eyitdüm
- 08b/06 yā imām 'alī melāletüñüze sebep nedür didüm imām 'alī
- 08b/07 dahı sa'īd bin 'ubbāduñ düğüne da'vet itdigiñ söyledi
- 08b/08 ve hem fakırlıktan şikāyet eyledi eyitdi yā fātıma
- 08b/09 melāletüme sebep budur ki cemī' muhācirīn ensārı
- 08b/10 sa'īd bin 'ubbāduñ düğünine varalar herkes kādir
- 08b/11 olduğınca saçılık vireler bende hodbilürsin
- 08b/12 bir dirhem gümüş vesā'ir metā'um yokdur sā'irler saçılık
- 08b/13 vireler ben tehīdest şöyle duram bu iş baña
- 08b/14 gāyet düşvār işdür ve eger sā'irler varalar biz var
- 08b/15 mayalum bu dahı gāyet sa'b ve eşe<d>⁵dür diyüp āh eyledi
- 09a/01 ben eyitdüm yā imām niçün melūl olursın bir cevāhir
- 09a/02 bogmak vardır anam hadīce hātundan kalmışdı
- 09a/03 ol bogmak cevāhiri āhıretüm içün saklaram anı saña
- 09a/04 virem var sa'īd bin 'ubbāda saçılık virmek murāduñ
- 09a/05 hāsıl olsun didüm çün imām 'alī benüm sözüm
- 09a/06 diñledi döndi baña didi kim yā fātıma ben senüñ
- 09a/07 āhıretüñ içün saklanan bogmagı alup sa'īd bin 'ubbāda
- 09a/08 saçılık virmek revā degüldür ancak sa'īd bin 'ubbāda

- 09a/09 saçılık virecek nesne buluram didi dahı
- 09a/10 taşra çıkdı gezindi yine içerü girdi hemân şöyle
- 09a/11 esbâb ile yatdı yâ resûl-ullah bir ‘acâyib hikmet
- 09a/12 oldu ya‘nî ben fakîr uyumak olmazdı hakk te‘âlâ
- 09a/13 emrile ol kadar gâlib olmuşdur ki ta‘bîri kâbil
- 09a/14 olmaya çünkü uykudan uyandım şem‘dan yandurdum
- 09a/15 imâm ‘alîyi yirinde bulamadum gördüm zülfikârı yokdur
- 09b/01 ve her nekadar silâhı var ise cümlesi bu kadar tîz
- 09b/02 kalkup düldül-i mübâreki olduğu eve vardum gördüm
- 09b/03 düldül-i mübârekî yokdur bu kez hemân aklamaga başladum
- 09b/04 benüm zârumdan hasan ve hüseyin dahı uyandı anlar dahı
- 09b/05 aklamaga başladılar benüm agladugumdan su‘âl eylediler
- 09b/06 ben imâm ‘alînün gâ‘ib olduğunu haber virdüm bunlar
- 09b/07 bu cevâbı işitdiler aklamaga yüz dutdılar öyle
- 09b/08 ağlaştılar ki gözlerinden yaş yirine kan akdı
- 09b/09 bunların ben aklamaların sâkin idemedüm fiddaya
- 09b/10 emr eyledüm var bunları dedelerine ilet ola kim aklama
- 09b/11 ları sâkin ola didüm âhir hikâyet nedür bilem diyüp
- 09b/12 aklamaga başladı çün sultân-ı enbiyâ aleyhi’s-selâm
- 09b/13 bu cevâbı işitdi mübârek gözleri yaşıla doldı
- 09b/14 bir zamân imâm ‘alî için ağladı ba‘de başın
- 09b/15 kaldırup eyitdi yâ kızum gam yime anı allah ısmarladum
- 10a/01 diyüp mübârek elin kaldırup imâm ‘alî için

- 10a/02 du'ā eyledi ve dahı fātımanuñ hātırın ile alup
- 10a/03 evine gitdi resül-i ekrem du'āya meşgül olmada
- 10a/04 bizüm hikāyetimiz hālid bin velīde geldi çünki hālid bin
- 10a/05 velīd medīneden taşra çıkup eser yel gibi şark
- 10a/06 tarafına revān oldı eyitdi yā allah sen 'ināyet
- 10a/07 ve hidāyet eyle beni imām 'alī gitdigi yola sal diyüp
- 10a/08 giderdi üç gün üç gice yolu bir ıssızlık berr-i yābāna
- 10a/09 düşdi gördi karşudan bir süri koyun gelüp
- 10a/10 yanında bir çoban var ol çoban āh idüp aglar idi
- 10a/11 yā resül- 'ullah 'acabā senüñ mübārek cemālün görem mi
- 10a/12 yohsa 'ömrüm bu zālīmün elinde geçürem mi diyüp zārı
- 10a/13 zārı aglar çün hālid bin velīd ol çoban sözün
- 10a/14 işitdi hemān atın ol tarafa sürüp çobana
- 10a/15 yakın geldi gördi çoban bir güzel yigit durur
- 10b/01 selām virdi çoban hālid bin velīdün selāmın aldı
- 10b/02 hālid pehlivān çobana nazar eyledi gördi bir nice aglar
- 10b/03 pehlivāndur ki 'ālemde nazīri olmaya hālid eyitdi yā
- 10b/04 çoban sen kimün çobanısn ya bu koyun kimün koyunudur
- 10b/05 ya kimsin ya ol muhammedi neden bilürsin didi ol
- 10b/06 çoban emīr bin kaytān kabūsnuñ çobanıyam adum 'amrdur
- 10b/07 düşümde muhammedi görüp öñinde imān getürdüm çün
- 10b/08 uykudan uyandum şevk <ü>⁶ zevkle muhammedü'l -mustafā kalbüme
- 10b/09 tolmış hemān zārı zārı agladum çün benüm hālüm gördiler

شوق ذوقله⁶

- 10b/10 kaytān kelbe haber virdiler ‘amr muhammed dīnine girmiş didiler
- 10b/11 çün kaytān kelb ol cevābı işitdi hışımla benüm katuma
- 10b/12 geldi eyitdi bre nā-bekār çoban ol muhammedi sen neden
- 10b/13 bilürsin ya anuñ dīnine neden girdün ol medīnede sen
- 10b/14 bundasın tīz togrı söyle yohsa şimdi seni
- 10b/15 pāre pāre iderler togrı söyle didi ben eyitdüm
- 11a/01 ben muhammedüñ mübārek cemālin düşümde gördüm sıdkıla īmān
- 11a/02 getürdüm gerek beni öldür ve gerek azād eyle didüm çün
- 11a/03 ol kāfir benüm cevābum işitdi gāyet gazaba gelüp
- 11a/04 beni yıkdılar yüz degenek urup zindāna gönderdi
- 11a/05 ol zindānda bir yıl mahbūs oldum çün bir yıl tamām
- 11a/06 oldu zindāndan çıkardılar ol kelbüñ yanına
- 11a/07 getürdiler emr eyledi bu mel’un beni salıvirdiler
- 11a/08 bre nā-bekār çoban bir dahı senden muhammed adın işitmeyem
- 11a/09 işidürsem lāt manāt hakkı içün seni bir ‘azāb
- 11a/10 ile öldürmege ‘ālemde dāstān olasın didi
- 11a/11 beni yine koyuna gönderdi ben bī-çāre bir yıldur bu tenhā
- 11a/12 yirlerde muhammed ‘aşkına āh <u>⁷ zāriderem hālūmi kimseye
- 11a/13 bildürmezem kādir degülem varayum muhammed mustafāyı bulam ölince
- 11a/14 kadar hizmetinde olayum didi zār zār aglamaga başladum
- 11a/15 çün hālīd bin velīd çobanuñ bu tarz-ı hareketiñ gördi
- 11b/01 hemān atından indi çobanuñ gözlerin öpdi bārek-allah
- 11b/02 yā yigit ne güzel pāk i’tikāduñ var imdi yā ‘amr

⁷اه زار

11b/03 hıç gam yime eger hudā-i rabbi'l-‘ālemīn buyurur ise ben seni

11b/04 ol muhammede kavuşduram didi çün ‘amr hālid bin

11b/05 velīdden bu cevābı işitdi derhāl hālid bin velīdin

11b/06 ayagina düşdi çoban eyitdi yā yigit sen ol

11b/07 muhammedi gördüñ mi baña böyle beşāret haberin viresin

11b/08 didi hālid bin velīd eyitdi āgāh ol kim ben ol muhammedüñ

11b/09 ashāblarındanum günde biş vakit namāzı muhammed ile bile

11b/10 kılaram didi çoban hālid bin velīdden bu cevābı işitdi

11b/11 tekrār hālid bin velīdin ayagina düşdi eyitdi

11b/12 kurbān olayum ben senüñ gözlerine ki muhammedüñ hūb

11b/13 cemāliñ görüp geldi didi hālid bin velīd dahı ‘amruñ

11b/14 hatırıñ tesellī idüp eyitdi yā ‘amr gam yime inşā’-allah tekrār

11b/15 yine gelişde hudā işümüz rāst getürür ise seni alup

12a/01 muhammede iletem mübarek cemāliñ görüp ganīmet olasın

12a/02 didi ‘amr eyitdi yā yigit sen ne kişisin aduñ nedür

12a/03 bu diyāra ne hācet için geldüñ bize bildür didi

12a/04 hālid bin velīd eyitdi yā ‘amr benüm adum hālid bin velīd

12a/05 pehlivān dirlər muhammedüñ ‘alem-dāriyam geldüğüme sebep budur ki

12a/06 bir gice ol hazret-i ‘alī didikleri evliyā gā’ib oldı

12a/07 ve ol hazret-i ‘aleyhi’s-selām ‘ahd eyledi her kim ki

12a/08 varup imām ‘alīden bir haber getüre ben aña zāmin olam

12a/09 cennetde benüm ile bile didi ben dest-i tekabbel eyledüm varam

12a/10 ‘imam ‘alīden nişān bulam muhammed ile cennetde komşu olam

- 12a/11 bugün dört gündür gezerin hîç bir haberin alamadum
- 12a/12 işidesiz gerdân olup hîç bu arada geldi mi didi
- 12a/13 çoban ‘amr bu cevâbı işitdi didi yâ pehlivân bugün
- 12a/14 iki gündür şol çayır kenârından bir kimesne gördüm geçüp
- 12a/15 gitdi anuñ heybetinden arslanlar gâyet kaçışdılar
- 12b/01 âdem sûretinde hemân kendüsi arslana beñzer idi
- 12b/02 bir ata binmiş ol atuñ gözleri yıldırım gibi şakır
- 12b/03 gördüm baña bir korku düşdi bir ağaç dibinde gizlendüm
- 12b/04 eser yel gibi revân olup gitdi var ise imâm ‘alî
- 12b/05 didükleri oldur didi hâlid bin velîd eyitdi yâ ‘amr
- 12b/06 kangı tarafa gitdi bilür misin didi ‘amr eyitdi işde
- 12b/07 bu kırakdan gitdi diyüp haber virdi gitdigi yolu
- 12b/08 söyledi hâlid bin velîd ‘amra eyitdi gel saña abdest
- 12b/09 ve namâz ve muhammede salavât-ı şerîf getürmege ögredeyin
- 12b/10 didi her ne ki dîne lâzımdur ‘amra öğretti imdi
- 12b/11 yâ ‘amr seni allah ısmarladum dâ’im sen bu yol kenârında koyun
- 12b/12 güdedur eger selâmetle bu aralığa yolum düşüp
- 12b/13 ugrarsam sizi muhammede iletem eger va’dem biter ölürsem
- 12b/14 hîç üşenme medîne bu aralığa dört günlük yoldur
- 12b/15 toğrı gün batusından yaña gidesin i’tikâduñ
- 13a/01 berekâtında hakk sübhâne ve te’âlâ seni ol muhammede kavuşdura
- 13a/02 didi hâlid bin velîd pehlivân ‘amrıla vedâ’laşup
- 13a/03 gitdi çün kırak kenârına geldi gördi bir kumluca

13a/04 yire düldül-i mübârekin izi anda belürdi zîrâ düldülün

13a/05 na'lınuñ genişligi dört karış idi hemân hâlid bin velîd

13a/06 pehlivân atından inüp izi karşulayup düldülin

13a/07 izine râst geldi bildi kim imâm 'alî bu tarafa gitmişdür

13a/08 hemân hâlid bin velîd imâm 'alînuñ gitdiği yola revân

13a/09 olup atın sürüp hudâ-i rabbi'l-'âlemîn münâcât

13a/10 idüp yola revân olup gitdi ammâ bizüm kıssâmuz

13a/11 imâm 'alîye geldi imâm 'alî râviler öyle rivâyet ider ki

13a/12 çünkü imâm 'alî medînededen taşra çıkup dört gün

13a/13 dört gice düldül-i mübâreki öyle sürdi kim bişinci

13a/14 gün bir yüce tag göründi imâm 'alî ol taga çıkdı

13a/15 aşaga nazar eyledi gördi bir nihâyetsüz ova ve çayır

13b/01 çimenlik bülbüller öter gül gülistân hezârân dastân

13b/02 ol ovanuñ orta yirinde bir ulu pıñar var ol pıñaruñ

13b/03 üzerinde bir ulu ağaç bitmiş bir kârbân 'askerin alurdi

13b/04 ol sahrânuñ altı yüz biñ mikdârı kara obalar

13b/05 dutmuşlar ba'zısı ak çadır kurmuşlar oturmuşlar

13b/06 develer bagrışması ve atlaruñ sadâsı imâm 'alînuñ

13b/07 kulagina girdi imâm 'alî ol âvâzı işitdi ve ol

13b/08 sahrânuñ içinde altı yüz biñ mikdârı evleri gördi

13b/09 ve ol pıñarı gördi düldül-i mübâreki sürüp

13b/10 ol pıñar yanına geldi düldülden inüp çayıra saldı

13b/11 ve ol pıñardan içdi bir az râhat olup yatdı

- 13b/12 ve eyitdi eger hudā fırsat virirse bir az diñleneüyüm ba'de
- 13b/13 kalkup bu kavmi dīne da'vet ideyüm eger dīne girmezler
- 13b/14 ise cümlesin kılınçdan geçüreyüm mālın ve tavarın
- 13b/15 alup sa'īd bin 'ubbāda saçılık iletüyüm didi
- 14a/01 meger imām 'alīnūñ karnı gāyet aç idi nā-gāh bir kara
- 14a/02 gözlü 'arab cāriyyesi iki elinde meşrebesi var
- 14a/03 su almaga gelür imiş imām 'alīden haberi yokdur
- 14a/04 çün imām 'alīye yakın geldi gördi arslana
- 14a/05 beñzer bir heybetlü kişi pñnar kenārında ağaç gölgesinde
- 14a/06 yatur çün cāriyye imām 'alīyi gördi meşrebeyi getürdi
- 14a/07 yire urdı ne ileri ve ne geri gidebildi 'aklı
- 14a/08 gidüp sersem oldı imām 'alī cāriyyenūñ bu hālīñ
- 14a/09 gördi eyitdi yā cāriyye niçün korkarsın biz ol
- 14a/10 kişi degülüz kimesnenūñ cāriyyesine ve hātunına tama'
- 14a/11 idüp irişmezüz gel korkma suyuñ al yola git
- 14a/12 didi cāriyye imām 'alīnūñ sözün işitdi
- 14a/13 bir mikdār kendin devşirüp edeb ile ilerü geldi
- 14a/14 elin gögsine koyup selām virdi cāriyye eyitdi
- 14a/15 sen ne kişisin ve ismünüz nedür ve nereden gelürsin
- 14b/01 baña bildiriñ didi ben siz sūretde ādem görmedüm hemān
- 14b/02 arslana beñzersin didi çün imām 'alī ol cāriyye
- 14b/03 sözün işitdi eyitdi ey cāriyye ben medīne şehrinde
- 14b/04 nüm didi cāriyye eyitdi hizibler ne kişilerdendür imām

- 14b/05 ‘alī eydür hizibler imām ‘abdü’l-muttalib ogullarıdır
- 14b/06 dünyāya kerem bizden bünyād olmuşdur didi cāriyye
- 14b/07 eyitdi ol medīnede muhammed dirler ulu bir kimse zāhir
- 14b/08 olmuşdur ben peygamberüm dirmiş gerçek peygamber midür
- 14b/09 baña bildür bileyin didi zīrā bizüm ulularımız aña şahlardur
- 14b/10 didiler ammā içümüzde bir koca ādem vardur ol çok
- 14b/11 yaş yaşamışdur ve hem çok kitāblar okumışdur ol
- 14b/12 pīr eydür ol muhammed peygamberdür gerçek hakk peygamber midür
- 14b/13 baña bildür didi imām ‘alī eyitdi muhammed şöyle bir er
- 14b/14 dūr ki hakk sübhāne ve te‘ālā muhammed gibi sevgilü hīç bir kul
- 14b/15 yaratmadı ol sebebden aña evvel gelen peygamberler ümmet
- 15a/01 olmasını isterler ve hem cāriyye hakk te‘ālādan melā’ikeler
- 15a/02 geldi kur’ān adlu bir kitāb getürdi ve eger yā cāriyye yüz biñ
- 15a/03 yıl ben anuñ medhin idersem yalıñuz bir fazīletüñ nısfın
- 15a/04 idemeyem didi imdi yā cāriyye eger ‘akluñ var ise
- 15a/05 ol muhammede imān getüresin ebedü’l-’ebed cennetlik ola
- 15a/06 sın ve hem cehennemden halās olasın didi çün
- 15a/07 cāriyye imām ‘alīnün sözün işitdi ma’kūl görüp
- 15a/08 sıdkla derün-ı dilden ve cān <ı>⁸ gönülden imān
- 15a/09 getürdi imām ‘alī ol cāriyyenün imān getürdigin
- 15a/10 görüp hemān şahādet kelimesin telkīn eyledi abdest
- 15a/11 ve namāz erkānıñ gösterüp ta’līm itdi imām ‘alī gāyet
- 15a/12 ferah idüp eyitdi yā cāriyye bi-hamdi lillah te‘ālā hakk dīnine

جان ككلدن⁸

15a/13 girdin cehennemden halās olduñ hayır du‘ā eyleye

15a/14 seni ol muhammede kavuşdurayın ammā yā cāriyye bu kabīlenüñ

15a/15 ulu begine kim dirler ve hem bunlarda māl metā‘ çok mıdır

15b/01 baña bildür didi cāriyye eydür yā seyyid ben bu kabīlenüñ

15b/02 ulusınuñ cāriyyesiyem ammā bu kabīlede māl metā‘ çokdur

15b/03 hep at deve ve koyundur didi imām‘alī eyitdi yā cāriyye

15b/04 yürü var imdi seyyidüñ katına gidesin anı ben bulam

15b/05 didi eger imāna geleler ölmeden halās olalar eger

15b/06 imāna gelmezler ise cümlesin kılıçdan geçürem ogulların

15b/07 ve kızların esīr idüp atların ve develerin ve koyunların

15b/08 sürüp medīneye iletem didi imām ‘alī cāriyyeyi

15b/09 gönderdi cāriyye meşrebelerin doldurup seyyidi

15b/10 katına revāne oldı seyyidi katına vardı eyitdi

15b/11 yā seyyidümüz ulu pıñarda arslan süretli bir er

15b/12 oturur yanında bir atı var gözleri oda beñzer niyār

15b/13 belinde bir kılıcı var iki çatal kılıçdur kendüsi ādem

15b/14 süretinde ammā hemān bir arslana beñzer didi ben anı

15b/15 gördüm hemān ol sā‘at ‘aklum zā‘il oldı kim düşem

16a/01 yine gayrete geldüm turdum çün benüm hālümü gördi

16a/02 hātırum nevaht idüp eydür kim yā cāriyye gel korkma

16a/03 suyun al yolına git biz ol kişi degülüz kim kimsenüñ

16a/04 cāriyyesine ve hātünına tama‘ itmezüz didi çün ben

- 16a/05 ol serverden⁹ bu cevābı işitdüm hemān yanına vardum
- 16a/06 eyitdüm sultānum siz ne kişisiñüz ve bu vilāyete ne maslahat
- 16a/07 için geldiñüz didüm ol server¹⁰ eyitdi ben hatīblerdenüm
- 16a/08 ben eyitdüm hatībler kimlerdür ol server¹¹ eyitdi yā cāriye
- 16a/09 hatībler medīnede olurlar ‘abdü’l-muttalib ogullarıdur
- 16a/10 dünyāya kerem bizden bünyād olmışdur ve dahı mālūñuz
- 16a/11 ve tavarıñuz su’āl itdi ben eyitdüm yā server¹² bunda
- 16a/12 māl metā’ yokdur hemān at deve koyundur didüm
- 16a/13 ol dīlāver eyitdi diñleneyüm ba’de bunları ĩmāna
- 16a/14 getüreyüm köseyin didi çün ben ol serverden¹³ bu cevābı
- 16a/15 işitdüm hemān girü dönüp huzūruñuza geldüm sizler
- 16b/01 başuñuza çāre eyleyin didi çün melik cāriyeden bu cevābı
- 16b/02 işitdi ‘aklı başından gidüp hazān yaprağı gibi
- 16b/03 dir tir titredi ve <e>yitdi¹⁴ yā cāriyye ol erüñ süreti neye
- 16b/04 beñzer diyü su’āl eyledi ve cāriyye eydür süreti arslana
- 16b/05 beñzer belinde kılıcı var çataldur kendüsi kumral sakallı
- 16b/06 yassı yağrınlu yogun yaylu çakır ela gözlü erdür ve bir
- 16b/07 ata biner ol atıñ gözleri niyār ateşe beñzer çün ol melik
- 16b/08 cāriyyeden bu cevābı işitdi bir kez āh idüp mel’ün
- 16b/09 yüzü koyu düşdi ‘aklı başından gitdi mel’ünüñ
- 16b/10 ol murdār yüzine güllāb saçdılar bir az ‘aklı

⁹ سروتد ن

¹⁰ سروتد

¹¹ سروتد

¹² سروتد

¹³ سروتد ن

¹⁴ يتدی

- 16b/11 başına geldi dönüp kavmine eyitdi yā kavim bilün
- 16b/12 ve āgāh oluñ kim bu bizüm ulu pıñar kenārına gelen gāziler
- 16b/13 ulusı ol medīnede olan imām ‘alī didükleri
- 16b/14 dür imdi tiz başlu başuñuza çäre eyleñ didi
- 16b/15 meger bunlaruñ bir ulusı var idi çok yaşamış
- 17a/01 bir kişi idi ol kişi muhammedüñ hakk peygamber idügin bilür
- 17a/02 idi buña eyitdiler biz bunda ne tedbır idelüm didiler
- 17a/03 ol pır eyitdi gelin ben size bir nasihat ideyin kim
- 17a/04 ol erüñ elinden kurtulasız didi melik eyitdi yā pır
- 17a/05 lutf <u>¹⁵ ihsān eyle buña bir çäre eyle didi ol pır
- 17a/06 eyitdi ol imām ‘alī didükleri kişi ise varıñ bir az
- 17a/07 ta‘ām gönderüñ eger ta‘ām yirse saña ve kavmine nesne
- 17a/08 dimeye zīrā ol ‘alī didükleri kişi etmegın yidigi kişinüñ
- 17a/09 başına ve kavmine ve mālına kıymaz didi çün ol melik
- 17a/10 pırden bu cevābı işitdi tiz hemān bir çanak süd
- 17a/11 ile bir taze pişmiş bogçe cāriyyenüñ eline virdi
- 17a/12 ve eyitdi varup ol ta‘āmı imām ‘alīye vir ve eyit
- 17a/13 ma‘zūr tut yā pehlivān bunı saña seyyidüm gönderdi
- 17a/14 ve bu obanuñ metā‘ı ve ta‘āmı budur didi
- 17a/15 cāriyye dahı sem‘anā ve ta‘anā diyüp süd ile etmegi
- 17b/01 alup imām ‘alīden yaña revān oldı cāriyye gelüp
- 17b/02 imām ‘alīye ‘izzetle selām virdi imām ‘alī cāriyyenüñ

¹⁵ لطف احسان

- 17b/03 selāmiñ aldı cāriyye sūd ile etmegi imām ‘alīnūñ
- 17b/04 öñine koydı eyitdi ma‘zūr tut yā pehlivān lutf <u>¹⁶
- 17b/05 ihsān eyle diyüp bu ta‘āmı yiyesiz bizüm hātırumuzı
- 17b/06 hoş idesiz didi çün imām ‘alī cāriyyeden bu cevābı
- 17b/07 işitdi eyitdi yā cāriyye bu ta‘āmı baña seyyidün mi gönderdi
- 17b/08 yohsa hemān kendün mi getürdin didi cāriyye eyitdi
- 17b/09 yā pehlivān bu ta‘āmı size seyyidüm gönderdi didi
- 17b/10 çün imām ‘alī cāriyyeden bu cevābı işitdi eyitdi
- 17b/11 yüri var imdi seyyidüñ katına ve aña di kim başı
- 17b/12 ve mālı ve kavmi cümlesi kurtuldı zīrā ol erūñ
- 17b/13 ta‘āmıñ yidük biz ta‘āmıñ yidiğümüz kişinün başına
- 17b/14 ve mālına ve kavmine tama‘ idüp kasd itmezüz didi
- 17b/15 ba‘de imām ‘alīta‘āmı yimege bismillāh diyüp başladı
- 18a/01 cāriyye dahı imām ‘alīye vedā‘ idüp gitdi ol
- 18a/02 cāriyye gelüp seyyidine ta‘āmı yidügin haber virdi
- 18a/03 her ne kim imām ‘alī söyledi cümlesini seyyidine söyledi
- 18a/04 bunlar cümlesi şāz oldılar imām ‘alī sūd ile etmegi
- 18a/05 yidi karnın toyurdı allahü te‘ālāya şükr eyledi bir az
- 18a/06 rāhat olup yatdı ve düldül dahı karnın doyurdı
- 18a/07 ve ol sudan içdi çünkim ahşam karīb oldı
- 18a/08 imām ‘alī düldülüñ üzerine gelüp şol eser yel gibi
- 18a/09 yola revān oldı gitdi gice ve gündüz allahuñ

¹⁶ لطف احسان

- 18a/10 emrile yatur ve turur bir nesne eline girmede āhir-ül-emr
- 18a/11 yolu bir berr-i yābāna düşdi haddi pāyānı yok üç gün
- 18a/12 üç gice gitdi açlığından ve susuzluğundan tākati
- 18a/13 kalmadı imām ‘alī bu hālī gördi cenāb-ı ‘izzete münācāt
- 18a/14 eyledi rabbi’l- ‘ālemīn imām ‘alīnūñ du‘āsıñ kabūl
- 18a/15 eyledi üç gün üç gice dahı gidüp dördinci
- 18b/01 gün bir ulu tag göründi imām ‘alī düldüli ol
- 18b/02 taga to<g>rı¹⁷ sürdi üç gün üç gice sürdi
- 18b/03 taguñ togrısına çıkdı aşaga nazar eyledi
- 18b/04 gördi kim bir ova çayır çimenlik şakāyık-ı nugmā bülbüller öter
- 18b/05 gül gülistān hezārān dāstāndur ve ol sahrānuñ
- 18b/06 bir cānibinde iki çadır var kurulmuş bir birine karşı
- 18b/07 çadırūñ biri kara atlasdan ve biri kızıl atlāsdan
- 18b/08 ve ol kızıl atlāsdan çadır öñinde bir murassā’ rahtlu
- 18b/09 bir at durur cemī’ ceng aleti müheyyā olup durur
- 18b/10 ve ol at çadırūñ içinde bakılanda kırk elli kadar
- 18b/11 at vardur atlaraçün imām ‘alī bu heybeti gördi
- 18b/12 allahü te‘ālā hazretlerine şükr-i yezdān eyledi düldül-i
- 18b/13 mübāreki ol tarafa sürdi ol sahrāda bir ulu
- 18b/14 ırmak var idi yanında bir ulu ağaç var anuñ
- 18b/15 gölgesine düldüli sürdi ağaç gölgesine indi
- 19a/01 düldüli çayıra saldı kendi dahı bir az rāhat
- 19a/02 olup yatdı ba’de kalkup düldülūñ üzerine

¹⁷طوری

19a/03 gelüp kara atlās çadır yanına indi düldüli bağladı

19a/04 çadırlaruñ kapusına geldi kılınç ucıla çadıruñ

19a/05 yanın kaldurdu içi toptolu yündür kimi altundur ve

19a/06 kimi gümüşdür üzerine harīrler örünmişler çevre yanına

19a/07 altun ve gümüş ve cevāhir yıgma komışlar imām ‘alī bu

19a/08 ganīmeti gördi şükr-i yezdān kıldı ve eyitdi

19a/09 varayum ol kızıl atlāsdan çadırı göreyüm ba‘de

19a/10 gelüp bu ganīmeti alayın didi kızıl atlās çadıra yakın

19a/11 geldi gördi içerüden çengī bir şāh-civān

19a/12 āvāzı gelüp bir hūb āvāz ile şī‘ir eydürler imām

19a/13 ‘alī bunları dinler iken kulagina bir āvāz geldi kim

19a/14 şāh-civān tarafından çengīye hitāb idüp

19a/15 dir ki yā çengī bir su’ālüm var ve anı saña sorayum

19b/01 ammā togrı cevāb vir didi ne buyurursız sultānum

19b/02 söyle eger cevāba kādir olursam cevāb virelim

19b/03 eger kādir olmazsam elimüzden ne gelür hemān sultānum

19b/04 didi yine cevāb geldi kim yā çengī saña su’ālüm

19b/05 budur ki sen nice bilürsin ‘acabā magribden maşrıka

19b/06 varınca baña mukābil bir er var mı ola didi çünki

19b/07 çengī bu cevābı işitdi cevāb virmedi yine tekrār

19b/08 sordı ben niceyüm bana mukābil var mı söyle

19b/09 diyince ol çengī eyitdi cevāb virmege korkdum

19b/10 didi cevāb eyitdi peki yā çengī korkma söyle

- 19b/11 didi çengī eyitdi sultānum sōylesem beni helāk
- 19b/12 idersiñ didi anuñçün su'ālüne cevāb virmedüm
- 19b/13 didi yine ol civān eyitdi yā çengī korkma
- 19b/14 söyle didi eyitdi yā şāh yemīn ile ol civān
- 19b/15 eyitdi lāt manāt saña şāhid olsun eger
- 20a/01 ben seni helāk idersem didi ol civāndan çengī
- 20a/02 bu cevābı işitdi diñle imdi ne didi hakk te'ālā
- 20a/03 hazretlerinüñ arslanı imām 'alīyi nice medh eyledi
- 20a/04 ve eyitdi yā pehlivān medīne şehri vardur anda
- 20a/05 muhammedü'l- mustafā adlu bir peygamber vardur zuhūr eylemişdür
- 20a/06 anuñ bir dāmādı var imiş sāhib-i velāyet imiş
- 20a/07 her kangı meclisde añılsa ol meclisde hāzır
- 20a/08 olur imiş imdi yā pehlivān bir kez ol ere çağırayum
- 20a/09 ol kim velāyet kuvvetele hāzır ola seyr idesin
- 20a/10 nice erdür çün ol civān çengīden bu cevābı işitdi
- 20a/11 bir az kahkahā ile güldi eyitdi ey çengī 'akluñ
- 20a/12 nerede medīne bu aralığa kırk günlük yoldur bu senüñ
- 20a/13 didigüñ iş muhāldür niçün zevāid sözler söylersin
- 20a/14 didi çün ol pehlivān bu cevābı söyledi çengī
- 20a/15 eyitdi sultānum kızmazsan ol ere bir kez çağırayum
- 20b/01 eger gelmez ise benüm başum şart olsun didi ol
- 20b/02 pehlivān eyitdi imdi çağır yā çengī eger gelmez ise
- 20b/03 ben de saña neler iderem göresin didi çün çengī

20b/04 bu cevābı işitdi derūn-ı dilden ve cān<ı>¹⁸göñülden

20b/05 çağırdı ey velīler serveri şāh-ı merdān tīz gel

20b/06 bu aralığa yanaşasın bu seyyidüñ katında beni hacīl

20b/07 eylemeyesin diyüp çağırdı imām ‘alī hod çağırdığı

20b/08 vakitte çadırūñ taşrasında hāzır idi ol

20b/09 çengīnūñ i’tikādına ragbetler idüp durur idi

20b/10 bismillāh diyüp çadırūñ kapusın kaldırup içerüye

20b/11 girdi nazar eyledi gördi bu çadırūñ içinde taht

20b/12 kurulmuş kızıl altun üstünde bir mahbūb yigit

20b/13 oturur şeca’ātlü bir pehlivāndur ki ‘ālemde nazīri

20b/14 yokdur ve dahı yanında bir mahbūbe kız oturur yüzi ayuñ

20b/15 ondördüne beñzer cihānda misli yokdur ve dahı bir yanında

21a/01 bir çengī oturur idi ol şāh cevāb virüp alan

21a/02 ol idi ve dahı imām ‘alī ol yigidi gördi ol

21a/03 sâ‘at cān sevdi zīrā sūreti hemān imām hüseyne

21a/04 beñzer idi imām ‘alī eyitdi ey kādīr pādīşāh bu yigide

21a/05 imānı sen müyesser eyle diyüp münācāt eyledi ve dahı

21a/06 ilerü vardı esselāmu ‘aleyk meddü’l-takī el-hidāyāt

21a/07 didi çün bunlar imām ‘alīyi gördiler heybetinden

21a/08 ve salābetinden dehşet aldılar ol yigit eyitdi

21a/09 ey kişi ne kişisin dev misin perī misin aduñı baña

21a/10 bildir hele ben sen sūretleri ādem görmedüm imām ‘alī

21a/11 eyitdi yā yigit sen bu meclisde kimi istedüñ ve kime

¹⁸جان ككلا ن

21a/12 gönlüñ virdüñ ve kime çağırdun didi ol yigit eyitdi

21a/13 medīnede ‘alī dirler bir er var aña çağırduk didi

21a/14 ol yigide imām ‘alī eyitdi ol istedügün kişi benüm

21a/15 didi çün imām ‘alīden bu cevābı işitdi hemān

21b/01 ‘aklı gidüp sersem oldı dönüp ol pehlivān

21b/02 eyitdi yā ‘alī gökden mi endüñ yohsa yirden mi çıkdun

21b/03 lutf eyle baña bildür didi imām ‘alī eydür yā civān

21b/04 benüm bir kerāmetüm budur ki her kim baña gel yetiş ya ‘alī dise

21b/05 hakk te‘ālā ‘ināyetinde muhammed ‘aleyhi’s-selām mu‘cizātında gelüp

21b/06 aña yetişürem didi dönüp ol yigit eyitdi imdi yā ‘alī

21b/07 gel senüñle bir kavlı idelüm gel senüñle güleşelüm eger sen beni

21b/08 basarsañ hiç hācet gerekmez senüñ dīnūñe gireyüm

21b/09 ve eger ben seni basarsam sen de benüm dīnūme girer misin didi

21b/10 imām ‘alī nola diyüp tekabbel eyledi ol yigit imām

21b/11 ‘alīden bu cevābı işitdi¹⁹ ayak üzere gelüp meydān

21b/12 yirine yürüdi imām ‘alīnūñ yanına geldi imām meydāna

21b/13 yürüdi iki ejderhālar bir birine karşı turdılar ol

21b/14 yigidüñ adına ebū’l- hasan dirler idi yā ‘alī evvel sen mi

21b/15 hamle idersin yohsa ben mi hamle ideyüm didi imām ‘alī

22a/01 eydür evvel hamle senüñdir zīrā sen kāfirsın didi

22a/02 ebū’l- hasan imām ‘alīden bu cevābı işitdi hemān

22a/03 tiz imām ‘alīyi bir kerre zor idüp tutdı kim eger büyük

22a/04 kökli agacı yapışa çeke idi koparur idi üç

¹⁹اشند

22a/05 nevbet zor eyledi imām ‘alīyi zerre kadar yirinden ayıramadı

22a/06 çün ebū’l- hasan bu hāli gördi hayrān olup ta‘accübler

22a/07 eyledi nevbet imām ‘alīye geldi imām ‘alī allah diyüp

22a/08 geri bendinden öyle tutdı kim bir alma gibi kaldurup

22a/09 arkası üzerine urdı göksi üzerine şāhinler

22a/10 gibi oturdı ebū’l- hasan gözin açdı gördi tañrınıñ

22a/11 arslanı üzerinde oturur imām ‘alī eyitdi yā yigit

22a/12 nicesin ‘ahdine turur mısın yohsa ‘ahdinden

22a/13 döndüñ mi didi ebū’l- hasan imām ‘alīnüñ bu cevābın

22a/14 işitdi ve hem insāf eyledi kim eger imām ‘alīnüñ

22a/15 dīni hakk dīn olmasa benüm gibi ejderhāyı bir alma gibi

22b/01 getirüp yire üzmez didi ve hem rahmet melekleri gelüp

22b/02 ebū’l- hasan göksin sagdı göñli islām dīnine

22b/03 meyl eyledi ve eyitdi yā imām ‘alī er oldur ki ‘ahdinden

22b/04 dönmeye baña īmān telkīn eyleye çün imām ‘alī ebū’l-

22b/05 hasandan bu cevābı işitdi hemān kalkup ebū’l-

22b/06 hasanı yirinden kaldurup bagrına basdı iki

22b/07 gözlerinden öpdı kelīme-i şahādet telkīn eyledi

22b/08 ebū’l- hasan dahı cān<ı>göñülden²⁰ derūn-ı dilden şahādet

22b/09 kelimesin getirüp müslümān oldı imām ‘alī ol

22b/10 civānuñ īmān getürdigin gördi gāyet şāz oldı

22b/11 ve dahı guslūñ ve abdestüñ tarīfiñ ve namāzuñ erkāniñ

22b/12 öğrendi imām ‘alīnüñ elin öpdı imām ‘alī ebū’l- hasanı

²⁰جان كکلدن

22b/13 ogul idindi ikisi dahı gāyet şāz oldılar

22b/14 ba'de ebū'l-hasan kızlarına eyitdi tīz sizler dahı

22b/15 īmān getürüñ müslümān oluñ didi ol iki kızlar

23a/01 dahı kāmīl īmān getürdiler ol iki kızlar imām 'alīnūñ

23a/02 ayagina düşdiler sıddık yā resūl- 'ullah didiler

23a/03 imām 'alī eyitdi yā kızlar ne hikāyetdür ki sıddık

23a/04 yā resūl- 'ullah didigüzüñ aslı nedür baña haber virin

23a/05 didi kızlar eyitdiler yā server biz²¹ müslümān olalı

23a/06 işte bugün kırk gündür didiler imām 'alī eydür

23a/07 müslümān olmañuza sebep nedür didi kızlar eyitdiler

23a/08 yā server biz bir gice tatlu uykuda yaturken vākı'a

23a/09 müjde gördük kıble tarafından bir nūr peydā oldı ol

23a/10 nūr dibinde muhammed 'aleyhi's-selām ve dahı yanınca hazretüñüz

23a/11 dört yāri ve kırk güzīde sahābe ile gelüp bizi īmāna

23a/12 da'vet itdiler biz dahı īmān getürdük müslümān

23a/13 olduk muhammed 'aleyhi's-selām bize agzı yarından agzumuza

23a/14 virdi diyüp ve hem ol demde imām 'alīnūñ öninde

23a/15 agızların açup e'r-rahman sūresin okudılar

23b/01 imām 'alī ve ebū'l-hasan diñlediler hayrān oldılar ebū'l-hasan

23b/02 i'tikādı dahı pāk oldı andan soñra kızın birisinūñ

23b/03 ismi māriya idi ol māriya eyitdi yā veliyy-'ullah hazret-i

23b/04 risālet baña eyitdi yā māriya saña beşāret olsun ki

23a/05 kırk gün olıcak imām 'alī anda varsa gerekdür ebū'l-hasan

²¹ بز

- 23b/06 anuñ öñinde ĩmān getürüp ve sizler dahı ĩmān
- 23b/07 getürseñüz gerekdür didi yā māriya benüm dīnūme girdüñ
- 23b/08 hakk te‘ālāyı bir bildük saña vācib oldur ki beni
- 23b/09 medh idesin her kaçan imām ‘alīyi çağırduñ vakit
- 23b/10 imām ‘alī hāzır olur didi ol vakit islām gözi
- 23b/11 ‘ayān idesiz didi şol²² eser yel gibi geçüp gitdi
- 23b/12 çün uykudan uyanduk sabāh olmış ikimüz dahı
- 23b/13 düşümüzi bir birimüze söyledük ikimüzüñ düşi dahı
- 23b/14 öyle vāki’ oldı kimseye söylemedük günleri sayduk
- 23b/15 işte bugün kırk gün tamām oldı el-hamdüli-İlah bugün
- 24a/01 visāle irişdük didiler şol hazretüñ sözi
- 24a/02 dahı sahīh oldı sadākat yā resül-ullah dimeme sebab
- 24a/03 budur didi çün imām ‘alī māriyanuñ sözlerin işitdi
- 24a/04 secde-i şükr eyledi islāmlarına gāyet şāz oldı
- 24a/05 ba’de cümlesi tahta geçüp oturdılar ebū’l-hüseyn
- 24a/06 emr eyledi vāfir nefīs dolu ta‘āmlar getürdiler yindi
- 24a/07 ba’de du‘ā olundı bir az rāhat oldılar yine musāhabete
- 24a/08 başladılar ebū’l-hüseyn eyitdi sultānum bu yollara
- 24a/09 ve bu vilāyete sebab-i kudümüñuzdan bize haber vir didi
- 24a/10 biz de bilelüm elden geldükce hizmetüñüzde olalum
- 24a/11 didi imām ‘alī dahı evvelinden āhirine dek haber virdi
- 24a/12 ya’ni sa‘īd bin ‘ubbāduñ düğüne okuyup saçılık
- 24a/13 virecek bir şey bulunmayup muhammed ‘aleyhi’s-selāma

²²صول

24a/14 ve cemā'ate danışmayup çıkup sefer yaragın kılup

24a/15 bir ganīmete düş olam diyüp gitdüğün kaytān

24b/01 kelb kabīlesinde bir hātun geldüğün ve anlaruñ

24b/02 etmegün yiyüp kendine ve mālına ve tavarına tama'

24b/03 itmeyüp yine sefer yaragın görüp yola revāne olduğun

24b/04 çok zahmet çeküp ve açlık ve susuzluklar çeküp

24b/05 āhir-ül-emr bir kumdan yığılmış yüce tag üzerine

24b/06 çıkup bu yazuları ve bu sahrāları temāşā iderken

24b/07 iki çadır görüp biri kara atlāsdan ve biri kızıl

24b/08 atlāsdan ol kara atlāsdan çadıra gelüp içinde

24b/09 olan putları ve dürlü cevāhirleri görüp varayum

24b/10 kızıl atlāsdan çadıra ve anda ne şey' var göreyüm

24b/11 diyüp ve çadır içinde kulagina bir çengāvāzı

24b/12 girüp diñler iken çengīye bir civān su'āl idüp

24b/13 kendü da'vet olunup içerü girüp ebū'l-hüseyn ile

24b/14 buluşduğün bi't-tamām söyledi ebū'l-hüseyn eyitdi

24b/15 yā emīrū'l-mū'minīn beşāret olsun saña kim ol

25a/01 ol gördüğün altun ve gümüş ve sā'ir cevāhirleruñ

25a/02 cümlesini saña bağışladum alup sa'īd bin 'ubbāda saçılık

25a/03 viresin hīç gam çekmeysin didi çün imām 'alī ebū

25a/04 'l-hasanuñ bu şecā'atini görüp eyitdi yā ebū'l-hüseyn

25a/05 lutf eyleyüp sözi derūndan söyledüñ alduk kabül

25a/06 itdük yine size bağışladuk didi ebū'l-hüseyn eyitdi

25a/07 yā server²³ bizüm hedıyyemüzi kabül itmedin didi imām ‘alī

25a/08 eyitdi diñle benüm ahvālüm saña şerh eyleyem didi evveli

25a/09 ben medīneden çıkıncak ‘ahdi bunun üzerine andum ki

25a/10 kāfir mālı ola kılıcum ile alam sa‘īd bin ‘ubbāda saçılık

25a/11 virem didüm hele sen şimdi ehl-i tevhīd oldunuz

25a/12 sizin mālũñuz bizümdür hudā-i rabbi’l-‘ālemīn buyurur

25a/13 ise ben sa‘īd bin ‘ubbāda saçılık virecek buluram

25a/14 didi ba‘de imām ‘alī eyitdi yā ebū’l-hüseyn hīç bu yakın

25a/15 yirlerde mālı çok kal’a var mıdur didi ben varam bir kere

25b/01 ziyāret eyleyem didi ebū’l-hüseyn eyitdi yā emīrũ’l-mũ’minīn

25b/02 çün bizüm hedıyyemüzi kabül itmediñüz yā server bu vilāyetlerde

25b/03 māl-dār kal’a yokdur hemān at deve koyundur anları sürüp

25b/04 medīneye iletmek muhāldür ammā ya server saña bir eyü kal’a

25b/05 haber vireyüm ki içi ve dışı altun ve gümüş ve la’l ve cevāhīr

25b/06 ile toptolu olsun ve tekin olmaga kābil degüldür

25b/07 ol kal’anuñ adına kan kal’ası dirler bil ki magrib

25b/08 ile maşrik arasında böyle bir mālı çok kal’a yokdur

25b/09 ammā ol kal’a bu aralıga kırk günlük yoldur tamām yigirmi

25b/10 günlük yolda bir su vardur ol suyuñ adına kan

25b/11 suyuñ dirler birisi kızıl kan ve birisi katrandur ol

25b/12 suyuñ dibi pek derindür enligi biñ adımdan

25b/13 ziyādedür hīç ol suyuñ geçmiş kimse yokdur eger

25b/14 geçidin sorarsan şark şehri içindedir dirler

²³ سرور

- 25b/15 ol şehir bu araya bir buçuk yıllık yoldur dirler yâ server
- 26a/01 gel bu sevdâdan ferâgat eyle bu kadar mâl ve menâl bende
- 26a/02 nihâyeti yokdur hep senüñdür senüñle bu aralıktan
- 26a/03 turalum muhammed aleyhi's-selâma varalum sen bu mâlı
- 26a/04 sa'îd bin 'ubbâda saçılık vir biz dahı anuñ mübârek
- 26a/05 cemâliñ görelüm ve hem senüñ murâduñ hâsıl olsun
- 26a/06 ve hem biz dahı muhammed'aleyhi's- selâmuñ ayagı toprakına
- 26a/07 yüzler sürelüm didi imâm 'alî eyitdi yâ karındaşum ebû
- 26a/08 'l-hüseyn bu senüñ didüklerin olmaz baña kâfir mâlı gerek
- 26a/09 kılıcum ile alınca gönülüm karâr kılmaz ammâ yâebâ'l-hüseyn
- 26a/10 baña lutf idüp kan kal'asın yolın gösteresin
- 26a/11 didi varayum şol kan suyn geçüp kan kal'asına
- 26a/12 varabilürsem ne güzel ve eger suyu geçemez isem yine gelüp
- 26a/13 görüşürüz didi ebû'l-hüseyn imâm 'alîye bir çäre
- 26a/14 idüp men'idemedi nâ-çâr kaldı neylesün ebû'l-hüseyn
- 26a/15 imâm 'alî ile taşra çıkup bir kumdan yığılmış
- 26b/01 taga revân oldılar ebû'l-hüseyn imâm 'alî ile ol
- 26b/02 taguñ başına çıkdı bir bayır üstünde ince yol
- 26b/03 gösterdi eyitdi yâ emîr'ül-mü'minîn bu yol tâ ol kan
- 26b/04 suyuna varınca yoldur gider hîç saparı yokdur hîç
- 26b/05 bu yoldan ayrılmayasın hakk te'âlâ hazretleri işüñ
- 26b/06 âsân eyleye didi ebû'l- hüseyñ ile imâm 'alî çadıra
- 26b/07 geldiler imâm 'alî düldülüñ üzerine eyer saldı tamâm-

- 26b/08 sâz silâhîñ giyüp zülfikârı hamâ'il kuşandı
- 26b/09 düldül-i mübâreküñ üzerine geldi ebû'l-hüseyn imâm
- 26b/10 'alîñ boynuna sarmışdı agladı ve hem kızlar dahı
- 26b/11 ağlaşdılar imâm 'alî eyitdi ağlamañ sizleri allah
- 26b/12 ısmarladum sizler beni du'adan unutmayın cemî' 'âlemüñ
- 26b/13 hâfız oldur ki eger hakk te'âlâ beni yoldan selâmet
- 26b/14 getirür ise yine gelem sizleri görem şâz olasıñuz
- 26b/15 va'dem yetişüp yolda kalursam âhiret hakkuñ helâl
- 27a/01 idesiñüz ve hem saña bir emânet bu olsun ki eger ben bu
- 27a/02 yoldan selâmet gelmezsem medîne bu aralığa kırk günlük
- 27a/03 yoldur hiç üşenmeyesin bu aradan gidüp muhammed 'aleyhi's-selâma
- 27a/04 varasın ve hem anuñ cemâliñ göresin yanında sahâbe
- 27a/05 olasın ve hem benüm selâmum ol nebîler hâtimine teblîğ ide
- 27a/06 sin beni kıyâmetde şefâ'atden unutmaya didi ve dahı
- 27a/07 âhiret hâtunum fâtımatü'z-zehrâya benden selâm idesin
- 27a/08 bizi du'adan unutmaya benüm eksikliğüme bakmayalar ve dahı
- 27a/09 hasanum ve hüseyñüm bir hoşca tutup boyuncukların
- 27a/10 egdirmeyeler ve dahı ashâb-ı kirâmuñ cümlesine benden
- 27a/11 selâm idesin cümlesi beni du'adan unutmayalar didi
- 27a/12 çün imâm 'alî bu emânetleri ısmarladı allâhü ekber ebû'l-hüseyn
- 27a/13 ol kadar agladı kim gözlerinden kan geldi hemân imâm
- 27a/14 'alîñ sözlerini ebû'l-hüseyn kızlara söyledi cemî'si
- 27a/15 zârılık kıldılar ebû'l-hüseyn yâ nice bu dert yüz biñ

- 27b/01 kul var idi dahı dīne da`vet eyledi hakk ne idügin
- 27b/02 anlar dahı bilüp hıç muhālefet itmeyüp īmāna geldiler
- 27b/03 cemī` imām `alīnūñ ardınca du`āya meşgūl oldılar
- 27b/04 ammā bunlar bunda imām `alī gitdi taglar vadīler aşdı
- 27b/05 yidi gün yidi gice yol yürüdi sekizinci gün `al
- 27b/06 e`s- sabāh yolda giderken bir ak sakallu bir pīre yetişdi
- 27b/07 imām `alī gördi kim bir muhterem kişidür bir atuñ üzerine
- 27b/08 binmiş tesbīh elinde hāy bre hāy durmayup gider
- 27b/09 çün imām `alī ol pīre yakın geldi selām virdi
- 27b/10 ol pīr imām `alīnūñ selāmıñ aldı eyitdi merhabā
- 27b/11 yā`alī safā geldin ey velīler ulusı bi-hamdi lillah te`ālā
- 27b/12 senūñ mübārek cemālūñ görmegi hakk sübhāne ve te`ālā
- 27b/13 bī-çāre kulına nasīb eyledi çün imām `alī bu pīrūñ
- 27b/14 kendüyi bilüp temāşāsın gördi eyitdi yā pīr
- 27b/15 sen ne kişisin beni neden bildüñ ve bu tarafa kanda gidersin
- 28a/01 didi ol eyitdi yā imām `alī benüm adıma mücāhid dirler
- 28a/02 altı yüz elli yaşındayum hazret-i `isā `aleyhi`s-selām
- 28a/03 devrinden berü bunda bir magāra vardur bunca zamāndur
- 28a/04 `ibādet iderem bu gice nisfū`l-leylde hātifden
- 28a/05 bir nidā geldi yā mücāhid saña beşāret olsun imām
- 28a/06 `alī hazretlerini görmek nasīb oldu `ammā `alī kan
- 28a/07 kal`asına gidiyür imām `alī kan suyun geçidin
- 28a/08 bilmez togrı var imām `alīye kan suyunuñ geçidin

28a/09 göster didi ben dahı hemān-dem magāra öñine çıkdum

28a/10 gördüm bir egerlenmiş at hāzır olup turur ol

28a/11 sâ'at hemān beni bir al atuñ üzerine bindürdi

28a/12 hemān at bu yola yöneldi hemān durmayup giderdüm

28a/13 el-hamdüli-llah te'ālā hazretüñüze yetişdüm diyüp ol

28a/14 pīrimām 'alīnūñ elin sakalñ öpdi ve gözlerinden

28a/15 öpdi pīrimām 'alīye yūri imdi kan suyun geçidin

28b/01 göstereyüm didi imām 'alīnūñ öñine düşdi çün

28b/02imām 'alī bunı gördi secde-i şükürler eyledi eyitdi

28b/03 yā ilāhe'l-'ālemīn bu fakīr kuluna 'ināyetler ve hidāyetler

28b/04 eyledin kan suyunuñ geçidine bu pīri baña sebeb eyledüñ

28b/05 diyüp giderdi bakdı gördi pīr yoldan çıkdı

28b/06 bir āhir yola gider ve ma'hazā ise ebu'l-hüseyn 'imām

28b/07 'alīye togrı yolu göstermiş idiimām 'alī dönüp

28b/08 ol pīre eyitdi yā pīr bu bizüm gitdügümüz yol togrı yola

28b/09 beñzemez ince yoldur yohsa yolu yanılduk mı didi

28b/10 pīr eyitdi yā imām 'alī gerçek togrı yol degüldür

28b/11 lakin karşu taguñ ardında kan suyunuñ geçidi vardur

28b/12 murādum yoluñ togrısına gitmek degüldür eger togrı

28b/13 yola giderseñ suyuñ geçidi bize altı günlük yol

28b/14 aşaga kalur ol sebebden böyle giderem diyüp

28b/15 cevāb virdi çün imām 'alī gördi pīrūñ cevābñ ma'kūl

29a/01 görüp imām 'alī pīre du'ālar eyledi ol gitdiler

- 29a/02 irtesi gün ikindi zevāline dek yürürler bir ulu
- 29a/03 taga yetişdiler üç günden soñra ol taguñ
- 29a/04 üzerine çıkdılar gördiler bir ulu kal'adur ki diller
- 29a/05 ile şerh olmaz bir ulu ırmak akar ol kal'aya yakın
- 29a/06 geldiler ol pīr imām 'alīnūñ öñinden gā'ib oldı
- 29a/07 imām 'alī ta'accübe düşdi şübheye vardı eyitdi
- 29a/08 'acabā bu ne ola beni yoldan çıkardı fikre düşdi
- 29a/09 meger ol pīr iblīs 'aleyhi'l-la'ne idi vardı ol
- 29a/10 kal'anuñ begine haber virdi meger ol kal'anuñ
- 29a/11 adına kal'a- yı lāk dirler idi zengīler kal'ası idi
- 29a/12 üç kerre yüz biñ ara kādar idi beglerinūñ adına
- 29a/13 tarīkī zengī dirler idi yavuz mel'un idi yüz
- 29a/14 yitmiş arşun boyı var idi çünkü zengīler iblīs
- 29a/15 gördiler ne kişisin diyüp sordılar şeytān
- 29b/01 'aleyhi'l-la'ne eyitdi benüm adum kaysdur ben kudüs-i
- 29b/02 mübārekeden gelürem biñ yıldır dünyadan geçeli 'īsā
- 29b/03 rüh-'ullah beni diri kıldı baña eyitdi yā kays işidür
- 29b/04 misin mekkede peygamber zāhir oldı cāzūlık ile
- 29b/05 dünyāyı tutdı mesīh dīnin bozdı cemī'ālemi sihir
- 29b/06 ile kendüsine döndürdi bir 'emmīsi oğlu vardır
- 29b/07 adına imām 'alī dirler gāyet gürbüz pehlivāndur ve nagrasına
- 29b/08 kimseler tākat getüremezler kal'alar komadı ve ba'zı
- 29b/09 kal'alaruñ kapusını çekdi kopardı eger imām 'alīnūñ

29b/10 vasfîñ ne denlû idersem itdigümden yigirmi kat

29b/11 ziyâdedir imdi bu kal'a yakınındadır ol imâm

29b/12 'alî didükleri bir maslahata gider yûri tîz var bir hîle

29b/13 ile ol kal'a katına ilet var kal'anuñ begine haber

29b/14 vir didi ol beg yavuz begdür didi ol imâm

29b/15 'alîñüñ hakkından gelür tîz turma bu işi bitür

30a/01 mesîh dîni bozulmasun imâm 'alî öldükden soñra muhammedüñ

30a/02 işi âsândur didi ba'de 'isâ rûh-ullah gâ'ib

30a/03 oldı ben hemân altumda bir yürük at gördüm durmayup

30a/04 gitdüm ol imâm 'alî didükleri kişi elime girdi nasıl

30a/05 itdüm ise itdüm işte öñine öñine getürdüm didi

30a/06 ba'de iblîs 'aleyhi'l-la'ne ol kal'a pâdişâhına

30a/07 eyitdi yâ melik var imdi anuñ hakkından gel cemî'

30a/08 vilâyet içinde aduñ eyülükle añılsun mesîh senden

30a/09 hoşnûd olsun ve kılıcınıñ üstine kimse kılınç

30a/10 çekmesün didi ol pâdişâhı azdurdı ol

30a/11 pâdişâh iblîs-i 'aleyhi'l-la'neye eyitdi yâ kays ne kadar

30a/12 'askeri vardur iblîs-i 'aleyhi'l-la'ne eyitdi ne 'askeri

30a/13 var ne yoldaşı vardur hemân yalıñuz kendüsidür didi

30a/14 ol melik eyitdi tîz üç kerre yüz biñ erat arkasına

30a/15 geldiler kal'adan taşra çıkdılar imâm 'alîñüñ üzerine

30b/01 yürüdiler varup karşısına durdılar imâm 'alî

30b/02 gördi kal'anuñ öñine üç kerre yüz biñ 'asker

- 30b/03 geldiler imām ‘alī eyitdi gör baña ol yoldaş olan
- 30b/04 pīr sūretinde kişi yoldan azdurdı bu kal’ anuñ
- 30b/05 üzerine getürdi ba’ de vardı üzerime bu kadar
- 30b/06 ‘asker getürdi didi eyitdi hudā sen ‘ināyetler ve hidā
- 30b/07 yetler ile bunlaruñ üzerine beni gālib eyle diyüp münācāt
- 30b/08 eyledi iderken ‘asker dahı gelüp yetişdiler imām
- 30b/09 ‘alīnūñ karşusına sāflar tutup durdılar
- 30b/10 imām ‘alī düldül-i mübārekūñ üzerine sedd-i iskender
- 30b/11 gibi durdı çün kāfirler ve tarīkī zengī imām ‘alīyi
- 30b/12 bu heybetle gördiler gāyet hazır eylediler meger bu melik
- 30b/13 zengīnūñ bir karındaşı var idi üç yüz biñ ‘askeri
- 30b/14 var idi melik zengī imām ‘alīyi bu heybetle gördi
- 30b/15 melik zengī tamār zengīye emr eyledi eyitdi karındaşum
- 31a/01 yürü var şu duran eri alup gelesin didi
- 31a/02 ne işe gelmişdür görelüm didi hemān tamār zengī
- 31a/03 atını meydāna sürüp imām ‘alīye yakın geldi imām
- 31a/04 ‘alī dahı gördi bir mināre boylu erdür ‘askerden ayrıldı
- 31a/05 kendüye togrı gelürdi çün imām ‘alīye yakın geldi
- 31a/06 gördi bir erdür ki felek mislin cihāna getürmiş degül
- 31a/07 ol zengī imām ‘alīye çağırdı ne kişisin ve bu <vi>²⁴İāyete
- 31a/08 ne işe geldin gel seni pādişāhumuz ister gel anuñ yanına
- 31a/09 var cevāb vir didi eger yok dirseñ baña dahı
- 31a/10 tamār zengī dirler ‘inād eyleme gel baña tābi’ ol didi

- 31a/11 imām ‘alī tamār zengīnūñ sözün işitdi eyitdi
- 31a/12 yā zengī benüm kulagum işitmez dahı yanuma gel cevābıñ al
- 31a/13 didi ol zengī gerçek sandı didi kim imām
- 31a/14 ‘alīnūñ yanına yakın gele yine bakdı gördi didi ki
- 31a/15 degül heybeti salābeti gördi ‘aklı dehşet oldu
- 31b/01 hāsıl-ı kelām zengī yakın varmaga korkdı dönüp
- 31b/02 karındaşı yanına geldi eyitdi ey karındaş ben ol
- 31b/03 kişünūñ yanına varamadum cevāb söylerin kulagum
- 31b/04 işitmezdür gel yanuma didi ben de yanına varmaga
- 31b/05 korkdum varamadum zīrā gürbüz pehlivāndur kim ‘ālemde
- 31b/06 naziri yokdur zīrā dīvler heybetine dōyemezler didi
- 31b/07 tarāk zengī karındaşından bu cevābı işitdi pek
- 31b/08 gazab idüp eyitdi nā-bekār ben seni bir pehlivān sanur
- 31b/09 dum sen hod korkak imişsin diyüp herzeler yimege
- 31b/10 başladı meger bunuñ ‘emmīsi oğlı var idi adına
- 31b/11 kar zengī dirler idi anuñ dahı yüz kırk arşun
- 31b/12 boyı var idi aña emr eyledi tīz varasın tutup
- 31b/13 benüm yanuma getüresin anuñ ser-‘askerligini saña vireyüm
- 31b/14 didi çün kar zengī anuñ cevābıñ işitdi gerçek
- 31b/15 sandı hemān imām ‘alīnūñ yanına vardı bir dil-āver
- 32a/01 pehlivāndur ki ‘ālemde nazīri olmaya ammā neylesün da‘vā
- 32a/02 eyleñilmiş hemān imām ‘alīye bir kerre güzün havāle eyledi
- 32a/03 imām ‘alī güzün men‘ eyledi bu kez kılıncın havāle eyledi

- 32a/04 kılıcın dahı men' eyledi süngüsin havāle eyledi anı dahı
- 32a/05 men' eyledi nevbet imām 'alīye geldi imām 'alī eyitdi
- 32a/06 yāmel'ün 'ālemde tañrı birdür muhammed hakk peygamberdür yohsa
- 32a/07 bir kılıç vireyüm ki cemī' 'ālem senden 'ibret alsun
- 32a/08 tiz mel'ünīmāna gel ol la'ın diledi kim döne kaça
- 32a/09 imām 'alī tizcek kemeri yanından öyle tutdı bir alma gibi
- 32a/10 getürdi havāya atdı mel'ün havādan inerken uylu
- 32a/11 gından öyle çaldı kim mel'ün havādan tag pāresi
- 32a/12 gibi indi yığıldı iki pāre olup cānın cehenneme
- 32a/13 ısmarladı çün kāfirler üzerlerine korku düşdi
- 32a/14 tarīkī zengī bu heybeti gördi bir pehlivān dahı gönderdi
- 32a/15 imām 'alī anı dahı iki pāre kıldı hāsıl-ı kelām
- 32b/01 bir birinüñ ardınca yüz kırk zengī pehlivānı helāk
- 32b/02 eyledi çün tarīkī zengī anı gördi kim emr eyledi
- 32b/03 üç kerre yüz biñ kāfir at üzerine geldiler imām
- 32b/04 'alīnün üzerine yüridiler her biri dürlü yaraklarla
- 32b/05 imām 'alīye hamle kıldılar 'azīm hāy-hüy itdiler
- 32b/06 imām 'alī zülfikār-ı mübāreki çeküp kāfirler üzerine
- 32b/07 at salup bir nagra urup anuñ gibi çağırdı kim
- 32b/08 zemīn <ü> zamān titredi yirler sarsıldı ol nagra dan
- 32b/09 biñ biş yüz yitmiş kāfirün ödi sındı helāk oldı
- 32b/10 cānıñ cehenneme ısmarladı imām 'alī bu kadar 'askeri
- 32b/11 sürüp kal'anuñ kapusıñ aldı zengīler bu hāli

32b/12 gördiler cümlesi begleri yanına geldiler eyitdiler

32b/13 neyleyelim nice idelüm bir dahı ceng olur ise hıç

32b/14 amān bilmez hep kırar didiler işte kal'anuñ kapusın

32b/15 aldı ister bir diri ādem komaya didiler tarīkī zengī

33a/01 kendile fikr eyledi ve hem bu kadar heybetleri gördi

33a/02 gönli islām dīnine girmeye meyl eyledi eyitdi

33a/03 eger bu kişinüñ tutduğı dīn hakk degül olaydı yalıñuz

33a/04 bir kişinüñ elinden bu kadar iş gelmez idi didi

33a/05 hem rahmet melekleri gelüp tarīkī zengīnüñ göksin

33a/06 sagdı gönli islām dīnine meyl eyledi tīz atlanup

33a/07 imām 'alīnüñ yanına geldi çağırdı yā imām 'alī bunlaruñ

33a/08 günāhı nedür hep kırar mısın didi imām 'alī nazar eyledi

33a/09 gördi kendüye çağıran bir erdür ki 'ālemde nazīri

33a/10 bir er yokdur başında altun tāc belinde kemer arkasında

33a/11 pāk harīr libāslu imām 'alī bildi kim bu zengīlerüñ pādişāhıdur

33a/12 imām 'alī aña çağırdı didi kim yā melik bilgil ve āgāh

33a/13 olgıl bu 'askerden bir diri ādem komazam cümlesini

33a/14 kıraram meger īmāna geleler benüm kılıcumdan halās bulalar

33a/15 didi melīk zengī eyitdi yā imām 'alī muhammed dīni

33b/01 hakk dīn midür baña bildür didi imām 'alī eyitdi yā melik

33b/02 eger sen muhammedüñ hūb cemāliñ göreydüñ dünyāda bātıl

33b/03 nedür bilirdin didi yā melik bilgil ve āgāh ol kim hakk sübhāne

33b/04 ve te'ālā yirleri ve gökleri 'arşı ve kürsi ve insi ve cinni

- 33b/05 mārı ve mūrı hep muhammedüñ yüzi suyuna yaradup
- 33b/06 durur eger melik muhammedüñ vasfını biñ yıl 'ömrüm olsa
- 33b/07 yalıñuz bir mübārek parmagın vasfın idemem yā melik muhammed
- 33b/08 şunuñ gibi bir addur ki eger 'akluñ var ise hakk dīnine
- 33b/09 giresin nār odından halās olasın didi çün
- 33b/10 melik zengī imām 'alīnūñ bu cevābıñ sözlerin diñledi
- 33b/11 muhammed hakk peygamber oldıgıñ bildi imām 'alīye eyitdi
- 33b/12 yā emīrū'l-mū'minīn ne diyecek ol habībūñ dīnine girerem
- 33b/13 didi imām 'alī eyitdi yā melik eyit kim on sekiz biñ
- 33b/14 'ālemde tañrı birdür muhammed 'aleyhi's-selām hakk peygamberdür
- 33b/15 habībidür didi melik zengī imām 'alīnūñ bu şahādeti
- 34a/01 işitdi katı āvāzla çağırdı eşhedü enlā ilahe ill-allah
- 34a/02 ve eşhedü enne muhammeden 'abdūhu ve resūlühüdididi çün ol
- 34a/03 duran kavim başlarınıñ imān getürdigin gördiler
- 34a/04 anlar dahı cümlesi imān getürdiler bunlaruñ islāmına
- 34a/05 ol kadar şāz oldı kim hemān zūlfikārı silüp kınına
- 34a/06 kodı tīz düldüldeñ aşığa indi melik zengī dahı
- 34a/07 imām 'alīnūñ indügin gördi ol dahı atından inüp imām
- 34a/08 'alīye karşı geldi segirdüp ayagina düşdi elin
- 34a/09 öpdü imām 'alī melik zengīnūñ gözlerin öpdü cümle 'asker
- 34a/10 bölük bölük gelüp imām 'alīnūñ elin öpdü ba'de imām
- 34a/11 'alīyi kal'alarına da'vet itdiler üç gice ziyāfet
- 34a/12 eylediler ziyāfet tamām oldı imām 'alī bunlara abdest

- 34a/13 ve namāz tarīfīñ gösterdi ve şerāit-i islāmı ve kavā'id-i
- 34a/14 īmān her ne ise bunlara ta'līm idüp ehl-i tevhīd
- 34a/15 oldılar ba'de melik zengī kalkup imām 'alīnūñ tekrār
- 34b/01 elin öpdi haber sordılar yā imām 'alī bizüm vilāyetümüze gelmeñüzde
- 34b/02 sebep nedür bize bildirin biz dahı elimüzden geldi<gi>²⁵ kadar
- 34b/03 hizmetüñüz yirine getürelim didi imām 'alī dahı başladı
- 34b/04 evvelinden āhirine varınca kadar hikāyet eyledi bunlar
- 34b/05 diñlediler hayrān oldılar imām 'alīnūñ maksūdı ne
- 34b/06 idügin bildiler melik zengī eyitdi yā imām 'alī çünkim
- 34b/07 murādın mālđır ben kuluñda nihāyeti yokdur gel bu kan kal'ası
- 34b/08 sevdāsından fārig ol bizüm mālımız ve metā'ımız hep senüñdür
- 34b/09 murādunca al var sa'īd bin 'ubbāda saçılık vir didi
- 34b/10 zīrā bu senüñ didügin iş muhāldür yā server ben kuluñ
- 34b/11 dahı bir kaç kerre vardum bir çāre bulamadum şöyle hasret
- 34b/12 döndüm sultānum bu sevdādan fārig ol didi benüm mālum
- 34b/13 hep senüñdür ben kuluñ hemān senüñ mübārek cemālūñ
- 34b/14 gördüm yeter didi çün imām 'alī melik zengīnūñ sözlerin
- 34b/15 işitdi bildi kim cān<ı>²⁶göñülden ve derūn-ı dilden
- 35a/01 sıdıkla īmān getürmiş imām 'alī kalkup melik zengīnūñ
- 35a/02 gözlerin öpdi bagrına basdı bārek-'allah yā yigit
- 35a/03 pāk i'tikāduñ var her söz kim söylersin cemī' mālunı
- 35a/04 ben sıdıkla kabül eyledüm yine saña bağışladum didi

²⁵كلى

²⁶جان ككدن

35a/05 melik zengī eyitdi yā server niçün bizüm hediyemüzi kabül

35a/06 itmedin didi imām ‘alī eyitdi yā melik āgāh ol kim

35a/07 ben medīne şehrinden çıkıcak öyle ‘ahd eyledüm ki kâfir

35a/08 mâlı ola kılıcum ile alam sa‘îd bin ‘ubbāda saçılık virem

35a/09 ve hem bu kadar zahmet çeküp geldüm elbette ol kan suyunu

35a/10 görmeyince gitmek olmaz diyince ulu katda tarîkî zengī

35a/11 eyitdi yā imām ‘alī eger dirseñ bismillāh biz de senüñle

35a/12 bile varalum didiimām ‘alī melik zengīnün bu sözlerin

35a/13 işitdi eyitdi kerem eyledün lutfuñ dā’im olsun ammā ben

35a/14 yalıñuzca yürümeği severem baña yoldaş güç gelür didi

35a/15 ve yine eyitdi yā melik zengī kulaguñuz benden yaña

35b/01 olsun hemān beni sizler diñleyüp durasız didi

35b/02 melik zengī gördi imām ‘alī tenhā yürümeği sever imiş

35b/03 imām ‘alīnün cümle yaragın görüp düldül-i mübāreki

35b/04 hāzır idüpbir kaç gün durup ve azıgın kodılar

35b/05 kal‘adanimām ‘alī ile bile çıkdılar üç gün üç

35b/06 giceimām ‘alī ile bile gitdiler dördinci gün melik

35b/07 zengīimām ‘alīye togrı yolu gösterdi melik zengī

35b/08 eyitdi yā imām ‘alī burdan kan suyına altı günlük

35b/09 yoldur didi melik zengī imām ‘alīnün boynuna sarıldı

35b/10 agladı ve eyitdi yāimām ‘alī sensiz bizüm hālimüz nice olur

35b/11 diyüp aglardı imām ‘alī tünün hātırın nevaht idüp

35b/12 ben sizi allah ısmarladum diyüp du‘alar eyledi hakk sübhāne

- 35b/13 ve te'ālā yine kavuşdura didi melik zengīmām 'alīnūñ
- 35b/14 elin ayagın öpdi veda'laşup kal'asına döndi
- 35b/15 imām 'alī kan suyuna revān oldu gitdi çünimām 'alī
- 36a/01 biş gice ve gündüz yol yürüdi bir yüce taga çıkdı
- 36a/02 nazar eyledi gördi ki kan suyu didikleri bir 'azīm
- 36a/03 sudur gürlemesi ve çağlaması yokdur yarısı
- 36a/04 kıpkızıl kana beñzer yarısı kapkara katrāna
- 36a/05 beñzer hīç kenārı görünmez bir 'ibret nesnedir anı gören
- 36a/06 ādemlerin 'aklı çāk olur çün imām 'alī ol suyu
- 36a/07 gördi göñli dehşet oldu düldül-i mübāreki
- 36a/08 katı sürüp tagdan aşaga indi ol suyuñ
- 36a/09 kenārına geldi gördi bir kıp kızıl kana beñzer bir kenārı
- 36a/10 kapkara katrāna beñzer imām 'alīnūñ biñ yüz
- 36a/11 kulaç kemendi var idi eline alup suya saldı
- 36a/12 kemendi hīç dibine irmedi yine çeküp çıkardı
- 36a/13 zīrā suyun kenārı böyle yā orta yiri nice ola
- 36a/14 didi çün imām 'alī düldül-i mübārekūñ üzerine
- 36a/15 üç gün üç gice suyun sağına solına dolaşdı
- 36b/01 hīç bir çāre bulamadı ser-gerdān olup ol
- 36b/02 suyuñ kenārında bir büyük kemük kalmış idi şunuñ
- 36b/03 gibi 'azīm kemükdür ki imām 'alī ol kemügi gördi ta'accüb
- 36b/04 eyledi bu ne ola diyüp dururken öyle bir tarafa nazar
- 36b/05 eyledi gördi karşıdan bir kızıl nesne göründi velakin

- 36b/06 gāyet uzak uzaklığı yigirmi günlük yol var ola
- 36b/07 şöyle kim güneş gibi şu'le virür imām 'alī anı gördi
- 36b/08 'aceb bu ne ola didi meger ol güneş gibi şu'le viren
- 36b/09 kan kal'asıdur yigirmi günlük yol idi ve ol
- 36b/10 kemük gibi görünen bir 'azīm köprü idi kan kal'asına
- 36b/11 varınca ol köpride her cānavarlar başlarını tılsım
- 36b/12 itmişler idi eger bir kimse ol sudan geçüp ol
- 36b/13 köpriye ugrasa ol canavārlaruñ başları her biri
- 36b/14 āvāz ile çağırurlar idi tā kan kal'asından ol
- 36b/15 āvāzı işidürler idi zirā suyuñ ondan gayrı
- 37a/01 yirinden aslā geçmege çāre yogdı eger gemi ile
- 37a/02 isterseñ ol suyuñ içinde kandan cānavarlar
- 37a/03 var idi yüz kulaç uzunluğu var idi hīç gemi
- 37a/04 geçmez idi yudar idi katrandan dahı canavārlar var idi
- 37a/05 anlar dahı ancılayın idi ammā ol kemükden nişān oldığı
- 37a/06 ol aralıkda ol canavārlar yogdı ol sebebden nişān
- 37a/07 itmişler idi ol kal'ayı süleymān 'aleyhi's-selām
- 37a/08 yapdurmış idi ol köpriyi dahı süleymān 'aleyhi's-selām
- 37a/09 asdurmış idi anlardan soñra nice pādişāhlar
- 37a/10 bu kal'aya şāh olmuşdur çün imām 'alī bunları
- 37a/11 gördi fikr eyledi eyitdi var ise görünen²⁷ kan
- 37a/12 kal'asıdur didi ve dahı kemükden aşaga indi
- 37a/13 bī-çāre kaldı eyitdi yāilāhe'l-'ālemīn neyleyüm kuş degülem

²⁷ کونان

- 37a/14 uçup geçem gemi dahı yokdur binüp geçem eger dönüp
- 37a/15 gidersem imām ‘alī sudan korkdı dirler neyleyüm
- 37b/01 ne çäre kılam hālüm sen bilürsin dilerem rabbüm ben bī-çäre
- 37b/02 kulına ‘ināyetler eyleye bu kan suyun geçmesin dermān
- 37b/03 idesin diyüp münācāt eyledi başından ‘imāme
- 37b/04 sin çıkarup yüzün ve gözin topraga sürüp hakk te‘ālā
- 37b/05 hazretlerine nāliš idüp agladı kan suyuñı geçmek
- 37b/06 diledi ve eyitdi ey kādīr-i ber-kemāl ve ey kerīm-i pādīşāh-ı
- 37b/07 zü’l-cemāl kim senüñ emrūñ ile suyu geçem kuş degülem yā ilāhī
- 37b/08 ben uçayum nefesi ismarladum saña bugün ‘aşkla innā li-llāh
- 37b/09 ve innā ileyhi rāci‘ün böyle diyüp zārı iderdi ol
- 37b/10 imām ‘alī nāliš itdi hakk te‘ālā hazretlerinden nidā geldi kim
- 37b/11 seni bu sudan geçürmek yā ‘alīāsāndur yā velī saña
- 37b/12 kudret kılıcın virdüm ey yār ki adı ma‘lüm ve meşhūrdur
- 37b/13 zülfikārı tut yā murtazā ey nām-dār kan suyuna
- 37b/14 derd ile çal zülfikārı ey sahī çün işitdi
- 37b/15 anı ol merd hudāya şükr-i yezdān kıldı turdı
- 38a/01 murtazā birgiryür idi sudan yaña ol velī kimler görür
- 38a/02 bu heybetleri ol ‘alī kaldırup kulını ol şāh ‘alī
- 38a/03 suyu adım eyledi hakk celle ve ‘alānuñ kudretile zülfikārı
- 38a/04 çalıcak öyle nām-dār bir latīf yol oldu kim iki
- 38a/05 kişi gider çün kim anı gördi ol merd-i güzīn şükr
- 38a/06 idüp topraga urdı yüziñ öyle didi ol ‘alīyy

38a/07 ü'l-murtazā ve bir salavāt-ı rûh-ı pāk-ı muhammedü'l-mustafā çün

38a/08 imām 'alī hakk sübhāne ve te'ālā hazretlerinüñ bu kerāmeti

38a/09 ve ihsānını gördi çok şükürler eyledi hemān kalkup

38a/10 yüzinden toprağı sildi düldül yanına vardı anuñ dahı

38a/11 gözin yaşın sildi bismi<llahi>²⁸'r-rahmani'r-rahīm diyüp düldüle

38a/12 süvār oldu suyun geçidin yanına geldi gördi

38a/13 bir güzel yol olmuş bir araba yolu kadar vardır imām

38a/14 'alī yine hakk te'ā<lā>²⁹ya nāliş idüp ağladı eyitdi ey yār-ı

38a/15 hudā çün bu kadar ben bī-çāre kuluña ihsānlar eyledüñ

38b/01 bir hazretüñüze niyāz iderem zülfikārı çaldıgum

38b/02 yol kıyāmete dek yol ola diyüp münācāt eyledi

38b/03 bir nidā geldi kim ey benüm arslanum imām 'alī tā kıyāmete dek

38b/04 tursun diyü hitāb geldi imām 'alī bu lutf<u>³⁰keremi

38b/05 gördi bārīte'ālāya çok şükr itdi ne kıssa dırāz eyleyem

38b/06 ey yārān rivāyet hayr eyle rivāyet ider kim ol yol

38b/07 öylece kaldı ol yoldan geçen aslā kan suyun

38b/08 görmez idi ol yola imām 'alī yolu dirler idi misāfirler

38b/09 kerāra haber virdiler idi imām 'alī şevkle ol köprinüñ

38b/10 üzerinden geçdi öte başına vardı gördi kim köprinüñ

38b/11 köprinüñ öte başında iki tarafında yol gidecek yirde

38b/12 bir büyük kemük çakılmış yol ol kemüğüñ üzerinden gider

38b/13 çün imām 'alī ol kemüğüñ üzerine çıkdı bir büyük

²⁸ بسم الرحمن الرحيم

²⁹ تعالی

³⁰ لطف كرم

- 38b/14 ejderhā başı asılup durur imām ‘alī aña yakın geldi
- 38b/15 ol ejderhā başı harekete gelüp hemān bir kere çağırup
- 39a/01 imām ‘alīye hamle eyledi imām ‘alī dahı ol ejderhā
- 39a/02 başına bir kılıç öyle urdı kim ejderhānuñ başı
- 39a/03 pāre pāre oldu bu kere tılsımlar bozuldı imām ‘alī
- 39a/04 ilerü sürdi bir burūc gördi dünyāda ne kadar cānavar
- 39a/05 lar var ise ol burūcda tılsım itmişler imām ‘alī
- 39a/06 her birisin bir dolu ‘ilimle bozdı üç gün üç gice
- 39a/07 gitdi dördinci gün ol köprinüñ öte başına vardı
- 39a/08 gördi kimköprinüñ başında bir ‘azīm kedi başı
- 39a/09 vardur ve bir tarafından bir ‘azīm kelb başı vardur çün
- 39a/10 imām ‘alī bunlara yakın geldi ol kedi başı agzıñ
- 39a/11 açdı kedi gibi bağırđı öyle bağırđı kim yirler ve gökler
- 39a/12 yıkıldı sandılar imām ‘alī anı dahı kılıç ile urdı
- 39a/13 düşürdi ve ol kelb başına şöyle urdı kim
- 39a/14 cümle ‘ālem titredi imām ‘alī köpriyi öte başa geçdi
- 39a/15 meger kan kal‘ası ol aralığa yidi günlük yol idi
- 39b/01 ol kedinüñ āvāzı kal‘a pādişāhınuñ kulagına
- 39b/02 degdi ol pādişāhuñ adına kahkahāmel‘ün
- 39b/03 dirler idi ol āvāz kahkahāmel‘ünüñ kulagına
- 39b/04 degdi hāy bre hāy diyüp çağırup kahkahā
- 39b/05 mel‘ün eyitdi ey vezīrlar ne cānunuz ile turursız
- 39b/06 şimdi tılsımlar bozuldı kan suyun geçdiler zīrā

- 39b/07 büyük kedi başı çağırdı tîz varın bir bölük atlu
- 39b/08 gönder ne hikâyetdür bilsünler çün pâdişâh bu haberi
- 39b/09 söyledi bir vezîr var idi adına kıstâs vezîr
- 39b/10 dirler idi ol vezîr tapturu gelüp vardı yüz pehlivân
- 39b/11 silahlandurdı gök teymüre gark eyledi kan suyuna
- 39b/12 togrı gönderdi varıñ ol tılsımları her kim
- 39b/13 bozdı ise alup katuma getürüñ diyüp gönderdi
- 39b/14 işte bunlar imâm 'alîye karşu gitmekde çün imâm 'alî
- 39b/15 köpriden ayrıldı bir ulu ovaya düşdi öninde
- 40a/01 bir tag gördi imâm 'alî ol taguñ üzerine çıkdı
- 40a/02 bakdı gördi bir ulu sahrâdur ki ol sahrâda gül
- 40a/03 gülistân bâg bostân bülbüller öter hezârân dastân
- 40a/04 bir ulu ırmak ol sahrâyı kuşatmış imâm 'alî yukaru
- 40a/05 tagdan nazar itdi bir kızıl nesne görüñdi meger bu
- 40a/06 görünen kızıl kan kal'ası idi imâm 'alî tagdan
- 40a/07 indi şol eser yel gibi revân olup gitdi işte imâm
- 40a/08 'alîkal'aya togrı giderken yüz altu yavuz silâhlu
- 40a/09 hâcibler kahkahâmel'ün hınzîruñ emrile vezîrler göndermiş
- 40a/10 idi ve anlar dahı durmayup giderler idi imâm 'alî
- 40a/11 ol gelen atluları gördi karşudan belürdi ol tün
- 40a/12 içinde yüz kırk kadar atlu teymür tonlara gark olmuşlar
- 40a/13 turmayup gelürler ammâ bunlar gördiler kim bir civân
- 40a/14 bir ata binmiş şöyle kim gözleri yıldırım gibi şakar

- 40a/15 kendüsi ejderhāya beñzer belinde bir kılıç vardır kim
- 40b/01 iki çatal kılıncdur ve bir birinden ayrılmazlar kendü dahı bir heybetlü
- 40b/02 pehlivāndur kim heybete ve salābetine diyülür duyamazlar
- 40b/03 gözleri yıldırım gibi şakar imām ‘alīye yakın geldiler
- 40b/04 imām ‘alīyi tutalar kayd <ü>³¹ bend ile alup gideler çün
- 40b/05 imām ‘alīyi bu heybetle gördiler hemān nefesleri bağlandı
- 40b/06 tutup getürmege mecālleri kalmadı atlarından indiler
- 40b/07 yayan olup imām ‘alīye togrı geldiler istikbāl
- 40b/08 yetdiler ve eyitdiler yā pehlivān bizüm pādişāhumuz kahkahā
- 40b/09 sultān size senālar itdiler lutf idüp ol yigit
- 40b/10 bizüm katumuza gelsün ne vilāyet kavimdür haber virsün
- 40b/11 ve hem bizüm konugumuz olsun didi ne buyurursız didiler
- 40b/12 bizler anuñ için ayaguñ topragına yüz süre geldük
- 40b/13 diyü hāmuş oldılar çün imām ‘alī bunlaruñ cevābıñ
- 40b/14 işitdi eyitdi revādur varalum olda bizüm ‘izzetimüz
- 40b/15 bir ulu pādişāh idi bizüm murādımız anuñ ordusına
- 41a/01 dūş olmak idi diyüp hīle itmege başladı
- 41a/02 ba‘de bunlar ile yola revān oldı bunlar imām ‘alī
- 41a/03 hazretlerine ‘izzet ü hürmet iderek imām ‘alīyi
- 41a/04 orta yirlerine alup gitdiler dem-be-dem imām ‘alīnūñ
- 41a/05 atına ve kılıncına bakup hayrān olurlar idi imām
- 41a/06 ‘alī bunları söze çeküp hīle itmekde ve dahı
- 41a/07 bunlar ile yola revān olup gitdiler imām ‘alī

³¹ قید بند

41a/08 eyitdi ey yārenler size bir su'ālüm vardır söyleyem

41a/09 su'ālüme cevāb viriñ anlar eyitdiler söyle işidelüm

41a/10 didiler imām 'alī eyitdi yārenler bu vilāyetüñ adına ne

41a/11 dirler pādişāhına ne dirler adı nedir ve hem ne dīne tapar

41a/12 didi eyitdiler yā pehlivān bu bizüm vilāyetümüze kāvis

41a/13 vilāyeti dirler pādişāhumuza kahkahā sultān dirler

41a/14 kal'amuza kan kal'ası dirler pādişāhumuz güneşe

41a/15 tapar biz dahı aña taparuz tañrımız pādişāhumuzdur ve katı

41b/01 māl-dārdur ve 'askerine nihāyet yokdur ve dahı cenneti

41b/02 ve cehennemi vardur cennet içinde hūriler ve cehennem içinde

41b/03 zebānileri vardır imām 'alī eyitdi ey yārenler allah

41b/04 'aşkına togrı söyleyin sizi pādişāhunuz baña mı

41b/05 gönderdi ve benüm geleceğüm neden bildi didi anlar eyitdi

41b/06 yā pehlivān biz saña togrı söyleyem ki bizüm bu köpride

41b/07 bu kadar tılsımumuz vardur kan suyun geçen ādem elbetde

41b/08 evvel ugrasa gerekdür ol köpride nice cānavarlar başı

41b/09 tılsımlar vardur üzerine ugrayan kişiyi helāk iderler

41b/10 didi tā bir başında bir kedi başı vardur ol ölice

41b/11 katı melese gerekdür andan bu tılsımlaruñ bozulduğın

41b/12 bilürlerdi çün pādişāhumuz kedi başınuñ gavga

41b/13 sın ve sadāsın işitdi bildi kim tılsımlar bozuldı

41b/14 kan suyun geçdiler bize emr eyledi variñ ol tılsımları

41b/15 bozup kan suyun her kim geçdi ise tutup getürin

42a/01 didi seni tutup pādişāhumuza götürevüz didiler

42a/02 çünkü hazretüñüze yetişdük hemān sizi gördük

42a/03 diledük kim tutup pādişāhumuza iletevüz ammā senüñ

42a/04 heybetünden ve salābetünden 'aklımuz çāk oldı

42a/05 tutup bağlamakda hazretüñüze kul olduk didiler

42a/06 ve yine eytdiler yā seyyid ol kan suyun nice geçe

42a/07 bildüñ ya ol tılsımları nice bozabildüñ bize haber

42a/08 vir didiler imām 'alī eyitdi ey yārenler benüm san'atlarum

42a/09 çokdur kan suyun geçmek bana sehldür didi bunlar

42a/10 imām 'alīñüñ bu cevābıñ iştdiler hayrān kaldılar

42a/11 imām 'alīye eytdiler yā server sizler ne vilāyetden gelür

42a/12 siz adıñuz nedür ve ne maksūda geldigün bize bildir

42a/13 biz de varup pādişāhumuza haber virelüm didiler

42a/14 imām 'alī bunlardan bu cevābı iştdi eyitdi ey

42a/15 yoldaşlarum benüm adıma 'āmık bin vec dirler horāsān-

42b/01 zemīn vilāyetinden gelürem 'ālemi seyyāhum benüm san'atlarum

42b/02 çokdur 'ālemde silah-şorluk 'ilmin yahşı bilürem

42b/03 hīç varmadıgum vilāyet yokdur her ne vilāyetde olursa

42b/04 olsun ben bir ulu pādişāh adın haber aluram varup

42b/05 ol pādişāhuñ kulları var ise ta'līm iderem

42b/06 bahşış aluram ba'de vilāyetüme giderem ol bahşışı

42b/07 ehl-i 'ıyālüm ile yirem aña du'ā iderem çünkü bu pādişāhuñ

42b/08 adın iştdüm kat'-ı mesāfe idüp bu vilāyete geldüm

42b/09 bu kez kan suyuna ugradum anda olan tılsımlaruñ

42b/10 her birin bir 'ilimle geçdüm bu köpriye ugradum anda olan

42b/11 tılsımları bozdum nice gündür yol yürürem işte

42b/12 sizlere dahı yetiştüm el-hamdüli-llahte'älâ işimüz rāst

42b/13 dur didi sizler dahı varıñ pādişāhunuzuza haber virin

42b/14 eger murād iderse kullarına ta'līm ideyüm eger murād itmez

42b/15 ise dönüp bir pādişāha dahı giderem didi

43a/01 çünkü bunlar bu cevābı işitdiler eyitdiler yā seyyid bizüm

43a/02 pādişāhumuz senüñ gibi bir pehlivān arayup bulamaz

43a/03 sen hod anuñ hizmetine geldiğün işidürse gāyet

43a/04 şāz olur didiler andan soñra revān oldılar çün

43a/05 kal'aya yakın geldiler imām 'alī gördi ova yüzi

43a/06 toptolu 'asker yüz biñ çadır ol ovaya kurmuşlardur

43a/07 atlar kişnemesi ve bu atlaruñ sadāsını imām 'alī işitdi

43a/08 hayrān kaldı ve ol kal'a dahı ol kal'adur kieger

43a/09 bir yegin atlu kişi on sekiz gün segirdürse bir kenārına ancak

43a/10 varabilürdi ve bu kal'aya kan suyu dimesinüñ ma'nāsı

43a/11 budur ki bu kal'anuñ yidi burcı kızıl altundan yapılmış

43a/12 her kaçan gün togup ol burca tokuna gün şu'lesin

43a/13 kıpkızıl kan rengi gibi ider yigirmi günlük yola

43a/14 şu'lesi varur imiş ve dahı çevresini bir ulu ırmak

43a/15 kuşatmış akar kenārları gül gülistān bāgla bostān

43b/01 bülbüller öter hezārān dastān imām 'alīkal'aya nazar eyledi

43b/02 gördi eyitdi yā ilahe'l-‘ālemīn sen ‘ināyetler ve hidāyetler

43b/03 ile bu kal‘anuñ fethin baña nasīb eyle yā kādī

43b/04 ü'l-hācāt yā mucībū'd-da'vāt diyüp münācāt

43b/05 eyledi ve dahı eyitdi sultānum ben hod bir katre

43b/06 menīden ve bir avuç toprakdan halk olmışam benüm ne kudretüm

43b/07 ola ki bu kal‘anuñ fethin idebilem dergāha yüz

43b/08 urmuşam kim sen cemī' ‘ālemūñ fettāhısın diyüp giderdi

43b/09 rāvīler öyle rivāyet iderler ki bu kan kal‘ası

43b/10 anuñ gibi bir kal‘adur ki üç yüz altmış kapusı var idi

43b/11 her bir kapu bir vilāyete açılır idi zīrā bu kal‘ayı

43b/12 süleymān peygamber ‘aleyhi's-selām dīvlere yapdurmış idi

43b/13 bunlar kal‘aya yakın geldiler kal‘a kavmi imām ‘alīyi

43b/14 gördiler ta‘accüb kıldılar heybetini ve salābetini

43b/15 gördiler hakk sübhāne ve te‘ālā imām ‘alīyi anlara gāyet

44a/01 heybetli gösterdi hep bunlar gelüp imām ‘alīnūñ

44a/02 elin öpdiler her biri safā geldin diyüp ‘izzet itdiler

44a/03 ba‘de imām ‘alīnūñ öñine düşüp bir bārgāha

44a/04 kondurdılar öñine nüzül-ı ni‘met getürdiler imām ‘alī

44a/05 ol bārgāhda yiyüp içüp zevk <ü>³² safāda oldı

44a/06 karşudan hācibler geldiler çün imām ‘alīyi kondurdılar

44a/07 kendüler segirdüp kahkahā mel‘ün hınzīruñkatına

44a/08 vardılar karşısına turdılar kahkahā başın kaldırup

44a/09 eyitdi ey hācibler emr olunan yire vardıñuz mı ne haber

ذوق صفا³²

- 44a/10 getürdiñüz baña söyleyin didi anlar eyitdiler sultānum
- 44a/11 varduk şu karşı taguñ sahrāsında bir kişiye rāst
- 44a/12 geldük hemān bir arslana beñzer atı ve kılıncı bu yir atına
- 44a/13 ve kılıncına beñzemez ol kişinüñ heybetinden dehşet
- 44a/14 olduk tutup kayd <ü>³³ bend ile katuñuza getürmege mecālümüz
- 44a/15 kalmadı hemān karşıdan ikrām eyledük pādişāhumuz
- 44b/01 seni ister buyuruñ didükde ol yigit nola revādur
- 44b/02 varalum didi öñine düşdük yola girdük yolda
- 44b/03 giderken ahvālin sorduk ol bize eyitdi ey
- 44b/04 yoldaşlar ben horāsan-ı zemīn vilāyetinden gelürem
- 44b/05 benüm adıma ‘āmik bin vec dirler bende san‘atlar katı
- 44b/06 çokdur ben ‘ālemi seyyāhat iderem hīç varmadıgum
- 44b/07 vilāyet yokdur her kangı vilāyetde bir ulu pādişāh haberin
- 44b/08 alsam hizmetine giderem kulları var ise ta‘līm iderem
- 44b/09 ihsānıñ aluram ol mālī ehl-i ‘ıyālüm ile yirem aña du‘ā
- 44b/10 iderem ol māl tükendükde bir pādişāh tarafına dahi
- 44b/11 giderem çün işitdüm bu kahkahā sultān pādişāh
- 44b/12 imiş ‘azīmet idüp bunuñ hizmetine geldüm yolda
- 44b/13 kan suyuna ugradum bir ‘ilimle kan suyun geçdüm
- 44b/14 bir köpriye ugradum anda olan tılsımları her birin
- 44b/15 bir ‘ilimle bozdum haylī mesāfe kat‘ itdüm sizleri
- 45a/01 işitdüm didi çün anuñ haberin bildük iletüp
- 45a/02 bāb-ı ‘azīm öñinde kondurduk öñine nüzül-ı ni‘met

³³ قيد بند

- 45a/03 getürdük işte yiyüp ve içüp turmakda ne
- 45a/04 buyurursız varalum ol yigidi katuñuza getürelüm mi
- 45a/05 yohsa yolına gitsün mi diyüp hāmuş oldılar
- 45a/06 çün ol dīn düşmanı hāciblerden bu haberi işitdi
- 45a/07 pek gazablanup eyitdi hīle ile gelmiş bize bir
- 45a/08 ziyān tokunmaya didi hācibler eyitdiler sultānum
- 45a/09 o kişi ne idebilür didiler ve elinden ne gelür hemān
- 45a/10 sultānumdan bir sadaka ummaya gelmişdür didiler
- 45a/11 ol kahkahāmel'ün eydür ey hācibler varıñ ol
- 45a/12 pehlivānı üç gün üç gice ziyāfet idiñ dördinci
- 45a/13 gün anı benüm katuma getürüñ ben anı gördüğüm sâ'at
- 45a/14 bilürem didi ve hem bāb-ı 'azīmden geçürüñ benüm heybetlerüm
- 45a/15 görsün didi çün hācibler ol dīn düşmānı
- 45b/01 kāfirden bu cevābı işitdiler sürüp imām 'alī katına
- 45b/02 geldiler imām 'alīyi üç gün üç gice ziyāfet idüp
- 45b/03 meşgül oldılar imām 'alīyi bāb-ı 'azīmede yiyüp
- 45b/04 içüp zevk <ü> safā³⁴ itmekde ammā bizüm hikāyetümüz geldi
- 45b/05 hālid bin velīde çünkim hālid bin velīd çobandan ayrıldı
- 45b/06 düldül-i mübāreküñ izin izledi bunca gün yol yürüdi
- 45b/07 hālid bin velīd pehlivān gāyet susuzlukdan 'āciz
- 45b/08 olup ziyāde bunaldı hakk sübhāne ve te'ālāya nāliš
- 45b/09 kıldı eyitdi ey pādişāh-ı bī-zevāl fakīr kuluñ
- 45b/10 gāyet buñaldum atum dahı buñaldı ben bī-çāre kuluña

³⁴ذوق صفا

45b/11 'ināyetler ve hidāyetler eyle habībūñ muhammed hürmetine diyüp

45b/12 yüzün ve gözün ve sakalın topraga sürüp meded didi

45b/13 elin yüzine çaldı ba'de atına binüp yola revān

45b/14 oldu üç gün üç gece gitdi dördüncü günü karşısından

45b/15 bir tag görüldi at sürüp ol taguñ üzerine

46a/01 çıkdı dört yaña nazar eyledi gördi kim bir ulu sahrādur

46a/02 her tarafa āb-ı revān olup akar ve sahrānuñ bir kenārında

46a/03 bir ulu ağaç bitmiş gölgesi bir pādişāh 'askerin

46a/04 alup ol agacuñ dibinde bir ulu pıñar var ol pıñaruñ

46a/05 suyu ol sahrāyı kuşatmış ve ol sahrāda bī-nihāyet

46a/06 kıra ulu tutmuşlar oturlardı çün hālid bin velīd

46a/07 ol sahrāyı ve ol gül-'izārı ve ol pıñarı ve ol

46a/08 'askeri gördi hakk te'ālāya münācāt eyledi ve atını

46a/09 sürüp ol agacuñ dibine geldi atından indi

46a/10 çayıra saldı kendüsi ve atı ol pıñar suyundan

46a/11 içdi hakk te'ālāya çok şükürler eyledi ve bir az yatdı

46a/12 uyudu kudret-i ilahī ol imām 'aliye gelen cāriyye

46a/13 yine su almaga geldi lā ilahe i'l-lallah muhammedü'r-resül-ullah

46a/14 diyüp gelürdi ol dem tevhīd āvāzı hālid bin

46a/15 velīdin kulagina girdi hālid bin velīd bu kez

46b/01 dört tarafına nazar eyledi gördi tevhīd iden

46b/02 bir hātūn cāriye hālid bin velīdi gördi bir şecā'atlü

46b/03 erdür togrı hālid bin velīdüñ yanına geldi selām

- 46b/04 virdi hālid ol hātūnuñ selāmiñ aldı cāriyye
- 46b/05 eyitdi yā pehlivān sen ne kişisin bu vilāyete ne
- 46b/06 maslahat için geldiñüz ve aduñ nedür ve dīnün ne dīndür
- 46b/07 togrı söyle dīnūñ hakkı çün diyüp hālid bin velīd
- 46b/08 eydür ey hātūn benüm adıma hālid bin velīd dirler
- 46b/09 şehrum medīne şehridür dīnüm muhammed dīnidür bu vilāyete
- 46b/10 imām ‘alī adlu bir pehlivān geldi mi didi cāriye anı
- 46b/11 işitdi segirdüp hālidūñ ayagina düşdi
- 46b/12 zārı zārı agladı ol geçen mācerāyı söyledi
- 46b/13 eyitdi yā hālid ben bī-çāre ol gidelden berü her-dem
- 46b/14 buralarda atın izine yüzüm ve gözüm sürerem
- 46b/15 yā server ol zamāndan berü hālüm kimseye dimezem diyüp
- 47a/01 bir azaglamaga başladı cāriyenūñ agladuğı hālid bin
- 47a/02 velīd pehlivānuñ yüregın tagladı hālid bin velīd
- 47a/03 eyitdi aglama yā cāriye hudā-yı rabbü'l- ‘ālemīn işimüzi
- 47a/04 rāst getürür ise gelüp seni alup mahammedūñ
- 47a/05 mübārek cemāline vāsıl olup göresin didi
- 47a/06 çün cāriye hālid bin velī<d>³⁵denbu cevābı işitdi
- 47a/07 hālid bin velīd pehlivāna du‘ālar eyledi ba‘de tapturu
- 47a/08 gelüp hālid bin velīde bir çanak süd ve bir bogçe
- 47a/09 getürüp önine kodı hālid bin velīd ol süd
- 47a/10 ile bogçeyi yidi karnın doyurdu şükr-i yezdān
- 47a/11 kıldı ba‘de atına binüp revān oldu ve eyitdi

³⁵ وليد ن

47a/12 yā cāriyye ol imām ‘alī kangı tarafa gitdi baña haber

47a/13 vir didi ol cāriyye imām ‘alīnūñ gitdigi yolu

47a/14 gösterdi hālid ol yola revān oldı nice günler

47a/15 yol yürüdi çok zahmetler çeküp bir kumlu yire

47b/01 geldi hālid ve atı dahı zebūn oldı hāsıl-ı

47b/02 kelām üç gün üç gice aç susuz gitdi atuñ

47b/03 hıç mecāli kalmadı hālid bin velīd atuñ hālini gördi

47b/04 zār zār agladı eger atı koyup gideyin dise ata

47b/05 kıyamaz eger koyup gitmese helāk olur muhammedūñ

47b/06 hūb cemālinden mahrūm olur nā-çār olup geldi

47b/07 atın iki gözlerini öpdı agladı eyitdi ey benüm

47b/08 atum kıyāmet güninde hakk sübhāne ve te‘ālāya benden

47b/09 şikāyet eyleme diyüp agladı ba‘de yine tekrār atuñ

47b/10 iki gözlerin öpdı çün ol at hālidūñ kendüye

47b/11 bu derece muhabbetin gördi hemān atuñ gözlerinden

47b/12 yaş revān olup akdı ol at yüzün ve gözün

47b/13 hālid bin velīdūñ ayagina sürdi çün hālid bin

47b/14 velīd atuñ bu hālini gördi firāk idüp ziyāde agladı

47b/15 bu gayretle hālid yā allah diyüp hemān atı arkasına

48a/01 alup yola revān oldı rāviler öyle rivāyet

48a/02 ider ki hālid bin velīd pehlivān atı bir fersah yire

48a/03 getürdi bu kez hālid bin velīd zebūn oldı karşusunda

48a/04 bir büyük tag göründi hālid atı arkasından

48a/05 indürdi atun bir mikdār cānı geldi hālīd bin velīd

48a/06 atı önüne katup sürdi biñ dürlü belā ile

48a/07 ol tagun başına vardı ve tepesine çıkardı

48a/08 aşaga nazar eyledi gördi bir latīf sahrādur çayır

48a/09 çimen bāgla bostān bülbüller öter hezārān dastān

48a/10 ve dahı bir büyük ırmak ol sahrāyı kuşatmış akar ol

48a/11 sahrānuñ orta yirinde iki çadır kurulmuş birisi

48a/12 kara atlāsdan ve biri kızıl atlāsdan çevre

48a/13 yanında vāfir atlar var hālīd bin velīd ol sahrāyı

48a/14 görüp atı sürüp ol ırmak kenārına geldi

48a/15 indi bir az rāhat oldı çün bir az diñlendi

48b/01 tapturı gelüp hemān anuñ üzerine sürer oldı

48b/02 çadırlardan yaña revān oldı çadıra yakın geldi

48b/03 gördi iki mahbūbe kızlar ile bir güzel yigit durmayup

48b/04 tevhīd iderler hālīd bin velīd anları gördi ta'accüb

48b/05 eyledi eyitdi 'aceb 'alī bu vilāyete geldi mi diyüp bir az

48b/06 fikr iderken anlar dahı hālīd bin velīdi gördiler bir³⁶ güzel

48b/07 gürbüz pehlivāndur ki hemān bir arslana beñzer imān

48b/08 nūrı yüzinde berk urur hemān ebu'l-hüseyn yirinden

48b/09 tapturı gelüp hālīd bin velīde karşı geldi çün

48b/10 hālīd ebu'l-hasanı gördi selām virdi ebu'l-hüseyn

48b/11 selāmıñ aldı eyitdi yā pehlivān ne kişisin ve ne

48b/12 vilāyetden gelürsin adun nedür didi hālīd bin velīd

³⁶ بز

- 48b/13 eyitdi yā yigit evvel sen cevāb vir ve bu vilāyet ne
- 48b/14 vilāyetdür ve yalıñuz bu sahrāda nişlersin ve adın nedür
- 48b/15 ve dīnūñ nedür ve ne dīne taparsındidi ebu'l-hüseyn
- 49a/01 eyitdi yā server bu sahrāya düş sahrāsı gelürdirler
- 49a/02 benüm adıma ebu'l-hüseyn dirler dīnüm muhammed dīnidür didi
- 49a/03 hālid bin velīd işitdi yā yigit senūñle dīn karındaşı
- 49a/04 imişiz benüm hālüm sorarsan vilāyetüm 'arab vilāyetidür
- 49a/05 şehrum medīne şehridür dīnüm muhammed dīnidür ve bu vilāyete
- 49a/06 geldigüme sebep budur ki ol muhammedūñ 'emmüsi oğlu var
- 49a/07 idi ve hem dāmādı idi adı 'alīdür anı yitürdük haberin
- 49a/08 almaga geldüm eger anı gördün ise baña haber vir didi
- 49a/09 çün ebu'l-hüseyn hālid bin velī<d>³⁷den bu cevābı işitdi hemān
- 49a/10 atından inüp hālid bin velīdūñ ayagina düşdi
- 49a/11 elini öpdi bagrına basdı ve eyitdi yā hālid bin velīd
- 49a/12 kurbān olayum şol senūñ gözlerine ki muhammedūñ cemālīñ
- 49a/13 görüp geldin diyüp hālidi atından indürdi atını
- 49a/14 çayıra bağladı hālid bin velīdūñ öñine nüzül-i ni'met
- 49a/15 getürdiler hālid bin velīd ol ta'āmı yidi karnın toyurdu
- 49b/01 hakk te'ā<la>³⁸ya şükr eyledi hālid bin velīd eyitdi ey
- 49b/02 pehlivān ol velīler serveri imām 'alī bu cānibe geldi mi
- 49b/03 didi ebu'l-hüseyn eyitdi saña beşāret olsun kim
- 49b/04 ol server bunda geldi didi kendü ile geçen mācerāyı

³⁷ وليد ن

³⁸ تعالیه

- 49b/05 söyledi güleş tutup imām ‘alī kendüyi basup imāna
- 49b/06 götürüp müslümān olduğunu ve kendüye tābi‘ olan
- 49b/07 kullar hep imāna geldiğini bir bir haber virdi ba‘de sa‘īd bin
- 49b/08 ‘ubbāda saçılık bulamayup muhammed ve cemā‘atine danışmayup
- 49b/09 çıkup sefere gittiğini yolda ve yazuda her ne vākı‘a
- 49b/10 oldısa hep aña bir bir hikāyet idüp haber virdi
- 49b/11 ve bu diyārda hīç bir mālı çok kal‘a var mıdur diyüp
- 49b/12 su‘āl ben dahı kan kal‘asını aña bir bir hikāyet idivirdüm
- 49b/13 bu kez defe‘a mecāl olmayup gittiğini hālīd bin velīde
- 49b/14 bir bir haber virdi çün hālīd abu‘l-hasandan bu cevābı
- 49b/15 işitdi melūl oldı diledi kimhemān atına bine imām
- 50a/01 ‘alīnūñ ardınca gide abu‘l-hüseyn komadı yā pehlivān
- 50a/02 sabr eyle bir kaç gün görelüm ben dahı senūñle bile
- 50a/03 giderem imām ‘alīyi her kanda ise buluruz imām ‘alī
- 50a/04 ‘aşkına kendümüzü kan suyuna uralum zīrā yā hālīd
- 50a/05 anı aramak güç olur belki biz anı araya gidevüz ol
- 50a/06 belki āhir yoldan gele didi hālīd bin velīdi bir az sākin
- 50a/07 eyledi ikisi dahı du‘āya meşgūl oldı bunlar
- 50a/08 gice gündüz yolları beklemekte rāvīler öyle rivāyet
- 50a/09 iderler ki imām ‘alī bāb-ı ‘azīm yanında bir çadır
- 50a/10 içinde oturup dürlü dürlü endişeler kollardı
- 50a/11 ‘acabā bu kal‘ayı ne tarīk ile alam diyüp fikr iderdi
- 50a/12 çün ziyāfet işi tamām oldı hācibler yine

- 50a/13 şāha du‘ā kıldılar sultānum ne buyurursın ol
- 50a/14 misafir yigidi katuñuza getürelüm mi yohsa murād
- 50a/15 itmezseñüz destūr virelüm mi didiler şāh eyitdi
- 50b/01 tīz varın ol misāfir yigidi benüm yanuma getürüñ
- 50b/02 didi öyle diyicek hācibler yir öpüp döndiler
- 50b/03 imām ‘alīnūñ yanına geldiler yā pehlivān bizüm pādişāhumuz
- 50b/04 kahkahā sultān senālar eyledi dīvānına da‘vet eyledi
- 50b/05 ne buyurursız didiler imām ‘alī bu da‘veti işitdi
- 50b/06 icābet diyüp yola revān oldı hācibler imām
- 50b/07 ‘alīnūñ ardına düşdi bāb-ı ‘amīkden içerü girdiler
- 50b/08 imām ‘alī nazar eyledi gördi bir ulu kapudur ki iki
- 50b/09 tarafına bir bölük ‘asker turmışlar cümlesi dalkılıñç
- 50b/10 bu minvāl üzerine turmışlar ki meger bu kal‘anuñ
- 50b/11 üç yüz yitmiş kapusu var idi her bir kapuda bu minvāl
- 50b/12 üzerine ‘asker turmışlar idi bunları hep imām
- 50b/13 ‘alīye gösterdi çün imām ‘alī bu heybetleri gördi
- 50b/14 mübārek hātırı perīşān oldı zīrā şol kadar
- 50b/15 ‘asker gördi kim hesābın allahdan gayrı kimesne
- 51a/01 bilmezdi imām ‘alī bu hāli gördi hakk sübhāne ve te‘ālāya
- 51a/02 münācāt eyledi agladı yāilahe’l-‘ālemīn sen ‘ināyet
- 51a/03 eyle ben bī-çāre kuluña bu kal‘anuñ fethin müyesser eyle
- 51a/04 yine beni hasretüme kavuşdur diyüp mübārek elin yüzine
- 51a/05 çaldı imām ‘alīye ol kapuları cümle gösterdiler

- 51a/06 ba'de bir sahrāya vardılar öyle sahrādur ki akarsular
- 51a/07 ve öter kuşlar ve dürlü yimişler ve dahı za'ferānlar ve
- 51a/08 karanfiller ve zencebiller dünyāda her nebādāt ki vardır
- 51a/09 cümlesi ol sahrāda mevcüddur ve her yire ugratmadan
- 51a/10 geçmen diyü emr olunmuş idi evvelā çölden her yire ugratdılar
- 51a/11 'acāyibler ve garāyibler gösterdiler hāsıl-ı kelām dünyā
- 51a/12 içinde ne kadar envā' dürlü cānavarlar ve mīveler ve
- 51a/13 nebādātlar vardur hep sahrāda mevcüd idi bu kal'a
- 51a/14 şol kadar hoş gelür ki diller ile şerh olunmaya imām
- 51a/15 'alī bārīte'ālāya münacāt eyledi yā rabb bu diyārı
- 51b/01 ehl-i islāma müyesser eyle didi hācibler eyitdiler
- 51b/02 yā pehlivān bizüm pādişāhumuzuñ hazīnesin görür misin
- 51b/03 didiler şāh-ı velāyet eyitdi nola revādur görelüm didi
- 51b/04 dönüp hācibler sag tarafına yürüdiler imām 'alī
- 51b/05 nazar eyledi gördi bir teymür kapu var ol kapunuñ öñinde
- 51b/06 on biñ kadar kāfirler cümlesinüñ elinde yalın kılıç
- 51b/07 hāzır müheyyā imām 'alī hācibler ile anlara vardılar
- 51b/08 imām 'alīye ikrām eylediler ol hazīnenüñ kapucısı
- 51b/09 var idi ol kapuda duran kāfirlerüñ ulusu idi
- 51b/10 adına emīr feyūd dirler idi hācibler eyitdiler yā emīr
- 51b/11 lutf idüp hazīne kapusın açasın didi
- 51b/12 hāsıl-ı kelām imām 'alīden havf idüp kapuyı
- 51b/13 açmadı dönüp hāciblere eyitdi ey ulular

51b/14 ben kapuyı açmazam pādişāhumuzuñ müstakil mühri olmayınca

51b/15 didi çün hācibler emīrūñ bu cevābīñ işitdiler

52a/01 imām ‘alī yanında kaldı ve bir kaç pādişāha vardılar

52a/02 ahvāli i’lām eylediler bir nişān istediler pādişāh

52a/03 bir nişān virdi ve eyitdi ey hācibler ol yigit benüm

52a/04 hazīnemi temāşā kılson ve hem cennetümi ve cehennemimi

52a/05 dahı gösterün hācibler yir öpüp taşra çıkdılar

52a/06 revān olup imām ‘alīnūñ yanına geldiler ol nişānı

52a/07 ol kāfire gösterdiler kapunuñ büyüklügi toksan kulaç

52a/08 idi çün kāfir kapuyı açdı imām ‘alī hācibler ile

52a/09 içerüye girdi nazar eyledi gördiler altundan ve gümüşden

52a/10 ejderhālar ve arslanlar vardur ve dünyā içinde

52a/11 ne kadar cānavarlar var ise hep bunda mevcüddur

52a/12 ve hücreler vardur ol hücrelerde ufacuk kuşlar vardur

52a/13 kimi la’lden kimi zümrüdden kimi cevāhirden olarak

52a/14 üstādlar öyle yapmışlar ki bād-ı sabāh ne tarafa eserse

52a/15 anlar dahı ol tarafa karşı yönlerin dönüp her biri bir dürlü

52b/01 dil ile öterler vasfı kābil degüldür ve dahı ilerüye

52b/02 yürüdiler hücreler gördiler altundan ve gümüşden ve

52b/03 incüden ve la’lden dürlü dürlü cevāhirleri yıgmışlar

52b/04 imām ‘alī bu hazīneleri gördi bārīte’ālāya münācāt

52b/05 eyledi yā ilahe’l-‘ālemīn sen bu hazīneleri ehl-i islāma

52b/06 müyesser eyle didi imām ‘alī dahı ilerüye yürüdi gördi kim

- 52b/07 yüce la'lden bir levha hazîne kapusu üzerine
- 52b/08 komışlar ve 'arabîce bir kaç sâtır yazı yazmışlar ki
- 52b/09 ol bârî hudâ evveli ve âhiri kün dimekle bu cihâni
- 52b/10 yarattı fe-yekûn dimekle yine yok olsa gerek dimiş
- 52b/11 ve dahı hazret-i süleymân 'aleyhi's-selâm dimiş ki ey
- 52b/12 bu makâma gelen kimseler bu makâma kan makâmı dirler
- 52b/13 bu kal'anuñ burcı kızıl yâkutdan idüp dîvârı
- 52b/14 kan ve taşları kan rengine döndürmüş anuñ
- 52b/15 için kan rengine beñzer ve bu kal'a içinde
- 53a/01 hücreler vardır altun ve gümüştür ve la'lden dürlü
- 53a/02 dürlü cevâhîrle doldırılmışdur dâvud peygamber 'aleyhi's-selâm
- 53a/03 oğlu süleymân benüm maşrıktan magribe hükm itmişem
- 53a/04 dîvler ve perîler benüm emrime musahhar idi çün havâda
- 53a/05 giderken bir gün bu makâma râst geldüm göñlüm bu
- 53a/06 makâma 'âşık oldı tîz dîvlere emr idüp bu hazîne
- 53a/07 leri ve bu makâmı yapdurdum ben eyitdüm hîç bir 'acâyib
- 53a/08 ve garâyib kalmadı temâşâ kıldum ve elüm irmedük bir nesne
- 53a/09 kalmadı nice zamân bu makâmı benüm sandum 'ayş<u>³⁹'işret
- 53a/10 eyledüm bir gün başum yasdıga düşdi bu dünyâ kimseye
- 53a/11 bâkî kalmaz imiş benüm bir üstâd kimsem var idi ol
- 53a/12 üstâdı katuma getürdüm eyitdüm ki ey mu'allim bizden
- 53a/13 soñra bu makâma gelür var mı didüm ol mu'allim ustür
- 53a/14 lâba el urdı getürdi başın saldı eyitdi ey şâh-ı

عیش عشرت³⁹

- 53a/15 cihān sizlerden soñra bu makāma çok pādişāhlar
- 53b/01 geleler āhir-ül-emr son demde bir kāfir gelse gerek adına
- 53b/02 kahkahāmel'ün diyü ad vırse gerekdür hāşā tañrılık
- 53b/03 da'vāsı itse gerekdür nice zamān hükmi cārī olsa
- 53b/04 gerekdür hep aña tañrı diyü tapsunlar gerekdür bu vilāyeti
- 53b/05 ol mel'ün harāb itse gerekdür çün süleymān peygamber
- 53b/06 'aleyhi's-selām bu cevābı işitdi eyitdi ey mu'allim
- 53b/07 'acabā ol kāfir bu vilāyetde ebedī kala mı yohsa
- 53b/08 aña dahı zevāl gele mi didi ol üstād yine ol
- 53b/09 ustürlāba el urdı eyitdi yā süleymān 'aleyhi's-selām
- 53b/10 saña beşāret olsun anuñ dahı zevāl vardur didi
- 53b/11 eyitdi yā nebīyu'l-lah medīne şehrinden bir pehlivān gele adına
- 53b/12 imām 'alī dırler āhir zamān peygamberi muhammed 'aleyhi's-selāmuñ
- 53b/13 'emmüsi oğlı ola ve hem dāmādı ola yir yüzinde aña
- 53b/14 mukābil bir er bulunmaya ve dahı hakk sübhāne ve te'ālā aña
- 53b/15 kudret kılıcın vire anuñ adı zülfikār oluna
- 54a/01 anuñla nice kāfirler helāk eyleye bir zamān imām 'alī
- 54a/02 bunda dahı gele kahkahāla'in helāk ide didi süleymān
- 54a/03 'aleyhi's-selām mu'allimden bu cevābı işitdi şükr eyledi
- 54a/04 andan soñra ol levhaya dahı bunu yazmış eyitmiş ki
- 54a/05 yā 'alī benüm bu hattum göresin ve benden 'ibret alasin
- 54a/06 zīracemī' 'ālem baña musahhar idi diyü yazmış ve bir dahı
- 54a/07 dimiş ki yā 'alī hātemü'n-nebiyyīn muhammedü'l-mustafāya varasın

54a/08 benüm selāmum ol habīb-‘ullaha ırgüresin ve aydasın ki

54a/09 süleymān peygamber ‘aleyhi’s-selāmuñ saña ikrār eyledi anı kıyāmetde

54a/10 şefā‘atüñden unutmayasın dimiş ve nice dürlü va

54a/11 siyyetler itmiş biz yine sözümeze gelem çün imām ‘alī anı

54a/12 gördi bir zamān agladı andan soñra ilerüye yürüdi

54a/13 her bir makāmda süleymān ‘aleyhi’s-selāmdan soñra gelen

54a/14 ve bu kal‘a-yı kana hükm iden ve bu hazīneleri zabt

54a/15 iden her biri kendü varların yazmışlardır dünyādan

54b/01 şikāyet itmişler imām ‘alī her birinüñ kıssaların

54b/02 añladı derd ile añladı andan soñra bir yire geldiler

54b/03 her bir köşede bir ‘ibret gördiler ba‘de imām ‘alī hācibler

54b/04 ile yollarına revān oldılar giderken imām ‘alīnüñ

54b/05 gözine bir güzel makām görüñdi ol makāmdur ki

54b/06 ulu saraylar ve ulu köşkler var kırk arşun yirden

54b/07 yukaruda her biri diller ile şerh olunmaz ol

54b/08 makāmdan imām ‘alīnüñ dīmāgına bir hūb kohu geldi

54b/09 ol kohunuñ safāsından imām ‘alīnüñ dimāgı

54b/10 mu‘attar oldı hāciblere sordı bu hūb kohu ne

54b/11 yirden gelür ve ol karşudaki ne makāmdur didi

54b/12 hācibler eyitdi yā pehlivān ol makām tañrımuzın

54b/13 cenneti ol kohu cennetden gelür didiler eyitdiler

54b/14 yā pehlivān saña ol makāmı dahı seyrānitdürelüm mi

54b/15 yohsa yeter mi didiler imām ‘alī eyitdi nola revādur

- 55a/01 anı dahı görelüm didi bu kez hācibler sag cānibine
- 55a/02 yürüdiler ol aralıga geldiler imām ‘alī nazar eyledi
- 55a/03 gördi bir büyük kapudur ki bir yanı altundan ve bir yanı
- 55a/04 gümüşden halkaları zümrüdden öyle büyükdür ki ol
- 55a/05 kapudan yüz elli kişi yan yana egişür geçebilür bir yanı
- 55a/06 boş kalur çünkü bunlar kapu yanına geldiler yā tevvāb
- 55a/07 dīvānda eyitdiler ol kapudan bir güzel sadā geldi
- 55a/08 bunlar cümlesi bī-hūş oldılar kapu açıldı gördiler
- 55a/09 bu kapuyu açan bir güzel kızdur misli cihana gelmemişdür
- 55a/10 cevāhir tāc başında kemer kaytānbelinde ol kız imām ‘alīyi
- 55a/11 görüp eyitdi yā dil-āver safā geldüñ didi bunları
- 55a/12 içerüye aldı imām ‘alī içerüye girdi gördi bağlar
- 55a/13 ve bağçeler ve köşkler ve saraylar ve akarsular kenārında
- 55a/14 güller açılmış her bir gülüñ üzerinde bülbüller konmuş
- 55a/15 şakiyup öter dahı bölük bölük çadırlar kurulmuş
- 55b/01 içinde hūrī kızları var otururlar her biri dürlü
- 55b/02 dürlü dil ta‘bīri kābil degüldür yiyüp içüp zevk <ü>⁴⁰ safā
- 55b/03 idüp otururlar ol bağçelerde enva‘ dürlü
- 55b/04 mīveler vardur ki diller ile ta‘bīri mümkün degül ol
- 55b/05 bağçenüñ içinde çeşmeler vardur her biri bir dürlü
- 55b/06 suyu vardur akar kimi süd ve kimi bal ve kimi şarāb ve kimi
- 55b/07 sāfī su akar buzdan sovuk ve şeker tatlu her bir
- 55b/08 çeşmenüñ kenārında dürlü dürlü mīveler bitmişdür ki

ذوق صفا⁴⁰

55b/09 dünyāda ne kadar mīveler var ise hep anda vardur

55b/10 ol köşkleriñ her birisi bir birinden a'lādur ve ol

55b/11 saraylarıñ dört etrāfiñ ol kızıl dīvār kuşatmış ki

55b/12 soñra imām 'alī öyle rivāyet ider ki resül-i ekremüñ

55b/13 öñinde eydür yāresül-'ullah ol makāmda gördi kim

55b/14 'acāyibler ve garāyibler vardur her birin söylersem vasfa

55b/15 gelmez didi imām 'alī yukarı saraya çıkdı üstinde

56a/01 bir köşk gördi cümle köşklenden ol kırk arşun

56a/02 yüksek ve genişligi kırk dönüm mikdārı var idi

56a/03 içi toptolu hücreler kimi yonma taşdan kimi altundan

56a/04 kimi gümüşden kimi incüden idi ve dahı anuñ içinde olan

56a/05 hūriler bir vechle ta'bīri mümkün degül böyle hūriler

56a/06 cennet-i hakikatde olur şöyle kāfirler binā eyledi kişide

56a/07 dürlü dürlü hūriler ve gilmānlar ol kadar çokdur ki hesābın

56a/08 allahdan gayrı kimse bilmezdi bunlardan yukaruda

56a/09 incüden çadır gördi bir mil kadar var ola anuñ

56a/10 yanında elhānlar ve nergizler envā' dürlü çiçekler ile müşerref

56a/11 olmuş öyle güzel makāmdur ki ta'bīri kābil degül ammā içi

56a/12 ve taşı hūriler ve güzel yüzlü periler ile toptolu

56a/13 olmuş ammā cümleñ üzerinde bir dilber oturur hüsn-i

56a/14 cemāli diller ile şerh olunmaya çünki imām 'alī ol

56a/15 nigārı gördi hayrān oldu imām 'alī ol āf-tāba

56b/01 'arab dilile selām virdi ol dilber eyitdi hoş

56b/02 geldüñ yā imām ‘alī bi-hamdilillah te‘ālā senüñ mübārek cemālüñ

56b/03 biz bī-çāreye nasīb oldı didi agladı ve eyitdisıddık

56b/04 yā resül-‘ullah didi ‘alī eyitdi beni neden bildüñ ve sıddık

56b/05 yā resül-‘ullah didigüne sebep nedür didi ol nigār

56b/06 eyitdi yāveliyy-‘ullah ben bu pādişāhuñ kızıyam aduma rüh-ı

56b/07 nigār dirler bu zālīm pelīd tañrılık da‘vāsı ider hāşā

56b/08 ve kellā ol tañrı ola tañrı oldur ki cemī‘ ‘ālemi yokdan

56b/09 var eyleyen oldur yine yok eylese gerekdür didi

56b/10 imdi yā imām ‘alī benüm babam kāfirdür cennet ve cehennem

56b/11 eyledi ve baña cemī‘ hūrīlerüñ sultānlığın virdi

56b/12 zīrā benüm gibi hūb bir pādişāh kızlarında dahı yokdur

56b/13 beni bu makāmda kodı cennet hūrīlerine baş eyledi

56b/14 bir gice tatlu uyhuda uyurken düşüm içinde kıyāmet

56b/15 kopmış hakk sübhāne ve te‘ālā kendi kādī olmuş cümle

57a/01 halk sorı ve hesāb içinde tururlar ben dahı

57a/02 isti terlere gark olmuşam ve ziyāde bunalmışam az kaldı kim

57a/03 helāk olam nā-gāh anı gördüm beyāz ‘alem ol ‘alemüñ

57a/04 dibinde bir münevver yüzli kişi oturur çevre yanında

57a/05 güzel sūretli ādemlercem‘ olmuş otururlar bir münādi

57a/06 nidā ider ki budur āhir zamān peygamberi muhammedü’l-mustafā

57a/07 diyüp çağırur ben dahı görüp ayagina düşdüm baña

57a/08 dahı şefā‘at eyle yāresül-‘ullāh didüm ol sā‘at

57a/09 benden yüzün çevirdi ben eyitdüm yāresül-‘ullāh benden

- 57a/10 yüzüñ niçün çevürsün didüm baña eyitdi senden
- 57a/11 anuñ çün yüzüm çevirdüm ki ĩmāna gelesin ehl-i tevhīd
- 57a/12 olasın didi ben dahı sıdkla ĩmāna geldüm hemān
- 57a/13 ol sā'at ol zulümātdan halās oldum ol muhammed
- 57a/14 baña eyitdi imdi ĩmāna gelüp ehl-i tevhīd olduñ
- 57a/15 kırk gündən soñra gör kim imām 'alī bunda gelüp
- 57b/01 ve bu kal'ayı feth idüp kavmin kırup seni baña getürse
- 57b/02 gerekdür didi ben dahı günleri saydum işte bugün
- 57b/03 kırk gündür ben dahı anuñ çün sıddık yā resūl-'ullah didüm
- 57b/04 sebep budur didi yine tekrār imām 'alīnūñ öñinde
- 57b/05 ĩmān getürdi çün imām 'alī anı bildi kim mu'cizāt
- 57b/06 ile olmışdur beşāret olsun ki eger selāmet ile
- 57b/07 bu kal'ayı feth idüp seni getürüp muhammed mustafāya
- 57b/08 nikāh idem didi andan soñra ol kız ile elvedā'
- 57b/09 idüp gitdi kız dahı ol kā'ināt muhammed mustafā
- 57b/10 nuñ şevkinde kaldı imām 'alī ol makāmdan aşagı indi
- 57b/11 hācibler yanına geldi hācibler eyitdiler yā pehlivān
- 57b/12 dahı seyrān ider misin yohsa gidelüm mi didiler
- 57b/13 imām 'alī eyitdi şimdi girü gidelüm didi imām 'alī
- 57b/14 ile hācibler cennetden taşra çıkdılar eyitdiler
- 57b/15 tañrımızuñ cehennemın seyrān ider misin didiler
- 58a/01 imām 'alī eyitdi davranup da görelüm didi hemān
- 58a/02 imām 'alīnūñ öñine düşdiler bu kerre şol tarafa

58a/03 gitdiler makām-ı cehenneme vardılar imām ‘alī gördiler kim

58a/04 bir derenüñ içinde genişliginüñ nihāyeti yokdur

58a/05 ol derenüñ içinde yidi yirde tütünler çıkar ol

58a/06 tütün dünyanuñ yüzün kaplamış ayuñ ve günüñ şavkın

58a/07 ve nūrın mahv ider imām ‘alī anı gördi dahı yakın vardı

58a/08 bir derenüñ içinde bir mu‘azzam kuyu var ol kuyunuñ öñinde

58a/09 bir kara taht kurulmuş ol tahtuñ üzerinde bir çirkîn

58a/10 süretli kâfir ellerinde gürzler tutarlar ya’ni bunlar cehennem

58a/11 zebānileridür taht üzerinde oturan mel’ün uluları

58a/12 olur imām ‘alī nazar eyledi gördi kim ol yidi cehennem içinde

58a/13 dürlü dürlü ‘acāyibler vardur ve ‘akrebler her biri deve gibi

58a/14 nitekim tamuda vardur zīrā ol kâfir anı tamuya teşmīl

58a/15 itmişdür imām ‘alī bu hālleri gördi eyitdi ey pādişāhlar

58b/01 pādişāhı hoş münezzeh pādişāhısın bir kâfir saña şirk

58b/02 getüre cennet cehennem ile sen anı helāk eylemez misin didi

58b/03 imām ‘alī anda bir az nāliš idüp ba’de hāciblerine geldi

58b/04 anlar ile çıkup gitdi rivāyet ider kim bunda olan

58b/05 cennet ve cehennem kim vardur şeddād ibn ‘ād yapdurmuşdur

58b/06 dirler imām ‘alī dürlü dürlü fikirler itmekde çün imām ‘alī

58b/07 hācibler ile gitdiler bir mu‘azzam kapuya vardılar bir dīvār

58b/08 çekmiş toksan arşun yüksekliği vardur kırk

58b/09 arşun eni vardır bu kahkahāmel’ünüñ taşra harem

58b/10 kapusıdur hācibler kapuyı açdılar kapucılar taşra çıkdı

58b/11 kapu açıldı imām ‘alī hācibler ile içertüye girdiler imām

58b/12 ‘alī gördi kim kapunuñ içi tarafı bir yüz biñ kadar ‘asker

58b/13 her biri bir dürlü silāh ile hāzır müheyyādır oradan dahı

58b/14 geçüp bir kapuya vardılar gördiler ki evvelki kapu gibi

58b/15 nice yüz biñ ‘asker cümlesi hāzır ve müheyyādur ya‘nī

59a/01 imām ‘alīye ‘ibret gösterdiler kıssayı uzatmayalım

59a/02 her ne kadar kapuya ugradılar ise nice yüz biñ bunuñ

59a/03 gibi heybetler gösterdiler anı da geçdiler bir büyük sahrāya

59a/04 geldiler bu sahrāda ol kadar atlu vardur ki her biri

59a/05 tertīb üzerine turreler çekmişler ol atlar için

59a/06 ol kadar arpa ve yulaf yığılmış ki taglar gibi ol

59a/07 aralıga gelicek hācibler atlardan indiler her birerleri

59a/08 atların bir yire bagladılar imām ‘alī dahı düldül-i mübāreki

59a/09 bir otlu yire bagladı ol aralıgda ahşam yetişdi

59a/10 hep bunlar atlarınıñ yanına karār eylediler çün sabāh

59a/11 oldı imām ‘alī kalkdı ezānın okudı namāzın kıldı

59a/12 ba‘de hācibler yanına geldi eytdiler yā pehlivān

59a/13 atlarımızı bunda koyalım zīrā ötesine at

59a/14 ile gidilmez didiler imām ‘alīyi alup gitdiler imām

59a/15 ‘alī nazar eyledi bir şehruñ orta yirinde bir ulu binā

59b/01 gördi ol binānuñ cilāsı zümrüdden öyle yanar ki

59b/02 mināre gibi bir mīl kadar genişligi var idi yüksekligi

59b/03 girü kalan evlerden yitmiş arşun ziyādesi vardur

- 59b/04 imām ‘alī ta‘accüb idüp nā-gāh gün togdı ol saraya
- 59b/05 dokundı ol saray nūra gark oldı çün imām ‘alī
- 59b/06 bir az temāşā eyledi ve ol yirde bir latīf mahall var idi ki
- 59b/07 dil ile ta‘bīr olunmaz ve dahı ādemi bir mertebe hūb-
- 59b/08 rüyılı idi ki ta‘bīri kābil degüldür ve bu <u>⁴¹lu şehrüñ
- 59b/09 ortasında bir ulu meydān vardır ol mel‘ūnuñ
- 59b/10 sarayuñ karşusındadır ol meydānuñ büyüklügi on
- 59b/11 biş mil kadar var ola imām ‘alī hācibler ile saraya
- 59b/12 yakın geldiler ol saray kahkahāmel‘ūnuñ hās
- 59b/13 sarayı idi çün saray halkı imām ‘alī hazretlerini
- 59b/14 gördiler heybete ve salābetine hayrān oldılar
- 59b/15 hācibler çavuşlara eyitdiler varıñ pādişāha
- 60a/01 haber virin ol misāfir yigidi getürdük didiler
- 60a/02 çavuşlar vardılar ol mel‘ün kelbe haber virdiler
- 60a/03 ol kahkahāla‘ın eyitdi varın alın gelin göreyüm
- 60a/04 didi çavuşlar gelüp allahü te‘ālānuñ arslanı hazret-i
- 60a/05 ‘alī gelüp saraya togrı gıtdiler imām ‘alī ol la‘ınün
- 60a/06 sarayuñ öñine gelüp gördi siyāhābanūsdan
- 60a/07 bir nerdübān vardır ayagınuñ ‘adedi üç yüz kırk
- 60a/08 ayak nerdübāndur şöyle kim ol sarayuñ yüksekligine⁴²
- 60a/09 bakılmaz gözler kamaşur ve ol nerdübānuñ her bir ayagında
- 60a/10 birer yırtıcı cānavar bağlamışlar ol cānavarlaruñ üzerine

⁴¹ لو

يو يسككنه⁴²

60a/11 birer ādem komışlar ol canāvarlar tutmak⁴³ için

60a/12 imām ‘alī bu heybetleri gördi hayrān olup kaldı

60a/13 ne kıssa dīrāz idelim imām ‘alī hācibler ile ol

60a/14 nerdübānd<a>⁴⁴ yürüdiler tā kuşluk zamānına degin yukarıya

60a/15 çıkdılar tā kelb la‘īnūñsaray kapusına geldiler

60b/01 imām ‘alī nazar eyledi gördi bir kapudur ki genişliği kırk

60b/02 kulaç olup yüksekliği yitmiş kulaç var ola ve

60b/03 ol bu sāfī la‘lden çün imām ‘alīhācibler ile

60b/04 yukarıya çıkdılar imām ‘alī nazar eyledi çü maşrık

60b/05 sara<y>⁴⁵ ki içi ve taşı altundan ve gümüşden dürlü

60b/06 cevāhirlar dīvārlar altundan görünmez şu cilā vir

60b/07 mişdür ki ol sarayūñ içi şu‘lesinden nūra

60b/08 gark olmuş ve dahı imām ‘alī gördi kim ol sarayūñ

60b/09 içinde yidi yirde taht kurulmuş her biri bir dürlü

60b/10 kıymetlü taşlardan müzeyyen bunlarūñ cümlesinden yuka

60b/11 ruda bir taht kurulmuş yüksekliği kırk arşun

60b/12 var ola ol taht kahkahāmel‘ūnuñ tahtı imiş

60b/13 ol mel‘ūn ol tahtūñ üzerinde otururken güne

60b/14 karşı istikbāl eylemiş ‘uryān olmuş başını açmış

60b/15 güne karşı secde kılmış yalvarup der ki benüm allāhım

61a/01 baña bu pādişāhlığı sen virdüñ ve bu kadar il vilāyeti

61a/02 benüm hükmümde fermān eyledüñ ve bunca ni‘metleri ve bunca

طوت ایتمک⁴³

نرد باند⁴⁴

سر⁴⁵

- 61a/03 kal'aları ve bunca 'askeri baña sen virdüñ sen benüm
- 61a/04 tañrısın sen baña 'ināyet eyle zīrā bu cemī' yaradılmışlaruñ
- 61a/05 tañrısı benüm diyüp güne karşı niyāz ider hāşā ve kellā
- 61a/06ol murdār la'ın teveccühle tañrı ola tañrı oldur ki
- 61a/07 kün diyüp bu on sekiz biñ 'ālemi halk eyleyüp
- 61a/08 fe-yekün dimekle bu on sekiz biñ 'ālemi yok eylese
- 61a/09 gerekdür şerīki ve naziri olmaya cümle a'zālardan
- 61a/10 münezzeh bir pādişāhdur gelemim imām 'alī ol la'ın murdāruñ
- 61a/11 sözün işitdi bir kez derūnından āh idüp agladı
- 61a/12 ve eyitdi ey kādīr pādişāh sen baña 'ināyetler ve hidāyetler
- 61a/13 eyle bu mel'ūnı arslan gibi depelim diyüp münācāt
- 61a/14 eyledi imām 'alī ilerü yürüdi gördi sag tarafından
- 61a/15 taht üzerinde yüz vezīr oturmuş ve sol tarafında
- 61b/01 taht üzerinde yüz vezīr oturmuş çün ol dīn düşmānı
- 61b/02 kahkahāmel'ün secdeden ol murdār başını kaldırup
- 61b/03 dürlü harīr giymiş ve bir kıymetlü tāk var idi ol murdār başına
- 61b/04 giyüp yine makāmına karār eyledi cemī' vezīrleri ve begleri
- 61b/05 gelüp birden ayagina düşdi ol mel'ūnuñ öninde
- 61b/06 secde kıldılar ağlaşdılar ve eyitdiler ey bizüm tañrımız sen
- 61b/07 'ināyetler ve hidāyetler eyle bize didiler ol mel'ūn eyitdi
- 61b/08 hep sizi yarlıgadum diyü herzeler yidi kāfir anlar dahı
- 61b/09 birden yir öpüp şād oldılar çünkü halk bir az sākīn
- 61b/10 oldılar tız yir öpüp imām 'alīyi içerüye da'vet eylediler

- 61b/11 imām ‘alī içerü girüp du‘ā Şeklinde lugat eyledi kakhahā
- 61b/12 mel‘ün imām ‘alīyi görüp heybetlü ve salābetlü bir pehlivān
- 61b/13 dur ki hemān bir arslana beñzer hemān mel‘ünüñ yüregi⁴⁶
- 61b/14 agzına geldi içinde cānı ditredi mel‘ün kelb
- 61b/15 ŐaŐdıgından eydür yā yigit daha beri gel tañrı
- 62a/01 te‘ālā hazretlerinüñ arslanı imām ‘alī dahı ilerüye
- 62a/02 yürüdi edeb erkān üzerine bir köşede oturdı
- 62a/03 dahı başın aşaga saldı hīç söylemedi çün
- 62a/04 kakhahāmel‘ün imām ‘alīden bu edeb erkānı gördi
- 62a/05 başın kaldırıp eyitdi yā yigit ne vilāyetden
- 62a/06 gelürsin ve adın nedür ne maksüda geldin yā ol
- 62a/07 kan suyun nice gedin veya ol tılsımları nice bozduñ
- 62a/08 ya kal‘aya nice geldin didi imām ‘alī yā melik ben
- 62a/09 horāsandan gelürem benüm aduma vec dirler bende san‘atlar
- 62a/10 çokdur ‘ālemde nazīrüm yokdur silāh-Őor ‘ilmiñ
- 62a/11 yahşı bilürem hīç benüm varmadugum vilāyet yokdur
- 62a/12 her kangı vilāyetde bir pādiŐāh haberin işidürsem
- 62a/13 ben at sürüp aña varuram kulları var ise ta‘līm
- 62a/14 idüp bahşış aluram yine vilāyetüme giderem ve
- 62a/15 ol mālı ehl-i ‘ıyālüm ile yirem ol māl tükenince
- 62b/01 yine bir sultāna dahı giderem çün işitdüm sizin
- 62b/02 evsāfuñuzu dünyāda mislünüz yogmiŐ hemān ihtiyārum
- 62b/03 kalmadı Őehr-i horāsāndan çıkdum ‘azm idüp arzū

⁴⁶ کورہکی

- 62b/04 kıldum günlerde bir gün kan suyuna geldüm neylersem
- 62b/05 eyledüm kan suyunu bir 'ilimle geçdüm bir gün bir yire geldüm
- 62b/06 köpride nice cānavarlar başı tılsımlar eylemişler
- 62b/07 her birin bir 'ilimle helāk eyledüm nice gündür yol
- 62b/08 yürüdüm yoldan gelürken hāciblere buluşdum
- 62b/09 vāsita ile işte hazretüñüzi görmek müyesser
- 62b/10 oldı eger kullarıñuz var ise ta'līm ideyin
- 62b/11 yokdur dirseñüz dönüp bir pādişāh yanına dahı
- 62b/12 giderem didi ol pādişāh anı işitdi ve eyitdi
- 62b/13 yā pehlivān bizde genc kullar çokdur ta'limi kābildür
- 62b/14 anları saña virelüm ta'līm eyle eger murāduñ māl ise
- 62b/15 seni ben ol kadar ganī itmegi gayret iderem ki bir māl-dār
- 63a/01 katına varmayasız didi imām 'alī aña du'ā şeklinde
- 63a/02 lugat itdi ol la'īn emr eyledi ortaya simāt
- 63a/03 çekdiler ol kadar ni'metler geldi kim dil ile şerh olunmaya
- 63a/04 didi simātdan soñra şükür şerbeti geldi içildi
- 63a/05 pādişāh buyurdı şarāb kurdılar içmege başladılar
- 63a/06 pādişāh buyurdılar ol misāfir yigide şarāb viriñ
- 63a/07 didi imām 'alīye şarāb virdiler imām 'alī ol şarābdan
- 63a/08 içmedi imām 'alī eyitdi ey şāh-ı 'ālem 'ahd itdüm ki
- 63a/09 evden sefere çıkıcak yine eve gelenecek şarāb içmeyem
- 63a/10 didi çün pādişāha imām 'alīnün içmedigini haber
- 63a/11 virdiler koyun içmesün didi anlar dahı fārig oldılar

- 63a/12 bunlar yiyüp içüp zevk iderlerdi imām 'alī dahı
- 63a/13 gönül gözile bārīte'ālāya münācāt iderdi
- 63a/14 yā rabb bu kal'anuñ fethin ben kuluña bir āsān vechle
- 63a/15 sen nasīb <ü>⁴⁷ müyesser eyle didi nā-gāh taşradan
- 63b/01 kalabalık peydā oldı çavuşlar segirdüşüb içerüye
- 63b/02 girdiler beşāret olsun sultānum düşmān başı
- 63b/03 getürdiler çün ol la'īn bu cevābı işitdi gāyet şāz
- 63b/04 oldı sevincinden kendü giydügi harīr libāsı ol çavuşlara
- 63b/05 bağışladı bir sā'at geçmeden bir hengāme dahı kopdı
- 63b/06 bir 'azīm deveye beñzer kāfir içerüye girüp ol la'īnünñ
- 63b/07 üzerine baş yire koyup secde kıldı ve eyitdi
- 63b/08 yā pādişāhum işte düşmānı gör imām 'alīnünñ başın
- 63b/09 getürdük diyüp ol başı meydāna koydılar hāmūş
- 63b/10 oldılar kahkahāmel'ün bunlara dahı ziyāde ikrām
- 63b/11 idüp ayak üzerine kalkup ol kelle getüreñ
- 63b/12 kāfiri yirine oturtdı hep kendi giyecegi kıymetlü
- 63b/13 libāsların giydirdi ol kelle getüren kāfirünñ
- 63b/14 kullarına her birine bir dürlü kaftān giydürüp ve çok
- 63b/15 bahşşler viridi ol kadar ikrām eyledi ki dil ile
- 64a/01 ta'bīr olunmaz ba'de kahkahāmel'ün emr eyledi ortaya
- 64a/02 sūmāt çekdiler ol kadar ni'metler geldi kim diller
- 64a/03 ile şerh olunmaya ba'de şükür şerbetleri geldi içdiler
- 64a/04 pādişāh buyurđı şarāb kurdılar içmege başladılar

⁴⁷ نصيب ميسر

64a/05 bu kahkahāmel'ūnuñ buna bu kadar itmesine sebab

64a/06 budur ki kahkahā sultān imām 'alīnūñ ne şekil

64a/07 pehlivān oldığıñ işitdi ve nice kal'alar feth

64a/08 idüp ve nice yüz biñ kāfiri bir anda helāk

64a/09 iddürdigin ve muhammed 'aleyhi's-selāmuñ 'emmüsi oğlu

64a/10 olup ve hem dāmādı oldığıñ ve nice kāfirleri

64a/11 müslümān eyledigini işidüp ve bilürdi gāyet kor

64a/12 kardı ol bir hīle ile gele bize dahı bir zararı

64a/13 tokuna diyü gāyet korkardı bir gün vezīrlere ile

64a/14 müşāvere eyledi 'acabā bu imām 'alī didükleri erüñ

64a/15 ahvāli nice olur ve anı ele getürmek mümkün olur mı

64b/01 yohsa olmaz mı ola diyüp vezīrlere söyledi

64b/02 vezīrlere eyitdiler ey pādişāhumuz ol imām 'alīyi ele

64b/03 getürmek dilerseñ tamrüc pehlivān didükleri la'in

64b/04 ele getüre didiler meger bu tamrüc bir pādişāh oğlu

64b/05 idi gāyet gürbüz pehlivān idi yüz kırk arşun

64b/06 kaddi var idi kahkahā kelb ol tamrüc la'in kelbe

64b/07 nāme yazdı nāmesinde eyitdi ey pehlivān medīne

64b/08 şehirde muhammed nāmında bir kimse zāhir olmuş peygamberlik

64b/09 da'vāsı ider imiş yeñi dīn peydā itmiş ve anuñ 'emmüsi

64b/10 oğlu ve hem dāmādı imām 'alī nāmında bir er var imiş

64b/11 ol muhammedüñ ser kaplanı imiş gāyet heybetlü er imiş

64b/12 nice kal'aları feth idüp kavmiñ kırup ve ba'zıların

- 64b/13 müslümān ider imiş çok il vilāyeti harāb itmiş
- 64b/14 vilāyeti muhammed dīnine döndürmiş gitdükce çoğalmakda
- 64b/15 imiş imdi yā pehlivān eger sen imām ‘alī didükleri
- 65a/01 eri tutup baña getürsen baş vezīrüm olasın
- 65a/02 dimiş tamrüc eydür ben vezīrlık istemem eger baña kızın
- 65a/03 virürsen ben imām ‘alīyi tutup saña getüyem⁴⁸ dimiş
- 65a/04 tamrüc kāfir bu cevābı kahkahā kelbe bildürdi kahkahā
- 65a/05 mel’ün tekrār nāme yazdı eyitdi imdi yā pehlivān
- 65a/06 eger sen imām ‘alīyi tutup getürürsen cennetümde
- 65a/07 hūrī başı olan kızımı saña vireyüm dimiş idi
- 65a/08 meger bu kelle getüren kāfir kahkahāmel’ünüñ kızını va’d
- 65a/09 itdiği mel’ün imiş kahkahā kelb tamrūca eyitdi
- 65a/10 ey pehlivān imām ‘alīyi nice bulduñ ve ne tarz ile ele
- 65a/11 getürdüñ ve nice başın alabildin didi tamrüc kāfir
- 65a/12 eyitdi yā pādīşāhum siz nāmeñüzde buyurmışsıñuz ki
- 65a/13 imām ‘alīyi tutup getüresin biz dahı silāhumuzı
- 65a/14 kuşanup atuma binüp imām ‘alī ugrına yola revān
- 65a/15 olduk bir nice yol yürüdük gice ve gündüz aç ve susuz
- 65b/01 vāfir zahmetler çeküp imām ‘alīnün memleketine varduk
- 65b/02 vāfir zamān ardına düşdük bir gün bir hurma agacına
- 65b/03 düldüli baglamış kendü hurma agacına çıkam dirken ardından
- 65b/04 yetişüp gürz ile urdum yıkdum üzerine düşdüm
- 65b/05 bir hayli savaş eyledüm hele ne hāl ise anı basup

⁴⁸كوتويم

- 65b/06 başın kesdüm işte hazretünüze getürdüm didi
- 65b/07 mel'ün ferāhından tamrūc kāfirūñ sözün diñledi
- 65b/08 tebessüm idüp güldi ve dahı imām 'alī dahı güldi ammā
- 65b/09 kahkahāmel'ün imām 'alīnūñ güldügin su'al eyledi
- 65b/10 yā yigit gülmeñüze sebep nedür didi imām 'alī süküt
- 65b/11 eyledi tekrār su'al eyledi imām 'alī eyitdi yā melik
- 65b/12 hemān güldüğüme sebep yokdur didi kahkahāmel'ün
- 65b/13 eyitdi yā yigit elbette güldüğüne sebep nedür bize
- 65b/14 bildirmelisin didi imām 'alī eyitdi yā melik hemān
- 65b/15 eger güldüğümiñ aslın söylersem bu kelle getüren
- 66a/01 pehlivāna hoş gelmez didi bu cevābı tamrūc işitdi
- 66a/02 gözleri döndi ammā kahkahāmel'ün bu cevābı işitdi
- 66a/03 imām 'alīnūñ üzerine elbette sö<y>⁴⁹lemedükce olmaz didi
- 66a/04 imām 'alī eyitdi bir zamān ben medīne şehrine bir kaç kerre
- 66a/05 seferüm vardır ben imām 'alīyi pek eyü bilürem imām 'alī
- 66a/06 bir orta boylu yassı yağrınlı ela gözlü kumral sakallı
- 66a/07 heybetlü hemān bir arslana beñzer ve güldigime sebep
- 66a/08 budur ki bu baş imām 'alīnūñ başı degüldür didi ol
- 66a/09 baş getüren mel'ün imām 'alīnūñ sözün⁵⁰ işitdi
- 66a/10 ol yüküñdi hemān kalkup kılıncın beline kuşandı
- 66a/11 eyitdi bre nā-bekār sen benüm ne kişi idigim bilür misin
- 66a/12 ben sencileyin bir aç yalancı görmedüm sen beni durmaz

سولمدكجه⁴⁹

سورين⁵⁰

66a/13 yalan çıkarursın imdi ma'lūm oldı ki seni bunda

66a/14 ecelin getürmişdür didi diledi kim imām 'alīyi

66a/15 tuta şöyle sıka kim cānı çıka kahkahā eyitdi

66b/01 yā pehlivān kabarma lutf eyle bu kişiyi baña bağışla

66b/02 didi zīrā bu yigit bizüm konugumuzdır eger sen bu kişiyi

66b/03 öldürürsen bizüm 'ırzımuza noksān gelür lutf

66b/04 <u>⁵¹ ihsān idüp bizüm hātırımız için bu yigidi

66b/05 azād eyle diyüp yalvardı pādişāh yalvardukca

66b/06 ol mel'ūn kabardı imām 'alī ol mel'ūnuñ bu derece

66b/07 gurūriyyetini gördi pādişāha eyitdi bu mel'ūnuñ

66b/08 kabarp şışdigine bakarsañuz size yalan söyler

66b/09 ve size hīle ider eger bu baş imām 'alīnūñ ise

66b/10 sen beni katl eyle didi ol pelīd imām 'alīnūñ böyle

66b/11 didigine gāyet gazab idüp bulsa yir idi

66b/12 imām 'alī gördi kim kāfir gāyet gazabından gözleri

66b/13 kudurmuş kelb gözine dönmiş idi bu kerre imām 'alī

66b/14 eyitdi ey mel'ūn ne yaman hāl ki magrürsın yohsa

66b/15 dünyāda senden gayrı bir er dahı bulunmaz mı eger sen kendüne

67a/01 diye ne çok hālūñ var ise işte meydān erlik

67a/02 nice olur saña göstereyüm eger yok dırsen meydānda

67a/03 gerçekten ādem gibi kaba kaba söyleyüp durma didi

67a/04 imām 'alī bu resme cevāb viricek ol sarayūñ içinde

67a/05 olan ulu vezīrlar cümlesi ta'accüb itdiler bu kişi ne

⁵¹ لطف احسان

67a/06 yüzsüz söyledi meger bu kişi dīvāne ola yāhūd

67a/07 kanına susamış ola yohsa bu pehlivāna bunca

67a/08 mukābil olabilür didiler bu taraftan ol mel'ün

67a/09 imām 'alīnūñ cevābıñ işitdi kahkahāmel'ün aña

67a/10 gönüllendi ki bu ahvāli dīvān halkından işitmedük

67a/11 bir ādem kalmadı imām 'alīye eyitdiler yā konuk senüñ

67a/12 kısāsuñ gelmiş ancak sen bunuñ gibi sözleri söylersin

67a/13 didiler hemān tamrūc mel'ün yirinden dogrı geldi

67a/14 sanasın bir büyük mināredir imām 'alī anuñ yanında

67a/15 bir za'ıfca ādemdür kahkahā sultān imām 'alīnūñ

67b/01 sözün işitdi eyitdi yā yigit sen deli mi olduñ

67b/02 hasım olduğın kişi ne kişidür bilür misin didi

67b/03 imām 'alī eyitdi ey pādişāh er oldur ki meydān

67b/04 yirinde karār ider didi pādişāh gördi 'inād-ı

67b/05 kemālileidiyür hemān emr eyledi ikisi dahı meydāna

67b/06 gele meger pādişāhuñ bir ulu meydānı var idi ol

67b/07 meydānda iki pehlivān ceng itsün diyü emr eyledi

67b/08 ve cümle halk cem' olsunlar diyü dellāllar nidā eyledi

67b/09 allah allah üç gün üç gice ol meydāna ol kadar

67b/10 ādem cem' oldı ki hesābıñ allahdan gayrı kimse

67b/11 bilmezdi ol ulu meydān ādem ile toldı tamrūc

67b/12 didükleri mel'ün ziyāde gazab ile ol meydāna

67b/13 geldi bu taraftan imām 'alī dahı düldül-i mübārek

- 67b/14 üzerine binüp zülfikârı hamâ'il bağı kuşanup
- 67b/15 eser yel gibi revân olup meydân yirine geldi ikisi dahı
- 68a/01 karşı karşıya geldiler ve dahı kakhahâmel'ûna bir bidevî
- 68a/02 at çekdiler bindi ve yanınca yüz biñ er atlara bindiler
- 68a/03 meydândan yana yürüdiler ol meydânda olan 'asker
- 68a/04 kakhahâmel'ûnı gördiler heybetine birden secde eylediler
- 68a/05 ol dîn düşmânı gelüp bir hoşca yirde karâr eyledi
- 68a/06 ba'de tamrûc pehlivân pâdişâhuñ elin öpdi
- 68a/07 pâdişâh emr eyledi ve eyitdi ey dil-âver buyur imdi
- 68a/08 hasmına mukâbil ol ve nâ-hakk yire varup öldürme
- 68a/09 zîrâ ol kişi haddini bilür degül belki ancak mecnûn
- 68a/10 işidür didi ol la'în gönülden eydür hemân vardıgum
- 68a/11 sâ'at amân virmezem öldürirem didi ol kâfir
- 68a/12 meydân yirinde karâr kıldı imâm 'alî dahı meydâna yürüdi
- 68a/13 temrûc la'înuñ karşusunda turdı ol meydânda
- 68a/14 turan kavim imâm 'alîyi gördiler ta'accüb eylediler
- 68a/15 bunca mukâbil olabilür didiler her biri bir dürlü<c>e⁵²
- 68b/01 söz söyledi çün imâm 'alî ol la'îne berâber geldi
- 68b/02 ol la'în eyitdi ey ahmak hamle eyle göreyüm didi eger ben
- 68b/03 saña hamle idersem saña nevbet kıyâmetde bile degmez didi
- 68b/04 imâm 'alî eyitdi ey kâfir 'avratlar gibi kaba kaba söylenme
- 68b/05 hünerüñ var ise hamle eyle göreyüm didi ol la'în
- 68b/06 bu cevâbı işitdi gâyet gazab idüp hemân ol la'în

دورلو⁵²

- 68b/07 gürzine yapışdı la'ınüñ biñ dört yüz batman
- 68b/08 bir gürzi var idi kolların dırāzidüp tā havāya
- 68b/09 kaldırup imām 'alīnūñ üzerine öyle gazab ile
- 68b/10 indi kim eger taglara urşa idi pāre pāre eylerdi
- 68b/11 imām 'alī yā allah diyüp ol pelīdūñ gürzine elin
- 68b/12 uzadup çeküp gürziñ elinden aldı ve hem kāfirin
- 68b/13 elinün derisi gürzinüñ sapında kalup derisiylen
- 68b/14 berāber imām 'alī gürzi yabāna atdı kāfir bakdı kaldı
- 68b/15 bu def'a la'ınün bir büyük kılıncı var idi kılıncını
- 69a/01 imām 'alīnūñ üzerine gazab ile indürdi
- 69a/02 imām 'alī dahı şāhinler gibi kāfirūñ bilegin tutdı
- 69a/03 şöyle sıkdı kim kāfirūñ parmakları togrı togrı
- 69a/04 oldı kılınc elinden yire düşdi kāfir ta'accüb idüp
- 69a/05 şöyle hayrān kaldı kim eger yirde bir delik olaydı yire
- 69a/06 girey idi yine gayret idüp bu def'a süngü havāle
- 69a/07 eyledi imām 'alī süngüsin dahı men' eyledi tamrūc
- 69a/08 kāfir hayrān kaldı çün kahkahāmel'ün ve ol
- 69a/09 aralıgda turan kavim imām 'alīnūñ bu heybetiñ görüp
- 69a/10 her birisi parmakların ısırup hayrān kaldılar ol
- 69a/11 meydān yirinde yirinde turan kavim üzerine korku
- 69a/12 düşdi imām 'alī eyitdi ey kāfir kendüni nice
- 69a/13 görürsin mikdārıñı ve erligini bildüñ mi erlik meydānda
- 69a/14 bellü olur şol 'avratlar gibi kaba kaba ögünmek hüner

69a/15 degüldür kanı senüñ begenmedigün kişi gördüñ mi senüñ gibi

69b/01 kişinüñ hamlesin nice savdı didi ol la'ın

69b/02 eyitdi sen dahı hamle eyle göreyüm nice ersin didi

69b/03 imām 'alī eyitdi ey mel'ün sen baña üç hamle eyledin

69b/04 hudā fırsat virdi ben savdum üç hamle şimdi

69b/05 benümdür bir hamlesin saña bağışladum allah 'aşkına

69b/06 ve bir hamlesin dahı bağışladum muhammed 'aleyhi's-selām

69b/07 'aşkına ey kāfir saña bir hamle ideyüm er iseñ vaktüne

69b/08 hāzır ol didi meger imāna gelesin müslümān ola

69b/09 sın da benüm hamlemden ve cehennem odından halās ola

69b/10 sın didi çün ol mel'ün imām 'alīnün bu sözlerin

69b/11 işitdi be-gāyet gazab idüp kabīh sūretine

69b/12 lāyık sözler söyledi hāşā muhammed 'aleyhi's-selāma

69b/13 şemm eyledi imām 'alī işitdi öyle gazaba geldi ki

69b/14 sag ayagın üzengiden çıkarup sol ayagı

69b/15 üzerine geldi zülfikārı kınından çıkardı ammā

70a/01 ol mel'ün da kalkanıñ karşı tutdı imām 'alī

70a/02 yā allah diyüp öyle nagra urdı kim ol meydānda

70a/03 turan kavim cümlesinüñ 'aklı gidüp nice zamān

70a/04 yatdılar kahkahāmel'ün dahı atından yüzi üzerine

70a/05 yıkıldı bir zamān yatdı ol murdār yüzine güllāb

70a/06 saçdılar 'aklı başına geldi bir zamān sersem oldu

70a/07 rāviler öyle rivāyet iderler ki imām 'alīnün nagra

70a/08 sından on yidi biñ dört yüz kâfirün ödi kopdı

70a/09 canları cehenneme ısmarlandı ve dahı ol nagradan

70a/10 cemî' âlem cūşa geldi yirler ve gökler yıkıldı sandılar

70a/11 taglar ve taşlar şol hasteâdemler gibi iñledi

70a/12 ve deryâlar dahı nice zamân kaynar kazgan gibi kaydadı

70a/13 görüldi nagra ardınca öyle bir kılınç çaldı kim

70a/14 etile tonıla iki päre kalup yidi kat yirin

70a/15 dibine gitdi hakk sübhâne ve te'âlâ emr eyledi cebrâ'il

70b/01 aleyhi's-selâma sen tîz arslanum imâm 'alînüñ

70b/02 kılincın tut yohsa öküzi ve sarı balığı

70b/03 tograr didi cebrâ'il 'aleyhi's-selâm indi zülfikâr-ı

70b/04 mübâreki çeküp çıkardı imâm 'alînüñ eline virdi

70b/05 ve dahı imâm 'alînüñ ol nagrası hakk sübhâne ve te'âlâ

70b/06 hazretlerinüñ emrile medîne şehrinde resül-i ekremüñ

70b/07 kulagina degdi resül-i ekrem ashâblarına eyitdi

70b/08 ey yârenlerüm imâm 'alînüñ âvâzın işitdiñüz mi

70b/09 didi 'acabâ böyle darb ile kimi çaldı ola

70b/10 didi resül-i ekrem el kaldırup cümle ashâb

70b/11 ile imâm 'alî içün du'â itdiler ammâ râvîler öyle

70b/12 rivâyet iderler ki imâm 'alî tamrüc kâfiri depeledi

70b/13 imâm 'alînüñ heybetinden ol meydânda olan kâfirler

70b/14 hazân yapragı gibi titreşmege başladılar kakhahâ

70b/15 mel'ün gördü ki tamrüc kâfir iki päre olmuş

71a/01 tag pāresi gibi lāṣesi meydānda yatar⁵³ gāyet

71a/02 gazab eyledi bre nā-bekār niçün sen ol pādiṣāh

71a/03 oğlını öldürdüñ ya ben seni diri kor muyam diyüp

71a/04 emr eyledi bu kerre elli biñ ādem ile imām ‘alīnūñ üzerine

71a/05 yürüdiler her biri bir dürlü yaragla orta yire aldılar kakhahā

71a/06 çağırup eyitdi eger bu bu nā-bekārı her kim baña diri

71a/07 tutup getirür ise vezīrüm olsun didi ‘askeri

71a/08 kakhahāmel’ūndan bu cevābı işitdiler cümlesi

71a/09 imām ‘alīnūñ üzerine gultüvv itdiler kim imām ‘alīyi

71a/10 diri tutalar imām ‘alī gördi kim kāfir ‘askerleri

71a/11 üzerine yürüdiler imām ‘alī kāfirlerūñ hareketin gördi

71a/12 sag elin sol gözine ve sol elin sag gözine

71a/13 kodı öyle bir nagra urdı kim ol nagra dan dört yüz

71a/14 biñ kāfirin ödi kopup cānları cehenneme ısmarlandı

71a/15 imām ‘alī eyitdi ey nā-bekārlar ve ey kāfirler işte bildiñüz

71b/01 ise bilin benüm ol siz hudā esedü’l-lahü’l-gālib ‘aliyyü

71b/02 ’l-murtazā ibn-i ‘abdü’l-muttalib işte bunda geldüm ki

71b/03 sizūñ cümleñüzi kıram meger ey kāfirler imāna gelesiz

71b/04 başuñuzı benüm kılıcumdan kurtarasıñuz didi zülfikārı

71b/05 çeküp saga vusüle çaldı hakk sübhāne ve te‘ālā

71b/06 hazretlerinūñ emrile zülfikār yitmiş arşun uzardı

71b/07 kāfirleri külteleyüp yire dökerdi bir kimesne öñine

71b/08 turmazdı çün kakhahāmel’ün imām ‘alīyi bildi

⁵³ ياطر

71b/09 hemān ödi agzına geldi emr eyledi ol vilāyetlerde

71b/10 içerde ve taşrada bir kāfir komadı hep meydāna

71b/11 gelmelerin istedi ve geldiler cümlesi yigirmi dört kerre

71b/12 yüz biñ kāfir oldu bu kāfirlerin cümlesi bir uyardan

71b/13 imām ‘alīnün üzerine gulüvv itdiler kahkahā kelb mel‘ün

71b/14 bre koman şahbāzlarum diyüp kendi bile cenge girdi

71b/15 imām ‘alī dahı kāfirlerün bu kadar cema‘atin görüp hakk sübhāne

72a/01 ve te‘ālāya meded niyāzıla eyitdi ey bārī hudā hazre

72a/02 tünüzden ‘ināyet ve hidāyet olmaz ise ben bu kadar

72a/03 kāfirlere nice cevāb vireyüm diyüp münācāt

72a/04 eyledi el yüze çaldı hakk sübhāne ve te‘ālā hazretleri

72a/05 imām ‘alīnün du‘āsın kabül idüp imām ‘alī zülfikārı

72a/06 çeküp yigirmi dört kerre yüz biñ kāfire nice girdi ise

72a/07 hemān kāfirlerin başını şol hazān yapragı gibi yire

72a/08 dökdi imām ‘alī kırdukca artdı bu minvāl üzere

72a/09 yidi gün yidi gece ceng eyledi imām ‘alī bu yidi

72a/10 gün yidi gece içinde bir lokma etmek yimedi ve su

72a/11 içmedi açlık ve susuzlukdan buñaldı ve hem kāfirler

72a/12 dahı ol kadar çoğaldı kim hesābın allahdan gayrı

72a/13 kimse bilmez ve kāfirlerin çoğaldığı imām ‘alīnün ‘ayna

72a/14 girmezdi kāfirleri imām ‘alī öyle kırdı kim imām ‘alīnün

72a/15 heybetinden ve zülfikārı heybetinden kāfirler şol

72b/01 hazān yapragı gibi titreşürler idi imdi imām ‘alī

- 72b/02 bunda tursun kâfirleri kırmakda râvîler öyle
- 72b/03 rivâyet iderler ki kaçan kim imâm 'alî tamrûc kâfiri
- 72b/04 çaldığı vakit pek bir nagra çağırmiş idi ol
- 72b/05 vakit hâlid bin velîdün ve abu'l-hasanuñ ve tarîkî zengînuñ
- 72b/06 kulagina girdi çünkim bunlar bu nagra yı işitdiler hâlid bin
- 72b/07 velîd zârı zârı aglamaga başladı yâ ebû'l-hüseyn
- 72b/08 bu gelen âvâz imâm 'alînuñ âvâzıdur imâm 'alî kâfirler
- 72b/09 arasında kaldı zîrâ nagra sı katı heybetlü geldi tîz
- 72b/10 yola irişmek gerekdir didi hemân ol sâ'at
- 72b/11 hâlid bin velîd ve ebû'l-hüseyn ve kızlar dahı kullarıla
- 72b/12 atlara bindiler ve teymür tonlara gark oldılar 'acele
- 72b/13 ile yola revân oldılar şol eser yel gibi gitdiler bunlar
- 72b/14 cümlesi yola revân olup gitmekde imâm 'alî gideliden
- 72b/15 berü hergiz ârâm itmeyüp imâm 'alînuñ hayâli tarîkî
- 73a/01 zengînuñ gönlinde bir an ve bir sâ'at çıkmazdı zîrâ
- 73a/02 sıklıkla imân getürmiş idi tarîkî zengî imâm
- 73a/03 'alînuñ nagra sını işitdi bildi kim imâm 'alî kâfirler
- 73a/04 arasında kalmışdur tarîkî zengî yetişem zîr<â>⁵⁴ nagra sı
- 73a/05 katı heybetlü geldi didi emr eyledi iki biñ 'asker
- 73a/06 bir uyardan teymür tonlara gark olup gitdiler
- 73a/07 'acele ile kal'adan çıkup şol eser yel gibi yola
- 73a/08 revân olup gitdiler giderken önlerinde bir az atlu
- 73a/09 turmayup giderler eyitdiler 'aceb bunlar ne kişiler ola

⁵⁴ زیر

73a/10 diyüp giderken meger bu gidenler hâlid bin velîd ile

73a/11 ebû'l-hüseyn idi anlar dahı gördiler artlarından

73a/12 bir bölük 'asker geliyür hâlid bin velîd eyitdi yâ ebû'l-hüseyn

73a/13 bu gelenler ne ola bunlar kâfire beñzer ammâ ne tarzda kişilerdür

73a/14 turmak gerekdür didi hâlid bin velîd ve ebû'l-hüseyn

73a/15 yönlerin bunlardan yaña döndiler zengîler dahı gelüp

73b/01 yetişdiler tarîkî zengî at depüp ilerü vardı kim

73b/02 bunlar ne kişilerdür sora hâlid bin velîd pehlivân

73b/03 dahı at depüp tarîkî zengîye karşı geldi hâlid bin

73b/04 velîd gördi bir erdür ki hemân minâreye beñzer hâlid bin

73b/05 velîd çağırup ne kişilersiñüz ve nereden gelürsiñüz

73b/06 ve ne diyâra gidersiñüz ve ne dîne taparsıñuz ve adıñuz nedir

73b/07 didi tarîkî zengî dahı hâlid bin velîdi gördi

73b/08 bu bir erdür ki 'âlemde nazîri yokdur tarîkî zengî eyitdi

73b/09 ol sen söyle ne kişisin ve adın nedür ve nereden gelür

73b/10 sin ve ne dîne taparsın didi hâlid bin velîd eyitdi

73b/11 yâ zengî benüm adıma hâlid bin velîd dirler medîne şehrinden

73b/12 gelürem ve gidişüm imâm 'alî adlu bir er yitürdük anı araram

73b/13 ve dînüm muhammed dînidür didi çünkü tarîkî zengî hâlid bin

73b/14 velîd pehlivānuñ bu cevābıñ işitdi iki gözleri yaş

73b/15 ile toldı ve eyitdi diñle sözümü gel berü yâ hâlid bin velîd

74a/01 saña direm yâ yigit ben 'alîñ hüb cemāliñ görmişem

74a/02 hem öninde togrı imāna gelmişem hem benüm adıma tarîkî

74a/03 zengī dirler hem cānumı ol muhammed mustafāya kurbān idem

74a/04 çünkü hālid bin velīd ol zengīnūñ sözin işitdi

74a/05 hemān atından inüp tarīkī zengīnūñ gözlerinden öpdi

74a/06 ve ebū'l-hüseyn ile dahı görüşdiler anlar ol hālde

74a/07 iken tarīkī zengīnūñ 'askeri gelüp yetişdi ol

74a/08 yire indiler bir zamān oturdılar ta'ām yidiler ba'de

74a/09 musāhabete başladılar her biri bir kıssāsını söyledi

74a/10 cümlesinūñ murādı imām 'aliyyü'l-murtazāya irmek idi

74a/11 tiz hemān atlarına bindiler eser yel gibi yola revān olup

74a/12 gitdiler günlerden bir gün kan suyuna vardılar 'acabā

74a/13 hālümüz nice olur ve nice geçebilüriz dirken nā-gāh

74a/14 gördiler bir latīf köpri ol kan suyunuñ üzerine

74a/15 kurulmuş bildi kim imām 'alīnūñ kerāmetile olmışdur

74b/01 gāyet şāz oldılar hakk sübhāne ve te'ālāya şükürler idüp

74b/02 ol köpriye revān oldılar ne kıssa dīrāz idelüm ey yārān

74b/03 bunlar gice ve gündüz gitdiler kan kal'ası göründi

74b/04 ve dahı imām 'alīnūñ hāy-hūyı bunlaruñ kulagina degdi

74b/05 çün hālid bin velīd pehlivān imām 'alīnūñ nagraşın

74b/06 işitdi mübārek gözleri yaş ile toldı hālid bin

74b/07 velīd derün-ı dilden ve cān<ı>⁵⁵ göñülde anuñ gibi bir nagra

74b/08 urdı kim zemīn <ü>⁵⁶ zamān lerzeye başladı taglar ve taşlar

74b/09 nice zamān inledi hālid bin velīdüñ nagraşı imām 'alīnūñ

⁵⁵ جان كوكلد ن

⁵⁶ زمين زمان

74b/10 kulagina degdi imām ‘alī bildi kim bu gelen nagra hālid bin

74b/11 velīdūñ nagraşıdur diyüp öyle şāz ola kim gūyā

74b/12 muhammedūñ mübārek cemāliñ gördi imām ‘alī ol şevkle

74b/13 kāfirlerūñ üzerine cihānı dar eyledi çün kahkahā

74b/14 mel‘ün hālid bin velīdūñ nagraşın işitdi eyitdi

74b/15 gördiñüz mi bunlaruñ girüsi var imiş işte geldiler

75a/01 diyüp kal‘a kapuların yapmaga emr eyledi çün imām ‘alī

75a/02 ol kāfirden bu cevābı işitdi ‘askerin bir yanın

75a/03 yarup kapuda turanları kırup kal‘a kapusunda

75a/04 sedd-i iskender gibi turdı kahkahāmel‘ün hınzır

75a/05 kelb gördi kim hālid bin velīd ve ebū‘l-hüseyn ve tarīkī

75a/06 zengīnūñ ‘askeri gelüp yetişdiler cānı yokdur ki

75a/07 bir kişi imām ‘alīnūñ yanına gele kāfirlere öyle girdi kim

75a/08 kapudan yaña kimse getürmezdi bu taraıdan hālid bin velīd

75a/09 ve ebū‘l-hüseyn ve tarīkī zengīnūñ ‘askeri gelüp

75a/10 yetişdiler gördiler ki imām ‘alīnūñ elinde yalın kılıç

75a/11 durmayup kāfirleri kırardı hālid bin velīd pehlivān

75a/12 medīnede resūl-i ekreme öyle haber vir kim yā resūl-‘ullah

75a/13 imām ‘alīyi öyle gördüm ki kāfirler arasında kalmışdur

75a/14 turmayup kırar ammā kana bulanmış hemān bir esrük deveye

75a/15 dönmiş diyü haber virdi bu cānıbden bunlar her birisi

75b/01 bir cānıbe nagraşlar urup kāfirlere öyle girdi kim kāfir

75b/02 leri imām ‘alīnūñ üzerinden giderüp cümlesi

75b/03 imām ‘alīnūñ yanına gelüp elin öpdiler imām ‘alī

75b/04 eyitdi yārenler eyü vakitte geldiñüz didi hālid bin

75b/05 velīd imām ‘alī ile öpüşdiler ebū’l-hüseyn ve tarīkī

75b/06 zengīcemī’ ‘askerler ile gelüp imām ‘alīnūñ ayagina

75b/07 düşdiler imām ‘alī cümlesine du‘ālar eyledi ba‘de

75b/08 oturdılar bir az diñlendiler imām ‘alī eyitdi yārenler bugün

75b/09 yigirmi sekiz gündür ta‘ām yimedim ve su içmedim hīç

75b/10 sizlerde hāzır ta‘ām var mıdır didi tīz ta‘ām

75b/11 hāzırladılar imām ‘alīnūñ öñine kodılar imām ‘alī

75b/12 ol ta‘āmı yidi bir az dahı su içdi ve dahı imām

75b/13 ‘alīnūñ bir kaç yirinden zahmı var idi anı sardılar

75b/14 imām ‘alī bir az rāhat oldu ve dahı düldül-i mübāreke

75b/15 yim virdiler ve su virdiler kāfirlerin her birisi bir köşeden

76a/01 bakardı kimūñ cānı var idi kim yakın geleler idi imām

76a/02 ‘alī bunlara nişledigüni bir bir haber virdi bunlar işidüp

76a/03 şāz oldılar kakhahāmel‘ün gördi kim imām ‘alīye

76a/04 yardımcı geldi evvel imām ‘alī yalıñuz iken cevāb vire

76a/05 mezlerdi bu def‘a üç ejderhā dahı geldi kakhahā

76a/06 kelb kāfir vezīrlilerine eyitdi ne tedbīr idelüm biregin

76a/07 bir kaç dahı oldılar didi ol kelbūñ vezīrleri

76a/08 eyitdiler şāhum ne gam çekersin anlar ne kadar kişidür

76a/09 bir kaç günden soñra ‘āciz olurlar hep bunları

76a/10 bir bir diri tutup kalanıñ kıraruz didiler kakhahā

- 76a/11 mel'ün emr eyledi bir yire kondılar yidi gün ceng
- 76a/12 itmediler imām 'alī dahı yidi gün yārenler ile yiyüp
- 76a/13 içüp bir az zevk<ü>⁵⁷safā eylediler sekizinci gün kahkahā
- 76a/14 mel'ün emr eyledi meydān yirine geldiler sāf baglayup
- 76a/15 imām 'alīden yaña turdılar imām 'alī dahı ol dil-āverler
- 76b/01 ile ol kāfirlerüñ karşusına sāf baglayup tur
- 76b/02 dılar kahkahāmel'ün emr eyledi bir gürbüz pehlivān
- 76b/03 var idi adına menūc dirler idi yüz kırk arşun
- 76b/04 kaddi var idi ol kāfir meydāna geldi hālid bin
- 76b/05 velīd ol kāfire mukābil oldı hemān kāfir hālid bin
- 76b/06 velīde hamle idüp gürzin havāle eyledi hālid
- 76b/07 kāfirüñ gürzin men' eyledi kāfir bu kere süngü havāle
- 76b/08 eyledi hālid dahı men' eyledi nevbet hālid bin velīde
- 76b/09 geldi bu kerre hālid bin velīd eyitdi ey kāfir müslümān
- 76b/10 ol cehennem ateşinden halās ol didi kāfir herze
- 76b/11 yimege başladı hālid gördi kāfirde ıslāh yokdur
- 76b/12 hemān hālid bin velīd pehlivān eyitdi saña ben nā-sezā
- 76b/13 kelām söylemegi göstereyüm diyüp hemān kılıncın eline
- 76b/14 alup kolların dīrāz idüp bir kerre tekbīr getürdi
- 76b/15 ba'de yā allah diyüp kāfirin başına bir kılınç urup
- 77a/01 kalkanı kesdi kāfirüñ başını dahı kesdi tā göz kaşına
- 77a/02 dek iki pāre eyledi mel'ün tag pāresi gibi yıkıldı
- 77a/03 cānı cehenneme ısmarladı ol merd ola menūc kāfirüñ

⁵⁷ذوق صفا

- 77a/04 bir karındaşı var idi gāyet gürbüz kāfir idi
- 77a/05 kardaşınıñ böyle hakāretle öldügin gördi ihtiyārı
- 77a/06 kalmayup ol menūc kāfirūñ karındaşı hālid bin velīd
- 77a/07 pehlivāna bire bir geldi eyitdi bre nā-bekār benüm karındaşumuñ
- 77a/08 sencileyin biñ kulu var idi gör ādem öldürmek
- 77a/09 nice olur saña göstereyüm diyüp dalkılınç olup
- 77a/10 hālid bin velīd üzerine geldi hālid pehlivān yā allah
- 77a/11 diyüp sıçrayup kāfirūñ kılıncını tutdı kāfirūñ
- 77a/12 kılıncı pāre pāre oldı kāfir bakakaldı bu kerre
- 77a/13 kāfir sen misin benüm kılıcum pāre eyleyen diyüp gürze
- 77a/14 yapışdı kāfirūñ bir heybetlü ‘azīm gürzi var idi
- 77a/15 anı eline aldı hālid bin velīdüñ üzerine indürdi
- 77b/01 hālid pehlivān yā allah diyüp kāfirūñ gürzini bogazı
- 77b/02 dibinden kapup aldı yabāna atdı kāfirūñ elinüñ derisi
- 77b/03 gürzin sapında kaldı kāfir hacīl oldı bu kerre
- 77b/04 süngü havāle eyledi hālid anı dahı men’ eyledi bu kerre
- 77b/05 nevbet hālid bin velīde geldi hālid eyitdi ey nā-bekār
- 77b/06 gel müslümān ol allāhı bir ve muhammedi hakk peygamber bil eger yok
- 77b/07 dirseñ seni bir ‘azāb ile öldüreyüm ki seni gören
- 77b/08 kāfirler senden ‘ibret alsun didi kāfir herze yimege
- 77b/09 başladı hālid gördi kāfirde kābiliyyet yokdur hemān
- 77b/10 hālid eline gürzin aldı kolların dīrāz idüp
- 77b/11 kāfirūñ başın gözledi kāfir dahı başın kalkanı

77b/12 içine gizledi hâlid pehlivân yâ allah diyüp kâfirûñ

77b/13 başına bir gürz öyle urdı kim kâfirûñ başı gögerçin

77b/14 yumurtası gibi tarmadan oldı kâfir atından

77b/15 on adım ilerüye yıkıldı cânıñ cehenneme ısmarladı

78a/01 ey yârân kıssa ne dîrâz idelüm hâlid pehlivân

78a/02 yalıñuz meydânda biri biri ardınca yüz yigirmi dört

78a/03 kâfir depeledi çün kahkahâmel'ün bu heybetleri

78a/04 gördi eyitdi bir kişi bu kadar baş pehlivânlarımı

78a/05 öldürdi yine gayrısı gidecek olursa bir diri

78a/06 âdem komazdı vezîrlere tanışup eyitdiler bunlara

78a/07 birer varmak baş olmaz hemân bir ugurdan yürüyelüm

78a/08 ola ki feth idelüm diyüp kahkahâmel'ün bu sözi

78a/09 makbül görüp emr eyledi yigirmi dört kerre yüz biñ

78a/10 erât arkasına geldiler bir ugurdan imâm 'alîñ

78a/11 üzerine yürüdiler imâm 'alî dahı kâfirûñ hareketin

78a/12 görüp hâlid bin velîde emr eyledi yâ hâlid sen sag

78a/13 tarafına hamle eyle ve ebû'l-hasana eyitdi sen sol

78a/14 tarafına hamle eyle ve tarîkî zengîye eyitdi sen benüm

78a/15 ardumca askeriñ al gel didi bunlar imâm 'alîñ

78b/01 sözün ma'kûl görüp öyle karâr virdiler hâlid

78b/02 sag koluñ kâfirlerine öyle girdi kim kâfirlerûñ başını

78b/03 külte külte idüp yire dökdiler ve ebû'l-hüseyn dahı

78b/04 sol koluñ kâfirlerine öyle girdikim kâfirûñ başı

78b/05 hazān yaprağı gibi döküldi ve tarīkī zengī dahı kezalik

78b/06 kāfirlerin başına kıyāmet kopardı imām ‘alī dahı

78b/07 öyle bir şevkle girdikim hemān zülfikārı yitmiş

78b/08 arşun uzardı her bir çalmada yüz kırk kāfir

78b/09 helāk eylerdi allahü ekber bir ‘azīm ceng oldıki

78b/10 gövdeler kan gibi oldı çukurlar kalmadı kan ile

78b/11 toldı meydān yirinde kāfir başı çakıl taşı gibi

78b/12 yığıldı kaldı ve iki gün iki gice ‘azīm ceng

78b/13 oldıkim felekde melek iñledi bu kerre kahkahā

78b/14 mel‘ün ‘āciz kaldı tabl-ı āsāyiş çaldılar

78b/15 iki ‘asker bir birinden ayrıldı pehlivānlar hep sag

79a/01 sālīm bir araya geldiler gördiler otuz kişileri

79a/02 şehīd olmuş şehīdleri defn eylediler ol gice

79a/03 diñlendiler kahkahāmel‘ün emr eyledi hesāb

79a/04 eylediler yüz toksan biñkāfir helāk olmuş

79a/05 la‘in gāyet melül oldı yemlihā adlu ikiyüz kırk

79a/06 yaşında bir eski vezī<r>⁵⁸ var idi mel‘ün şöyle

79a/07 harām-zāde bir kāfir idikişeytān anuñ şerrinden

79a/08 korkar idi kahkahāmel‘ün andan titrer idi ol

79a/09 mel‘ün eyitdi sen bunlara zafer bulayum dirsən

79a/10 ‘askeri dört bölük eyle her bir bölüğü bir pehlivān

79a/11 üzerine havāle eyle birkaç gün öyle ceng

79a/12 itsünler işte bu sūretle zebūn olup helāk

⁵⁸وزی

79a/13 olalar didi bundan gayrı çāre olmaz didi çün

79a/14 kahkahāmel'ün bu cevābı işitdi ma'kūl görüp

79a/15 emr eyledi 'askeri dört bölük idüp irtesi gün

79b/01 olup kāfirler at arkasına geldiler bu taraftan imām

79b/02 'aliyyü'l-murtazā gördi kāfirler dört bölük olmuşlar

79b/03 ol tañrı te'ālā hazretlerinüñ arslanı imām 'alī

79b/04 yārānlarına eyitdi bu la'inüñ murādı budur ki 'askerini

79b/05 dört bölük eyleye ya'ni bir birimüzden ayrılalum kemendler

79b/06 atalar sizi ve bizi tutalar imdi siz dahı birbiriñüzden

79b/07 ayrılmayıñuz didi ve dahı imām 'alī emr eyledi bir ugurdan

79b/08 at arkasına geldiler kāfirlere karşı sāf bağlayup

79b/09 turdılar la'in emr eyledi dört bölük 'asker anlarıñ

79b/10 üzerine yürüdiler her birin ortaya aldılar bir 'azīm

79b/11 hāy-hūy olup imām 'alī dahı oldil-āverler ile

79b/12 arka arkaya virüp kāfirlere karşı yürüdiler

79b/13 kāfirler olkadar cehd ide gördiler bir birinden ayıra

79b/14 madılar gördiler olmaz hemān bir ugurdan yürüdiler

79b/15 ol dört ejderhā hakk te'ālānuñ emrile kāfirlere

80a/01 öyle girdikim kāfirlerin kanı meydān yirinde sel gibi

80a/02akdı hemān imām 'alīnüñ gözi kible-gāha dönüp

80a/03bir de gördiki kahkahāmel'ünüñ 'alem-dārı geldi

80a/04ol sā'at ol 'alem-dāra amān virüp katl eyledi

80a/05 üç gün üç gice öyle ceng oldı ki kıyāsını

80a/06 allahü te'ālā bilür dördinci gün ahşam oldı kâfirler

80a/07 'âciz oldılar tabl-ı âsâyiş çalındı iki 'asker

80a/08bir birinden ayrıldı imām 'alī dahı cengden fārig

80a/09olup gelüp oturdı pehlivānlar cümle sag ve sālīm

80a/10bir yire geldiler imām 'alī hesāb eyledi gördi cengde

80a/11yüz elli ādem şehīd olmuş ol şehīdleri yirine defn

80a/12eylediler üzerlerine kur'an-ı 'azīm okudılar kahkahā

80a/13mel'un dahı hesāb eyledi gördi yüz seksan

80a/14altı biñ kâfir kırılmış kahkahāmel'un bu hāli gördi

80a/15hinzīrla'in itler gibi ulumaga başladı tā sabāha

80b/01 degin agladı vezīrleri başına üşüp nasīhat idüp

80b/02 ey pādişāhumuz aglamanuñ fā'idesi nedür buña tedbīr

80b/03gerekdür didiler hāciblerden birisi eyitdi ey şāh

80b/04 bunlaruñ içinde hīç bir sag ādem yokdur hep yaralı

80b/05 ve zahmlıdur gelin bir def'a dahı üzerlerine yürüyüñ

80b/06 bu kerre biz bunları hep kırarız didiler kahkahāmel'un

80b/07 gerçek sanup üç gün üç gice diñlendiler dördinci

80b/08 gün 'ale's-sabāh la'in emr eyledi 'asker at arka

80b/09 sına geldiler islām 'askerinüñ karşusına sāf

80b/10 baglayup durdılar imām 'alī dahı gördi kâfirlere

80b/11 karşı sāf baglayup turdılarimām 'alī emr eyledi

80b/12 bir ugurdan kâfirlerüñ üzerine koyuldılar ammā bir gün

80b/13 bir gicede yüz elli biñ kâfir kırdılar kahkahāmel'un

- 80b/14bu heybetleri gördi gazab idüp 'askerine kakdı
- 80b/15 ve eyitdi la'net olsun sizüñ gibi âdemlere birkaç
- 81a/01 kimse cümleñüzi kırıp geçirdi 'arıñuz ve gayre
- 81a/02 tiñüz yokmıdur diyüp sözler söyledi çünkü
- 81a/03 'asker başlarından bu cevâbı işitdiler gayrete gelüp
- 81a/04 bir dahı imâm 'alîñüñ üzerine hücüm itdiler gayretinden
- 81a/05 kahkahâmel'ün hınzırı kendi bile meydânda bir hayli
- 81a/06 ceng eyledi bu taraftan imâm 'alî anları gördi
- 81a/07 eyitdi ey kâfirler ve ey mel'ünler cenge nice girerler⁵⁹
- 81a/08 bugün ben size göstereyüm didi imâm 'alî hâlid pehlivân
- 81a/09 ve ebü'l-hüseyn ve tarîkî zengîye eyitdi ey yârenler
- 81a/10 imdi bugün erlik günidür hemân ben allahü te'âlâ
- 81a/11 'inâyetinden umaram bugün bu kâfirleri kıralım yâhüd
- 81a/12 imâna gele bizüm elimüzden halâs olalar imdi sizler
- 81a/13 benüm arduca meydân yirinde duruşuñ didi imâm 'alî
- 81a/14 derün-ı dilden ve cân<ı>⁶⁰göñüldeñ bir nagra anuñ gibi çağırdı
- 81a/15 kim zemîn <ü>⁶¹ zamân taglar ve taşlar nice zamân
- 81b/01 titreyüp iñledi ve taglar taşlarda nekadar cānavarlar
- 81b/02 var ise küllîsi sersem oldılar el-kıssa ol nagra
- 81b/03dan yigirmi dört biñ kâfirüñ ödi kopup cān
- 81b/04cehenneme ısmarladı hemân allahü te'âlâ hazretlerinüñ
- 81b/05arslanı imâm 'alî bu def'a kahkahâmel'ünüñ üzerine

⁵⁹ کیریر لر

⁶⁰ جان کوکلد ن

⁶¹ زمین زمان

- 81b/06yürüdi imām 'alīnūñ öñine olkadar oklar
- 81b/07ve kılıçlar çekdiler kim çāre olmadı döndiremediler
- 81b/08hālīd bin velīd pehlivān ve 'alem-dār ve ebū'l-hüseyn
- 81b/09ve tarīkī zengīdahı sāflar kurup yürüdiler
- 81b/10bu kerre kahkahāmel'ün bu heybetleri gördi hemān
- 81b/11at başın çevirüp sarayından yaña kuskuna
- 81b/12kuvvet kaçdı imām 'alī gördi la'īn kaçdı
- 81b/13 hemān düldül-i mübāreki la'īnūñ ardından sürüp
- 81b/14 bir kaç adım gitmeden yetişdi imām 'alī eyitdi bre
- 81b/15 pelīd nereye kaçarsın ya'ni kaçmagla kurtulurammı
- 82a/01 zann idersin didi kahkahāmel'ün 'aklı
- 82a/02 başından gitdi bakdı kaçmanuñ fā'idesi yokdur
- 82a/03 neylesün döndiler imām 'alī ile berāber geldiler hemān
- 82a/04 dalkılınç oldu imām 'alīyi çaldı kāfirūñ kılıcı
- 82a/05 inerken imām 'alī dahı kāfirūñ bilegin tutdı
- 82a/06 şöyle sıkdıkim parmakları togrı oldu kılınç
- 82a/07 elinden yire düşdi kāfiri çekdi atından indürdi
- 82a/08 eline aldı bir elinde zülfikār bir elinde kahkahā
- 82a/09 mel'ün imām 'alī kāfirlere öyle girişdikim imām 'alīyi
- 82a/10 çalayum diyen kāfirlere elindeki mel'ünü tutuvirir
- 82a/11 idi kahkahāmel'ünü bir elinde kalkan idindi
- 82a/12 mel'ün hemān imām 'alīnūñ elinde kaplumbaga gibi
- 82a/13 durur idi imām 'alī eyitdi ey kāfir kendini nice

- 82a/14 görürsün kanı şol senüñ tañrılık da'vāsı
- 82a/15 itdügüñ hāşā ve kellā yirleri ve gökleri yaradan
- 82b/01 benüm dirseñ ādem oğlanın rızkın viren benüm dirsen
- 82b/02 şimdi başın kurtarmaga kādır degülsin gel bu
- 82b/03 sözlerden ferāg ol ey mel'ün tañrı aña dirler ki
- 82b/04 durmakdan ve oturmaktan ve yatmaktan ve uyumaktan
- 82b/05 ve oğlandan ve kızdandan münezzeh bir pādişāhdur cemī' 'ālem
- 82b/06 anun mahlūkıdur birdür şerīki ve nazīri yokdur bir kere
- 82b/07 kün dimekle on sekiz biñ 'ālemi yaratdı feyekün dimekle
- 82b/08 yine bu 'ālemi yok eylese gerekdür işte tañrılık aña
- 82b/09 yaraşur ey mel'ün gel bu sözden fārig ol imān
- 82b/10 getür müslümān ol yā kişi benüm kılıcumdan halās ola
- 82b/11 sın eger 'inād iderseñ seni bir 'azāb ile öldürü
- 82b/12 remki cemī' 'ālem senden 'ibret alup 'ālemde
- 82b/13 dāstān olup söylensin tiz imāna gel yāmel'ün
- 82b/14 didi bu kerre o hınzır mel'ün herze yimege başladı
- 82b/15 imām 'alī gördikim kāfirde kābiliyyet yokdur hemān
- 83a/01 yā allah diyüp bu kerre anuñ gibi çağırdıkim zemīn<ü>⁶²
- 83a/02 zamān titredi der-'akab kahkahāmel'ünü bir elinde
- 83a/03 kalkan idinüp bir elinde zülfikār kāfirlere
- 83a/04 öyle girdikim her çalışda yitmiş seksan kāfiri
- 83a/05 helāk iderdi imām 'alī kendine urayum diyen⁶³

⁶² زمين زمان

⁶³ ديان

- 83a/06 kâfire elinde olan kâfiri karşı tutuvirirdi
- 83a/07 kâfir imâm 'alî'nün elinde olkadar darb yidikim
- 83a/08 her kemükleri bir birinden ayrıldı kâfirün'bedeni etden
- 83a/09 gübreye döndü gövdesi kılınc zahmından päre
- 83a/10 päre oldu hemân imâm 'alî'nün elinde bir uyluğu
- 83a/11 kaldı imâm 'alî kâfirün bir uyluğunu öyle darb
- 83a/12 ile itdikim ol mel'ünü uyluğu yigirmi tokuz
- 83a/13 kâfiri helâk eyledi kahkahâmel'ün cânî cehenneme
- 83a/14 ısmarladı hâlid bin velîd ve ebü'l-hüseyn ve tarîkî
- 83a/15 zengî'nün 'askeri dahı kâfirlere öyle cenge
- 83b/01 girdikim kâfirün başına kıyâmeti kopardılar gözlerine
- 83b/02 cihâni dar eylediler çün kâfirler gördikim kahkahâ
- 83b/03 gebermiş bunlar başsız arıya döndiler dürlü dürlü
- 83b/04 fikirler idüp gördiler bir diri âdem kalmaz neylesünler
- 83b/05 meger bunlarun bir uluları var idi adına râhib dirler idi
- 83b/06 yüz kırk yaşında idi cümlesi vardılar râhibe
- 83b/07 danışdılar eytdiler yâ râhib neyleyelüm râhib
- 83b/08 eyitdi ben size togrısını söyleyem mi ancak şimdicek
- 83b/09 muhammed⁶⁴en ve 'alîden amân dileyüp çağırmasanız cümle
- 83b/10 nûzi kırar didi bunlar hep râhibün sözün iştdiler
- 83b/11 başların açdılar imâm 'alîden yaña döndürdiler
- 83b/12 cümlesi bir ugurdan eytdiler el-amân yâ muhammed el-amân
- 83b/13 yâ 'alî diyüp çağırışdılar imâm 'alî hiç kulagina komadı

⁶⁴ محمد ن

- 83b/14 bre hāy durmayup kırardı bunlar gördiler imām
- 83b/15 ‘alīden çāre olmadı yine rāhibe vardılar eyitdiler
- 84a/01 yā rāhib sözüme işitmez bizüm hālümüz nice olur didiler
- 84a/02 rāhib bunlara varın kendünden amān isteñ ola kim
- 84a/03 size amān vire didi kāfirler gelüp yine başların
- 84a/04 açup çağrışdılar eyitdiler el-amān el-amān yā imām
- 84a/05 ‘alī didiler imām ‘alī hīç kulagina komadı imām ‘alīden
- 84a/06 çāre olmadı gördiler yine rāhibe vardılar cümlesi
- 84a/07 ağlaşdılar eyitdiler yā rāhib ne kılalum neyleyelüm
- 84a/08 sürümüz işitmez ihsān ve mürüvvet eyleyüp bize çāre
- 84a/09 eyle didiler rāhib eyitdi anların bir kādiri allah
- 84a/10 vardır varıñ andan imān isteñ anuñ kılıcından
- 84a/11 kurtulasız didi kāfirler başların açup gözleriñ
- 84a/12 diküp çağrışup feryād idüp cān<ı>⁶⁵göñülden
- 84a/13āh idüp egleşdiler eyitdiler el-amān el-amān ey
- 84a/14 yirleri ve gökleri yaradan el-amān diyüp çağrışdılar
- 84a/15 imām ‘alī bu kere zülfikārı çaldı zülfikār anları
- 84b/01 kesmedi hemān saman çuvalına tokunur gibi tokunurdu
- 84b/02 çünkim imām ‘alī bu hāli gördi tiz hemān zülfikārı
- 84b/03 silüp kınına koydı zīrā hakk sübhāne ve te‘ālādan
- 84b/04 nidā gelmiş idi imām ‘alī ana binā’ en amān virmeyüp
- 84b/05 kırar idi bu kerre kılıç kesmez oldu imām ‘alī bildiki
- 84b/06 allahuñ emri yirine geldi imām ‘alī kırmakdan vaz

⁶⁵جان كوكلدن

84b/07 geldi cümle kâfirler gelüp imâm 'alînüñ ayagina düşdiler

84b/08 imân getürüp müslümân oldılar allahı bir bilüp

84b/09 muhammed 'aleyhi's-selâmıhakk peygamber bildiler el-hamdüli-llah
te'âlâ

84b/10 imâm 'alî hâlid bin velîdi ve ebü'l-hüseyn ve tarîkî zengîyi

84b/11 çağırdılar dahı imâm 'alînüñ yanına geldiler imâm 'alî

84b/12 emr eyledi bunlar kahkahâmel'ün sarayına kondılar ve otur

84b/13 dılar hep ulu begler gelüp imâm 'alînüñ elin öpdiler

84b/14 ve bölük bölük imân getürdiler imâm 'alî bunlara

84b/15 islâmuñ ve imânuñ şartların ve abdestüñ ve namâzın

85a/01 farzların öğretti el-hamdüli-llah sümme el-hamdüli-llah cümle müslümân

85a/02 oldılar imâm 'alî emr eyledi ki câmi'ler yapıra vakit

85a/03 namâzı için ezân okumak öğretti imâm 'alî hâlid

85a/04 ve ebü'l-hüseyn ve tarîkî zengîyi alup cennet makâmına

85a/05 vardılar kahkahâmel'ünüñ kızı ol hüb-ı zamâne

85a/06 güle güle imâm 'alîye karşı geldi elin öpdiler

85a/07 eyitdi yâ imâm 'alî gazân mübârek ola hele bu kâfiri

85a/08 depelediñüz didi imâm 'alînüñ yanında turan kavim

85a/09 ol kızuñ hissine hayrân oldılar imâm 'alîye su'al

85a/10 itdiler yâ imâm 'alî bu âf-tâb kimüñ nesidür didiler

85a/11 imâm 'alî eyitdi kahkahâmel'ünüñ kızıdur bunda

85a/12 hürilere baş degmişdür ve hem bu kız düş görmişdür

85a/13 ve hem müslümân olduğın ve hem resül-i ekrem bu kızı

85a/14 kendüye nikâh kıldığın bir bir bunlara beyân eyledi

- 85a/15 ve emr eyledi kızıñ yüzine nikāb örtüldiler ba'de
- 85b/01 ol makāmları gezdiler ve anda ne kadar kızlar ve hūriler
- 85b/02 ve gılmānlar var hep imām 'alīnūñ öñinde īmān getir
- 85b/03 diler anda olan ırmaklar ve çeşmeleri ve envā' dürlü
- 85b/04 mīveleri görüp hayrān oldılar ba'de cennet makāmından
- 85b/05 çıkup makām-ı cehennemde geldiler anı dahı temāşā kıldılar
- 85b/06 hakk te'ālānuñ kudretile ol ateş mahv oldu ol
- 85b/07 cehennem içinde olan zebāniler imām 'alīnūñöñine
- 85b/08 cümlesi gelüp müslümān oldılar makām-ı cehennemden
- 85b/09 çıkup hazīneye vardılar içine girüp murādlarınca
- 85b/10 gezdiler hazīnede şolkadar māl buldılar ki hesābın
- 85b/11 allahdan gayrı kimse bilmez imām 'alī bu hazīneleri gördi
- 85b/12 döküncek hazīne degüldür bu hazīnenüñ içinde biş yüz
- 85b/13 deve yüki māl ve cevāhirden aldı mā-'adāsın anda
- 85b/14 kodı ve ol kal'aya ebū'l-hasana pādişāh eyledi
- 85b/15 ve ebū'l-hüseyn şer'-i mutahhara üzere olkızdan birini
- 86a/01 eyledi anlar murādlarına irdiler ve tarīkī zengīyi ebū
- 86a/02'l-hasana vezīr eyledi ve dahı anlara lāzım nasīhatleri
- 86a/03hep ta'līm eyledi ba'de imām 'alī emr eyledi develeri
- 86a/04yükletdiler yola revān oldılar gitmekde olup ebū
- 86a/05 'l-hüseyn ve tarīkī zengī imām 'alīye eyitdiler yā imām
- 86a/06 'alī kaçan muhammed 'aleyhi's-selāma varasın bizden aña
- 86a/07selām idesin görmeden 'āşık olduğumuzu

- 86a/08bildiresin didiler imām ‘alī dahı kabūl eyledi
- 86a/09sabāh namāzın kıldılar imām ‘alī bunlar ile vedā’
- 86a/10 idüp sa‘ādetle yola girüp kahkahāmel‘ūnuñ
- 86a/11kızıla biş yüz kız daha aldılar ebū’l-hüseyn ve tarīkī zengī
- 86a/12 ta‘zīm için hazret-i şāh-ı velāyeti kan suyuna kadar
- 86a/13yanınca bile gitdiler kan suyundan imām ‘alīyi devletle
- 86a/14gönderdiler dönüp yine kal‘alarına geldiler imām ‘alī
- 86a/15kan suyun geçüp kondı irtesi gün göçüp
- 86b/01 medīneye revān oldılar ne kıssadīrāz idelüm ey
- 86b/02 yārān-ı safā imām ‘alī yolda ve izde her ne kim görmışdür
- 86b/03 yine hep gördi günlerden bir gün ‘avk bin kādīrūñ
- 86b/04 cāriyesi zāhiye kim imām ‘alīnūñöñinde imān
- 86b/05 getürmiş idi ol obaya geldiler zāhiye dahı imān
- 86b/06 getürelidenberü hergiz ārām itmeyüp yolları gözlerdi
- 86b/07 nā-gāh gördikim bir alay ‘asker geldiler imām ‘alī bildiki
- 86b/08 bu oba ‘avk bin kādīrūñ obasıdur imām ‘alī hālid bin
- 86b/09 velīde zāhiye ahvālīñ söyledi hālid eyitdi yā
- 86b/10 ‘alī ben ol hakk ‘āşıkına koşdum baña dahı ahvālīñ
- 86b/11 beyān eyledi didi ol agacuñ dibine indiler atların
- 86b/12 çayıra saldılar çün ol obakavmi bunları gördiler
- 86b/13 ve pādīşāhlarına haber virdiler pādīşāhlarınıñ adına
- 86b/14 ‘avk dirlerdi ‘avk dahı bu gelenleri gördi bir büyük
- 86b/15kavimpñnara oturmışlar atların çayıra salmışlar kimūñ

- 87a/01 cānı varki ol çayıra at salaydı çün melik
- 87a/02 'avk anı gördi emr eyledi iki yüz pehlivān silāh
- 87a/03 landılar tīz variñ bu gelenleri ne tā'ifedür görüñ ve hem
- 87a/04 çayırdan sürün çıkarın didi zīrā bunlar yolcıdur
- 87a/05 belki bilmezlik itmişler yohsa bu aralığa korkmadan
- 87a/06 kimse gelebilürmi eger 'inād iderlerse döge döge
- 87a/07 sürün çıkarıñ didi ol ikiyüz pehlivān geldiler
- 87a/08 atlarıçıkarmak istediler imām 'alī görüp eydür
- 87a/09 yā hālid bin velīd var bu gelen kavim ne tā'ifedür gör
- 87a/10 didiler hālid pehlivān dahı bunlara çağırdı siz
- 87a/11 ne istersiñüz ol atlardan ne ziyān oldı didi bunlar
- 87a/12 eyitdiler bre nā-bekārlar tīz alıñbu atları çayırdan çıkarın
- 87a/13 yok dirseñüz şimdi sizi pāre pāre ideriz didiler
- 87a/14 atları taş ile urdılar çün hālid bin velīd bu hāli
- 87a/15 gördi bir nagra çağırdı ol nagra ardınca gürzin
- 87b/01 eline aldı bunlar iki yüz kişi idi dahı döge döge
- 87b/02 ol obaya düşürdi içlerinden on biş kāfir
- 87b/03 öldürdi melik 'avk bu hāli gördi hemān silāhlandı
- 87b/04 kılınç çeküp hālide karşu bire bir geldi çağırup eyitdi
- 87b/05 bre nā-bekār sen bu meydānı hālmı sanduñ diyüp kılınç
- 87b/06 ile hālid bin velīde hamle eyledi hālid anı görüp
- 87b/07 kāfirüñ bilegin tutup elinden kılıcı aldı yabāna atdı
- 87b/08 la'in bu kerre tarılup gürzin eline aldı hālid bin

- 87b/09 velīdūñ üzerine havāle eyledi hālid anı dahı men´
- 87b/10 eyledi nevbet hālid bin velīde geldi hemān atına mahmūz
- 87b/11 urup üzerine yürüdi göresin hālid bin
- 87b/12 velīdūñ kuvvetin hemān yā allah diyüp bir kere tekbīr getürüp
- 87b/13 kāfire zor idüp yapışdı hemān kāfiri atıla getürüp
- 87b/14 imām ´alīnūñ öninde yire urdı kāfirūñ nice zamān
- 87b/15 ´aklı gidüp yatdı ol oba kavmi hālidūñ bu heybetleriñ
- 88a/01 gördiler her birisi perīşān oldılar gizlenmege başladılar
- 88a/02kāfirler eyitdiler bunlaruñ birisi böyledir eger sā´irleri
- 88a/03 hamle iderse bizüm hālümüz nice olur dirken ´avkuñ
- 88a/04 ´aklı başına geldi gördi bir ādem oturur bir arslana
- 88a/05 beñzer şimdi hālūñ nicedir didi melik ´avk bu cevābı
- 88a/06 işitdi imām ´alīnūñ ayagina düşdi eyitdi ey
- 88a/07 ulu sen ne kişisin hīç ben sen sūretde ādem görmedüm
- 88a/08 imām ´alī eyitdi yā ´avk benüm adıma ´alī dirler işte bil
- 88a/09 ve āgāh oldidi melik ´avk bu cevābı işitdi bozuldı
- 88a/10 imām ´alīnūñ ayagina düşdi eyitdi ya server ma´zūr
- 88a/11 olsun bilemedüm sizi yolcı kıyās eyledüm ve hem bu tā´ife
- 88a/12 nūñ sizlere böyle gitdüklerinden aslā haberüm yok didi
- 88a/13 imām ´alī eyitdi imāna gel cümleñüz kurtulasız didi
- 88a/14 ´avk bu cevābı işitdi hemān ´alīnūñ ayagina düşdi
- 88a/15 eyitdi yā server lutf u ihsān eyle bizi harāca kes
- 88b/01 saña ölince kul olayum didi imām ´alī eyitdi sen baña

- 88b/02 zāhiyyeyi bağışla didi anuñ hürmetine sen ve kavmüñ
- 88b/03 kurtula didi 'avk dahı rāzı oldı nola pehlivān
- 88b/04 saña cāriyye degül benüm cānum kurbān olsun yoluña didi
- 88b/05 'avk buyurdı zāhiyyeyi getürdiler çün zāhiye
- 88b/06 imām 'alīyi gördi segirdüp ayagina düşdi
- 88b/07 el-hamdüli-llah yā pehlivān mübārek cemālün görmek baña nasīb
- 88b/08 oldı diyüp agladı imām 'alī avk haraca kesdi
- 88b/09 yüz kırk deve ve yüz elli at virdi kırk koyun bogazladı
- 88b/10 ol sahrāda üç gün üç gice yidiler ve içdiler
- 88b/11 ve kalanıñyola getürdiler çün sabāh namāzın
- 88b/12 kıldılar develer yüklendi ol aradan geçdiler
- 88b/13 'avka elv<edā'>⁶⁶ kıldılar zāhiyyeyi ata bindürdiler nice
- 88b/14 gün yol yürüdiler bir gün ol çobana irişdi
- 88b/15 hālid imām 'alīye ol çobanuñ ahvāliñ söyledi
- 89a/01 imām 'alī hālide eyitdi yā pehlivān ol çobanı bulmak
- 89a/02 gerekdür diyince karşudan bir süri koyun göründi
- 89a/03 ardında bir yigit āh <u> vāh⁶⁷ idüp dir idi yā ilah
- 89a/04 e'l-'ālemīn 'acabā muhammedüñ hüb cemāliñ görem mi yohsa
- 89a/05 'ömrüm bu yābānlarda geçüremmi diyüp aglardı imām
- 89a/06 'alī ırakdan çobanuñ bu mertebe niyāzın ve muhammede
- 89a/07 muhabbetini gördi hayrān kaldı emr eyledi ol tarafa
- 89a/08 yürüdiler çobana yakın vardılar çoban bunları

⁶⁶ الواع
⁶⁷ أه و أه

- 89a/09 gördi ol kendüye buluşup kav<ü>⁶⁸karār iden
- 89a/10 ādem yanınca bir arslan sūretlü ādem bile geliyür
- 89a/11 hemān çoban segirdüp ikisinüñ dahı ayaklarına
- 89a/12 düşdi üzengileriñ öpdi imām ‘alī dahı
- 89a/13 çobanuñ gözlerin öpdi çoban imām ‘alīye
- 89a/14 ahvāliñ beyān eyledi imām ‘alī çobanuñ sözin
- 89a/15 diñledi ve ahvāliñ añladı hālid bin velīde eyitdi
- 89b/01 yā imām ‘alī bu yigidinadı ‘amrdur buña bir cāriye vir
- 89b/02 di imām ‘alī eyitdi yā ‘amr ol mel‘ūnuñ obası ne
- 89b/03 cānibdedir baña göster didi hemān çoban koyunları
- 89b/04 ol cānibe sürdi yatsu geçerek kaytān⁶⁹ obasına
- 89b/05 geldiler gördiler bir sahrāda oturur on dört
- 89b/06 biñ kadar ‘askeri var ammā cümlesi uykuya varmışlar
- 89b/07 imām ‘alī sordı yā ‘amr ol la‘īnūñ çadırı kangı
- 89b/08 sıdur didi ‘amr eyitdi şol karşuda duran
- 89b/09 ulu çadıranuñdur didi kendüsi bir kızıl atlās
- 89b/10 çadırda olur didi kaytān⁷⁰mel‘ūn gāyet
- 89b/11 gürbüz kāfir idi imām ‘alī yalıñuz kaytān⁷¹la‘īnūñ
- 89b/12 çadırına geldi içerü girdi gördiki hep uykuya
- 89b/13 varmışdur imām ‘alī ol mel‘ūnuñ bogazıñ aldı
- 89b/14 la‘īn bre hāy diyince hālid bin velīdūñ yanına getürdi

⁶⁸ قول قرار

⁶⁹ نقيط

⁷⁰ قيطان

⁷¹ قيطان

- 89b/15 yire çaldı la'ın gözin açdı gördi kendi
- 90a/01 bir kaç arslan aralarında imām 'alī dīne da'vet
- 90a/02 eyledi la'ın herze yimege başladı tiz imām 'alī
- 90a/03 mel'ūnuñ başın kesdi ve dahı bir nagra anuñ gibi
- 90a/04 çağırdıkim allahü ekber cümle kâfirler uykudan uyandı
- 90a/05 bir birine koyuldılar ancak hemân ikiyüz kişi imāna
- 90a/06 geldi kalanıñ kırdılar mälların müslümân olanlara
- 90a/07 virdiler imām 'alī şerā'it-i islāmı öğretti anlaruñ
- 90a/08 uluları var idi bunlara anı baş dikdi ol mālı
- 90a/09 aña teslīm eyledi 'amrı alup koyunları sürüp
- 90a/10 yola revān oldılar çün medīneye yakın geldiler
- 90a/11 imām 'alī hālid bin velīdi muhammed 'aleyhi's-selāma
- 90a/12 müjdecı gönderdi hālid pehlivān medīneye geldi
- 90a/13 togrı mescid-i muhammed 'aleyhi's-selāma vardı segirdüp
- 90a/14 resül-i ekremüñ mübārek elin öpdi resül-i ekrem hālid bin
- 90a/15 velīdüñgözlerin öpdi hālid pehlivān ayak
- 90b/01 üzere gelüp sultānum size muştuluk olsun
- 90b/02 imām 'alī geliyür diyü du'ālar itdi resül-i ekrem
- 90b/03 eyitdi yā hālid saña dahı beşāret olsun ki
- 90b/04 benüm ile cennete girüp anda benüm ile bile olsun
- 90b/05 gerekdür didi hālid bin velīd pehlivān hemân
- 90b/06 ihtiyārı kalmayup resül-i ekremüñ mübārek
- 90b/07 ayagina yüzün ve gözin sürüp agladı el-hamdüli-llah

90b/08 bugün murāduma irdüm didi andan kalkup fātıma

90b/09 hazretlerine muştuladı radiy'allahü 'anha andan

90b/10 hasana ve hüseyne muştuladı andan cemī' ashāblara

90b/11 muştuladı cümlesi işidüp şāz oldılar

90b/12 resül-i ekrem eyitdi cümlesi imām 'alīye karşı<y>a⁷²

90b/13 çıkdılar imām 'alī yakın geldi karşıdan resül-i

90b/14 ekremi göricek hemān düldül-i mübāreküñ

90b/15 üzerinden indi segirdüp resül-i ekremüñ

91a/01 mübārek ayagina düşdi resül-i ekrem dahı imām

91a/02 'alīyi bagrina basdı ve iki gözlerinden öpdı

91a/03 hāl ve hātırın sordı hasan ve hüseyñ geldiler

91a/04 babalarınıñ elin öpdiler imām 'alī anları bagrina

91a/05 basdı ol gün kıyāmet günü gibi oldı andan

91a/06 soñra fātımaradiy'allahü te'ālā 'anhā ile görüşdi

91a/07 ve andansoñra sahābeler ile oturdılar imām 'alī

91a/08 neyleyüpne işledigin bir bir hikāyet eyledi ve dahı

91a/09 kahkahāmel'ünüñ kızı aglayup resül-i ekremüñ

91a/10 mübārekayagina düşdi imām 'alī ol

91a/11 duhteri resül-i ekreme takdīr eylediği zamān

91a/12 ol cemāle 'āşık oldı resül-i ekrem dahı anı

91a/13 gördi emr eyledi bir birinüñ vekīlligin alup

91a/14 'akd-ı nikāh itdiler resül-i ekremi zamāne hātün

91a/15 ile gerdekde kodılar ikisi dahı murādlarına

⁷² قرشوا

- 91b/01 irdiler andansoñra zamāne hātūn
- 91b/02 düş görüp kendüye 'āşık oldığıñ ve
- 91b/03 düşinde imān getirüp müslümān oldığıñ
- 91b/04 bir bir hikāyet eyledi resūl-i ekrem anı
- 91b/05 tasdik eyledi ba'de medīneye döndiler gelüp
- 91b/06 şehre girdiler imām 'alī dahı ol getürdigi
- 91b/07 biñ biş yüz deve ile olkadar mālı ve melāli
- 91b/08 ve cevāhir ve kumaşı cümle sa'īd bin 'ubbāda
- 91b/09 saçılık virdi kendüsi bir habbesin alı
- 91b/10 komadı elin silküp kalkup evine gitdi
- 91b/11 sa'īd bin 'ubbād imām 'alīnūñ bu sahāvetin
- 91b/12 gördi tahsīnler eyledi ve dahı sa'īd bin 'ubbād
- 91b/13 biş deve alıkodı bākīsın sahābelere üleşdür
- 91b/14 di andan soñra resūl-i ekrem sallallahü 'aleyhi
- 91b/15 ve sellem işidüp şāz oldı imām 'alīye
- 92a/01 hayır du'ālar eyledi andan soñra her bir sahābe
- 92a/02 yirlü yirinde karar eylediler bu hikāye-i hazret-i
- 92a/03 şāh-ı velāyet dahı bunda tamām oldı
- 92a/04 allahu te'ālā bizleri dahı iki
- 92a/05 cihān serveri hazret-i
- 92a/06 muhammedü'l-mustafā sallallahü
- 92a/07 'aleyhi ve sellem efendimüzün
- 92a/09 ve 'alī efendimüzün

92a/10 ŧefā'atinden

92a/11 mahrūm eylemeye

92a/12 āmīn

3. ÇEVİRİ

01b/01 Kan Kalesi

01b/02 Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla,

01b/03 Said bin Ubbad adında Medine'nin bir padişahı vardı. Said bin Ubbad, Resulüekrem Medine'ye geldiğinde Resulüekrem'i görerek yanına gitti, önünde iman getirip Müslüman oldu. Resulüekrem, Said bin Ubbad'a dualar ederek çok hürmet gösterdi. Said bin Ubbad da padişahlığını Resulüekrem'e devretti. Resulüekrem, Said bin Ubbad'ı sağ yanına alıp yanında seçkin bir sahabe yaptı. Sonra epey bir zaman beraber bulundular.

01b/11 Said bin Ubbad'ın bir oğlu vardı. O da imana gelip Müslüman olmuştu. Bir gün Said bin Ubbad, oğlunu sünnet ettirmek istedi. Said bin Ubbad, Resulüekrem'in yanına gelip onu saygıyla selamladı. Resulüekrem, Said bin Ubbad'a yer gösterip oturttu. Said bin Ubbad, epey sohbet ettikten sonra "Ya Resulullah, bu fakirin bir işi vardır. Onu arz etmek için geldim. Uygunsa yapalım, değilse vazgeçelim." dedi. Resulüekrem Hazretleri, "Ya Said, buyur!" dedi. Said bin Ubbad; saygıyla gelip "Ya Resulullah! Eğer uygunsa şu dünyada bir çocuğum vardır, onu sünnet ettirmek istiyorum." dedi. Resulüekrem, "Ya Said bin Ubbad, hayırlı olsun. İyi düşünmüşsün. Şimdi ya Said bin Ubbad, iznimiz vardır." dedi.

02a/15 Said bin Ubbad, evine geldi. Bir kuzu kebabı yaptırmıştı. Bir tepsi içine yerleştirip oğlunun başı üzerine koyarak Resulüekrem'in evine getirdi. Ona ikram etti. Resulüekrem, o kuzu kebabından bir miktar doğratıp onunla birlikte yedi. Resulüekrem, kalanını Hz. Ayşe'nin evine ikram etmek üzere gönderdi. Hz. Ayşe de yemekten sonra Resulüekrem'in dokuzar evine daha kuzu kebabından ikram etti.

02b/07 Resulüekrem, yemekten sonra İmam Ali'yi yanına çağırıp Said bin Ubbad'dan haber vererek "Ya Ali, Bilal ile birlikte birkaç sahabe ve halktan birileriyle çıkıp halkı Said bin Ubbad'ın düğününe davet et. Hepsi Said bin Ubbad'ın düğün yemeğine gelsinler." dedi. İmam Ali, "başüstüne!" deyip ayağa kalktı ve yanına birkaç seçkin sahabe alarak dışarı çıktı. Her kabileyi düğüne davet etti. Sonrasında geri dönüp Medine'ye geldiler. Resulüekrem'e haber verdiler. Resulüekrem, Said bin Ubbad'ı yanına çağırıp "Ya Said bin Ubbad, şimdi bundan sonra uzaktaki o bütün kabileler düğüne gelecek. Siz de ona göre hazırlığınızı yapın." dedi. Said bin Ubbad, bu cevabı işitince kalkıp Şam'a giderek on deve yüküyle buğday alıp getirdi. Develeri, sığırları ve

koyunları hazırlattı ve çeşit çeşit yemekler yaptırdı. Halk bölük bölük geldi. Kimi deve, kimi altın ve kimisi de gümüş getiriyorlardı. Gelenlerin hepsi en önce yedirilip içirildi, cemaat evine gönderildi. Resulüekrem'in kendisi de birçok sahabe ile hazır bir şekilde hizmet ederdi.

03a/12 Kırk gün, kırk gece düğün yaptılar. O kadar mal toplandı ki miktarını yüce Allah bilirdi. Uzaktaki cemaatin hayır yemeği tamamlandıktan sonra Said bin Ubbad, Resulüekrem'in yanına gelerek "Ya Resulullah, uzaktaki cemaatin hayır yemeği tamamlandı. Bundan sonra Medine halkının daveti kaldı, onları davet edeceğim; ama önce sizi davet etmeliyim. Sen sultanımızsın." dedi. Resulüekrem, "Ya Said bin Ubbad, önemli değil." dedi. Said, Resulüekrem'in mübarek elini öptü. Sonrasında herbir sahabeyi tek tek düğün yemeğine davet etti. İmam Ali'nin yanına gitti, saygıyla selam verdi. İmam Ali, saygıyla Said bin Ubbad'ın selamını aldı. İmam Ali, "Ya Said bin Ubbad, nasılsın?" dedi. Said bin Ubbad, "Ya Allah'ın velisi, sizi şu zavallının düğün yemeğine davet ediyorum, lütfedip buyurun. Fatimatüzzehra'yı da beraberinizde getirin." dedi. İmam Ali, "Ne demek, uygundur." dedi. Said bin Ubbad'ı saygıyla uğurladı.

03b/13 İmam Ali, kutlu yüzünün rengi kaçmış halde içeri girdi. Fatma, İmam Ali'yi bu hâlde görüp karşıladı. Fatma "Ya İmam Ali, ne oldu? Yüce şahsınızı bu hâlde gördüm. Ey benim efendim, sıkıntınız nedir? Bize söyleyin." dedi. Fatma'nın mübarek gözlerinden yüzünün üzerine yaş dökülüp akınca İmam Ali, Fatimatüzzehra'nın bu hâlini görüp "Niçin ağlayıp sızlıyorsun? Bende sarılık ve hastalık yoktur; ama fazlasıyla sıkıntıya düştüm, o sebepten dolayı rahatsızlandım." dedi. Fatma, "Ey benim efendim, sıkıntınızın sebebi nedir?" dedi. İmam Ali, "Ya Fatma, Said bin Ubbad, bizi düğüne davet ediyor ve sizi de alıp getirmemi söyledi. Bizce sakıncası yok, uygundur, varalım, dedim. Ya Fatma, bu Said bin Ubbad, saygıdeğer kişidir. Sahabenin herbirisi, miktarından fazla takı ulaştırır. Ben, kendin de bilirsin; dünyada ne bir dirhem gümüş paraya ne de başka bir mala sahibim. Şimdi öyleyse Said bin Ubbad'ın düğüne varalım. Sahabeler ve bütün halk toplanıp takı sunulurken şöyle beklemek bize hiç yaraşır mı? Eğer başkaları gitsin, biz gitmeyelim bu da uygun değildir. Ya Fatma! Ama ne yapalım. Çok şükür Allah'a ki bize fakirlik nasip etmiş." dedi. Fatma, bakıp gördü ve bağına taş bastı.

04b/05 İmam Ali, bu cevabı söylediğinde Allah'ın mutlak hâkim olduğu katta büyük bir gürültü koptu. İmam Ali için ağlaştılar. Allah'ın katı bile titredi, sekiz cennet hurileri

bile ağladı. Sonra Hak Teala'dan, "Ey benim meleklerim, vay benim seçkinlerim, siz niçin ağlaşırsınız?" diye bir ses yankılandı. Onlar haykırıp "Ya Rab! Senin yiğidin Ali'nin fakirliğine dayanamadık, onun için feryat ederiz." dediler. Hak Teala, "Ey benim meleklerim! Siz sakin olun, sebebi vardır. Yine ben bilirim. Benim sevgili kulum Muhammed Mustafa'nın kıyamete yakın bir büyük isyankâr ümmeti gelecek. Benim emrimi, onun sünnetini bırakıp cehennem azabını hak edeceklerinden dolayı onların günahlarını affedip sekizinci cennette yüce makam vereceğim." dedi. Melekler ve huriler, bu sözü işittikleri zaman şükür namazı kıldılar.

05a/04 Biz yine sözüme dönelim. Fatıma, İmam Ali'nin bu cevabını işitince ağladı. "Ya seçkin kişi, hiç üzülme! Annem Hatice Hatun'dan bana mihr olarak mücevher kalmıştır. Onu sana vereyim, sen onu Said bin Ubbad'a takı olarak ver. Dileğin yerine gelsin." dedi. İmam Ali, Fatıma'dan bu cevabı duydu ve "Maşallah ya Fatıma, bin yaşa! Hiç kusur etmedin. Ey Muhammed Aleyhisselam'ın kızı Fatıma, ben senin geleceğin için hazırladığım gerdanlığı alıp Said bin Ubbad'a takı olarak vermem hiç yaraşır mı?" dedi.

05a/13 Nitekim, Fatımatüzzehra, bir gün bu günahkâr ümmet için yalvarıp ağlayarak "Ey baba, ümmetin için üzülürüm. Yüce Allah'tan dileğim, annemden kalan gerdanlığı yarın kıyamet gününde sevabı yetmeyen ümmetinin sevap hanesine koymasındır. Bunca ümmete şefaati olsun ve bu duası da kabul olsun, diye yüce makamdan itibaren on adet gerdanlığı sakladım," dedi. İmam Ali, ondan dolayı "Senin geleceğin için sakladığın gerdanlığı Said bin Ubbad'a takı olarak vermem uygun mudur? Âlemlerin Rabbi olan Allah'ım, izin verirse ben takı kazanayım." dedi. Hemen dışarı çıkıp Döldül'ü hazırladı. Biraz dolaşp yine içeri girdi. Yatsı namazını kılıp biraz dua okudu. Sonra elbiseleriyle yattı. Fatımatüzzehra; "Ya Ali, sırt üste yat." dedi. Faydalı olmayınca biraz uyudu. İmam Ali; Fatıma'nın uyuduğunu gördü. Çabucak kalktı. Silahını kuşanarak Zülfikar'ın hamaylı bağını bağladı, dışarı çıktı. Yüce Allah'ın emriyle Fatıma, Ali'nin dışarı çıktığını hiç fark edemedi.

06a/02 İmam Ali, Döldül'ün üzerine bindi. Hemen mübarek Döldül'ü sıçrattı. Esen yel gibi yola koyuldu. O sıçramada yirmi dört adım mesafe sıçradı. Ondan dolayı Döldül'ün izini bulamadılar. Hz. Ali, "Ey yoktan var eden Allah'ım, sen yardım et; bu güçsüz kuluna bir ganimet rast getir." dedi. Aynı zamanda İmam Ali'nin isteği uzaktaki Arap kabilelerine sefer yapmak veya bir kâfir askerine denk gelmek ya da zengin bir kaleye

hücum edip malını servetini alarak Said bin Ubbad'a takı hediye etmekte. Fatıma'ya engeller, diye söylemedi. İşte, İmam Ali yola koyulmuş gitmektedir.

06a/13 Biz, Fatımatüzzehra'ya gelelim. Uykudan uyanıp mumun fitilini yaktı. İmam Ali'yi yerinde göremeyince hemen bir defa ah çekip ağladı. İmam Ali'nin silahının ve Zülfikar'ının olmadığını gördü. Hemen dışarı çıktı. Çabucak Düldül'ün olduğu yere geldi. Düldül'ün olmadığını gördü. Hemen hüngür hüngür ağlamaya başladı. Fatıma'nın ağlamasından dolayı Hasan ve Hüseyin de uykudan uyandı. "Ya anne, niçin ağlarsın?" dediler. Fatıma, "Ey sevdiceklerim! Bu gece babanız İmam Ali kayboldu. Onun için ağlarım." diye cevap verdi. İmam Ali'nin oğulları, o cevabı işittiler. Onlar da o kadar ağlaştılar ki mübarek gözlerinden kanlı gözyaşı akıp gül yüzlerinin üzerine dökülürdü. Fatıma, bu kez kendi ağlamasını bırakıp bunları sakinleştiremedi. Sabah oluncaya kadar ağlaştılar.

06b/11 Sabah olup Bilali Habeşi'nin ezan okumasıyla sahabeler toplanıp geldiler. Yerli yerine oturdular. İmam Ali'nin yeri boş kaldı. Çünkü her bir sahabenin bir yeri vardı. Kimse kimsenin yerine oturmazdı. Resulüekrem buyurdu. Kamet getirildi. Cemaatle namaz kılındı.

07a/01 Ondan sonra Fatıma, sabahleyin İmam Ali'nin oğullarının ağlamalarının artmasını görünce hemen çabuk Fidda adlı cariyesine seslenerek emretti. "Hasan ve Hüseyin'i alıp da dedelerine göT. Belki gönüllerini alıp ağlamalarını dindirir." dedi. Fidda ayağa kalktı. Hasan'ın sağ elinden ve Hüseyin'in sol elinden tuttu. Mescide getirdi.

07a/08 Resulüekrem, "Ey soylu sahabelerim! İmam Ali, bugün namaza gelmedi. Ne olduğunu bilir misiniz?" derken cariye Fidda, içeriye girip saygıyla selam verdi. Bir eline Hasan, bir eline de Hüseyin'i almıştı. Hasan ve Hüseyin, Resulüekrem'i görüp ağladılar. Resulüekrem, Fidda'ya "Sevdiceklerim, niçin ağlaşırlar? Sebebinin ne olduğunu bana söyle." dedi. Fidda; "Ya Resulullah! Bu gece İmam Ali kayboldu, o sebepten ağlaşırlar. Fatıma, yüksek bir sesle 'Bunları dedelerine götür, belki gönüllerini alır.' O sebepten bunları huzura getirdim." dedi. Resulüekrem, Fidda'dan bu cevabı işitti. Son derece üzülüp ağladı. "Benim sevdiceğim torunlarım, ağlamayın!" deyip bunları öptü ve kucaklayıp bağrına bastı. Gözlerinin yaşını mübarek örtüsüyle sildi. Gönüllerini alıp sevdi. Resulüekrem sahabelere, "Her kim bana İmam Ali'den hayırlı bir haber getirirse ben ona cennette benimle birlikte komşu olması için kefil olurum."

dedi. Resulüekrem'den bu cevabı işitince Halid bin Velid, oturduğu yerden ayağa kalkıp "Ya Resulullah, eğer benim gibi kula izin verilirse varayım, İmam Ali'den hayırlı bir haber getireyim." dedi. Resulüekrem Halid bin Velid'den bu cevabı işitip "Ya Halid bin Velid! Eğer sen varıp İmam Ali'den bana hayırlı bir haberle gelersen ben seni cennette komşu edinmek için kefil olacağım." dedi. Halid bin Velid, Resulüekrem'den bu cevabı işitti. Çabucak oturduğu yerden kalkıp evine gitti. Atını ve zırhını hazırlayıp silahını kuşanarak geldi. Resulüekrem'in mübarek elini öptü. Resulüekrem, Halid bin Velid'e yüz altın bahşış verdi ve de hayır dua etti. Halid Bin Velid, çabucak atını hızlıca ileri sürdü. Medine'nin dışına çıktı. Şöyle esen yel gibi yola koyulup gitti.

08a/09 Resulüekrem, Hasan ve Hüseyin ile Fatıma'nın evine geldi. İmam Ali'nin mübarek Döldül'ü ilk çıkışında doksan adım sıçrattığını anladı. Tekbir getirdi ve "Dostlar, İmam Ali'nin çok acele ile çıktığını bilin; eğer âlemlerin Rabbi olan Allah, İmam Ali'yi selamete getirirse ne maceralar duyacaksınız. Ey yoktan var eden Allah'ım, İmam Ali'yi cümle belalardan ve kazalardan sen koru!" deyip dua etti. Sonra sahabeler, dağıldılar.

08b/02 Resulüekrem, Fatıma'nın evine girip "Ey kızım Fatıma! İmam Ali, niçin bizden izinsiz gitti?" dedi. Fatıma "Ya baba! Said bin Ubbad, İmam Ali'yi düğüne çağırmış. İmam Ali eve çok üzgün geldi. Ben ya İmam Ali! 'Üzüntünüzün sebebi nedir?' dedim. İmam Ali de Said bin Ubbad'ın, düğüne davet ettiğini söyleyip fakirlikten yakınarak ya Fatıma! 'Üzüntümün sebebi, bütün muhacirler ve ensarın, Said bin Ubbad'ın düğününe gitmeleri, herkesin maddî gücü yettiğince takı vermeleridir. Ben de kendin bilirsin, bir dirhem gümüş ve benzeri eşyam yoktur. Başkaları, saçılık versin, ben eli boş şöyle durayım. Bu iş ,bana son derece güç iştir. Eğer başkaları gitsin, biz gitmeyelim; bu da oldukça zor ve ağır gelir.' deyip içlendi. Ben, 'Ya İmam Ali! Niçin üzülürsün? Bir mücevher gerdanlık vardır. Annem Hatice Hatun'dan kalmıştı. O mücevher gerdanlığı geleceğim için saklarım. Onu sana vereyim. Git, Said Bin Ubbad'a takı sunma isteğin yerine gelsin.' dedim. İmam Ali, beni dinledi. Dönüp bana 'Ya Fatıma, benim, senin geleceğin için saklanan gerdanlığı alıp Said bin Ubbad'a takı olarak sunmam uygun değildir. Ancak Said Bin Ubbad'a takı sunacak bir şey kazanacağım.' deyip dışarı çıktı. Dolaşıp yine içeri girdi. Hemen şöyle elbiselerle yattı." dedi.

09a/11 "Ya Resulullah! Şaşılacak bir hikmet oldu. Yani benim gibi fakirin uyumaması gerekiyordu. Hak Teala'nın emriyle öyle bir rehavet çöktü ki anlatılması mümkün değil. Uykudan uyanınca şamdanı yaktım. İmam Ali'yi yerinde bulamadım. Zülfikar'ını ve

her ne kadar silahı var ise hiçbirinin olmadığını gördüm. Böylece hemen kalkıp mübarek Düldül'ün olduğu ahıra gittim. Mübarek Düldül'ün olmadığını gördüm. Bu kez hemen ağlamaya başladım. Benim yüksek sesle ağlayıp sızlamamdan Hasan ve Hüseyin de uyandı. Onlar da ağlamaya başladılar. Benim niçin ağladığımı sordular. Ben İmam Ali'nin kayıp olduğunu haber verdim. Bunlar bu cevabı duydular. Ağlamaya başladılar. Öyle ağlaştılar ki gözlerinden yaş yerine kan döküldü. Ben, bunların ağlamalarını durduramadım. Fidda'ya git bunları dedelerine götür, belki ağlamaları dura. Son durum nedir, bileyim.” deyip ağlamaya başladı. Peygamberlerin sultanı, (Selam üzerine olsun.) bu cevabı duyunca mübarek gözleri yaşla doldu. Bir zaman İmam Ali için ağladı. Sonra başını kaldırıp “Ey kızım, üzülme! Onu Allah'a emanet ettim.” deyip mübarek elini kaldırarak İmam Ali için dua etti. Fatıma'nın gönlünü alıp evine gitti. Resulüekrem, duayla meşgul olmaktadır.

10a/04 Hikâye konumuzun sırası Halid bin Velid'e geldi.Nitekim Halid Bin Velid, Medine'nin dışına çıkıp esen yel gibi doğu tarafına doğru gitti. “Ey Allah'ım! Sen yardım et ve gönlüme doğdur. Beni İmam Ali'nin gittiği yola gönder.” deyip giderdi.

10a/08 Üç gün, üç gece sonra yolu ıssız bir yere düştü. Karşıdan bir koyun sürüsü ve yanında bir çobanın olduğunu gördü. Çoban “Ya Resulullah! Acaba senin mübarek güzel yüzünü göreceğim miyim? Yoksa ömrümü bu zalimin boyunduruğunda mı geçireceğim?” diyerek hüngür hüngür ağlardı. Halid bin Velid, o çobanın sözünü duyunca hemen atını o tarafa sürüp çobana yaklaştı. Çoban'ın güzel bir yiğit olduğunu gördü. Selam verdi. Çoban, Halid bin Velid'in selamını aldı. Halid Pehlivan, çobana baktı. Nasıl ağladığını gördü. Dünyada eşi benzeri olmayan Halid Pehlivan, “Ya çoban! Sen kimin çobanısın, bu koyun kimin koyunudur, sen kimsin ve o Muhammed'i nereden biliyorsun?” dedi. O çoban, “Emir bin Kaytan Kabus'un çobanıyım, adım Amr'dır. Düşümde Muhammed'i görüp huzurunda Müslüman oldum. Uykudan uyanınca heves ve zevkle gönlüm Muhammed Mustafa'nın sevgisiyle doldu. Hemen hüngür hüngür ağladım. Benim hâlimi gördükleri zaman Köpek Kaytan'a haber verdiler: Amr, Muhammed dinini kabul etmiş.” dediler. Köpek Kaytan, o cevabı işitince kızgınlıkla benim yanıma geldi: ‘Bre gafil çoban! O Muhammed'i sen nereden biliyorsun ve onun dinine neden girdin? O Medine'de, sen buradasın. Çabuk doğru söyle yoksa şimdi seni paramparça ederler, doğru söyle!’ dedi. Ben, ‘Muhammed'in mübarek güzel yüzünü düşümde gördüm, samimilikle Müslüman oldum. Ya beni öldür ya da serbest bırak.’

dedim. O kâfir, benim cevabımı işitince çok öfkelenip beni yıktırdı, yüz değenek vurup hapse attırdı. O hapiste bir yıl alıkonuldum.” dedi.

11a/05 “Bir yıl dolunca hapisaneden çıkardılar. O köpeğin yanına getirdiler. Bu lanet adam, serbest bırakılmamı emretti. ‘Bre gafil çoban! Bir daha senden Muhammed adını işitmeyeceğim. İşitirsem Lat Manat hakkı için seni öyle bir işkenceyle öldürtürüm ki halk arasında dile gelip söylenirsin.’ dedi. Beni yine koyuna gönderdi. Ben çaresiz bir yıldır bu ıssız yerlerde Muhammed aşkına ağlayıp sızlarım. Derdimi kimseye anlatamam. Varıp Muhammed Mustafa’yı bulmaya, ölünceye kadar işini görmeye gücüm yok.” deyip hüngür hüngür ağlamaya başladı. Halid bin Velid, çobanın bu davranış tarzını görünce hemen atından indi. Çobanın gözlerini öptü: “Mübarek olsun ey yiğit! Ne güzel temiz imanın var. Şimdi ya Amr! Hiç üzülme; eğer âlemlerin Rabbi olan Allah, buyurursa ben seni o Muhammed’e kavuşturacağım.” dedi. Amr, Halid bin Velid’den bu cevabı işitince hemen Halid bin Velid’in ayağına kapanıp yalvardı. Çoban, “Ey yiğit! Sen o Muhammed’i gördün mü? Bana böyle müjdeli haberi veresin.” dedi. Halid bin Velid, “Benim o Muhammed’in dostlarından olduğumu, günde beş vakit namazı onunla birlikte kıldığımı bil.” dedi. Çoban, Halid bin Velid’den bu cevabı duyunca tekrar Halid bin Velid’in ayağına kapandı. “Muhammed’in güzel yüzünü görüp gelen gözlerine kurban olayım.” dedi. Halid bin Velid de Amr’ın gönlünü alıp “Ya Amr, üzülme! İnşallah, geri gelişte Allah işimizde başarılı kılsa seni alıp Muhammed’e götüreceğim. Mübarek güzel yüzünü görüp huzura kavuşasın.” dedi.

12a/02 Amr, “Ey yiğit! Sen kimsin, adın nedir, bu memlekete ne amaçla geldin, bize bildir.” dedi. Halid bin Velid, “Ya Amr! Benim adıma Halid bin Velid Pehlivan derler. Muhammed’in sancaktarıyım. Gelişimin sebebi Hz. Ali denilen o evliyanın bir gece kaybolması ve o Hazreti Aleyhisselam’ın ‘Her kim varıp İmam Ali’den bir haber getirirse ona kefil olayım, cennette bana komşu ola.’ diye yemin etmesidir. Ben gidip İmam Ali’den iz bulayım, Muhammed ile cennette komşu olayım.” diye kabul ettim. “Bugün dört gündür geziyorum. Onun hiçbir haberini alamadım. Hiç buralara gelip dolaştı mı? Haberinizi olsun.” dedi. Çoban Amr bu cevabı işitti: “Ey pehlivan, bugün iki gün oldu. Şu çayır kenarından bir kimse gördüm, geçip gitti. Onun heybetinden aslanlar bölük bölük kaçıştılar. Kendisi insan şekline girmiş; sanki aslana benziyordu. Bir ata binmiş ve o atın gözleri yıldırım gibi parlar. Görünce bana bir korku düştü. Bir ağaç dibinde gizlendim. Esen yel gibi yola koyulan birisi varsa İmam Ali dedikleri odur.” dedi. Halid bin Velid, “Ya Amr! Hangi tarafa gitti, bilir misin?” dedi. Amr

“İşte! Bu kır tarafından gitti.” deyip haber verdi. Gittiği yolu söyledi. Halid bin Velid, Amr’a “Gel sana abdesti, namazı ve Muhammed’e dua etmeyi öğreteyim.” dedi. Din için gerekli her ne varsa Amr’a öğretti. “Ya Amr! Şimdi seni Allah’a emanet ediyorum. Sen bu yol kenarında sürekli koyun otlat. Üzülme, eğer sağ salim buraya yolum düşüp uğrarsam seni Muhammed’e götüreceğim. Eğer ömrüm tamam olup ölürsem hiç üşenme. Medine buraya dört günlük yoldur. Doğru gün batısına taraf gidesin. İmanın hayrına, her türlü eksiklikten uzak yüce Allah, seni o Muhammed’e kavuştura.” diyerek teselli etti.

13a/02 Halid bin Velid Pehlivan, Amr’la vedalaşıp gitti. Bir kır tarafına geldi. Kumluk bir yerde mübarek Düldül’ün izinin belirdiğini gördü. Halid bin Velid Pehlivan, Düldül’ün nalının genişliğinin dört karış olduğu için atından inerek hemen izi karşılaştınca Düldül’ün izine rastladı. İmam Ali’nin, bu tarafa gittiğini hemen anladı. Halid bin Velid, İmam Ali’nin gittiği yola doğru atını sürüp gitti. Âlemlerin Rabbi Allah’a yalvararak yola çıkıp gitti. Şimdi bizim hikâyemizde sıra İmam Ali’ye geldi.

13a/11 İmam Ali’yi hikâyeciler şöyle anlatır: İmam Ali, Medine’nin dışına çıkıp dört gün, dört gece mübarek Düldül’ü öyle sürdü ki beşinci günde görünen yüce bir dağın başına çıktı. Aşağı baktı, uçsuz bucaksız bir ova ve çayır... Çimenlikte bülbüller öter. Güllük, gül bahçesi, bin bir şenlik vardı. O ovanın ortasında bir ulu pınar vardı. O pınarın üzerinde bir ulu ağaç bitmişti. Bir kervan kadar askeri gölgesine alırdı. O uçsuz bucaksız ovayı altı yüz bin kadar kara çadır kaplamıştı. Bazısı ak çadır kurup oturmuş. Develerin bağrıması ve atların sedası İmam Ali’nin kulağına çalındı. İmam Ali, o sesi işitti ve o ovanın içinde altı yüz bin kadar evi ve pınarı gördü. Mübarek Düldül’ü sürüp o pınarın yanına geldi. Düldül’den inip Düldül’ü çayıra saldı ve o pınardan su içti. Biraz rahatlayıp yattı. “Eğer Allah fırsat verirse biraz dinleneyim, sonra kalkıp bu halkı dine davet edeyim. Eğer dine girmezlerse hepsini kılıçtan geçireyim. Eşyasını ve hayvanını alıp Said bin Ubbad’a takı hediyesi götüreyim.” dedi. Oysaki İmam Ali’nin karnı oldukça açtı.

14a/01 Ansızın bir kara gözlü Arap cariye, iki elinde maşrapası olduğu hâlde su almaya geldi. İmam Ali’den haberi yoktu. İmam Ali’ye yaklaşınca pınar kenarındaki ağacın gölgesinde aslana benzeyen, heybetli bir kişinin yattığını gördü. Cariye, İmam Ali’yi görünce maşrapayı getirip yere vurdu. Ne ileri ne de geri gidebildi. Akli gidip sersemleştii. İmam Ali, cariyenin bu hâlini gördü. “Ey cariye! Niçin korkarsın? Biz kimsenin cariyesine ve karısına yan gözle bakıp dokunacak kişi değiliz. Gel, korkma!

Suyunu alıp yoluna git.” dedi. Cariye İmam Ali’nin sözünü işitti. Biraz kendisini toparlayıp saygıyla ileri geldi. Elini göğsüne koyup selam verdi. Cariye, “Sen kimsin, ismin nedir ve nereden geliyorsun? Bana söyleyin. Ben sizin gibi bir insan görmedim. Sanki aslana benziyorsun.” dedi. İmam Ali, o cariye'nin sözünü işitince “Ey cariye! Ben Medineliyim.” dedi. Cariye, “Soyunuz kimlerdendir?” dedi. Ali, “Soyumuz İmam Abdülmuttalib oğullarıdır. Dünyaya cömertlik bizden yayılmıştır.” dedi. “O Medine’de Muhammed adlı ulu bir kimse ortaya çıkmıştır. ‘Ben peygamberim.’ dermiş. Gerçek peygamber midir? Bana bildir, öğreneyim. Çünkü bizim ulularımız asıl önderlerdir. Özellikle aramızda ihtiyar bir adam vardır. O çok yaşamış ve de çok kitap okumuştur. Ulu kişi o Muhammed Peygamber, gerçek hak peygamber midir? Bana bildir.” dedi.

14b/13 İmam Ali, “Muhammed öyle bir insandır ki Muhammed gibi hiç kimse sevgili kul olarak yaratılmadı. O sebepten dolayı ondan önce gelen peygamberler, ona ümmet olmayı isterler. Hem ya cariye, Hak Teala’dan melekler geldi. Kur’an adlı bir kitap getirdi. Eğer ey cariye, yüz bin yıl ben onun övgüsünü yapsam yalnız bir erdeminin yarısını anlatamam. Şimdi ey cariye, eğer aklın varsa o Muhammed’e iman getiresin. Sonsuza dek cennetlik olasın ve de cehennemden kurtulasın.” dedi. Cariye, İmam Ali’nin sözünü işitti. Uygun görüp dürüstlikle, yürekten ve içtenlikle iman getirdi. İmam Ali, o cariye'nin Müslüman olduğunu görüp hemen kelime-i şehadetini aştı. Abdest ve namazın usullerini gösterip uygulattı. İmam Ali oldukça mutlu oldu. “Ey cariye, yüce Allah’a şükrolsun! Hak dinine girip kurtuldun. Hayır dua etsin, diye seni o Muhammed’e kavuşturayım. Pekiyi, ey cariye! Bu kabilenin reisinin adı nedir ve de bunlarda mal ve servet çok mudur? Bana bildir.” dedi. Cariye, “Ey efendim! Ben bu kabilenin reisinin cariyesiyim. Bu kabilede mal ve servet çoktur; ama o da hep at deve ve koyundur.” dedi. İmam Ali, “Ey cariye! Varıp git şimdi efendinin huzuruna. Onu ben bulacağım. Belki Müslüman olalar, ölmeden önce kurtulalar. Eğer Müslüman olmazlarsa hepsini öldüreceğim. Oğullarını ve kızlarını esir edip atlarını, develerini ve koyunlarını sürerek Medine’ye götüreceğim.” deyip cariyeyi gönderdi.

15b/10 Cariye, maşrapalarını doldurup efendisinin huzuruna gitti. Efendisinin huzuruna varıp “Ey efendimiz, ulu pınarda aslan yüzlü bir adam oturuyor. Yanında bir atı var, gözleri ateşe benzer. Belinde bir kılıcı var, iki çatal kılıçtır. Kendisi insan şeklinde; ama sanki bir aslana benziyor. Ben onu gördüm, o an aklımı kaybettim. Neredeyse düşecektim. Yine canlanıp doğruldum. Benim hâlimi görünce gönlümü alıp ‘Ey cariye;

gel, korkma! Suyunu alıp yoluna git. Biz kimsenin hizmetlisine ve kadınına yan gözle bakıp zarar verecek öyle bir insan değiliz.’ dedi. Ben o yiğitten bu cevabı işitince hemen yanına vardım. Sultanım! Siz kimsiniz ve bu şehre ne iş için geldiniz? O yiğit, ‘Ben hatiblerdenim.’ dedi. Ben ‘Hatibler kimlerdir?’ dedim. O yiğit, ‘Hatibler Medine’dedirler. Abdülmuttalib’in soyudur. Dünyaya cömertlik bizden yayılmıştır.’ deyip malınızı ve hayvanınızı sordu. Ben ‘Ey yiğit! Burada mal ve servet yoktur. Sadece at, deve ve koyun vardır.’ dedim. O cesur kişi, ‘Dinleneyim; sonra bunları Müslüman edip sonra yine yatıp dinlenirim.’ dedi. Ben o yiğitten bu cevabı işitince hemen geri dönüp huzurunuzda geldim. Siz başınızın çaresine bakın.’ dedi. Melik cariyeden bu cevabı işitince aklı başından gidip güz yaprağı gibi tir tir titredi. Ey cariyeye, ‘‘O adamın yüzü neye benzer.’’ diye sordu. Cariye, ‘‘Yüzü aslana benziyor. Belinde çatala benzer kılıcı var. Kendisi kumral sakallı, sırtı yassı, kalın kaşlı, çakır ela gözlü adamdır ve gözleri ateş gibi yanan bir ata biner.’’ dedi. O melun melik, cariyeden bu cevabı işitince bir kez feryat edip yüzükoyun düştü. Melun bayıldı. Pis yüzüne gül suyu döktüler. Biraz ayılınca dönüp kavmine ‘‘Ey kavim! Bu bizim ulu pınar kenarına gelenin; gazilerin en büyüğü, Medine’ de bulunan İmam Ali dedikleri kişi olduğunu bilin ve haberli olun. Şimdi çabuk, kendi başınızın çaresine bakın.’’ dedi.

16b/15 Melik’in bir bilgisi vardı. Çok yaşamış bir adamdı. Adam Muhammed’in gerçek peygamber olduğunu biliyordu. ‘‘Buna biz burada nasıl önlem alalım?’’ dediler. O bilge kişi, ‘‘Gelin, ben size o adamın elinden kurtulmanız için bir öğüt vereyim.’’ dedi. Melik, ‘‘Ey bilge kişi! Lütfedip buna bir çıkar yol bul.’’ dedi. Bilge kişi, ‘‘O, İmam Ali dedikleri adam ise gidin, biraz yemek gönderin. Eğer yemek yerse sana ve kavmine bir şey yapmaz. Çünkü o Ali denilen adam; ekmeğini yediği kişinin kendisine, kavmine ve malına zarar vermez.’’ dedi. O Melik, Bilge’den bu cevabı işitince çabucak bir çanak süt ile yeni pişmiş bir poğaçayı cariyenin eline verdi: ‘‘Varıp o yemeği İmam Ali’ye ver ve ey yiğit, kusura bakma! Bunu sana efendim gönderdi. Bu obanın malı ve yemeği budur, de.’’ dedi. Cariye de ‘‘başüstüne!’’ deyip süt ile ekmeği alıp İmam Ali’ye doğru gitti.

17b/01 Cariye gelip İmam Ali’ye saygıyla selam verdi. İmam Ali, cariyenin selamını aldı. Cariye, süt ile ekmeği İmam Ali’nin önüne koydu. ‘‘Ey yiğit! Hoş gör, lütfedip bu yemeği yiyebilirsiniz, bizim gönlümüzü hoş edesiniz.’’ dedi. İmam Ali, cariyeden bu cevabı işitince ‘‘Ey cariyeye! Bu yemeği bana reisiniz mi gönderdi; yoksa hemen kendin mi getirdin?’’ dedi. Cariye, ‘‘Ey yiğit! Bu yemeği size efendim gönderdi.’’ dedi. İmam Ali,

cariyeden bu cevabı işitince ‘‘Yürü, git şimdi efendinin huzuruna ve ona de ki; başı, malı ve kavminin hepsi kurtuldu. Çünkü yemeğini yedik. Biz yemeğini yediğimiz kişinin kendisine, malına ve kavmine açgözlülük yapıp saldırmayız.’’ dedi. Sonra İmam Ali, yemeğe ‘bismillah’ deyip başladı. Cariye de İmam Ali’yle vedalaşıp gelerek bizzat efendisine yemeği yediğini haber verdi. İmam Ali’nin dediklerinin tamamını efendisine söyledi. Bunların hepsi mutlu oldu. İmam Ali, süt ile ekmeği yedi. Karnını doyurup Allah’a şükretti. Biraz rahatlayıp yattı. Düldül de karnını doyurup o sudan içti.

18a/07 Akşam vakti yaklaşınca İmam Ali, Düldül’ün üzerine binerek şu esen yel gibi yola koyulup gitti. Gece ve gündüz Allah’ın emriyle yatar veya kaçır hiçbir şey yakalayamadı. En sonunda yolu uçsuz bucaksız, ıssız bir yere düştü. Üç gün, üç gece gitti. Açlıktan ve susuzluktan gücü kalmadı. İmam Ali bu hâli gördü. Yüce Allah’a yalvardı. Âlemlerin Rabbi, İmam Ali’nin duasını kabul etti. Üç gün, üç gece daha gidip dördüncü gün bir ulu dağ göründü. İmam Ali Düldül’ü o dağa doğru sürdü. Üç gün, üç gece sürdü. Dağın doruğuna çıktı. Aşağıya baktı. Çayır çimenli, gelincik çiçekli, bülbüllerin öttüğü, binlerce gül bahçesi olan seyirlik bir ova gördü. O ovanın bir tarafında birbirine karşı kurulmuş biri kara atlastan, biri de kızıl atlastan iki çadır var. O kızıl atlastan çadırın önünde değerli taşlarla süslü koşu takımını hazır bir at durur. Hepsi savaş için hazır olup beklemektedir ve bakıldığında çadırın içinde kırk elli kadar at vardır. İmam Ali onların bu heybetini görünce yüce Allah’ın huzurunda şükretti. Mübarek Düldül’ü o tarafa sürdü. O ovada bir büyük ırmak vardı. Yanında bir büyük ağaç var. Onun gölgesine Düldül’ü sürdü. Ağacın gölgesine indi. Düldül’ü çayıra saldı kendisi de biraz rahatlanıp yattı.

19a/02 Sonra kalkıp Düldül’ün üzerine binerek kara atlas çadırın yanına indi. Düldül’ü bağladı. Çadırların kapısına geldi. Kılıç ucuyla çadırın yanını kaldırdı. İçi yün dolu, kimi altın ve kimi gümüşlü olup üzeri ipekle kapatılmış. Çevresinin yanına altın, gümüş ve mücevherleri üst üste koymuşlar. İmam Ali, bu ganimeti görünce Allah’a şükretti. ‘‘Gidip o kızıl atlastan çadırı göreyim, sonra gelip bu ganimeti alayım.’’ dedi. Kızıl atlaslı çadıra yaklaştı. İçeriden bir Çengi ve güzel bir delikanlının sesi gelip güzel bir edayla onların şiir okuduklarını gördü. İmam Ali, bunları dinlerken kulağına bir ses geldi. Güzel delikanlı, çengiye seslenip ‘‘Ey çengi! Bir sorum var. Onu sana soracağım; ama doğru cevap ver.’’ dedi. Çengi, ‘‘Ne emredersiniz sultanım, söyleyin. Eğer cevap verebilirim cevap vereyim; eğer veremezsem şu an elimizden ne gelir sultanım?’’ dedi. Genç yiğit yine ‘‘Ey çengi! Sana sorum şudur: Sen acaba batıdan doğuya varıncaya

kadar bana denk bir kişinin var olduğunu nasıl bileceksin?” diye sordu. Çengi, bu soruyu işitince karşılık vermedi. Yine tekrar sordu: “Ben nasılım, bana denk biri var mı? Söyle.” deyince o çengi; “Cevap vermeğe korktum.” dedi. Güzel delikanlı, “Pekiyi, ey çengi; korkma, söyle!” diye karşılık verdi. Çengi, “Sultanım, söylesem beni öldürürsün. Onun için soruna cevap vermedim.” dedi. O delikanlı yine, “Ey çengi! Korkma, söyle. Eğer ben seni öldürürsem yeminle Lat, Manat sana şahit olsun.” dedi. Çengi, delikanlıdan bu cevabı işitti. Dinleyin şimdi, ne dedi. Hak Teala Hazretleri’nin aslanı İmam Ali’yi nasıl övdü:

20a/04 “Ey yiğit, Medine şehrinde ortaya çıkan Muhammed Mustafa adında bir peygamber vardır. Onun Allah dostu olan bir damadı varmış. Herhangi bir toplulukta anılsa o toplulukta hazır olurmuş. Ey yiğit! Bir kez o kişiyi çağırayım. O da ermişlik kuvvetiyle ortaya çıksın. Nasıl bir kişi olduğunu göresin.” dedi. O delikanlı, çengiden bu cevabı duyunca biraz kahkaha ile güldü. “Ey çengi! Aklın nerede? Medine bu yere kırk günlük mesafededir. Bu senin dediğin iş hayaldir. Niçin gereksiz sözler söylersin?” dedi. Yiğit bu karşılığı verince çengi, “Sultanım, kızmazsan o kişiyi bir kez çağırayım. Eğer gelmezse benim canım feda olsun.” dedi. O yiğit, “Şimdi çağır ey çengi! Eğer gelmezse benim de sana neler yapacağımı göreceksin.” dedi. Çengi, bu cevabı işitince yürekten ve içtenlikle “Ey ermişlerin başı, yiğitlerin ulusu, çabuk gel! Buraya yetişesin. Bu efendinin huzurunda beni utandırmayasın.” deyip çağırdı. İmam Ali’nin kendisi, çağrıldığı zaman çadırın dışında hazırды. Çengi’nin inancını beğenip dururdu. Bismillah, deyip çadırın kapısını kaldırarak içeriye girdi. Bakınca bu çadırın içinde taht kurulduğunu, kızıl altın üstünde dünyada eşi benzeri olmayan cesur bir pehlivan, sevgili bir yiğidin oturduğunu gördü. Ayrıca bir yanında yüzü dolunay gibi göz kamaştırıcı, dünyada eşi, benzeri olmayan sevgilisi; diğer yanında da bir çenginin oturduğunu gördü. O delikanlı, cevap verip alıyordu. İmam Ali, o yiğidi gördüğünde canı ısındı; çünkü yüzü neredeyse İmam Hüseyin’e benziyordu.

21a/05 İmam Ali, “Ey kudret sahibi Allah’ım! Bu yiğide imanı kolayca nasip et.” deyip yalvararak ilerledi. “Selamünaleyküm! Sürekli doğru yola kılavuzlanıp dininize bağlı olabilirsiniz.” dedi. Bunlar İmam Ali’yi görünce görkeminden ve sağlamlığından korkuya kapıldılar. O yiğit, “Ey kişi! Nasıl bir insansın; dev misin, peri misin? Adını bana söyle. Hele ben senin şeklinde bir adam görmedim.” dedi. İmam Ali, “Ey yiğit! Sen bu toplulukta kimi istedin, kimi aklından geçirdin ve kimi çağırdın?” dedi. O yiğit, “Medine’de Ali denilen bir kişi var, onu çağırdık.” dedi. İmam Ali, o yiğide “O

istediğin kişi benim.” dedi. İmam Ali’den bu cevabı işitince hemen afallayıp sersemleşti. O pehlivan dönüp “Ya Ali! Gökten mi indin yoksa yerden mi çıktın? Lütfedip bana bildir.” dedi. İmam Ali, “Ey genç, benim en büyük kerametim, her kim bana ‘Gel, yetiş ya Ali!’ dese Hak Teala’nın yardımıyla, Muhammed Aleyhisselam’ın mucizeleriyle gelip ona yetişmemdir.” dedi. O yiğit dönüp “Şimdi ey Ali! Gel seninle bir iddialaşıp güreşelim. Eğer sen beni yenersen hiç şart gerekmeden senin dinine gireceğim; ama eğer ben seni yenersen sen de benim dinime girecek misin?” dedi. İmam Ali, “Sakıncası yok.” deyip kabul etti. O yiğit, İmam Ali’den bu cevabı duyunca. ayağa kalkıp meydan yerine yürüdü. İmam Ali’nin yanına geldi. İmam da meydana yürüdü.

21b/13 İki ejderha, birbirine karşı durdu. O yiğidin adına Ebulhasan derlerdi. “Ya Ali! Önce sen mi hamle edeceksin yoksa ben mi hamle edeyim?” dedi. İmam Ali, “Hamle senindir; çünkü sen kâfirsin.” dedi. Ebulhasan, İmam Ali’den bu cevabı işitti. Hemen çabucak İmam Ali’yi bir kere zorlayıp tuttu. Sanki büyük köklü bir ağaca yapışıp çekse koparacak gibiydi. Üç defa zorladı, İmam Ali’yi zerre kadar yerinden oynatamadı. Ebulhasan, bu hâli görünce hayran olup şaşırdı. Sıra İmam Ali’ye geldi. İmam Ali, “Allah!” deyip geri bağından öyle tuttu ki bir elma gibi sırt üstü yere vurup üzerine şahinler gibi oturdu. Ebulhasan kendine gelip Tanrı’nın aslanının üzerinde oturduğunu gördü. İmam Ali “Ey yiğit! Nasılsın, sözünde durur musun yoksa sözünden döndün mü?” dedi. Ebulhasan, İmam Ali’nin bu cevabını işitti ve de “Eğer İmam Ali’nin dini hak din olmasa benim gibi ejderhayı bir elma gibi tutup yere çalmaz.” diye vicdanlıca düşündü. Rahmet melekleri gelip Ebulhasan’ın göğsünü okşayınca gönlü İslam dinine yakınlık duydu. “Ya İmam Ali! Er kişi; sözünden dönmeyen, bana iman aşılıyandır.” dedi. İmam Ali Ebulhasan’dan bu cevabı işitince hemen kalkıp Ebulhasan’ı yerinden kaldırıp bağrına bastı. İki gözünden öptü. Kelime-i şehadet öğretti. Ebulhasan da içtenlikle ve yürekten kelime-i şehadet getirip Müslüman oldu. İmam Ali, o gencin Müslüman olduğunu görüp çok sevindi. O da guslün ve abdestin uygulamasını, namazın şartlarını öğrendi. İmam Ali’nin elini öptü. İmam Ali Ebulhasan’ı manevî oğul edindi. İki de çok mutlu oldu.

22b/14 Ebulhasan, sonra emrindeki cariyelere “Çabuk! Sizler de iman getirip Müslüman olun.” dedi. O iki cariye de tam iman getirdi. O iki cariye, İmam Ali’nin ayağına kapanıp yalvardılar. “Sözünün eri ya Resulullah!” dediler. İmam Ali, “Ey kızlar! ‘Sözünün eri ya Resulullah!’ demenizdeki olayın aslı nedir? Beni bilgilendirin.”

dedi. Kızlar, ‘‘Ey efendimiz! İşte; bizim Müslüman oluşumuz, bugün kırk gün oldu.’’ dediler. İmam Ali, ‘‘Müslüman olmanızın sebebi nedir?’’ dedi. Kızlar, ‘‘Ey efendimiz, biz bir gece tatlı uykuda yatarken gerçek bir müjde gördük. Kible tarafından bir nur belirdi. Nur dibinde Muhammed Aleyhisselam ve de yanında Hazret’inizin de olduğu Dört Sevgili Dostu ve kırk seçkin sahabe ile gelip bizi imana davet ettiler. Biz de iman getirdik, Müslüman olduk. Muhammed Aleyhisselam, bize ağızındaki tükürükten ağzımıza verdi.’’ deyip o an İmam Ali’nin önünde ağızlarını açıp Errahman suresini okudular. İmam Ali ve Ebulhasan, dinleyip çok beğendi. Ebulhasan’ın inancı daha da güçlendi. Ondan sonra ismi Mariya olan kızın birisi, ‘‘Ey Allah Dostu, Hz. Peygamber bana ‘Ya Mariya, sana beşaret olsun ki kırk gün sonra İmam Ali, oraya varacak. Ebulhasan ve sizlerin de onun önünde iman getirmeniz gerekir. Ey Mariya! Benim dinime girdin. Yüce Allah’ı bir bildik. Senin beni övmen gerekli. Her ne zaman İmam Ali’yi çağırdığında İmam Ali orada bulunur. O vakit İslam’ın ışığını aydınlatasınız. Şu esen yel gibi geçip gitti. Uykudan uyandıığımızda sabah olmuştu. ikimiz de düşümüzü birbirimize anlattık. İkimizin düşü de öyle gerçekleşti. Kimseye söylemedik. Günleri saydık. İşte, bugün kırk gün sona erdi. Allah’a şükrolsun, bugün kavuştuk! O Hazret’in sözü de gerçekleşti. ‘Sözünün eri ya Resulullah!’ dememin sebebi budur.’’ dedi. İmam Ali, Mariya’nın sözlerini işitince şükür namazı kıldı. Müslüman olmalarına çok sevindi. Sonra hepsi tahta geçip oturdu.

24a/05 Ebulhüseyin emretti. Çok lezzetli, dolu dolu yemekler getirdiler. Yenildi, sonra dua edildi. Biraz dinlendiler. Yine sohbeta başladılar. Ebulhüseyin, ‘‘Sultanım, bu yollara ve bu şehre uzak bir yerden geliş sebebinizi bize anlatıverin. Biz de bilelim, elimizden geldiğince hizmetinizde olalım.’’ dedi. İmam Ali de en başından en sonuna kadar anlattı. Yani Said bin Ubbad’ın düğününe çağrıldığını, takı olarak verecek bir şey temin edemeyip Muhammed Aleyhisselam’a ve cemaate danışmadan yolculuk hazırlığını yapıp yola koyulduğunu, bir ganimete denk geleyim diye gittiğini, Köpek Kaytan kabilesinde bir kadının geldiğini ve onların ekmeğini yediğini, kendine, malına ve hayvanına yan gözle bakmadığını, yine yolculuk hazırlığını görüp yola çıktığını, çok sıkıntı çektiğini, aç ve susuz kalarak en sonunda kumlu birikmiş yüksek bir dağ üzerine çıktığını, bu ovaları ve kırları seyrederken biri kara atlastan, diğeri kızıl atlastan iki çadır gördüğünü, ol kara atlastan çadıra gelip içindeki putları ve türlü mücevherleri gördüğünü, kızıl atlastan çadıra orada ne olduğunu görmek için gittiğini, çadırın içinde kulağına bir şarkıcının sesi geldiğini, dinlerken şarkıcıya genç birisinin soru sorduğunu, kendisinin çağrılıp içeri girerek Ebulhüseyin ile görüştüğünü eksiksiz anlattı.

24b/14 Ebulhüseyin, “Ey müminlerin emiri, sana müjdeler olsun! O gördüğün altın, gümüş ve diğer mücevherlerin tamamını sana hediye ettim. Onu alıp Said bin Ubbad’a takı olarak veresin. Hiç üzülmeysin.” dedi. İmam Ali, Ebulhasan’ın bu mertliğini görüp “Ya Ebulhüseyin, lütfedip sözü yürekten söyledin. Aldık, kabul edip yine size hediye ettik.” dedi. Ebulhüseyin, “Ey efendimiz, bizim hediyemizi kabul etmediniz.” dedi. İmam Ali, “Benim durumumu sana açıklayayım, dinle: Ben Medine’den ilk ayrılırken kâfir malı olsun; kılıcım ile alıp Said bin Ubbad’a takı olarak vereyim, diye bunun hakkında yeminimi niyet ettim. Artık siz şimdi Müslüman oldunuz. Sizin malınız bizimdir. Âlemlerin Rabbi olan Allah, nasip ederse ben Said bin Ubbad’a takı olarak verilecek bir şey kazanırım.” dedi.

25a/14 İmam Ali sonra “Ya Ebulhüseyin, hiç bu yakın yerlerde zengin bir kale var mıdır? Bir kez ziyaret edeyim.” dedi. Ebulhüseyin, “Ey Müminlerin emiri! Mademki bizim hediyemizi kabul etmediniz. Ey efendimiz, bu şehirlerde Zengin kale yoktur. Sadece at, deve ve koyun vardır. Onları sürüp Medine’ye götürmek imkânsızdır. Ama ey efendimiz, sana içi ve dışı; altın, gümüş, lal ve mücevher ile dopdolmuş olan; ama güvenilir olmayan iyi bir kale söyleyeceğim. O kalenin adına Kan Kalesi denilir. Doğu ile batı arasında malı çok olan böyle bir kale olmadığını öğren. Ama o kale bu yere kırk günlük yol mesafesindedir. Tam olarak yirmi günlük yolda adına ‘Kan’ denilen bir su vardır. Birisi kızıl kan, birisi de katran gibi siyahtır. Suyun dibi çok derindir. Eni bin adımdan fazladır. O suyu geçen hiç kimse yoktur. Eğer geçidini sorarsan doğu şehrinin içinde olduğunu o şehrin bu yere bir buçuk yıllık yol uzaklığında olduğunu söylüyorlar. Ey efendim! Gel bu hevesten vazgeç. Bu kadar malın ve servetin bende sınırı ve sonu yoktur. Hepsi senindir. Seninle buradan kalkıp Muhammed Aleyhisselam’a varalım. Sen bu malı Said bin Ubbad’a takı olarak ver. Biz de onun mübarek güzel yüzünü görelim ve de senin dileğin yerine gelsin. Biz de Muhammed Aleyhisselam’ın ayağının toprağına yüz sürelim.” dedi. İmam Ali “Ey kardeşim! Ebulhüseyin, bu senin dediklerin olmaz. Bana kâfir malı gerekli. Kılıcım ile alacağım; aksi takdirde gönlüm razı olmaz. Ama ya Ebulhüseyin! Bana bir iyilik edip Kan Kalesi’nin yolunu göster. Gidip şu Kan Suyu’nu geçerek Kan Kalesi’ne varabilirsem ne güzel. Eğer suyu geçemezsem yine gelip görüşürüz.” dedi. Ebulhüseyin, İmam Ali’yi bir yol bulup engelleyemedi. Çaresiz kaldı. Ebulhüseyin ne yapsın, İmam Ali ile dışarı çıktı.

26a/15 Kumlu bir dağa yürüdüler. Ebulhüseyin, İmam Ali ile o dağın tepesine çıktı. Bir bayırın üstündeki ince yolu gösterip “Ey müminlerin emiri! Bu yol ta o Kan Suyu’na

giden yoldur, hiç sapağı yoktur. Hiç bu yoldan sapmayasın. Yüce Hazreti Allah, işini kolaylaştırır.” dedi. Ebulhüseyin ile İmam Ali çadıra geldi. İmam Ali, Döldül’ün üzerini eyerledi. Silahını eksiksiz takıp Zülfikar kılıcını kuşandı. Mübarek Döldül’ün üzerine bindi. Ebulhüseyin, İmam Ali’nin boynuna sarılıp ağladı, cariyeler da ağlaştılar. İmam Ali, “Ağlamayın, sizleri Allah’a emanet ettim. Sizler, bana dua etmeyi unutmayın. Bütün kâinatı koruyan odur. Eğer yüce Allah beni yoldan sağ salim getirirse yine gelip sizleri göreceğim. Mutlu olasınız. Ecelim gelir yolda kalırsam ahiret hakkınızı helal edin. Eğer ben bu yoldan sağ salim gelemesem Medine bu yere kırk günlük yol mesafesindedir. Üşenmeyip buradan giderek Muhammed Aleyhisselam’a var. Hem onun güzel yüzünü görüp yanında sahabe olman hem de benim selamımı o son Peygambere ulaştırman, sana bir vasiyetimdir. Kıyamet gününde şefaet etmeyi unutmasın. Ayrıca; dünya ahiret karım Fatıma Zehra’ya benden selam edin. Bize dua etmeyi unutmasın, benim yokluğumu hissettirmesin. Hasan’ıma ve Hüseyin’ime şefkatlice baksın. Kimsesiz bırakmasın. Ayrıca soylu sahabelerin hepsine benden selam söyleyin. Hiçbirisi bana dua etmeyi unutmasın.” dedi. İmam Ali, bu emanetleri vasiyet etti. Allahuekber! Ebulhüseyin, o kadar ağladı ki gözlerinden kan geldi. Ebulhüseyin, hemen İmam Ali’nin sözlerini kızlara anlattı. Hepsı hüngür hüngür ağladı. Ebulhüseyin, “Acaba nasıl bir derttir. Yüz bin kul vardı, dine davet etti. Hak neyi takdir ettiğini anlar ve bilir. Hiç itiraz etmeyip Müslüman oldular.” diye düşündü. Hepsı İmam Ali’nin gidişinden sonra duayla uğraştı.

27b/04 Şimdi bunlar buradayken İmam Ali gitti, dağları ve vadileri aştı. Yedi gün, yedi gece yol yürüdü. Sekizinci gün sabah erken yolda giderken bir ak sakallı bir ihtiyarla karşılaştı. İmam Ali; bir atın üzerine binmiş, tespih elinde “hey bre hey!” deyip durmadan giden saygıdeğer bir adam gördü. İmam Ali, o ihtiyara yaklaşıp selam verdi. O ihtiyar, İmam Ali’nin selamını alıp “Merhaba ya Ali! Hoş geldin ey velilerin ulusu! Yüce Allah’a şükrolsun! Senin mübarek güzel yüzünü görmeyi yüce ve güzel Allah, çaresiz kuluna nasip etti.” dedi. İmam Ali; bu pirin, kendisini tanıyıp seyredişini gördü. “Ey İhtiyar! Sen kimsin, beni nasıl tanıydın ve bu tarafa doğru nereye gidiyorsun?” dedi. O “Ya İmam Ali! Benim adıma Mücahit derler. Altı yüz elli yaşındayım. Hz. İsa Aleyhisselam döneminden beri buradaki mağarada bunca zamandır ibadet ediyorum. Bu gece yarısında gaipten bir melek sesi geldi. ‘Ya Mücahit, sana müjdelers olsun! İmam Ali Hazretlerini görmek nasip oldu; ama Ali Kan Kalesi’ne gidiyor. İmam Ali, Kan Suyu’nun geçidini bilmez. Doğruca varıp İmam Ali’ye Kan Suyu’nun geçidini göster.’ Ben de çabucak mağaranın önüne çıktım. Eyerlenmiş bir atın hazır durduğunu gördüm.

O an hemen beni bir al renkli atın üzerine bindirdi. At hemen bu yola yöneldi. Hemen durmadan gidiyordum. İhtiyar, yüce Allah'a şükrolsun. Hazret'inize yetiştim." deyip İmam Ali'nin elinden, sakalından ve gözlerinden öptü. İhtiyar, İmam Ali'ye "Yürü şimdi, Kan Suyu'nun geçidini göstereyim." deyip İmam Ali'ye kılavuzluk etti. İmam Ali, bunu görünce şükür namazı kıldı. "Ey âlemlerin İlah'ı! Bu fakir kuluna yardım ve ilham eyledin. Kan Suyu'nun geçidi için bu piri bana nasip ettin." diyerek gidiyordu.

28b/05 İmam Ali, ihtiyara bakınca yoldan çıkıp başka bir yola gittiğini gördü. Gerçi Ebulhüseyn, İmam Ali'ye doğru yolu göstermişti. İmam Ali, o ihtiyara dönüp "Ey ihtiyar! Bu bizim gittiğimiz yol, doğru yola benzemiyor. İnce yol gibidir; yoksa yolu şaşırdık mı?" diye şüphelenip sorguladı. İhtiyar "Ya İmam Ali! Gerçek doğru yol değildir; ancak karşı dağın ardında Kan Suyu'nun geçidi vardır. İsteğim, yolun doğrusuna gitmek değildir. Eğer doğru yola gidersen suyun geçidi, bize altı günlük yol kadar alt tarafa kalır. O sebepten bu tarafa gidiyorum." diyerek cevapladı. İmam Ali, pirin cevabını anlayınca uygun görerek, pire dualar etti. Onlar, gittiler. Ertesi gün, ikindinin sonuna kadar yürüyüp yüksek bir dağa ulaştılar. Üç gün sonra o dağın doruğuna çıktılar. Akan büyük bir ırmak ve dille açıklanamayacak büyük bir kale gördüler. O kaleye yaklaştılar.

29a/06 O ihtiyar, İmam Ali'nin önünden kayboldu. İmam Ali, hayret etti. Şüphelenerek "Acaba beni yoldan çıkararak bu kişi kimdir?" diye sorgulamaya başladı. Hâlbuki o ihtiyar, İblis (Lanet onun üzerine olsun.)'ti. O kalenin beyine haber verdi. Meğer o kalenin adına Lak Kalesi denilirdi. Zencilerin kalesiydi. Üç yüz bin mesafe kadardı. Beylerinin adına Tarikî Zengî denilirdi. Fena bir melundu. Yüz yetmiş arşın boyu vardı. Zenciler, İblis'i görünce "Kimsin?" diye sordular. Şeytan (Lanet onun üzerine olsun.) "Benim adım Kays'tır. Ben Kutsal Kudüs'ten geliyorum. Öldüğüm bin yıl oldu. İsa Ruhullah beni diriltti. Bana 'Ya Kays! Mekke'de peygamber ortaya çıktığını işittin mi? Büyücülükle herkesi kandırdı. Hristiyanlığı yıktı. Bütün insanları büyüyle kendisine bağladı. Sağlam yapılı ve narasına kimsenin güç yetiremediği, kaleler bırakmamış, bazı kalelerin kapısını çekip koparmış adına İmam Ali denilen, amcasının bir oğlu var. Eğer İmam Ali'yi ne kadar övsem övdüğümden yirmi kat fazladır. İmam Ali denilen kişi şimdi bu kale yakınındadır. Bir iş için gidiyor. Yürü, çabuk git. Bir hile ile o kalenin yanına göT. Gidip kalenin beyine haber ver. O güçlü bir beydir. O İmam Ali'nin hakkından gelir. Durma çabuk, bu işi bitir. Hristiyanlık sona ermesin. İmam Ali öldükten sonra Muhammed'in işi kolaydır.' Sonra İsa Ruhullah kayboldu. Ben hemen

altımda hızlı koşan bir at gördüm. Durmayıp gittim. O İmam Ali dedikleri kişi elime düştü. Nasıl ettimse ettim; işte, önüne önüne getirdim.” dedi. Sonra İblis, (Lanet onun üzerine olsun.) o kalenin padişahına “Ya Melik! Var şimdi onun hakkından gel. Bütün ülke içinde adın iyilikle anılsın. Hz. İsa, senden razı olsun ve kimse senden daha iyi kılıç çekmesin.” dedi. O padişahı gayretlendirdi. O padişah, İblis’e (Lanet üzerine olsun.) “Ya Kays! Ne kadar askeri vardır?” dedi. İblis, (Lanet üzerine olsun.) “Ne askeri var ne de yoldaşı vardır. Yalnız sadece kendisidir.” dedi.

30a/14 O Melik’in emriyle arkasında çabucak üçer yüz bin asker toplandı. Kaleden dışarı çıktılar. İmam Ali’nin üzerine yürüyerek varıp karşısında hazır oldular. İmam Ali, kalenin önüne üçer yüz bin askerin geldiğini gördü. İmam Ali, “Bana yol arkadaşı olan o ihtiyar kılıklı kişinin yolu şaşırtmasına bak! Bu kalenin yanına getirdi. Sonra üzerime varıp bu kadar asker getirdi. Allah’ım, sen yardım ve ilhamınla bunların üzerine beni üstün kıl.” deyip yalvarırken asker de gelip ulaştı. İmam Ali’nin karşısında saf tutup durdular. İmam Ali, mübarek Düldül’ün üzerinde Seddiiskender gibi durdu. Kâfirler ve Tarikî Zengî, İmam Ali’yi bu heybetiyle görünce oldukça hazırlık gördüler. Meğer bu Melik Zengî’nin üç yüz bin askeri olan bir kardeşi vardı. Melik Zengî, İmam Ali’yi bu heybetiyle görünce Tamar Zengî’ye emretti. “Kardeşim, yürü! Varıp şu duran adamı yakalayıp getir. Niçin geldiğini anlayalım.” dedi. Tamar Zengî, hemen atını meydana doğru koşturup İmam Ali’ye yaklaştı. İmam Ali de bir minare boyunda bir erin askerden ayrılıp kendine doğru geldiğini gördü. O Zengî, İmam Ali’ye yaklaşınca kaderin benzerini cihana getirmedeği bir adam gördü. İmam Ali’ye “Kimsin ve bu şehre ne amaçla geldin? Gel, seni padişahımız ister. Gelip onun yanına var. Cevap ver. Eğer yok, dersin bana da Tamar Zengî derler. İnat etme, gel; bana boyun eğ.” dedi. İmam Ali, Tamar Zengî’nin sözünü işitti. “Ya Zengî! Benim kulağım duymuyor da yanıma gel, karşılığımı al.” dedi. O Zengî, gerçek sandı. İmam Ali’nin yanına yaklaşarak yine bakıp gördü. Bırakın heybetini, sağlamlığını da görüp aklı şaştı.

31b/01 Sözü’nün kısası; Zengî yaklaşmaya korktu. Dönüp kardeşinin yanına geldi. “Ey kardeşim! Ben, o kişinin yanına gidemedim. Cevap verdim: ‘Kulağım işitmiyor, gel yanıma.’ dedi. Ben de yanına gitmeye korktum. Gidemedim; çünkü dünyada eşi benzeri olmayan, devlerin heybetine dayanamadığı güçlü bir pehlivandır.” dedi. Tarikî Zengî kardeşinden bu cevabı işitince pek öfkelenip “Gafil, ben seni bir pehlivan sanırdım. Sen kendin korkakmışsın.” diyerek azarlamaya başladı. Oysaki bunun Kar Zengî adlı amcasının bir oğlu vardı. Yüz kırk arşın boyu vardı. “Çabuk git! Tutup benim yanıma

getirirsen onun başkomutanlığını sana vereceğim.” diye ona emretti. Kar Zengî onun cevabını işitti. Gerçek sanıp hemen İmam Ali'nin yanına vardı. Dünyada eşi benzeri olmayan cesur bir pehlivan; ama ne yapsın artık meydan okunmuştu. Hemen İmam Ali'ye gürzüyle bir kez saldırdı. İmam Ali, gürzünü durdurdu. Bu kez kılıcını salladı. Kılıcını da durdurdu. Süngüsüyle saldırdı. Onu da durdurdu. Sıra İmam Ali'ye geldi. İmam Ali, “Ya lanet adam! Kâinata Allah birdir, Muhammed Allah'ın peygamberidir, de. Yoksa bütün dünya senden ibret alsın, diye bir kılıç vuracağım. Çabuk lanet adam! Müslüman ol. O lanet adam dönüp kaçmak istedi. İmam Ali, çabucak kemerinin yanından öyle tuttu ki bir elma gibi getirip havaya fırlattı. Lanet adam havadan düşerken uyluk kemiğine öyle vurdu ki havadan dağ gibi düşüp kaldı. Ortadan ikiye bölüp canını cehenneme gönderince kâfirlerin üzerine korku düştü.

32a/14 Tarikî Zengî, bu heybeti görünce bir pehlivan daha gönderdi. İmam Ali, onu da iki parçaya böldü. Birbirinin ardınca yüz kırk Zengî pehlivanı öldürdü. Tarikî Zengî onu görünce emretti. Üç yüz bin kâfir, atlanıp İmam Ali'nin üzerine yürüdü. Herbiri türlü silahlarla İmam Ali'ye hücum etti. Şiddetli bir şekilde savaştılar İmam Ali, mübarek Zülfikarı çekip kâfirlerin üzerine at sürdü. Bir nara atıp öyle bağırdı ki yer ve gök titredi. O naradan yerler sarsıldı. Bin beş yüz yetmiş kâfirin ödü kopup öldü. Canlarını cehenneme gönderdi. İmam Ali, bu kadar askeri sürerek kalenin kapısını söküp aldı. Zenciler bu hâli gördü. Hepsi beylerinin yanına gelip “Ne yapalım, nasıl edelim? Bir daha savaş olursa hiç bağışlama bilmez, hep öldürür. İşte kalenin kapısını söküp aldı. İsterse bir tane canlı insan bırakmaz.” dediler. Tarikî Zengî, kendi kendine düşündü ve de bu kadar büyüklüğü gördü. Gönlü İslam dinine girmek için yakınlık duydu. “Eğer bu kişinin inandığı din gerçek olmasa yalnız bir kişinin elinden bu kadar iş gelmezdi.” dedi. Rahmet melekleri de gelip Tarikî Zengî'nin göğsünü okşadı. Gönlü İslam dinine yakınlık duydu.

33a/06 Çabucak atlanıp İmam Ali'nin yanına gelerek seslendi. “Ya İmam Ali! Bunların günahı nedir, hep öldürecek misin?” diye bağırdı. İmam Ali, baktı. Kendine seslenen kişinin; başında altın tacı, belinde kemeri, üzerinde temiz ipek elbisesiyle dünyada eşi benzeri olmayan bir adam olduğunu gördü. İmam Ali, bunun Zencilerin padişahı olduğunu anladı. İmam Ali ona seslendi: “Ya Melik! Bu askerden bir canlı adam affetmeyeceğim, hepsini öldüreceğim. Oysaki Müslüman olursalar benim kılıcımdan kurtulacaklarını bil ve haberdar ol.” dedi. Melik Zengî “Ya İmam Ali! Muhammed dini gerçek din midir? Söyle bana.” dedi. İmam Ali, “Ya Melik! Eğer sen Muhammed'in

güzel yüzünü görseydin dünyada neyin yanlış olduğunu anlardın. Ya Melik! Bil ve öğren ki yüce ve güzel Allah; yerleri ve gökleri, arş ve kürsi katlarını, insanları ve cinleri, yılanı ve karıncayı hep Muhammed'in yüzü suyu hürmetine yaratmıştır. Eğer Melik, Muhammed'in özelliğini bin yıl ömrüm olsa sadece bir mübarek parmağının mucizesini anlatarak tarif edemem. Ya Melik! Muhammed öyle bir addır ki eğer aklın varsa hak dinine gir, cehennem ateşinden kurtul." dedi. Melik Zengî, İmam Ali'nin bu karşı sözlerini dinledi. Muhammed'in Allah'ın peygamberi olduğunu anladı. İmam Ali'ye "Ey müminlerin emiri! Diyecek bir şey yok. O sevgili peygamberin dinine girerim." dedi. İmam Ali, "Ya Melik! Tüm kâinatta Allah, birdir; Muhammed (Ona selam olsun.) Allah'ın peygamberidir, sevgili kuludur." demesini istedi. Melik Zengî, İmam Ali'nin bu tanıklığını işitti. Yüksek sesle "Ben tanıklık ederim ki Allah birdir, Ondan başka ilah yoktur. Ve yine tanıklık ederim ki Hz. Muhammed O'nun kulu ve elçisidir." dedi. Orada bulunan halk, reislerinin Müslüman olduklarını görünce onların da hepsi Müslüman oldu. Bunların Müslüman oluşlarına o kadar mutlu oldu ki hemen Zülfikar'ı silip kınına koydu. Hemen Düldül'den yere indi. Melik Zengî de İmam Ali'nin indiğini gördü, o da atından inip İmam Ali'ye doğru geldi. Koşturarak ayağına kapanıp yalvardı. Elini öptü. İmam Ali de Melik Zengî'nin gözlerini öptü. Bütün askerler bölük bölük gelip İmam Ali'nin elini öptüler. Sonra İmam Ali'yi kalelerine davet ettiler.

34a/11 Üç gece ağırladılar. Misafirlik sona erdi. İmam Ali, bunlara abdest ve namazın kuralını öğretti. İslam'ın şartlarını ve imanın esaslarını, her ne varsa bunlara öğretince Müslüman oldular. Sonra Melik Zengî, kalkıp İmam Ali'nin tekrar elini öptü. "Ya İmam Ali! Bizim şehrimize geliş sebebiniz nedir? Bize söyleyin, biz de elimizden geldiği kadar hizmetinizin gereğini yapalım." diyerek bilgi istedi. İmam Ali de en başından en sonuna varıncaya kadar anlatmaya başladı. Bunlar dinleyip hayran oldular. İmam Ali'nin amacının ne olduğunu öğrendiler. Melik Zengî, "Ya İmam Ali! Eğer isteğin mal ise ben kulunda sonu yoktur. Gel bu Kan Kalesi sevdasından vazgeç. Bizim malımız ve servetimiz hep senindir. İstedığın gibi olsun. Gidip Said bin Ubbad'a takılık ver. Çünkü bu senin dediğin iş imkânsızdır. Ya efendim, şu gariban da birkaç kez gitti. Bir türlü başaramadım. O kadar üzülerem ki sultanım, bu sevdadan vazgeç. Benim malım hep senindir. Ben kulun sadece senin mübarek güzel yüzünü gördü, yeter." dedi. İmam Ali, Melik Zengî'nin sözlerini işitti. İçtenlikle, yürekten ve kalp temizliğiyle Müslüman olduğunu anladı. İmam Ali, kalkıp Melik Zengî'nin gözlerini öptü, bağına bastı. "Ey yiğit mübarek olsun! Temiz inancın var. Her ne söz söylersen

ben malını samimilikle kabul edip yine sana hediye ettim.” dedi. Melik Zengî, “Ey Efendim! Bizim hediyemizi niçin kabul etmedin.” dedi. İmam Ali, “Ya Melik! Ben Medine şehriden çıkarken ‘Kâfir malı olsun, savaşarak kazanacağım. Said bin Ubbad’a takı hediyesi vereceğim.’ şeklinde yemin ettiğimi bil. Ayrıca bu kadar zahmet çekip geldim. Elbette o Kan Suyu’nu görmeden gitmek olmaz.” deyince yüce makamından Tarikî Zengî, “Ya İmam Ali! Eğer istersen (Allah’ın adıyla) bizde seninle birlikte gidelim.” dedi. İmam Ali, Melik Zengî’nin bu sözlerini duyunca “Cömertlik yaptın, iyiliğin sürekli olsun; ama ben yalnız yürümeyi severim. Bana yol arkadaşı zahmetli olur. Yine ya Melik Zengî! Siz beni dikkatlice dinleyin, sadece beni dinleyedurun.” dedi.

35b/02 Melik Zengî, İmam Ali’nin yalnız yürümeyi sevdiğini anladı. İmam Ali’nin bütün hazırlıklarını görüp Mübarek Düldül’ü hazırladı. Birkaç gün bekleyip azığını koydular. Kaleden İmam Ali ile birlikte çıktılar. Üç gün, üç gece İmam Ali ile birlikte gittiler. Dördüncü gün Melik Zengî, İmam Ali’ye, doğru yolu gösterip “Ya İmam Ali! Buradan Kan Suyu, altı günlük yol uzaklığındadır.” dedi. Melik Zengî, İmam Ali’nin boynuna sarılıp ağladı ve “Ya İmam Ali, Sensiz bizim hâlimiz nasıl olur?” deyip ağlardı. İmam Ali, gece vaktinde, gönlünü alıp “Ben sizi Allah’a emanet ettim; yüce ve güzel olan Allah, yine kavuştursun.” diye dualar etti. Melik Zengî, İmam Ali’nin elini, ayağını öptü; vedalaşıp kalesine döndü. İmam Ali, Kan Suyu’na gitti.

36a/01 Meğer İmam Ali, beş gece ve beş gündüz yol yürüdü, bir yüce dağa çıktı. Baktı, gürleyip çağlamayan; yarısı kıpkızıl kana, yarısı da kapkara katrana benzeyen; kenarı hiç görünmeyen, onu gören insanların aklının paramparça olduğu, acayip ve büyük bir su olan Kan Suyu’nu gördü. İmam Ali, o suyu görüp ürktü. Mübarek Düldül’ü çok hızlı sürüp dağdan düze indi. O suyun kenarına geldi. Kıpkızıl bir kana benzediğini, bir kenarının kapkara katrana benzediğini gördü. İmam Ali’nin bin yüz kulaçlık kemendi vardı. Eline alıp suya saldı. Kemendi hiç dibine ulaşmadı. Yine çekip çıkardı. “Eğer suyun kenarı böyleyse ya orta yeri nasıl olur.” dedi. Meğer İmam Ali, mübarek Düldül’ün üzerinde üç gün üç gece suyun sağını solunu dolaştı. Çıkar yol bulamadı. Dönüp dolaşıp o suyun kenarında bir büyük kemik kalmıştı. O kadar kocaman bir kemikti ki İmam Ali, o kemiği görüp şaşırıldı. “Bu da nedir?” deyip dururken öylece bir tarafa baktı. Karşıdan kızıl bir şey görüldü; ama oldukça uzaktı. Uzaklığı yirmi günlük yol olurdu. Güneş gibi şöyle parlıyordu. İmam Ali, onu gördü. “Acaba bu ne olabilir?”

dedi. Hâlbuki o, güneş gibi parlayan Kan Kalesi'dir. Yirmi günlük yoldu ve o kemik gibi görünen büyük bir köprüydü.

36b/10 Kan Kalesi'ne vardığında o köprüde bütün canavarlar başları büyülenmişti. Eğer bir kişi o sudan geçip o köprüyle karşılaşırsa o bütün canavar başları, yüksek sesle bağırırlardı. Ta, Kan Kalesi'nden o bağırıtı duyulurdu. Oysaki suyun ondan başka yerinden geçmeye asla imkân yoktu. Eğer gemi ile istersen o suyun içinde kandan canavarlar vardı. Yüz kulaç uzunluğu vardı. Gemi hiç geçemezdi, yutardı. Katrandan da canavarlar vardı. Onlar da aynıydı; ama o kemikle işaretlenen o yerde, o canavarlar yoktu. O kaleyi Hz. Süleyman (Ona selam olsun.)'ın yaptırdığı anlaşılın, diye işaretlenmişti. O köprüyü de Hz. Süleyman (Ona selam olsun.) astırmıştı. Onlardan sonra nice padişah bu kaleye şah olmuştur. İmam Ali, bunları görünce düşündü. Rüya değilse, görünen Kan Kalesi'dir." deyip kemiğin üzerinden yere indi. Çaresiz kaldı. "Ey âlemlerin İlah'ı! Ne yapayım? Kuş değilim ki uçup geçeyim, gemi de yok ki binip geçeyim. Eğer dönüp gidersem 'İmam Ali, sudan korktu.' derler. Ne yapayım, ne önlem alayım? Hâlimi sen biliyorsun. Rabb'im! Ben çaresiz kuluna yardım etmeni diliyorum. Bu Kan Suyu'nu geçmeme yardım et." deyip yalvardı. Başından imamesini çıkarıp yüzünü ve gözünü toprağa sürerek Yüce Allah'ın huzurunda feryat edip ağladı. Kan Suyu'nu geçmek istedi ve "Çok güçlü, cömert ve güzellik sahibi Allah'ım! Senin emrinle suyu geçeceğim. Ey Allah'ım! Ben kuş değilim ki uçayım. Bugün dönüş ancak sanadır." şeklinde içtenlikle dua ederek ağlayıp sızladı. İmam Ali feryat etti.

37b/10 Yüce Allah'ın huzurundan ses geldi: "Ya Ali! Seni bu sudan geçirmek kolaydır. Ya Veli! Sana kutsal kılıcı verdim. Ey dost! Adı bilinen, ünlü Zülfikar'ı tut. Ey kendisinden razı olunan, ey ünlü ve cömert kişi! Kan Suyu'na dertli bir şekilde Zülfikar'ı çal." O mert kişi, onu duyunca Allah'a minnettarlığını ifade etti. Aliyyülmurtaza, kalktı. O Veli, suya doğru öyle girdi ki bu büyüklüğü kimler görmeliydi. Allah, o Ali kulunu kaldırdı, Ali de suya adım attı. Ulu ve şanı yüksek olan Allah'ın gücüyle Zülfikar'ı çalınca iki kişinin gideceği öyle tanınmış güzel bir yol oldu. O seçkin yiğit, onu görünce şükredip toprağa yüzünü öyle sürdü. Aliyyülmurtaza, Muhammed Mustafa'nın temiz ruhuna bir salavat getirdi. İmam Ali, yüce ve güzel Hazreti Allah'ın bu olağanüstü ve güzel yardımını görünce çok şükretti. Hemen kalkıp yüzünden toprağı sildi. Düldül'ün yanına vardı, onun da gözyaşını sildi. "Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla!" deyip Düldül'e bindi. Suyun geçidinin yanına geldi. Bir araba geçecek kadar yol olduğunu gördü. İmam Ali, yine Allah'a feryat edip ağladı.

“Ey dost olan Allah’ım! Benim gibi böyle çaresiz kuluna yardım ettin. Huzurunuzda yakarıyorum. Zülfikar’ı çaldığım yol, kıyamete dek yol olsun.” diye Allah’a dua etti. “Ey benim aslanım İmam Ali! Ta kıyamete kadar dursun.” diye yüksek bir ses geldi. İmam Ali, bu cömert yardımı gördü. Yüce Allah’a çok şükretti. Nasıl hikâyedir, uzatmayalım.

38b/06 Ey dostlar! Söylentiği hayırlı eyle. O yolun öylece kaldığı söylenir. O yoldan geçen asla Kan Suyu’nu göremezdi. O yola İmam Ali yolu denilirdi. Misafirler, döne döne savaştan yiğit Ali’ye haber verdiler. İmam Ali hevesle o köprü’nün üzerinden geçti. Öte yakasına vardı. Köprü’nün öte yakasında, iki tarafında yol gidecek yerde büyük bir kemiğin çakıldığını gördü. Yol o kemiğin üzerinden gider. İmam Ali, o kemiğin üzerine çıktığında bir büyük ejderha başı asılıydı. İmam Ali ona yaklaştı. O ejderha başı hareketlenip hemen bir kez bağıarak İmam Ali’ye saldırdı. İmam Ali de ejderha başına kılıcı öyle bir vurdu ki ejderhanın başı parça parça oldu. Bu defa büyüler etkisiz hâle getirildi. İmam Ali, ilerledi. Bir burç gördü. Dünyada ne kadar canavar var ise o burçta büyü yapmışlar. İmam Ali, hepsini mükemmel bir ilimle etkisiz hâle getirdi. Üç gün, üç gece gitti, dördüncü gün o köprü’nün öte başına vardı. Köprü’nün bir başında kocaman bir kedi başı ve bir tarafında da kocaman bir köpek başı olduğunu gördü. İmam Ali bunlara yaklaştığında o kedi başı, ağzını açıp kedi gibi yüksek sesle miyavladı. Öyle gür sesle miyavladı ki yerlerin ve göklerin yıkıldığını sandılar. İmam Ali, ona da kılıç ile vurup düşürdü. O köpek başına öyle vurdu ki bütün dünya titredi. İmam Ali, köprü’nün öte başına geçti.

39a/15 Kan Kalesi’nin, o yere yedi günlük yol uzaklığında olmasına rağmen o kedinin bağırmasını kalenin padişahı da işitti O padişahın adına lanetli Kahkaha denirdi. O bağıрма melun Kahkaha’nın kulağına kadar geldi. Kahkaha, Hey bre hey, diye bağırap “Ey vezirler, canınızla neden durursunuz; şimdi büyüler bozuldu, Kan Suyu’nu geçtiler. Çünkü büyük kedi başı bağırdı. Çabuk varıp bir bölük atlı gönderin ki ne olup bittiğini öğrensinler.” dedi. Padişah bu haberi söyleyince Kıstas adlı bir vezir, davranıp giderek yüz pehlivanı silahlandırdı. Zırhlı silahlarla donattı. “O büyüleri her kim bozduysa varın, alıp huzuruma getirin.” deyip Kan Suyu’na doğru gönderdi.

39b/14 İşte, bunlar İmam Ali’ye karşı gittiklerinde İmam Ali, köprüden ayrılarak bir ulu ovaya düşmüştü. Önünde bir dağ gördü. İmam Ali, o dağın üzerine çıkıp baktı. Gül, gül bahçesi ve büyük meyve bahçelerinin olduğu, bülbüllerin öttüğü, seyredilecek sayısız şeylerin bulunduğu, bir büyük ova gördü. O ovada büyük bir ırmak, o ovayı çevrelemiş.

İmam Ali, dağın yukarisından baktı. Kızıl bir şey göründü. Oysaki bu görünen kızıl şey, Kan Kalesi'ydi. İmam Ali, dağdan indi. Şu esen yel gibi yola koyulup gitti. İşte İmam Ali, kaleye doğru giderken lanetli ve gaddar Kahkaha'nın emriyle vezirlerin gönderdiği yüz altı tane muhafız da tam donanımlı silahlarıyla durmaksızın gidiyordu.

40a/10 İmam Ali, gelen o atlıları gördü. O gece, demirden elbiselerle kuşanmış yüz kırk kadar atlı, karşıdan belirdi. Doludizgin geliyorlar. Ama bunlar; gözleri yıldırım gibi parlayan, kendisi ejderhaya benzeyen, ata binmiş bir genci gördüler. Şöyle ki belinde iki çatalı, bir birinden ayrılmayan bir kılıç vardır. Kendisi de heybetli bir pehlivandır ki heybetini ve sağlamlığına denilecek bir şey duyulmamıştır. Gözleri, yıldırım gibi parlıyor. İmam Ali'ye yaklaştılar. İmam Ali'yi tutup bağlayarak alıp gidecekler. İmam Ali'yi bu heybetle görünce hemen nefesleri kesildi. Tutup getirmeye güçleri kalmadı. Atlarından indiler. İmam Ali'ye doğru yürüyerek gelip onu karşıladılar ve "Ya Pehlivan! Bizim padişahımız Kahkaha Sultan, sizi övdü. ' O yiğit, iyilik yapıp bizim huzurumuza gelsin. Hangi şehir ve milletten olduğunu söylesin ve de bizim konduğumuz olsun.' dedi. Nasıl buyurursunuz? Bizler onun için, ayağınızın toprağına yüz sürmeye geldik." deyip sustular. İmam Ali, bunların cevabını işitince "Uygundur, varalım. Orada bize saygı duyacağımız bir ulu padişah nasip oldu. Bizim isteğimiz onun ordusuna denk gelmekti." deyip hile yapmaya başladı. Sonra bunlar ile yola çıktı. Bunlar, İmam Ali'nin yüce şahsiyetine itibar edip sayarak İmam Ali'yi aralarına alıp gittiler. Arada bir İmam Ali'nin atına ve kılıcına bakıp hayran oluyorlardı. İmam Ali, bunları lafa tutup kandırdı ve de bunlarla yola koyulup gitti.

41a/07 İmam Ali, "Ey dostlar! Size bir sorum vardır, soracağım. Soruma cevap verin." dedi. Onlar, "Söyle, dinleyelim." dediler. İmam Ali, "Dostlar! Bu şehrin adı nedir? Padişahının adı nedir ve de hangi dine tapar?" dedi. "Ya pehlivan! Bu bizim şehrimize Kavis şehri derler. Padişahımıza Kahkaha Sultan derler. Kalemize Kan Kalesi derler. Padişahımız güneşe tapar. Biz de ona taparız. Tanrımız padişahımızdır. Çok Zengindir ve askerinin sonu yoktur. Ayrıca cenneti ve cehennemi vardır. Cenneti içinde hurileri ve cehennemi içinde zebanileri vardır." dediler. İmam Ali, "Ey dostlar! Allah için doğru söyleyin. Padişahınız, sizi bana mı gönderdi ve benim geleceğimi nereden bildi?" dedi. Onlar "Ya pehlivan! Bir defa, sana doğru söyleyelim ki bu köprüde bizim çok büyümüz vardır. Kan Suyu'nu geçen adamın elbette önce o köprüdeki nice canavar başları ve büyülerle karşılaşması gerekir. Üzerine denk gelen kişiyi öldürecek büyüler vardır. Ta, bir başında bir kedi başı vardır. Onun, öldüğü zaman çok acı acı bağırması gerekir.

Ondan dolayı bu büyülerin bozulduğunu anlarlardı. Padişahımız, kedi başının kavgasını ve bağirtısını işitti. Tılsımların etkisiz hâle geldiğini, Kan Suyu'nun geçildiğini anladı. Bize emretti. Gidin, her kim o büyülerini bozup Kan Suyu'nu geçtiyse yakalayıp getirin.” dedi. “Huzurunuzda yetişip hemen sizi görünce yakalayıp padişahımıza götürmek istedik; ama sizin heybetinizden ve sağlamlığınızdan hayrete düştük. Tutup bağlayacakken yüce şahsiyetinize bağlandık. Ey efendim! O Kan Suyu'nu nasıl geçebildin ve o büyülerini nasıl etkisiz hâle getirdin? Bize anlat.” dediler.

42a/08 İmam Ali, “Ey dostlar, benim hünelerim çoktur. Kan Suyu'nu geçmek benim için kolaydır.” dedi. Bunlar, İmam Ali'nin bu cevabını işitince hayran kaldılar. İmam Ali'ye “Ey efendim! Sizler hangi şehirden geliyorsunuz? Adınızın ne olduğunu ve ne amaçla geldiğinizi bize söyleyin. Biz de gidip padişahımıza haber verelim.” dediler. İmam Ali, bunlardan bu cevabı işitince “Ey yoldaşlarım! Benim adıma Amık bin Vec derler. Horasan şehrinde geliyorum. Dünyayı dolaşan bir gezginim. Benim hünelerim çoktur. Halk arasında savaşçılık sanatını iyi bilirim. Hiç gitmediğim şehir yoktur. Hangi şehirde olursa olsun ben, bir ulu padişahın adını haber alırım. Varıp o padişahın askeri varsa eğitirim. O bahşisi alırım. Sonra şehrimde giderim. O bahşisi, eşim ve çocuklarımla yerim. Bu padişahın adını duyunca ona dua ettim, yol alıp bu şehre geldim. Bu kez Kan Suyu'na uğradım. Orada olan büyülerin herbirini bir hünelerle geçtim. Bu köprüye uğradım. Orada olan büyülerini bozdum. Kaç gündür yol yürüyorum. İşte sizlere de yetiştim. Yüce Allah'a şükrolsun, işimiz dosdoğrudur. Sizler de gidin padişahınıza haber verin. Eğer isterse askerlerini eğiteyim; eğer istemezse dönüp başka bir padişaha dahi giderim.” dedi. Bunlar bu cevabı işitince “Ey Efendim! Bizim padişahımız senin gibi bir pehlivanı arayıp bulamaz. Senin kendinin, onun hizmetine geldiğini duyarsa çok mutlu olur.” dediler. Ondan sonra gittiler.

43a/05 Kaleye yaklaştılar. İmam Ali, ovanın üzerinin askerle dopdolu olduğunu, yüz bin çadırın o ovaya kurulduğunu gördü. İmam Ali, atların sesini ve kişnemesini duyup hayran kaldı. Ve o kale de öyle kaledir ki eğer hızlı bir atlı kişi, on sekiz gün koşarsa bir kenarına zar zor varabilirdi. Ve bu kaleye Kan Kalesi denmesinin sebebi; bu kalenin yedi burcunun kızıl altından yapılması, her ne zaman güneş doğup burcuna yansısa güneşin ışığını kıpkızıl kan rengine dönüştürmesi, yirmi günlük yol uzaklıktan parıltısının ulaşmasıymış. Ayrıca çevresini bir ulu ırmak kuşatmış. Akarsu kenarları; gül bahçesi, bağ ve bahçedir. Bülbüller öter, sayısız eğlenecek şey vardır. İmam Ali, kaleye bakıp gördü. “Ey âlemlerin İlah'ı! Sen, yardım ve ilhamınla bu kalenin fethini bana

nasip et. Ey insanların sıkıntılarını gideren, ey çağrının gereğini yapan Allah'ım!" deyip yalvardı. Ve yine "Sultanım! Ben kendim, bir damla meniden ve bir avuç topraktan yaratılmışım. Benim ne gücüm var ki bu kaleyi fethedeyim. Sana yalvarıyorum! Sen bütün kullarının sıkıntılı işlerini çözensin." diyerek gidiyordu.

43b/09 Hikâyeciler, "Bu Kan Kalesi, öyle bir kaledir ki üç yüz altmış kapısı var. Herbir kapı bir şehre açılır. Çünkü bu kaleyi Süleyman peygamber, (Ona selam olsun.) devlere yaptırmış." şeklinde anlatırlar. Bunlar kaleye yaklaştılar. Kale halkı, İmam Ali'yi görünce hayran kaldı. Heybetini ve sağlamlığını gördüler. Yüce ve güzel Allah, İmam Ali'yi onlara gayet heybetli gösterdi. Bunların hepsi, gelip İmam Ali'nin elini öptü. Herbiri hoş geldin, deyip saygı gösterdi. Sonra İmam Ali'nin önüne düşüp yüksek bir makamda misafir ettiler. Önüne yemek koydular. İmam Ali, o yüksek makamda yiyip içip eğlendi.

44a/06 Karşıdan gelen muhafızlar İmam Ali'yi ağırlarken kendileri koşup lanetli ve gaddar Kahkaha'nın huzuruna vardılar. Karşısında durdular. Kahkaha başını kaldırıp "Ey muhafızlar! Emredilen yere vardınız mı? Bana ne haber getirdiniz? Söyleyin." dedi. Onlar, "Sultanım, gittik; şu karşı dağın ovasında bir kişiyle karşılaştık. Sanki bir aslana benziyor. Atı ve kılıcı, bu memleketin atına ve kılıcına benzemez. O adamın heybetinden korktuk. Tutup bağlayarak huzurunuzda getirmeye gücümüz kalmadı. Hemen karşısında saygı gösterdik. 'Padişahımız seni ister, teşrif edin.' dediğimizde o yiğit 'Sakıncası yok, uygundur, gidelim.' dedi. Kılavuzluk yapıp yola koyulduk. Yolda giderken durumunu sorduk. O bize 'Ey yoldaşlar! Ben Horasan şehrinden geliyorum. Benim adıma Amık bin Vec derler. Ben de hünerler çok fazladır. Ben dünyayı geziyorum. Gitmediğim hiçbir şehir yoktur. Herhangi bir şehirde büyük bir padişahın haberini alsam hizmetine giderim. Askerleri varsa eğitip bahşişini alırım. O kazancımı ev halkıyla yerim. Ona dua ederim. O kazanç tükendiğinde başka bir padişahın memleketine giderim. Bu Kahkaha Sultan'ın padişah olduğunu duyunca yola çıkıp bunun hizmetine geldim. Yolda Kan Suyu'na uğradım. Bir hünerle Kan Suyu'nu geçtim. Bir köprüye uğradım. Orada olan büyülerin herbirini bir hünerle bozdu. Epey yol aldım, sizleri duydum.' dedi. Onunla ilgili bilgileri öğrendik, götürüp büyük kapının önünde misafir ettik. Önüne yemek koyduk. İşte, yiyip içip durmaktadır. Ne buyurursunuz. Gidip o yiğidi huzurunuzda getirelim mi? Yoksa yoluna mı gitsin?" deyip sustular.

45a/06 O din düşmanı, muhafızlardan bu haberi duyunca pek öfkelenip ‘‘Hile ile gelmiş, bize bir zararı dokunmasın.’’ dedi. Muhafızlar, ‘‘Sultanım, o kişi ne yapabilir ve elinden ne gelir? Sadece sultanımdan bir yardım istemek için gelmiştir.’’ dediler. O lanetli Kahkaha, ‘‘Ey muhafızlar! Gidin, o pehlivanı üç gün üç gece ağırlayın, dördüncü gün onu benim huzuruma getirin. Ben onu gördüğüm an anlarım. Ayrıca büyük kapıdan geçirin, benim görkemimi görsün.’’ dedi. Muhafızlar; o din düşmanı kâfirden bu cevabı işittiler, gidip İmam Ali’nin huzuruna geldiler. İmam Ali’yi üç gün üç gece ağırlayıp ilgilendiler. İmam Ali büyük makamda yiyip içip eğlenmekteyken şimdi bizim hikâyemizin sırası, Halid bin Velid’e geldi.

45b/05 Halid bin Velid, çobandan ayrılınca mübarek Döldül’ün izini takip etti. Bunca gün yol yürüdü. Halid bin Velid Pehlivan susuzluktan dolayı çok fazla gücü tükenip bunaldı. ‘‘Ey ölümsüz Padişah! Fakir kulun olan ben, oldukça bunaldım. Atım da bunaldı. Ben çaresiz kuluna yardım ve ilham et. Sevgili kulun Muhammed hatrına.’’ diye her türlü eksiklikten uzak ve yüce olan Allah’a feryat etti. Yüzünü, gözünü ve sakalını toprağa sürüp medet, dedi. Elini yüzüne sürdü. Sonra atına binip yola koyuldu. Üç gün, üç gece gitti. Dördüncü günü karşısında bir dağ göründü. Atını sürüp o dağın üzerine çıktı. Dört bir yana baktı. Büyük bir ova gördü. Her tarafa ırmaklar akıyor. Sahranın bir kenarında büyük bir ağaç bitmişti. Gölgesi bir padişahın ordusunu kaplayacak kadardı. O ağacın dibinde büyük bir pınar vardı. O pınarın suyu o ovayı kuşatmış ve o uçsuz bucaksız ovada kıra karşı görkemli bir şekilde durmaktaydı. Halid bin Velid; o sahrayı, gül bahçesini, pınarı ve askeri görünce Yüce Allah’a yalvardı ve atını sürüp o ağacın dibine geldi. Atından inip çayıra saldı. Kendisi ve atı o pınarın suyundan içti. Yüce Allah’a çok şükürler etti ve biraz yatıp uyudu.

46a/12 Allah’ın nasibiyle, o İmam Ali’ye gelen cariye, yine su doldurmaya geldi. ‘‘Lailaheillallah’’diyerek gelirdi. Halid bin Velid, o an ‘‘kelimeitevhid’’ sesini duydu. Halid bin Velid, bu kez dört tarafına bakındı. Kelimeitevhid getiren bir kadın cariye, Halid bin Velid’i yiğit bir insan olarak gördü. Doğru Halid bin Velid’in yanına geldi, selam verdi. Halid, o kadının selamını aldı. Cariye, ‘‘Ey pehlivan! Sen kimsin, bu şehre ne iş için geldin? Adın nedir ve dinin hangi dindir? Dinin hakkı için doğru söyle.’’ dedi. Halid bin Velid ‘‘Ey kadın! Benim adıma Halid bin Velid derler. Şehrim, Medine şehridir. Dinim, Muhammed dinidir. Bu Şehre İmam Ali adlı bir pehlivan geldi mi?’’ dedi. Cariye onu duydu. Koşup Halid’in ayağına kapandı. Hüngür hüngür ağladı. O, yaşanan olayı anlattı: ‘‘Ey Halid! Benim gibi şu çaresiz; o gittiğinden beri her an

buralarda atının izine yüzümü ve gözümü sürerim. Ey efendim! O zamandan beri halimi kimseye anlatamıyorum.” deyip biraz ağlamaya başladı. Halid bin Velid Pehlivan, cariyenin ağlamasından çok acı duydu. Halid bin Velid, “Ağlama ey cariyeye! Âlemlerin efendisi olan Allah, işimizi rast getirirse Muhammed’in mübarek güzel yüzüne kavuşup görmem için, gelip seni götüreceğim.” dedi. Cariye, Halid bin Velid’den bu karşılığı işitince Halid bin Velid Pehlivan’a dualar etti. Sonra saygıyla gelip Halid bin Velid’e bir çanak süt ve bir poğaçaya getirip önüne koydu. Halid bin Velid, o süt ile poğaçayı yiyip karnını doyurdu; Allah’a şükretti. Sonra atına binip yola koyuldu. ve “Ya cariyeye, o İmam Ali hangi tarafa gitti; bana haber ver.” dedi. O cariyeye İmam Ali’nin gittiği yolu gösterdi.

47a/14 Halid o yola doğru gitti. Günlerce yol yürüdü, çok zahmet çekip kumluca bir yere geldi. Halid ile birlikte atın da gücü tükendi. Sözü kısıtı üç gün, üç gece aç susuz gitti. Atın hiç gücü kalmadı. Halid bin Velid, atın hâlini görünce hüngür hüngür ağladı. Eğer atı bırakıp gideyim dese ata kıyamaz; eğer bırakıp gitmese ölür. Muhammed’in sevgili güzel yüzünden yoksun olur. Mecbur olup geldi, atın iki gözünü öpüp ağladı. “Ey benim atım! Kıyamet gününde her türlü eksiklikten uzak ve yüce Allah’ın huzurunda beni şikâyet etme.” deyip ağladı. Sonra tekrar tekrar atın iki gözünü öptü. O at, Halid’in kendisine olan sevgisinin çok olduğunu gördü. Hemen atın gözlerinden yaş dökülüp aktı. O at, Halid bin Velid’in ayağına yüzünü ve gözünü sürdü. Halid bin Velid, atın bu hâlini görünce kederlenerek ağlayıp sızladı. Bu olağan üstü çaba ile Halid ‘Ya Allah!’ deyip hemen atı sırtına yüklenerek yola koyuldu.

48a/01 Hikâyeciler, şöyle anlatır: Halid bin Velid Pehlivan, atı bir fersah uzaklıktaki yere getirdi. Bu kez Halid bin Velid’in gücü tükendi. Karşısında büyük bir dağ göründü. Halid, atı sırtından indirdi. At biraz canlandı. Halid bin Velid, atı önüne katıp sürdü. Sayısız zorluktan sonra o dağın başına ulaştı ve tepesine kadar götürdü. Aşağıya baktı. Çayır çimenin, bağ ve sebze bahçelerinin, öten bülbüllerin, binlerce şenliğin olduğu güzel bir ova gördü. Ayrıca büyük bir ırmak, o ovayı çevrelemiş, akardı. O ovanın orta yerinde birisi kara atlastan, birisi de kızıl atlastan iki çadır kurulmuş. Çevre yanında çok at var. Halid bin Velid, o ovayı görüp atı sürerek o ırmağın kenarına geldi. İnip biraz dinlendi. Biraz dinlendikten sonra saygıyla yaklaşip hemen onun üzerine atını sürdü. Çadırların yanına gitti. Çadıra yaklaştı. İki güzel kız ile bir güzel yiğit durmadan Allah’ı zikrederler. Halid bin Velid, onları görüp şaşırıldı. “Ali, acaba bu şehre geldi mi?” diye biraz düşünürken onlar da Halid bin Velid’i gördüler. Sanki bir aslana benzeyen, iman

ışığı yüzünde parlayan, güzel, güçlü bir pehlivandır. Ebulhüseyin, yerinden saygıyla kalkıp Halid bin Velid'e doğru geldi. Halid, Ebulhasan'ı görünce selam verdi. Ebulhüseyin, selamını aldı. "Ey Pehlivan! Kimsin ve hangi şehirden geliyorsun, adın nedir?" dedi. Halid bin Velid, "Ey yiğit! Önce sen cevap ver. Bu şehir hangi şehirdir, bu ovada yalnız ne yapıyorsun ve adın nedir? Dinin nedir ve hangi dine inanıyorsun?" dedi. Ebulhüseyin "Ey efendim! Bu ovaya 'Düş Ovası Gelir' derler. Benim adıma Ebulhüseyin derler. Dinim Muhammed dinidir." dedi.

49a/03 Halid bin Velid, duydu. "Ey yiğit! Seninle din kardeşiymişiz. Benim durumumu sorarsan memleketim, Arap memleketidir. Şehrim, Medine şehridir. Dinim, Muhammed dinidir. O Hz. Muhammed'in, hem amcasının oğlu hem de damadı olan Ali'yi yitirdik. Bu şehre gelişim, onun haberini almak içindir. Eğer onu gördüysen bana haber ver." dedi. Ebulhüseyin, Halid bin Velid'den bu cevabı işitti. Hemen atından inip Halid bin Velid'in ayağına kapanıp yalvardı. Elini öpüp bağrına bastı. "Ey Halid bin Velid! Senin şu gözlerine kurban olayım ki Hz. Muhammed'in güzel yüzünü görüp geldin." deyip Halid'i atından indirdi. Atını çayıra bağladı. Halid bin Velid'in önüne yemek koydular. Halid bin Velid o yemeği yedi, karnını doyurdu. Yüce Allah'a şükretti. Halid bin Velid, "Ey Pehlivan! O velilerin efendisi İmam Ali, bu tarafa geldi mi?" dedi. Ebulhüseyin, "Sana müjde olsun ki o efendimiz, buraya geldi." dedi. Kendisiyle yaşanan olayı anlattı. Güreşerek İmam Ali'nin kendisini yenerek imana getirdiğini, Müslüman olduğunu ve kendi emrindeki asker ve cariyelerinin hep Müslüman olduğunu, bir bir haber verdi. Sonra Said bin Ubbad'a takı bulamayıp Hz. Muhammed ve cemaatine danışmadan yolculuğa çıkıp gittiğini, yolda ve ovada her ne olay olduysa hepsini ona bir bir anlatıp haber verdi. Ayrıca bu memlekette hiç malı çok olan bir kale var mıdır, diye soru sorduğunu, kendisinin de Kan Kalesini ona bir bir anlattığını, bu kez ona güç yetirilemeyip gittiğini Halid bin Velid'e bir bir anlattı. Halid, Ebulhasan'dan bu cevabı işitince üzüldü. Hemen atına binip İmam Ali'nin arkasından gitmek istedi. Ebulhüseyin bırakmadı. "Ya Pehlivan! Birkaç gün bekle, ben de seninle birlikte giderim. İmam Ali'yi her neredeyse buluruz. İmam Ali, aşkına kendimiz Kan Suyu'na gidelim. Çünkü ya Halid! Onu aramak zor olur. Biz onu aramaya gideriz, belki o başka yoldan gelir." deyip Halid bin Velid'i bir zaman misafir etti. İkisi de duayla vakit geçirdi. Bunlar sürekli yolları bekledi.

50a/08 Hikâyeciler, şöyle anlatırlar: İmam Ali, büyük kapının yanında bir çadır içinde oturup türlü türlü plan kuruyordu. "Acaba bu kaleyi hangi yöntemle fethedeyim?" diye

düşünüyordu. Ziyafet işi tamam olunca muhafızlar yine padişahlarına dua ettiler. “Sultanım, ne emredersiniz? O misafir yiğidi huzurunuza getirelim mi yoksa istemezseniz izin mi verelim?” dediler. Padişah, “Çabuk gidin, o misafir yiğidi benim yanına getirin.” dedi. Öyle deyince muhafızlar harekete geçip döndüler. İmam Ali’nin yanına geldiler. “Ya Pehlivan! Bizim padişahımız Kahkaha Sultan seni övdü, huzuruna davet etti. Nasıl uygun görürsün?” dediler. İmam Ali, bu daveti işitti. Uygundur, deyip yola koyuldu. Muhafızlar, İmam Ali’yi takip etti. İç kapıdan içeri girdiler. İmam Ali, baktı; iki tarafında tamamı kılıç kuşanmış bir bölük askerin büyük bir kapı önünde hazır beklediğini gördü. Bu şekilde beklemelerinin sebebi, bu kalenin üç yüz yetmiş kapısı olmasıdır. Herbir kapıda bu şekilde asker beklemişti. Bunları hep İmam Ali’ye gösterdi. İmam Ali’nin, bu görkemi görünce mübarek aklı şaştı. Çünkü o kadar asker gördü ki hesabını Allah’tan başka kimse bilmezdi. İmam Ali, bu hâli gördü, Her türlü eksiklikten uzak ve yüce olan Allah’a yalvarıp ağladı: “Ey âlemlerin İlah’ı Allah’ım! Ben çaresiz kuluna sen yardım et. Bu kalenin fethini kolaylaştır. Beni tekrardan sevdiğime kavuştur.” deyip ağladı. Mübarek elini yüzüne sürdü.

51a/05 İmam Ali’ye o kapıların hepsini gösterdiler. Sonra bir ovaya vardılar. Öyle ovadır ki akarsular, öten kuşlar, türlü meyveler, safranlar, karanfiller, zencefiller ve de dünyada olan her türlü bitkinin tamamı bulunmaktadır. Ve her yerine götürmeden geçmeyin, diye emrolunmuştu. İlk önce çölünden başlayıp her yere götürdüler. Tuhaf ve garip şeyler gösterdiler. Sözü kısası, dünyada ne kadar çeşit çeşit canavarlar, meyveler ve bitkiler varsa hep ovada bulunmaktaydı. Bu kale, o kadar hoş gelir ki dille açıklanamaz. İmam Ali, yüce Allah’a yalvardı: “Allah’ım! Bu memleketin fethini İslam ümmetine kolaylaştır.” dedi. Muhafızlar, “Ey Pehlivan! Bizim padişahımızın hazinesini görmek ister misin?” dediler. Velilerin şâhı, sakıncası yok, uygundur; görelim.” dediler. Muhafızlar, dönüp sağ tarafa yürüdüler. İmam Ali baktı; bir demir kapının olduğunu gördü. O kapının önünde on bin kadar kâfir, hepsinin elinde kılıç kuşanılmış, emre hazır durumdaydılar. İmam Ali, muhafızlar ile onların yanına gitti. İmam Ali’yi ağırladılar. O hazinenin kapıcısı vardı. O kapıda bekleyen kâfirlerin büyüğüydü. Adına Emir Feyud derlerdi. Muhafızlar, “Ey Emir! İyilik yapıp hazine kapısını açasın.” dedi. Sözü kısası, İmam Ali’den korkup kapıyı açmadı. Dönüp muhafızlara “Ey saygıdeğer kişiler! Padişahımızın özel mührü olmayınca ben kapıyı açmam.” dedi. Muhafızlar, emir’in bu cevabını işitti. İmam Ali, yanında kaldı ve birkaçı Padişah’ın yanına gittiler. Durumu bildirdiler. Resmî bir ferman istediler.

Padişah, bir ferman verdi ve ‘‘Ey muhafızlar! O yiğit benim hazinemi seyretsin, ayrıca cennetimi ve cehennemimi de gösterin.’’ dedi.

52a/05 Muhafızlar, saygıyla eğilip dışarı çıktılar. Gidip İmam Ali’nin yanına geldiler. O fermanı kâfire gösterdiler. Kapının büyüklüğü doksan kulaçtı. Kâfir, kapıyı açtı, İmam Ali, muhafızlarla içeriye girdi. Baktı, altından ve gümüşten ejderhaları ve aslanları gördüler. Ve dünyada ne kadar canavar varsa hepsi burada bulunmaktadır. Odacıklar vardır. O odacıklarda kimi lalden, kimi zümrüitten, kimi mücevherden yapılmış ufacık kuşlar vardır. Usta sanatkârlar, öyle yapmışlar ki sabah rüzgârı hangi tarafa eserse onlar da o tarafa doğru yönlerini dönüp herbiri türlü türlü güzel sesle öter. Anlatılması mümkün değildi ve de ileriye doğru yürüdüler. Altının gümüşün, incinin, lalin, türlü türlü mücevherlerin yığıldığı odacıklar gördüler. İmam Ali, bu hazineleri gördü: ‘‘Ey âlemlerin İlah’ı Allah’ım! Sen bu hazineleri Müslümanlar için kolaylaştır.’’ diye yalvardı ve ileri doğru yürüdü.

52b/07 Hazine kapısının üstüne konulmuş, Arapça birkaç satır yazılı olan büyük lal taşından yapılmış bir levha gördü. O yoktan var eden Allah, bu kâinatın öncesini ve sonrasını ‘‘ol’’ diyerek yarattı. ‘‘Ol’’ diyerek yine yok olmalı.’’ demiş. Ayrıca Hz. Süleyman (Ona selam olsun.) demiş ki; ‘‘Ey bu makama gelen insanlar! Bu makama ‘Kan Makamı’ derler. Bu kalenin burcu kızıl yakuttan olup duvarı ve taşları kan rengine boyanmış. Onun için kan rengine benzer. Ve bu kale içinde altın, gümüş, lal ve türlü türlü mücevherle doldurulmuş odacıklar vardı. Davud Peygamber (Ona selam olsun.) oğlu Süleyman benim, doğudan batıya hükmetmişim. Devler ve periler benim emrime bağlanmış. Havada giderken bir gün bu makama denk geldim. Gönlüm bu makama hayran kaldı. Hemen devlere emredip bu hazineleri ve bu makamı yaptırdım. Ben, hiçbir tuhaf ve garip şey kalmadığını söyledim. Seyrettim ve ulaşmadığım bir şey kalmadı. Çoğu zaman bu makamı benim sandım. Yiyip içip eğlendim.

53a/10 Bir gün vicdan muhasebesi yaptım. Bu dünya kimseye kalıcı değilmiş. Benim bilge bir adamım vardı. Bilgeyi huzuruma getirip ‘‘Ey Hocam, bizden sonra bu makama gelecek var mı?’’ dedim. O hoca usturlaba el sürdü. Başını getirip saldı. ‘‘Ey dünyanın padişahı! Sizlerden sonra bu makama çok padişah gelecek. En sonunda, son zamanlara yakın da bir kâfir gelecek. Adını Lanetli Kahkaha diye adlandıracak. Hâşâ, tanrılık iddiasında bulunacak. Epey zaman hükmü geçecek. Ona hep Tanrı diye tapacaklar. Bu şehri o lanetli, perişan etse yeridir. Süleyman Peygamber (Ona selam olsun.) bu cevabı işitince ‘‘Ey Bilge! Acaba o kâfir bu şehirde sonsuza dek kalacak mı yoksa onun da

sonu gelecek mi?’’ dedi. O bilge kişi yine o usturlaba el sürüp ‘‘Ey Süleyman, (Ona selam olsun.) sana müjdeler olsun! Ona da ölüm vardır. Ey Allah’ın Peygamberi! Medine şehriden İmam Ali adlı, en son zamanın Peygamberi Muhammed (Ona selam olsun.)’in amcasının oğlu ve de damadı olan bir pehlivan gelecek. Yeryüzünde ona denk bir er olmayacak. Ve de yüce ve güzel Allah, ona adına Zülfikar denilen ilahi gücün kılıcını verecek. Onunla pek çok kâfiri öldürecek. Bir gün İmam Ali, buraya da gelip Lanetli Kahkaha’yı öldürecek.’’ dedi. Hz. Süleyman (Ona selam olsun.), Bilge’den bu cevabı işitip şükretti. Ondan sonra o levhaya da ‘‘Ya Ali! Benim bu fermanımı göresin ve benden ibret alasın. Çünkü bütün dünyayı ele geçirmişim.’’ şeklinde yazmış.

54a/06 Ve Süleyman Peygamber (Ona selam olsun.), bir daha ‘‘Ya Ali! Son peygamber Muhammed Mustafa’ya gidesin. Allah’ın sevgili kuluna benim selamımı ulaştırasın.’’ diyerek kendisini kıyamet gününde şefaatten unutmamasını söylemiş. Ayrıca birçok konuyu vasiyet etmiş. Biz yine sözüme dönelim. İmam Ali onu görünce bir zaman ağladı. Ondan sonra ileri doğru yürüdü. Herbir makamda, Süleyman Peygamber (Ona selam olsun.)’den sonra gelen ve bu Kan Kalesi’ne hükmedip bu hazineleri sahiplenenlerin herbiri, kendi servetlerini yazmışlar; dünyadan yakınmışlar. İmam Ali, hepsinin hikâyesini üzüntüyle anladı. Ondan sonra bir yere geldiler. Herbir köşede ders verici bir olay gördüler.

54b/03 Sonra İmam Ali, muhafızlar ile yollarına devam ederken İmam Ali’nin gözüne bir güzel makam görüldü. Herbiri dille anlatılamayacak, ulu sarayların ve köşkerin olduğu öyle bir makamdır. İmam Ali, makamdan gelen güzel bir kokuyu hissetti. İmam Ali’nin aklı o güzel kokunun zevkiyle etkilendi. Muhafızlara ‘‘Bu güzel koku nereden geliyor ve o karşıdaki makamın adı nedir?’’ diye sordu. Muhafızlar, ‘‘Ey yiğit! O makam Tanrı’mızın cennetidir. O koku cennetten gelir. Ey yiğit! Sana o makamı gezdirelim mi; yoksa yeter mi?’’ dediler. İmam Ali, ‘‘Sakıncası yoktur, uygundur. Onu da görelim.’’ dedi. Bu kez muhafızlar sağ tarafa yürüdüler. O yere geldiler. İmam Ali, baktı; bir yanı altından, bir yanı gümüşten ve halkaları zümrülden olan bir büyük kapı gördü. Öyle büyüktür ki o kapıdan yüz elli kişi yan yana eğilerek geçebilir. Bir yanı yine boş kalırdı. Bunlar kapının yanına geldiler. ‘‘Ey kullarının tövbelerini kabul eden Allah’ım!’’ diye makamda seslendiler. O kapıdan bir güzel ses geldi. Bunların hepsi şaşkına döndü. Kapı açıldı. Bu kapıyı açanın eşi dünyaya gelmemiş bir güzel kız olduğunu gördüler. Başında mücevher taç, belinde ipekten kemer olan kız, İmam ‘Ali’yi görüp ‘‘Ey cesur kişi! Hoş geldin.’’ diyerek bunları içeriye buyur etti.

55a/12 İmam Ali, içeri girdi. Bağlar, bahçeler, köşkler, saraylar gördü. Akarsuların kenarında güller açılmış. Herbir gülün üzerine bülbüller konmuş, ezgili bir şekilde öter. Ve içinde huri kızlarının oturduğu bölük bölük çadırlar kurulmuş. Herbirinin türlü türlü sözle anlatılması mümkün değil. Yiyip içip eğlenerek otururlar. O bahçelerde sözle anlatılamaz çeşit çeşit meyveler vardır. O bahçenin içinde herbirinin farklı suyu olup kimi süt, kimi bal gibi; kimi şerbet, kimi buz gibi soğuk ve şeker gibi tatlı; kimi de duru su akan çeşmeleri vardır. Herbir çeşmenin kenarında çeşit çeşit meyveler bitmiştir ki dünyada ne kadar meyve varsa hepsi orada bulunur. O köşkların herbirisi birbirinden pek görkemli olup o sarayların dört bir tarafını o kızıl duvar kuşatmış. İmam Ali, daha sonra Resulüekrem'in huzurunda "Ey Allah'ın Elçisi! O makamda insanı hayran bırakan, hiç görülmemiş şeyler gördüm. Hepsini söylersem özellikleri anlatılamaz." şeklinde anlatır.

55b/15 İmam Ali, yukarıki saraya çıktı. Üstünde bütün köşklere kırk arşın yüksekliği ve kırk dönüm genişliği olan bir köşk gördü. Odacıklarının içi dopdoluydu. Kimi yontma taştan kimi altından kimi gümüşten kimi inciden yapılmıştı. Ayrıca onun içindeki hurilerin, bir şekilde anlatılması imkansızdı. Böyle huriler gerçek cennette olur. Kâfirlerin içinde, türlü türlü hurileri ve gılmanları çok olan, hesabını Allah'tan başka kimsenin bilmediği şöyle bir bina yaptı. Bunlardan yukarıda inciden yapılmış çadır gördü. Bir mil kadar uzaklıktaydı. Onun yanında hoş nağmeler, nergisler ve çeşit çeşit çiçekler ile süslenmiş öyle güzel makam vardı ki anlatılamaz. Üstelik içi ile dışı huriler ve güzel yüzlü periler ile dopdolmuştu. Ama hepsinin üzerinde yüzünün güzelliği kelimelerle anlatılamayacak, güzel otururdu.

56a/14 İmam Ali, o resim gibi güzel sevgiliyi görünce şaşırıldı. İmam Ali, o güzel kadına Arapça selam verdi. Güzel sevgili "Hoş geldin ey İmam Ali! Yüce Allah'a şükrolsun. Senin mübarek güzel yüzün, bizim gibi zavallıya nasip oldu. Sözü'nün eri olan ey Allah'ın Elçisi!" deyip ağladı. Ali, "Beni nasıl tanıdın ve 'Sözü'nün eri olan ey Allah'ın Elçisi!' demenin sebebi nedir." dedi. O güzel sevgili, "Ey Allah dostu! Ben bu padişahın kızıyım. Adıma Ruhunigar derler. Bu zalim alçak Tanrılık iddiasında bulunur. O, hâşâ! Asla Tanrı olamaz. Tanrı olması için bütün âlemi yaratması ve yine yok etmesi gerek. Şimdi ey İmam Ali! Benim babam kâfirdir. Cennet ve cehennem yaptırdı ve bana bütün hurilerin sultanlığını verdi. Çünkü benim gibi bir güzel, padişah kızlarında dahi yoktur. Beni bu makama bıraktı, hurilerinsultanı yaptı. Bir gece tatlı uykuda uyurken düşümde kıyamet kopmuş. Yüce ve güzel Allah, kendisi hâkim olmuş; bütün insanlar

sorgu sual için beklerler. Ben de kan ter içinde kalıp çok bunalmışım. Neredeyse ölecektim. Ansızın beyaz sancak, sancağın altında da nur yüzlü bir kişinin oturduğunu gördüm. Etrafında güzel yüzlü adamlar toplanmış otururlar. Bir tellal ‘Ahir zaman peygamberi Muhammed Mustafa budur.’ diye bağırır. Ben de görüp ayağına kapandım. Ey Allah’ın Elçisi, bana da şefaet et, dedim. O an benden yüzünü çevirdi. Ben ‘Ey Allah’ın Elçisi, benden yüzünü niçin çeviriyorsun.’ dedim. Bana ‘Senden yüzümü çevirmem, imana gelip Müslüman olman içindir.’ dedi. Ben de samimilikle Müslüman oldum, hemen o an o karanlıktan kurtuldum. O Muhammed (SAV), bana ‘Şimdi imana gelip Müslüman oldun. Kırk günden sonra gör ki İmam Ali, buraya gelerek bu kaleyi fethedecek. Halkımı öldürerek seni bana getirecek.’ dedi. Ben de günleri saydım, işte bugün kırk gün oldu. Benim, onun için ‘Sözünün eri kişi, ey Allah’ın Elçisi!’ dememin sebebi budur.” dedi. Yine tekrar İmam Ali’nin önünde iman getirdi. İmam Ali, onun mucizeler ile olduğunu anladı. “Eğer sağ salim bu kaleyi fethedersen sana müjdeler olsun ki getirip Muhammed Mustafa’yla nikâhınızı kıyacağım.” dedi. Ondan sonra o kız ile vedalaşıp gitti. Kız da o kâinatın Muhammed Mustafa’sının özlemine duydu.

57b/10 İmam Ali, o makamdan aşağıya indi. Muhafızlar, yanına gelip “Ey yiğit! Yine gezecek misin yoksa gidelim mi?” dediler. İmam Ali, “Şimdi geri dönelim.” dedi. İmam Ali ile muhafızlar, cennetten dışarı çıktılar. “Tanrı’mızın cehennemini gezmek ister misin.” dediler. İmam Ali, davranın, dedi. Hemen İmam Ali’nin önüne düştüler. Bu kez sol tarafa gittiler. Cehennem makamına vardılar. İmam Ali, genişliğinin sonu olmayan bir derenin içinde yedi yerde dumanların çıktığını gördü. O duman dünyanın yüzünü kaplamış, ayın ve güneşin parlaklığını ve ışığını yok etmiş. İmam Ali bunu görüp yaklaştı. Bir derenin içinde büyük bir kuyu var. O kuyunun önünde kara bir taht kurulmuş. O tahtın üzerinde çirkin yüzlü bir kâfirler ellerinde gürzleri tutarlar. Yani bunlar cehennem zebanileridir. Taht üzerinde oturan lanetli olanı, reisleri olur. İmam Ali, baktı: O yedi cehennem içinde türlü türlü korkunç canlılar ve herbiri kocaman akrepler gördü. Gerçekten cehennem olduğu için o kâfir, bu canlılarla cehennemin içini doldurmuş. İmam Ali, bu hâlleri görüp “Ey padişahlar padişahı! Hoş, temiz padişahsın. Bir kâfir sana ortak koşsa cennet ve cehennem ile sen onu öldürmez misin?” dedi. İmam Ali, o an biraz feryat edip sonra muhafızlarının yanına geldi. Onlarla çıkıp gitti. Buradaki cennet ve cehennemi Şeddad bin Ad’ın yaptırdığı söylenir.

58b/06 İmam Ali, türlü türlü şeyler düşünmektedir. İmam Ali, muhafızlar ile gidip Büyük bir kapıya vardı. Bir duvar yapılmış; doksan arşın yüksekliğinde, kırk arşın

enindedir. Bu Lanetli Kahkaha'nın dış harem kapısıdır. Muhafızlar kapıyı açtılar. Kapıcılar dışarı çıktı, kapı açıldı. İmam Ali, muhafızlarla içeriye girdi. İmam Ali, kapının iç tarafında herbiri çeşit çeşit silahla hazır, emir bekleyen bir yüz bin kadar asker gördü. Oradan da geçip bir kapıya vardılar. Önceki kapıdaki gibi tamamı hazır ve emir bekleyen nice yüz bin asker gördü. İmam Ali'ye uyarıda bulunuldu. Hikâyeyi uzatmayalım. Her ne kadar kapıya uğradıysalar bunun gibi yüz binlerce görkemli şeyi gösterdiler. Orayı da geçtiler.

59a/03 Büyük bir ovaya geldiler. Bu sahrada o kadar atlı vardı ki hepsi hizalı bir şekilde atları dinlendiriyordu. O atlar için o kadar arpa ve yulaf yığılmış ki dağlar gibiydi. Oraya gelince muhafızlar, atlardan indiler. Herbiri, atlarını bir yere bağladı. İmam Ali de mübarek düldülü otlu bir yere bağladı. Orada akşam oldu. Bunların hepsi atlarının yanına yerleşti. Sabah olunca İmam Ali, kalkıp ezanını okudu, namazını kıldı. Sonra muhafızlar yanına geldi. "Ey yiğit! Atlarımızı burada bırakalım. Çünkü ötesine atla gidilmez." dediler. İmam Ali'yi alıp gittiler. İmam Ali, baktı; bir şehrin orta yerinde bir büyük bina gördü. O binanın cilası, zümrüten olup aynı minare gibi parlıyordu. Bir mil kadar genişliği vardı. Yüksekliği geri kalan evlerden yetmiş arşın fazlaydı. İmam Ali, şaşırıldı. Ansızın o saraya gün doğdu. Dokununca o sarayı nur bürüdü. İmam Ali biraz seyretti. Orada dille anlatılamayacak güzel bir yer vardı. Ayrıca insanları o kadar güzel yüzlüydü ki anlatılamaz. Ve bu büyük şehrin ortasında bir büyük meydan vardı. O lanetlinin sarayının karşısındaydı. O meydanın büyüklüğü on beş mil kadar vardı.

59b/11 İmam Ali, muhafızlarla saraya yaklaştı. O saray lanetli Kahkaha'nın özel sarayıydı. Saray halkı, İmam Ali hazretlerini görünce görkemine ve sağlamlığına hayran oldular. Muhafızlar, çavuşlara "Gidin, padişaha haber verin. O misafir yiğidi getirdik." dediler. Çavuşlar gidip o lanetli köpeğe haber verdiler. Lanetli Kahkaha, "Tutup getirin, göreyim." dedi. Çavuşlar, yüce Allah'ın aslanı Hz. Ali'yle gelip saraya doğru gittiler. İmam Ali, o lanetlinin sarayının önüne gelip siyah abanozdan bir merdiven olduğunu gördü. Merdivenin basamağının sayısı, üç yüz kırk ayaktır. Gözleri kamaştıracak kadar yüksek olan saraya bakılamazdı. Ve o merdivenin herbir basamağında birer yırtıcı canavar bağlamışlar. O canavarları tutmak için canavarların üzerine birer muhafız koymuşlar. İmam Ali, bu görkemli şeyleri görünce hayran olup kaldı. Nasıl hikâyedir uzatmayalım. İmam Ali, muhafızlarla o merdivenden yürüdü. Ta kuşluk vaktine kadar yukarıya çıktılar. Tam olarak lanetli köpeğin saray kapısının önüne geldiler.

60b/01 İmam Ali, baktı; genişliği kırk kulaç, yüksekliği yetmiş kulaç olan ve katışıksız lal taşından yapılmış bir kapı gördü. İmam Ali, muhafızlarla yukarıya çıkınca baktı. Meğer doğuya bakan sarayın içi ve dışı altından ve gümüşten türlü mücevherlerle doluydu. Duvarları altından görünmüyordu. O sarayın içini öyle parlatmış ki parlaklığından ışığa bürünmüş. Ayrıca İmam Ali, o sarayın içinde yedi yerde taht kurulduğunu, herbirinin çeşit çeşit kıymetli taşlardan süslü olduğunu gördü. Bunların hepsinden yukarıda yüksekliği yirmi yedi kulaç olan bir taht kurulmuş. O taht lanetli Kahkaha'nın tahtıymış. Lanetli, o tahtın üzerinde otururken güneşe karşı yönelip soyunarak başını açmış. Güneşe karşı başını secde edip yalvararak "Allah'ım! Bana bu padişahlığı sen verdin. Bu kadar ili ve şehri benim yönetmemi emrettin. Ve bunca imkanı, kaleleri ve askeri bana sen verdin. Sen benim Tanrı'msın; sen, bana yardım et. Çünkü bu bütün yaratılmışların Tanrı'sı benim." deyip güneşe karşı dua ederd. Lanetli iğrenç kişi hâsâ, asla bu yüzle Tanrı olamaz. Tanrı dediğinin 'ol' deyip bu tüm kâinatı yaratması, yine isteyerek bu tüm kâinatı yok etmesi gerekir. Ortağı ve benzeri olmaz. Hiçbir organa ihtiyaç duymayan bir padişaktır.

61a/10 İmam Ali'nin haberini verelim. İmam Ali, o iğrenç lanetlinin sözünü işitti. Bir kez içinden ah çekip ağladı ve "Ey güçlü Padişah! Sen bana yardım ve ilham et. Bu lanetliyi aslan gibi bozguna uğratayım." deyip yalvardı. İmam Ali ileri yürüdü, sağ ve sol tarafında, makamda yüzer vezirin oturduğunu gördü. O din düşmanı lanetli Kahkaha, secdeden o pis başını kaldırdı. Çeşitli ipek elbiseler giyip o pis başına bir kıymetli taç takarak yine tahtına oturdu. Bütün vezirleri ve beyleri gelip birden ayağına kapanıp yalvardılar. O lanetlinin önünde secde ederek ağlaştılar. Ve "Ey bizim Tanrı'mız! Sen bize yardım ve ilham et." dediler. O lanetli "Sizi hep bağışladım." diye uygunsuz söz söyledi. O kâfirler de birden yere kapanıp mutlu oldular.

61b/10 Halk biraz sakinleşince hemen saygıyla eğilip İmam Ali'yi içeriye çağırdılar. İmam Ali, içeri girip dualı sözler söyledi. Bir aslana benzeyen, görkemli ve sağlam bir pehlivan olan İmam Ali'yi görünce neredeyse lanetli Kahkaha'nın; yüreği ağzına gelip içinde canı titreyecekti. Lanetli köpek, şaştığından dolayı "Ey yiğit! Biraz ileri gel. Yüce Hazreti Allah'ın aslanı İmam Ali de ileri yürüdü. Saygılı bir usulle bir köşede oturdu ve başını yere indirip hiç konuşmadı. Lanetli Kahkaha, İmam Ali'den bu saygılı davranışı görünce başını kaldırıp "Ey yiğit! Hangi şehirden geliyorsun, adın nedir, ne amaçla geldin? Acaba o Kan Suyu'nu nasıl geçtin ve o büyüleri nasıl etkisiz hâle getirdin? Peki, kaleye nasıl geldin?" dedi.

62a/08 İmam Ali, ‘‘Ey Melik, ben Horasan’dan geliyorum. Benim adıma Vec derler. Bende hüner çoktur. Dünyada eşim benzerim yoktur. Savaşçılık sanatını iyi bilirim. Benim gitmediğim hiçbir şehir yoktur. Herhangi bir şehirde bir padişah haberini işitirsem ben at sürüp ona giderim. Askerleri varsa eğitip bahşişimi alırım. Yine şehrimde giderim ve o malı eşim ve çocuklarımla yerim. O mal tükenince yine bir padişaha daha giderim. Sizin dünyada eşinizin benzerinizin olmadığına dair niteliklerinizi duyunca o anda kendimi kaybettim. Horasan’dan çıktım. Niyetlenip heveslenerek günlerden bir gün Kan Suyu’na geldim. Ne yaptysam yaptım. Kan Suyu’nu bir beceriyle geçtim. Bir gün bir yere geldim. Köprüde birçok canavar başına, büyüler yapılmış. Herbirini bir hünerle öldürdüm. Günlerdir yol yürüdüm. Yolda gelirken muhafızlarla karşılaştım. Aracılıklarıyla işte, yüce şahsiyetinizi görmek kolaylaştı. Eğer askerleriniz varsa eğiteyim; yoktur, dersiniz dönüp başka bir padişahın yanına daha giderim.’’ dedi. O padişah onu işitti ve ‘‘Ey yiğit! Bizde genç askerler çoktur. Eğitimi mümkündür. Onları sana verelim, eğit. Eğer isteğin mal ise ben, seni o kadar mala boğarım ki varlıklı biri, derecene ulaşmasın.’’ dedi. İmam Ali, ona dua tarzında sözler söyledi.

63a/02 O lanetli, ortaya sofraya kurulmasını emretti. O kadar nimet geldi ki kelimelerle anlatılamazdı. Ziyafetten sonra şükür şerbeti gelip içildi. Padişah emretti; içki hazırlandı, içmeğe başladılar. Padişah, o misafir yiğide ‘‘İçki verin!’’ diye emretti. İmam Ali’ye içki verdiler. İmam Ali, o içkiden içmedi. İmam Ali, ‘‘Ey dünyanın padişahı! Evden yolculuğa çıktığımda yine eve dönünceye kadar içki içmeyeceğim, diye yemin ettim.’’ dedi. Padişaha İmam Ali’nin içmediğini haber verdiler. ‘‘Bırakın, içmesin.’’ dedi. Onlar da vazgeçtiler. Bunlar yiyip içip eğlenirdi. İmam Ali de kalp temizliğiyle yüce Allah’a yalvardı: ‘‘Ey Allah’ım! Sen bu kalenin fethini ben kuluna kolay bir şekilde ulaştır.’’ dedi.

63a/15 Ansızın dışarıda kalabalık oluştu. Çavuşlar koşuşturup içeriye girdiler: ‘‘Müjdelersun Sultanım! Düşmanın başını getirdiler. O lanetli, bu haberi işitince oldukça mutlu oldu. Sevincinden kendi giydiği ipek elbiseyi o çavuşlara hediye etti. Bir saat geçmeden bir gürültü daha koşturdu. Deve gibi iri yarı bir kâfir içeriye girip o lanetli için başını yere koyarak ululayıp ‘‘Ey Padişahım! İşte düşmanı gör. İmam Ali’nin başını getirdik.’’ deyip o başı ortaya koyup sustular. Lanetli Kahkaha, bunlara da fazlasıyla hediye verip ayağa kalktı. O kelle getiren kâfiri yerine oturttu. Kendisinin giyeceği bütün kıymetli elbiselerini giydirdi. O kelle getiren kâfirin adamlarının herbirine türlü türlü kaftan giydirip çok bahşiş verdi. O kadar hediye verdi ki kelimelerle anlatılamaz.

Sonra lanetli Kahkaha, ortaya sofraya kurulmasını emretti. O kadar nimet geldi ki kelimelerle anlatılamaz. Sonra şükür şerbetleri geldi, içtiler. Padişahın emriyle içki hazırlandı. İçmeğe başladılar. Bu lanetli Kahkaha'nın bunu böyle yapmasının sebebi şudur: İmam Ali'nin nasıl bir pehlivan olduğunu, birçok kaleleri fethedip nice yüz bin kâfiri bir anda öldürdüğünü, Hz. Muhammed (Ona selam olsun.)'in amcasının oğlu ve hem de damadı olduğunu ve birçok kâfiri Müslüman ettiğini işitip biliyordu. Çok korkuyordu. O, bir hile ile gelip bize de bir zararı dokunur, diye çok korkuyordu.

64a/13 Bir gün vezirlerine danıştı: “Acaba bu İmam Ali denilen adamın işi nasıl olur ve onu yakalamanın imkanı olur mu? Yoksa olmaz mı acaba?” deyip vezirlerine sordu. Vezirleri “Ey Padişahımız! O İmam Ali’yi yakalamak isterse Tamruc Pehlivan denilen lanetli yakalar.” dediler. Meğer bu Tamruc, bir padişah oğlu olup oldukça sağlam bir pehlivandı. Yüz kırk arşın boyu vardı. Köpek Kahkaha, o köpek ve lanetli Tamruc’a mektup yazdı. Mektubunda “Ey Pehlivan! Medine şehrinde Muhammed adında bir kimse ortaya çıkmış. Peygamberlik iddiasındaymış. Yeni din çıkarmış. Ve onun hem amcasının oğlu hem de damadı İmam Ali adında bir adam varmış. O Muhammed’in sağ koluymuş, oldukça görkemli bir adammış. Birçok kaleleri fethedip halkını kırmış ve bazılarını da Müslüman etmiş. Birçok ili ve şehri yıkmış, şehirleri Muhammed’in dinine bağlı kılmış. Gittikçe çoğalmaktaymış. Şimdi ey pehlivan! Eğer sen İmam Ali denilen adamı tutup bana getirirsen başvezirim olacaksın.” demiş. Tamruc, “Ben vezirlik istemem, eğer bana kızını verirsen ben İmam Ali’yi tutup sana getireyim.” demiş. Kâfir Tamruc bu cevabı Köpek Kahkaha’ya bildirdi. Lanetli Kahkaha yeniden mektup yazdı. “Şimdi ey yiğit! Eğer sen İmam Ali’yi tutup getirirsen cennetimde huribaşı olan kızımı sana vereceğim.” demişti. Meğer bu kelle getiren kâfir; lanetli Kahkaha'nın, kızını söz verdiği lanetliymiş.

65a/09 Köpek Kahkaha, Tamruc’a “Ey Pehlivan! İmam Ali’yi nasıl buldun, ne şekilde yakaladın ve kellesini nasıl alabildin.” dedi. Tamruc Kâfir, “Ey Padişahım! Siz mektubunuzda İmam Ali’yi tutup getiresin, diye emretmişsiniz. Biz de silahımızı kuşanıp atımıza binerek İmam Ali için yola koyulduk. Çok yol yürüdük. Gece ve gündüz aç susuz çok zahmet çekip İmam Ali’nin memleketine vardık. Çoğu zaman takip ettik. Bir gün bir hurma ağacına Döldül’ü bağlamıştı. Kendisi de hurma ağacına çıkarken arkasından yetişip gürz ile vurup yıktım. Üzerine düştüm. Epey dövüştüm. Hele nasıl olduysa onu yenip başını kestim. İşte huzurunuzda getirdim.” dedi. Lanetli, gönül rahatlığıyla Kâfir Tamruc’un sözünü dinledi. Tebessüm edip gülünce İmam Ali

de güldü. Ama lanetli Kahkaha İmam Ali'nin neden güldüğünü sordu: "Ey yiğit! Gülmenizin sebebi nedir?" dedi İmam Ali, sustu. Tekrar sordu. İmam Ali, "Ey Melik, aniden gülmemin sebebi yoktur." dedi. Lanetli Kahkaha, "Ey yiğit! Elbette gülmenizin sebebinin ne olduğunu bize söylemelisin." dedi. İmam Ali, "Ey Melik! Eğer gülmemin sebebini söylersem bu kelle getiren pehlivanın hoşuna gitmez." dedi. Bu cevabı Tamruc işitti. Aşırı sinirlendi. Lanetli Kahkaha da bu cevabı işitince İmam Ali'ye hitaben "Elbette söylemeden olmaz." dedi.

66a/04 İmam Ali, "Önceden benim Medine şehrine bir kaç kez yolculuğum oldu. Ben İmam Ali'yi pek iyi tanırım. İmam Ali, bir orta boylu, yassı sırtlı, elâ gözlü, kumral sakallı, görkemli olup sanki bir aslana benzer. Ve gülmemin sebebi, bu başın İmam Ali'nin başı olmamasıdır." dedi. O baş getiren lanetli, İmam Ali'nin sözünü duydu. Saygıyla eğilip hemen kalkarak kılıcını beline kuşandı. "Bre gafil! Sen, benim nasıl birisi olduğumu biliyor musun? Ben, senin gibi açgöz bir yalancı görmedim. Sen, beni durmadan yalancı çıkarıyorsun. Seni buraya ecelinin getirdiği şimdi anlaşıldı." dedi. İmam Ali'yi tutup şöyle sıkarak öldürmek istedi. Kahkaha, "Ey pehlivan öfkelenme, iyilik yapıp bu adamı benim hatırıma bağışla. Çünkü bu yiğit bizim konduğumuzdur. Eğer sen bu adamı öldürürsen bizim saygınlığımıza gölge düşer. İyiliğini bağışla; bizim hatırımız için bu yiğidi serbest bırak." deyip yalvardı. Padişah yalvardıkça o lanetli böbürlendi. İmam Ali, o lanetlinin bu kadar kibirlendiğini görünce padişaha "Bu lanetlinin böbürlenmesine dikkat ederseniz size yalan söylüyor ve size hile yapıyor. Eğer bu baş İmam Ali'nin ise sen beni öldür." dedi. O alçak, İmam Ali'nin böyle demesine çok kızıp eline geçse öldürecekti.

66b/12 İmam Ali, kâfirin gözlerinin öfkeden çokça kudurmuş köpek gözüne benzediğini gördü. Bu kez İmam Ali, "Ey lanetli! Gururlu olman ne kötü bir durum. Yoksa dünyada senden başka bir yiğit daha bulunmaz mı? Eğer senin kendine dair ne kadar hünerin var ise işte meydan! Yiğitlik nasıl olur, sana göstereyim. Eğer yok dersen meydanda gerçekten yiğitlik taslarcasına, görgüsüzce konuşup durma." dedi. İmam Ali, bu şekilde karşılık verince o sarayın içinde olan büyük vezirlerin hepsi şaşırıldı. "Bu kişi ne utanmazca konuştu. Meğer bu kişi deli midir yahut öleceği mi gelmiş olabilir. Yoksa bu pehlivana bu şekilde nasıl denk olabilir." dediler. Bu taraftan o lanetli, İmam Ali'nin cevabını işitti. Lanetli Kahkaha, bu durumu makamda bulunanlardan duymayan bir adam kalmadığı için ona alındı. İmam Ali'ye "Ey misafir! Senin, yaptıklarının cezasını ödeme zamanın gelmiş. Çünkü sen böyle laflar edersin." dediler. Lanetli Tamruc,

hemen yerinden doğruldu; sanki bir büyük minare, İmam Ali ise onun yanında zayıfça bir adamdı. Kahkaha Sultan, İmam Ali'nin sözünü duydu. "Ey Yiğit! Sen çıldırdın mı? Düşman olduğun kişi kimdir, biliyor musun?" dedi. İmam Ali, "Ey padişah! Yiğit odur ki meydan yerinde kararlı durur." dedi. Padişah, çok inatlaştığını görünce hemen ikisinin de meydana gelmesini emretti.

67b/06 Padişahın meğer büyük bir meydanı vardı. O meydanda iki pehlivan karşılaşsın, diye emretti. Tellallar da bütün halk toplansın, diye bağırdı. Allah Allah! Üç gün, üç gece o meydana o kadar insan toplandı ki sayısını Allah'tan başka kimse bilmezdi. O büyük meydan insanla doldu. Tamruc denilen lanetli, büyük bir öfkeyle o meydana geldi. Bu taraftan İmam Ali de mübarek Düldül'üne binip Zülfikar'ın hamaylı bağını kuşanarak esen yel gibi gidip meydan yerine geldi. İkisi de yüz yüze geldi. Ayrıca lanetli Kahkaha da kendisine ayarlanan kaçağan bir ata bindi. Beraberindeki yüz bin asker de atlara bindi. Meydana doğru yürüdüler. O meydanda olan asker, lanetli Kahkaha'yı gördü. Görkemi karşısında birden secde ettiler. O din düşmanı gelip güzelce bir yerde yerleşti. Sonra Tamruc Pehlivan, padişahın elini öptü. Padişah emreyledi ve "Ey yiğit! Davran şimdi, düşmanına karşılık ver; ama haksız yere gidip öldürme. Çünkü o kişi haddini bilmez. Belki de sadece bir deli divanenin işidir." dedi. O lanetli harbi bir şekilde hemen vardığımda acımayıp öldüreceğim." dedi. O kâfir, meydan yerinde hazır oldu.

68a/12 İmam Ali de meydana doğru yürüdü. Lanetli Tamruc karşısında durdu. O meydanda duran halk İmam Ali'yi görüp şaşırды. Hepsi türlü türlü söz söyledi. İmam Ali o lanetliyle birlikte geldi. O lanetli, "Ey şaşkın! Saldır bakayım. Eğer ben sana saldırırsam sana asla sıra gelmez." dedi. İmam Ali, "Ey kâfir! Karılar gibi arkadan homurdanma. Beceriğin varsa saldır bakayım." dedi. O lanetli, bu karşılığı duyunca oldukça öfkelenip hemen o gürzünü sıkıca kavradı. Lanetlinin bin dört yüz batman ağırlığında bir gürzü vardı. Kollarını açıp ta havaya kaldırarak İmam Ali'nin üzerine öyle bir öfkeyle indirdi ki eğer dağlara vursaydı paramparça ederdi. İmam Ali, "Ya Allah!" deyip o alçağın gürzüne elini uzatıp çekerek elinden aldı. Kâfirin elinin derisi gürzünün sapında kaldı. İmam Ali, derisiyle beraber gürzü uzağa attı. Kâfir şaşırıp kaldı. Bu kez lanetli'nin bir büyük kılıcı vardı. Kılıcını İmam Ali'nin üzerine öfke ile indirdi. İmam Ali de şahinler gibi kâfirin bileğini tuttu. Öyle sıktı ki kâfirin parmakları dümdüz oldu. Kılıç elinden yere düştü. Kâfir şaşırıp öyle utandı ki eğer yerde delik olsaydı yerin içine girecekti. Yine davranıp bu kez süngüyle saldırdı. İmam Ali,

süngüsünü de durdurdu. Kâfir Tamruc, hayran kaldı. Lanetli Kahkaha ve orada duran halk da İmam Ali'nin bu görkemini görüp hepsi afallayarak hayran kaldı. O meydan yerinde duran halkın üzerine korku düştü. İmam Ali "Ey kâfir! Kendini nasıl görüyorsun? Seviyeni ve yiğitliğini anladın mı? Yiğitlik meydanda belli olur. Şu karılar gibi arkadan görgüsüzce konuşmak hüner değildir. Hani senin beğenmediğin kişi? Gördün mü senin gibi kişinin hücumunu nasıl savdı." dedi. O lanetli, "Sen de saldır, bakalım nasıl bir yiğitsin?" dedi.

69b/03 İmam Ali "Ey lanetli! Sen bana üç defa saldırdın. Allah, fırsat verdi, savdım. Şimdi üç hamle sırası benimdir. Bir hamleyi senin için ve bir hamleyi de Allah aşkına hediye ettim. Hz. Muhammed (Ona selam olsun.) aşkına ey kâfir! Sana bir hamle yapayım. Yiğitsen vaktine hazır ol. Belki imana gelip Müslüman olasın da benim hamlemden ve cehennem ateşinden kurtulasın." dedi. O lanetli İmam Ali'nin bu sözlerini duyunca aşırı öfkelenip çirkin yüzüne yaraşır sözler söyledi. Hâşâ Hz. Muhammed (Ona selam olsun.)'e hakaret etti. İmam Ali, duyunca öyle öfkelenmişti ki sağ ayağını üzengiden çıkarıp sol ayağının üzerine bastı. Zülfikar'ı kınından çıkardı; ama o lanetli de kalkarıyla karşı tuttu. İmam Ali "Ya Allah!" deyip öyle nara attı ki o meydanda duran halkın hepsi kendinden geçip biraz baygınlık geçirdiler. Lanetli Kahkaha da atından yüzükoyun yıkıldı. Bir zaman yattı. O pis yüzüne gül suyu döktüler. Akli başına geldi. Biraz sersemleşti.

70a/07 Hikâyeciler şöyle anlatırlar: İmam Ali'nin narasından on yedi bin dört yüz kâfir, çok korktu, canları cehenneme gönderildi. Ayrıca o naradan bütün âlemin yerinden oynadığı, yerlerin ve göklerin yıkıldığı sanıldı. Dağların ve taşların şu hasta adamlar gibi inlediği ve denizlerin de kaynar kazan gibi bir zaman kaynadığı görüldü. Naradan sonra öyle bir kılıç vurdu ki bedeni ve elbisesiyle ikiye bölünüp yedi kat yerin dibine gitti. Yüce ve güzel Allah, Cebrail (Ona selam olsun.)'e "Sen çabuk aslanım İmam Ali'nin kılıcını tut yoksa öküzü ve sarıbalığı doğrar" diye emretti. Cebrail (Ona selam olsun.) indi, mübarek Zülfikar'ı çekip çıkardı. İmam Ali'nin eline verdi. Ayrıca İmam Ali'nin o narası yüce ve güzel Allah Hazretleri'nin emriyle Medine şehrinde Resulüekrem'in kulağına ulaştı. Resulüekrem, sahabelerine "Ey Dostlarım! İmam Ali'nin narasını duydunuz mu? Acaba böyle vuruşla kime darbe indirdi?" dedi. Resulüekrem el kaldırıp bütün sahabelerle İmam Ali için dua etti. Gerçi, hikâyeciler İmam Ali'nin, kâfir Tamruc'u bozguna uğrattığı şeklinde anlatırlar. İmam Ali'nin büyüklüğünden o meydanda olan kâfirler güz yaprağı gibi savrulmaya başladılar.

70b/14 Lanetli Kahkaha, kâfir Tamruc'un iki parçaya bölünmüş leşinin dağ gibi meydana yattığını görünce oldukça öfkeleni. "Bre gafil! Sen o padişahın oğlunu niçin öldürdün? Pekiyi, ben seni yaşatır mıyım?" deyip bu kez elli bin askerle İmam Ali'nin üzerine hücum edilmesini emretti. Herbiri türlü türlü silahla etrafını kuşattılar. Kahkaha seslenip "Eğer bu gafili her kim bana canlı yakalayıp getirirse vezirim olacak." dedi. Askerleri, lanetli Kahkaha'dan bu müjdeyi duydular. Hepsi, İmam Ali'yi canlı yakalamak için İmam Ali'nin üzerine hücum etti. İmam Ali; kâfir askerlerinin, üzerine hücum ettiklerini ve kâfirlerin hareket tarzlarını gördü. Sağ elini sol gözüne ve sol elini de sağ gözüne koydu. Öyle bir nara attı ki o naradan dört yüz bin kâfirin ödü koptu. Canları cehenneme gönderildi. İmam Ali, "Ey gâfiller! Ey kâfirler! İşte, tanıdıysanız, tanıyın. Abdülmuttalib oğlu, Allah'ın seçkin ve yenilmeyen aslanı Ali işte, burada. Sizin hepinizi öldürmeye geldim. Oysaki ey kâfirler! Müslüman olursanız başınızı benim kılıcımdan kurtaracaksınız." dedi. Zülfikar'ı çekip sağa doğru salladı. Yüce ve güzel Hazreti Allah'ın emriyle Zülfikar, yetmiş arşın uzanır, kâfirleri parçalayıp yere sererdi. Hiç kimse karşısında direnemezdi.

71b/08 Lanetli Kahkaha, İmam Ali'yi tanıyınca ansızın çok korktu. O memleketlerde içeride ve dışarıda bir tane kâfir eğletmeyip hepsinin meydana toplanmalarını isteyince geldiler. Tamamı iki milyon dört yüz bin adet kâfir oldu. Bu kâfirler, bir taraftan İmam Ali'nin üzerine hücum ettiler. Lanetli köpek Kahkaha; "Bre yiğitlerim!" deyip kendisi de savaşa katıldı. İmam Ali de kâfirlerin bu kadar kalabalık olduğunu görüp yüce ve güzel Allah'a yardım duasıyla "Ey yoktan var eden Allah'ım! Yüce varlığınızdan yardım ve ilham olmazsa ben bu kadar kâfirle nasıl baş ederim." deyip yalvardı. Elini yüzüne sürdü. Ulu ve güzel Allah'ın yüce varlığı İmam Ali'nin duasını kabul etti. İmam Ali, Zülfikar'ı çekip iki milyon dört yüz bin kâfire nasıl hücum ettiyse hemen kâfirlerin başını şu güz yaprağı gibi yere döktü. İmam Ali öldürdükçe çoğalıyordu. Bu şekilde yedi gün yedi gece savaştı. İmam Ali, bu yedi gün yedi gece süresince ne bir lokma ekmek yiyebildi ne de su içebildi. Açlık ve susuzluktan bunaldı. Ayrıca kâfirler de o kadar çoğaldı ki hesabını Allah'tan başka kimse bilmiyordu. Gerçi kâfirlerin çoğalmasını İmam Ali de önemsemiyordu. İmam Ali, kâfirleri öyle öldürdü ki İmam Ali'nin ve Zülfikar'ın görkeminden kâfirler, şu güz yaprağı gibi savruluyordu. Şimdi İmam Ali, kâfirleri öldürmekte burada dursun.

72b/02 Hikâyeciler şöyle anlatırlar: İmam Ali, kâfir Tamruc'a vurup attığı sağlam nara, Halid bin Velid'in, Ebulhasan'ın ve Tariki Zengî'nin kulağına kadar geldi. Bunlar bu

narayı duyunca Halid bin Velid, feryat ederek hüngür hüngür ağlamaya başladı. “Ya Ebulhüseyin! Bu gelen nara, İmam Ali’nin narasıdır. İmam Ali, kâfirler arasında kaldığı için narası çok fazla etkileyici geldi. Çabuk! Yola ulaşmak gerekmektedir.” dedi. Hemen o an Halid bin Velid, Ebulhüseyin ve kızlar dahi cariyeleriyle atlara binip zırhlarını kuşandılar. Aceleyle yola koyuldular. Şu esen yel gibi gittiler. Bunların hepsi yola koyulup gitmektedir. İmam Ali gittiğinden beri hiçbir zaman İmam Ali’nin hayali Tariki Zengî’nin gönlünden durmaksızın ne bir saat ne de bir an çıkardı. Çünkü doğrulukla iman getirmişti. Tariki Zengî, İmam Ali’nin narasını işitince İmam Ali’nin kâfirler arasında kaldığını anladı. Tariki Zengî, “Yetişeyim; çünkü narası çok fazla etkileyici geldi.” deyip emredince iki bin asker bir taraftan zırhlarını kuşanıp gitti. O aceleyle kaleden çıkıp şu esen yel gibi yola koyulup gittiler. Giderken önlerinde hiçbir atlının duramayacağı şekilde hızlı gidiyorlardı. “Acaba bunlar, kim olabilir.” dedirtircesine gittiler. Oysaki bu gidenler, Halid bin Velid ile Ebulhüseyin’di. Onlar da arkalarından bir bölük askerin geldiğini gördüler.

73a/12 Halid bin Velid, “Ya Ebulhüseyin! Bu gelenler kim olabilir? Bunların kılığı kâfire benziyor; ama nasıl kişilerdir? Durmamız gerekiyor.” dedi. Halid bin Velid ve Ebulhüseyin yönlerini bunlara doğru döndü. Zenciler de gelip yetiştiler. Tariki Zengî bunların kim olduğunu sormak için at koşturup ileri gitti. Halid bin Velid Pehlivan da atını hızlıca ileri sürüp Tariki Zengî’nin yanına geldi. Halid bin Velid, neredeyse minare gibi boylu olan bir adam gördü. Halid bin Velid, seslenip “Kimsiniz, nereden gelip nereye gidersiniz, hangi dine taparsınız ve adınız nedir?” dedi. Tariki Zengî de Halid bin Velid’i gördü. Bu, dünyada eşi olmayan bir yiğitti. Tariki Zengî “Sen şimdi kimsin, adın nedir, nereden geliyorsun ve hangi dine tapıyorsun?” dedi. Halid bin Velid, “Ya Zengî! Benim adıma Halid bin Velid derler. Medine şehrinden geliyorum. İmam Ali adlı bir yiğidi kaybettiğimiz için geldim. Onu arıyorum. Ayrıca dinim İslam’dır.” dedi. Tariki Zengî, Halid bin Velid Pehlivan’ın bu cevabını duyunca gözleri yaş ile dolup “Dinle sözümü, beri gel ya Halid bin Velid! Sana diyorum, ya yiğit! Ben Ali’nin sevgili, güzel yüzünü görmüşüm. Benim adıma Tariki Zengî derler. Hem huzurunda gerçek Müslüman olmuşum hem de canımı o Muhammed Mustafa’ya feda etmişim.” dedi. Halid bin Velid, o Zengî’nin sözünü duyunca hemen atından inerek Tariki Zengî’nin gözlerinden öpüp Ebulhüseyin’le de görüştü. Onlar o hâldeyken Tariki Zengî’nin askeri gelip yetişti. Oraya indiler, bir zaman oturdular. Yemek yediler. Sonra sohbe başladılar. Herbiri kendi hikâyesini anlattı. Hepsinin isteği seçilmiş olan İmam Ali’ye kavuşmaktı. Çabucak atlarına bindiler. Esen yel gibi yola koyulup gittiler.

74a/12 Günlerden bir gün Kan Suyu'na vardılar. Acaba durumumuz nasıl olur ve nasıl geçebiliriz.” derken ansızın güzel bir köprü gördüler. O, Kan Suyu'nun üzerine kurulmuş. İmam Ali'nin kerametiyle olduğunu anlayıp çok mutlu oldular. Yüce ve güzel olan Allah'a şükürler edip o köprüye gittiler. Ey dostlar! Hikâyeyi uzatmayalım. Bunlar gece gündüz gittiler. Kan Kalesi göründü. Ayrıca İmam Ali'nin narası bunların kulağına kadar geldi. Halid bin Velid Pehlivan, İmam Ali'nin narasını duyunca mübarek gözleri yaşla doldu. Halid bin Velid, yürekten ve içtenlikle öylebir nara attı ki yer ve gök sarsılmaya başladı. Dağlar ve taşlar bir zaman inledi. Halid bin Velid'in narası İmam Ali'nin kulağına kadar geldi. İmam Ali bu gelen naranın Halid bin Velid'in narası olduğunu anlayıp öyle mutlu oldu ki sanki Muhammed'in mübarek güzel yüzünü gördü. İmam Ali, o hevesle kâfirlerin başına dünyayı dar etti. Lanetli Kahkaha Halid bin Velid'in narasını duyunca “Bunların devamı varmış işte! Geldiler, gördünüz mü?” deyip kale kapılarının kapatılmasını emretti. İmam Ali, o kâfirden bu sözleri duyunca askerin bir kanadını dağıtıp kapıda duranları öldürdü. Kale kapısında Seddiiskender gibi durdu.

75a/04 Köpek, domuz ve lanetli Kahkaha; Halid bin Velid, Ebulhüseyin ve Tariki Zengî'nin askerinin gelip yetiştiğini gördü. Bir kişinin bile İmam Ali'nin yanına gelecek cesareti yoktu. Kâfirlere öyle hücum etti ki kapı tarafından kimse gidemezdi. Bu taraftan Halid bin Velid, Ebulhüseyin ve Tariki Zengî'nin askeri gelip yetişti. İmam Ali'nin kınından çektiği kılıcıyla kâfirleri öldürdüğünü gördüler. Halid bin Velid Pehlivan, Medine'de Resulüekrem'e “Ya Resulullah! İmam Ali'yi öyle gördüm ki kâfirlerin arasında kalmış, durmadan öldürür. Sanki kan içinde kalmış kızgın bir deveye benzer.” şeklinde haber verecek. Bu taraftan bunların herbirisi bir tarafa naralar atıp kâfirlere öyle hücum etti ki kâfirler, İmam Ali'nin üzerinden çekildiler. Yanına gelerek elini öptüler. İmam Ali, “Dostlar, tam zamanında geldiniz.” dedi. Halid bin Velid, İmam Ali ile tokalaştı. Ebulhüseyin ve Tariki Zengî, bütün askerleriyle gelip İmam Ali'nin ayağına kapanıp yalvardı. İmam Ali, hepsine dua etti. Sonra oturup biraz dinlendiler. İmam Ali, “Dostlar! Bugün yirmi sekiz gündür ne yemek yedim ne de su içtim. Acaba sizlerde hazır yemek var mı?” dedi. Çabucak yemek hazırlayıp İmam Ali'nin önüne koydular. İmam Ali, o yemeği yedi, biraz da su içti. Ayrıca İmam Ali'nin birkaç yerinden yarası vardı. Onu tedavi ettiler. İmam Ali, biraz rahatladı. Mübarek Düldül'e de yem ve su verdiler. Kâfirlerin her birisi, bir köşeden bakıyordu. Yaklaşmaya kimse cesaret edemiyordu. İmam Ali, bunlara ne yaptığını bir bir anlattı. Bunlar işitip mutlu oldular.

76a/03 Lanetli Kahkaha, İmam Ali'ye yardımcı olarak gelenleri gördü. Önce İmam Ali yalnızken baş edemiyorlardı. Bu kez üç tane ejderha gibi adam daha geldi. Köpek Kahkaha, kâfir vezirlerine "Nasıl önlem alalım. Herbiri, birkaç kişi oluveriyor." dedi. O köpeğin vezirleri "Şahım, niçin tasalanırsın? Onlar kaç kişidir ki birkaç günden sonra yorulurlar. Bunları hep tek tek canlı yakalayıp geriye kalanını öldürürüz." dediler. Lanetli Kahkaha'nın emriyle bir yerde konakladılar. Yedi gün savaşmadılar. İmam Ali de yedi gün dostlarıyla yiyip içip biraz eğlendi. Sekizinci gün lanetli Kahkaha'nın emriyle askerleri meydan yerine geldiler. Savaş düzeni alıp İmam Ali'ye doğru hazır beklediler. İmam Ali de o yiğitlerle beraber, o kâfirlerin karşısında savaş düzeni alıp hazır bekledi. Lanetli Kahkaha'nın emriyle, yüz kırk arşın boyunda, sağlam yapılı bir pehlivan olan Menuc adlı kâfir, meydana geldi. Halid bin Velid, o kâfirle karşılaştı. Kâfir, hemen Halid bin Velid'e hücum edip gürzünü vurdu. Halid, kâfirin gürzünü durdurdu. Kâfir bu kez süngüyle saldırdı. Halid yine durdurdu. Sıra Halid bin Velid'e geldi. Bu kez Halid bin Velid, "Ey kâfir! Müslüman ol, cehennem ateşinden kurtul." dedi. Kâfir, hakaret etmeye başladı. Halid bin Velid Pehlivan, kâfirin Müslüman olmayacağını anladı. "Ben şimdi sana uygunsuz söz söylemeyi göstereceğim." deyip hemen kılıcını eline aldı. Kollarını uzatıp bir "Allahuekber!" dedi. Sonra "Ya Allah!" deyip kâfirin başına bir kılıç vurdu. Kâfirin kalkanını ve başını kesti. Öyle ki kaşına dek iki parçaya böldü. Lanetli dağ gibi yıkıldı. Canı cehennemi boyladı.

77a/03 O yiğit olan kâfir Menuc'un çok sağlam yapılı kâfir bir kardeşi vardı. Kardeşinin böyle acıklı ölümünü gördü. O kâfir Menuc'un kardeşi, kendini kaybedip Halid bin Velid Pehlivan'la teke tek karşılaştı. "Bre gafil! Benim kardeşimin senin gibi bin tane askeri vardı. Adam öldürmek nasıl olur, sana göstereceğim." dedi. Kılıç kuşanıp Halid bin Velid'in üzerine geldi. Halid Pehlivan "Ya Allah!" deyip sıçrayarak kâfirin kılıcını tuttu. Kâfirin kılıcı paramparça oldu. Kâfir, şaşırıp kaldı. Bu kez kâfir, "Sen misin benim kılıcımı parçalayan?" deyip gürze yapıştı. Kâfirin gösterişli, kocaman bir gürzü vardı. Onu eline alıp Halid bin Velid'in üzerine vurdu. Halid Pehlivan "Ya Allah!" deyip kâfirin gürzünün yuvarlak baş kısmını kapıp alarak uzağa attı. Kâfirin elinin derisi gürzün sapında kaldı. Kâfir utandı. Bu kez süngüyle saldırdı. Halid onu da durdurdu. Bu kez sıra Halid bin Velid'e geldi. Halid, "Ey gafil! Gel Müslüman ol. Allah'ı bir ve Muhammed'i gerçek peygamber olarak kabul et. Eğer yok, derseni bir işkenceyle öldüreceğim ki seni gören kâfirler senden ders alsın." dedi. Kâfir hakaret etmeye başladı. Halid, kâfirde anlayış olmadığını görüp hemen eline gürzünü aldı. Kollarını uzatıp kâfirin başını takip etti. Kâfir de başını kalkanının içinde korudu. Halid Pehlivan,

“Ya Allah!” deyip kâfirin başına gürzü öyle bir vurdu ki kâfirin başı güvercin yumurtası gibi dağıldı. Kâfir atından on adım ileriye yıkıldı. Canı cehennemi boyladı.

78a/01 Ey dostlar, hikâyeyi niçin uzatalım. Halid Pehlivan, yalnız başına meydanda birbiri ardınca yüz yirmi dört kâfiri bozguna uğrattı. Lanetli Kahkaha, bu büyüklüğü gördü. Bir kişi, bu kadar başpehlivanımı öldürdü, yine diğerleri de gidecek olursa bir tane canlı adam bırakmazdı. Vezirlerine danışıp bunlar da “Tekerek teker saldırmayla baş edilmez. Hemen bir taraftan saldıralım, belki ele geçiririz.” dediler. Lanetli Kahkaha, bu sözü uygun görüp emretti. İki milyon dört yüz bin asker, arkasında toplandı. Bir taraftan İmam Ali’nin üzerine hücum ettiler. İmam Ali de kâfirin hareketini görüp Halid bin Velid’e “Ya Halid! Sen sağ kanadına hücum et. Ebulhasan’a sen sol kanadına hücum et. Ve Tariki Zengî’ye de sen benim arkamdan askerini sevk edip gel.” dedi. Bunlar İmam Ali’nin sözünü uygun görüp o şekilde karar verdiler. Halid, sağ kanadın kâfirlerine öyle hücum etti ki kâfirlerin başını paramparça edip yere serdi. Ebulhüseyin de sol kanadın kâfirlerine öyle hücum etti ki kâfirin başı güz yaprağı gibi döküldü. Tariki Zengî de aynı şekilde kâfirleri mahv etti. İmam Ali de öyle bir hevesle hücum etti ki sanki Zülfikar’ı dört yüz yetmiş altı kulaç uzanıyordu. Herbir vuruşunda yüz kırk kâfir öldürdü. Allahuekber! Dehşetli bir savaş oldu. Gövdeler kan gibi oldu. Çukur kalmadı, kanla doldu. Kâfirin başı meydan yerinde çakıl taşı gibi yığılıp kaldı. İki gün, iki gece öyle dehşetli bir savaş oldu ki gökte melekler bile inledi. Bu kez lanetli Kahkaha, çaresiz kaldı, barış davulu çaldırdı. İki ordu savaşa ara verdi. Pehlivanlar hep sağ olarak bir araya geldiler. Otuz tane askerin şehit olduğunu gördüler. Şehitleri defnettiler. Gece dinlendiler. Lanetli Kahkaha’nın emriyle hesapladılar: Yüz doksan bin kâfir ölmüş. Lanetli çok üzüldü.

79a/05 İki yüz kırk yaşında Yemliha adlı eski bir veziri vardı. Lanetli, öyle haram yiyen bir kâfirdi ki şeytan onun kötülüğünden korkardı. Lanetli Kahkaha da ondan çok korkardı. O lanetli “Sen bunları yenmek istersen askeri dört bölük yap. Herbir bölüğü bir pehlivanın üzerine sevk et. Birkaç gün öyle savaşınlar ki işte, bu şekilde gücü tükenip ölsünler. Bundan başka çıkar yol olmaz.” dedi. Lanetli Kahkaha, bu sözleri duydu, uygun görüp emretti. Askeri dört bölük yaptı. Ertesi gün olunca kâfirler, at binmek için hazırlandılar. Bu taraftan İmam Aliyyülmurtaza, kâfirlerin dört bölük olduklarını gördü. O ulu ve yüce Hazreti Allah’ın aslanı İmam Ali, dostlarına “Bu lanetlinin isteği şudur: Askerini dört bölük yapıp birbirimizden ayırmak, kementler atarak bizleri tutmaktır. Şimdi siz de birbirinizden ayrılmayınız.” dedi ve de İmam

Ali'nin emriyle birer at binmek için hazırlanıp kâfirlere karşı savaş düzeni aldılar. Lanetlinin emriyle dört bölük asker onların üzerine yürüdü. Herbirinin etrafını kuşattılar. Şiddetli bir çarpışma oldu. İmam Ali de o yiğitlerle sırt sırta verip kâfirlere karşı hücum etti. Kâfirler, o kadar çabaladılar. Birbirinden ayıramadıklarını, olmayacağını anladılar. Hemen bir taraftan yürüdüler. O dört ejderha, yüce Allah'ın emriyle kâfirlere öyle saldırdı ki kâfirlerin kanı meydan yerinde sel gibi aktı. İmam Ali, hemen gözünü kiblenin bulunduğu semte çevirdi. Bir de gördü ki lanetli Kahkaha'nın bayraktarı geliyor. O anda o bayraktara göz açtırmayıp öldürdü. Üç gün, üç gece öyle savaş oldu ki karşılaştırmasını Yüce Allah bilir. Dördüncü gün akşam oldu. Kâfirler, çaresiz kalıp barış davulu çaldırdı.

80a/07 İki ordunun savaşa ara vermesiyle İmam Ali de savaştan çekilerek gelip oturdu. Pehlivanları, sağ olarak bir yere geldi. İmam Ali, hesapladı. Savaşta yüz elli adam, şehit olmuş. O şehitleri yerine defnedip ruhlarına yüce Kur'an-ı Kerim'i okudular. Lanetli Kahkaha da yüz seksen altı bin kâfirin öldürüldüğü bu hâli gördü. Lanetli domuz, itler gibi ulumaya başladı. Ta sabaha kadar ağladı. Vezirleri başına toplanarak öğüt verip "Ey padişahımız! Ağlamanın faydası yok. Buna önlem gerekiyor." dediler. Muhafızlardan birisi "Ey Şahım! Bunların içinde hiçbir sağlam adam yoktur. Hep yaralı berelidir. Gelin bir kez daha üzerlerine hücum edin. Bu kez biz, bunların hepsini öldürürüz." dediler. Lanetli Kahkaha, gerçek sanıp üç gün üç gece dinlenip dördüncü gün sabah erkenden emretti. Asker at binmek üzere hazırlandı. İslam askerinin karşısında savaş düzeni alıp durdular. İmam Ali de gördü, kâfirlere karşı savaş düzeni alıp bekledi. İmam Ali'nin emriyle bir taraftan kâfirlerin üzerine akın ettiler. Bir gün bir gecede yüz elli bin kâfir öldürdüler. Lanetli Kahkaha, bu büyüklüğü görüp öfkelenmiş. Askerini tartakladı ve "Sizin gibi adamlara lanet olsun! Birkaç kişi hepinizi topluca öldürdü. Şerefimiz ve çabanız yok mudur?" şeklinde söz söyledi. Asker, komutanından bu cevabı işitince galeyana gelip bir daha İmam Ali'nin üzerine hücum etti. Pis ve lanetli Kahkaha'nın kendisi bile olağanüstü çabayla meydanda epey savaştı.

81a/06 İmam Ali, bu taraftan onları görüp "Ey kâfirler! Ey lanetliler! Ben, bugün size nasıl savaşıldığını göstereceğim." dedi. İmam Ali, Halid Pehlivan'a, Ebulhüseyin'e ve Tarihi Zengi'ye "Ey dostlar! Şimdi bugün yiğitlik zamanıdır. Ben, şimdi yüce Allah'ın yardımını istiyorum. Bugün bu kâfirleri öldürelim ya da Müslüman olup bizim elimizden kurtulalar. Şimdi sizler benim arkamda meydan yerinde bekleyin." dedi. İmam Ali, yürekten ve içtenlikle öyle bir nara attı ki yer ve gök, dağlar ve taşlar epey

zaman titreyip inledi. Dağlarda ve taşlarda ne kadar yırtıcı hayvan varsa hepsi, şaşkına döndü. Sözü'nün kısası; o naradan yirmi dört bin kâfirin, ödü kopup canı cehennemi boyladı. Ulu Hazreti Allah'ın aslanı, bu kez lanetli Kahkaha'nın üzerine hücum etti. İmam Ali'nin önüne o kadar ok ve kılıç çektiler de halledip durduramadılar. Halid bin Velid Pehlivan, sancaktar Ebulhüseyn ve Tariki Zengî de savaş düzeni alıp hücum etti.

81b/10 Lanetli Kahkaha, bu kez bu büyüklüğü gördü. Hemen atının başını çevirip sarayına doğru doludizgin kaçtı. İmam Ali, lanetlinin kaçtığını gördü. Hemen mübarek Döldül'ü lanetlinin arkasından sürüp birkaç adım gitmeden yetişti. İmam Ali "Bre alçak! Nereye kaçyorsun? Pekiyi, kaçmakla kurtulur muyum, sanıyorsun." dedi. Lanetli Kahkaha afalladı. Kaçmanın faydasının olmadığını anladı. Ne yapsın, dönüp İmam Ali ile birlikte geldiler. Hemen kılıç kuşandı. İmam Ali'ye vurdu. Kâfirin kılıcı inerken İmam Ali de kâfirin bileğini tuttu. Öyle sıktı ki parmakları dümdüz oldu. Kılıç elinden yere düştü. İmam Ali, kâfiri çekip atından indirdi. Bir elinde Zülfikar'ı tuttuktan sonra bir eline de lanetli Kahkaha'yı aldı. Kâfirlere öyle hücum etti ki İmam Ali'ye vurmak isteyen kâfirlere karşı elindeki lanetli'yi tutuyordu. Lanetli Kahkaha'yı bir elinde kalkan yaptı. Lanetli, hemen İmam Ali'nin elinde hareketsizce duruyordu. İmam Ali, "Ey kâfir! Kendini nasıl görüyorsun? Şu senin tanrılık iddiasında bulunman nerede kaldı? Hâşâ! Asla, yerleri ve gökleri yoktan var eden benim, insanoğlunun rızkını veren benim deme. Şimdi başını kurtarmaya gücün yetmiyor. Gel bu sözlerden vazgeç. Ey lanetli! Tanrı; durmayan, oturmayan, yatmayan, uyumayan, oğula ve kıza ihtiyacı olmayan bir padişah'tır. Bütün kâinat onun yaratılmışlarıdır. Birdir, ortağı ve eşi yoktur. Bir kere 'ol' demeyle tüm kâinatı yarattı. Tekrar 'ol' demeyle yine bu âlemi yok edebilir. Asla tanrılık sana yakışmaz. Pis ve lanetli, gel bu sözden vazgeç. Ey insan! İman getirip Müslüman ol ki benim kılıcımdan kurtulasın. Eğer inat edersen seni öyle işkenceyle öldürürüm ki bütün herkes senden ders alır. Halk arasında dillere düşüp söylenirsin. Ey lanetli! Çabuk Müslüman ol!" dedi. Bu kez o lanetli domuz, hakaret etmeye başladı.

82b/15 İmam Ali, kâfirin Müslüman olmadığını gördü. Hemen, "Ey Allah'ım!" deyip bu kez öyle bağırdı ki yer gök titredi. Hemen sonra lanetli Kahkaha'yı bir elinde kalkan yapıp bir elinde Zülfikar ile kâfirlere öyle saldırdı ki her vuruşta yetmiş seksen kâfiri öldürüyordu. İmam Ali, kendisine vurmak isteyen kâfire elinde olan kâfiri kalkan gibi tutuveriyordu. Kâfir, İmam Ali'nin elinde o kadar dayak yedi ki bütün kemikleri parçalandı. Kâfirin bedeni etten gübreye benzedi. Gövdesi kılıç yarasından parça parça oldu. Uyluk kemiğinin biri hemen İmam Ali'nin elinde kaldı. İmam Ali, kâfirin uyluk

kemiğinin biriyle öyle vurdu ki o lanetli'nin uyluk kemiği yirmi dokuz tane kâfiri öldürdü. Lanetli Kahkaha'nın, canı cehennemi boyladı. Halid bin Velid, Ebulhüseyin ve Tariki Zengî'nin askeri de kâfirlerle öyle savaşa tutuştu ki kâfirin başına kıyameti kopardılar. Başına dünyayı dar ettiler.

83b/02 Kâfirler, Kahkaha'nın geberdiğini görünce başsız arı sürüsüne benzediler. Türlü türlü düşüncelere dalıp bir tane canlı adamın bırakılmayacağını anladılar. Ne yapabilirler ki. Oysaki bunların bir bilgeleri vardı. Adına Rahip diyorlardı. Yüz kırk yaşındaydı. Hepsi gidip Rahip'e danışarak "Ey Rahip! Ne yapalım?" dediler. Rahip "Ben size doğrusunu söyleyeyim mi? Ama hemen şimdi Hz. Muhammed ve Hz. Ali'den affedilmeyi isteyip feryat etmezseniz hepinizi öldürür." dedi. Bunlar Rahip'in sözünü tamamen işitti. Başlarını açıp İmam Ali'ye doğru çevirdiler. Hepsi bir taraftan "Aman ya Muhammed! Aman ya Ali!" deyip feryat ettiler. İmam Ali, hiç dinlemedi. "Bre hey!" diyerek durmadan öldürüyordu. Bunlar, İmam Ali'den fayda olmadığını anladılar. Tekrar Rahip'in yanına gittiler. "Ey Rahip! Sözümüzü duymuyor, bizim hâlimiz ne olacak?" dediler. Rahip, bunlara "Gidin, kendisinden yardım isteyin. Belki sizi bağışlaya." dedi. Kâfirler, gelip yine başlarını açarak feryat ettiler. "Bağışla, bağışla ya İmam Ali!" dediler. İmam Ali, hiç dinlemedi. İmam Ali'den fayda olmadığını gördüler. Yine Rahip'in yanına gittiler. Hepsi, ağlaşıp "Ey Rahip! Ne yapalım, ne edelim? Hiçbirimizi duymaz. Yardım edip insanlık yap. Bize çıkar yol göster." dediler. Rahip, "Onların güçlü bir Allah'ı vardır. Gidin, ondan iman isterseniz onun kılıcından kurtulursunuz." dedi. Kâfirler, başlarını açıp gözlerini ayırmadan feryat ettiler. Haykırarak yürekten iç çekip bekleştiler. "Yardım et, yardım et ey yerleri ve gökleri yaratan! Yardım et!" deyip bağıştılar. İmam Ali, bu kez Zülfikar'ı vurdu. Zülfikar, onları kesmedi. Sanki saman çuvalına dokunur gibi dokunurdu. İmam Ali, bu durumu gördüğü için Zülfikar'ı silip kımına taktı. Zira yüce ve güzel olan Allah'tan cevap geldiği için İmam Ali, ona dayanarak fırsat vermeyip öldürüyordu. Bu kez kılıç kesmez oldu. İmam Ali, Allah'ın emrinin gerçekleştiğini anlayıp öldürmekten vazgeçti.

84b/07 Bütün kâfirler, gelip İmam Ali'nin ayağına kapanarak yalvardılar. İman getirip Müslüman oldular. Allah'ı bir bilip Hz. Muhammed (Ona selam olsun.)'i gerçek peygamber kabul ettiler. Yüce Allah'a şükürler olsun! İmam Ali; Halid bin Velid'i, Ebulhüseyin'i ve Tariki Zengî'yi çağırdı. Hemen İmam Ali'nin yanına geldiler. Bunlar, İmam Ali'nin emriyle lanetli Kahkaha'nın sarayına yerleşip oturdular. Bütün ileri gelen beyler gelip İmam Ali'nin elini öptüler. Bölük bölük Müslüman oldular. İmam Ali;

bunlara İslam'ın ve imanın şartlarını, abdestin ve namazın farzlarını öğretti. Allah'a tekrar ve tekrar şükürler olsun. Hepsi Müslüman oldu. İmam Ali, camilerin yapılmasını emretti. Namaz için ezan okumayı öğretti.

85a/03 İmam Ali; Halid, Ebulhüseyin ve Tarikî Zengî'yi alıp cennet makamına geldi. Lanetli Kahkaha'nın kızı o güzel Zamane güle güle İmam Ali'yi karşılayıp elini öptü. "Ey İmam Ali! Gazan kutlu olsun. Hele bu kâfiri bozguna uğrattınız." dedi. İmam Ali'nin yanında duran halk, o kızın duygularına hayran oldu. İmam Ali'ye "Ey İmam Ali! Bu güzel kadın, kimin nesidir?" diye sordular. İmam Ali, "Lanetli Kahkaha'nın kızıdır. Burada hurilerin sultanı olmuştur." dedi. Resulüekrem, ayrıca bu kızın düş görüp Müslüman olduğunu ve de onunla nikâh kıydığını, daha sonra bir bir bunlara bildirecektir. Kızın yüzünün yüz örtüsüyle kapatılmasını emretti. Sonra o makamları gezdiler. Ayrıca orada ne kadar kız, cennet güzelleri ve cennet oğlanları varsa tamamıyla İmam Ali'nin huzurunda Müslüman oldular. Orada olan ırmakları, çeşmeleri ve türlü türlü meyveleri görüp hayran oldular. Sonra cennet makamından çıkıp cehennem makamına geldiler. Orayı seyrettiler. Yüce Allah'ın gücüyle o ateş söndü. O cehennem içinde olan zebanilerin hepsi, İmam Ali'nin huzuruna gelip Müslüman oldu. Cehennem makamından çıkıp hazine odasına geldiler. İçine girip gönüllerince gezdiler. Hazine odasında o kadar eşya buldular ki sayısını Allah'tan başka kimse bilmez. İmam Ali, bu hazineleri gördü. Sıradan bir hazine değildir. Bu hazinenin içinde beş yüz deve yükü eşya ve mücevherden alıp geri kalanını orada bıraktı. Ayrıca o kaleye Ebulhasan'ı padişah yaptı ve o kızlardan birini Allah'ın kutsal emri üzerine onunla evlendirdi. Onlar, istediklerine ulaştılar. Tariki Zengî'yi Ebulhasan'a vezir yaptı ve onlara gerekli öğütleri hep öğretti.

86a/03 İmam Ali, develerin yükletilmesini emrettikten sonra beraberindekilerle yola çıktı. Giderken Ebulhüseyin ve Tariki Zengî, İmam Ali'ye "Ey İmam Ali! Ne zaman Muhammed (Ona selam olsun.)'e ulaşırsan bizden ona esenlik dileyisin. Görmeden âşık olduğumuzu haber veresin." dediler. İmam Ali de kabul etti. Sabah namazını kıldılar, İmam Ali, bunlarla vedalaşıp mutlulukla yola koyuldu. Lanetli Kahkaha'nın kızıyla beraber beş yüz cariye daha aldı. Ebulhüseyin ve Tariki Zengî, saygı göstererek Allah dostlarının şahı Hz. Ali'nin yanında Kan Suyu'na kadar birlikte gittiler. Kan Suyu'ndan İmam Ali'yi servetle uğurladılar. Dönüp yine kalelerine geldiler. İmam Ali, Kan Suyu'nu geçip konakladı. Ertesi gün göçmek üzere Medine'ye doğru yola koyuldu.

86b/02 Ey gönül dostları! Hikâyeyi niçin uzatalım? İmam Ali, dönüş yolunda ve geçiş noktalarında her ne görmüşse hepsini yine gördü. Günlerden bir gün Avk bin Kadir'in obasına geldiler. İmam Ali'nin huzurunda Müslüman olan cariyesi Zahiye de Müslüman olduğundan beri hiçbir zaman durmayıp İmam Ali'nin yollarını gözlüyordu. Ansızın kalabalık bir asker in geldiğini gördü. İmam Ali, bu obanın Avk bin Kadir'in obası olduğunu anladı. İmam Ali, Halid bin Velid'e Zahiye'nin durumunu anlattı. Halid "Ya Ali! Ben o Allah âşığına koştum. Bana da durumunu bildirdi." dedi. O ağacın dibine inip atlarını çayırdan serbest bıraktılar. O oba halkı bunları görünce padişahlarına haber verdiler. Padişahlarının adı Avk'tı. Avk da bu gelenleri gördü. "Bir büyük kalabalık, pınarın yanına oturup atlarını çayıra bırakmışlar. O çayırdan at otlatmaya kim cesaret edebilir ki?" Melik Avk, onu görünce emretti, iki yüz pehlivan silahlandı. "Gidip bu gelenlerin hangi millettten olduğunu öğrenin ve de çayırdan sürüp çıkarın. Çünkü bunlar yolcu olduğu için belki bilmeden hareket etmişlerdir. Yoksa buraya korkmadan kimse gelebilir mi? Eğer inat ederseler döve döve sürüp çıkarın." dedi.

87a/07 O iki yüz pehlivan, gelip atları çıkarmak istedi. İmam Ali, görünce "Ey Halid bin Velid! Gidip bu gelen insan topluluğunun hangi millet olduğunu öğren." dedi. Halid Pehlivan da bunlara seslendi: "Siz ne istiyorsunuz. O atlardan ne zarar geldi." dedi. Bunlar, "Bre gafiller! Çabuk bu atları tutup çayırdan uzaklaştırın. Yok, dersiniz; şimdi sizi paramparça ederiz." dediler. Atları taşladılar. Halid bin Velid, bu durumu görünce bir nara attı. O naranın ardından güzünü eline aldı. Bunlar iki yüz kişi olup döve döve o obaya düşürdü. İçlerinden on beş kâfiri öldürdü. Melik Avk, bu durumu görünce hemen silahlandı. Kılıç çekip Halid'le teke teke karşılaştı. Seslenip "Bre gafil! Sen bu meydanı pazar yeri mi sandın?" diyerek kılıçla Halid bin Velid'e hücum etti. Halid, onu görünce kâfirin bileğini tutarak elinden kılıcı aldı, uzağa attı. Lanetli, bu kez üzülerek güzünü eline aldı. Halid bin Velid'in üzerine hücum etti. Halid, onu da durdurdu. Sıra Halid bin Velid'e geldi. Hemen atını mahmuzlayıp üzerine yürüdü. Halid bin Velid'in kuvvetini görmeliydiniz. Hemen "Ya Allah!", bir kez "Allahuekber!" diyerek kâfiri zorlayıp yapıştı. Hemen kâfiri at ile getirip İmam Ali'nin önünde yere serdi. Kâfir, bir zaman bayılıp yattı. O oba halkı Halid'in bu büyüklüğünü gördü. Hepsini dağılıp gizlenmeye başladı.

88a/02 Kâfirler "Eğer bunların birisi böyle olup diğerleri de hücum ederse bizim hâlimiz nasıl olur?" dediklerinde Avk, ayıldı. Aslana benzeyen bir adamın oturduğunu gördü. "Şimdi durumun nasıldır?" dedi. Melik Avk, bu soruyu duyunca İmam Ali'nin ayağına

kapanarak yalvardı: ‘‘Ey saygıdeğer kişi! Sen kimsin? Ben senin gibi bir adam hiç görmedim.’’ dedi. İmam Ali, ‘‘Ey Avk! Benim adıma Ali derler. İşte, bilip öğren.’’ dedi. Melik Avk, bu cevabı duyunca şaşkına döndü. İmam Ali’nin ayağına kapanıp yalvardı. ‘‘Ya Efendim! Kusura bakılmasın, bilemedim. Sizi yolcu sandım ve de bu insan topluluğunun sizinle birlikte gittiklerinden asla haberim yoktu.’’ dedi. İmam Ali, ‘‘Müslüman olun, hepimiz kurtulasınız.’’ dedi. Avk, bu sözü duyunca hemen Ali’nin ayağına kapanıp yalvardı. ‘‘Ey Efendimiz, yardımını bağışlayıp vergiye bağla. Sana ölünceye kadar köle olurum.’’ dedi. İmam Ali, ‘‘Sen bana Zahiye’yi hediye et. Onun hatrına sen ve halkın kurtulacak .’’ dedi. Avk da kabul etti. ‘‘Önemli değil pehlivan, sana cariyeye değil canım senin uğruna feda olsun.’’ dedi. Avk’ın emriyle, Zahiye’yi getirdiler. Zahiye, İmam Ali’yi görünce koşup ayağına kapandı: ‘‘Allah’a şükürler olsun ey yiğit! Kutlu güzel yüzünü görmek bana nasip oldu.’’ deyip ağladı. İmam Ali Avk’ı vergiye bağladı. Yüz kırk deve ve yüz elli at verdi. Kırk koyun kesildi. O ovada üç gün üç gece yiyip içtiler ve kalanını yol için hazırladılar. Sabah namazı kılındıktan sonra develer yüklendi. Oradan geçip Avk’la vedalaştılar. Zahiye’yi ata bindirdiler.

88b/14 Günlerce yol yürüdüler. Bir gün o çobana yaklaştılar. Halid, İmam Ali’ye o çobanın durumunu anlattı. İmam Ali, Halid’e ‘‘Ey pehlivan! O çobanı bulmalıyız.’’ deyince karşıdan bir koyun sürüsü görüldü. Arkasında bir yiğit şikâyetlenip dertlenerek ‘‘Ey âlemlerin İlah’ı Allah’ım! Acaba Muhammed’in sevgili güzel yüzünü göreceğim miyim. Yoksa ömrümü bu ıssız yerlerde mi ziyan edeceğim.’’ diye ağlıyordu. İmam Ali, uzaktan çobanın bu kadar yakarışını ve Muhammed’e olan sevgisini görüp hayran kaldı. Emriyle o tarafa yürüyüp çobana yaklaştılar. Çoban bunları gördü. O kendisiyle karşılaşp sözleşen adamın hemen yanında aslan yüzlü bir adam, birlikte geliyordu. Çoban, hemen koşup ikisinin da ayaklarına kapanıp üzengilerini öptü. İmam Ali de çobanın gözlerini öptü. Çoban İmam Ali’ye durumunu anlattı. İmam Ali çobanın sözünü dinleyip durumunu anladı. Halid bin Velid’e sordu. O da ‘‘Ey İmam Ali! Bu yiğidin adı Amr’dır.’’ dedi. İmam Ali, buna eş olmak üzere bir cariyeye verdi. İmam Ali, ‘‘Ya Amr! O lanetli’nin obası hangi taraftadır, bana göster.’’ dedi. Çoban, hemen koyunları o tarafa sürdü.

89b/04 Yatsı vaktinden sonra Kaytan obasına geldiler. Bir ovada on dört bin kadar askerın konuşlandığını gördüler. Ama hepsi hareketsiz yatıyordu. İmam Ali ‘‘Ey Amr! O lanetlinin çadırı hangisidir?’’ diye sordu. Amr, ‘‘Şu karşıda duran büyük çadır, onundur. Kendisi, kızıl atlas bir çadırda olur.’’ dedi. Kaytanlı lanet, oldukça sağlam yapılı bir kâfirdi. İmam Ali, yalnız başına Kaytanlı lanetin çadırına gelip içeri girdi. İmam Ali,

hepsinin uyuduğunu gördü. Lanetlinin boğazını sıktı. Lanetli ‘‘Bre hey!’’ deyince Halid bin Velid’in yanına getirip yere serdi. Lanetli gözünü açıp kendisini aslan gibi birkaç adamın arasında gördü. İmam Ali, dine davet etti. Lanetli hakaret etmeye başlayınca İmam Ali, hemen o lanetlinin başını kesti. Ayrıca ‘‘Allahuekber!’’ diye öyle bir nara attı ki bütün kâfirler, uykudan uyanıp korkudan birbirlerine karıştı. Sadece iki yüz kişi Müslüman oldu. Geriye kalanları öldürdüler. Mallarını Müslüman olanlara dağıttılar. İmam Ali, İslam’ın şartlarını öğretti. Onlardan saygıdeğer olan birisini bunlara hükümdar yapıp hazineyi ona emanet etti. Amr’ı alarak koyunları sürüp yola çıktılar.

90a/10 Medine’ye yaklaşınca İmam Ali, Halid bin Velid’i Hz. Muhammed (Ona selam olsun.)’e müjdecî gönderdi. Halid Pehlivan, Medine’ye geldi. Doğruca Hz. Muhammed (Ona selam olsun.)’in mescidine vardı. Koşup Resulüekrem’in mübarek elini öptü. Resulüekrem de Halid bin Velid’in gözlerini öptü. Halid Pehlivan, ayağa kalkıp ‘‘Sultanım, size müjdeler olsun! İmam Ali geliyor.’’ diye dualar etti. Resulüekrem, ‘‘Ya Halid! Sana da müjdeler olsun ki benimle cennete girip orada birlikte komşu olacaksınız.’’ dedi. Halid bin Velid Pehlivan, hemen kendinden geçip Resulüekrem’in mübarek ayağına yüzünü ve gözünü sürüp ağladı. ‘‘Allah’a şükürler olsun, bugün istediğime ulaştım.’’ dedi. Oradan kalkıp Fatıma (Allah onlardan razı olsun.)’nın yüce şahsiyetine müjdeledi. Oradan Hasan’a, Hüseyin’e oradan da bütün sahabelere müjdeledi. Hepsi iştirip mutlu oldular.

90b/12 Resulüekrem’in buyurmasıyla hepsi İmam Ali’yi karşılamak için İmam Ali’ye yaklaştı. Karşıdan Resulüekrem’i görünce hemen mübarek Döldül’ün üzerinden atladı. Koşturup mübarek ayağına kapandı. Resulüekrem de İmam Ali’yi bağrına bastı ve iki gözünden öptü. Durumunu sorarak gönlünü aldı. Hasan ve Hüseyin, gelip babalarının elini öptüler. İmam Ali, onları bağrına bastı. O gün kıyamet günü gibi oldu. Ondan sonra Fatıma (Yüce Allah ondan razı olsun.) ile görüştü. Ondan sonra da sahabelerle oturdu. İmam Ali, ne yapıp ne ettiğini bir bir anlattı. Ayrıca lanetli Kahkaha’nın kızı ağlayıp Resulüekrem’in mübarek ayağına kapandı. İmam Ali, o kızı Resulüekrem’e uygun gördüğü zaman kız da o güzel yüze âşık oldu. Resulüekrem de onu gördü, birbirinden vekâlet alınmasını buyurarak nikâh kıydırdı. Resulüekrem’i Zamane Hatun’la gelin odasında bıraktılar. İkisi de istediklerine ulaştı. Ondan sonra Zamane Hatun, rüya görüp kendisine âşık olduğunu ve rüyasında iman getirip Müslüman olduğunu bir bir anlattı. Resulüekrem onu uygun gördü. Sonra Medine’ye döndüler. Gelip şehre girdiler.

91b/06 İmam Ali de o getirdiği bin beş yüz deve ile o kadar malı, serveti, mücevheri ve kumaşı, hepsini Said bin Ubbad'a takı olarak verdi. Kendisine en ufak bir parçasını dahi ayırmadı. Üstünü silkerek kalkıp evine gitti. Said bin Ubbad, İmam Ali'nin bu cömertliğini görüp takdir etti. Ayrıca Said bin Ubbad beş deveyi kendine ayırdı, geri kalanını sahabelere paylaştırdı. Ondan sonra Resulüekrem (Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun.) bunu işitip mutlu oldu. İmam Ali'ye hayır dualar etti. Ondan sonra herbir sahabe oradayken razı oldu. Bu Allah dostlarının şahı Hz. Ali'nin hikâyesi de burada tamamlandı. Yüce Allah, bizleri de iki cihan efendisi Hz. Muhammed Mustafa (Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun.) ve Hz. Ali Efendi'mizin, Allah'ın huzurunda şefaati etmesinden yoksun bırakmasın. Âmin!

4. DİZİN

Sıra: a b c ç d e é f g ğ h ı i j k l m n ñ o ö p q r s ş t u ü v w x y z

āb < Far. *āb*. ~ -ı **revān ol**- İrmak akmak, coşmak.

a.++ı 46a/02

[=1]

ābanūs < Far. *ābnūs*. Sert ve siyah bir ağaç.

a.+dan 60a/06

[=1]

ābdest < Far. *āb-dest*. Abdest: 12b/08.

a. 12b/08, 15a/10, 34a/12

a.+üñ 22b/11, 84b/15

[=5]

‘Abdü’l-muṭṭālib < Ar. *‘abd* + Ar. *el* + Ar. *muṭṭālib*. Abdülmuttalib, kişi adı.

a. 16a/09

[=1]

‘acabā < Ar. *‘acebā*. Şüpheli, tereddüt bildiren bağlaç, acaba: 50a/11.

a. 10a/11, 19b/05, 29a/08, 50a/11, 53b/07, 64a/14, 70b/09, 74a/12, 89a/04

[=9]

‘acāyib < Ar. *‘acā ‘ib*. 1.Çok tuhaf şey, anlaşılmaz: 9a/11; 2.Korkunç canlı:

58a/13; 3. İnsanı hayran bırakan şey: 55b/14.

a. 9a/11, 53a/07

a.+ler 51a/11, 55b/14, 58a/13

[=5]

‘aceb < Ar. *‘aceb*. Şüpheli, tereddüt bildiren bağlaç, acaba: 36b/08.

a. 36b/08, 48b/05, 73a/09

[=3]

‘acele < Ar. *‘acele*. Acele, çabuk, çabukluk: 72b/12.

a. 8a/12, 72b/12, 73a/07

[=3]

‘āciz < Ar. *‘āciz*. ~ **kal**- Çaresiz kalmak, mecburen:78b/14; ~ **ol**- Takatten

düşmek, güçsüzleşmek: 45b/07.

a. 45b/07, 76a/09, 78b/14, 80a/07

[=4]

aç 1. Aç: 65a/15; 2. Açgöz: 66a/12; ~ **susuz** Aç susuz, hiçbir şey yemeden: 47b/02.

a. 14a/01, 47b/02, 65a/15, 66a/12

[=4]

aç- 1. Açmak: 23a/15; 2. Çıkarmak: 60b/14.

a.-an 55a/09

a.-asın 51b/11

a.-dı 22a/10, 39a/11, 52a/08, 89b/15

a.-dılar 58b/10, 83b/11

a.-madı 51b/13

a.-mazam 51b/14

a.-mıış 60b/14

a.-up 23a/15, 84a/04, 84a/11

[=14]

açıl- 1. Açılmak: 43b/11; 2. Yerden bitmek: 55a/14.

a.-dı 55a/08, 58b/11

a.-mıış 55a/14

a.-ur 43b/11

[=4]

açlık Açlık: 18a/12; ~ **ve susuzluk çek-** Aç susuz kalmak: 24b/04.

a. 24b/04, 72a/11

a.+ından+(açlığında) 18a/12

[=3]

ad İsim: 42a/12; ~ **vir-** Adlandırmak: 53b/02.

a. 53b/02, 58b/05

a.+dur 33b/08

a.+ı 37b/12, 41a/11, 49a/07, 53b/15, 89b/01

a.+ıma 28a/01, 42a/15, 44b/05, 46b/08, 49a/02, 56b/06, 73b/11, 74a/02, 88a/08

a.+ın 11a/08, 42b/04, 42b/08, 48b/14, 62a/06, 73b/09

a.+ına 21b/14, 25b/07, 25b/10, 29a/11, 29a/12, 29b/07, 31b/10, 39b/02, 39b/09,

41a/10, 51b/10, 53b/01, 53b/11, 76b/03, 83b/05, 86b/13

a.+ıñuz 42a/12, 73b/06

a.+um 10b/06, 12a/04, 29b/01

a.+uma 62a/09

a.+un 48b/12

a.+uñ 12a/02, 30a/08, 46b/06

a.+uñı 21a/09

[=50]

ʿaded < Ar. *ʿaded*. Sayı: 60a/07.

a.+i 60a/07

[=1]

ādem < Ar. *ādem*. 1. İnsan: 12b/01; 2. Asker, muhafız, bekçi: 60a/11; ~ **gibi**

Yiğitlik taslarcasına:67a/03; ~ **oğlanı** İnsanoğlu, insan soyu: 82b/01.

a. 12b/01, 14b/01, 14b/10, 15b/13, 21a/10, 32b/15, 33a/13, 41b/07, 60a/11,
67a/03, 67a/11, 67b/10, 67b/11, 71a/04, 77a/08, 78a/06, 80a/11, 80b/04,
82b/01, 83b/04, 88a/04, 88a/07, 89a/10, 89a/10

a.+dür 67a/15

a.+i 59b/07

a.+ler 57a/05, 70a/11

a.+lere 80b/15

a.+lerin 36a/06

[=30]

adım Adım: 6a/04; ~ **eyle**- Adım atmak: 38a/03.

a. 6a/04, 8a/10, 38a/03, 77b/15, 81b/14

a.+dan 25b/12

[=6]

adlu Adlı, adında: 7a/03.

a. 7a/03, 15a/02, 20a/05, 46b/10, 73b/12, 79a/05

[=6]

āferin < Far. *āferīn*. Yaşa, var ol: 5a/10.

a. 5a/10

[=1]

āf-ṭāb < Far. *āf-ṭāb*. Güzel kadın: 85a/10.

a. 85a/10

a.+a 56a/15

[=2]

ʿafv < Ar. *ʿavf*. Suçunu bağışlama.

a. 5a/02

[=1]

ağaç Ağaç: 12b/03.

a. 12b/03, 13b/03, 14a/05, 18b/14, 18b/15, 46a/03.

a.+ı+(ağacı) 22a/04

a.+ına+(ağacına) 65b/02, 65b/03

a.+uñ+(ağacuñ) 46a/04, 46a/09, 86b/11

[=12]

āgāh < Far. *āgāh*. ~ **ol-** Bilmek, öğrenmek, haberdar olmak: 11b/08.

a. 11b/08, 16b/12, 33a/12, 33b/03, 35a/06, 88a/09

[=6]

ağırlık mizācına ~ **gel-** → **mizāc.**

a. 4a/07

[=1]

ağız Ağız:23a/13; **ödi** ~ **-na gel-** → **öd**; **yüregi** ~ **-ına gel-** → **yürek.**

a.+ı+(ağzı) 23a/13

a.+ına+(ağzına) 61b/14, 71b/09

a.+ıñ+(ağzıñ) 39a/10

a.+ların 23a/15

a.+umuza+(ağzumuza) 23a/13

[=6]

ağz → **ağız.**

ağla- Ağlamak: 5a/05.

a.-dı 4b/08, 5a/05, 6a/14, 7b/04, 9b/14, 26b/10, 27a/13, 35b/10, 37b/05, 38a/14,
46b/12, 47b/04, 47b/07, 47b/09, 47b/14, 51a/02, 54a/12, 56b/03, 61a/11,
80b/01, 88b/08, 90b/07

a.-dılar 7a/12

a.-duğı 47a/01

a.-duğından 6b/03

a.-duğumdan 9b/05

a.-dum 10b/09

a.-ma 47a/03

a.-mağa 9b/03, 9b/05, 9b/07, 9b/12, 11a/14, 47a/01, 72b/07

a.-maları 7a/02, 7a/05, 9b/10

a.-maların 9b/09

a.-manuñ 80b/02

a.-mañ 7b/04, 26b/11
 a.-maya 6b/02
 a.-mayı 6b/09
 a.-r 10a/10, 10a/13, 10b/02
 a.-ram 6b/06
 a.-rdı 35b/11, 89a/05
 a.-rsın 6b/04
 a.-yup 5a/14, 91a/09
 [=53]

ağlaş- Ağlaşmak, birlikte ağlamak: 4b/06.

a.-dılar 4b/06, 6b/07, 6b/10, 9b/08, 26b/11, 61b/06, 84a/07
 a.-up 4b/12
 a.-ur 7a/13
 a.-urlar 7a/15
 a.-ursız 4b/09
 [=11]

a. 6a/14, 8b/15, 10a/10, 11a/12, 16b/08, 61a/11, 84a/13, 89a/03
 [=8]

āh < Far. *āh*. ~ **eyle-** İçlenmek, dertlenmek: 8b/15; ~ **it-** Ah çekmek, içlenmek, şikâyetlenmek: 6a/14; ~ **u vāh it-** Ahvah etmek, şikâyetlenip dertlenmek: 89a/03; ~ **u zār it-** Ağlayıp inlemek: 11a/12.

a. 6a/14, 8b/15, 10a/10, 11a/12, 16b/08, 61a/11, 84a/13, 89a/03
 [=8]

‘ahd < Ar. *‘ahd*. Yemin: 25a/09; ~ **eyle-** Yemin etmek: 12a/07; ~ **it-** Yemin etmek: 63a/08; ~ **-ine tur-** Sözünde durmak: 22a/12.

a. 12a/07, 35a/07, 63a/08
 a.+i 25a/09
 a.+inden 22a/12, 22b/03
 a.+ine 22a/12
 [=7]

āḥir < Ar. *āḥir*. 1. Son, sonraki, en son: 24a/11; 2. Başka: 12a/07; ~ **zamān**

Kıyamete yakın: 50a/06.

a. 12a/07, 9b/11, 28b/06, 50a/06, 53b/12, 57a/06
 a.+i 52b/09

a.+ine 24a/11, 34b/04

[=9]

ahret < Ar. *āḥiret*. 1. Gelecek: 5b/06;2. Öbür dünya, ahiret: 26b/15; ~ **ḥatūnu**

Dünya ahiret helal olan eş, zevce: 27a/07.

a. 5b/06, 26b/15, 27a/07

a.+üm 9a/03

a.+üñ 5a/11, 9a/07

[=6]

āḥirü'l-'emr < Ar. *āḥir* + Ar. *el* + Ar. *'emr*. En sonunda: 18a/10.

a. 18a/10, 24b/05, 53b/01

[=3]

aḥmak < Ar. *aḥmaḳ*. Şaşkın, sersem.

a. 68b/02

[=1]

aḥşam < Soğ. *'γš 'm*. Akşam: 18a/07.

a. 18a/07, 59a/09, 80a/06

[=3]

aḥvāl < Ar. *aḥvāl*. Durumlar, oluşlar, bulunuşlar: 25a/08; ~ **sor**- Durumunu sormak: 44b/03.

a.+i 52a/02, 64a/15, 67a/10

a.+in 44b/03

a.+iñ 86b/09, 86b/10, 88b/15, 89a/14, 89a/15

a.+üm 25a/08

[=10]

aḳ Ak, beyaz: 13b/05.

a. 13b/05, 27b/06

[=2]

aḳ- 1. Akmak, hareket etmek: 29a/05; 2. Dökülmek: 9b/08.

a.-ar 29a /05, 43a/15, 46a/02, 48a/10, 55b/06, 55b/07

a.-ardı 4a/03, 6b/09

a.-dı 9b/08, 47b/12, 80a/02

[=11]

aḳarsu Akarsu, ırmak: 51a/06.

a.+lar 51a/06, 55a/13

[=2]

‘**aḳd** < Ar. ‘*aḳd*. ~ -ı **nikāh it**- Nikāh kıymak, evlenmek: 91a/14.

a.++ı 91a/14

[=1]

‘**aḳl** < Ar. ‘*aḳl*. Akıl, us: 15a/04; ~ -ı **başına gel**- Ayılmak:16b/10;~ -ı **başından git**-Bayılmak:16b/02;~ -ı **çâḳ ol**- Akli paramparça olmak: 36a/06; ~ -ı **dehşet ol**- Akli şaşmak: 31a/15; ~ -ı **git**- Afallamak: 21b/01;~ -ı **zā’il ol**- Aklini kaybetmek: 15b/15.

a.+ı 14a/07, 16b/02, 16b/09, 16b/10, 21b/01, 31a/15, 36a/06, 70a/03, 70a/06, 82a/01, 87b/15, 88a/04

a.+ımuz 42a/04

a.+um 15b/15

a.+uñ 15a/04, 20a/11, 33b/08

[=17]

‘**aḳreb** < Ar. ‘*aḳreb*. Akrep, zehirli ve tehlikeli hayvancık.

a.+ler 58a/13

[=1]

al Al, Kırmızı.

a. 28a/11

[=1]

al- 1.Almak: 34b/09; 2. Yakalamak:31a/01; 3. Sökmek: 32b/11; 4. Kazanmak: 35a/08; 5. Gölgesine almak, kaplamak:13b/03; 6. Doldurmak: 46a/13; 7. Götürmek: 47a/04; 8. Yüklenmek: 48a/01; 9. Fethetmek, ele geçirmek: 50a/11; 10. Buyur etmek: 55a/12; 11. Tutmak: 60a/03; 12. Kuşatmak, çevrelemek: 71a/05; 13. Sevk etmek, göndermek: 78a/15; 14. Sıkmak, boğmak: 89b/13; 15. Ayırmak, hak istemek: 91b/09; **baḳşış** ~ → **baḳşış**; **baş** ~ → **baş**; **dehşet** ~ → **dehşet**; **eline** ~ → **el**; **haber** ~ → **haber**; **hāṭır** ~ → **hāṭır**; **‘ibret** ~ → **‘ibret**; **ortaya** ~ → **orta**; **selām** ~ → **selām**; **vekillik** ~ → **vekillik**.

a. 7a/04, 14a/11, 16a/03, 31a/12, 34b/09, 78a/15

a.-a 65a/11

a.-am 25a/10, 35a/08, 50a/11

a.-amadum 12a/11

a.-an 21a/01

a.-asın 54a/05

a.-ayın 19a/10

a.-dı 3b/08, 10b/01, 17b/03, 27b/10, 32b/11, 32b/15, 46b/04, 48b/11, 55a/12,
68b/12, 77a/15, 77b/02, 77b/10, 82a/08, 85b/13, 87b/01, 87b/07, 87b/08,
89b/13

a.-dılar 21a/08, 71a/05, 79b/10, 86a/11

a.-duk 25a/05

a.-ı 91b/09, 91b/13

a.-ın 60a/03

a.-ınca 26a/09

a.-iñ 87a/12

a.-mağa 14a/03, 46a/13, 49a/08

a.-mış 7a/11

a.-sam 44b/08

a.-sun 32a/07, 77b/08

a.-up 2b/09, 2b/13, 3a/06, 4a/09, 5a/12, 6a/10, 9a/07, 10a/02, 11b/15, 13b/15,
17b/01, 25a/02, 31a/01, 36a/11, 39b/13, 40b/04, 41a/04, 46a/04, 47a/04,
48a/01, 59a/14, 76b/14, 82b/12, 85a/04, 90a/09, 91a/13

a.-uram 42b/04, 42b/06, 44b/09, 62a/14

a.-urdu 13b/03

[=81]

a'lä < Ar. *a'lä*. Görkemli: 55b/10; **cennet-i** ~ → **cennet**.

a.+da 5a/02

a.+dur 55b/10

[=2]

äläy < Far. *äläy*. Askerî bir birlik.

a. 86b/07

[=1]

'âlem+(1) < Ar. *'âlem*. 1. Dünya, cihan: 10b/03; 2. Bütün kâinat, varlıklar: 26b/12;
3. Halkın dilinde, halk arasında: 11a/10; ~ **-i meleküt** Allah'ın mutlak hâkim
olduğu kat: 4b/05; **on sekiz biñ** ~ → **on**.

a. 32a/07, 39a/14, 54a/06, 63a/08, 70a/10, 82b/12, 82b/05

a.++i 4b/05

a.+de 10b/03, 11a/10, 20b/13, 31b/05, 32a/01, 32a/06, 33a/09, 33b/14, 42b/02,
62a/10, 73b/08, 82b/12

a.+i 29b/05, 42b/01, 44b/06, 56b/08, 61a/07, 61a/08, 82b/07, 82b/08

a.+üñ 26b/12, 43b/08

[=30]

‘alem+(2) < Ar. *‘alem*. Bayrak, sancak: 57a/03.

a. 57a/03

a.+üñ 57a/03

[=2]

‘alemdār < Ar. *‘alem* + Far. *dār*. Bayraktar: 80a/03.

a. 81b/08

a.+a 80a/04

a.+ı 80a/03

a.+ıyam 12a/05

[=4]

‘ale’ş-şabaḥ < Ar. *‘alel* + Ar. *şabaḥ*. Sabah erken: 27b/05.

a. 27b/05, 80b/08

[=2]

‘aleyhi’l-la‘ne < Ar. *‘aleyhi* + Ar. *el* + Ar. *la‘ne*. Lanet onun üzerine olsun:

29a/09.

a. 29a/09, 29b/01, 30a/06, 30a/12

a.+ye 30a/11

[=5]

‘aleyhi’s-selām < Ar. *‘aleyhi* + Ar. *el* + Ar. *selām*. Ona selam olsun: 5a/11.

a. 5a/11, 9b/12, 12a/07, 21b/05, 23a/10, 23a/13, 28a/02, 33b/14, 37a/07,
37a/08, 43b/12, 52b/11, 53a/02, 53b/06, 53b/09, 54a/03, 69b/06, 70b/03

a.+a 24a/13, 26a/03, 27a/03, 69b/12, 70b/01, 86a/06, 90a/11, 90a/13

a.+dan 54a/13

a.+ı 84b/09

a.+uñ 26a/06, 53b/12, 54a/09, 64a/09

[=32]

‘Alī < Ar. *‘alī*. Kişi adı, Hz. Muhammed’in damadı ve dördüncü halife ↔ **İmām**

~.

a. 2b/09, 5a/02, 5b/12, 12a/06, 17a/08, 21a/13, 21b/02, 21b/04, 21b/06, 21b/14,
27b/11, 28a/06, 37b/11, 38a/02, 38a/02, 48b/05, 54a/05, 54a/07, 56b/04,
60a/04, 83b/13, 86b/10, 88a/08, 92a/09

a.+den 12a/10, 21b/11, 83b/09

a.+dür 49a/07

a.+nüñ 4b/11, 6a/01, 26b/10, 27a/14, 74a/01, 88a/14

a.+ye 46a/12

[=35]

‘Aliyyü’l-murtażā ↔ İmām ‘Alī.

a. 38a/06

[=1]

Allah < Ar. *allah*. Tanrı: 18a/09; ~ ~ Savaş narası: 67b/09; ~ **‘aşkına** Allah için:

41b/03; ~ **işmarla-** Allah’a emanet etmek: 9b/15; **cenāb-ı** ~ → **cenāb**; **yā** ~
→ **yā**.

a. 9b/15, 10a/06, 12b/11, 22a/07, 26b/11, 35b/12, 41b/03, 47b/15, 67b/09,
67b/09, 68b/11, 69b/05, 70a/02, 76b/15, 77a/10, 77b/01, 77b/12, 83a/01,
84a/09, 87b/12

a.+dan 5b/01, 50b/15, 56a/08, 67b/10, 72a/12, 85b/11

a.+ı 77b/06, 84b/08

a.+ım 60b/15

a.+uñ 18a/09, 84b/06

[=31]

Allahüekber < Ar. *allah* + Ar. *ekber*. Gazilerin manevî güç almak için attığı

savaş narası: 90a/04.

a. 27a/12, 78b/09, 90a/04

[=3]

Allahüte‘ālā < Ar. *allah* + Ar. *te‘ālā*. Yüce Allah: 18b/12.

a. 3a/13, 18b/12, 80a/06, 81a/10, 81b/04, 92a/04

a.+nuñ 60a/04

a.+ya 18a/05

[=8]

alma Elma: 22a/08.

a. 22a/08, 22a/15, 32a/09

[=3]

alt Alt.

a.+umda 30a/03

[=1]

altı Altı: 13b/04.

a. 13b/04, 13b/08, 28a/02, 28b/13, 35b/08, 80a/14

[=6]

altmış Altmış.

a. 43b/10

[=1]

altu ↔ **altı**.

a. 40a/08

[=1]

altun 1. Altın: 3a/09; 2. Altından yapılmış: 33a/10.

a. 3a/09, 8a/05, 19a/07, 20b/12, 25a/01, 25b/05, 33a/10, 53a/01

a.+dan 43a/11, 52a/09, 52b/02, 55a/03, 56a/03, 60b/05, 60b/06

a.+dur 19a/05

[=16]

amān < Ar. *amān*. Bağışlama, affetme: 32b/14; ~ **dile**- Af istemek: 83b/09; ~ **vir-**

Acımak: 68a/11.

a. 32b/14, 68a/11, 80a/04, 83b/09, 84a/02, 84a/03, 84b/04

[=7]

‘Āmīk bin Vec < Ar. ‘*amīk* + Ar. *bin* + Ar. *vec*. Kişi adı ↔ **Vec**.

a. 42a/15, 44b/05

[=2]

‘amīk < Ar. ‘*amīk*. İç.

a.+den 50b/07

[=1]

āmīn < Ar. *āmīn*. Allah’ım duamızı kabul eyle.

a. 92a/12

[=1]

ammā < Ar. *ammā*. 1. Ama, fakat: 4a/06; 2. Şimdi: 13a/10; 3. Özellikle: 14b/10;

4. Pekiyi: 15a/14; 5. Ve: 80b/12; 6. Gerçi: 70b/11; 7. Sanki: 75a/14; 8.

Üstelik: 56a/11; 9. De, dahi: 66a/02.

a. 4a/06, 4b/03, 13a/10, 14b/10, 15a/14, 15b/02, 15b/14, 19b/01, 25b/04,
25b/09, 26a/09, 27b/04, 28a/06, 32a/01, 35a/13, 37a/05, 40a/13, 42a/03,
45b/04, 56a/11, 56a/13, 65b/08, 66a/02, 69b/15, 70b/11, 73a/13, 75a/14,
80b/12, 89b/06

[=29]

ʿAmr < Ar. *ʿamr*. Kişi adı: 10b/10.

a. 10b/10, 11b/02, 11b/04, 11b/14, 12a/02, 12a/04, 12a/13, 12b/05, 12b/06,
12b/11, 89b/02, 89b/07, 89b/08

a.+a 12b/08, 12b/10

a.+dur 10b/06, 89b/01

a.+ı 90a/09

a.+ıla 13a/02

a.+uñ 11b/13

[=20]

ān < Ar. *ān*. An, pek az bir zaman: 73a/01.

a. 73a/01

a.+da 64a/08

[=2]

an- Niyetlenmek.

a.-dum 25a/09

[=1]

ana+(1) Ona.

a. 84b/04

[=1]

ana+(2) Ana, anne: 6b/04.

a. 6b/04

a.+m 5a/06, 9a/02

[=3]

[=1]

ancağ 1. Ama fakat, lakin: 9a/08; 2. Zar zor: 43a/09; 3. Çünkü, onun için: 67a/12;

4. Sadece:68a/09.

a. 9a/08, 43a/09, 67a/12, 68a/09, 83b/08, 90a/05

[=6]

ancılayın Aynı, onun gibi.

a. 37a/05

[=1]

anda Orada, o yerde: 13a/04.

a. 13a/04, 20a/04, 23a/05, 24b/10, 42b/09, 42b/10, 44b/14, 55b/09, 58b/03,
85b/01, 85b/03, 85b/13, 90b/04

[=13]

andan 1. Ondan: 79a/08; 2. Ondan dolayı, onun için: 41b/11; 3. Oradan: 90b/08.

a. 7a/01, 23b/02, 41b/11, 43a/04, 54a/04, 54a/12, 54b/02, 57b/08, 79a/08,
84a/10, 90b/08, 90b/09, 90b/10, 91a/05, 91a/07, 91b/01, 91b/14, 92a/01

[=18]

anı Onu: 2a/07.

a. 2a/07, 3b/02, 5a/07, 5a/07, 5b/02, 9a/03, 9b/15, 15b/04, 15b/14, 19a/15,
32a/04, 32a/15, 32b/02, 36a/05, 36b/07, 37b/15, 38a/05, 39a/12, 45a/13,
45a/13, 46b/10, 49a/07, 49a/08, 50a/05, 50a/05, 54a/09, 54a/11, 55a/01,
57a/03, 57b/05, 58a/07, 58a/14, 58b/02, 59a/03, 62b/12, 64a/15, 65b/05,
73b/12, 75b/13, 77a/15, 77b/04, 85b/05, 87a/02, 87b/06, 87b/09, 90a/08,
91a/12, 91b/04

[=48]

anlar Onlar: 4b/10.

a. 4b/10, 6b/07, 9b/04, 27b/02, 34a/04, 37a/05, 40a/10, 41a/09, 41b/05, 44a/10,
48b/06, 52a/15, 58b/04, 61b/08, 63a/11, 73a/11, 74a/06, 76a/08, 86a/01

a.+a 43b/15, 51b/07, 86a/02

a.+dan 37a/09

a.+ı 2b/10, 25b/03, 48b/04, 62b/14, 81a/06, 84a/15, 91a/04

a.+ın 84a/09

a.+uñ 5a/02, 24b/01, 79b/09, 90a/07

[=35]

anun ↔ **anuñ**.

a. 82b/06

[=1]

anuñ Onun: 6a/04.

a. 4b/11, 4b/15, 5b/05, 6a/04, 6b/06, 10b/13, 12a/15, 15a/03, 18b/14, 19b/12,
20a/06, 23b/06, 26a/04, 27a/04, 30a/07, 31a/08, 31b/11, 31b/13, 31b/14,
32b/07, 38a/10, 40b/12, 40b/15, 43a/03, 43b/10, 45a/01, 48b/01, 52b/14,

53b/10, 53b/15, 56a/04, 56a/09, 57a/11, 57b/03, 64b/09, 67a/14, 74b/07,
79a/07, 81a/14, 83a/01, 84a/10, 88b/02, 90a/03

a.+dur 89b/09

a.+la 54a/01

[=45]

aña+(1) Ona: 3a/04.

a. 3a/04, 7a/03, 7b/08, 12a/08, 14b/09, 14b/15, 17b/11, 21a/13, 21b/06, 31b/12,
33a/12, 38b/14, 41a/15, 42b/07, 44b/09, 49b/10, 49b/12, 53b/04, 53b/08,
53b/13, 53b/14, 62a/13, 63a/01, 67a/09, 82b/03, 82b/08, 86a/06, 90a/09

[=28]

aña+(2) Asıl → **ana+(2)**.

14b/09

añıl- Anılmak, hatırlanmak, ismi söylenmek: 20a/07.

a.-sa 20a/07

a.-sun 30a/08

[=2]

añla- Anlamak, kavramak, idrak etmek: 54b/02.

a.-dı 54b/02, 54b/02, 89a/15

[=3]

'ār < Ar. *'ār*. Şeref, haysiyet.

a.+ıñuz 81a/01

[=1]

ara Yer, mevki: 25b/08; **bir** ~ **-da ol-** → **bir**; **bir** ~ **-ya gel-** → **bir**; **bu** ~ → **bu**; **ol**

~ → **ol**.

a. 29a/12

a.+da 1b/11, 12a/12

a.+dan 27a/03, 88b/12

a.+larında 90a/01

a.+sında 25b/08, 72b/09, 73a/04, 75a/13

a.+ya 25b/15, 79a/01

[=12]

ara- Aramak, izini sürmek: 50a/05.

a.-mak 50a/05

a.-ram 73b/12

a.-ya. 50a/05

a.-yup 43a/02

[=3]

ʿArab < Ar. *ʿarab*. Arap: 14a/02.

a. 14a/02, 49a/04, 56b/01

a.+larına 6a/08

[=4]

ʿaraba < Ar. *ʿaraba*. Araba.

a. 38a/13

[=1]

ʿArabīce < Ar. *ʿarabī* + T. *ce*. Arapça.

a. 52b/08

[=1]

aralık Yer, mevki:12b/12; **bu** ~ → **bu**; **ol** ~ → **ol**.

a.+a+(aralığa) 12b/12, 12b/14, 20a/12, 20b/06, 25b/09, 27a/02, 39a/15, 55a/02,
59a/07, 87a/05

a.+da 37a/06

a.+da+(aralığda) 59a/09, 69a/09

a.+dan 26a/02

[=14]

ārām < Far. *ārām*. ~ **it-** Durmak, dinlenmek: 72b/15.

a. 72b/15, 86b/06

[=2]

arı Arı.

a.+ya 83b/03

[=1]

arka Arka: 30a/14; ~ ~ -**ya vir-** Sirt sırta vermek: 79b/12.

a. 79b/12

a.+sı 22a/09

a.+sına 30a/14, 47b/15, 78a/10, 79b/01, 79b/08, 80b/08

a.+sında 33a/10

a.+sından 48a/04

a.+ya 79b/12

[=11]

arpa Arpa, tahıl.

a. 59a/06

[=1]

arслан 1. Aslan: 12a/15; 2. Kahraman, yiğit: 4b/11.

a. 15b/11, 61a/13, 89a/10, 90a/01

a.+a 12b/01, 14a/04, 14b/02, 15b/14, 16b/04, 44a/12, 48b/07, 61b/13, 66a/07,
88a/04

a.+ı 20a/03, 22a/11, 60a/04, 62a/01, 79b/03, 81b/05

a.+lar 12a/15, 52a/10

a.+um 38b/03, 70b/01

a.+uñ 4b/11

[=25]

arş < Ar. *'arş*. Dokuzuncu gök.

a.+ı 33b/04

[=1]

arşun Parmakların ucundan omuza kadar, kol boyundan alınma 68 santimetrelik
uzunluk ölçüsü, arşın: 29a/14.

a. 29a/14, 31b/11, 54b/06, 56a/01, 58b/08, 58b/09, 59b/03, 60b/11, 64b/05,
71b/06, 76b/03, 78b/08

[=12]

arşü'l-'azîm < Ar. *'arş* + Ar. *el* + Ar. *'azîm*. Göğün en yüksek tabakası.

a. 4b/07

[=1]

art 1. Art, arka: 73a/11; 2. Sonra: 70a/13; ~ -**ma düş**-Takip etmek: 65b/02.

a.+ına+(ardına) 50b/07, 65b/02

a.+ınca+(ardınca) 27b/03, 32b/01, 50a/01, 70a/13, 78a/02, 87a/15

a.+ında+(ardında) 28b/11, 89a/03

a.+ından+(ardından) 65b/03, 81b/13

a.+larından 73a/11

a.+umca+(ardumca) 78a/15, 81a/13

[=15]

art- Çoğalmak.

a.-dı 72a/08

[=1]

ʿarz < Ar. *ʿarz*. ~ **it**- Arz etmek, sunmak.

a. 2a/07

[=1]

arzū < Far. *ārzū*. ~ **ķıl**- Heveslenmek.

a. 62b/03

[=1]

āsān < Far. *āsān*. Kolay: 37b/11; ~ **eyle**- Kolaylaştırmak: 26b/06.

a. 26b/06, 63a/14

a.+dur 30a/02, 37b/11

[=4]

āsāyiş < Far. *āsāyiş*. Barış: 78b/14.

a. 78b/14, 80a/07

[=2]

asdur- Yaptırmak.

a.-mış 37a/09

[=1]

aşhāb < Ar. *aşhāb*. Hz. Muhammed’i görmek, sohbetine ermek şerefini kazanmış kimseler: 70b/10.

a. 70b/10

a.++i 27a/10

a.+lara 90b/10

a.+larına 70b/07

a.+larındanum 11b/09

[=5]

aşl < Ar. *aşl*. Sebep: 23a/04.

a.+ı 23a/04

a.+ın 65b/15

[=2]

asıl- Asılmak, bağlanmak.

a.-up 38b/14

[=1]

ʿāşī < Ar. *ʿāşī*. Karşı gelen, isyankâr.

a. 4b/15

[=1]

ʿ**asker** < Ar. ʿ*asker*. Asker, er, erati: 30b/02.

a. 30b/02, 30b/06, 30b/08, 34a/09, 43a/06, 50b/09, 50b/12, 50b/15, 58b/12, 58b/15, 68a/03, 73a/05, 73a/12, 78b/15, 79b/09, 80a/07, 80b/08, 81a/03, 86b/07

a.+den 31a/04, 33a/13

a.+i 30a/12, 30a/12, 30b/13, 32b/10, 46a/08, 61a/03, 71a/07, 74a/07, 75a/06, 75a/09, 79a/10, 79a/15, 83a/15, 89b/06

a.+in 13b/03, 46a/03, 75a/02

a.+ine 6a/08, 41b/01, 80b/14

a.+ini 79b/04

a.+inüñ 80b/09

a.+iñ 78a/15

a.+ler 75b/06

a.+leri 71a/10

[=46]

aşlā < Ar. *aşlā*. Hiçbir vakit, asla: 37a/01.

a. 37a/01, 38b/07, 88a/12

[=3]

aş- Aşmak, geçmek.

a.-dı 27b/04

[=1]

aşağa Aşağıya: 62a/03; **baş** ~ -a sal- → **baş**.

a. 13a/15, 18b/03, 28b/14, 34a/06, 36a/08, 37a/12, 48a/08, 62a/03

[=8]

aşağı Aşağı.

a. 57b/10

[=1]

ʿ**āşık** < Ar. ʿ*āşık*. Birine, bir şeye tutkun: 86b/10; ~ **ol-** bir kişiye veya şeye tutulmak: 91b/02.

a. 53a/06, 86a/07, 91a/12, 91b/02

a.+ına 86b/10

[=5]

ʿ**aşk** < Ar. ʿ*aşk*. İçtenlik: 37b/08; **allah** ~ -ına → **allah**.

a.+ına 11a/12, 41b/04, 50a/04, 69b/05, 69b/07

a.+la 37b/08

[=6]

at At: 86b/11; ~ **çek-** At ayarlamak: 68a/02; ~ **dep-** At koşturmak: 73b/01; ~ **sal-** At sürmek: 32b/07; ~ **üzerine gel-** Atlanmak, at binmek: 32b/03; **bidevî** ~ → **bidevî; yürük** ~ → **yürük.**

a. 15b/03, 16a/12, 18b/10, 18b/11, 25b/03, 28a/10, 28a/12, 30a/03, 32b/03, 32b/07, 45b/15, 47b/10, 47b/12, 59a/13, 62a/13, 68a/02, 73b/01, 73b/03, 79b/01, 79b/08, 80b/08, 81b/11, 87a/01, 88b/09

a.+a 12b/02, 16b/07, 40a/14, 47b/04, 88b/13

a.+ı 15b/12, 44a/12, 46a/10, 47b/01, 47b/04, 47b/15, 48a/02, 48a/06, 48a/04, 48a/14

a.+ıla 87b/13

a.+ın 8a/03, 8a/07, 10a/14, 13a/09, 46b/14, 47b/07

a.+ına 41a/05, 44a/12, 45b/13, 47a/11, 49b/15, 87b/10

a.+ından 11b/01, 13a/06, 34a/07, 46a/09, 49a/10, 49a/13, 70a/04, 74a/05, 77b/14, 82a/07

a.+ını 31a/03, 46a/08, 49a/13

a.+lar 43a/07, 48a/13, 59a/05

a.+lara 18b/11, 68a/02, 72b/12

a.+lardan 59a/07, 87a/11

a.+ları 87a/08, 87a/12, 87a/14

a.+larımızı 59a/13

a.+ların 15b/07, 59a/08, 86b/11, 86b/15

a.+larına 74a/11

a.+larından 40b/06

a.+larınıñ 59a/10

a.+larıñ 13b/06, 43a/07

a.+um 45b/10, 47b/08

a.+uma 65a/14

a.+uñ 12b/02, 16b/07, 27b/07, 28a/11, 47b/02, 47b/03, 47b/09, 47b/11, 47b/14, 48a/05

[=99]

at- Atmak, fırlatmak: 79b/06.

a.-alar 79b/06

a.-dı 32a/10, 68b/14, 77b/02, 87b/07

[=5]

ata Baba.

a.+ñuz 6b/05

[=1]

ateş < Far. *āteş*. Ateş: 85b/06.

a. 85b/06

a.+e 16b/07

a.+inden 76b/10

[=3]

atlan- Atlanmak, ata binmek.

a.-up 33a/06

[=1]

aṭlās < Ar. *aṭlas*. Üstü ipek, altı pamuk kumaş: 19a/03.

a. 19a/03, 19a/10, 89b/09

a.+dan 18b/07, 18b/07, 18b/08, 19a/09, 24b/07, 24b/08, 24b/08, 24b/10,
48a/12, 48a/12

[=13]

atlu Atlı, asker: 40a/12.

a. 39b/07, 40a/12, 43a/09, 59a/04, 73a/08

a.+ları 40a/11

[=6]

āvāz < Far. *āvāz*. 1. Ses, seda: 13b/07; 2. Nara:70b/08; 3. Bağırıtı, böğürme:
36b/15.

a. 7a/15, 19a/12, 19a/13, 36b/14, 39b/03, 72b/08

a.+ı 13b/07, 19a/12, 24b/11, 36b/15, 39b/01, 46a/14

a.+ıdur 72b/08

a.+ın 70b/08

a.+la 34a/01

[=15]

‘Avḳ < Ar. *‘avḳ*. → **‘Avḳ bin ḳādir**.

a. 86b/14, 86b/14, 87a/02, 87b/03, 88a/05, 88a/08, 88a/09, 88a/14, 88b/03,
88b/05, 88b/08

a.+a 88b/13

a.+uñ 88a/03

[=13]

‘**Avk bin kâdir** < Ar. ‘*avk bin kâdir*. Avk bin Kadir, kişi adı.

a.+uñ 86b/03, 86b/08

[=2]

‘**avrat** < Ar. ‘*avrât*. ~ **gibi**: Karı gibi arkadan, namertçe: 69a/14.

a.+lar 68b/04, 69a/14

[=2]

avuç Avuç.

a. 43b/06

[=1]

ay Ay, dünyanın uydusu: 58a/06; ~ **-uñ on dördü** Güzelliği dolunay gibi göz kamaştırıcı olan: 20b/14.

a.+uñ 20b/14, 58a/06

[=2]

ayağ 1. Ayak: 47b/13; 2. Basamak: 60a/07; ~ **-ı toprağına yüz sür**- Aşırı saygı ve sevgi göstermek: 26a/06; ~ **-ına düş**-Ayağına kapanmak, sığınmak: 11b/06; ~ **üzere gel**-Ayağına kalkmak: 2b/12.

a. 7a/06, 21b/11, 60a/08, 63b/11, 90a/15

a.++(ayağ) 2b/12

a.+ı+(ayağı) 26a/06, 69b/14

a.+ın+(ayağın) 35b/14, 69b/14

a.+ına+(ayağına) 11b/06, 11b/11, 23a/02, 34a/08, 46b/11, 47b/13, 49a/10,

57a/07, 61b/05, 75b/06, 84b/07, 88a/06, 88a/10, 88a/14, 88b/06, 90b/07,

91a/01, 91a/10

a.+ında+(ayağında) 60a/09

a.+ınuñ+(ayağınuñ) 60a/07

a.+larına 89a/11

a.+uñ+(ayağınuñ) 40b/12

[=32]

‘**ayān** < Ar. ‘*ayān*. ~ **it**- Aydınlatmak:23b/11.

a. 23b/11

[=1]

ayır- 1. Ayırmak, uzaklaştırmak: 79b/13;2. Oynatmak, hareket ettirmek:22a/05.

a.-amadı 22a/05

a.-amadılar 79b/13

[=2]

‘**āyişe** < Ar. ‘*āyişe*. Ayşe, kişi adı, Hz. Muhammed’in eşi: 2b/04.

a. 2b/04, 2b/05

[=2]

‘**ayn** < Ar. ‘*ayn*. ~ **-a girme**-Gözüne gelmemek, önemsememek: 72a/13.

a.+a 72a/13

[=1]

ayrıl- 1. Ayrılmak, çıkmak: 79b/05; 2. Parçalanmak, kırılmak: 83a/08; 3. Savaşa ara vermek: 78b/15.

a.-alum 79b/05

a.-dı 31a/04, 39b/15, 45b/05, 78b/15, 80a/08, 83a/08

a.-mayasın 26b/05

a.-mayuñuz 79b/07

a.-mazlar 40b/01

[=10]

‘**ayş** < Ar. ‘*ayş*. ~ **u ‘işret eyle**-Yiyip içip eğlenmek: 53a/09.

a. 53a/09

[=1]

az ~ **çal**-Neredeyse:57a/02; ~ **gel**-Yetmemek, az olmak: 5b/02; **bir** ~ → **bir**

a. 5b/02, 5b/09, 13b/11, 13b/12, 16b/10, 17a/06, 18a/05, 19a/01, 20a/11, 24a/07, 46a/11, 47a/01, 48a/15, 48a/15, 48b/05, 50a/06, 57a/02, 58b/03, 59b/06, 61b/09, 73a/08, 75b/08, 75b/12, 75b/14, 76a/13

[=25]

a‘zā < Ar. *a‘zā*. Uzuvlar, organlar.

a.+lardan 61a/09

[=1]

‘**azāb** < Ar. ‘*azāb*. Organik veya ruhî büyük sıkıntı, işkence: 11a/09; **cehennem** ~

-ı → **cehennem**.

a. 11a/09, 77b/07, 82b/11

a.+ına 5a/01

[=4]

āzād < Far. *āzād*. ~ **eyle**-Serbest bırakmak:11a/02.

a. 11a/02, 66b/05

[=2]

azdur- 1. Gayretlendirmek: 30a/10; 2. Şaşırtmak: 30b/04.

a.-dı 30a/10, 30b/04

[=2]

azık Azık, yiyecek, besin.

a.+ın+(azığın) 35b/04

[=1]

‘azīm < Ar. *‘aẓīm*. 1. Büyük, kocaman:36a/02; 2. Dehşetli: 78b/09; **Qur’ān-ı** ~ →

Qur’ān.

a. 32b/05, 36a/02, 36b/03, 36b/10, 39a/08, 39a/09, 45a/02, 50a/09, 63b/06,

77a/14, 78b/09, 78b/12, 79b/10, 80a/12

a.+den 45a/14

[=15]

‘azīme < Ar. *‘aẓīme* Büyük.

a.+de 45b/03

[=1]

‘azīmet < Ar. *‘aẓīmet*;~ **it**- Yola çıkmak.

a. 44b/12

[=1]

‘azm < Ar. *‘azm*. ~ **it**- Niyetlenmek: 62b/03.

a. 62b/03

[=1]

bāb < Ar. *bāb*. 1. Kapı:45a/02; 2. Makam: 45b/03.

b.++1 45a/02, 45a/14, 45b/03, 50a/09, 50b/07

[=5]

baba < Far. *bābā*. Baba, ata:8b/04.

b. 5a/15, 8b/04

b.+larınuñ 91a/04

b.+m 56b/10

[=4]

bād < Far. *bād*. ~ **-ı şabāḥ** Sabah rüzgârı.

b.++1 52a/14

[=1]

ba'de < Ar. *ba'de*. Sonra: 1b/10.

b. 1b/10, 2b/15, 3a/14, 3b/05, 4b/08, 5b/11, 8b/01, 9b/14, 13b/12, 16a/13,
17b/15, 19a/02, 19a/09, 22b/14, 24a/05, 24a/07, 25a/14, 30a/02, 30a/06,
30b/05, 34a/10, 34a/15, 41a/02, 42b/06, 44a/03, 45b/13, 47a/07, 47a/11,
47b/09, 49b/07, 51a/06, 54b/03, 58b/03, 59a/12, 64a/01, 64a/03, 68a/06,
74a/08, 75b/07, 76b/15, 85a/15, 85b/04, 86a/03, 91b/05

[=44]

bağ+(1) Bağ: 5b/15.

b.+ı 5b/15, 67b/14

[=2]

bāğ+(2) < Far. *bāğ*. Bağ, büyük bahçe: 40a/03.

b. 40a/03

b.+la 43a/15, 48a/09

b.+lar 55a/12

[=4]

bağçe < Far. *bāğ* + Far. *çe*. Küçük bağ, bahçe: 55a/13.

b.+ler 55a/13

b.+lerde 55b/03

b.+nün 55b/05

[=3]

bağır ~ **-ına bas-**:Sevgiyle kucaklamak: 7b/05; ~-**ına taş bağla-** Bağrına taş basmak, acılara şikâyetsizce katlanmak: 04b/04.

b.+ına+(bağrına) 4b/04, 7b/05, 22b/06, 35a/02, 49a/11, 91a/02, 91a/04

[=7]

bağır- Yüksek sesle miyavlamak: 39a/11.

b.-dı 39a/11, 39a/11

[=2]

bağışla- 1. Bağışlamak, affetmek: 66b/01; 2. Hediye etmek: 25a/02.

b. 66b/01, 88b/02

b.-dı 63b/05

b.-duk 25a/06

b.-dum 25a/02, 35a/04, 69b/05, 69b/06

[=8]

bağla- Bağlamak: 19a/03; **bağrına taş** ~ → **bağır**; **bel** ~ → **bel**; **şâf** ~ → **şâf**.

b.-dı 4b/05, 19a/03, 49a/14, 59a/09
 b.-dılar 59a/08
 b.-makda 42a/05
 b.-mış 3a/12, 65b/03
 b.-mışlar 60a/10
 b.-yup 76a/14, 76b/01, 79b/08, 80b/10, 80b/11
 [=14]

bağlan- nefesi ~ → **nefes.**

b.-dı 40b/05
 [=1]

bađrıŝ- Bađrıŝmak.

b.-ması 13b/06
 [=1]

bađŝ < Far. *bađŝ*. 1. ~ **eyle-** İkrâm etmek: 2b/05.

b. 2b/05, 2b/06
 [=2]

bađŝıŝ < Far. *bađŝıŝ*. Bir hizmet karŝılıđında bir kimseye fazladan verilen para:
 42b/06; ~ **al-** Bađŝıŝ almak, hediye almak:42b/05; ~ **vir-** Bađŝıŝ vermek;
 hediye vermek: 8a/05.

b. 8a/05, 42b/06, 62a/14
 b.+i 42b/06
 b.+ler 63b/15
 [=5]

bağ- 1. Bakıŝı bir ŝeyin üzerine çevirmek: 28b/05; 2. Dikkat etmek, önemsemek:
 66b/08; 3. Anlamak: 82a/02; 4. Hissettirmek: 27a/08; 5. şaşırmak,
 afallamak: 68b/14.

b.-a 77a/12
 b.-ardı 76a/01
 b.-arsañuz 66b/08
 b.-dı 28b/05, 31a/14, 40a/02, 68b/14, 82a/02
 b.-mayalar 27a/08
 b.-up 41a/05
 [=10]

bağıl- Bakılmak, bakma içine konu olmak: 18b/10.

b.-anda 18b/10

b.-maz 60a/09

[=2]

bākī < Ar. *bākī*. Kalan:2b/04; ~ **kal**- Kalıcı olmak, ölümsüz olmak:53a/11.

b. 53a/11

b.+sin 2b/04, 91b/13

[=3]

bal Bal.

b. 55b/06

[=1]

balık Balık.

b.+ı+(balığı) 70b/02

[=1]

bana ↔ **baña**

b. 19b/08

[=1]

baña Bana: 5a/06.

b. 5a/06, 7a/13, 7b/08, 7b/15, 8b/13, 9a/06, 11b/07, 12b/03, 14b/01, 14b/09,
14b/13, 15b/01, 17b/07, 19b/06, 19b/08, 21a/09, 21b/03, 21b/04, 22b/04,
23a/04, 23b/04, 26a/08, 26a/10, 28b/04, 29b/03, 30b/03, 31a/09, 31a/10,
33b/01, 35a/14, 42a/09, 43b/03, 44a/10, 47a/12, 49a/08, 54a/06, 56b/11,
57a/07, 57a/10, 57a/14, 57b/01, 61a/01, 61a/03, 61a/04, 61a/12, 65a/01,
65a/02, 66b/01, 69b/03, 71a/06, 86b/10, 88b/01, 88b/07, 89b/03

b.+mı 41b/04

[=54]

bārek-allah < Ar.*bāreke* + Ar. *allah*. Maşallah, ne kadar güzel: 5a/09.

b. 5a/09, 11b/01, 35a/02

[=3]

bārgāh < Far. *bār* + Far. *gāh*. İzin alınarak girilen yüksek makam: 44a/03.

b.+a 44a/03

b.+da 44a/05

[=2]

Bārī ħudā < Ar. *bārī* + Far. *ħudā*. Yoktan var eden, yaratan Allah: 6a/05.

b. 6a/05, 8a/14, 52b/09, 72a/01

[=4]

Bārī Te'ālā < Ar. *Bārī* + Ar. *Te'ālā*. Yüce Allah: 38b/05.

b.+ya 38b/05, 51a/15, 52b/04, 63a/13

[=4]

bas- Yenmek: 21b/08; **bağrına** ~ → **bağır**.

b.-arsam 21b/09

b.-arsañ 21b/08

b.-dı 7b/05, 22b/06, 35a/02, 49a/11, 91a/02, 91a/05

b.-up 49b/05, 65b/05

[=10]

baş 1. Baş, kafa:33a/10; 2. Tepe, doruk: 26b/02; 3. Reis, başkan: 34a/03; 4. Yaka, geçe: 38b/10; 5. Birinci, önde gelen: 65a/01; **'aqlı** ~ **-ına gel-** → **'aql;** **'aqlı** ~ **-ından git-** → **'aql;** ~ **deg-**Sultan olmak:85a/12; ~ **dik-** Hükümdar yapmak: 90a/08; ~ **eyle-** Sultan yapmak: 56b/13; ~ **ol-** Baş etmek, güç yetirmek: 78a/07; ~ **yasdığa düş-** Vicdan muhasebesi yapmak: 53a/10; ~ **-ı şart ol-** Canı feda olmak: 20b/01; ~ **al-** Kelle almak: 65b/11; ~ **aşağa sal-**Başını yere indirmek: 62a/03; ~ **- uña çäre eyle-** Başının çaresine bakmak: 16b/01; ~ **- ma kıyameti kopar-** Aşırı kargaşaya sebep olmak: 83b/01; ~ **-ına üş-** Başına toplanmak: 80b/01; **başlu** ~ **-uña çäre eyle-** → **başlu**.

b. 56b/13, 63b/07, 65a/01, 66a/08, 66a/09, 66b/09, 78a/04, 78a/07, 85a/12, 90a/08

b.+a 39a/14

b.+ı 2b/01, 17b/11, 38b/14, 38b/15, 39a/02, 39a/08, 39a/09, 39a/10, 39b/07, 41b/08, 41b/10, 62b/06, 63b/02, 63b/09, 65a/07, 66a/08, 77b/13, 78b/04, 78b/11

b.+ın 9b/14, 44a/08, 53a/14, 62a/03, 62a/05, 63b/08, 65a/11, 65b/06, 77b/11, 77b/11, 81b/11, 82b/02, 90a/03

b.+ına 16b/11, 17a/09, 17b/13, 26b/02, 38b/10, 39a/02, 39a/07, 39a/13, 48a/07, 61b/03, 70a/06, 76b/15, 77b/13, 78b/06, 80b/01, 83b/01, 88a/04

b.+ında 33a/10, 38b/11, 39a/08, 41b/10, 55a/10

b.+ından 16b/02, 16b/09, 37b/03, 82a/02

b.+ını 60b/14, 61b/02, 72a/07, 77a/01, 78b/02

b.+ınıñ 41b/12

b.+ları 36b/13

b.+ların 83b/11, 84a/03, 84a/11

b.+larından 81a/03

b.+larını 36b/11

b.+larınıñ 34a/03

b.+um 20b/01, 53a/10

b.+uñuza 16b/01, 16b/14

b.+uñuzı 71b/04

[=87]

başla- Başlamak: 41a/01.

b.-dı 6b/02, 9b/12, 17b/15, 31b/10, 34b/03, 41a/01, 47a/01, 72b/07, 74b/08,
76b/11, 77b/09, 80a/15, 82b/14, 90a/02

b.-dılar 9b/05, 24a/08, 63a/05, 64a/04, 70b/14, 74a/09, 88a/01

b.-dum 9b/03, 11a/14

[=23]

başlu ~ başuña çäre eyle- Kendi başının çaresine bakmak.

b. 16b/14

[=1]

başsız Başsız, lidersiz.

b. 83b/03

[=1]

bâtil < Ar. *bāʿīl*. Yanlış, asılsız, çürük.

b. 33b/02

[=1]

batman İki okkadan sekiz okkaya kadar olan ağırlık ölçüsü.

b. 68b/07

[=1]

batu Batı.

b.+sından 12b/15

[=1]

bayır < Ar. *bāʿir*. Bayır, sürülmemiş, sert katı toprak.

b. 26b/02

[=1]

baʿzi < Ar. *baʿz*. Bazı: 29b/08.

b. 29b/08

b.+ların 64b/12

b.+sı 13b/05

[=3]

beden < Ar. *beden*. Beden.

b.+i 83a/08

[=1]

beg Bey, hükümdar, komutan: 29b/14.

b. 29b/14

b.+dür 29b/14

b.+ine 15a/15, 29a/10, 29b/13

b.+ler 84b/13

b.+leri 32b/12, 61b/04

b.+lerinüñ 29a/12

[=9]

beğāyet < Ar. *beğāyet*. Aşırı.

b. 69b/11

[=1]

begen- Beğenmek.

b.-medigün 69a/15

[=1]

bekle- Beklemek, gözlemek.

b.-mekde 50a/08

[=1]

bel Bel: 66a/10; ~ **bagla-** Hazır bir şekilde, emre amade: 3a/12.

b. 3a/12

b.+inde 15b/13, 16b/05, 33a/10, 40a/15, 55a/10

b.+ine 66a/10

[=7]

belā < Ar. *belā*. 1. Bela, gam: 8a/15; 2. Zorluk: 48a/06.

b. 48a/06

b.+lardan 8a/15

[=2]

belki < Far. *belki*. Belki, ihtimal: 50a/05.

b. 50a/05, 50a/06, 68a/09, 87a/05

[=4]

bellü ~ ol- Belli olmak, ispatlamak.

b. 69a/14

[=1]

belür- Belirmek:13a/04.

b.-di 13a/04, 40a/11

[=2]

ben Ben: 4b/14; **ķulađı ~ -den yaña ol- →ķulaķ**

b. 4b/14, 5a/11, 5b/08, 7b/08, 7b/11, 7b/15, 8b/05, 8b/13, 9a/01, 9a/06, 9a/12, 9b/06, 9b/09, 10b/15, 11a/01, 11a/11, 11b/03, 11b/08, 11b/12, 12a/08, 12a/09, 14b/01, 14b/03, 14b/08, 15a/03, 15b/01, 15b/04, 15b/14, 16a/04, 16a/07, 16a/08, 16a/11, 16a/14, 17a/03, 19b/08, 20a/01, 20b/03, 21a/10, 21b/09, 25a/09, 25a/13, 25a/15, 27a/01, 28a/09, 29b/01, 30a/03, 31b/02, 31b/04, 31b/08, 34b/07, 34b/10, 34b/13, 35a/04, 35a/07, 35a/13, 35b/12, 37b/01, 37b/08, 38a/15, 42b/04, 43b/05, 44b/04, 44b/06, 45a/13, 45b/10, 46b/13, 49b/12, 50a/02, 51a/03, 51b/14, 53a/07, 56b/06, 57a/01, 57a/07, 57a/09, 57a/12, 57b/02, 57b/03, 62a/08, 62a/13, 62b/15, 63a/14, 65a/02, 65a/03, 66a/04, 66a/05, 66a/12, 68b/02, 69b/04, 71a/03, 72a/02, 74a/01, 76b/12, 81a/08, 81a/10, 83b/08, 86b/10, 88a/07

b.+de 4a/05, 8b/11, 26a/01, 44b/05, 62a/09

b.+den 27a/07, 27a/10, 35a/15, 47b/08, 54a/05, 57a/09, 57a/09

b.+i 10a/07, 11a/02, 11a/04, 11a/07, 11a/11, 19b/11, 20b/06, 21b/07, 23b/08, 26b/12, 26b/13, 27a/06, 27a/11, 27b/15, 28a/11, 29a/08, 29b/03, 30b/07, 35b/01, 51a/04, 56b/04, 56b/13, 66a/12, 66b/10

b.+mi 21b/15

b.+üm 4a/01, 4a/07, 4a/12, 4b/08, 4b/09, 4b/13, 4b/14, 4b/15, 7b/04, 9a/05, 9b/04, 9b/05, 10b/09, 10b/11, 11a/03, 12a/04, 12a/09, 16a/01, 20b/01, 21a/14, 21b/04, 21b/09, 22a/15, 23b/07, 25a/08, 27a/05, 27a/08, 28a/01, 29b/01, 31a/12, 31b/13, 33a/14, 34b/12, 38b/03, 41b/05, 42a/08, 42a/15, 42b/01, 43b/06, 44b/05, 45a/13, 45a/14, 46b/08, 47b/07, 49a/02, 49a/04, 50b/01, 52a/03, 53a/03, 53a/04, 53a/09, 53a/11, 54a/05, 54a/08, 56b/10, 56b/12, 60b/15, 61a/02, 61a/03, 61a/05, 62a/09, 62a/11, 66a/11, 69b/09, 71b/01, 71b/04, 73b/11, 74a/02, 77a/07, 77a/13, 78a/14, 81a/13, 82b/01, 82b/01, 82b/10, 88a/08, 88b/04, 90b/04, 90b/04

b.+ümdür 69b/05

b.+ümle 7b/09

[=216]

bend < Far. *bend*. Bağ, yular: 22a/08; **ķayd ü** ~ → **ķayd**.

b. 40b/04, 44a/14

b.+inden 22a/08

[=3]

beñze- Benzemek: 12b/01.

b.-mez 28b/09, 44a/13

b.-r 12b/01, 14a/05, 15b/12, 15b/14, 16b/04, 16b/05, 16b/07, 20b/15, 21a/04,

36a/04, 36a/05, 36a/09, 36a/10, 40a/15, 44a/12, 48b/07, 52b/15, 61b/13,

63b/06, 66a/07, 73a/13, 73b/04, 88a/05

b.-rsin 14b/02

[=26]

berāber < Far. *berāber*. Beraber: 82a/03.

b. 68b/01, 68b/14, 82a/03

[=3]

berekāt < Ar. *berekāt*. Hayrına.

b.+ında 13a/01

[=1]

beri Beri.

b. 61b/15

[=1]

berķ < Ar. *berķ*. ~ **ur-** Parlamak.

b. 48b/08

[=1]

ber-kemāl < Far. *ber* + Ar. *kemāl*. Çok.

b. 37b/06

[=1]

berr < Ar. *berr*. ~ **-i yābān** Yaban toprağı, ıssız yer: 10a/08.

b.++i 10a/08, 18a/11

[=2]

berü 1. Beri: 73b/15; 2. İtibaren: 5b/04.

b. 5b/04, 28a/03, 46b/13, 46b/15, 72b/15, 73b/15, 86b/06

[=7]

beşāret < Ar. *beşāret*. Müjde: 11b/07; ~ **ol**- Müjdeler olmak, gözü aydın olmak: 90b/03.

b. 11b/07, 23b/04, 24b/15, 28a/05, 49b/03, 53b/10, 57b/06, 63b/02, 90b/03

[=9]

beyān < Ar. *beyān*. ~ **eyle**- Anlatmak: 89a/14.

b. 85a/14, 86b/11, 89a/14

[=3]

beyāz < Ar. *beyāz*. Beyaz.

b. 57a/03

[=1]

biḥamdillillahte'ālā < Ar. *bi* + Ar. *ḥamdi* + Ar. *lillah* + Ar. *te'ālā*. Yüce Allah'a şükrolsun: 15a/12.

b. 15a/12, 27b/11, 56b/02

[=3]

biçāre < Far. *bī* + Far. *çāre*. Çaresiz: 27b/13; ~ **çal**- Çaresiz kalmak: 37a/13.

b. 11a/11, 27b/13, 37a/13, 37b/01, 38a/15, 45b/10, 46b/13, 51a/03

b.+ye 56b/03

[=9]

bidevī < Ar. *bidevī*. ~ **at** Hızlı koşan at.

b. 68a/01

[=1]

biḥūş < Far. *bī* + Far. *ḥūş*. ~ **ol**- Şaşkına dönmek, şaşkırmak.

b. 55a/08

[=1]

bil- 1. Bilmek: 28a/08; 2. Öğrenmek, anlamak: 25b/07; 3. Kabul etmek: 77b/06; 4.

Yeterlilik: 43a/10; 5. Tanımak: 66a/05; **ḥaddini** ~ → **ḥadd**.

b. 25b/07, 77b/06, 88a/08

b.-di 13a/07, 14a/07, 33a/11, 33b/11, 34b/15, 41b/05, 41b/13, 57b/05, 71b/08,

73a/03, 74a/15, 74b/10, 84b/05, 86b/07

b.-diler 34b/06, 84b/09

b.-din 65a/11

b.-diñüz 71a/15

b.-dük 23b/08, 45a/01

b.-düñ 27b/15, 42a/07, 42a/07, 56b/04

b.-düñmi 69a/13

b.-düñüzmi 7a/09

b.-dür 7a/13, 12a/03

b.-elüm 24a/10

b.-em 9b/11, 43b/07

b.-emedüm 88a/11

b.-eyin 14b/09

b.-gil 33a/12, 33b/03

b.-in 71b/01

b.-iñ 8a/12

b.-irdin 33b/03

b.-mez 28a/08, 32b/14, 72a/13, 85b/11

b.-mezdi 51a/01, 56a/08, 67b/11

b.-sünler 39b/08

b.-üñ 16b/11

b.-üp 27b/02, 27b/14, 84b/08

b.-ür 17a/01, 45a/09, 55a/05, 67a/08, 68a/09, 68a/15, 80a/06

b.-ürdi 3a/14, 43a/10, 64a/11

b.-ürem 4b/14, 42b/02, 45a/14, 62a/11, 66a/05

b.-üriz 74a/13

b.-ürlerdi 41b/12

b.-ürmi 87a/06

b.-ürmisin 12b/06, 66a/11, 67b/02

b.-ürsem 26a/12

b.-ürsin 4a/12, 8b/11, 10b/05, 10b/13, 19b/05, 37b/01

[=81]

bilmezlik ~ **it**- Bilmeden hareket etmek, cahillik etmek.

b. 87a/05

Bilāl < Ar. *belāl*. Bilali Habeşî: 2b/09.

b. 2b/09

b.++i 6b/11

[=2]

bildir- ↔ **bildür**-

b. 21a/10, 42a/12

b.-esin 86a/08

b.-in 34b/02

b.-iñ 14b/01

b.-melisin 65b/14

[=6]

bildür- 1. Söylemek:4a/02; 2. İletmek:65a/04.

b. 14b/09, 14b/13, 15b/01, 21b/03, 33b/01

b.-di 65a/04

b.-mezem 11a/13

b.-üñ 4a/02

[=8]

bile+(1) Beraber: 35b/05; ~ **ol-** Beraber olmak, komşu olmak: 90b/04.

b. 7b/09, 11b/09, 12a/09, 35a/12, 35b/05, 35b/06, 50a/02, 68b/03, 86a/13,
89a/10, 90b/04

b.+ce 3b/11

[=13]

bile+(2) Bile, dahi: 4b/07.

b. 4b/07, 71b/14, 81a/05

[=3]

bilek

b.+in+(bilegin) 69a/02, 82a/05, 87b/07

[=3]

bin- Binmek: 40a/14.

b.-di 68a/02

b.-diler 68a/02, 72b/12, 74a/11

b.-e 49b/15

b.-er 16b/07

b.-miş 12b/02, 27b/08, 40a/14

b.-üp 37a/14, 45b/13, 47a/11, 65a/14, 67b/14

[=14]

binā < Ar. *binā*'. Bina, yapı: 59a/15; ~ **eyle-** Yapmak, inşa etmek: 56a/06.

b. 56a/06, 59a/15

b.+nuñ 59b/01

[=3]

binā'en < Ar. *binā'en*. Dayanarak.

b. 84b/04

[=1]

bindür- Bindirmek: 88b/13.

b.-di 28a/11

b.-diler 88b/13

[=2]

bīnihāyet < Far. *bī* + Ar. *nihāye*. Uçsuz bucaksız.

b. 46a/05

[=1]

biñ Bin: 15a/02; ~ **dürlü belā** Sayısız zorluklar: 48a/06; **on sekiz** ~ 'ālem → **on**.

b. 13b/04, 13b/08, 15a/02, 25b/12, 27a/15, 29a/12, 29b/02, 30a/14, 30b/02,
 30b/13, 32b/03, 32b/09, 33b/06, 33b/13, 36a/10, 43a/06, 48a/06, 51b/06,
 58b/12, 58b/15, 59a/02, 61a/07, 61a/08, 64a/08, 68a/02, 68b/07, 70a/08,
 71a/04, 71a/14, 71b/12, 72a/06, 73a/05, 77a/08, 78a/09, 79a/04, 80a/14,
 80b/13, 81b/03, 82b/07, 89b/06, 91b/07

[=41]

bir 1. Bir, asıl sayı: 43b/06; 2. Belgisizlik: 47a/15; ~ **araya gel**- Bir araya gelmek,
 toplanmak:79a/01; ~ **arada ol**- Bir arada olmak, samimi olmak: 1b/11; ~ **az**
 Biraz:13b/11; ~ **-e ~ gel**- Karşılaşmak: 77a/07; ~ **kaç** Birkaç: 35b/04; ~ **kaçı**
 Birkaçı: 52a/01; ~ **mertebe** O kadar: 59b/07; ~ **mikdār** Biraz: 2b/03.

b. 1b/03, 1b/10, 1b/11, 1b/11, 2a/02, 2a/06, 2a/10, 2a/15, 2a/15, 2b/03, 2b/09,
 2b/13, 3a/11, 3b/05, 3b/05, 3b/05, 4a/13, 4b/01, 4b/08, 4b/15, 5a/13, 5b/01,
 5b/09, 5b/10, 5b/13, 6a/06, 6a/08, 6a/09, 6a/14, 6b/13, 6b/13, 7a/03, 7a/10,
 7a/11, 7b/08, 7b/12, 7b/15, 8b/12, 9a/01, 9a/11, 9b/14, 10a/08, 10a/09,
 10a/10, 10a/15, 10b/02, 11a/05, 11a/05, 11a/08, 11a/09, 11a/11, 12a/06,
 12a/08, 12a/11, 12a/14, 12b/02, 12b/03, 12b/03, 13a/03, 13a/14, 13a/15,
 13b/02, 13b/03, 13b/03, 13b/11, 13b/12, 14a/01, 14a/05, 14a/13, 14b/07,
 14b/10, 14b/13, 14b/14, 15a/02, 15a/03, 15b/11, 15b/12, 15b/13, 15b/14,
 16b/06, 16b/08, 16b/10, 16b/15, 17a/01, 17a/03, 17a/05, 17a/06, 17a/10,
 17a/11, 18a/05, 18a/10, 18a/11, 18b/01, 18b/04, 18b/06, 18b/06, 18b/08,
 18b/13, 18b/14, 19a/01, 19a/11, 19a/12, 19a/13, 19a/15, 19b/06, 20a/05,
 20a/06, 20a/08, 20a/11, 20a/15, 20b/12, 20b/13, 20b/14, 20b/15, 21a/01,

21a/13, 21b/04, 21b/07, 21b/13, 22a/03, 22a/08, 22a/15, 23a/08, 23a/09,
23b/08, 23b/13, 24a/07, 24a/13, 24a/15, 24b/01, 24b/05, 24b/11, 24b/12,
25a/15, 25b/04, 25b/08, 25b/10, 25b/15, 26a/13, 26a/15, 26b/02, 27a/01,
27a/09, 27b/06, 27b/06, 27b/07, 27b/07, 28a/03, 28a/05, 28a/10, 28a/11,
28b/06, 29a/02, 29a/04, 29a/05, 29b/06, 29b/12, 29b/12, 30a/03, 30b/13,
31a/04, 31a/06, 31b/08, 31b/15, 32a/02, 32a/07, 32a/09, 32a/14, 32b/01,
32b/07, 32b/13, 32b/15, 33a/04, 33a/09, 33a/10, 33a/13, 33b/07, 33b/08,
34b/11, 34b/11, 35b/04, 36a/01, 36a/02, 36a/05, 36a/09, 36a/09, 36b/01,
36b/02, 36b/04, 36b/05, 36b/10, 36b/12, 38a/01, 38a/04, 38a/07, 38a/13,
38a/13, 38b/01, 38b/03, 38b/12, 38b/13, 38b/15, 39a/02, 39a/04, 39a/06,
39a/08, 39a/09, 39a/09, 39b/07, 39b/09, 39b/15, 40a/01, 40a/02, 40a/04,
40a/05, 40a/13, 40a/14, 40a/15, 40b/01, 40b/01, 40b/15, 41a/08, 41b/10,
41b/10, 42b/04, 42b/10, 42b/15, 43a/02, 43a/09, 43a/09, 43a/14, 43b/05,
43b/06, 43b/10, 43b/11, 43b/11, 44a/03, 44a/11, 44a/12, 44b/07, 44b/10,
44b/13, 44b/14, 44b/15, 45a/07, 45a/10, 45b/15, 46a/01, 46a/02, 46a/03,
46a/03, 46a/04, 46a/11, 46b/02, 46b/02, 46b/10, 47a/01, 47a/08, 47a/08,
47a/15, 48a/02, 48a/04, 48a/05, 48a/08, 48a/10, 48a/15, 48a/15, 48b/03,
48b/05, 48b/07, 49b/07, 49b/07, 49b/10, 49b/10, 49b/11, 49b/12, 49b/12,
49b/14, 49b/14, 50a/02, 50a/06, 50a/09, 50b/08, 50b/09, 50b/11, 51a/06,
51b/05, 52a/01, 52a/02, 52a/03, 52a/15, 52b/07, 52b/08, 53a/05, 53a/07,
53a/08, 53a/10, 53a/11, 53b/01, 53b/11, 53b/14, 54a/01, 54a/06, 54a/12,
54a/13, 54b/02, 54b/03, 54b/03, 54b/05, 54b/08, 55a/03, 55a/03, 55a/03,
55a/05, 55a/07, 55a/09, 55a/14, 55b/05, 55b/07, 55b/10, 56a/01, 56a/05,
56a/09, 56a/13, 56b/12, 56b/14, 57a/04, 57a/05, 58a/04, 58a/08, 58a/08,
58a/09, 58a/09, 58b/01, 58b/03, 58b/07, 58b/07, 58b/12, 58b/13, 58b/14,
59a/03, 59a/08, 59a/09, 59a/15, 59a/15, 59b/02, 59b/06, 59b/06, 59b/07,
59b/09, 60a/07, 60a/09, 60b/01, 60b/09, 60b/11, 61a/10, 61a/11, 61b/03,
61b/09, 61b/12, 61b/13, 62a/02, 62a/12, 62b/01, 62b/04, 62b/05, 62b/05,
62b/05, 62b/07, 62b/11, 62b/15, 63a/14, 63b/05, 63b/05, 63b/06, 63b/14,
64a/08, 64a/12, 64a/12, 64a/13, 64b/04, 64b/08, 64b/10, 65a/15, 65b/02,
65b/02, 65b/05, 66a/04, 66a/04, 66a/06, 66a/07, 66a/12, 66b/15, 67a/11,
67a/14, 67a/15, 67b/06, 68a/01, 68a/05, 68a/15, 68b/08, 68b/15, 69a/05,
69b/05, 69b/06, 69b/07, 70a/05, 70a/06, 70a/13, 71a/05, 71a/13, 71b/07,
71b/10, 71b/12, 72a/10, 72b/04, 73a/01, 73a/01, 73a/06, 73a/08, 73a/12,

73b/04, 73b/08, 73b/12, 74a/08, 74a/09, 74a/12, 74a/14, 74b/07, 75a/02,
 75a/07, 75a/14, 75b/01, 75b/08, 75b/12, 75b/13, 75b/14, 75b/15, 76a/02,
 76a/02, 76a/07, 76a/09, 76a/10, 76a/10, 76a/11, 76a/13, 76b/02, 76b/14,
 76b/15, 77a/04, 77a/07, 77a/14, 77b/06, 77b/07, 77b/13, 78a/04, 78a/05,
 78a/07, 78a/10, 78b/07, 78b/08, 78b/09, 78b/15, 79a/01, 79a/06, 79a/07,
 79a/10, 79a/10, 79a/11, 79b/05, 79b/06, 79b/07, 79b/10, 79b/13, 79b/14,
 80a/03, 80a/08, 80a/10, 80b/04, 80b/05, 80b/12, 80b/12, 80b/13, 80b/15,
 81a/04, 81a/05, 81a/14, 81b/14, 82a/08, 82a/08, 82a/11, 82b/05, 82b/06,
 82b/11, 83a/02, 83a/03, 83a/08, 83a/10, 83a/11, 83b/04, 83b/05, 83b/12,
 84a/09, 84b/08, 85a/14, 85a/14, 86b/03, 86b/07, 86b/14, 87a/15, 87b/04,
 87b/12, 88a/04, 88a/04, 88b/14, 89a/02, 89a/03, 89a/10, 89b/01, 89b/05,
 89b/09, 90a/01, 90a/03, 90a/05, 91a/08, 91a/08, 91a/13, 91b/04, 91b/04,
 91b/09, 92a/01

b.+den 61b/05, 61b/09, 68a/04

b.+dür 32a/06, 33b/14, 82b/06

b.+e 77a/07, 87b/04

b.+i 18b/07

b.+inden 40b/01

b.+ine 18b/06, 21b/13

[=543]

biregin Herbiri.

b. 76a/06

[=1]

birer 1. Birer: 60a/10; 2. Herbiri: 59a/07; 3. Teker teker: 78a/07.

b. 60a/10, 60a/11, 78a/07

b.+leri 59a/07

[=4]

biri biri Birbiri: 78a/02.

b. 18b/07, 24b/07, 24b/07, 32b/04, 36b/13, 44a/02, 48a/12, 52a/15, 54a/15,
 54b/07, 55b/01, 55b/05, 58a/13, 58b/13, 59a/04, 60b/09, 68a/15, 71a/05,
 74a/09, 78a/02, 78a/02

b.+müzden 79b/05

b.+müze 23b/13

b.+n 42b/10, 44b/14, 55b/14, 62b/07, 79b/10

b.+nden 55b/10, 78b/15, 79b/13, 80a/08, 83a/08

b.+ne 3a/09, 63b/14, 90a/05

b.+ni 85b/15

b.+nüñ 32b/01, 54b/01, 91a/13

b.+ñüzden 79b/06

b.+si 4a/11, 25b/11, 25b/11, 48a/11, 55b/10, 69a/10, 75a/15, 75b/15, 80b/03,
88a/01, 88a/02

b.+sin 39a/06

b.+sinüñ 23b/02

[=54]

bismillah < Ar. *bismillāh*. Besmele: 17b/15.

b. 17b/15, 20b/10, 35a/11

[=3]

bismillāhi'r-raḥmāni'r-raḥīm < Ar. *bi* + Ar. *ismi* + Ar. *allāh* + Ar. *el* + Ar. *raḥmān* + Ar. *el* + Ar. *raḥīm* Rahman ve rahim olan Allah'ın adıyla: 1b/02.

b. 1b/02, 38a/11

[=2]

biş Beş: 11b/09; ~ **vaḳit namāz** Beş vakit namaz: 11b/09.

b. 11b/09, 32b/09, 36a/01, 59b/11, 85b/12, 86a/11, 87b/02, 91b/07, 91b/13

[=9]

bişinci Beşinci.

b. 13a/13

[=1]

bit- Yerin içinden çıkmak: 13b/03; **va'desi** ~ → **va'de**.

b.-er 12b/13

b.-miş 13b/03, 46a/03

b.-mişdür 55b/08

[=4]

bi't-tamām < Ar. *bi't-tamām*. Eksiksiz.

b. 24b/14

[=1]

bitür- Bitirmek, sonlandırmak.

b. 29b/15

[=1]

biz Biz: 4a/10.

b. 4a/10, 4b/02, 5a/04, 6a/12, 8b/14, 14a/09, 16a/03, 17a/02, 17b/13, 23a/05,
23a/08, 23a/12, 24a/10, 26a/04, 26a/06, 34b/02, 35a/11, 41a/15, 41b/06,
42a/13, 48b/06, 50a/05, 54a/11, 56b/03, 65a/13, 80b/06

b.+de 62b/13

b.+den 8b/03, 14b/06, 16a/10, 53a/12, 86a/06

b.+e 4a/01, 4b/01, 4b/03, 12a/03, 23a/13, 24a/09, 28b/13, 34b/02, 41b/14,
42a/07, 42a/12, 44b/03, 45a/07, 61b/07, 64a/12, 65b/13, 84a/08

b.+i 4a/09, 23a/11, 27a/08, 79b/06, 88a/15

b.+ler 40b/12

b.+leri 92a/04

b.+üm 10a/04, 13a/10, 14b/09, 16b/12, 17b/05, 25a/07, 25b/02, 28b/08,
34b/01, 34b/08, 35a/05, 35b/10, 40b/08, 40b/10, 40b/11, 40b/14, 40b/15,
41a/12, 41b/06, 43a/01, 45b/04, 50b/03, 51b/02, 61b/06, 66b/02, 66b/03,
66b/04, 81a/12, 84a/01, 88a/03

b.+ümdür 2a/14, 25a/12

[=88]

bī-zevāl < Far. *bī* + Ar. *zevāl*. Ölümsüz.

b. 45b/09

[=1]

boğmağ Gerdanlık, ziynet eşyası: 5a/12.

b.mak.1 +(boğmağı) 5a/12, 5b/05, 5b/06, 9a/07

b. 5a/06, 5b/01, 9a/02, 9a/03

[=8]

boğaz 1. Boğaz: 89b/13; 2. Yuvarlak baş kısım: 77b/01.

b.+ı 77b/01

b.+iñ 89b/13

[=2]

boğazla- Kesmek.

b.-dı 88b/09

[=1]

boğçe < İtal. *focacia* Poğaç: 17a/11.

b. 17a/11, 47a/08

b.+yi 47a/10

[=3]

bostān < Far. *būstān*. Büyük sebze bahçesi: 43a/15.

b. 40a/03, 43a/15, 48a/09

[=3]

boş ~ kal- Kimse oturmamak:6b/13.

b. 6b/13, 55a/06

[=2]

boy Boy, uzunluk: 29a/14.

b.+ı 29a/14, 31b/12

[=2]

boylu Boylu: 31a/04.

b. 31a/04, 66a/06

[=2]

boyun Boyun: 26b/10.

b.+una+(boynuna) 26b/10, 35b/09

[=2]

boyuncuğ ~ -ını eğdir- Kimsesiz bırakmak, çaresiz bırakmak.

b.+ların 27a/09

[=1]

boz- 1. Sona ermek: 29b/05; 2. Etkisiz hâle getirmek: 39a/06.

b.-a 42a/07

b.-dı 29b/05, 39a/06, 39b/13

b.-dum 42b/11, 44b/15

b.-duñ 62a/07

b.-up 41b/15

[=8]

bozul- 1. Etkisiz hâle getirilmek: 39a/03; 2. Şaşkına dönmek: 88a/09.

b.-dı 39a/03, 39b/06, 41b/13, 88a/09

b.-duğın 41b/11

b.-masun 30a/01

[=6]

bölük 1. Askerî birlik:39b/07; 2. Bölük, küme: 55a/15;~ **eyle-** Bölük yapmak:

79a/10.

b. 34a/10, 34a/10, 39b/07, 50b/09, 55a/15, 55a/15, 73a/12, 79a/10, 79a/15,
79b/02, 79b/05, 79b/09, 84b/14, 84b/14

b.+i+(bölügi) 79a/10

[=15]

böyle 1. Böyle, bu şekilde: 88a/02; 2. Bu taraf: 28b/14.

b. 11b/07, 25b/08, 28b/14, 36a/13, 37b/09, 56a/05, 66b/10, 70b/09, 77a/05,
88a/12

b.+dir 88a/02

[=11]

bre Bre, hey: 66a/11; ~ **hāy** Bre hey:83b/14; **hāy** ~ **hāy** → **hāy**.

b. 10b/12, 11a/08, 27b/08, 39b/04, 66a/11, 71a/02, 71b/14, 77a/07, 81b/14,
83b/14, 87a/12, 87b/05, 89b/14

[=13]

bu Bu: 2a/06; ~ **ara** Bura: 25b/15; ~ **aralık** Bura, bu yer:26a/02;~ **derece** Bu
kadar: 66b/06; ~ **mertebe** Bu kadar: 89a/06.

b. 2a/06, 3a/05, 3b/14, 4a/01, 4a/04, 4a/11, 4b/02, 4b/05, 5a/03, 5a/05, 5a/09,
5a/14, 5b/03, 5b/04, 6a/06, 6a/07, 6a/11, 6b/05, 6b/09, 7a/14, 7b/03, 7b/10,
7b/13, 8a/02, 8b/13, 8b/15, 9b/01, 9b/03, 9b/07, 9b/13, 10a/12, 10b/04,
11a/07, 11a/11, 11a/15, 11b/05, 11b/10, 12a/03, 12a/12, 12a/13, 12b/07,
12b/11, 12b/12, 12b/14, 13a/07, 13b/13, 14a/08, 15a/14, 15b/01, 15b/02,
16a/05, 16a/06, 16a/14, 16b/01, 16b/08, 16b/12, 17a/10, 17a/14, 17b/05,
17b/06, 17b/07, 17b/09, 17b/10, 18a/13, 18b/11, 19a/07, 19a/10, 19b/07,
20a/02, 20a/10, 20a/12, 20a/12, 20a/14, 20b/04, 20b/06, 20b/06, 20b/11,
21a/04, 21a/11, 21a/15, 21b/11, 22a/02, 22a/06, 22a/13, 22b/05, 24a/08,
24a/09, 24b/06, 24b/06, 25a/04, 25a/14, 25b/02, 25b/09, 25b/15, 26a/01,
26a/01, 26a/02, 26a/03, 26a/08, 26b/03, 26b/05, 27a/01, 27a/01, 27a/02,
27a/03, 27a/12, 27a/15, 27b/13, 27b/15, 28a/04, 28a/12, 28b/03, 28b/04,
28b/08, 29a/08, 29b/11, 29b/15, 30b/04, 30b/05, 30b/12, 30b/12, 30b/14,
31a/07, 31b/07, 32a/03, 32a/14, 32b/10, 32b/11, 33a/01, 33a/03, 33a/04,
33a/11, 33a/13, 33b/10, 33b/15, 34b/07, 34b/10, 34b/12, 35a/09, 35a/12,
36b/04, 36b/08, 37a/10, 37b/02, 37b/11, 38a/02, 38a/08, 38a/15, 38b/04,
39a/03, 39b/08, 40a/05, 40b/05, 41a/10, 41a/12, 41b/06, 41b/07, 41b/11,
42a/10, 42a/14, 42b/07, 42b/08, 42b/09, 42b/10, 43a/01, 43a/07, 43a/10,
43a/11, 43b/03, 43b/07, 43b/09, 43b/11, 44a/12, 44b/11, 45a/06, 45b/01,

46a/15, 46b/05, 46b/09, 47a/06, 47b/11, 47b/14, 47b/15, 48a/03, 48b/05, 48b/13, 48b/14, 49a/01, 49a/05, 49a/09, 49b/02, 49b/11, 49b/13, 49b/14, 50a/11, 50b/05, 50b/10, 50b/10, 50b/11, 50b/13, 51a/01, 51a/03, 51a/13, 51a/15, 51b/15, 52b/04, 52b/05, 52b/09, 52b/12, 52b/12, 52b/13, 52b/15, 53a/05, 53a/05, 53a/06, 53a/07, 53a/09, 53a/10, 53a/13, 53a/15, 53b/04, 53b/06, 53b/07, 54a/03, 54a/05, 54a/14, 54a/14, 54b/10, 55a/01, 55a/09, 56b/06, 56b/07, 56b/13, 57b/01, 57b/07, 58a/02, 58a/15, 58b/09, 59a/04, 59b/08, 60a/12, 60b/03, 61a/01, 61a/01, 61a/04, 61a/07, 61a/08, 61a/13, 62a/04, 63a/14, 63b/03, 64a/05, 64a/05, 64a/14, 64b/04, 65a/04, 65a/08, 65b/15, 66a/01, 66a/02, 66a/08, 66b/01, 66b/02, 66b/02, 66b/04, 66b/06, 66b/07, 66b/09, 66b/13, 67a/04, 67a/05, 67a/06, 67a/07, 67a/08, 67a/10, 67b/13, 68b/06, 68b/15, 69a/06, 69a/09, 69b/10, 71a/04, 71a/06, 71a/06, 71a/08, 71b/12, 71b/15, 72a/02, 72a/08, 72a/09, 72b/06, 72b/08, 73a/10, 73a/13, 73b/08, 73b/14, 74b/10, 75a/02, 75a/08, 75a/15, 76a/05, 76b/07, 76b/09, 77a/12, 77b/03, 77b/04, 78a/03, 78a/04, 78a/08, 78b/13, 79a/12, 79a/14, 79b/01, 79b/04, 80a/14, 80b/06, 80b/14, 81a/03, 81a/06, 81a/11, 81b/05, 81b/10, 81b/10, 82b/02, 82b/08, 82b/09, 82b/14, 83a/01, 84a/15, 84b/02, 84b/05, 85a/07, 85a/10, 85a/12, 85a/13, 85b/11, 85b/12, 86b/08, 86b/14, 87a/03, 87a/05, 87a/09, 87a/12, 87a/14, 87b/03, 87b/05, 87b/08, 87b/15, 88a/05, 88a/09, 88a/11, 88a/14, 89a/05, 89a/06, 89b/01, 91b/11, 92a/02

b.+dur 5a/15, 8b/09, 12a/05, 17a/14, 19b/05, 21b/04, 24a/03, 43a/11, 49a/06, 57a/06, 57b/04, 64a/06, 66a/08, 79b/04

b.+nı 17a/13, 28b/02, 54a/04

b.+nun 25a/09

b.+nuñ 31b/10, 44b/12, 59a/02, 67a/12

b.+ña 17a/02, 17a/05, 89b/01

[=382]

buçuk Buçuk.

b. 25b/15

[=1]

buğday Buğday.

b. 3a/06

[=1]

bugün Bugün: 7a/08.

b. 7a/08, 12a/11, 12a/13, 23a/06, 23b/15, 23b/15, 37b/08, 57b/02, 75b/08,
81a/08, 81a/10, 81a/11, 90b/08

[=13]

bul- 1. Bul: 50a/03; 2. Kazanmak: 5b/08; **çäre** ~ → **çäre**; **halāş**~ → **halāş**; **zafer**
~ → **zafer**.

b.-alar 33a/14

b.-am 11a/13, 12a/10, 15b/04

b.-amadı 6a/14, 36b/01

b.-amadılar 6a/05

b.-amadum 9a/15, 34b/11

b.-amayup 49b/08

b.-amaz 43a/02

b.-ayum 79a/09

b.-dılar 85b/10

b.-duñ 65a/10

b.-ı 5b/08

b.-mak 89a/01

b.-sa 66b/11

b.-uram 9a/09

b.-uram 25a/13

b.-uruz 50a/03

[=20]

bulan- kıana ~ → **kıan**.

b.-mış 75a/14

[=1]

bulun- 1. Temin etmek:4a/13; 2. Olmak: 53b/14.

b.-maya 53b/14

b.-mayup 24a/13

b.-mazmı 66b/15

[=3]

buluş- 1. Görüşmek: 24b/14; 2. Karşılaşmak:62b/08.

b.-dığıñ 24b/14

b.-dum 62b/08

b.-up 89a/09

[=3]

buna Buna.

b. 64a/05

[=1]

bunal- Bunalmak: 57a/02.

b.-dı 45b/08

b.-mışam 57a/02

[=2]

bunca Bunca, bu kadar: 28a/03.

b. 28a/03, 45b/06, 61a/02, 61a/02, 61a/03, 67a/07, 68a/15

[=7]

bunda 1. Burada: 72b/02; 2. Buraya: 49b/04.

b. 16a/11, 17a/02, 27b/04, 28a/03, 49b/04, 52a/11, 54a/02, 57a/15, 58b/04,
59a/13, 66a/13, 71b/02, 72b/02, 85a/11, 92a/03

b.+sın 10b/14

[=16]

bundan Bundan: 3a/02.

b. 3a/02, 79a/13

[=2]

bunlar Bunlar: 9b/06.

b. 9b/06, 18a/04, 21a/07, 27b/04, 34b/04, 39b/14, 40a/13, 41a/02, 41a/02,
41a/07, 42a/09, 43a/01, 43b/13, 44a/01, 50a/07, 55a/06, 55a/08, 58a/10,
59a/10, 63a/12, 72b/06, 72b/13, 73a/09, 73a/13, 73b/02, 74b/03, 75a/15,
76a/02, 78a/15, 83b/03, 83b/10, 83b/14, 84b/12, 86a/09, 87a/04, 87a/11,
87b/01

b.+a 34a/12, 34a/14, 39a/10, 63b/10, 76a/02, 78a/06, 79a/09, 84a/02, 84b/14,
85a/14, 87a/10, 90a/08

b.+da 15a/15

b.+dan 42a/14, 56a/08, 73a/15

b.+ı 6b/10, 7b/01, 7b/02, 7b/05, 9b/10, 16a/13, 19a/13, 37a/10, 41a/06, 50b/12,
55a/11, 76a/09, 80b/06, 86b/12, 89a/08

b.+uñ 7b/06, 9b/09, 16b/15, 30b/07, 33a/07, 34a/04, 40b/13, 60b/10, 74b/04,
74b/15, 80b/04, 83b/05, 88a/02

[=81]

buña Buna.

b. 80b/02

[=1]

buñal- Bunalmak: 45b/10.

b.-dı 45b/10, 72a/11

b.-dum 45b/10

[=3]

burā Bura: 35b/08.

b.+dan+(burdan) 35b/08

b.+larda 46b/14

[=2]

burc < Ar. *burc*. Burç, kule: 43a/12.

b.+a 43a/12

b.+ı 43a/11, 52b/13

[=3]

burūc < Ar. *burūc*. Burçlar, burç: 39a/04.

b. 39a/04

b.+da 39a/05

[=2]

buyur- 1. Emretmek, uygun görmek: 45a/04; 2. Davranmak, hareket etmek: 68a/07; 3. Teşrif etmek, onurlandırmak: 44b/01.

b. 2a/09, 68a/07

b.-dı 63a/05, 64a/04, 88b/05

b.-dılar 63a/06

b.-mıŝsıñuz 65a/12

b.-uñ 44b/01

b.-ur 5b/07, 11b/03, 25a/12

b.-ursın 50a/13

b.-ursız 19b/01, 40b/11, 45a/04, 50b/05

[=16]

buz Buz gibi soğuk.

b.+dan 55b/07

[=1]

bülbül < Ar. *bülbül*. Bülbül: 13b/01.

b.+ler 13b/01, 18b/04, 40a/03, 43b/01, 48a/09, 55a/14

[=6]

bünyād < Ar. *bünyād*. ~ **ol**-Yayılmak: 14b/06.

b. 14b/06, 16a/10

[=2]

büryān < Far. *biryān*. Et kebabı.

b. 2a/15

[=1]

büyük 1. Büyük: 22a/03; 2. Kalabalık: 86b/14.

b. 4b/15, 22a/03, 36b/02, 38b/12, 38b/13, 39b/07, 48a/04, 48a/10, 55a/03,

59a/03, 67a/14, 68b/15, 86b/14

b.+dür 55a/04

[=14]

büyüklik Büyüklik: 52a/07.

b.+i+(büyükliği) 52a/07, 59b/10

[=2]

cāmī' < Ar. *cāmī'* Cami.

c.+ler 85a/02

[=1]

cān < Far. *cān*. Cesaret: 75a/06; ~ **-ı cehenneme işmarla-** Cehennemi boylatmak,

öldürmek: 77a/02; ~ **-ı cehenneme işmarlan-** Cehennemi boylatılmak,

öldürülmek: 70a/09; ~ **-ı çık-** Ölmek: 66a/15; ~ **-ı gel-** Canlanmak, kendine

gelmek: 48a/05; ~ **ı gönülden** Yürekten: 74b/07; ~ **sev-** Canı ısınmak:

21a/03.

c. 15a/08, 20b/04, 21a/03, 22b/08, 34b/15, 74b/07, 81a/14, 81b/03, 84a/12

c.+ı 48a/05, 61b/14, 66a/15, 75a/06, 76a/01, 77a/03, 87a/01

c.+ın 32a/12

c.+ınñ 32b/10, 77b/15, 83a/13

c.+ları 70a/09, 71a/14

c.+um 88b/04

c.+umı 74a/03

c.+unuz 39b/05

[=25]

cānavar < Far. *cān* + Far. *āver*. Yırtıcı hayvan, canavar: 60a/10.

c. 60a/10

c.+lar 36b/11, 37a/02, 37a/04, 37a/06, 39a/04, 41b/08, 51a/12, 52a/11, 60a/11,
62b/06, 81b/01

c.+laruñ 36b/13, 60a/10

[=14]

cānib < Ar. *cānib*. Taraf: 89b/03.

c.+dedir 89b/03

c.+den 75a/15

c.+e 49b/02, 75b/01, 89b/04

c.+inde 18b/06

c.+ine 55a/01

[=7]

cārī < Ar. *cārī*. **hükmi ~ ol-** → **hük.**

c. 53b/03

[=1]

cāriye < Ar. *cāriye*. Para ile satın alınan hizmetçi kız: 7a/03 ↔ **cāriyye**.

c. 7a/03, 7a/10, 16a/08, 46b/02, 46b/10, 47a/03, 47a/06, 89b/01

c.+den 16b/01

c.+nüñ 47a/01

c.+si 86b/04

[=11]

cāriyye ↔ **cāriye**.

c. 14a/06, 14a/09, 14a/12, 14a/14, 14b/02, 14b/03, 14b/04, 14b/06, 15a/01,
15a/02, 15a/04, 15a/07, 15a/12, 15a/14, 15b/01, 15b/03, 15b/09, 16a/02,
16b/03, 16b/04, 17a/15, 17b/01, 17b/03, 17b/07, 17b/08, 18a/01, 18a/02,
46a/12, 46b/04, 47a/12, 47a/13, 88b/04

c.+den 16b/08, 17b/06, 17b/10

c.+nüñ 14a/08, 15a/09, 17a/11, 17b/02

c.+si 14a/02

c.+sine 14a/10, 16a/04

c.+siyem 15b/02

c.+yi 15b/08

[=44]

cāzūlūḳ < Far. *cāzū* + T. *lūḳ*. Büyücülük.

c. 29b/04

[=1]

Cebrā'il < Ar. *cebrā'il*. Vahiy meleği: 70a/15.

c. 70a/15, 70b/03

[=2]

cehd < Ar. *cehd*. ~ **it**- Çabalamak.

c. 79b/13

[=1]

cehennem < Ar. *cehennem*. Cehennem: 15a/06; **cānı** ~ **-e işmarla-** → **cān**; ~

‘**azābı** Cehennem azabı, büyük ceza: 5a/01.

c. 5a/01, 41b/02, 56b/10, 58a/10, 58a/12, 58b/02, 58b/05, 69b/09, 76b/10,
85b/07

c.+den 15a/06, 15a/13, 85b/08

c.+e 32a/12, 32b/10, 58a/03, 70a/09, 71a/14, 77a/03, 77b/15, 81b/04, 83a/13,
85b/05

c.+i 41b/02

c.+imi 52a/04

c.+in 57b/15

[=26]

cem' < Ar. *cem'*. ~ **ol**- Toplanmak: 6b/12.

c. 3a/13, 4a/15, 6b/12, 57a/05, 67b/08, 67b/10

[=6]

cemā'at < Ar. *cemā'at*. İmamın arkasında namaz kılanlar, aynı inançta olanlar:

6b/15.

c.+e 24a/14

c.+in 71b/15

c.+ine 49b/08

c.+le 6b/15

[=4]

cemāl < Ar. *cemāl*. Güzel yüz: 10a/11; **ḥüsn-i** ~ → **ḥüsn**.

c.+e 91a/12

c.+i 56a/14

c.+in 11a/01

c.+inden 47b/06

c.+ine 47a/05

c.+iñ 11b/13, 12a/01, 26a/05, 27a/04, 33b/02, 49a/12, 74a/01, 74b/12, 89a/04

c.+üñ 10a/11, 27b/12, 34b/13, 56b/02, 88b/07

[=19]

cemī' < Ar. *cemī'* Bütün, hepsi: 90b/10.

c. 3a/03, 8b/09, 18b/09, 26b/12, 27b/03, 29b/05, 30a/07, 32a/07, 35a/03,
43b/08, 54a/06, 56b/08, 56b/11, 61a/04, 61b/04, 70a/10, 75b/06, 82b/05,
82b/12, 90b/10

c.+si 27a/14

[=21]

cenāb < Ar. *cenāb*. Hazret, büyüklük: 5b/01; **Cenāb-ı Allah** Yüce Allah:05b/01.

c.++ı 5b/01, 18a/13

[=2]

ceng < Far. *ceng*. Savaş, vuruşma: 18b/09; ~ **eyle-** Savaşmak: 81a/06; ~ **it-**

Karşılaşmak, savaşmak:67b/07; ~ **-e gir-** Savaşa tutuşmak, savaşa katılmak:
71b/14

c. 18b/09, 32b/13, 67b/07, 72a/09, 76a/11, 78b/09, 78b/12, 79a/11, 80a/05,
81a/06

c.+de 80a/10

c.+den 80a/08

c.+e 71b/14, 81a/07, 83a/15

[=15]

cennet < Ar. *cennet*. Cennet: 4b/07; ~ **-e gir-** Cennete girmek, cennetle

ödüllendirilmek: 90b/04.

c. 4b/07, 41b/02, 56b/10, 56b/13, 58b/02, 58b/05, 85a/04, 85b/04

c.++ı 5a/02, 56a/06

c.+de 7b/09, 8a/01, 12a/09, 12a/10

c.+den 54b/13, 57b/14

c.+e 90b/04

c.+i 41b/01, 54b/13

c.+ümde 65a/06

c.+ümi 52a/04

[=21]

cennetlik < Ar. *cennet* + T. *lik*. ~ **-lik ol-** Cennetlik olmak, cenneti hak etmek.

c. 15a/05

[=1]

cevāb < Ar. *cevāb*. Cevap, karşılık: 16b/01; ~ **eyle-** Cevap vermek, karşılık

vermek: 6b/06; ~ **vir-** Cevap vermek, karşılık vermek: 19b/01.

c. 6b/06, 19b/01, 19b/02, 19b/04, 19b/07, 19b/09, 19b/10, 19b/12, 21a/01,

28b/15, 31a/09, 31b/03, 41a/09, 48b/13, 67a/04, 72a/03, 76a/04

c.+a 19b/02

c.+ı 3a/05, 4b/05, 5a/09, 6b/07, 7b/03, 7b/10, 7b/13, 8a/02, 9b/07, 9b/13,

10b/11, 11b/05, 11b/10, 12a/13, 16a/05, 16a/14, 16b/01, 16b/08, 17a/10,

17b/06, 17b/10, 19b/07, 20a/02, 20a/10, 20a/14, 20b/04, 21a/15, 21b/11,

22a/02, 22b/05, 31b/07, 42a/14, 43a/01, 45b/01, 47a/06, 49a/09, 49b/14,

53b/06, 54a/03, 63b/03, 65a/04, 66a/01, 66a/02, 68b/06, 71a/08, 75a/02,

79a/14, 81a/03, 88a/05, 88a/09, 88a/14

c.+ın 22a/13

c.+ını 5a/05

c.+ın 28b/15, 31a/12, 31b/14, 33b/10, 40b/13, 42a/10, 51b/15, 67a/09, 73b/14

c.+um 11a/03

[=81]

cevāhir < Ar. *cevāhir*. Mücevher: 9a/01.

c. 5a/06, 9a/01, 19a/07, 25b/05, 55a/10, 91b/08

c.+den 52a/13, 85b/13

c.+i 9a/03

c.+le 53a/02

c.+ler 60b/06

c.+leri 24b/09, 52b/03

c.+lerün 25a/01

[=14]

ciger < Far. *ciger*. ~ **köşesi** Sevdicek, çok sevgili: 7a/12.

c. 6b/05, 7a/12, 7b/04

[=3]

cihān < Far. *cihān*. 1. Dünya: 20b/15; 2. Kâinat: 52b/09; ~-ı **dar eyle-** Çok

sıkıntılı bir duruma sokmak, başına dünyayı dar etmek: 83b/02; **iki** ~

serveri → **iki**.

c. 53a/15, 92a/05
 c.+a 31a/06, 55a/09
 c.+da 20b/15
 c.+ı 52b/09, 74b/13, 83b/02

[=8]

cilā < Ar. *cilā'*. Cila: 59b/01; ~ **vir**- Parlatmak: 60b/06.

c. 60b/06
 c.+sı 59b/01

[=2]

cinn < Ar. *cinn*. Cin.

c.+i 33b/04

[=1]

civān < Far. *civān*. Genç: 40a/13.

c. 19b/13, 19b/14, 20a/10, 21b/03, 24b/12, 40a/13
 c.+dan 20a/01
 c.+uñ 22b/10

[=8]

cūş < Far. *cūş*. ~ **-a gel**- Kaynamak, coşmak.

c.+a 70a/10

[=1]

cümle < Ar. *cümle*. Bütün, hep: 83b/12.

c. 8a/15, 34a/09, 35b/03, 39a/14, 51a/05, 56a/01, 56b/15, 61a/09, 67b/08,
 70b/10, 80a/09, 84b/07, 85a/01, 90a/04, 91b/08

c.+nüñ 56a/13

c.+nüz 88a/13

c.+ñüzi 71b/03, 81a/01, 83b/09

c.+si 2b/11, 9b/01, 17b/12, 18a/04, 24a/05, 27a/11, 32b/12, 34a/04, 50b/09,
 51a/09, 55a/08, 58b/15, 67a/05, 71a/08, 71b/11, 71b/12, 72b/14, 75b/02,
 83b/06, 83b/12, 84a/06, 85b/08, 89b/06, 90b/11, 90b/12

c.+sin 13b/14, 15b/06

c.+sinden 60b/10

c.+sine 27a/10, 75b/07

c.+sini 18a/03, 25a/02, 33a/13

c.+sinüñ 51b/06, 70a/03, 74a/10

[=56]

çadır < Far. *çāder*. Çadır: 89b/07.

ç. 13b/05, 18b/06, 18b/08, 19a/03, 24b/07, 24b/11, 43a/06, 48a/11, 50a/09,
56a/09, 89b/09

ç.+a 19a/10, 24b/08, 24b/10, 26b/06, 48b/02

ç.+da 89b/10

ç.+ı 19a/09, 89b/07

ç.+ına 89b/12

ç.+lar 55a/15

ç.+lardan 48b/02

ç.+larıñ 19a/04

ç.+uñ 18b/07, 18b/10, 19a/04, 20b/08, 20b/10, 20b/11

[=29]

çağır- Bağırmak, seslenmek, çağırmaq: 32b/07; **nağra** ~ → **nağra**.

ç. 20b/02

ç.-an 33a/09

ç.-ayum 20a/08, 20a/15

ç.-dı 20b/05, 20b/07, 31a/07, 32b/07, 33a/07, 33a/12, 34a/01, 39b/07, 81a/14,
83a/01, 87a/10, 87a/15, 90a/04

ç.-dığı 20b/07

ç.-dıguñ 23b/09

ç.-dılar 84b/11

ç.-duk 21a/13

ç.-dun 21a/12

ç.-mazsañuz 83b/09

ç.-mış 72b/04

ç.-up 2b/08, 3a/02, 38b/15, 39b/04, 71a/06, 73b/05, 87b/04

ç.-ur 57a/07

ç.-urlar 36b/14

[=33]

çağla- Çağlamak, coşkunca akmaq.

ç.-ması 36a/03

[=1]

çağrış- Feryat etmek: 83b/13.

ç.-dılar 83b/13, 84a/04, 84a/14

ç.-up 84a/12

[=4]

çāk < Far. *çāk*: 'aklı ~ ol- → 'akl.

ç. 36a/06, 42a/04

[=2]

çaķıl Çakıl taşı.

ç. 78b/11

[=1]

çaķıl- Çakılmak.

ç.-miş 38b/12

[=1]

çaķır Çakır, açık mavi.

ç. 16b/06

[=1]

çal- 1. Çalmak, vurmak: 32a/11; 2. Sürmek: 72a/04; **vuşüle** ~ → **vuşül**.

ç. 37b/14

ç.-ayum 82a/10

ç.-dı 32a/11, 45b/13, 51a/05, 70a/13, 70b/09, 71b/05, 72a/04, 82a/04, 84a/15,
89b/15

ç.-dığı 72b/04

ç.-dığum 38b/01

ç.-dılar 78b/14

ç.-ıcağ 38a/04

ç.-mada 78b/08

[=17]

çalın- Çalınmak, vurulmak.

ç.-dı 80a/07

[=1]

çalış Vuruş.

ç.+da 83a/04

[=1]

çanak Çanak: 17a/10.

ç. 17a/10, 47a/08

[=2]

çāre < Far. *çāre*. İmkân: 37a/01; **başuña** ~ **eyle-** → **baş**; ~ **bul-** Başarmak:

34b/11; ~ **eyle-** Çıkar yol göstermek: 84a/08; ~ **it-** Yol bulmak: 26a/13; ~

kıl- Önlem almak: 37b/01; ~ **ol-** Faydalı olmak, sorunu çözmek: 5b/12.

ç. 5b/12, 16b/01, 16b/14, 17a/05, 26a/13, 34b/11, 36b/01, 37a/01, 37b/01,
79a/13, 81b/07, 83b/15, 84a/06, 84a/08

[=14]

çatal Çatal, çift başlı: 15b/13.

ç. 15b/13, 40b/01

ç.+dur 16b/05

[=3]

çavuş Çavuş: 60a/02.

ç.+lar 60a/02, 60a/04, 63b/01

ç.+lara 59b/15, 63b/04

[=5]

çayır Çayır: 12a/14.

ç. 12a/14, 13a/15, 18b/04, 48a/08

ç.+a 13b/10, 19a/01, 46a/10, 49a/14, 86b/12, 86b/15, 87a/01

ç.+dan 87a/04, 87a/12

[=13]

çek- 1. Çekmek: 82a/07; 2. Yapmak, inşa etmek: 58b/08; **açlık ve susuzluk** ~ →

açlık; **at** ~ → **at**; **ğam** ~ → **ğam**; **söze** ~ → **söz**; **simāt** ~ → **simāt**; **ture** ~

→ **ture**; **zahmet** ~ → **zahmet**.

ç.-di 29b/09, 82a/07

ç.-diler 63a/03, 64a/02, 68a/02, 81b/07

ç.-e 22a/04

ç.-erem 5a/15

ç.-ersin 76a/08

ç.-mesün 30a/10

ç.-meyesin 25a/03

ç.-miş 58b/08

ç.-mişler 59a/05

ç.-üp 24b/04, 24b/04, 32b/06, 35a/09, 36a/12, 41a/06, 47a/15, 65b/01, 68b/12,

70b/04, 71b/05, 72a/06, 87b/04

[=26]

çengī < Far. *çengī*. Çeng denilen sazı çalan kimse, çengi: 19a/11.ç. 19a/11, 19a/15, 19b/04, 19b/07, 19b/09, 19b/10, 19b/11, 19b/13, 20a/01,
20a/11, 20a/14, 20b/02, 20b/03, 21a/01, 24b/11

ç.+den 20a/10

ç.+nüñ 20b/09

ç.+ye 19a/14, 24b/12

[=19]

çeşme < Far. *çeşme*. Çeşme, pınar: 55b/05.

ç.+ler 55b/05

ç.+leri 85b/03

ç.+nüñ 55b/08

[=3]

çevir- Çevirmek: 81b/11; **yüzin** ~ → **yüz**.

ç.-di 57a/09

ç.-düm 57a/11

ç.-üp 81b/11

ç.-ürsin 57a/10

[=4]

çevre Çevre, etraf: 19a/06.

ç. 19a/06, 48a/12, 57a/04

ç.+sini 43a/14

[=4]

çık- 1. Çıkmak: 6b/01; 2. Ayrılmak: 25a/09; 3. Sefer düzenlemek, akın yapmak:6a/08; **cāmı** ~ → **cān**; **gönlinde** ~ → **gönül**; **karşuya** ~ → **karşu**; **sefere** ~ → **sefer**.

ç.-a 6a/08, 66a/15

ç.-am 65b/03

ç.-ar 58a/05

ç.-asın 2b/10

ç.-dı 5b/09, 5b/15, 6b/01, 8a/07, 9a/10, 13a/14, 18b/03, 26b/02, 28b/05, 36a/01,
38b/13, 40a/01, 46a/01, 55b/15, 58b/10

ç.-dılar 2b/14, 29a/04, 30a/15, 35b/05, 52a/05, 57b/14, 60a/15, 60b/04, 90b/13

ç.-duğın 6a/01

ç.-dum 28a/09, 62b/03

ç.-dun 21b/02

ç.-ıcak 35a/07, 63a/09

ç.-ıncak 25a/09

ç.-mazdı 73a/01

ç.-mış 8a/12

ç.-up 10a/05, 13a/12, 24a/14, 24b/06, 26a/15, 49b/09, 58b/04, 73a/07, 85b/05,
85b/09

[=48]

çıkār- 1. Çıkarmak: 69b/15; 2. Uzaklaştırmak: 87a/12; 3. Serbest bırakmak:

11a/06; 4. Götürmek: 48a/07; **yalan** ~ → **yalan**.

ç.-dı 29a/08, 36a/12, 48a/07, 69b/15, 70b/04

ç.-dılar 11a/06

ç.-ın 87a/04, 87a/12

ç.-iñ 87a/07

ç.-mak 87a/08

ç.-up 37b/04, 69b/14

ç.-ursın 66a/13

[=13]

çıkıŝ Çıkıŝ.

ç.+ında 8a/10

[=1]

çiçek < Far. *çeçek*. Çiçek.

ç.+ler 56a/10

[=1]

çimen < Far. *çemen*. Çimen.

ç. 48a/09

[=1]

çimenlik < Far. *çemen* + T. *lik*. Çimenlik: 13b/01.

ç. 13b/01, 18b/04

[=2]

çirkin < Far. *çirkīn*. Çirkin.

ç. 58a/09

[=1]

çoban < Far. *çūbān*. Çoban: 10a/10.

ç. 10a/10, 10a/10, 10a/13, 10a/15, 10b/01, 10b/04, 10b/06, 10b/12, 11a/08,

11b/06, 11b/10, 12a/13, 89a/08, 89a/11, 89a/13, 89b/03

ç.+a 10a/14, 10b/02, 88b/14, 89a/08

ç.+dan 45b/05

ç.+ı 89a/01

ç.+ısın 10b/04

ç.+ıyam 10b/06

ç.+uñ 11a/15, 11b/01, 88b/15, 89a/06, 89a/13, 89a/14

[=30]

çoğal- Çoğalmak: 64b/14.

ç.-dı 72a/12

ç.-dığı 72a/13

ç.-makda 64b/14

[=3]

çok Çok: 4b/03; **ne** ~ → **ne**.

ç. 4b/03, 14b/10, 14b/11, 16b/15, 24b/04, 25a/15, 25b/08, 38a/09, 38b/05,

46a/11, 47a/15, 49b/11, 53a/15, 63b/14, 64b/13, 67a/01

ç.+dur 15b/02, 42a/09, 42b/02, 44b/06, 56a/07, 62a/10, 62b/13

ç.+mıdur 15a/15

[=24]

çöl Çöl.

ç.+den 51a/10

[=1]

çukur Çukur.

ç.+lar 78b/10

[=1]

çuval < Far. *çivāl*. Çuval.

ç.+ına 84b/01

[=1]

çü < Far. *çü*. Meğer, oysa.

ç. 60b/04

[=1]

çün < Far. *çün*. 1. ‘‘-ınca, -ince; –dığı zaman’’: 74b/05; 2. ‘‘de, bile’’: 69a/08.

ç. 3a/05, 3a/14, 4a/03, 4b/05, 5a/03, 5a/04, 6a/02, 6b/06, 6b/11, 7a/01, 7b/09, 9a/05, 9b/12, 10a/13, 10b/07, 10b/09, 10b/11, 11a/02, 11a/05, 11a/15, 11b/04, 13a/03, 14a/04, 14a/06, 14b/02, 15a/06, 16a/01, 16a/04, 16a/14, 16b/01, 16b/07, 17a/09, 17b/06, 17b/10, 18b/11, 19b/12, 20a/10, 20a/14, 20b/03, 21a/07, 21a/15, 22a/06, 22b/04, 23b/12, 24a/03, 25a/03, 25b/02, 27a/12, 27b/09, 27b/13, 28b/01, 28b/15, 30b/11, 31a/05, 31b/14, 32a/13, 32b/02, 33b/09, 34a/02, 34b/14, 35b/15, 36a/06, 36a/14, 37a/10, 37b/14, 38a/05, 38a/07, 38a/15, 38b/13, 39a/09, 39b/08, 39b/14, 40b/04, 40b/13, 41b/12, 43a/04, 44a/06, 44b/11, 45a/01, 45a/06, 45a/15, 46a/06, 46b/07, 47a/06, 47b/10, 47b/13, 48a/15, 48b/09, 49a/09, 49b/14, 50a/12, 50b/13, 51b/15, 52a/08, 53a/04, 53b/05, 54a/11, 57a/11, 57b/03, 57b/05, 58b/06, 59a/10, 59b/05, 59b/13, 60b/03, 61b/01, 62a/03, 62b/01, 63a/10, 63b/03, 68b/01, 69a/08, 69b/10, 71b/08, 74b/05, 74b/13, 75a/01, 78a/03, 79a/13, 83b/02, 86b/12, 87a/01, 87a/14, 88b/05, 88b/11, 90a/10

[=126]

çünkü < Far. *çünkü*. 1. Nitekim: 10a/04; 2. “-ınca, -ince; -dığı zaman”: 19b/06.

ç. 5a/13, 9a/14, 10a/04, 13a/12, 19b/06, 29a/14, 42a/02, 42b/07, 55a/06, 56a/14, 61b/09, 73b/13, 74a/04, 81a/02

[=14]

çünkü < Far. *çün* + T. *kim*. 1. İçin, çünkü: 84b/02; 2. Şart: 34b/06; 3. Zaman: 18a/07.

ç. 18a/07, 34b/06, 43a/01, 45b/05, 72b/06, 84b/02

[=6]

da “da, de” bağlacı: 7a/04.

d. 7a/04, 58a/01, 59a/03, 69b/09, 70a/01

[=5]

daha 1. Daha: 86a/11; 2. Biraz: 61b/15.

d. 61b/15, 86a/11

[=2]

dahı 1. “da, de; dahi, bile”: 2a/01; 2. Daha: 62b/11.

d. 1b/08, 2a/01, 2b/06, 3a/04, 3a/07, 3a/11, 4a/09, 4a/10, 4b/02, 5b/04, 5b/08, 6b/07, 7a/02, 8b/07, 8b/15, 9a/09, 9b/04, 9b/04, 10a/02, 11a/08, 11b/13, 16a/10, 17a/15, 18a/01, 18a/06, 18a/15, 19a/01, 20b/14, 20b/15, 21a/02, 21a/05, 22b/08, 22b/11, 22b/13, 22b/14, 23a/01, 23a/10, 23a/12, 23b/02,

23b/06, 23b/12, 23b/13, 24a/02, 24a/11, 26a/04, 26a/06, 26b/10, 27a/06,
 27a/08, 27a/10, 27b/01, 27b/02, 28a/09, 30b/08, 31a/04, 31a/09, 31a/12,
 31b/11, 32a/04, 32a/04, 32a/14, 32a/15, 32b/13, 34a/04, 34a/06, 34a/07,
 34b/02, 34b/03, 34b/11, 37a/04, 37a/05, 37a/08, 37a/12, 37a/14, 38a/10,
 39a/01, 39a/12, 40a/10, 40b/01, 41a/06, 41a/15, 41b/01, 42b/12, 42b/13,
 42b/15, 43a/08, 43a/14, 43b/05, 44b/10, 45b/10, 47b/01, 48a/10, 48b/06,
 49b/12, 50a/02, 50a/07, 51a/07, 52a/05, 52a/15, 52b/01, 52b/06, 52b/11,
 53b/08, 53b/10, 53b/14, 54a/02, 54a/04, 54a/06, 54b/14, 55a/01, 55a/15,
 56a/04, 56b/12, 57a/01, 57a/07, 57a/08, 57a/12, 57b/02, 57b/03, 57b/09,
 57b/12, 58a/07, 58b/13, 59a/08, 59b/07, 60b/08, 61b/08, 62a/01, 62a/03,
 62b/01, 62b/11, 63a/11, 63a/12, 63b/05, 63b/10, 64a/12, 65a/13, 65b/08,
 65b/08, 66b/15, 67b/05, 67b/13, 67b/15, 68a/01, 68a/12, 69a/02, 69a/07,
 69b/02, 69b/06, 70a/04, 70a/09, 70a/12, 70b/05, 71b/15, 72a/12, 72b/11,
 73a/11, 73a/15, 73b/03, 73b/07, 74a/06, 74b/04, 75b/12, 75b/12, 75b/14,
 76a/05, 76a/07, 76a/12, 76a/15, 76b/08, 77a/01, 77b/04, 77b/11, 78a/11,
 78b/03, 78b/05, 78b/06, 79b/06, 79b/07, 79b/11, 80a/08, 80a/13, 80b/05,
 80b/10, 81a/04, 81b/09, 82a/05, 83a/15, 84b/11, 85b/05, 86a/02, 86a/08,
 86b/05, 86b/10, 86b/14, 87a/10, 87b/01, 87b/09, 88b/03, 89a/11, 89a/12,
 90a/03, 90b/03, 91a/01, 91a/08, 91a/12, 91a/15, 91b/06, 91b/12, 92a/03,
 92a/04

[=211]

dā'im < Ar. *dā'im*. Sürekli: 12b/11; ~ **ol-** Sürekli olmak, sürmek: 35a/13.

d. 12b/11, 35a/13

[=2]

dalkılıç Kılıç kuşanmış: 50b/09; ~ **ol-** Kılıç kuşanmak: 77a/09.

d. 50b/09, 77a/09, 82a/04

[=3]

dāmād < Far. *dāmād*. Damat: 20a/06.

d.+1 20a/06, 49a/07, 53b/13, 64a/10, 64b/10

[=5]

danış- Danışmak: 24a/14.

d.-dılar 83b/07

d.-mayup 24a/14, 49b/08

[=3]

dar+(1) cihānı ~ eyle- → **cihān.**

d. 74b/13, 83b/02

[=2]

dar+(2) hān-ı ~ -ı dünyā → **hān.**

d.++1 2a/10

[=1]

darb < Ar. *darb*. Vuruş, darbe: 70b/09; ~ **yi-** Dayak yemek: 83a/07.

d. 70b/09, 83a/07, 83a/11

[=3]

dāstān < Far. *dāstān*. Seyirlik, güzel: 18b/05; ~ **ol-** Dile gelip söylenmek: 11a/10.

d. 11a/10, 13b/01, 40a/03, 43b/01, 48a/09, 82b/13

d.+dur 18b/05

[=7]

da'vā < Ar. *da'vā*. ~ **eyleñil-** Meydan okunmak: 32a/01; ~ **it-** İddiada bulunmak:

56b/07.

d. 32a/01

d.+sı 53b/03, 56b/07, 64b/09, 82a/14

[=5]

da'vet < Ar. *da'vet*. Davet: 3b/02; ~ **eyle-** Çağırmaq: 3b/06; ~ **it-** Çağırmaq:

8b/07; ~ **olun-** Davet edilmek, çağırılmak: 24b/13.

d. 3b/03, 3b/06, 8b/07, 13b/13, 23a/12, 24b/13, 27b/01, 34a/11, 50b/04,

61b/10, 90a/01

d.+i 3b/02, 50b/05

[=13]

davran- Davranmak, hareket etmek.

d.-up 58a/01

[=1]

Dāvud < Ar. *dāvud*. Hz. Davut, İsrail oğullarının peygâmberi.

d. 53a/02

[=1]

de ‘‘da, de’’ bağlacı: 20b/03.

d. 20b/03, 21b/09, 24a/10, 31b/04, 35a/11, 42a/13, 80a/03

[=7]

dede Dede:7a/04.

d.+lerine 7a/04, 7b/01, 9b/10

d.+leriñ 7a/04

[=4]

def'a < Ar. *def'a*. Defa, kez: 80b/05.

d. 68b/15, 69a/06, 76a/05, 80b/05, 81b/05

[=5]

defe' < Ar. *def'*. Engel olma, durdurma.

d. 49b/13

[=1]

defn < Ar. *defn*. ~ **eyle**- Defnetmek, gömmek: 79a/02.

d. 79a/02, 80a/11

[=2]

deg- Gelmek, ulaşmak: 68b/03; **baş** ~ → **baş**; **kuğaına** ~ → **kuğa**.

d.-di 39b/02, 39b/04, 70b/07, 74b/04, 74b/10

d.-mez 68b/03

d.-mişdür 85a/12

[=7]

degenek Değenek.

d. 11a/04

[=1]

degin Değin, kadar: 60a/14.

d. 60a/14, 80b/01

[=2]

degül Değil: 85b/12.

d. 2a/07, 31a/06, 31a/15, 33a/03, 55b/04, 56a/05, 56a/11, 68a/09, 88b/04

d.+dür 4b/02, 9a/08, 25b/06, 28b/10, 28b/12, 52b/01, 55b/02, 59b/08, 66a/08,

69a/15, 85b/12

d.+em 4a/13, 4a/14, 11a/13, 37a/13, 37b/07

d.+sin 82b/02

d.+üz 14a/10, 16a/03

[=28]

dehşet < Ar. *dehşet*. **'aqlı** ~ **ol**- → **'aqlı**; ~ **al**- Korkuya kapılmak, korkmak:

21a/08; ~ **ol**- Şaşırp kalmak: 44a/13.

d. 21a/08, 31a/15, 36a/07, 44a/13

[=4]

dek Dek, kadar: 24a/11.

d. 24a/11, 29a/02, 38b/02, 38b/03, 77a/02

[=5]

deli ~ **ol-** Çıldırmaq.

d.+mi 67b/01

[=1]

delik Delik.

d. 69a/05

[=1]

dellāl < Ar. *dellāl*. Tellal.

d.+lar 67b/08

[=1]

dem < Far. *dem*. 1. An: 23a/14; 2. Zaman: 53b/01.

d. 46a/14

d.+de 23a/14, 53b/01

[=3]

dem-be-dem < Far. *dem* + Far. *be* + Far. *dem*. Arada bir.

d. 41a/04

[=1]

denlü Denli, kadar.

d. 29b/10

[=1]

dep-Tepelemek, bozguna uğratmaq:61a/13; **at** ~ → **at**.

d.-di 8a/07

d.-elim 61a/13

d.-üp 73b/01, 73b/03

[=4]

depele- Tepelemek, bozguna uğratmaq: 70b/12.

d.-di 70b/12, 78a/03

d.-diñüz 85a/08

[=3]

der-‘aķab < Far. *der* + Ar. ‘*aķab*. Hemen sonra.

d. 83a/02

[=1]

derd < Far. *derd*. Dert, üzüntü: 37b/14. ↔ **dert**.

d. 37b/14, 54b/02

[=2]

dere Dere: 58a/04.

d.+nüñ 58a/04, 58a/05, 58a/08

[=3]

derece < Ar. *derece*. **bu** ~ → **bu**.

d. 47b/11, 66b/06

[=2]

dergāh < Far. *der* + Far. *gāh*. ~ -a **yüz ur**- Yalvarmak.

d.+a 43b/07

[=1]

derhāl < Far. *derhāl*. Hemen.

d. 11b/05

[=1]

deri Deri: 68b/13.

d.+si 68b/13, 77b/02

d.+siylen 68b/13

[=3]

derin < Far. *derūn*. Derin.

d.+dür 25b/12

[=1]

dermān < Far. *dermān*. ~ **it**-Yardım etmek.

d. 37b/02

[=1]

dert < Far. *derd*. Dert. ↔ **derd**.

d. 27a/15

[=1]

derūn < Far. *derūn*. ~-**dan** Yürekten: 25a/05; ~ -**ı dil** Yürekten: 20b/04.

d.++i 15a/08, 20b/04, 22b/08, 34b/15, 74b/07, 81a/14

d.+dan 25a/05

d.+ından 61a/11

[=8]

derya < Far. *deryā*. Deniz.

d.+lar 70a/12

[=1]

dest < Far. *dest*. **tehī** ~ → **tehī**; ~ **-i teḳabbel eyle**- Kabul etmek: 12a/09.

d. 8b/13

d.++i 12a/09

[=2]

destūr < Far. *destūr*. ~ **ol**- İzin verilmek: 7b/12; ~ **vir**- Buyurmak, emretmek:

50a/15.

d. 7b/12, 50a/15

[=2]

destürsuz < Far. *destūr* + T. *suz*. İzinsiz.

d. 8b/03

[=1]

dev < Far. *dīv*. Dev.

d.+misin 21a/09

[=1]

deve Deve: 88b/09; ~ **gibi** Kocaman: 58a/13; **esrük** ~ → **esrük**.

d. 3a/06, 3a/09, 15b/03, 16a/12, 25b/03, 58a/13, 85b/13, 88b/09, 91b/07,
91b/13

d.+ler 3a/07, 13b/06, 88b/12

d.+leri 86a/03

d.+lerin 15b/07

d.+ye 63b/06, 75a/14

[=17]

devr < Ar. *devr*. Dönem.

d.+nden 28a/03

[=1]

devlet < Ar. *devlet*. Servet.

d.+le 86a/13

[=1]

devşir- Toparlamak.

d.-üp 14a/13

[=1]

dırāz < Far. *dūrāz*. ~ **eyle**- Uzatmak:38b/05; ~ **it**- Uzatmak: 68b/08.

d. 38b/05, 68b/08

[=2]

dış Dış.

d.+1 25b/05

[=1]

di- Demek, söylemek: 17b/11.

d. 17b/11

d.-di 2a/08, 2a/10, 2a/12, 2a/14, 2b/12, 3a/04, 3b/02, 3b/03, 3b/04, 3b/09,
 3b/11, 3b/12, 4a/08, 4a/10, 4a/10, 4b/02, 4b/04, 4b/10, 5a/03, 5a/08, 5b/07,
 5b/08, 5b/12, 6a/07, 7a/05, 7a/13, 7a/13, 7a/15, 7b/02, 7b/03, 7b/09, 7b/13,
 8a/01, 8a/14, 8b/03, 9a/06, 9a/09, 10b/05, 10b/15, 11a/10, 11a/14, 11b/04,
 11b/08, 11b/10, 11b/13, 12a/02, 12a/03, 12a/09, 12a/12, 12a/13, 12b/05,
 12b/06, 12b/10, 13a/02, 13b/15, 14a/12, 14b/01, 14b/02, 14b/04, 14b/06,
 14b/09, 14b/13, 15a/04, 15a/06, 15b/01, 15b/03, 15b/05, 15b/08, 15b/14,
 16a/04, 16a/14, 16b/01, 16b/14, 17a/04, 17a/05, 17a/09, 17a/14, 17b/06,
 17b/08, 17b/09, 17b/14, 19a/10, 19b/01, 19b/04, 19b/06, 19b/10, 19b/11,
 19b/12, 19b/13, 19b/14, 20a/01, 20a/02, 20a/14, 20b/01, 20b/03, 21a/07,
 21a/12, 21a/13, 21a/15, 21b/03, 21b/06, 21b/09, 21b/15, 22a/01, 22a/13,
 22b/01, 22b/15, 23a/05, 23a/07, 23b/07, 23b/10, 23b/11, 24a/03, 24a/09,
 24a/11, 25a/03, 25a/06, 25a/07, 25a/08, 25a/14, 25a/15, 25b/01, 26a/07,
 26a/11, 26a/13, 26b/06, 27a/06, 27a/11, 28a/01, 28a/09, 28b/01, 28b/09,
 29b/14, 29b/14, 30a/02, 30a/05, 30a/10, 30a/13, 30b/06, 31a/01, 31a/02,
 31a/09, 31a/10, 31a/13, 31a/13, 31a/14, 31b/04, 31b/06, 31b/14, 33a/04,
 33a/08, 33a/12, 33a/15, 33b/01, 33b/03, 33b/09, 33b/13, 33b/15, 34a/02,
 34b/03, 34b/09, 34b/12, 34b/14, 35a/04, 35a/06, 35a/12, 35a/14, 35b/01,
 35b/09, 35b/13, 36a/14, 36b/08, 37a/12, 38a/06, 40b/11, 41a/12, 41b/05,
 41b/10, 42a/01, 42a/09, 42b/13, 42b/15, 44a/10, 44b/02, 45a/01, 45a/08,
 45a/14, 45a/15, 45b/12, 46b/10, 47a/05, 47a/13, 48b/12, 48b/15, 49a/02,
 49a/08, 49b/03, 49b/04, 50a/06, 50b/02, 51b/01, 51b/03, 51b/11, 51b/15,
 52b/06, 53b/08, 53b/10, 54a/02, 54b/11, 55a/01, 55a/11, 55b/15, 56b/03,
 56b/04, 56b/05, 56b/09, 57a/12, 57b/02, 57b/04, 57b/08, 57b/13, 58a/01,
 58b/02, 60a/04, 62a/08, 62b/12, 63a/01, 63a/04, 63a/07, 63a/10, 63a/11,
 63a/15, 65a/11, 65b/06, 65b/10, 65b/12, 65b/14, 66a/01, 66a/03, 66a/08,

66a/14, 66b/02, 66b/10, 67a/03, 67b/02, 67b/04, 68a/10, 68a/11, 68b/02,
 68b/03, 68b/05, 69b/01, 69b/02, 69b/08, 69b/10, 70b/03, 70b/09, 70b/10,
 71a/07, 71b/04, 72b/10, 73a/05, 73a/14, 73b/07, 73b/10, 73b/13, 75b/04,
 75b/10, 76a/07, 76b/10, 77b/08, 78a/15, 79a/13, 79a/13, 79b/07, 81a/08,
 81a/13, 82a/01, 82b/14, 83b/10, 84a/03, 84a/11, 85a/08, 86b/11, 87a/04,
 87a/07, 87a/11, 88a/05, 88a/09, 88a/12, 88a/13, 88b/01, 88b/02, 88b/03,
 88b/04, 89b/03, 89b/08, 89b/09, 89b/10, 90b/05, 90b/08

d.-digne 66b/11

d.-digüne 56b/05

d.-digün 20a/13

d.-digüzün 23a/04

d.-dikleri 12a/06, 36a/02

d.-diler 4b/12, 6b/04, 10b/10, 14b/10, 17a/02, 23a/02, 23a/06, 24a/01, 32b/14,
 32b/15, 40b/11, 41a/10, 42a/01, 42a/05, 42a/08, 42a/13, 43a/04, 45a/09,
 45a/10, 50a/15, 50b/05, 51b/03, 54b/13, 54b/15, 57b/12, 57b/15, 59a/14,
 60a/01, 61b/07, 64b/04, 67a/08, 67a/13, 68a/15, 76a/10, 80b/03, 80b/06,
 84a/01, 84a/05, 84a/09, 85a/10, 86a/08, 87a/10, 87a/13

d.-dükde 44b/01

d.-dükin+(didügin) 34b/10

d.-dükleri 12b/05, 17a/06, 17a/08, 29b/12, 30a/04, 64a/14, 64b/03, 64b/15,
 67b/12

d.-dükleridür 16b/13

d.-düklerin 26a/08

d.-düm 8b/06, 9a/05, 9b/11, 11a/02, 16a/07, 16a/12, 25a/11, 53a/13, 57a/08,
 57a/10, 57b/03

d.-mekle 52b/09, 52b/10, 61a/08, 82b/07, 82b/07

d.-meme 24a/02

d.-mesinün 43a/10

d.-meye 17a/08

d.-mezem 46b/15

d.-miş 52b/10, 52b/11, 54a/07, 54a/10, 65a/02, 65a/03, 65a/07

d.-r 19a/15, 60b/15, 89a/03

d.-rem 74a/01

d.-rken 7a/09, 65b/03, 74a/13, 88a/03

d.-rler 1b/03, 12a/05, 14b/07, 15a/15, 21a/13, 21b/14, 25b/07, 25b/11, 25b/14,
 25b/15, 28a/01, 29a/11, 29a/13, 29b/07, 31a/10, 31b/11, 37a/15, 38b/08,
 39b/03, 39b/10, 41a/11, 41a/11, 41a/13, 41a/13, 41a/14, 42a/15, 44b/05,
 46b/08, 49a/01, 49a/02, 51b/10, 52b/12, 53b/12, 56b/07, 58b/06, 62a/09,
 73b/11, 74a/03, 76b/03, 82b/03, 83b/05, 88a/08

d.-rlerdi 86b/14

d.-rmiş 14b/08

d.-rsen 67a/02, 79a/09, 82b/01

d.-rseñ 31a/09, 35a/11, 77b/07, 82b/01

d.-rseñüz 62b/11, 87a/13

d.-se 21b/04, 47b/04

d.-ye 67a/01

d.-yecek 33b/12

d.-yen 82a/10, 83a/05

d.-yicek 50b/02

d.-yince 19b/09, 35a/10, 89a/02, 89b/14

d.-yü 6a/11, 16b/04, 38b/04, 40b/13, 51a/10, 53b/02, 53b/04, 54a/06, 61b/08,
 64a/13, 67b/07, 67b/08, 75a/15, 90b/02

d.-yüp 2b/12, 4a/02, 5b/03, 6b/06, 7b/04, 8b/01, 8b/15, 9b/11, 10a/01, 10a/07,
 10a/12, 12b/07, 17a/15, 17b/15, 20b/07, 20b/10, 21a/05, 21b/10, 22a/07,
 23a/14, 24a/15, 24b/11, 28a/13, 28b/05, 28b/14, 29a/15, 30b/07, 31b/09,
 35b/11, 35b/12, 36b/04, 37b/03, 37b/09, 38a/11, 38b/02, 39b/04, 39b/13,
 41a/01, 43b/04, 43b/08, 44a/02, 45a/05, 45b/11, 46a/14, 46b/07, 46b/15,
 47b/09, 47b/15, 48b/05, 49a/13, 49b/11, 50a/11, 50b/06, 51a/04, 57a/07,
 61a/05, 61a/07, 61a/13, 63b/09, 64b/01, 66b/05, 68b/11, 70a/02, 71a/03,
 71b/14, 72a/03, 73a/10, 74b/11, 75a/01, 76b/13, 76b/15, 77a/09, 77a/11,
 77a/13, 77b/01, 77b/12, 78a/08, 81a/02, 83a/01, 83b/13, 84a/14, 87b/05,
 87b/12, 88b/08, 89a/05

[=562]

dik- baş ~ → baş; göziñ ~ → göz.

d.-di 90a/08

d.-üp 84a/12

[=2]

dil+(1) 1. Organ: 59b/07; 2. Lisan: 56b/01; 3. Güzel ses: 52b/01.

d. 52b/01, 55b/02, 59b/07, 63a/03, 63b/15

d.+ile 56b/01

d.+ler 29a/04, 51a/14, 54b/07, 55b/04, 56a/14, 64a/02

[=12]

dil+(2) < Far. *dil*. **derūn-ı** ~ → **derūn**.

d.+den 15a/08, 20b/04, 22b/08, 34b/15, 74b/07, 81a/14

[=6]

dilāver < Far. *dil* + Far. *āver*. Yiğit: 16a/13.

d. 16a/13, 31b/15, 55a/11, 68a/07

d.+ler 76a/15, 79b/11

[=6]

dilber < Far. *dil* + Far. *ber*. Güzel: 56a/13.

d. 56a/13, 56b/01

[=2]

dile- İstemek: 32a/08; **amān** ~ → **amān**.

d.-di 32a/08, 37b/06, 49b/15, 66a/14

d.-dük 42a/03

d.-rem 37b/01

d.-rseñ 64b/03

d.-yüp 83b/09

[=8]

dilek Dilek.

d.+üm+(dilegüm) 5b/01

[=1]

dimāğ < Ar. *dimāğ*. Akıl: 54b/09.

d.+ı 54b/09

d.+ına 54b/08

[=2]

dīn < Ar. *dīn*. Din: 64b/14; ~ **düşmānı** Din düşmanı, kâfir: 68a/05; **Mesīh** ~-i →

Mesīh.

d. 22a/15, 33a/03, 45a/06, 45a/15, 49a/03, 61b/01, 64b/09, 68a/05

d.+dür 46b/06

d.+e 12b/10, 13b/13, 13b/13, 27b/01, 41a/11, 48b/15, 73b/06, 73b/10, 90a/01

d.+i 22a/15, 30a/01, 33a/15

d.+idür 46b/09, 49a/02, 49a/05, 73b/13

d.+in 29b/05

d.+ine 10b/10, 10b/13, 15a/12, 22b/02, 33a/02, 33a/06, 33b/08, 33b/12, 64b/14

d.+midür 33b/01

d.+üm 46b/09, 49a/02, 49a/05, 73b/13

d.+üme 21b/09, 23b/07

d.+ün 46b/06

d.+ün 46b/07, 48b/15

d.+üne 21b/08

[=46]

dinle- ↔ diñle-

d.-r 19a/13

[=1]

diñle- Dinlemek: 20a/02.

d. 20a/02, 25a/08, 73b/15

d.-di 9a/06, 33b/10, 65b/07, 89a/15

d.-diler 23b/01, 34b/05

d.-r 24b/12

d.-yüp 35b/01

[=11]

diñlen- Dinlenmek: 48a/15.

d.-di 48a/15

d.-diler 75b/08, 79a/03, 80b/07

d.-eyüm 13b/12, 16a/13

[=6]

dip Dip: 25b/12.

d.+i+(dibi) 25b/12

d.+inde+(dibinde) 12b/03, 23a/10, 46a/04, 57a/04

d.+inden+(dibinden) 77b/02

d.+ine+(dibine) 36a/12, 46a/09, 70a/15, 86b/11

[=10]

dīrāz ↔ dırāz.

d. 60a/13, 74b/02, 76b/14, 77b/10, 78a/01, 86b/01

[=6]

dirhem < Ar. *dirhem*. Gümüş para: 8b/12.

d. 4a/13, 8b/12

[=2]

diri Canlı, diri: 83b/04;~ **kı**- Diriltmek: 29b/03.

d. 29b/03, 32b/15, 33a/13, 71a/03, 71a/06, 71a/10, 76a/10, 78a/05, 83b/04

[=9]

dirtir Tir tir, ikileme.

d. 16b/03

[=1]

ditre- Titremek: 4b/07 ↔ **titre-**

d.-di 4b/07, 61b/14

[=2]

dīv < Far. *dīv*. ↔ **dev**.

d.+ler 31b/06, 53a/04

d.+lere 43b/12, 53a/06

[=4]

divān < Ar. *dīvān*. Makam, huzur: 67a/10.

d. 67a/10

d.+da 55a/07

d.+ına 50b/04

[=3]

dīvāne < Far. *dīvāne*. Deli.

d. 67a/06

[=1]

dīvār < Far. *dīvār*. Duvar: 55b/11.

d. 55b/11, 58b/07

d.+ı 52b/13

d.+lar 60b/06

[=4]

diyār < Ar. *diyār*. Memleket: 51a/15.

d.+a 12a/03, 73b/06

d.+da 49b/11

d.+ı 51a/15

[=4]

diyül- Denilmek.

d.-ür 40b/02

[=1]

doğrat- Doğratmak.

d.-up+(doğradup) 2b/03

[=1]

doğrı ~ gel- Doğrulamak ↔ toğrı.

d. 67a/13

[=1]

doğun- Dokunmak.

d.-dı 59b/05

[=1]

dol- gözleri yaşla ~ → göz.

d.-dı 9b/13

[=1]

dolaş- Dolaşmak.

d.-dı 36a/15

[=1]

doldırıl- Doldurulmak.

d.-mişdur 53a/02

[=1]

doldur- Doldurmak.

d.-up 15b/09

[=1]

dolu 1. Dolu dolu: 24a/06; 2. Mükemmel: 39a/06.

d. 24a/06, 39a/06

[=2]

doyur- Doyurmak: 18a/06.

d.-dı 18a/06, 47a/10

[=2]

dög- Dövmek: 87a/06.

d.-e 87a/06, 87a/06, 87b/01, 87b/01

[=4]

dök- Dökmek: 72a/08.

d.-di 72a/08

d.-diler 78b/03

d.-erdi 71b/07

[=3]

dökül- Dökülmek.

d.-di 78b/05

[=1]

döküncek Sıradan, önemsiz.

d. 85b/12

[=1]

dön- 1. Dönmek: 82a/03; 2. Benzemek:66b/13; **gözleri** ~ → **göz.**

d.-di 9a/06, 35b/14, 66a/02, 83a/09

d.-diler 50b/02, 73a/15, 82a/03, 83b/03, 91b/05

d.-düm 34b/12

d.-düñmi 22a/13

d.-e 32a/08

d.-meye 22b/04

d.-miş 66b/13, 75a/15

d.-üp 2b/15, 16a/15, 16b/11, 21b/01, 21b/06, 28b/07, 31b/01, 37a/14, 42b/15,

51b/04, 51b/13, 52a/15, 62b/11, 86a/14

[=29]

döndür- Durdurmak, engel olmak.

d.-emediler 81b/07

[=1]

döndür- 1. Çevirmek: 83b/11; 2. Boyamak: 52b/14; 3. Bağlamak, etkilemek:

29b/06.

d.-di 29b/06

d.-diler 83b/11

d.-miş 52b/14, 64b/14

[=4]

dönüm Dönüm.

d. 56a/02

[=1]

döñ- ↔ **dön-**

d.-üp 80a/02

[=1]

dördinci Dördüncü: 18a/15.

d. 18a/15, 35b/06, 39a/07, 45a/12, 45b/14, 80a/06, 80b/07

[=7]

dört Dört: 55b/11; **ayüñ on** ~ -ü → **ay**.

d. 6a/04, 12a/11, 12b/14, 13a/05, 13a/12, 13a/13, 23a/11, 46a/01, 46b/01,
55b/11, 68b/07, 70a/08, 71a/13, 71b/11, 72a/06, 78a/02, 78a/09, 79a/10,
79a/15, 79b/02, 79b/05, 79b/09, 79b/15, 81b/03, 89b/05

d.+üne+(dördüne) 20b/15

[=26]

döş < Far. *dūş*. Sırt.

d.+üñe 5b/12

[=1]

döy- Dayanmak: 4b/11.

d.-emedük 4b/11

d.-emezler 31b/06

[=2]

du'ā < Ar. *du'ā*. Dua: 72a/05; ~ **it**- Dua etmek, Allah'a yalvarmak: 70b/11; ~

eyle- Dua etmek, Allah'a yalvarmak: 10a/02; **ḥayır** ~ **kıl**- → **ḥayır**; **ḥayır** ~

eyle- → **ḥayır**; ~ **olun**- Dua edilmek, Allah'a yalvarılmak: 24a/07.

d. 8a/06, 8b/01, 10a/02, 15a/13, 24a/07, 42b/07, 44b/09, 50a/13, 61b/11,
63a/01, 70b/11

d.+dan 26b/12, 27a/08, 27a/11

d.+lar 1b/06, 29a/01, 35b/12, 47a/07, 75b/07, 90b/02, 92a/01

d.+sı 5b/04

d.+sın 72a/05

d.+sıñ 18a/14

d.+ya 10a/03, 27b/03, 50a/07

[=27]

duḡter < Far. *duḡter*. Kız.

d.+i 91a/11

[=1]

dur- 1. Durmak: 30a/03; 2. Beklemek, nöbet tutmak: 51b/09; **karşısına** ~ →

karşu.

d. 12b/12

d.-am 8b/13

d.-an 31a/01, 34a/03, 51b/09, 89b/08

d.-asız 35b/01

d.-dı 30b/11

d.-dılar 30b/01, 30b/09, 80b/10

d.-ma 67a/03

d.-makdan 82b/04

d.-mayup 27b/08, 28a/12, 30a/03, 40a/10, 48b/03, 75a/11, 83b/14

d.-maz 66a/12

d.-up 35b/04

d.-ur 10a/15, 18b/09, 18b/09, 20b/09, 33b/06, 38b/14, 82a/13

d.-urken 36b/04

[=30]

duruş- Bekleşmek.

d.-uñ 81a/13

[=1]

düş < Far. *düş.* ~ **ol-** Denk gelmek: 41a/01.

d. 6a/08, 24a/15, 41a/01

[=3]

dut- Kaplamak: 13b/05; **yüz** ~ → **yüz.**

d.-dılar 9b/07

d.-mışlar 13b/05

[=2]

duy- 1. Duymak, işitmek: 40b/02; 2. Fark etmek: 6a/01.

d.-amazlar 40b/02

d.-madı 6a/01

[=2]

düğün Düğün: 2b/14.

d. 3a/12

d.+e 2b/14, 3a/03, 3b/10, 4a/09, 8b/04, 8b/07, 24a/12

d.+ine 2b/10, 4a/15, 8b/10

[=11]

düldül < Ar. *düldül*. Düldül, Hz. Muhammed'in Hz. Ali'ye verdiği kır katır:

6b/01.

d. 6b/01, 6b/02, 18a/06, 38a/10

d.+++ 6a/03, 8a/10, 9b/02, 9b/03, 13a/04, 13a/13, 13b/09, 18b/12, 26b/09,
30b/10, 35b/03, 36a/07, 36a/14, 45b/06, 59a/08, 67b/13, 75b/14, 81b/13,
90b/14

d.+den 13b/10, 34a/06

d.+e 38a/11

d.+i 5b/09, 18b/01, 18b/15, 19a/01, 19a/03, 65b/03

d.+in 13a/06

d.+ün 6a/02, 6a/05, 13a/04, 18a/08, 19a/02, 26b/07

[=39]

dünyā < Ar. *dünyā*. 1. Dünya: 51a/08; 2. Bütün insanlar: 29b/05; ~ -ya gel-Doğmak: 55a/09; **hān-ı dār-ı** ~ → **hān**.

d. 51a/11, 52a/10, 53a/10

d.+da 2a/10, 4a/13, 33b/02, 39a/04, 51a/08, 55b/09, 62b/02, 66b/15

d.+dan 29b/02, 54a/15

d.+nuñ 58a/06

d.+ya 14b/06, 16a/10

d.+yı 29b/05

[=17]

dürlü Çeşit, türlü: 3a/07.d. 3a/07, 24b/09, 32b/04, 48a/06, 50a/10, 50a/10, 51a/07, 51a/12, 52a/15,
52b/03, 52b/03, 53a/01, 53a/02, 54a/10, 55b/01, 55b/02, 55b/03, 55b/05,
55b/08, 55b/08, 56a/07, 56a/07, 56a/10, 58a/13, 58a/13, 58b/06, 58b/06,
58b/13, 60b/05, 60b/09, 61b/03, 63b/14, 71a/05, 83b/03, 83b/03, 85b/03

d.+ce 68a/15

[=37]

düş+(1) Düş: 56b/14; ~ **gör-** Düş görmek: 85a/12.

d. 85a/12, 91b/02

d.+i 23b/13

d.+inde 91b/03

d.+üm 56b/14

d.+ümde 10b/07, 11a/01

d.+ümüzi 23b/13

[=8]

Düş+(2) ~ Şahrāsı Gelür Yer adı.

d. 49a/01

[=1]

düş- Düşmek:65b/04; **ayağına** ~ → **ayaq**; **ardına** ~ → **ard**; **baş yasdığa** ~ → **baş**; **gülğuleye** ~ → **gülğule**; **qorqu** ~ → **qorqu**; **ta'accübe** ~ → **ta'accüb**; **öñine** ~ → **öñ**; **yolu** ~ → **yol**.

d.-di 4b/06, 10a/09, 11b/06, 11b/11, 12b/03, 16b/09, 18a/11, 28b/01, 29a/07, 29a/08, 32a/13, 34a/08, 39b/15, 46b/11, 49a/10, 50b/07, 53a/10, 61b/05, 69a/04, 69a/12, 82a/07, 88a/06, 88a/10, 88a/14, 88b/06, 89a/12, 91a/01, 91a/10

d.-diler 23a/02, 58a/02, 75b/07, 84b/07

d.-dük 44b/02, 65b/02

d.-düm 57a/07, 65b/04

d.-em 15b/15

d.-üp 12b/12, 44a/03

[=39]

düşmān < Far. *düşmān*. Düşman: 63b/08; **dīn** ~ → **dīn**.

d. 63b/02

d.+ı 45a/06, 45a/15, 61b/01, 63b/08, 68a/05

[=6]

düşür- Düşürmek: 39a/13.

d.-di 39a/13, 87b/02

[=2]

düşvār < Far. *düşvār*. Zor.

d. 8b/14

[=1]

Eba'l-Ḥüseyn ↔ **Ebü'l-Ḥüseyn**.

e. 26a/09

[=1]

ebedī < Ar. *ebedī*. Ebedî, sonsuz.

e. 53b/07

[=1]

ebedülebed < Ar. *ebed* + Ar. *el* + Ar. *ebed*. Sonsuza dek.

e. 15a/05

[=1]

Ebū'l-Ḥasan < Ar. *ebū* + Ar. *el* + Ar. *ḥasan*. Kişi adı: 21b/14 ↔ **Ebū'l-Ḥüseyn**.

e. 21b/14, 22a/02, 22a/06, 22a/10, 22a/13, 22b/02, 22b/08, 22b/14, 23a/05,
23b/01, 23b/01

e.+a 78a/13, 86a/01

e.+dan 22b/04, 49b/14

e.+ı 22b/05, 22b/12, 48b/10, 85b/14

e.+uñ 25a/03, 72b/05

[=21]

Ebū'l-Ḥüseyn < Ar. *ebū* + Ar. *el* + Ar. *ḥüseyn* Kişi adı, Müslüman olduktan sonra Ebū'l- Hasan ismini alır: 24a/05 ↔ **Ebū'l-Ḥasan**.

e. 24a/05, 24a/08, 24b/13, 24b/14, 25a/04, 25a/06, 25a/14, 25b/01, 26a/07,
26a/13, 26a/14, 26b/01, 26b/06, 26b/09, 27a/12, 27a/14, 27a/15, 28b/06,
48b/08, 48b/10, 48b/15, 49a/02, 49a/09, 49b/03, 50a/01, 72b/07, 72b/11,
73a/11, 73a/12, 73a/14, 74a/06, 75a/05, 75a/09, 75b/05, 78b/03, 81a/09,
81b/08, 83a/14, 84b/10, 85a/04, 85b/15, 86a/04, 86a/11

[=43]

ecel < Ar. *ecel*. Ecel, hayatın son anı.

e.+in 66a/14

[=1]

edeb < Ar. *edeb*. Saygı, terbiye: 2a/09; ~ **erkān** Saygı usulü.

e. 2a/09, 14a/13, 62a/02, 62a/04

[=4]

efendi < Yun. *avthentis*. Efendi, hazretleri: 92a/07.

e.+müzüñ 92a/07, 92a/09

[=2]

egdir- boyuncuğın ~ → **boyuncuğ.**

e.-meyeler 27a/10

[=1]

eger < Far. *eger*. Eğer, şayet: 2a/11.

e. 2a/11, 4b/02, 7b/11, 7b/14, 8a/13, 8b/14, 11b/03, 12b/12, 12b/13, 13b/12, 13b/13, 15a/02, 15a/04, 15b/05, 15b/05, 17a/07, 19b/02, 19b/03, 19b/15, 20b/01, 20b/02, 21b/07, 21b/09, 22a/03, 22a/14, 25b/13, 26a/12, 26b/13, 27a/01, 28b/12, 29b/09, 31a/09, 33a/03, 33b/02, 33b/06, 33b/08, 35a/11, 36b/12, 37a/01, 37a/14, 42b/14, 42b/14, 43a/08, 47b/04, 47b/05, 49a/08, 57b/06, 62b/10, 62b/14, 64b/15, 65a/02, 65a/06, 65b/15, 66b/02, 66b/09, 66b/15, 67a/02, 68b/02, 68b/10, 69a/05, 71a/06, 77b/06, 82b/11, 87a/06, 88a/02

[=65]

egerlen- Eyerlenmek → **eyer.**

e.-miş 28a/10

[=1]

egiş- Eğilmek.

e.-ür 55a/05

[=1]

egleş- Bekleşmek.

e.-diler 84a/13

[=1]

ehl < Ar. *ehl*. Ümmet: 51b/01; ~ -i **'ıyāl** Eş çocuk, aile bireyleri: 42b/07; ~ -i

tevḥīd ol- Müslüman olmak: 57a/11.

e.++i 25a/11, 34a/14, 42b/07, 44b/09, 51b/01, 52b/05, 57a/11, 57a/14, 62a/15

[=9]

ejderhā < Far. *ejder* + Far. *hā*. 1. Korkunç ve hayalî bir hayvan, ejderha: 38b/14;

2. Korkunç ve iri yarı: 79b/15.

e. 38b/14, 38b/15, 39a/01, 76a/05, 79b/15

e.+lar 21b/13, 52a/10

e.+nuñ 39a/02

e.+ya 40a/15

e.+yı 22a/15

[=10]

eksiklik Yokluk, eksiklik.

e.+üme+(eksikligüme) 27a/08

[=1]

el 1. El: 36a/11; 2. Boyunduruk, zulüm: 10a/12; ~ **-den gel-** Elinden gelmek,
yapabilmek: 24a/10; ~ **-e getir-** Yakalamak: 64a/15; ~ **-i ir-** Ulaşmak, elde
etmek: 53a/08; ~ **-ine gir-** Yakalamak, avlamak: 18a/10.

e. 53a/14, 53b/09, 70b/10, 72a/04

e.+den 24a/10

e.+e 64a/15, 64b/02, 64b/04, 65a/10

e.+ime 30a/04

e.+imüzden 19b/03, 34b/02, 81a/12

e.+in 3b/05, 8a/04, 10a/01, 14a/14, 22b/12, 28a/14, 34a/08, 34a/10, 34b/01,
35b/14, 44a/02, 45b/13, 51a/04, 68a/06, 68b/11, 71a/12, 71a/12, 75b/03,
84b/13, 85a/06, 90a/14, 91a/04, 91b/10

e.+inde 10a/12, 14a/02, 27b/08, 51b/06, 75a/10, 82a/08, 82a/08, 82a/11,
82a/12, 83a/02, 83a/03, 83a/06, 83a/07, 83a/10

e.+indeki 82a/10

e.+inden 17a/04, 33a/04, 45a/09, 68b/12, 69a/04, 82a/07, 87b/07

e.+ine 7a/07, 7a/10, 7a/11, 17a/11, 18a/10, 36a/11, 70b/04, 76b/13, 77a/15,
77b/10, 82a/08, 87b/01, 87b/08

e.+ini 18b/09, 49a/11

e.+inün 68b/13

e.+inüñ 77b/02

e.+iñ 7a/06

e.+lerinde 58a/10

e.+üm 53a/08

[=78]

ela Ela: 16b/06.

e. 16b/06, 66a/06

[=2]

el-amān < Ar. *el* + Ar. *amān*. Aman, medet: 83b/12.

e. 83b/12, 83b/12, 84a/04, 84a/04, 84a/13, 84a/13, 84a/14

[=7]

elbetde ↔ **elbette**.

e. 41b/07

[=1]

elbette < Ar. *elbette*. Elbette, mutlaka: 35a/09.

e. 35a/09, 65b/13, 66a/03

[=3]

el-ḥamdü-lillah < Ar. *el* + Ar. *ḥamdü* + Ar. *li-llāh*: Allah'a şükrolsun: 23b/15.

e. 23b/15, 85a/01, 85a/01, 88b/07, 90b/07

[=5]

el-ḥamdü-lillah te'ālā < Ar. *el* + Ar. *ḥamdü* + Ar. *li-llāh* + Ar. *te'ālā*. Yüce

Allah'a şükrolsun: 28a/13.

e. 28a/13, 42b/12, 84b/09

[=3]

elḥān < Ar. *elḥān*. Hoş nağme, ezgi.

e.+lar 56a/10

[=1]

el-kıṣṣa < Ar. *el-kıṣṣa*. Sözü'n kısası.

e. 81b/02

[=1]

elli Elli: 18b/10.

e. 18b/10, 28a/02, 55a/05, 71a/04, 80a/11, 80b/13, 88b/09

[=7]

elvedā' < Ar. *el* + Ar. *vedā'*. ~ **it**- Vedalaşmak: 57b/08; ~ **ķıl**- Vedalaşmak:

88b/13.

e. 57b/08, 88b/13

[=2]

emānet < Ar. *emānet*. Emanet: 27a/12; ~ **ol**- Vasiyet olmak: 27a/01.

e. 27a/01

e.+leri 27a/12

[=2]

emīr < Ar. *emīr*. Emir, hükümdar: 51b/10.

e. 51b/10, 51b/10

e.+üñ 51b/15

[=3]

Emīr bin Ḳayṭān < Ar. emīr. + Ar. bin. + Ar. ḳayṭān. Kişi adı ↔ **Ḳayṭān Ḳabūş**.

e. 10b/06

[=1]

emīrū'l-mū'minīn < Ar. *emīr* + Ar. *el* + Ar. *mū'minīn*. Müminlerin emiri:

24b/15.

e. 24b/15, 25b/01, 26b/03, 33b/12

[=4]

‘emmī < Ar. *‘amū*. Amca: 29b/06.

e.+si 29b/06, 31b/10

[=2]

‘emmü ↔ **‘emmī**.

e.+si 49a/06, 53b/13, 64a/09, 64b/09

[=4]

emr < Ar. *emr*. Emir, buyruk: 71b/06; ~ **eyle-** Emretmek, buyurmak: 71b/09; ~ **it-**

Emretmek, buyurmak: 53a/06; ~ **olun-** Emredilmek, buyrulmak: 44a/09.

e. 6b/15, 7a/03, 9b/10, 11a/07, 24a/06, 30b/15, 31b/12, 32b/02, 41b/14, 44a/09, 51a/10, 53a/06, 63a/02, 64a/01, 67b/05, 67b/07, 68a/07, 70a/15, 71a/04, 71b/09, 73a/05, 75a/01, 76a/11, 76a/14, 76b/02, 78a/09, 78a/12, 79a/03, 79a/15, 79b/07, 79b/09, 80b/08, 80b/11, 84b/12, 85a/02, 85a/15, 86a/03, 87a/02, 89a/07, 91a/13

e.+i 84b/06

e.+ile 6a/01, 9a/13, 18a/10, 40a/09, 70b/06, 71b/06, 79b/15

e.+ime 53a/04

e.+üm 4b/14

e.+ümi 4b/15

e.+ün 37b/07

[=52]

en En, genişlik.

e.+i 58b/09

[=1]

enbiyā < Ar. *enbiyā*’. Peygamberler.

e. 9b/12

[=1]

endīşe < Far. *endīşe*. ~ **ķolla-** Plan kurmak.

e.+ler 50a/10

[=1]

enlik En, genişlik.

e.+i+(enligi) 25b/12

[=1]

enşār < Ar. *enşār*. Medine halkı.

e.+ı 8b/09

[=1]

envā' < Ar. *envā'*. Türlü, türlü, çeşit çeşit: 51a/12.

e. 51a/12, 55b/03, 56a/10, 85b/03

[=4]

er 1. Asker: 68a/02; 2. Yiğit: 19b/06.

e. 15b/11, 19b/06, 21a/13, 22b/03, 33a/10, 53b/14, 64b/10, 64b/11, 66b/15,
67b/03, 68a/02, 69b/07, 73b/12

e.+dür 14b/13, 16b/06, 20a/10, 31a/04, 31a/06, 33a/09, 46b/03, 73b/04, 73b/08

e.+e 20a/08, 20a/15

e.+i 31a/01, 65a/01

e.+sin 69b/02

e.+ün 16b/03, 17a/04, 17b/12, 64a/14

[=31]

erat < T. *er* + Ar. *at*. Askerler: 30a/14.

e. 30a/14, 78a/10

[=2]

erkān < Ar. *erkān*. Şartlar, esaslar: 22b/11; **edeb** ~ → **edeb**.

e. 62a/02

e.+ı 62a/04

e.+iñ 15a/11, 22b/11

[=4]

erlik Yiğitlik: 67a/01.

e. 67a/01, 69a/13, 81a/10

e.+ini+(erligini) 69a/13

[=4]

Er-raḥman < Ar. *el* + Ar. *raḥmān*. Errahman suresi.

e. 23a/15

[=1]

es- Esmek: 6a/03.

e.-er 6a/03, 8a/07, 10a/05, 12b/04, 18a/08, 23b/11, 40a/07, 67b/15, 72b/13,
73a/07, 74a/11

e.-erse 52a/14

[=12]

esbāb ↔ **esvāb**.

e. 9a/11

[=1]

esīr < Ar. *esīr*.~ **it**- Esir etmek.

e. 15b/07

[=1]

eski Eski.

e. 79a/06

[=1]

esrūk ~ **deve** Kızgın deve.

e. 75a/14

[=1]

esselāmu'aleyk meddü'l-tāḳī el-hidāyat < Ar. *esselāmu* + Ar. *'aleyk* + Ar. *medd*
+ Ar. *el* + Ar. *tāḳī* + Ar. *el* + Ar. *hidāyat*. Selamünaleyküm! Sürekli doğru
yola kılavuzlanıp dininize bağlı olasınız.

e. 21a/06

[=1]

esvāb < Ar. *esvāb*. Elbise.

e. 5b/11

[=1]

eşed < Ar. *eşedd*. Ağır.

e.+dür 8b/15

[=1]

eşhedü enlā ilahe illallah ve eşhedü enne muḥammeden 'abdühü ve resülühü

< Ar. *eşhedü* + Ar. *enlā* + Ar. *ilahe* + Ar. *illallah* + Ar. *ve* + Ar. *eşhedü* +
Ar. *enne* + Ar. *muḥammeden* + Ar. *'abdühü* + Ar. *ve* + Ar. *resülühü*. Ben
tanıklık ederim ki Allah birdir, ondan başka ilah yoktur. Ve yine tanıklık
ederim ki Hz. Muhammed onun kulu ve elçisidir.

34a/01

[=1]

et 1. Beden, et: 70a/14; 2. Etten, etten oluşun: 83a/08.

e.+den 83a/08

e.+ile 70a/14

[=2]

etmek Ekmek: 72a/10.

e. 72a/10

e.+i+(etmegi) 17a/15, 17b/03, 18a/04

e.+in+(etmegin) 17a/08, 24b/02

[=6]

eṭrāf < Ar. *eṭrāf*. Taraf.

e.+iñ 55b/11

[=1]

ev Ev: 63a/09.

e.+den 63a/09

e.+e 6b/01, 8b/05, 9b/02, 63a/09

e.+ine 2a/15, 2b/04, 2b/06, 3a/10, 8a/03, 8a/09, 8b/01, 8b/02, 10a/03, 91b/10

e.+lerden 59b/03

e.+leri 13b/08

[=17]

evlād < Ar. *evlād*. Çocuk, evlat.

e.+um 2a/11

[=1]

evli ~ **evine git**- Dağılmak.

e. 8b/01

[=1]

evliyā < Ar. *evliyā*? Ermiş, veli.

e. 12a/06

[=1]

evrād < Ar. *evrād*. ~ **oku**- Dua okumak.

e.+iñ 5b/10

[=1]

evşāf < Ar. *evşāf*. Nitelikler.

e.+uñuzı 62b/02

[=1]

evvel < Ar. *evvel*. Önce: 21b/14.

e. 3b/03, 8a/10, 14b/15, 21b/14, 22a/01, 41b/08, 48b/13, 76a/04

e.+i 3a/10, 25a/08, 52b/09

e.+inden 24a/11, 34b/04

[=13]

evvelā < Ar. *evvelā*. İlk önce.

e. 51a/10

[=1]

evvelki < Ar. *evvel* + Far. *ki*. Önceki.

e. 58b/14

[=1]

ey Ey ünlemi: 4a/01.

e. 4a/01, 4a/07, 4b/08, 4b/13, 6a/05, 6b/05, 8a/14, 8b/02, 14b/03, 20a/11,
20b/05, 21a/04, 21a/09, 27b/11, 31b/02, 37b/06, 37b/06, 37b/12, 37b/13,
37b/14, 38a/14, 38b/03, 38b/06, 39b/05, 41a/08, 41b/03, 42a/08, 42a/14,
44a/09, 44b/03, 45a/11, 45b/09, 46b/08, 47b/07, 49b/01, 51b/13, 52a/03,
52b/11, 53a/12, 53a/14, 53b/06, 58a/15, 61a/12, 61b/06, 63a/08, 64b/02,
64b/07, 65a/10, 66b/14, 67b/03, 68a/07, 68b/02, 68b/04, 69a/12, 69b/03,
69b/07, 70b/08, 71a/15, 71a/15, 71b/03, 72a/01, 74b/02, 76b/09, 77b/05,
78a/01, 80b/02, 80b/03, 81a/07, 81a/07, 81a/09, 82a/13, 82b/03, 82b/09,
84a/13, 86b/01, 88a/06

[=76]

eyer ~ **sal**- Eyerlemek.

e. 26b/07

[=1]

eyit- Demek, söylemek: 73a/12.

e. 17a/12, 33b/13

e.-di 2a/06, 2a/09, 2a/12, 2b/08, 3a/02, 3a/15, 3b/02, 3b/08, 3b/09, 3b/15,
4a/04, 4a/07, 4a/08, 5a/05, 5a/09, 5a/15, 5b/05, 5b/11, 6a/05, 6b/04, 7a/08,
7a/14, 7b/04, 7b/07, 8a/11, 8a/14, 8b/02, 8b/04, 8b/08, 9b/15, 10a/06,
10b/03, 10b/12, 11b/06, 11b/08, 11b/11, 11b/14, 12a/02, 12a/04, 12b/05,
12b/06, 12b/08, 13b/12, 14a/09, 14a/14, 14b/03, 14b/04, 14b/07, 14b/13,
15a/12, 15b/03, 15b/10, 16a/07, 16a/08, 16a/13, 16b/03, 16b/11, 17a/03,
17a/04, 17a/06, 17a/12, 17b/04, 17b/07, 17b/08, 17b/10, 19a/08, 19b/09,

19b/10, 19b/11, 19b/13, 19b/14, 19b/15, 20a/04, 20a/11, 20a/15, 20b/02,
 21a/04, 21a/08, 21a/11, 21a/12, 21a/14, 21b/02, 21b/06, 22a/11, 22b/03,
 22b/14, 23a/03, 23b/03, 23b/04, 24a/08, 24b/14, 25a/04, 25a/06, 25a/08,
 25a/14, 25b/01, 26a/07, 26b/03, 26b/11, 27b/10, 27b/14, 28a/01, 28b/02,
 28b/08, 28b/10, 29a/07, 29b/01, 29b/03, 30a/07, 30a/11, 30a/12, 30a/14,
 30b/03, 30b/06, 30b/15, 31a/11, 31b/02, 31b/08, 32a/05, 33a/02, 33a/15,
 33b/01, 33b/11, 33b/13, 34b/06, 35a/05, 35a/06, 35a/11, 35a/13, 35a/15,
 35b/08, 35b/10, 37a/11, 37a/13, 37b/06, 38a/14, 39b/05, 40b/14, 41a/08,
 41a/10, 41b/03, 41b/05, 42a/08, 42a/14, 43b/02, 43b/05, 44a/09, 44b/03,
 45a/07, 45b/09, 46b/05, 46b/13, 47a/03, 47a/11, 47b/07, 48b/05, 48b/11,
 48b/13, 49a/01, 49a/11, 49b/01, 49b/03, 50a/15, 51b/03, 51b/13, 52a/03,
 53a/14, 53b/06, 53b/09, 53b/11, 54b/12, 54b/15, 55a/11, 56b/01, 56b/03,
 56b/04, 56b/06, 57a/10, 57a/14, 57b/13, 58a/01, 58a/15, 60a/03, 61a/12,
 61b/07, 62a/05, 62b/12, 63a/08, 63b/07, 64b/07, 65a/05, 65a/09, 65a/12,
 65b/11, 65b/13, 65b/14, 66a/04, 66a/11, 66a/15, 66b/07, 66b/14, 67b/01,
 67b/03, 68a/07, 68b/02, 68b/04, 69a/12, 69b/02, 69b/03, 70b/07, 71a/06,
 71a/15, 72a/01, 73a/12, 73b/08, 73b/10, 73b/15, 74b/14, 75b/04, 75b/08,
 76a/06, 76b/09, 76b/12, 77a/07, 77b/05, 78a/04, 78a/13, 78a/14, 79a/09,
 79b/04, 80b/03, 80b/15, 81a/07, 81a/09, 81b/14, 82a/13, 83b/08, 84a/09,
 85a/07, 85a/11, 86b/09, 87b/04, 88a/06, 88a/08, 88a/10, 88a/13, 88a/15,
 88b/01, 89a/01, 89a/15, 89b/02, 89b/08, 90b/03, 90b/12

e.-diler 4b/10, 17a/02, 23a/05, 23a/07, 32b/12, 40b/08, 41a/09, 41a/12, 42a/06,
 42a/11, 43a/01, 44a/10, 45a/08, 51b/01, 51b/10, 54b/13, 55a/07, 57b/11,
 57b/14, 59a/12, 59b/15, 61b/06, 64b/02, 67a/11, 73a/09, 76a/08, 78a/06,
 83b/07, 83b/12, 83b/15, 84a/04, 84a/07, 84a/13, 86a/05, 87a/12, 88a/02

e.-düm 8b/05, 9a/01, 10b/15, 16a/06, 16a/08, 16a/11, 53a/07, 53a/12, 57a/09

e.-esin+(eydesin) 54a/08

e.-miş 54a/04

e.-ür+(eydür) 7b/11, 7b/14, 14b/05, 14b/12, 15b/01, 16a/02, 16b/04, 21b/03,
 22a/01, 23a/06, 45a/11, 46b/08, 55b/13, 61b/15, 65a/02, 68a/10, 87a/08

e.-ürler+(eydürler) 19a/12

[=321]

eyle- Yapmak, etmek: 56b/11; **adım** ~ → **adım**; **āh** ~ → **āh**; **'ahd** ~ → **'ahd**;
āsān ~ → **āsān**; **'ayş u 'işret** ~ → **'ayş**; **āzād** ~ → **āzād**; **baḥş** ~ → **baḥş**;

baş ~ → baş; başuña çāre ~ → baş; beyān ~ → beyān; binā ~ → binā;
 ceng ~ → ceng; cevāb ~ → cevāb; cihānı dār ~ → cihān; çāre ~ → çāre;
 da'vet ~ → da'vet; defn ~ → defn; dest-i teḳabbel ~ → dest; dırāz ~ →
 dırāz; du'ā ~ → du'ā; emr ~ → emr; ferāgat ~ → ferāgat; fermān ~ →
 fermān; fikr ~ → fikir; ğālib ~ → ğālib; ğāzab ~ → ğāzab; gök teymüre
 ğarḳ ~ → gök; ḥacīl ~ → ḥacīl; ḥalk ~ → ḥalk; ḥamle ~ → ḥamle; ḥavāle ~
 → ḥavāle; ḥayır du'ā ~ → ḥayır; ḥayr ~ → ḥayr; ḥāzır ~ → ḥāzır; helāk ~
 → helāk; ḥesāb ~ → ḥesāb; ḥıfz ~ → ḥıfz; hidāyet ~ → hidāyet; ḥikāyet ~
 → ḥikāyet; iḥsān ~ → iḥsān; iḥsān u luṭf ~ → iḥsān; iki pāre ~ → iki;
 ikrām ~ → ikrām; ikrār ~ → ikrār; i'lām ~ → i'lām; 'inād ~ → 'inād;
 'ināyet ~ → 'ināyet; inşāf ~ → inşāf; istiḳbāl ~ → istiḳbāl; ḳabūl ~
 → ḳabūl; ḳarār ~ → ḳarār; luġat ~ → luġat; luṭf ~ → luṭf; luṭf u iḥsān ~
 → luṭf; maḥrūm ~ → maḥrūm; medḥ ~ → medḥ; men' ~ → men'; meyl
 ~ → meyl; murād ~ → murād; münācāt ~ → münācāt; mürüvvet ~ →
 mürüvvet; müslümān ~ → müslümān; müşāvere ~ → müşāvere;
 müyesser ~ → müyesser; naşīb ~ → naşīb; nazār ~ → nazār; nidā ~ →
 nidā; pāre ~ → pāre; pāre pāre ~ → pāre; şabr ~ → şabr; sākin ~ →
 sākin; savaş ~ → savaş; sebeb ~ → sebeb; secde ~ → secde; secde-i şükr
 ~ → secde; şenā ~ → şenā; su'al ~ → su'al; sükūt ~ → sükūt; şefā'at ~ →
 şefā'at; şemm ~ → şemm; şerḥ ~ → şerḥ; şikāyet ~ → şikāyet; şükr ~ →
 şükür; şükr-i yezdān ~ → şükür; ta'accüb ~ → ta'accüb; taḥsīn ~ →
 taḥsīn; ta'līm ~ → ta'līm; taḳdīr ~ → taḳdīr; taşdıḳ ~ → taşdıḳ; teḳabbel
 ~ → teḳabbel; telḳīn ~ → telḳīn; temāşā ~ → temāşā; teslīm ~ → teslīm;
 tılsım ~ → tılsım; yoḳ ~ → yoḳ; yoḳtan var ~ → yoḳ; zevḳ ü şafā ~ → zevḳ;
 ziyāfet ~ → ziyāfet; ziyāret ~ → ziyāret; zor ~ → zor; zūhūr ~ → zūhūr.

- e. 8a/15, 10a/07, 11a/02, 17a/05, 17a/05, 21a/05, 21b/03, 26a/01, 30b/07,
 38b/06, 43b/03, 45b/11, 50a/02, 51a/03, 51a/03, 51b/01, 52b/06, 57a/08,
 61a/04, 61a/13, 61b/07, 62b/14, 63a/15, 66b/01, 66b/05, 66b/10, 68b/02,
 68b/05, 69b/02, 78a/13, 78a/14, 79a/10, 79a/11, 84a/09, 88a/15
- e.-di 2a/03, 2b/05, 2b/06, 3b/06, 4b/04, 6b/06, 6b/15, 7a/04, 7a/12, 8b/01,
 8b/08, 8b/15, 10a/02, 10b/02, 11a/07, 12a/07, 13a/15, 15a/10, 16b/04,
 18a/05, 18a/14, 18a/15, 18b/03, 18b/12, 20a/03, 20b/11, 21a/05, 21b/10,
 22a/05, 22a/07, 22a/14, 22b/03, 22b/07, 24a/04, 24a/06, 27b/01, 27b/13,
 28b/02, 29a/01, 30b/08, 30b/15, 31b/12, 32a/02, 32a/03, 32a/03, 32a/04,

32a/04, 32a/05, 32b/02, 32b/02, 33a/01, 33a/02, 33a/06, 33a/08, 34b/04,
 35b/12, 36a/02, 36b/04, 36b/05, 37a/11, 37b/03, 38a/03, 38a/09, 38b/02,
 39a/01, 39b/11, 41b/14, 43b/01, 43b/05, 46a/01, 46a/08, 46a/11, 46b/01,
 47a/07, 48a/08, 48b/05, 49b/01, 50a/07, 50b/04, 50b/04, 50b/08, 51a/02,
 51a/15, 51b/05, 52a/09, 52b/05, 54a/03, 54a/09, 55a/02, 56a/06, 56b/11,
 56b/13, 58a/12, 59a/15, 59b/06, 60b/01, 60b/04, 61a/14, 61b/04, 61b/11,
 63a/02, 63a/02, 63b/15, 64a/01, 64a/14, 65b/09, 65b/11, 65b/11, 67b/05,
 67b/07, 67b/08, 68a/05, 68a/07, 69a/07, 69a/07, 69b/13, 70a/15, 71a/02,
 71a/04, 71b/09, 72a/04, 72a/09, 73a/05, 74b/13, 75a/01, 75b/07, 76a/11,
 76a/14, 76b/02, 76b/06, 76b/07, 76b/08, 76b/08, 77a/02, 77b/04, 77b/04,
 78a/09, 78a/12, 79a/03, 79a/15, 79b/07, 79b/09, 80a/04, 80a/10, 80a/13,
 80b/08, 80b/11, 81a/06, 83a/13, 84b/12, 85a/02, 85a/14, 85a/15, 85b/14,
 86a/01, 86a/02, 86a/03, 86a/03, 86a/08, 86b/11, 87a/02, 87b/06, 87b/09,
 87b/10, 89a/07, 89a/14, 90a/02, 90a/09, 91a/08, 91a/13, 91b/04, 91b/05,
 91b/12, 92a/01

e.-di-yüp 17b/05

e.-digi 91a/11

e.-digini 64a/11

e.-diler 3a/13, 5a/04, 9b/05, 30b/12, 34a/12, 51b/08, 52a/02, 59a/10, 61b/10,
 68a/04, 68a/14, 76a/13, 79a/02, 79a/04, 80a/12, 83b/02, 92a/02

e.-din 28b/04, 69b/03

e.-dük 44a/15

e.-düm 9b/10, 12a/09, 35a/04, 35a/07, 53a/10, 62b/05, 62b/07, 65b/05, 88a/11

e.-dün 28b/04, 35a/13, 38a/15, 61a/02

e.-me 31a/10, 47b/09

e.-meye 92a/11

e.-meyesin 20b/07

e.-mezmisin 58b/02

e.-miş 60b/14

e.-mişdür 20a/05

e.-mişler 62b/06

e.-ñ 16b/14

e.-rdi 68b/10, 78b/09

e.-se 56b/09, 61a/08, 82b/08

e.-ye 7b/02, 15a/13, 22b/04, 26b/06, 37b/02, 54a/01, 79b/05

e.-yem 25a/08, 25b/01, 38b/05

e.-yen 56b/09, 77a/13

e.-yin 16b/01

e.-yüp 3b/10, 8a/03, 25a/05, 61a/07, 84a/08

[=277]

eyleñil- da'vā ~ → **da'vā**.

e.-miş 32a/02

[=1]

eyü İyi: 2a/13.

e. 2a/13, 25b/04, 66a/05, 75b/04

[=4]

eyülük İyilik.

e.+le 30a/08

[=1]

ezān < Ar. *ezān*. Ezan: 59a/11; ~ **oķu**- Ezan okumak: 85a/03.

e. 6b/11, 85a/03

e.+ın 59a/11

[=3]

fā'ide < Ar. *fā'ide*. Fayda: 80b/02.

f.+si 80b/02, 82a/02

[=2]

fakır < Ar. *faķır*. 1. Fakir, yoksul: 28b/03; 2. Zavallı, biçare: 3b/09.

f. 3b/09, 9a/12, 28b/03, 45b/09

f.+üñ 2a/06

[=5]

fakırlık < Ar. *faķır* + T. *lık*. Fakirlik: 8b/08.

f. 4b/03

f.+dan 8b/08

f.+ına+(fakırlığına) 4b/11

[=3]

fāriğ < Ar. *fāriğ*. ~ **ol**- Vazgeçmek: 82b/09.

f. 2a/08, 34b/08, 34b/12, 63a/11, 80a/08, 82b/09

[=6]

farz < Ar. *farz*. Farz.

f.+ların 85a/01

[=1]

Fāṭima < Ar. *Fāṭma*. Hz. Muhammed'in kızı ve Hz. Ali'nin eşi: 3b/14.f. 3b/14, 3b/15, 4a/07, 4a/08, 4a/10, 4b/04, 4b/04, 5a/04, 5a/10, 5a/10, 5a/11,
5b/13, 6a/01, 6b/04, 6b/09, 7a/01, 7a/15, 8b/03, 8b/04, 8b/08, 9a/06, 90b/08,
91a/06

f.+dan 5a/09

f.+nuñ 4a/02, 6b/03, 8a/09, 8b/02, 10a/02

f.+ya 6a/11

[=30]

Fāṭimatü'z-zehrā < Ar. *fāṭmat* + Ar. *el* + Ar. *zehrā* ↔ **Fāṭma**.

f. 5a/13, 5b/11, 5b/12

f.+nuñ 4a/04

f.+ya 6a/13, 27a/07

f.+yı 3b/11

[=7]

fazilet < Ar. *fazilet*. Erdem, iyi huy.

f.+üñ 15a/03

[=1]

felek < Ar. *felek*. 1. Gökyüzü, gök: 78b/13; 2. Kader: 31a/06.

f. 31a/06

f.+de 78b/13

[=2]

ferāğ < Ar. *ferāğ*.~ **ol**- Vazgeçmek.

f. 82b/03

[=1]

ferāğat < Ar. *ferāğat*.~ **eyle**- Vazgeçmek.

f. 26a/01

[=1]

ferah < Ar. *ferah*. Gönül rahatlığı: 65b/07; ~ **it**- Mutlu olmak: 15a/12.

f. 15a/12

f.+ından 65b/07

[=2]

fermān < Far. *fermān*. ~ **eyle**- Emretmek.

f. 61a/02

[=1]

fersah < Ar. *fersah*. Yaklaşık beş km'lik bir uzaklık ölçüsü.

f. 48a/02

[=1]

feryād < Far. *feryād*. ~ **it**- Feryat etmek: 4b/10.

f. 4b/10, 4b/12, 84a/12

[=3]

feth < Ar. *feth*. Fetih: 51a/03; ~ **it**-Fethetmek, almak: 57b/07.

f. 57b/01, 57b/07, 64a/07, 64b/12, 78a/08

f.+in 43b/03, 43b/07, 51a/03, 63a/14

[=9]

fettāh < Ar. *fettāh*. Kullarının sıkıntılı işlerini çözen, Allah.

f.+ısın 43b/08

[=1]

feyekūn < Ar. *fe-yekūn*. Allah'ın 'ol' diye emretmesi: 52b/10.

f. 52b/10, 61a/08, 82b/07

[=3]

Feyūd Kişi adı ↔ **Emīr Feyūd**.

f. 51b/10

[=1]

fırşat < Ar. *fırşat*. ~ **vir**- Fırsat vermek: 69b/04.

f. 13b/12, 69b/04

[=2]

Fiḍḍa < Ar. *fiḍḍa*. Kişi adı: 7a/03.

f. 7a/03, 7a/06, 7a/09, 7a/13

f.+dan 7b/03

f.+ya 7a/12, 9b/09

[=7]

fikir < Ar. *fikr*. ~ **eyle**-Düşünmek: 33a/01; ~ **it**- Düşünmek: 2a/13; ~ **-e düş-**

Sorgulamak: 29a/08.

f.++(fikir) 2a/13, 33a/01, 37a/11, 48b/06, 50a/11

f.+e+(fikre) 29a/08

f.+ler 58b/06, 83b/04

[=8]

firāk < Ar. *firāk*. ~ **it**- Kederlenmek.

f. 47b/14

[=1]

ġā'ib < Ar. *ġā'ib*. ~ **ol**- Kaybolmak: 6b/05.

g. 6b/05, 7a/14, 9b/06, 12a/06, 29a/06, 30a/02

[=6]

ġālib < Ar. *ġālib*. ~ **eyle**- Rehavet çökmek: 9a/13; ~ **ol**- Üstün kılmak: 30b/07.

g. 9a/13, 30b/07

[=2]

ġam < Ar. *ġamm*. ~ **çek**- Üzölmek, kederlenmek: 5a/15; ~ **yi**- Üzölmek, kederlenmek: 9b/15.

g. 5a/06, 5a/15, 9b/15, 11b/03, 11b/14, 25a/03, 76a/08

[=7]

ġanī < Ar. *ġanī*. ~ **it**- Mala boġmak, zengin etmek.

g. 62b/15

[=1]

ġanīmet < Ar. *ġanīmet*. Düşmandan alınan mal: 19a/10; ~ **ol**- Huzura kavuşmak:

12a/01.

g. 6a/06, 12a/01

g.+e 24a/15

g.+i 19a/08, 19a/10

[=5]

ġarāyib < Ar. *ġarā'ib*. Garip şey: 53a/08.

g. 53a/08

g.+ler 51a/11, 55b/14

[=3]

ġarķ < Ar. *ġarķ*. **isti** terlere ~ **ol**- → **isti**; **gök teymüre** ~ **eyle**- → **gök**; **nūra** ~ **ol**- → **nür**; **teymür tonlara** ~ **ol**- → **teymür**.

g. 39b/11, 40a/12, 57a/02, 59b/05, 60b/08, 72b/12, 73a/06

[=7]

ġavġa < Far. *ġavġā*. Kavga.

g.+sın 41b/12

[=1]

ġāyet < Ar. *ġāyet*. 1. Çok, gayet: 43a/03; 2. Çokça, bölük bölük: 12a/15.

g. 7b/03, 8a/12, 8b/05, 8b/14, 8b/15, 11a/03, 12a/15, 14a/01, 15a/11, 22b/10, 22b/13, 24a/04, 29b/07, 30b/12, 36b/06, 43a/03, 43b/15, 45b/07, 45b/10, 63b/03, 64a/11, 64a/13, 64b/05, 64b/11, 66b/11, 66b/12, 68b/06, 71a/01, 74b/01, 77a/04, 79a/05, 89b/10

[=32]

ġayret < Ar. *ġayret*. Çaba, gayret: 47b/15; ~ **-e gel**-Galeyana gelmek, coşmak: 81a/03; ~ **it**- Davranmak, hareket etmek: 69a/06.

g. 62b/15, 69a/06

g.+e 16a/01, 81a/03

g.+inden 81a/04

g.+iñüz 81a/01

g.+le 47b/15

[=7]

ġayrı < Ar. *ġayr*. Başka: 79a/13.

g. 36b/15, 50b/15, 56a/08, 66b/15, 67b/10, 72a/12, 79a/13, 85b/11

g.+sı 78a/05

[=9]

ġazā < Ar. *ġazā* 'Din uğruna savaş.

g.+n 85a/07

[=1]

ġazab < Ar. *ġazab*. Öfke, hiddet: 66b/12; ~ **eyle**- Öfkelenmek: 71a/02; ~ **it**-

Öfkelenmek: 31b/08; ~ **-a gel**- Öfkelenmek: 11a/03.

g. 31b/08, 66b/11, 67b/12, 68b/06, 68b/09, 69a/01, 69b/11, 71a/02, 80b/14

g.+a 11a/03, 69b/13

g.+ından 66b/12

[=12]

ġazablan- < Ar. *ġazab* + T. *la* + T. *n*. Öfkelenmek, sinirlenmek.

g.-up 45a/07

[=1]

ġāzī < Ar. *ġāzī*. Din uğruna savaşan.

g.+ler 16b/12

[=1]

geber- Gebermek.

g.-miş 83b/03

[=1]

geç- 1. Geçmek: 74a/13; 2. Vakit ilerlemek: 89b/04; 3. Ölmek: 29b/02; 4.Yaşanmak: 49b/04; **vaz** ~ → **vaz**.

g.-di 38b/10, 39a/14, 41b/15

g.-diler 39b/06, 41b/14, 59a/03, 88b/12

g.-din 62a/07

g.-düm 42b/10, 44b/13, 62b/05

g.-e 42a/06, 55a/05, 74a/13.

g.-eli 29b/02

g.-em 37a/14, 37a/14, 37b/07

g.-emez 26a/12

g.-en 38b/07, 41b/07, 46b/12, 49b/04

g.-erek 89b/04

g.-meden 63b/05

g.-mege 37a/01

g.-mek 37b/05, 42a/09

g.-men 51a/10

g.-mesin 37b/02

g.-mez 37a/04

g.-miş 25b/13

g.-üp 12a/14, 23b/11, 24a/05, 26a/11, 36b/12, 58b/14, 86a/15

g.-üremmi 10a/12

[=40]

geçir- kırıp ~ → **kır**.

g.-di 81a/01

[=1]

geçit Geçit: 28b/11.

g.+i+(geçidi) 28b/11, 28b/13

g.+in+(geçidin) 25b/14, 28a/07, 28a/08, 28a/15, 38a/12

g.+ine+(geçidine) 28b/04

[=8]

geçür- 1. Geçirmek: 37b/11; 2. Ziyan etmek, heder etmek: 89a/05; **kılıçdan** ~ →

kılıç; kılınçdan ~ → **kılıç.**

g.-em 15b/06

g.-emmi 89a/05

g.-eyüm 13b/14

g.-mek 37b/11

g.-ün 45a/14

g.-üp 1b/09

[=6]

gedik Kişiye verilen yer, oturma düzeni: 06b/13.

g.+i+(gedigi) 06b/13

g.+ine+(gedigine) 06b/14

[=2]

gel- 1.Gelmek: 20b/01; 2 Dönmek: 5a/04; 3. Olmak: 35a/14; **'aklı başına** ~ → **'aqlı; ayak üzere** ~ → **ayaq; az** ~ → **az; bir araya** ~ → **bir; bire bir** ~ → **bir; cānı** ~ → **cān; cūşa** ~ → **cūş; dünyaya** ~ → **dünya; elden** ~ → **el; ğayrete** ~ → **ğayret; ğazaba** ~ → **ğazab; haqqından** ~ → **haqq; harekete** ~ → **hareket; hoş** ~ → **hoş; imāna** ~ → **imān; karşı karşıya** ~ → **karşı; kışāşın** ~ → **kışāş; mizācına ağırlık** ~ → **mizāc; ödi ağzına** ~ → **öd; rāst** ~ → **rāst; şafā** ~ → **şafā; tapturu** ~ → **tapturu; tura** ~ → **tur; vaşfa** ~ → **vaşf; yakın** ~ → **yakın; yirine** ~ → **yir; yüregi ağzına** ~ → **yürek; zevāl** ~ → **zevāl.**

g. 12b/08, 14a/11, 16a/02, 20b/05, 21b/04, 21b/07, 21b/07, 26a/01, 30a/07, 31a/08, 31a/08, 31a/10, 31a/12, 31b/04, 32a/08, 34b/07, 61b/15, 73b/15, 77b/06, 78a/15, 82b/02, 82b/09, 82b/13, 88a/13

g.-di 2a/15, 2b/13, 3a/04, 3a/15, 4a/07, 4b/08, 4b/12, 6b/01, 7a/06, 8a/04, 8a/09, 8b/05, 10a/04, 10a/15, 10b/12, 11b/13, 13a/03, 13a/07, 13a/11, 13b/10, 14a/04, 14a/13, 15a/02, 16b/11, 19a/04, 19a/11, 19a/13, 19b/04, 21b/12, 22a/07, 26b/09, 27a/13, 27b/09, 28a/05, 31a/03, 31a/05, 31b/02, 32a/05, 33a/07, 34a/08, 36a/09, 37b/10, 38a/12, 38b/03, 38b/04, 38b/14, 39a/10, 45b/04, 46a/09, 46a/13, 46b/03, 47b/01, 47b/06, 48a/05, 48a/14, 48b/02, 48b/09, 49b/04, 54b/08, 55a/07, 57b/11, 58b/03, 59a/12, 61b/14, 63a/03, 63a/04, 64a/02, 64a/03, 67a/13, 67b/13, 67b/15, 68b/01, 69b/13, 69b/15, 70a/06, 70a/10, 71b/09, 72b/09, 73a/05, 73b/03, 76a/04, 76a/05,

76b/04, 76b/09, 77a/07, 77a/10, 77b/05, 80a/03, 84b/06, 84b/07, 85a/06,
87b/04, 87b/10, 88a/04, 89b/12, 90a/06, 90a/12, 90b/13

g.-digi 34b/02

g.-digini 49b/07

g.-digüme 49a/06

g.-digün 42a/12, 43a/03

g.-diler 2b/15, 3a/08, 6b/12, 26b/07, 27b/02, 29a/06, 30a/15, 30b/03, 32b/03,
32b/12, 40b/03, 40b/07, 43a/05, 43b/13, 44a/06, 45b/02, 50b/03, 52a/06,
54b/02, 55a/02, 55a/06, 59a/04, 59b/12, 60a/15, 68a/01, 71b/11, 74b/15,
76a/14, 78a/10, 79a/01, 79b/01, 79b/08, 80a/10, 80b/09, 82a/03, 84b/11,
85b/05, 86a/14, 86b/05, 86b/07, 87a/07, 89b/05, 90a/10, 91a/03

g.-dimi 12a/12, 46b/10, 48b/05, 49b/02

g.-din 27b/11, 31a/08, 44a/02, 49a/13, 62a/06, 62a/08

g.-diñüz 16a/07, 46b/06, 75b/04

g.-dügime 12a/05

g.-dügin 24b/01

g.-dük 6a/12, 40b/12, 44a/12

g.-dükce 24a/10

g.-düm 2a/07, 16a/01, 16a/15, 35a/09, 42b/08, 44b/12, 49a/08, 53a/05, 57a/12,
62b/04, 62b/05, 71b/02

g.-düñ 12a/03, 55a/11, 56b/02

g.-e 31a/14, 50a/06, 53b/11, 54a/02, 64a/12, 67b/06, 75a/07, 81a/12, 87a/06

g.-ecegüm 41b/05

g.-ek 63a/09

g.-eler 2b/12, 4b/15, 15b/05, 33a/14, 53b/01, 76a/01

g.-elim 61a/10

g.-elüm 5a/04, 54a/11

g.-em 26b/14

g.-emi 53b/08

g.-en 5b/02, 14b/15, 16b/12, 40a/11, 46a/12, 52b/12, 54a/13, 72b/08, 74b/10,
87a/09

g.-enler 73a/13

g.-enleri 86b/14, 87a/03

g.-esin 31a/01, 57a/11, 69b/08

- g.-esiz 3b/10, 4a/09, 71b/03
g.-icek 1b/04, 59a/07
g.-in 17a/03, 60a/03, 80b/05
g.-işde 11b/15
g.-iyor 73a/12, 89a/10, 90b/02
g.-medi 7a/09
g.-melerin 71b/11
g.-memişdür 55a/09
g.-meñüzde 34b/01
g.-mez 20b/01, 20b/02, 33a/04, 55b/15, 66a/01
g.-mezler 15b/06
g.-mezsem 27a/02
g.-miş 45a/07, 67a/12, 84b/04
g.-mişdür 31a/02, 45a/10
g.-mişem 74a/02
g.-se 53b/01
g.-sün 40b/10
g.-üp 2a/01, 2a/03, 2a/10, 7b/11, 10a/09, 11a/03, 17b/01, 18a/02, 18a/08,
19a/03, 19a/10, 19a/12, 21b/05, 21b/11, 22b/01, 23a/11, 24b/08, 26a/12,
30b/08, 33a/05, 34a/10, 38b/15, 39b/10, 44a/01, 47a/04, 47a/08, 48b/01,
48b/09, 57a/14, 57a/15, 60a/04, 60a/05, 60a/06, 61b/05, 68a/05, 73a/15,
74a/07, 75a/06, 75a/09, 75b/03, 75b/06, 80a/09, 81a/03, 84a/03, 84b/07,
84b/13, 85b/08, 90b/01, 91b/05
g.-ür 14a/03, 19b/03, 29b/15, 35a/14, 45a/09, 51a/14, 53a/13, 54b/11, 54b/13,
66b/03
g.-ürdi 31a/05, 46a/14
g.-ürem 29b/02, 42b/01, 44b/04, 62a/09, 73b/12
g.-ürken 62b/08
g.-ürler 40a/13
g.-ürseñ 7b/15
g.-ürsin 14a/15, 48b/12, 62a/06, 73b/09
g.-ürsiñüz 73b/05
g.-ürsiz 42a/11

[=349]

gemi Gemi: 37a/01.

g. 37a/01, 37a/03, 37a/14

[=3]

genc Genç.

g. 62b/13

[=1]

genişlik Genişlik: 13a/05.

g.+i+(genişliği) 13a/05, 56a/02, 59b/02, 60b/01

g.+inüñ+(genişliğinüñ) 58a/04

[=5]

gerçek Gerçek: 31b/14.

g. 14b/08, 14b/12, 28b/10, 31a/13, 31b/14, 80b/07

g.+den 67a/03

[=7]

gerdān < Far. *gerdān*.~ **ol**- Dolaşmak.

g. 12a/12

[=1]

gerdek < Far. *girdek*. Gerdek, gelin odası.

g.+de 91a/15

[=1]

gerek Gerek, şart: 56b/09.

g. 11a/02, 11a/02, 26a/08, 52b/10, 53b/01

g.+dir 72b/10

g.+dür 23a/05, 23b/07, 41b/08, 41b/11, 53b/02, 53b/03, 53b/04, 53b/04,

53b/05, 56b/09, 57b/02, 61a/09, 73a/14, 80b/03, 82b/08, 89a/02, 90b/05

[=23]

gerek- Gerekmek.

g.-mez 21b/08

[=1]

geri Geri: 14a/07.

g. 14a/07, 22a/08

[=2]

getür-1. Getirmek: 3a/06; 2. Tutmak: 22b/01; **ele** ~→ **el**; **īmān** ~→ **īmān**; **īmāna**
~→ **īmān**; **kelime-i şahādet** ~→ **kelime**; **nüzül-ı ni'met** ~→ **nüzül**; **rāst**

~→ **rāst; şalavāt-ı şerīf** ~ → **şalavāt; şahādet kelimesin** ~→ **şahādet; şirk**
 ~→ **şirk; tākat** ~ → **tākat; tekbīr** ~→ **tekbīr; yirine** ~→ **yir.**

g. 6a/07, 82b/10

g.-di 3a/06, 7a/07, 8a/11, 14a/06, 15a/02, 15a/09, 30b/05, 30b/06, 32a/10,
 48a/03, 53a/14, 57b/05, 76b/14, 89b/14

g.-digi 91b/06

g.-digin 15a/09, 22b/10, 34a/03

g.-diler 11a/07, 23a/01, 24a/06, 34a/04, 44a/04, 49a/15, 63b/03, 84b/14,
 85b/02, 88b/05, 88b/11

g.-din 17b/08

g.-diñüz 44a/10

g.-dük 23a/12, 45a/03, 60a/01, 63b/09

g.-düm 7b/02, 10b/07, 11a/02, 30a/05, 53a/12, 65b/06

g.-dün 65a/11

g.-e 7b/08, 12a/08, 58b/02, 64b/04

g.-eliden 86b/06

g.-elim 34b/03

g.-elümmi 45a/04, 50a/14

g.-em 7b/13, 65a/03

g.-emezler 29b/08

g.-en 63b/13, 65a/08, 65b/15, 66a/09

g.-eñ 63b/11

g.-esin 15a/05, 31b/13, 65a/13

g.-esiz 3b/11

g.-eyüm 16a/14

g.-in 41b/15

g.-mege 12b/09, 40b/06, 44a/14

g.-mek 64a/15, 64b/03

g.-mezdi 75a/08

g.-miş 31a/06, 35a/01, 73a/02, 86b/05

g.-mişdür 66a/14

g.-se 57b/01

g.-sen 65a/01

g.-señüz 23b/07

g.-üñ 22b/15, 39b/13, 45a/13, 50b/01

g.-üp 1b/05, 22b/01, 22b/09, 23b/06, 47a/09, 49b/06, 57b/07, 84b/08, 87b/12,
87b/13, 91b/03

g.-ür 8a/13, 11b/15, 26b/14, 47a/04, 71a/07

g.-ürlerdi 3a/09

g.-ürsen 65a/06

[=102]

gez- Gezmek: 85b/01.

g.-diler 85b/01, 85b/10

g.-erin 12a/11

[=3]

gezin- Dolaşmak.

g.-di 9a/10

[=1]

ğilmān < Ar. *ğilmān*. Gilman, Cennetin erkek hizmetçileri, cennet oğlanları:

56a/07.

g.+lar 56a/07, 85b/02

[=2]

gibi Gibi: 80a/15; **ādem gibi** ~ → **ādem**; **sel** ~ → **sel**; **tağ pāresi** ~ → **tağ**.

g. 6a/03, 8a/07, 10a/05, 12b/02, 12b/04, 14b/14, 16b/02, 18a/08, 22a/08,
22a/10, 22a/15, 22a/15, 23b/11, 30b/11, 32a/09, 32a/12, 32b/07, 33b/08,
36b/03, 36b/07, 36b/08, 36b/10, 39a/11, 40a/07, 40a/14, 40b/03, 43a/02,
43a/13, 43b/10, 56b/12, 58a/13, 58b/14, 59a/03, 59a/06, 59b/02, 61a/13,
67a/03, 67a/12, 67b/15, 68b/04, 69a/02, 69a/14, 69a/15, 70a/11, 70a/12,
70b/14, 71a/01, 72a/07, 72b/01, 72b/13, 73a/07, 74a/11, 74b/07, 75a/04,
77a/02, 77b/14, 78b/05, 78b/10, 78b/11, 80a/01, 80a/15, 80b/15, 81a/14,
82a/12, 83a/01, 84b/01, 90a/03, 91a/05

[=68]

gice Gece: 10a/08; ~ **gündüz** Sürekli: 50a/08.

g. 3a/12, 6b/05, 7a/14, 10a/08, 12a/06, 13a/13, 18a/09, 18a/12, 18a/15, 18b/02,
23a/08, 27b/05, 28a/04, 34a/11, 35b/06, 36a/01, 36a/15, 39a/06, 45a/12,
45b/02, 45b/14, 47b/02, 50a/08, 56b/14, 65a/15, 67b/09, 72a/09, 72a/10,
74b/03, 78b/12, 79a/02, 80a/05, 80b/07, 88b/10

g.+de 80b/13

[=35]

gidil-Gidilmek.

g.-mez 59a/14

[=1]

gir- 1. Girmek: 3b/13; 2. Kabul etmek, benimsemek: 10b/10; 3. Hücüm etmek, saldırmak: 72a/06; 'ayna ~ → 'ayn; cenge ~→ ceng; cennete ~→ cennet; eline ~ → el; kulağına ~→kulağ.

g.-di 3b/13, 5b/10, 9a/10, 13b/07, 20b/11, 30a/04, 46a/15, 52a/09, 55a/12, 71b/14, 72a/06, 72b/06, 75a/07, 75b/01, 78b/02, 78b/04, 78b/07, 80a/01, 83a/04, 83b/01, 89b/12

g.-diler 50b/07, 58b/11, 63b/02, 91b/06

g.-dın 15a/13

g.-dük 44b/02

g.-dün 10b/13

g.-dün 23b/07

g.-erem 33b/12

g.-irler 81a/07

g.-ermisin 21b/09

g.-esin 33b/09

g.-ey 69a/06

g.-eyüm 21b/08

g.-iyor 38a/01

g.-medi 18a/10

g.-meye 33a/02

g.-mezdi 72a/14

g.-mezler 13b/13

g.-miş 10b/10

g.-üp 7a/10, 8b/02, 24b/12, 24b/13, 61b/11, 63b/06, 85b/09, 86a/10, 90b/04

[=50]

giriş- Hücüm etmek, saldırmak.

g.-di 82a/09

[=1]

girü 1. Geri: 16a/15; 2. Devam, fazla: 74b/15.

g. 16a/15, 57b/13, 59b/03

g.+si 74b/15

[=4]

git- Gitmek: 8a/08; 'aklı başından ~ → 'aklı; 'aklı ~ → 'aklı; sefere ~ → sefer.

g. 14a/11, 16a/03

g.-di 8a/08, 8b/03, 10a/03, 12a/15, 12b/04, 12b/06, 12b/07, 13a/03, 13a/10,
16b/09, 18a/01, 18a/09, 18a/12, 23b/11, 27b/04, 35b/15, 39a/07, 40a/07,
45b/14, 47a/12, 47b/02, 57b/09, 58b/04, 70a/15, 82a/02, 91b/10

g.-digi 10a/07, 12b/07, 13a/08, 47a/13

g.-digini 49b/13

g.-diler 8b/01, 29a/01, 35b/06, 41a/04, 41a/07, 58a/03, 58b/07, 59a/14, 60a/05,
72b/13, 73a/06, 73a/08, 74a/12, 74b/03, 86a/13

g.-düğini 49b/09

g.-düğün 24a/15

g.-düğümüz 28b/08

g.-dükce 64b/14

g.-düklerinden 88a/12

g.-düm 30a/04

g.-e+(gide) 14a/07, 50a/01

g.-ecek+(gidecek) 38b/11, 78a/05

g.-eler+(gideler) 40b/04

g.-eliden+(gidelden) 46b/13

g.-eliden+(gideliden) 72b/14

g.-elüm+(gidelüm) 57b/13

g.-elümmi+(gidelümmi) 57b/12

g.-enler+(gidenler) 73a/10

g.-er+(gider) 26b/04, 27b/08, 28b/06, 29b/12, 38a/05, 38b/12

g.-erdi+(giderdi) 10a/08, 28b/05, 43b/08

g.-erdüm+(giderdüm) 28a/12

g.-erem+(giderem) 28b/14, 42b/06, 42b/15, 44b/08, 44b/11, 50a/03, 62a/14,
62b/01, 62b/12

g.-erken+(giderken) 27b/06, 40a/08, 44b/03, 53a/05, 54b/04, 73a/08, 73a/10

g.-erler+(giderler) 40a/10, 73a/09

g.-ersem+(gidersem) 37a/15

g.-erseñ+(giderseñ) 28b/13

g.-ersin+(gidersin) 27b/15

g.-ersiñüz+(gidersiñüz) 73b/06

g.-erüp+(giderüp) 75b/02

g.-esin+(gidesin) 12b/15, 15b/04

g.-evüz+(gidevüz) 50a/05

g.-eyin+(gideyin) 47b/04

g.-işüm+(gidişüm) 73b/12

g.-iyor+(gidiyor) 28a/07

g.-meden 81b/14

g.-mek 28b/12, 35a/10

g.-mekde 39b/14, 72b/14, 86a/04

g.-mekdedür 6a/12

g.-mese 47b/05

g.-mişdür 13a/07

g.-sünmi 45a/05

g.-üp+(gidüp) 14a/08, 16b/02, 18a/15, 21b/01, 27a/03, 70a/03, 87b/15

[=120]

giy- Giymek: 63b/04.

g.-dügi 63b/04

g.-ecegi 63b/12

g.-miş 61b/03

g.-üp 5b/14, 26b/08, 61b/04

[=6]

giydir- Giydirmek ↔ **giydür-**

g.-di 63b/13

[=1]

giydür- → **giydir-**

g.-üp 63b/14

[=1]

gizle- Korumak, muhafaza etmek.

g.-di 77b/12

[=1]

gizlen- Gizlenmek: 88a/01.

g.-düm 12b/03

g.-mege 88a/01

[=2]

göç- Göçmek.

g.-üp 86a/15

[=1]

gögerçin Güvercin.

g. 77b/13

[=1]

gögüs Göğüs: 14a/14; ~ **-in sağ-** Göğsünü okşamak, ilham etmek: 22b/02.

g.+i+(gögsi) 22a/09

g.+in+(gögsin) 22b/02, 33a/05

g.+ine+(gögsine) 14a/14

[=4]

gök Gökyüzü, gök: 21b/02; **gök** ~ **-e garğ eyle-**Zırhlı silahlarla donatmak, kuşanmak: 39b/11.

g. 39b/11

g.+denmi 21b/02

g.+ler 39a/11, 70a/10

g.+leri 33b/04, 82a/15, 84a/14

[=7]

gölge Gölge: 46a/03.

g.+si 46a/03

g.+sinde 14a/05

g.+sine 18b/15, 18b/15

[=4]

gönder- Göndermek: 2b/04.

g. 39b/08

g.-di 2b/04, 3b/13, 11a/04, 11a/11, 15b/09, 17a/13, 17b/07, 17b/09, 32a/14,
39b/12, 39b/13, 41b/05, 90a/12

g.-diler 86a/14

g.-miş 40a/09

g.-üñ 17a/07

[=17]

gönderil- Gönderilmek.

g.-di 3a/10

[=1]

göñül Gönül, kalp: 22b/02; ~ **gözü** Kalp temizliği: 63a/13; ~ **-de çıkma-**

Gönlünden çıkmamak, sevgisi bitmemek: 73a/01; **göñül vir-** Aklından geçirmek, niyet etmek: 21a/12.

g. 63a/13

g.+den 15a/08, 20b/04, 22b/08, 34b/15, 68a/10, 74b/07, 81a/14, 84a/12

g.+i+(göñli) 22b/02, 33a/02, 33a/06, 36a/07

g.+inde+(göñlinde) 73a/01

g.+üm+(göñlüm) 26a/09, 53a/05

g.+üñ+(göñlüñ) 21a/12

[=17]

göñüllen- Alınmak, gönüllemek.

g.-di 67a/10

[=1]

gör-1. Görmek: 47b/03; 2. Sanmak: 69a/13; **düş** ~ → **düş**; **hizmet** ~ → **hizmet**;
ma'kül ~ → **ma'kül**; **maqbül** ~ → **maqbül**; **tedarik** ~ → **tedarik**.

g. 30b/03, 57a/15, 63b/08, 77a/08, 87a/09

g.-di 4b/04, 5b/13, 6a/15, 6b/02, 7a/01, 8a/09, 8a/11, 10a/09, 10a/15, 10b/02,
11a/15, 13a/03, 13a/15, 13b/08, 13b/09, 14a/04, 14a/06, 14a/09, 16a/01,
18a/13, 18b/04, 18b/11, 19a/08, 19a/11, 20b/11, 21a/02, 22a/06, 22a/10,
22b/10, 27b/07, 27b/14, 28b/02, 28b/05, 28b/15, 30b/02, 30b/14, 31a/04,
31a/06, 31a/14, 31a/15, 32a/14, 32b/02, 33a/01, 33a/09, 34a/07, 35b/02,
36a/02, 36a/07, 36a/09, 36b/03, 36b/05, 36b/07, 37a/11, 38a/05, 38a/09,
38a/12, 38b/05, 38b/10, 39a/04, 39a/08, 40a/01, 40a/02, 40a/11, 43a/05,
43b/02, 46a/01, 46a/08, 46b/01, 46b/02, 47b/03, 47b/11, 47b/14, 48a/08,
48b/03, 48b/04, 48b/10, 50b/08, 50b/13, 50b/15, 51a/01, 51b/05, 52b/04,
52b/06, 54a/12, 55a/03, 55a/12, 55b/13, 56a/01, 56a/09, 56a/15, 58a/07,
58a/12, 58a/15, 58b/12, 59b/01, 60a/06, 60a/12, 60b/01, 60b/08, 61a/14,
62a/04, 66b/07, 66b/12, 67b/04, 71a/10, 71a/11, 73b/04, 73b/07, 74b/12,
75a/05, 76a/03, 76b/11, 77a/05, 77b/09, 78a/04, 79b/02, 80a/03, 80a/10,
80a/13, 80a/14, 80b/10, 80b/14, 81a/06, 81b/10, 81b/12, 82b/15, 83b/02,
84b/02, 85b/11, 86b/03, 86b/07, 86b/14, 87a/02, 87a/15, 87b/03, 88a/04,
88b/06, 89a/07, 89a/09, 89b/12, 89b/15, 91a/13, 91b/12

g.-diler 10b/09, 21a/07, 29a/04, 29a/15, 30b/12, 32b/12, 34a/03, 40a/13,
 40b/05, 43b/14, 43b/15, 48b/06, 52a/09, 52b/02, 54b/03, 55a/08, 58a/03,
 58b/14, 59b/14, 68a/04, 68a/14, 73a/11, 74a/14, 75a/10, 79a/01, 79b/13,
 79b/14, 83b/04, 83b/14, 84a/06, 86b/12, 88a/01, 89b/05

g.-diñüzmi 74b/15

g.-dü 70b/15

g.-dügüm 45a/13

g.-dügün 25a/01

g.-dük 23a/09, 42a/02

g.-düm 4a/01, 9a/15, 9b/02, 11a/01, 12a/14, 12b/03, 15b/15, 28a/10, 30a/03,
 34b/14, 57a/03, 75a/13

g.-dün 49a/08

g.-düñmi 11b/07, 69a/15

g.-e 3a/04

g.-elüm 26a/05, 31a/02, 50a/02, 51b/03, 55a/01, 58a/01

g.-em 26b/14

g.-emmi 10a/11, 89a/04

g.-en 36a/05, 77b/07

g.-esin 20b/03, 27a/04, 47a/05, 54a/05, 87b/11

g.-esiz 3a/04

g.-eydüñ 33b/02

g.-eyüm 19a/09, 24b/10, 60a/03, 68b/02, 68b/05, 69b/02

g.-icek 90b/14

g.-ince 1b/05

g.-meden 86a/07

g.-medüm 14b/01, 21a/10, 66a/12, 88a/07

g.-megi 27b/12

g.-mek 28a/06, 62b/09, 88b/07

g.-meyince 35a/10

g.-mez 38b/08

g.-mişdür 85a/12, 86b/02

g.-mişem 74a/01

g.-sün 45a/15

g.-üñ 87a/03

g.-üp 3b/14, 4a/04, 7a/05, 7a/11, 10b/07, 11b/13, 12a/01, 15a/07, 15a/10,
24b/03, 24b/07, 24b/09, 25a/04, 29a/01, 35b/03, 48a/14, 49a/13, 55a/11,
57a/07, 61b/12, 69a/09, 71b/15, 78a/09, 78a/12, 78b/01, 79a/14, 85b/04,
87a/08, 87b/06, 91b/02

g.-ür 38a/01

g.-ürdi 3a/11

g.-ürmisin 51b/02

g.-ürsin 69a/13, 82a/14

[=280]

görül- Görülmek: 70a/13.

g.-di 70a/13

[=1]

görün- Görünmek: 13a/14.

g.-di 13a/14, 18b/01, 36b/05, 40a/05, 45b/15, 48a/04, 54b/05, 74b/03, 89a/02

g.-en 36b/10, 37a/11, 40a/06

g.-mez 36a/05, 60b/06

[=14]

görüş- Görüşmek: 91a/06.

g.-di 91a/06

g.-diler 74a/06

g.-ürüz 26a/13

[=3]

göster-1. Göstermek, işaret etmek: 47a/14; 2. Öğretmek, uygulatmak: 34a/13; 3.

Meydan okumak: 67a/02; **'ibret** ~ → **'ibret**; **yir** ~ → **yir**.

g. 28a/09, 89b/03

g.-di 26b/03, 34a/13, 35b/07, 44a/01, 47a/14, 50b/13

g.-diler 51a/05, 51a/11, 52a/07, 59a/01, 59a/03

g.-esin 26a/10

g.-eyüm 28b/01, 67a/02, 76b/13, 77a/09, 81a/08

g.-miş 28b/07

g.-ün 52a/05

g.-üp 2a/04, 15a/11

[=23]

götür- Götürmek.

g.-evüz 42a/01

[=1]

gövde Gövde: 78b/10.

g.+ler 78b/10

g.+si 83a/09

[=2]

göz 1. Göz: 71a/12; 2. Işık: 23b/10; ~ **yaşı** Gözyaşı: 38a/11; ~ **-iñ dik-** Gözlerini ayırmamak: 84a/11; ~ **-leri yaşla dol-** Çok duygulanmak: 09b/13; ~ **-ü dön-** Aşırı sinirlenmek: 66a/02.

g. 77a/01

g.+i 23b/10, 80a/02

g.+ile 63a/13

g.+in 22a/10, 37b/04, 38a/11, 45b/12, 47b/12, 89b/15, 90b/07

g.+ine 54b/05, 66b/13, 71a/12, 71a/12

g.+ler 60a/09

g.+leri 7b/05, 9b/13, 12b/02, 15b/12, 16b/07, 40a/14, 40b/03, 66a/02, 66b/12, 73b/14, 74b/06

g.+lerin 11b/01, 34a/09, 35a/02, 47b/10, 89a/13, 90a/15

g.+lerinden 4a/02, 6b/08, 9b/08, 22b/07, 27a/13, 28a/14, 47b/11, 74a/05, 91a/02

g.+lerine 11b/12, 49a/12, 83b/01

g.+lerini 47b/07

g.+leriñ 84a/11

g.+üm 46b/14

[=48]

gözle- Takip etmek: 77b/11; **yolını** ~ → **yol**.

g.-di 77b/11

g.-rdi 86b/06

[=2]

gözlü Gözlü: 14a/02.

g. 14a/02, 16b/06, 66a/06

[=3]

ğulgüle < Ar. *ğulgüle*. ~ **-ye düş-** Gürültü kopmak.

g.+ye 4b/06

[=1]

ġulüvv < Ar. *ġulüvv*. ~ **it-** Hücüm etmek: 71a/09.

g. 71a/09, 71b/13

[=2]

ġurürüyyet < Ar. *ġurürüyyet*. Kibirleşmek.

g.+ini 66b/07

[=1]

ġusl < Ar. *ġusl*. Gusül.

g.+ün 22b/11

[=1]

ġüyā < Far. *ġüyā*. Sanki.

g. 74b/11

[=1]

ġübre Gübre.

g.+ye 83a/09

[=1]

ġüç ~ **ġel-** Zahmetli olmak: 35a/14; ~ **ol-** Zor olmak: 50a/05.

g. 35a/14, 50a/05

[=2]

ġül < Far. *ġül*. Gül: 6b/08.

g. 6b/08, 13b/01, 18b/05, 40a/02, 43a/15

g.+ler 55a/14

g.+ün 55a/14

[=7]

ġül- Gülmek: 65b/08.

g.-di 20a/11, 65b/08, 65b/08

g.-digime 66a/07

g.-dügimün 65b/15

g.-dügin 65b/09

g.-dügüme 65b/12

g.-dügüne 65b/13

g.-e 85a/06, 85a/06

g.-meñüze 65b/10

[=11]

güleş ~ tut- Güreşmek.

g. 49b/05

[=1]

güleş- Güreşmek.

g.-elüm 21b/07

[=1]

gülistān < Far. *gül* + Far. *istān*. Gül bahçesi: 13b/01.

g. 13b/01, 18b/05, 40a/03, 43a/15

[=4]

gül'izār < Far. *gül* + Far. *zār*. Gül bahçesi.

g.+ı 46a/07

[=1]

güllāb < Far. *gül* + Far. *āb*. Gül suyu: 16b/10.

g. 16b/10, 70a/05

[=2]

gümüş 1. Gümüş: 3a/09; 2. Gümüştten yapılmış: 55a/04.

g. 3a/09, 8b/12, 19a/07, 25a/01, 25b/05

g.+den 52a/09, 52b/02, 55a/04, 56a/04, 60b/05

g.+dür 19a/06, 53a/01

g.+e 4a/13

[=13]

gün 1. Gün: 65b/02; 2. Güneş: 43a/12; 3. Zaman: 81a/10.

g. 2a/02, 3a/12, 5a/13, 10a/08, 12b/15, 13a/12, 13a/14, 18a/11, 18a/15, 18b/01,

18b/02, 23a/05, 23b/15, 27b/05, 27b/05, 29a/02, 35b/04, 35b/05, 35b/06,

36a/15, 39a/06, 39a/07, 43a/09, 43a/12, 43a/12, 45a/12, 45a/13, 45b/02,

45b/06, 45b/14, 47b/02, 50a/02, 53a/05, 53a/10, 59b/04, 62b/04, 62b/05,

64a/13, 65b/02, 67b/09, 72a/09, 72a/10, 74a/12, 76a/11, 76a/12, 76a/13,

78b/12, 79a/11, 79a/15, 80a/05, 80a/06, 80b/07, 80b/08, 80b/12, 86a/15,

86b/03, 88b/10, 88b/14, 88b/14, 91a/05

g.+de 11b/09

g.+den 29a/03, 57a/15, 76a/09

g.+dür 12a/11, 12a/14, 23a/06, 42b/11, 57b/03, 62b/07, 75b/09

g.+e 60b/13, 60b/15, 61a/05

g.+i 45b/14, 91a/05

g.+idür 81a/10

g.+inde 47b/08

g.+ler 47a/14

g.+lerde 62b/04

g.+lerden 74a/12, 86b/03

g.+leri 23b/14, 57b/02

g.+ün 58a/06

[=85]

günāh < Far. *günāh*. Günah, dine aykırı davranışlar: 5a/02.

g.+ı 33a/08

g.+larıñ 5a/02

[=2]

günāhkār < Far. *günāh* + Far. *kār*. Günahkār, asi.

g. 5a/14

[=1]

gündüz Gündüz: 18a/09; **gice** ~ → **gice**.

g. 18a/09, 36a/01, 50a/08, 65a/15, 74b/03

[=5]

güneş Güneş: 41a/14.

g. 36b/07, 36b/08

g.+e 41a/14

[=3]

günlük Günlük, bir günlük zaman: 12b/14.

g. 12b/14, 20a/12, 25b/09, 25b/10, 27a/02, 28b/13, 35b/08, 36b/06, 36b/09,
39a/15, 43a/13

[=11]

gürbüz Gürbüz, sağlam yapılı, iri yarı: 29b/07.

g. 29b/07, 31b/05, 48b/07, 64b/05, 76b/02, 77a/04, 89b/11

[=7]

gürle- Gürlemek, coşkunca akmak.

g.-mesi 36a/03

[=1]

gürüh < Far. *gürüh*. ~ ~ Bölük bölük: 3a/08.

g. 3a/08, 3a/08

[=2]

gürz < Far. *gürz*. Büyük demir topuz, *gürz*: 65b/04.

g. 65b/04, 77b/13

g.+e 77a/13

g.+i 68b/08, 68b/14, 77a/14

g.+in 32a/02, 32a/03, 76b/06, 76b/07, 77b/03, 77b/10, 87a/15, 87b/08

g.+ine 68b/07, 68b/11

g.+ini 77b/01

g.+inüñ 68b/13

g.+iñ 68b/12

g.+ler 58a/10

[=20]

güt- Gütme, hayvan otlatmak.

g.-e+(güde) 12b/12

[=1]

güzel Güzel: 56a/12.g. 10a/15, 11b/02, 26a/12, 38a/13, 48b/03, 48b/06, 54b/05, 55a/07, 55a/09,
56a/11, 56a/12, 57a/05

[=12]

güzide < Far. *güzide*. Seçkin: 1b/10.

g. 1b/10, 2b/13, 23a/11

[=3]

güzin < Far. *güzin*. Seçkin, beğenilmiş.

g. 38a/05

[=1]

habbe < Ar. *habbe*. En ufak bir parça.

h.+sin 91b/09

[=1]

haber < Ar. *haber*. Haber: 88a/12; ~ **al**- Haber almak, bilgilenmek: 42b/04; ~ **vir**-

Haber vermek, bildirmek: 42b/13.

h. 3b/08, 7b/08, 7b/12, 9b/06, 10b/10, 12a/08, 12b/07, 18a/02, 23a/04, 24a/09,
24a/11, 25b/05, 29a/10, 29b/13, 34b/01, 38b/09, 40b/10, 42a/07, 42a/13,
42b/04, 42b/13, 44a/09, 47a/12, 49a/08, 49b/07, 49b/10, 49b/14, 60a/01,
60a/02, 63a/10, 75a/12, 75a/15, 76a/02, 86b/13

h.+i 14a/03, 39b/08, 45a/06

h.+in 2b/08, 3a/01, 11b/07, 12a/11, 44b/07, 45a/01, 49a/07, 62a/12

h.+le 7b/15

h.+üm 88a/12

[=47]

ḥabeşī < Ar. *ḥabeşī*. Habeşistanlı.

h. 6b/11

[=1]

ḥabīb < Ar. *ḥabīb*. Sevgili kul, Hz. Muhammed: 33b/15.

h.+idür 33b/15

h.+üm 4b/14

h.+ün 33b/12, 45b/11

[=4]

ḥabīb-'ullah < Ar. *ḥabīb* + Ar. *allah*. Allah'ın sevgili kulu, Hz. Muhammed.

h.+a 54a/08

[=1]

ḥācet < Ar. *ḥācet*. 1. Şart, gereklilik: 21b/08; 2. Amaç, gaye: 12a/03.

h. 12a/03, 21b/08

[=2]

ḥācib < Ar. *ḥācib*. Muhafız, kapıcı: 44a/06.

h.+ler 40a/09, 44a/06, 44a/09, 45a/08, 45a/11, 45a/15, 50a/12, 50b/02, 50b/06,

51b/01, 51b/04, 51b/07, 51b/10, 51b/15, 52a/03, 52a/05, 52a/08, 54b/03,

54b/12, 55a/01, 57b/11, 57b/11, 57b/14, 58b/07, 58b/10, 58b/11, 59a/07,

59a/12, 59b/11, 59b/15, 60a/13, 60b/03

h.+lerden 45a/06, 80b/03

h.+lere 51b/13, 54b/10, 62b/08

h.+lerine 58b/03

[=38]

ḥacīl < Ar. *ḥacīl*. ~ **eyle-** Utandırmak: 20b/06; ~ **ol-** Utanmak:77b/03.

h. 20b/06, 77b/03

[=2]

ḥadd < Ar. *ḥadd*. ~ **-i pāyānı yok** Uçsuz bucaksız: 18a/11; ~ **-ini bil-** Sınırını, seviyesini bilmek: 68a/09.

h.+i 18a/11

h.+ini 68a/09

[=2]

Ḥadīce < Ar. *ḥadīce*. Hz. Hatice: 5a/06.

h. 5a/06, 9a/02

[=2]

ḥāfız < Ar. *ḥāfiż*. Koruyan.

h. 26b/13

[=1]

ḥaḳāret < Ar. *ḥaḳāret*. Acıklı.

h.+le 77a/05

[=1]

ḥaḳīkat < Ar. *ḥaḳīkat*. Gerçek.

h.+de 56a/06

[=1]

Ḥaḳḳ < Ar. *ḥaḳḳ*. 1. Allah: 14b/12; 2. Gerçek: 17a/01; ~ **-ından gel-** Hakkından

gelmek, hak ettiği cezayı vermek: 29b/15; **lāt manāt ~ -ı için → lāt.**

h. 14b/12, 15a/12, 17a/01, 22a/15, 27b/01, 32a/06, 33a/03, 33b/01, 33b/08,
33b/11, 33b/14, 77b/06, 84b/09, 86b/10

h.+ı 11a/09, 46b/07

h.+ından 29b/15, 30a/07

h.+uñ 26b/15

[=19]

Ḥaḳḳ celle ve 'alā < Ar. *ḥaḳḳ*+ Ar. *celle* + Ar. *ve* + Ar. *'alā*. Ulu ve şanı yüksek olan Allah.

h.+nuñ 38a/03

[=1]

Ḥaḳḳ sübhāne ve te'alā < Ar. *ḥaḳḳ* + Ar. *sübhāne* + Ar. *ve* + Ar. *te'alā*. Her türlü eksiklikten uzak yüce Allah: 13a/01.

h. 13a/01, 14b/14, 27b/12, 33b/03, 35b/12, 38a/08, 43b/15, 53b/14, 56b/15,
70a/15, 70b/05, 71b/05, 72a/04

h.+dan 84b/03

h.+ya 45b/08, 47b/08, 51a/01, 71b/15, 74b/01

[=19]

Ḥaḳḳ te'alā < Ar. *ḥaḳḳ* + Ar. *te'alā*. Yüce Allah: 37b/04.

h. 9a/12, 20a/02, 21b/05, 26b/05, 26b/13, 37b/04, 37b/10

h.+dan 4b/08, 15a/01

h.+nuñ 5b/15, 79b/15, 85b/06

h.+ya 38a/14, 46a/08, 46a/11, 49b/01

h.+yı 23b/08

[=17]

ḥāl+(1) < Ar. *hāl*. Hâl, durum: 74a/06; ~ **sor-** Durumunu sormak: 49a/04; ~ **ve**

ḥātır sor- Durumunu sormak: 91a/03.

h. 65b/05, 66b/14, 91a/03

h.+de 3b/14, 4a/01, 74a/06

h.+i 18a/13, 22a/06, 32b/11, 51a/01, 80a/14, 84b/02, 87a/14, 87b/03

h.+imüz 35b/10

h.+ini 47b/03, 47b/14

h.+iñ 4a/04, 14a/08

h.+leri 58a/15

h.+üm 10b/09, 37b/01, 46b/15, 49a/04

h.+ümi 11a/12, 16a/01

h.+ümüz 74a/13, 84a/01, 88a/03

h.+üñ 67a/01, 88a/05

[=31]

ḥāl+(2) < Far. *hāl*. Pazar yeri.

h.+mi 87b/05

[=1]

ḥalāş < Ar. *ḥalāş*. ~ **bul-** Kurtulmak: 33a/14; ~ **ol-** Kurtulmak: 33b/09.

h. 15a/06, 15a/13, 15b/05, 33a/14, 33b/09, 57a/13, 69b/09, 76b/10, 81a/12,
82b/10

[=10]

Ḥālid → **Ḥālid bin Velīd**.

h. 10b/02, 10b/03, 46b/04, 46b/13, 47a/14, 47b/01, 47b/15, 48a/04, 48b/10,
49b/14, 50a/04, 76b/06, 76b/08, 76b/11, 77a/10, 77b/01, 77b/04, 77b/05,
77b/09, 77b/10, 77b/12, 78a/01, 78a/12, 78b/01, 81a/08, 85a/03, 86b/09,
87a/10, 87b/06, 87b/09, 88b/15, 90a/12, 90a/15, 90b/03

h.+e 87b/04, 89a/01

h.+i 49a/13

h.+ün 46b/11, 47b/10, 87b/15

[=40]

Ḥalid bin Velid < Ar. *ḥālid* + Ar. *bin* + Ar. *Velid*. Halid bin Velid, kişi adı,
Allah'ın kılıcı lakaplı İslam ordusu komutanı: 7b/10.

h. 7b/10, 7b/14, 8a/01, 8a/06, 10a/04, 10a/13, 11a/15, 11b/08, 11b/13, 12a/04,
12a/04, 12b/05, 12b/08, 13a/02, 13a/05, 13a/08, 45b/05, 45b/07, 46a/06,
46a/15, 46b/07, 46b/08, 47a/01, 47a/02, 47a/07, 47a/09, 47b/03, 47b/13,
48a/02, 48a/03, 48a/05, 48a/13, 48b/04, 48b/12, 49a/03, 49a/11, 49a/15,
49b/01, 72b/06, 72b/11, 73a/10, 73a/12, 73a/14, 73b/02, 73b/03, 73b/04,
73b/10, 73b/11, 73b/13, 73b/15, 74a/04, 74b/05, 74b/06, 75a/05, 75a/08,
75a/11, 75b/04, 76b/04, 76b/09, 76b/12, 77a/06, 77a/10, 81b/08, 83a/14,
87a/09, 87a/14, 90b/05

h.+den 7b/13, 11b/04, 11b/10, 47a/06, 49a/09

h.+e 8a/05, 10a/04, 45b/05, 47a/08, 48b/09, 49b/13, 76b/05, 76b/08, 77b/05,
78a/12, 86b/08, 87b/06, 87b/10, 89a/15

h.+i 46b/02, 48b/06, 50a/06, 73b/07, 84b/10, 90a/11

h.+in 11b/05, 11b/11, 46a/14

h.+ün 72b/05

h.+ün 10b/01, 46b/03, 47b/13, 49a/10, 49a/14, 74b/09, 74b/10, 74b/14, 77a/15,
87b/08, 87b/11, 89b/14, 90a/14

[=109]

ḥālīk < Ar. *ḥālīk*. Yaratan, Allah: 4b/03.

h.+a 4b/03

[=1]

ḥalk < Ar. *ḥalk*. Halk, insanlar: 3a/08; ~ **eyle-** Yaratmak:61a/07; ~ **ol-** Yaratılmak:
43b/06.

h. 3a/08, 4a/15, 43b/06, 57a/01, 61a/07, 61b/09, 67b/08

h.+ı 3a/14, 59b/13

h.+ından 67a/10

h.+ınıñ 3b/01, 3b/02

[=12]

ḥalka < Ar. *ḥalka*. Halka.

h.+ları 55a/04

[=1]

ḥamā'il < Ar. *ḥamā'il*. Omuzdan bele doğru inen bağ: 67b/14.

h. 26b/08, 67b/14

[=2]

ḥamāyil → **ḥamā'il**.

h. 5b/15

[=1]

ḥamle < Ar. *ḥamle*. Hamle, hücum: 69b/01; ~ **eyle-** Saldırmak, hücum etmek: 68b/02; ~ **it-** Saldırmak, hücum etmek: 68b/03; ~ **ḳıl-** Hücum etmek, saldırmak: 32b/05.

h. 21b/15, 21b/15, 22a/01, 32b/05, 39a/01, 68b/02, 68b/03, 68b/05, 69b/02, 69b/03, 69b/04, 69b/07, 76b/06, 78a/13, 78a/14, 87b/06, 88a/03

h.+mden 69b/09

h.+sin 69b/01, 69b/05, 69b/06

[=21]

ḥāmūş < Far. *ḥāmuş*. ~ **ol-** Susmak: 63b/09.

h. 40b/13, 45a/05, 63b/09

[=3]

hān < Far. *hān*. ~ **-ı dār-ı dünyā** Dünya.

h.++1 2a/10

[=1]

ḥarāb < Ar. *ḥarāb*. ~ **it-** Perişan etmek: 53b/05.

h. 53b/05, 64b/13

[=2]

ḥarāc < Ar. *ḥarāc*. ~ **-a kes-** Vergiye bağlamak: 88a/15.

h.+a 88a/15, 88b/08

[=2]

ḥarām-zāde < Ar. *ḥarām* + Far. *zāde* Haram yiyen.

h. 79a/07

[=1]

ḥareket < Ar. *ḥareket*. Hareket: 71a/11; ~ **-e gel-** Hareketlenmek: 38b/15.

h.+e 38b/15

h.+in 71a/11, 78a/11

h.+iñ 11a/15

[=4]

harem < Ar. *harem*. Herkesin giremeyeceği özel yer.

h. 58b/09

[=1]

harir < Ar. *harir*. 1. İpek: 19a/06; 2. İpek elbise: 61b/03.

h. 33a/11, 61b/03, 63b/04

h.+ler 19a/06

[=4]

has < Ar. *has*. Seçkin, özel: 4b/09.

h. 59b/12

h.+larum 4b/09

[=2]

Hasan < Ar. *hasan*. Kişi adı, Hz. Ali'nin büyük oğlu Hasan: 6b/03.

h. 6b/03, 7a/11, 8a/08, 9b/04, 91a/03

h.+a 90b/10

h.+ı 7a/04

h.+um 27a/09

h.+uñ 7a/06

[=9]

hasil < Ar. *hasil*. ~ -ı **kelam** Sözü'nün kıyası: 47b/01; ~ **ol-** Yerine gelmek: 26a/05.

h. 5a/08, 9a/05, 26a/05

h.+++ 31b/01, 32a/15, 47b/01, 51a/11, 51b/12

[=8]

hasim < Ar. *hasim*. Düşman: 68a/08; ~ **ol-** Düşman olmak: 67b/02.

h. 67b/02

h.+ına+(hasmına) 68a/08

[=2]

hasret < Ar. *hasret*. Üzülme, iç çekme: 34b/11; ~ -üm Sevdiğim: 51a/04.

h. 34b/11

h.+üme 51a/04

[=2]

haste < Far. *haste*. Hasta.

h. 70a/11

[=1]

hastelik < Far. *haste* + T. *lik*. Hastalık.

h. 4a/05

[=1]

hāşā < Ar. *hāşā*. Hâşâ, asla, Allah göstermesin: 53b/02.

h. 53b/02, 56b/07, 61a/05, 69b/12, 82a/15

[=5]

hâtemü'n-nebiyyin < Ar. *hâtem* + Ar. *el* + Ar. *nebiyyin*. Son Peygamber.

h. 54a/07

[=1]

hâtır < Ar. *hâtır*. Akıl: 50b/14; **hâl ve ~ sor-** → **hâl**; ~ **al-** Gönül almak: 10a/02; ~ **-ı perîşân ol-** Akli şaşmak: 50b/14; ~ **-ın hoş it-** Gönülünü hoş etmek, memnun etmek: 17b/05; ~ **-ın nevâht it-** Gönülünü almak: 35b/11; ~ **ın tesellî it-** Gönülünü almak, avutmak: 11b/14.

h.+ı 50b/14

h.+ımız 66b/04

h.+ın 10a/02, 35b/11, 91a/03

h.+ıñ 11b/14

h.+um 16a/02

h.+umuzu 17b/05

[=8]

hâtırıcık < Ar. *hâtır* + T. *cık*. ~ **-ın tesellî it-** Gönülünü almak: 7b/06.

h.+ların 7b/01, 7b/06

[=2]

hâţib < Ar. *hâţib*. Hz. Ali'nin sülalesinin adı: 16a/08.

h.+ler 16a/08, 16a/09

h.+lerdenüm 16a/07

[=3]

hâţif < Ar. *hâţif*. Gaipden haber veren melek.

h.+den 28a/04

[=1]

hâţim < Ar. *hâţim*. Son.

h.+ine 27a/05

[=1]

hâţţ < Ar. *hâţţ*. Ferman, yazı.

h.+um 54a/05

[=1]

ḥātūn < Soğ. *ḥātūn*. Kadın: 46b/02.

h. 24b/01, 46b/02, 46b/08, 91a/14, 91b/01

h.+dan 5a/06, 9a/02

h.+ına 14a/10, 16a/04

h.+um 27a/07

h.+uñ 46b/04

[=11]

ḥavā < Ar. *ḥavā*. Hava: 53a/04.

h.+da 53a/04

h.+dan 32a/10, 32a/11

h.+ya 32a/10, 68b/08

[=5]

ḥavāle < Ar. *ḥavāle*. ~ **eyle**- Saldırmak, hücum etmek: 32a/03.

h. 32a/02, 32a/03, 32a/04, 69a/06, 76b/06, 76b/07, 77b/04, 79a/11, 87b/09

[=9]

ḥavf < Ar. *ḥavf*. ~ **it**- Korkmak.

h. 51b/12

[=1]

ḥāy bre ~→ **bre**; ~ **bre** ~Hey bre hey: 39b/04.

h. 27b/08, 27b/08, 39b/04, 39b/04, 83b/14, 89b/14

[=6]

ḥāyhūy < Far. *ḥāyā-hūy*. 1. Çarpışma, savaş: 79b/11; 2. Nara: 74b/04; ~ **it**-

Savaşmak, çarpışmak: 32b/05.

h. 32b/05, 79b/11

h.+ı74b/04

[=3]

ḥayāl < Ar. *ḥayāl*. Hayal.

h.+i 72b/15

[=1]

ḥayır < Ar. *ḥayr*. ~ **du'ā eyle**-Hayır dua etmek: 15a/13; ~ **du'ā kııl**- Hayır duaetmek: 8a/06; ~ **eyle**- Hayırlı eylemek, uğurlu olmak: 38b/06.

h. 7b/15, 8a/06, 15a/13, 92a/01

h.++(hayr) 38b/06

[=5]

ḥayırılı < Ar. *ḥayr* + T. *li*. Hayırlı, güzel.

h. 7b/12

[=1]

ḥayli < Far. *ḥayli*. Epey: 44b/15.

h. 44b/15, 65b/05, 81a/05

[=3]

ḥayrān < Ar. *ḥayrān*. ~ **ḳal**- Hayran kalmak, takdirle karışık şaşırarak: 89a/07; .~**ol**-Çok beğenmek: 23b/01.h. 22a/06, 23b/01, 34b/05, 41a/05, 42a/10, 43a/08, 56a/15, 59b/14, 60a/12,
69a/05, 69a/08, 69a/10, 85a/09, 85b/04, 89a/07

[=15]

ḥazān < Far. *ḥazān*. Güz: 16b/02.

h. 16b/02, 70b/14, 72a/07, 72b/01, 78b/05

[=5]

ḥāzır < Ar. *ḥāzır*. Hazır: 75b/10; ~ **eyle**- Hazırlamak: 8a/03; ~ **it**- Hazırlamak:35b/04;~ **ḳıl**- Hazırlatmak: 3a/07; ~ **ol**- Ortaya çıkmak, belirlemek: 20a/09.h. 3a/07, 3a/08, 5b/09, 8a/03, 20a/07, 20a/09, 20b/08, 23b/10, 28a/10, 30b/12,
35b/04, 51b/07, 58b/13, 58b/15, 69b/08, 75b/10

[=16]

ḥāzır-la- < Ar. *ḥāzır* + T. *la*. Hazırlamak.

h.-dılar 75b/11

[=1]

ḥazīne < Ar. *ḥazīne*. Hazine: 85b/12.

h. 51b/11, 52b/07, 85b/12

h.+de 85b/10

h.+leri 52b/04, 52b/05, 53a/06, 54a/14, 85b/11

h.+mi 52a/04

h.+nüñ 51b/08, 85b/12

h.+sin 51b/02

h.+ye 85b/09

[=14]

ḥazret < Ar. *ḥazret*. Din ve devlet büyüklerine karşı söylenen saygı ifadesi:

28a/06.

h.++i 2a/08, 2b/05, 12a/06, 12a/07, 23b/03, 28a/02, 52b/11, 60a/04, 86a/12,
92a/02, 92a/05

h.+leri 26b/05, 72a/04

h.+lerinden 37b/10

h.+lerine 18b/12, 37b/05, 41a/03, 90b/09

h.+lerini 28a/06, 59b/13

h.+lerinün 20a/03, 38a/08, 62a/01, 70b/06, 71b/06, 79b/03, 81b/04

h.+ün 24a/01

h.+ünüz 23a/10

h.+ünüzden 72a/01

h.+ünüze 28a/13, 38b/01, 42a/02, 42a/05, 65b/06

h.+ünüzi 3b/15, 62b/09

[=37]

hediye < Ar. *hediye*. Hediye: 25a/07.

h.+müzi 25a/07, 25b/02, 35a/05

[=3]

helāk < Ar. *helāk*. ~ **eyle**- Öldürmek: 54a/01; ~ **iddür**- Öldürmek: 64a/09; ~ **it**- Öldürmek: 54a/02; ~ **ol**-Ölmek: 32b/09.

h. 19b/11, 20a/01, 32b/01, 32b/09, 41b/09, 47b/05, 54a/01, 54a/02, 57a/03,
58b/02, 62b/07, 64a/08, 78b/09, 79a/04, 79a/12, 83a/05, 83a/13.

[=17]

helāl < Ar. *helāl*. ~ **it**- Helal etmek, dinen uygun hâle getirmek.

h. 26b/15

[=1]

hele Hele, şimdi, henüz: 21a/10.

h. 21a/10, 25a/11, 65b/05, 85a/07

[=4]

hem < Far. *hem*. Hem, da/ de: 15a/15.

h. 4a/09, 6a/07, 8a/06, 8b/08, 14b/11, 15a/01, 15a/06, 15a/15, 22a/14, 22b/01,
23a/14, 26a/05, 26a/06, 26b/10, 27a/01, 27a/04, 27a/05, 33a/01, 33a/05,
35a/09, 40b/11, 41a/11, 45a/14, 49a/07, 52a/04, 53b/13, 64a/10, 64b/10,
68b/12, 72a/11, 74a/02, 74a/02, 74a/03, 85a/12, 85a/13, 85a/13, 87a/03,
88a/11

[=38]

hemān < Far. *hemān*. 1. Hemen, o anda: 15b/15; 2. Sanki: 48b/07; 3. Sadece, hemen hemen: 16a/12.

h. 6a/02, 6a/14, 6b/01, 6b/01, 6b/02, 7a/03, 9a/10, 9b/03, 10a/14, 10b/09, 11b/01, 12b/01, 13a/05, 13a/08, 14b/01, 15a/10, 15b/14, 15b/15, 16a/05, 16a/12, 16a/15, 17a/10, 17b/08, 19b/03, 21a/03, 21a/15, 22a/02, 22b/05, 25b/03, 27a/13, 28a/11, 28a/12, 28a/12, 30a/03, 30a/13, 31a/02, 31b/15, 32a/02, 34a/05, 34b/13, 35b/01, 38a/09, 38b/15, 40b/05, 42a/02, 44a/12, 44a/15, 45a/09, 47b/11, 47b/15, 48b/01, 48b/07, 48b/08, 49a/09, 49b/15, 57a/12, 58a/01, 61b/13, 61b/13, 62b/02, 65b/12, 65b/14, 66a/07, 66a/10, 67a/13, 67b/05, 68a/10, 68b/06, 71b/09, 72a/07, 72b/10, 73b/04, 74a/05, 74a/11, 75a/14, 76b/05, 76b/12, 76b/13, 77b/09, 78a/07, 78b/07, 79b/14, 80a/02, 81a/10, 81b/04, 81b/10, 81b/13, 82a/03, 82a/12, 82b/15, 83a/10, 84b/01, 84b/02, 87b/03, 87b/10, 87b/12, 87b/13, 88a/14, 89a/11, 89b/03, 90a/05, 90b/05, 90b/14

[=103]

hemān-dem < Far. *hem* + Far. *ān* + Far. *dem*. Çabucak, hemen: 5b/14.

h. 5b/14, 7b/10, 8a/02, 8a/06, 28a/09

[=5]

hengāme < Far. *hengāme*. ~ **ķop**- Gürültü kopmak.

h. 63b/05

[=1]

hep Hep: 26a/02.

h. 15b/03, 26a/02, 32b/14, 33a/08, 33b/05, 34b/08, 34b/13, 44a/01, 49b/07, 49b/10, 50b/12, 51a/13, 52a/11, 53b/04, 55b/09, 59a/10, 61b/08, 63b/12, 71b/10, 76a/09, 78b/15, 80b/04, 80b/06, 83b/10, 84b/13, 85b/02, 86a/03, 86b/03, 89b/12

[=29]

her < Far. *her*. Her: 46a/02; ~ **bir** Herbir: 52a/15; ~ **ķanķı** Herhangi bir: 20a/07.

h. 2b/14, 3a/09, 3b/05, 4a/11, 6b/13, 7b/08, 9b/01, 12a/07, 12b/10, 18a/03, 20a/07, 21b/04, 23b/09, 32b/04, 34a/14, 35a/03, 36b/11, 36b/13, 39a/06, 39b/12, 41b/15, 42b/03, 42b/10, 43a/12, 43b/11, 44a/02, 44b/07, 44b/14, 46a/02, 49b/09, 50a/03, 50b/11, 51a/08, 51a/09, 51a/10, 52a/15, 54a/13, 54a/15, 54b/01, 54b/03, 54b/07, 55a/14, 55b/01, 55b/05, 55b/07, 55b/10, 55b/14, 58a/13, 58b/13, 59a/02, 59a/04, 59a/07, 60a/09, 60b/09, 62a/12,

62b/07, 63b/14, 68a/15, 69a/10, 71a/05, 71a/06, 74a/09, 75a/15, 75b/15,
78b/08, 79a/10, 79b/10, 83a/04, 83a/08, 86b/02, 88a/01, 92a/01

[=72]

her-dem < Far. *her* + Far. *dem*. Her an: 46b/13.

h. 46b/13

[=1]

hergiz < Far. *hergiz*. Hiçbir zaman, asla: 72b/15.

h. 72b/15, 86b/06

[=2]

herkes < Far. *her* + Far. *kes*. Herkes.

h. 8b/10

[=1]

herze < Far. *herze*. ~ **yi**- Hakaret etmek: 76b/10.

h. 76b/10, 77b/08, 82b/14, 90a/02

h.+ler 31b/09, 61b/08

[=6]

ḥesāb < Ar. *ḥesāb*. Sayı, hesap: 67b/10; ~ **eyle**- Hesaplamak, saymak: 79a/03;

sorı ve ~ → **sorı**.

h. 57a/01, 79a/03, 80a/10, 80a/13

h.+ın 50b/15, 56a/07, 72a/12, 85b/10

h.+ıñ 67b/10

[=9]

heybet < Ar. *heybet*. Heybet, görkem: 40b/02.

h.+e 40b/02, 59b/14

h.+i 18b/11, 31a/15, 32a/14

h.+inden 12a/15, 21a/07, 44a/13, 70b/13, 72a/15, 72a/15

h.+ine 31b/06, 68a/04

h.+ini 43b/14

h.+ıñ 69a/09

h.+le 30b/12, 30b/14, 40b/05

h.+ler 59a/03

h.+leri 33a/01, 38a/02, 50b/13, 60a/12, 78a/03, 80b/14, 81b/10

h.+leriñ 87b/15

h.+lerüm 45a/14

h.+ünden 42a/04

[=29]

heybetli → **heybetlü.**

h. 44a/01

[=1]

heybetlü < Ar. *heybet* + T. *lü.* Heybetli, görkemli: 14a/05.

h. 14a/05, 40b/01, 61b/12, 64b/11, 66a/07, 72b/09, 73a/05, 77a/14

[=8]

hezārān < Far. *hezār* + Far. *ān.* Binlerce, binbir: 48a/09.

h. 5a/10, 13b/01, 18b/05, 40a/03, 43b/01, 48a/09

[=6]

hıfz < Ar. *hıfz.* ~ **eyle-** Korumak.

h. 8a/15

[=1]

hınzır < Ar. *hınzır.* Domuz: 75a/04.

h. 75a/04, 80a/15, 82b/14

h.+i 81a/05

h.+uñ 40a/09, 44a/07

[=6]

hışım < Ar. *hışım.* Kızgınlık.

h.+la 10b/11

[=1]

hiç < Far. *hiç.* Hiç, yok olan: 62a/03.

h. 4b/01, 5a/06, 5a/10, 5a/12, 6a/01, 11b/03, 12a/11, 12a/12, 12b/14, 14b/14,
21b/08, 25a/03, 25a/14, 25b/13, 26b/04, 26b/04, 27a/03, 27b/02, 32b/13,
36a/05, 36a/12, 36b/01, 37a/03, 42b/03, 44b/06, 47b/03, 49b/11, 53a/07,
62a/03, 62a/11, 75b/09, 80b/04, 83b/13, 84a/05, 88a/07

[=35]

hidāyet < Ar. *hidāyet.* İlham, hak yoluna kılavuzlama: 30b/06; ~ **eyle-** İlham etmek, hak yoluna kılavuzlamak: 45b/11; ~ **ol-** İlham olmak: 72a/02.

h. 10a/07, 72a/02

h.+ler 28b/03, 30b/06, 43b/02, 45b/11, 61a/12, 61b/07

[=8]

hikāye < Ar. *hikāye.* Hikāye.

h.++i 92a/02

[=1]

hikāyet < Ar. *ḥikāyet*. 1. Olay: 3b/15; 2. Hikāye, anlatı: 10a/04; ~ **eyle**- Anlatmak: 34b/04; ~ **it**- Anlatmak: 49b/10.

h. 9b/11, 34b/04, 49b/10, 49b/12, 91a/08, 91b/04

h.+dür 3b/15, 7a/09, 23a/03, 39b/08

h.+imüz 10a/04

h.+ler 8a/14

h.+ümüz 45b/04

[=13]

hikmet < Ar. *ḥikmet*. Sebep: 4b/13.

h. 4b/13, 9a/11

[=2]

hile < Ar. *ḥīle*. Hile, oyun: 29b/12; ~ **it**- Hile yapmak, kandırmak: 41a/01.

h. 29b/12, 41a/01, 41a/06, 45a/07, 64a/12, 66b/09

[=6]

hiss < Ar. *ḥiss*. Duygu.

h.+ine 85a/09

[=1]

hiṭāb < Ar. *ḥiṭāb*. Ses: 38b/04; ~ **it**- Seslenmek: 19a/14.

h. 19a/14, 38b/04

[=2]

hizib < Ar. *ḥizb*. Soy: 14b/04.

h.+ler 14b/04, 14b/05

[=2]

hiżmet < Ar. *ḥiżmet*. Hizmet, iş görme: 43a/03; ~ **gör**- Hizmet etmek: 3a/11; ~ - **inde ol**- İşini görmek, yanında çalışmak: 11a/14.

h. 3a/11

h.+inde 11a/14

h.+ine 43a/03, 44b/08, 44b/12

h.+üñüz 34b/03

h.+üñüzde 24a/10

[=7]

hod < Far. *ḥōd*. Kendi: 4a/12.

h. 4a/12, 8b/11, 20b/07, 31b/09, 43a/03, 43b/05

[=6]

Ḥorāsān < Far. *ḥūr* + Far. *āsān*. Horasan şehri: 62a/09.

h.+dan 62a/09, 62b/03

[=2]

Ḥorāsān-zemīn < Far. *ḥūr* + Far. *āsān* + Far. *zemīn*. Horasan şehri: 42a/15.

h. 42a/15, 44b/04

[=2]

hoş < Far. *hoş*. Hoş, güzel: 58b/01; **hâtırın** ~ **it-** → **hâtır**; ~ **gel-** 1. Hoş gelmek, sefa gelmek: 56b/01; 2. Beğenmek, hoşuna gitmek: 66a/01; ~ **-ca** Güzelce: 68a/05; ~ **ca tut-** Şefkatlice bakmak, gözetmek: 27a/09.

h. 17b/06, 51a/14, 56b/01, 58b/01, 66a/01

h.+ca 27a/09, 68a/05

[=7]

hoşnūd < Far. *hoşnūd*. ~ **ol-** Rızî olmak.

h. 30a/09

[=1]

hüb < Far. *ḥūbb*. Güzel: 33b/02.

h. 11b/12, 19a/12, 33b/02, 47b/06, 54b/08, 54b/10, 56b/12, 74a/01, 89a/04

h.++1 85a/05

[=10]

hubruylı < Far. *ḥūbb* + Far. *rūy* + T. *l*. Güzel yüzlü.

h. 59b/07

[=1]

hudā < Far. *ḥudā*. Allah, Tanrı: 11b/15.

h. 11b/15, 13b/12, 30b/06, 38a/15, 69b/04

h.++yi 5b/07, 8a/13, 11b/03, 13a/09, 25a/12, 47a/03

h.+ya 37b/15

[=12]

hudā esedü'llahü'l-gālib 'aliyyü'l-murtazā ibni 'abdü'l-muṭṭālib < Far. *ḥudā* + Ar. *esed* + Ar. *allah* + Ar. *gālib* + Ar. *'aliyy*. + Ar. *el* + Ar. *murtazā* + Ar. *ibn* + Ar. *'abd* + Ar. *el* + Ar. *muṭṭālib*. Abdülmuttalib oğlu, Allah'ın seçkin ve yenilmeyen aslanı Ali.

h. 71b/01

[=1]

ḥūrī < Far. *ḥūrī*. Huri,cennet kızı: 55b/01.

h. 55b/01, 65a/07

h.+ler 5a/03, 41b/02, 56a/05, 56a/05, 56a/07, 56a/12, 85b/01

h.+lere 85a/12

h.+leri 4b/07

h.+lerine 56b/13

h.+lerüñ 56b/11

[=13]

ḥurma < Ar. *ḥurma*. Hurma: 65b/02.

h. 65b/02, 65b/03

[=2]

ḥuzūr < Ar. *ḥuzūr*. Huzur, ön, makam: 7b/02.

h.+a 7b/02

h.+uñuza 16a/15

[=2]

ḥücre < Ar. *ḥücre*. Odacık, hücre: 52a/12.

h.+ler 52a/12, 52b/02, 53a/01, 56a/03

h.+lerde 52a/12

[=5]

hücüm < Ar. *hücüm*. ~ **it-** Hücüm etmek, saldırmak: 81a/04.

h. 6a/09, 81a/04

[=2]

ḥükm < Ar. *ḥükm*. Emir, yönetme: 61a/02; ~ **-i cārī ol-** Hükümü geçmek: 53b/03;~ **it-** Hükmetmek, yönetmek: 54a/14.

h. 53a/03, 54a/14

h.+i 53b/03

h.+ümde 61a/02

[=4]

hüner < Far. *hüner*. Beceri, hüner: 69a/14.

h. 69a/14

h.+üñ 68b/05

[=2]

ḥürmet < Ar. *ḥürmet*. Hatır, hürmet: 45b/11; **‘izzet ü ~ it-** → **‘izzet.**

h. 41a/03

h.+ine 45b/11, 88b/02

[=3]

Hüseyn < Ar. *hüseyn*. Kişi adı, Hz. Ali'nin küçük oğlu Hz. Hüseyin: 6b/03.

h. 6b/03, 8a/08, 9b/04, 91a/03

h.+e 90b/10

h.+i 7a/04, 7a/11

h.+üm 27a/09

h.+ün 7a/07

[=9]

hüsn < Ar. *hüsn*. ~ -i **cemāl** Güzel yüz.

h.++i 56a/13

[=1]

ı < Ar. *u*. Ve bağlacı: 15a/08.

ı. 15a/08, 20b/04, 22b/08, 34b/15, 74b/07, 81a/14, 84a/12

[=7]

ıraq Uzak.

ı.+dan 89a/06

[=1]

ıрмаk Irmak: 18b/14.

ı. 18b/14, 29a/05, 40a/04, 43a/14, 48a/10, 48a/14

ı.+lar 85b/03

[=7]

ırz < Ar. *ırz*. Saygınlık, itibar.

ı.+ımuza 66b/03

[=1]

ısr- parmak ~ → **parmak**.

ı.-up 69a/10

[=1]

ıslāh < Ar. *ıslāh*. İmana gelmek, düzelmek.

ı. 76b/11

[=1]

ışmarla- Vasiyet etmek: 27a/12; **Allah** ~ → **Allah**; **cānı cehenneme** ~ → **cān**;

nefesi ~ → **nefes**.

1.-dı 27a/12, 32a/13, 32b/10, 77a/03, 77b/15, 81b/04, 83a/14

1.-dum 9b/15, 12b/11, 26b/12, 35b/12, 37b/08

[=12]

ışmarlan- cānı cehenneme ~ → cān.

1.-dı 70a/09, 71a/14

[=2]

ıssızlık İssız.

1. 10a/08

[=1]

‘ıyāl < Ar. ‘ıyāl. ehl-i ~ → ehl.

1.+üm 42b/07, 44b/09, 62a/15

[=3]

i- Ek fiil, olmak, kılmak: 2a/01.

i.-di 1b/03, 1b/10, 2a/01, 2a/15, 3a/12, 5b/05, 6a/07, 6a/11, 6b/13, 7a/03, 8a/11,
 10a/10, 12b/01, 13a/05, 14a/01, 16b/15, 17a/01, 17a/02, 18b/14, 20b/08,
 20b/09, 21a/01, 21a/02, 21a/04, 21b/14, 22a/04, 22a/04, 23b/03, 27b/01,
 28b/07, 29a/09, 29a/11, 29a/11, 29a/12, 29a/13, 29a/13, 29a/14, 30b/13,
 30b/14, 31b/10, 31b/11, 31b/12, 33a/04, 36a/11, 36b/02, 36b/09, 36b/10,
 36b/12, 36b/14, 36b/15, 37a/03, 37a/03, 37a/04, 37a/04, 37a/04, 37a/05,
 37a/07, 37a/08, 37a/09, 38a/01, 38b/08, 38b/08, 38b/09, 39a/15, 39b/03,
 39b/09, 39b/10, 40a/06, 40a/10, 40a/10, 40b/15, 41a/01, 41a/05, 43b/10,
 43b/11, 43b/12, 49a/07, 49a/07, 50b/11, 50b/12, 51a/10, 51a/13, 51b/09,
 51b/09, 51b/10, 52a/08, 53a/04, 53a/11, 54a/06, 56a/02, 56a/04, 59b/02,
 59b/06, 59b/08, 59b/13, 61b/03, 64b/05, 64b/05, 64b/06, 65a/07, 66b/11,
 66b/13, 67b/06, 68b/08, 68b/10, 68b/15, 69a/06, 72b/01, 72b/04, 73a/02,
 73a/11, 74a/10, 75b/13, 76a/01, 76a/01, 76b/03, 76b/03, 76b/04, 77a/04,
 77a/04, 77a/08, 77a/14, 79a/06, 79a/07, 79a/08, 79a/08, 82a/11, 82a/13,
 83b/05, 83b/05, 83b/06, 84b/04, 84b/05, 86b/05, 87b/01, 89a/03, 89b/11,
 90a/08

i.-digim 66a/11

i.-dügin 17a/01, 27b/01, 34b/06

i.-ken 19a/13, 24b/12, 74a/07, 76a/04

i.-miş 14a/03, 20a/06, 20a/06, 20a/08, 35b/02, 43a/14, 44b/12, 53a/11, 60b/12,
 64b/09, 64b/10, 64b/11, 64b/11, 64b/13, 64b/15, 65a/09, 74b/15

i.-mişiz 49a/04

i.-mişsin 31b/09

i.-se 2a/07, 2a/08, 2a/12, 5b/08, 7b/12, 8a/14, 9b/01, 11b/03, 11b/15, 12b/04,
13b/14, 15a/04, 15b/06, 17a/06, 20b/01, 20b/02, 25a/13, 26b/14, 30a/05,
32b/13, 33b/08, 34a/14, 37a/11, 39a/05, 39b/13, 41b/15, 42b/05, 42b/15,
44b/08, 47a/04, 49a/08, 50a/03, 52a/11, 55b/09, 59a/02, 62a/13, 62b/10,
62b/14, 65b/05, 66b/09, 67a/01, 68b/05, 71a/07, 71b/01, 72a/02, 72a/06,
81b/02

i.-sem 26a/12

i.-señ 69b/07

[=214]

‘ibādet < Ar. *‘ibādet*. ~ **it-** İbadet etmek, tapınmak.

i. 28a/04

[=1]

iblīs < Ar. *iblis*. İblis, Şeytan: 29a/09.

i. 29a/09, 29a/14, 30a/06

i.++i 30a/11, 30a/12

[=5]

ibn < Ar. *ibn*. Oğul.

i. 58b/05

[=1]

‘ibret < Ar. *‘ibret*. Acayip: 36a/05; ~ **al-** Ders almak: 77b/08; ~ **göster-** Uyarıda bulunulmak: 59a/01.

i. 32a/07, 36a/05, 54a/05, 54b/03, 59a/01, 77b/08, 82b/12

[=7]

icābet < Ar. *icābet*. Uygundur, tamam.

i. 50b/06

[=1]

iç 1. İç: 41b/02; 2. Süre, zaman: 72a/10; 3. Ara: 14b/10.

i.+i 19a/05, 25b/05, 56a/03, 56a/11, 58b/12, 60b/05, 60b/07

i.+inde 13b/08, 18b/10, 20b/11, 24b/08, 24b/11, 30a/08, 37a/02, 40a/12,
41b/02, 41b/02, 50a/10, 51a/12, 52a/10, 52b/15, 55b/01, 55b/05, 56a/04,
56b/14, 57a/01, 58a/04, 58a/05, 58a/08, 58a/12, 60b/09, 61b/14, 67a/04,
72a/10, 80b/04, 85b/07, 85b/12

i.+indedir 25b/14

i.+ine 2b/01, 77b/12, 85b/09

i.+lerinden 87b/02

i.+ümüzde 14b/10

[=43]

iç- İçmek: 18a/07.

i.-di 13b/11, 18a/07, 46a/11, 75b/12

i.-diler 64a/03, 88b/10

i.-medi 63a/08, 72a/11

i.-medigini 63a/10

i.-medim 75b/09

i.-mege 63a/05, 64a/04

i.-mesün 63a/11

i.-meyem 63a/09

i.-üp 44a/05, 45a/03, 45b/04, 55b/02, 63a/12, 76a/13

[=20]

içerü İçeri: 3b/13.

i. 3b/13, 5b/10, 9a/10, 24b/13, 50b/07, 61b/11, 89b/12

i.+de 71b/10

i.+den 19a/11

i.+ye 7a/10, 20b/10, 52a/09, 55a/12, 55a/12, 58b/11, 61b/10, 63b/01, 63b/06

[=18]

içil- İçilmek.

i.-di 63a/04

[=1]

içün İçin: 4b/06; **lāt manāt haqqı** ~ → **lāt**.

i. 4b/06, 4b/12, 5a/12, 5a/14, 5a/15, 5b/05, 5b/06, 6a/04, 6b/06, 9a/03, 9a/07,

9b/14, 10a/01, 11a/09, 12a/03, 16a/07, 40b/12, 46b/06, 52b/15, 59a/05,

60a/11, 66b/04, 70b/11, 85a/03, 86a/12

[=25]

iddür- **helāk** ~ → **helāk**.

i.-digin 64a/09

[=1]

idin- **kałkan** ~ → **kałkan**; **komşı** ~ → **komşı**; **oğul** ~ → **oğul**.

i.-di 22b/13, 82a/11

i.-em 8a/01

i.-üp 83a/03

[=4]

iḥsān < Ar. *iḥsān*. Bahşış, hediye: 44b/09; ~ **eyle**- Yardım etmek, iyilik yapmak: 84a/08; ~ **u luṭf eyle** Lütfetmek, iyilik bağışlamak: 3b/10; **luṭf u** ~ **it-** → **luṭf**.

i. 3b/10, 17a/05, 17b/05, 66b/04, 84a/08, 88a/15

i.+ımı 38a/09

i.+iñ 44b/09

i.+lar 38a/15

[=9]

iḥtiyār < Ar. *iḥtiyār*. ~ **-ı ḳalma**- Kendini kaybetmek: 62b/02.

i.+ı 77a/05, 90b/06

i.+um 62b/02

[=3]

iki İki: 78b/12 ; ~ **cihān serveri** Dünya ve ahiretin efendisi, Hz. Muhammed:

92a/04; ~ **pāre eyle**- İki parçaya bölmek, parçalamak: 77a/02; ~ **pāre ḳal**

İkiyebölünmek: 70a/14; ~ **pāre ḳıl**- İki parçaya bölmek, parçalamak: 32a/15;

~ **pāre ol**- İki parçaya bölünmek, parçalanmak: 70b/15.

i. 12a/14, 14a/02, 15b/13, 18b/06, 21b/13, 22b/06, 22b/15, 23a/01, 24b/07, 32a/12, 32a/15, 38a/04, 38b/11, 40b/01, 47b/07, 47b/10, 48a/11, 48b/03, 50b/08, 67b/07, 70a/14, 70b/15, 73a/05, 73b/14, 77a/02, 78b/12, 78b/12, 78b/15, 79a/05, 80a/07, 87a/02, 87a/07, 87b/01, 90a/05, 91a/02, 92a/04

i.+müz 23b/12

i.+müzüñ 23b/13

i.+si 22b/13, 50a/07, 67b/05, 67b/15, 91a/15

i.+sinüñ 89a/11

[=44]

ikindi İkinci.

i. 29a/02

[=1]

ikrām < Ar. *ikrām*. Saygı: 3b/12; ~ **eyle**- Ağırlamak: 44a/15; ~ **it**- Hediye etmek: 63b/10.

i. 44a/15, 51b/08, 63b/10, 63b/15

i.+la 3b/06, 3b/07, 3b/12

[=7]

iḳrār < Ar. *iḳrār*. ~ **eyle**- Söylemek.

i. 54a/09

[=1]

il İl: 61a/01.

i. 61a/01, 64b/13

[=2]

ilahe'l-‘ālemīn < Ar. *ilāh*. Ar. *el*. + Ar. ‘*ālemīn*. Alemlerin İlah’ı, Alah’ım:

28b/03.

i. 28b/03, 37a/13, 43b/02, 51a/02, 52b/05, 89a/03

[=6]

ilahī < Ar. *ilāhī*. Allah’ım: 37b/07; **ḳudret-i** ~ →**ḳudret**.

i. 37b/07, 46a/12

[=2]

i‘lām < Ar. *i‘lām* ~ **eyle**- Bildirmek.

i. 52a/02

[=1]

ile İle: 2b/09.

i. 2b/09, 2b/09, 3a/12, 5b/11, 8a/09, 8a/12, 9a/11, 10a/02, 11a/10, 11b/09,
12a/09, 12a/10, 14a/13, 17a/11, 17a/15, 17b/03, 18a/04, 19a/12, 19b/14,
20a/11, 23a/11, 24b/13, 25a/10, 25b/06, 25b/08, 26a/09, 26a/15, 26b/01,
26b/06, 29a/05, 29b/04, 29b/06, 29b/13, 30b/07, 35a/08, 35b/05, 35b/06,
36b/14, 37a/01, 37b/07, 37b/14, 39a/12, 39b/05, 40b/04, 41a/02, 41a/07,
42b/07, 43b/03, 44a/14, 44b/09, 45a/07, 47a/10, 48a/06, 48b/03, 49b/04,
50a/11, 51a/14, 51b/07, 52a/08, 52b/01, 54b/02, 54b/04, 54b/07, 55b/04,
56a/10, 56a/12, 56a/14, 57b/06, 57b/06, 57b/08, 57b/14, 58b/02, 58b/04,
58b/07, 58b/11, 58b/13, 59a/14, 59b/07, 59b/11, 60a/13, 60b/03, 62a/15,
62b/09, 63a/03, 63b/15, 64a/03, 64a/12, 64a/13, 65a/10, 65b/04, 67b/11,
67b/12, 68b/09, 69a/01, 70b/09, 70b/11, 71a/04, 72b/13, 73a/07, 73a/10,
73b/15, 74a/06, 74b/06, 75b/05, 75b/06, 76a/12, 76b/01, 77b/07, 78b/10,
79b/11, 82a/03, 82b/11, 83a/12, 86a/09, 87a/14, 87b/06, 90b/04, 90b/04,
91a/06, 91a/07, 91a/15, 91b/07

[=122]

ileri İleri → **ilerü.**

i. 14a/07

[=1]

ilerü İleri: 52b/06; ~ **sür-** İlerlemek: 39a/04.

i. 14a/13, 21a/06, 39a/04, 61a/14, 73b/01

i.+ye 52b/01, 52b/06, 54a/12, 62a/01, 77b/15

[=10]

ilet- Götürmek, iletmek: 25b/04.

i. 7a/04, 7b/01, 9b/10, 29b/13

i.-em 12a/01, 12b/13, 15b/08

i.-evüz 42a/03

i.-eyüm 13b/15

i.-mek 25b/04

i.-üp 45a/01

i.-ürler 4a/12

[=12]

‘ilim < Ar. *‘ilm.* 1. Hüner: 42b/10; 2. Sanat: 42b/02.

i.+in+(ilmin) 42b/02

i.+iñ+(ilmiñ) 62a/10

i.+le 39a/06, 42b/10, 44b/13, 44b/15, 62b/05, 62b/07

[=8]

İmām < Ar. *imām.* → ~ **‘Alī.**

i. 9a/01, 12a/10, 21b/12, 51a/14

[=4]

İmām ‘Abdü’l-muṭṭālib < Ar. *imām* + Ar. *‘abd* + Ar. *el* + Ar. *muṭṭālib.*

Abdülmuttalib, kişi adı, Hz. Ali’nin dedesi.

i. 14b/05

[=1]

İmām ‘Alī < Ar. *imām* + Ar. *‘alī.* Hz. Muhammed’in damadı ve dördüncü İslām halifesi, Hz. Ali: 2b/12.

i. 2b/12, 3b/07, 3b/08, 3b/11, 3b/13, 3b/15, 4a/04, 4a/08, 4b/05, 4b/06, 5a/08, 5b/05, 5b/08, 5b/13, 6a/02, 6a/12, 6b/05, 7a/08, 7a/14, 8a/09, 8a/12, 8a/13, 8b/03, 8b/05, 8b/06, 8b/06, 9a/05, 9b/14, 10a/01, 10a/07, 12b/04, 13a/07,

13a/11, 13a/12, 13a/14, 13b/07, 14a/08, 14b/02, 14b/04, 14b/13, 15a/09,
15a/11, 15b/03, 15b/08, 16b/13, 17a/06, 17b/02, 17b/06, 17b/10, 17b/15,
18a/03, 18a/04, 18a/08, 18a/13, 18b/01, 18b/11, 19a/07, 19a/12, 20b/07,
21a/02, 21a/04, 21a/10, 21a/14, 21b/03, 21b/10, 21b/15, 22a/02, 22a/07,
22a/11, 22b/03, 22b/04, 22b/09, 22b/12, 23a/03, 23a/05, 23a/06, 23b/01,
23b/10, 24a/03, 24a/11, 25a/03, 25a/07, 25a/14, 26a/07, 26a/15, 26b/01,
26b/06, 26b/07, 26b/11, 27a/12, 27b/04, 27b/07, 27b/09, 27b/13, 28a/01,
28a/05, 28a/07, 28b/02, 28b/07, 28b/10, 28b/15, 29a/01, 29a/07, 29b/07,
29b/11, 30a/01, 30a/04, 30b/01, 30b/03, 30b/10, 31a/03, 31a/11, 31a/13,
32a/03, 32a/05, 32a/09, 32a/15, 32b/06, 32b/10, 33a/07, 33a/08, 33a/11,
33a/12, 33a/15, 33b/01, 33b/13, 34a/09, 34a/12, 34b/01, 34b/03, 34b/06,
34b/14, 35a/01, 35a/06, 35a/11, 35a/12, 35b/02, 35b/05, 35b/06, 35b/08,
35b/10, 35b/11, 35b/15, 35b/15, 36a/06, 36a/14, 36b/03, 36b/07, 37a/10,
37a/15, 37b/10, 38a/08, 38a/13, 38b/03, 38b/04, 38b/08, 38b/09, 38b/13,
38b/14, 39a/01, 39a/03, 39a/05, 39a/10, 39a/12, 39a/14, 39b/14, 40a/01,
40a/04, 40a/06, 40a/07, 40a/10, 40b/13, 41a/02, 41a/05, 41a/07, 41a/10,
41b/03, 42a/08, 42a/14, 43a/05, 43a/07, 43b/01, 44a/04, 45b/01, 46a/12,
46b/10, 47a/12, 49b/02, 49b/05, 50a/03, 50a/09, 50b/05, 50b/08, 50b/13,
51a/01, 51b/04, 51b/07, 52a/01, 52a/08, 52b/04, 52b/06, 53b/12, 54a/01,
54a/11, 54b/01, 54b/03, 54b/15, 55a/02, 55a/12, 55b/12, 55b/15, 56a/14,
56a/15, 56b/02, 56b/10, 57a/15, 57b/05, 57b/10, 57b/13, 57b/13, 58a/01,
58a/03, 58a/07, 58a/12, 58a/15, 58b/03, 58b/06, 58b/06, 58b/11, 58b/11,
59a/08, 59a/11, 59a/14, 59b/04, 59b/05, 59b/11, 59b/13, 60a/05, 60a/12,
60a/13, 60b/01, 60b/03, 60b/04, 60b/08, 61a/10, 61a/14, 61b/11, 62a/01,
62a/08, 63a/01, 63a/07, 63a/08, 63a/12, 64a/14, 64b/10, 64b/15, 65a/14,
65b/08, 65b/10, 65b/11, 65b/14, 66a/04, 66a/05, 66b/06, 66b/12, 66b/13,
67a/04, 67a/14, 67b/03, 67b/13, 68a/12, 68b/01, 68b/04, 68b/11, 68b/14,
69a/02, 69a/07, 69a/12, 69b/03, 69b/13, 70a/01, 70b/11, 70b/12, 71a/10,
71a/11, 71a/15, 71b/15, 72a/05, 72a/08, 72a/09, 72a/14, 72b/01, 72b/03,
72b/08, 72b/14, 73a/03, 73b/12, 74b/10, 74b/12, 75a/01, 75b/03, 75b/05,
75b/07, 75b/08, 75b/11, 75b/14, 76a/01, 76a/04, 76a/12, 76a/15, 78a/11,
78b/06, 79b/03, 79b/07, 79b/11, 80a/08, 80a/10, 80b/10, 80b/11, 81a/06,
81a/08, 81a/13, 81b/05, 81b/12, 81b/14, 82a/03, 82a/05, 82a/09, 82a/13,
82b/15, 83a/05, 83a/11, 83b/13, 84a/04, 84a/05, 84a/15, 84b/02, 84b/04,

84b/05, 84b/06, 84b/10, 84b/11, 84b/14, 85a/02, 85a/03, 85a/07, 85a/10, 85a/11, 85b/11, 86a/03, 86a/05, 86a/08, 86a/09, 86a/14, 86b/02, 86b/07, 86b/08, 87a/08, 88a/08, 88a/13, 88b/01, 88b/08, 89a/01, 89a/05, 89a/12, 89a/14, 89b/01, 89b/02, 89b/07, 89b/11, 89b/13, 90a/01, 90a/02, 90a/07, 90a/11, 90b/02, 90b/13, 91a/04, 91a/07, 91a/10, 91b/06

i.+den 7b/08, 7b/12, 7b/15, 12a/08, 14a/03, 17b/01, 21a/15, 21b/10, 51b/12, 62a/04, 76a/15, 83b/11, 83b/14, 84a/05

i.+nüñ 5a/05, 6a/07, 6a/10, 6a/15, 6b/12, 9b/06, 13a/08, 13b/06, 14a/01, 14a/12, 15a/07, 17b/03, 18a/14, 21b/12, 22a/13, 22a/14, 22b/12, 23a/01, 23a/14, 26b/09, 27a/13, 27b/03, 27b/10, 28a/14, 28b/01, 29a/06, 29b/09, 29b/14, 30a/15, 30b/08, 31b/15, 32b/03, 33a/07, 33b/10, 33b/15, 34a/07, 34a/10, 34a/15, 34b/05, 35b/03, 35b/09, 35b/13, 36a/10, 41a/04, 42a/10, 44a/01, 44a/03, 47a/13, 49b/15, 50b/03, 50b/06, 52a/06, 54b/04, 54b/08, 54b/09, 57b/04, 58a/02, 63a/10, 63b/08, 64a/06, 65b/01, 65b/09, 66a/03, 66a/08, 66a/09, 66b/09, 66b/10, 67a/09, 67a/15, 68b/09, 69a/01, 69a/09, 69b/10, 70a/07, 70b/01, 70b/04, 70b/05, 70b/08, 70b/13, 71a/04, 71a/09, 71b/13, 72a/05, 72a/13, 72a/14, 72b/08, 72b/15, 73a/02, 74a/15, 74b/04, 74b/05, 74b/09, 75a/07, 75a/10, 75b/02, 75b/03, 75b/06, 75b/11, 75b/12, 78a/10, 78a/15, 80a/02, 81a/04, 81b/06, 82a/12, 83a/07, 83a/10, 84b/07, 84b/11, 84b/13, 85a/08, 85b/02, 85b/07, 86b/04, 87b/14, 88a/06, 88a/10, 91b/11

i.+ye 3b/06, 13a/11, 14a/04, 17a/12, 17b/02, 18a/01, 22a/07, 26a/13, 28a/08, 28a/15, 28b/06, 31a/03, 31a/05, 31a/07, 32a/02, 32a/05, 32b/05, 33b/11, 34a/07, 35b/07, 39a/01, 39b/14, 40b/03, 40b/07, 42a/11, 50b/12, 51a/05, 51b/08, 59a/01, 63a/07, 67a/11, 76a/03, 85a/06, 85a/09, 86a/05, 88b/15, 89a/13, 90b/12, 91b/15

i.+yi 2b/07, 3b/14, 6a/14, 8a/15, 8b/04, 9a/15, 14a/06, 20a/03, 21a/07, 22a/03, 22a/05, 23b/09, 30b/11, 30b/14, 34a/10, 40b/04, 40b/05, 41a/03, 43b/13, 43b/15, 44a/06, 45b/02, 45b/03, 50a/03, 55a/10, 59a/14, 61b/10, 61b/12, 64b/02, 65a/03, 65a/06, 65a/10, 65a/13, 66a/05, 66a/14, 68a/14, 71a/09, 71b/08, 75a/13, 82a/04, 82a/09, 86a/13, 88b/06, 91a/01

[=596]

Īmām 'Aliyyü'l-murtażā < Ar. *imām* + Ar. *'alīyy* + Ar. *el* + Ar. *murtażā*. →

Īmām 'Alī.

i. 79b/01

i.+ya 74a/10

[=2]

İmām ‘Alī-zāde < Ar. *imām* + Ar. ‘*alī* + Far. *zāde*. İmam Ali’nin oğlu.

i.+ler 6b/06

[=1]

İmām Hüseyn < Ar. *imām* + Ar. *hüseyn*. Kişi adı, Hz Ali’nin küçük oğlu Hz.

Hüseyin.

i.+e 21a/03

[=1]

imāme < Ar. *imāme*. İmame, İslam’da din adamların başına taktıkları başlık,

sarık.

i.+sin 37b/03

[=1]

imām-zāde < Ar. *imām* + Far. *zāde*. İmam Ali’nin oğlu.

i.+lerin 7a/02

[=1]

īmān < Ar. *īmān*. İman, inanç: 21a/05; ~ **getür**- Müslüman olmak: 10b/07; ~ **-a gel**- Müslüman olmak: 15b/05; ~ **-a getür**-Müslüman etmek: 16a/13.

i. 1b/05, 10b/07, 11a/01, 15a/05, 15a/08, 15a/09, 22b/04, 22b/10, 22b/15, 23a/01, 23a/12, 23b/06, 23b/06, 34a/03, 34a/04, 34a/13, 35a/01, 48b/07, 57b/05, 73a/02, 82b/09, 84a/10, 84b/08, 84b/14, 85b/02, 86b/04, 86b/05, 91b/03

i.+a 2a/01, 15b/05, 15b/06, 16a/13, 23a/11, 27b/02, 32a/08, 33a/14, 49b/05, 49b/07, 57a/11, 57a/12, 57a/14, 69b/08, 71b/03, 74a/02, 81a/12, 82b/13, 88a/13, 90a/05

i.+ı 21a/05

i.+uñ 84b/15

[=50]

imdi → **şimdi**.

i. 2a/13, 11b/02, 12b/10, 15a/04, 15b/04, 16b/14, 17b/11, 20a/02, 20a/08, 20b/02, 21b/06, 28a/15, 29b/11, 30a/07, 56b/10, 57a/14, 64b/15, 65a/05, 66a/13, 68a/07, 72b/01, 79b/06, 81a/10, 81a/12

[=24]

in-1. İnnek: 34a/06;2. Düşmek: 32a/10.

i.-di 11b/01, 18b/15, 19a/03, 32a/12, 34a/06, 36a/08, 37a/12, 40a/07, 46a/09,
48a/15, 57b/10, 68b/10, 70b/03, 90b/15

i.-diler 40b/06, 59a/07, 74a/08, 86b/11

i.-dügin 34a/07

i.-dün 21b/02

i.-erken 32a/10, 82a/05

i.-üp 13a/06, 13b/10, 34a/07, 49a/10, 74a/05

[=27]

‘inād < Ar. *‘inād*. ~ **eyle-** İnat etmek, ayak diremek: 31a/10; ~ **it-** İnat etmek,
ayak diremek: 82b/11; ~ **-ı kemāl** Çokinatlaşmak: 67b/04.

i. 31a/10, 67b/04, 82b/11, 87a/06

[=4]

‘ināyet < Ar. *‘ināyet*. Yardım: 81a/11; ~ **eyle-** Yardım etmek: 10a/06; ~ **it-**
Yardım etmek: 6a/06.

i. 6a/06, 10a/06, 51a/02, 61a/04, 72a/02

i.+inde 21b/05

i.+inden 81a/11

i.+ler 28b/03, 30b/06, 37b/02, 43b/02, 45b/11, 61a/12, 61b/07

[=14]

ince İnce: 26b/02.

i. 26b/02, 28b/09

[=2]

incü 1. İnci: 52b/03; 2. İnciden yapılmış: 56a/09.

i.+den 52b/03, 56a/04, 56a/09

[=3]

indür- 1. İndirmek: 48a/05; 2. Vurmak: 77a/15.

i.-di 48a/05, 49a/13, 69a/01, 77a/15, 82a/07

[=5]

innā lillah ve innā ileyhi rāci‘ün < Ar. *innā* + Ar. *lillāh* + Ar. *ve* + Ar. *innā* +
Ar. *ileyhi* + Ar. *rāci‘ün*. Dönüş ancak Allah’adır.

i. 37b/08

[=1]

ins < Ar. *ins*. İnsan.

i.+i 33b/04

[=1]

inşāf < Ar. *in-ṣāf*. ~ **eyle-** İnsaf etmek, vicdanlıca düşünmek.

i. 22a/14

[=1]

inşā'allah < Ar. *in-ṣā'* Ar. + *allah*. İnşallah, Allah isterse.

i. 11b/14

[=1]

iñle- İnlemek: 70a/11.

i.-di 70a/11, 74b/09, 78b/13, 81b/01

[=4]

ir-1. Ulaşmak, yetişmek, kavuşmak: 36a/12; **murādına** ~ → **murād**.

i.-diler 86a/01, 91b/01

i.-düm 90b/08

i.-medi 36a/12

i.-medük 53a/08

i.-mek 74a/10

[=6]

irgür- Ulaştırmak.

i.-esin 54a/08

[=1]

iriş- 1. Ulaşmak: 72b/10; 2. Yaklaşmak: 88b/14; 3. Zarar vermek, dokunmak:

14a/11; **vişāle** ~ → **vişāl**.

i.-di 88b/14

i.-dük 24a/01

i.-mek 72b/10

i.-mezüz 14a/11

[=4]

irte Erte, sonraki: 29a/02.

i.+si 29a/02, 79a/15, 86a/15

[=3]

'İsā < Ar. *'īsā*. Hz. İsa: 28a/02.

i. 28a/02, 29b/02, 30a/02

[=3]

ise ma`hazā ~ → ma`hazā.

i. 28b/06

[=1]

ism < Ar. *ism*. Ad, isim: 23b/03.

i.+i 23b/03

i.+ünüz 14a/15

[=2]

İskender < Far. *sikender*. Kişi adı, Makedonya Kralı: 30b/10.

i. 30b/10, 75a/04

[=2]

İslām < Ar. *islām*. İslam dini: 22b/02.

i. 22b/02, 23b/10, 33a/02, 33a/06, 80b/09

i.+a 51b/01, 52b/05

i.+ı 34a/13, 90a/07

i.+ına 34a/04

i.+larına 24a/04

i.+uñ 84b/15

[=12]

iste- İstemek: 71b/11.

i.-di 71b/11

i.-diler 52a/02, 87a/08

i.-dügün 21a/14

i.-düñ 21a/11

i.-mem 65a/02

i.-ñ 84a/02, 84a/10

i.-r 31a/08, 32b/15, 44b/01

i.-rler 15a/01

i.-rseñ 37a/02

i.-rsiñüz 87a/11

[=14]

isti ~ terlere ğarķ ol- Kan ter içinde kalmak.

i. 57a/02

[=1]

istikbāl < Ar. *istikbāl*. ~ **eyle-** Yönelmek: 60b/14; ~ **yet-** Karşılama: 40b/07.

i. 40b/07, 60b/14

[=2]

iş 1. İş: 11b/15; 2. Amaç:20a/13.

i. 8b/13, 20a/13, 33a/04, 34b/10

i.+dür 8b/14

i.+e 31a/02, 31a/08

i.+i 29b/15, 30a/02, 50a/12

i.+idür 68a/10

i.+imüz 42b/12

i.+imüzi 47a/03

i.+ümüz 11b/15

i.+ün 26b/05

[=15]

işde → **işte**.

i. 12b/06

[=1]

işit- İşitmek, duymak: 12a/13.

i.-di 3a/05, 5a/05, 5a/09, 7b/03, 7b/14, 8a/02, 9b/13, 10a/14, 10b/11, 11a/03,
11b/05, 11b/10, 12a/13, 13b/07, 14a/12, 14b/03, 15a/07, 16b/02, 16b/08,
17a/10, 17b/07, 17b/10, 19b/07, 20a/02, 20a/10, 20b/04, 21a/15, 21b/11,
22a/02, 22a/14, 22b/05, 24a/03, 31a/11, 31b/07, 31b/14, 34a/01, 34b/15,
35a/13, 37b/14, 40b/14, 41b/13, 42a/14, 43a/07, 45a/06, 46b/11, 47a/06,
49a/03, 49a/09, 49b/15, 50b/05, 53b/06, 54a/03, 61a/11, 62b/12, 63b/03,
64a/07, 66a/01, 66a/02, 66a/09, 67a/09, 67b/01, 68b/06, 69b/11, 69b/13,
73a/03, 73b/14, 74a/04, 74b/06, 74b/14, 75a/02, 79a/14, 88a/06, 88a/09,
88a/14

i.-diler 6b/07, 7b/10, 9b/07, 42a/10, 43a/01, 45b/01, 51b/15, 71a/08, 72b/06,
81a/03, 83b/10

i.-diñüzmi 70b/08

i.-düm 16a/05, 16a/15, 42b/08, 44b/11, 45a/01, 62b/01

i.-elüm+(işidelüm) 41a/09

i.-esiz+(işidesiz) 8a/14, 12a/12

i.-medük 67a/10

i.-meyem 11a/08

i.-mez 31a/12, 84a/01, 84a/08

i.-mezdür 31b/04

i.-üp+(işidüp) 5a/03, 64a/11, 76a/02, 90b/11, 91b/15

i.-ürler+(işidürler) 36b/15

i.-ürmisin+(işidürmisin) 29b/03

i.-ürse+(işidürse) 43a/03

i.-ürsem+(işidürsem) 11a/09, 62a/12

[=111]

işle- Etmek, yapmak.

i.-digin 91a/08

[=1]

‘işret < Ar. *‘işret*. **‘ayş u ~ eyle-** → **‘ayş.**

i. 53a/09

[=1]

işte İşte: 6a/12.

i. 6a/12, 23a/06, 23b/15, 30a/05, 32b/14, 39b/14, 40a/07, 42b/11, 45a/03,
57b/02, 62b/09, 63b/08, 65b/06, 67a/01, 71a/15, 71b/02, 74b/15, 79a/12,
82b/08, 88a/08

[=20]

it İt.

i.+ler 80a/15

[=1]

it- Yapmak, etmek: 64a/05; **āh** ~ → **āh**; **āh u vāh** ~ → **āh**; **āh u zār** ~ → **āh**;
‘ahd ~ → **‘ahd**; **‘aḳd-ı nikāḥ** ~ → **‘aḳd**; **ārām** ~ → **ārām**; **‘ayān** ~ →
‘ayān; **‘azm** ~ → **‘azm**; **‘azīmet** ~ → **‘azīmet**; **bilmezlik** ~ → **bilmezlik**;
cehd ~ → **cehd**; **ceng** ~ → **ceng**; **da‘vā** ~ → **da‘vā**; **da‘vet** ~ → **da‘vet**;
dermān ~ → **dermān**; **dırāz** ~ → **dırāz**; **du‘ā** ~ → **du‘ā**; **emr** ~ → **emr**;
elvedā‘ ~ → **elvedā‘**; **esīr** ~ → **esīr**; **ferāḥ** ~ → **ferāḥ**; **feryād** ~ → **feryād**;
feth ~ → **feth**; **fikr** ~ → **fikir**; **firāḳ** ~ → **firāḳ**; **ġanī** ~ → **ġanī**; **ġayret** ~
→ **ġayret**; **ġülüvv** ~ → **ġülüvv**; **ḥamle** ~ → **ḥamle**; **ḥarāb** ~ → **ḥarāb**;
ḥātırıçıġın tesellī ~ → **ḥātırıçık**; **ḥātırın hoş** ~ → **ḥātır**; **ḥātırın nevāḥt** ~ →
ḥātır; **ḥātırın tesellī** ~ → **ḥātır**; **ḥavf** ~ → **ḥavf**; **ḥāzır** ~ → **ḥāzır**; **helāk** ~
→ **helāk**; **hīle** ~ → **hīle**; **ḥikāyet** ~ → **ḥikāyet**; **ḥiṭāb** ~ → **ḥiṭāb**; **ḥizmet** ~ →
ḥizmet; **hücüm** ~ → **hücüm**; **ḥükm** ~ → **ḥükm**; **ḥürmet** ~ → **ḥürmet**;

'ibādet ~ → 'ibādet; ikrām ~ → ikrām; 'inād ~ → 'inād; 'ināyet ~ → 'ināyet; 'izzet ~ → 'izzet; 'izzet ü hürmet ~ → 'izzet; kabül ~ → kabül; karar ~ → karar; kaşd ~ → kaşd; kaṭ'-ı mesāfe ~ → kaṭ'; kavlı ~ → kavlı; kavlı ü karar ~ → kavlı; kurbān ~ → kurbān; külte külte ~ → külte; luğat ~ → luğat; luṭf ~ → luṭf; luṭf u ihsān ~ → luṭf; maḥv ~ → maḥv; medḥ ~ → medḥ; men' ~ → men'; mesāfe kaṭ' ~ → mesāfe; muḥālefet ~ → muḥālefet; murād ~ → murād; münācāt ~ → münācāt; müslümān ~ → müslümān; nāliş ~ → nāliş; naşihat ~ → naşihat; nazar ~ → nazar; nidā ~ → nidā; nikāḥ ~ → nikāḥ; nişān ~ → nişān; niyāz ~ → niyāz; pāre pāre ~ → pāre; peydā ~ → peydā; rağbet ~ → rağbet; ri'āyet ~ → ri'āyet; rivāyet ~ → rivāyet; sākin ~ → sākin; selām ~ → selām; şenā ~ → şenā; seyr ~ → seyr; seyrān ~ → seyrān; seyyāḥat ~ → seyyāḥat; su'al ~ → su'al; şikāyet ~ → şikāyet; şükr ~ → şükür; ta'accüb ~ → ta'accüb; ta'lim ~ → ta'lim; ṭama' ~ → ṭama'; tebessüm ~ → tebessüm; teblīğ ~ → teblīğ; tedbīr ~ → tedbīr; temāşā ~ → temāşā; terk ~ → terk; teşmīl ~ → teşmīl; tevḥīd ~ → tevḥīd; ṭılsım ~ → ṭılsım; va'd ~ → va'd; vaşın ~ → vaşf; vaşıyyet ~ → vaşıyyet; vedā' ~ → vedā'; zabṭ ~ → zabṭ; zann ~ → zann; zārı ~ → zārı; zevk ~ → zevk; zevk ü şafā ~ → zevk; ziyāfet ~ → ziyāfet; zor ~ → zor.

i. 6a/06

i.-di 1b/07, 15a/11, 16a/11, 37b/10, 38b/05, 40a/05, 63a/02, 83a/12, 90b/02

i.-digi 65a/09

i.-digiñ 8b/07

i.-digümden 29b/10

i.-diler 23a/12, 32b/05, 34a/11, 40b/09, 44a/02, 67a/05, 70b/11, 71a/09,

71b/13, 81a/04, 85a/10, 91a/14

i.-dügün 82a/15

i.-dük 25a/06

i.-düm 30a/05, 30a/05, 44b/15, 63a/08

i.-e+(ide) 6a/09, 43b/07, 45a/09, 54a/02, 79b/13

i.-elim+(idelim) 60a/13

i.-elüm+(idelüm) 2a/07, 17a/02, 21b/07, 32b/13, 74b/02, 76a/06, 78a/01,

78a/08, 86b/01

i.-em+(idem) 57b/08, 74a/03

- i.-emedi+(idemedi) 6b/10, 26a/14
i.-emedüm+(idemedüm) 9b/09
i.-emem+(idemem) 33b/07
i.-emeyem+(idemeyem) 15a/04
i.-en+(iden) 46b/01, 54a/14, 54a/15, 89a/09
i.-er+(ider) 6a/11, 13a/11, 38b/06, 43a/13, 48a/02, 55b/12, 56b/07, 57a/06,
58a/07, 58b/04, 61a/05, 64b/09, 64b/13, 66b/09, 67b/04
i.-erdi+(iderdi) 37b/09, 50a/11, 63a/13, 83a/05
i.-erek+(iderek) 41a/03
i.-erem+(iderem) 3b/03, 11a/12, 20b/03, 28a/04, 38b/01, 42b/05, 42b/07,
44b/06, 44b/08, 44b/10, 62b/15
i.-eriz+(ideriz) 87a/13
i.-erken+(iderken) 24b/06, 30b/08, 48b/06
i.-erler+(iderler) 10b/15, 41b/09, 43b/09, 48b/04, 50a/09, 70a/07, 70b/12,
72b/03
i.-erlerdi+(iderlerdi) 63a/12
i.-erlerse+(iderlerse) 87a/06
i.-ermisin+(idermisin) 57b/12, 57b/15
i.-erse+(iderse) 42b/14, 88a/03
i.-ersem+(idersem) 15a/03, 20a/01, 29b/10, 68b/03
i.-erseñ+(iderseñ) 82b/11
i.-ersin+(idersin) 4a/05, 21b/15, 82a/01
i.-ersinñ+(idersinñ) 19b/12
i.-erüz+(iderüz) 4b/12
i.-esin+(idesin) 20a/09, 23b/09, 27a/05, 27a/07, 27a/11, 37b/03, 86a/07
i.-esinñüz+(idesinñüz) 27a/01
i.-esiz+(idesiz) 17b/06, 23b/11
i.-eyin+(ideyin) 17a/03, 62b/10
i.-eyüm+(ideyüm) 13b/13, 21b/15, 42b/14, 69b/07
i.-i+(idi) 49b/12
i.-iyor+(idiyor) 67b/05
i.-mediler 76a/12
i.-medin 25a/07, 35a/06
i.-mediñüz 25b/02

- i.-mege 2a/07, 41a/01
 i.-megi 62b/15
 i.-mek 2a/02, 2a/11, 60a/11
 i.-mekde 41a/06, 45b/04, 58b/06
 i.-mesine 64a/05
 i.-meyüp 24b/03, 27b/02, 72b/15, 86b/06
 i.-mez 42b/14
 i.-mezseñüz 50a/15
 i.-mezüz 16a/04, 17b/14
 i.-miş 2a/15, 54a/11, 64b/09, 64b/13
 i.-mişdür 58a/15
 i.-mişem+(itmişem) 53a/03
 i.-mişler 36b/12, 37a/07, 39a/05, 54b/01, 87a/05
 i.-mişsin+(itmişsin) 2a/13
 i.-se 53b/03, 53b/05
 i.-sün 67b/07
 i.-sünler 79a/12
 i.-iñ+(idiñ) 45a/12.
 i.-üp+(idüp) 1b/07, 3a/10, 4b/10, 5a/01, 5a/02, 5a/14, 6a/14, 7b/07, 10a/10,
 11b/14, 13a/10, 14a/11, 15a/12, 15b/07, 16a/02, 16b/08, 17b/14, 18a/01,
 19a/14, 20b/09, 22a/03, 24b/12, 26a/10, 26a/14, 31b/08, 34a/14, 35b/04,
 35b/11, 37b/05, 38a/06, 38a/14, 40b/09, 42b/08, 44b/12, 45b/02, 47b/14,
 49b/10, 51b/11, 51b/12, 52b/13, 53a/06, 55b/03, 57b/01, 57b/07, 57b/09,
 58b/03, 59b/04, 61a/11, 62a/14, 62b/03, 63b/11, 64a/08, 64b/12, 65b/08,
 66b/04, 66b/11, 68b/06, 68b/08, 69a/04, 69a/06, 69b/11, 72a/05, 74b/01,
 76b/06, 76b/14, 77b/10, 78b/03, 79a/15, 80b/01, 80b/14, 83b/04, 84a/12,
 84a/13, 86a/10, 87b/13, 89a/03

[=249]

itdür- seyrān ~ → seyrān.

i.-elümme 54b/14

[=1]

i'tikād < Ar. i'tiḳād. İman, inanç: 11b/02.

i.+ı 23b/02

i.+ına 20b/09

i.+uñ 11b/02, 12b/15, 35a/03

[=5]

iz İz: 13a/04.

i.+de 86b/02

i.+i 13a/04, 13a/06

i.+in 6a/05, 45b/06

i.+ine 13a/07, 46b/14

[=7]

izle- İzlemek, takip etmek.

i.-di 45b/06

[=1]

izzet < Ar. *izzet*. 1. Yüce, ulu: 18a/13; 2. Saygı: 2a/03; ~ **it**- Saygı göstermek:

44a/02; ~ **ü hürmet it**- İtibar edipsaygı göstermek: 41a/03.

i. 41a/03, 44a/02

i.+e 18a/13

i.+imüz 40b/14

i.+le 2a/03, 7a/10, 17b/02

[=7]

ķaba ~ ~ Görgüsüzce, nezeketsizce: 67a/03.

k. 67a/03, 67a/03, 68b/04, 68b/04, 69a/14, 69a/14

[=6]

ķabar- Böbürlenmek, şişmek: 66b/06.

k.-dı 66b/06

k.-ma 66b/01

k.-up 66b/08

[=3]

ķabāyil < Ar. *ķabā'il*. Kabileler, kabile: 6a/08.

k.++i 6a/08

k.+ler 3a/03

[=2]

ķabīh < Ar. *ķabīh*. Pis.

k. 69b/11

[=1]

ķābil < Ar. *ķābil*. Mümkün: 52b/01; ~ **ol**- Mümkün olmak: 9a/13.

k. 9a/13, 25b/06, 52b/01, 55b/02, 56a/11, 59b/08

k.+dür 62b/13

[=7]

ķabīle < Ar. *ķabīle*. Kabile, boy: 15a/14.

k.+de 15b/02

k.+nũñ 15a/14, 15b/01

k.+sinde 24b/01

k.+yi 2b/14

[=5]

ķābiliyyet < Ar. *ķābiliyyet*. Anlayış: 77b/09.

k. 77b/09, 82b/15

[=2]

ķabūl < Ar. *ķabūl*. ~ **eyle**- kabul etmek, razı olmak: 35a/04; ~ **it**- Kabul etmek, razı olmak: 86a/08; ~ **ol**- Kabul olmak, kabul edilmek: 5b/04.

k. 5b/04, 18a/14, 25a/05, 25a/07, 25b/02, 35a/04, 35a/05, 72a/05, 86a/08

[=9]

ķabūs < Ar. *ķabūs*. Kiři adı.

k.+nuñ 10b/06

[=1]

ķaç bir ~ → **bir**.

k. 2b/09, 2b/13, 34b/11, 35b/04, 50a/02, 52b/08, 66a/04, 75b/13, 76a/07, 76a/09, 79a/11, 80b/15, 81b/14, 90a/01

[=14]

ķaç- Kaçmak: 81b/12.

k.-a 32a/08

k.-arsın 81b/15

k.-dı 81b/12, 81b/12

k.-makla+(kaçmagla) 81b/15

k.-manuñ 82a/02

[=6]

ķaçan Ne zaman: 23b/09.

k. 23b/09, 43a/12, 72b/03, 86a/06

[=4]

ķaçı bir ~ → **bir**.

k. 52a/01

[=1]

kaçış- Kaçışmak.

k.-dılar 12a/15

[=1]

kadar < Ar. *ḳadar*. 1. Kadar, miktarınca: 18b/10; 2. Kadar, dek, değin: 86a/12.

k. 3a/13, 9a/13, 9b/01, 9b/01, 11a/14, 18b/10, 22a/05, 26a/01, 27a/13, 29a/12,
30a/11, 30b/05, 32b/10, 33a/01, 33a/04, 34a/05, 34b/02, 34b/04, 35a/09,
38a/13, 38a/15, 39a/04, 40a/12, 41b/07, 50b/14, 51a/12, 51a/14, 51b/06,
52a/11, 55b/09, 56a/07, 56a/09, 58b/12, 59a/02, 59a/04, 59a/06, 59b/02,
59b/11, 61a/01, 62b/15, 63a/03, 63b/15, 64a/02, 64a/05, 67b/09, 71b/15,
72a/02, 72a/12, 76a/08, 78a/04, 79b/13, 81b/01, 81b/06, 83a/07, 85b/01,
85b/10, 86a/12, 89b/06, 91b/07

k.+ca 5b/03

[=60]

ḳadd < Ar. *ḳadd*. Boy: 64b/06.

k.+i 64b/06, 76b/04

[=2]

ḳādī < Ar. *ḳādī*. Hâkim.

k. 56b/15

[=1]

ḳādir < Ar. *ḳādir*. Kudret sahibi, güçlü, kudretli: 21a/04; ~ **ol-** Gücü yetmek:
8b/10.

k. 8b/10, 11a/13, 19b/02, 19b/03, 21a/04, 61a/12, 82b/02

k.++i 37b/06

k.+i 84a/09

[=9]

ḳādū'l-hācāt < Ar. *ḳādī* + Ar. *el* + Ar. *ḥācāt*. İnsanların sıkıntılarını gideren,
Allah.

k. 43b/03

[=1]

kāfir < Ar. *kāfir*. Allah'ın varlığını tanımayan, kâfir: 6a/08.

k. 6a/08, 11a/03, 25a/10, 26a/08, 32b/03, 35a/07, 52a/08, 53b/01, 53b/07,
58a/10, 58a/14, 58b/01, 61b/08, 63b/06, 65a/04, 65a/08, 65a/11, 66b/12,

68a/11, 68b/04, 68b/14, 69a/04, 69a/08, 69a/12, 69b/07, 70b/15, 71a/10,
71b/10, 71b/12, 76a/06, 76b/04, 76b/05, 76b/07, 76b/09, 76b/10, 77a/04,
77a/12, 77a/13, 77b/03, 77b/08, 77b/11, 77b/14, 78a/03, 78b/08, 78b/11,
79a/04, 79a/07, 80a/14, 80b/13, 82a/13, 83a/07, 87b/02, 89b/11

k.+de 76b/11, 77b/09, 82b/15

k.+den 45b/01, 75a/02

k.+dür 56b/10

k.+e 52a/07, 72a/06, 73a/13, 76b/05, 83a/06, 87b/13

k.+i 63b/12, 64a/08, 70b/12, 72b/03, 82a/07, 83a/04, 83a/06, 83a/13, 85a/07,
87b/13

k.+in 68b/12, 71a/14, 76b/15

k.+ler 30b/11, 32a/13, 32b/06, 51b/06, 54a/01, 56a/06, 70b/13, 71a/15, 71b/03,
72a/11, 72a/15, 72b/08, 73a/03, 75a/13, 77b/08, 79b/01, 79b/02, 79b/13,
80a/06, 81a/07, 83b/02, 84a/03, 84a/11, 84b/07, 88a/02, 90a/04

k.+lere 72a/03, 75a/07, 75b/01, 79b/08, 79b/12, 79b/15, 80b/10, 82a/09,
82a/10, 83a/03, 83a/15

k.+leri 64a/10, 71b/07, 72a/14, 72b/02, 75a/11, 75b/01, 81a/11

k.+lerin 71b/12, 72a/07, 72a/13, 75b/15, 78b/06, 80a/01

k.+lerine 78b/02, 78b/04

k.+lerün 51b/09, 71a/11, 71b/15, 74b/13, 76b/01, 78b/02, 80b/12

k.+sin 22a/01

k.+ün 32b/09, 63b/13, 65b/07, 69a/02, 69a/03, 70a/08, 76b/07, 77a/01, 77a/03,
77a/06, 77a/11, 77a/11, 77a/14, 77b/01, 77b/02, 77b/11, 77b/12, 77b/13,
78a/11, 78b/04, 81b/03, 82a/04, 82a/05, 83a/08, 83a/11, 83b/01, 87b/07,
87b/14

[=166]

kaftān < Ar. *ḥaftān*. Kaftan.

k. 63b/14

[=1]

kaḥkaḥā < Ar. *kaḥkaḥā*. Kişi adı: 20a/11.

k. 20a/11, 39b/02, 39b/03, 39b/04, 40a/09, 40b/08, 41a/13, 44a/07, 44a/08,
44b/11, 45a/11, 50b/04, 53b/02, 54a/02, 58b/09, 59b/12, 60a/03, 60b/12,
61b/02, 61b/11, 62a/04, 63b/10, 64a/01, 64a/05, 64a/06, 64b/06, 65a/04,
65a/04, 65a/08, 65a/09, 65b/09, 65b/12, 66a/02, 66a/15, 67a/09, 67a/15,

68a/01, 68a/04, 69a/08, 70a/04, 70b/14, 71a/05, 71a/08, 71b/08, 71b/13,
74b/13, 75a/04, 76a/03, 76a/05, 76a/10, 76a/13, 76b/02, 78a/03, 78a/08,
78b/13, 79a/03, 79a/08, 79a/14, 80a/03, 80a/12, 80a/14, 80b/06, 80b/13,
81a/05, 81b/05, 81b/10, 82a/01, 82a/08, 82a/11, 83a/02, 83a/13, 83b/02,
84b/12, 85a/05, 85a/11, 86a/10, 91a/09

[=77]

kā'ināt < Ar. *kā'ināt*. Var olan varlıkların bütünü, kâinat.

k. 57b/09

[=1]

kağ-Tartaklamak.

k.-dı 80b/14

[=1]

kağ- 1. Kalmak, durmak: 59b/03; 2. Bırakmak: 83b/04; 3. Şaşkırmak: 68b/14; **'āciz**
~ → **'āciz**; **az** ~ → **az**; **bāki** ~ → **bāki**; **bīçāre** ~ → **bīçāre**; **boş** ~ → **boş**;
ḥayrān ~ → **ḥayrān**; **iḥtiyārī** ~ -ma- → **iḥtiyār**; **mecālī** ~ → **mecāl**; **nāçār**
kağ- → **nāçār**; **şevkinde** ~ → **şevk**; **tağati** ~ -ma- → **tağat**; **yolda** ~ → **yol**.

k.-amı 53b/07

k.-an 59b/03

k.-anıñ 76a/10, 88b/11, 90a/06

k.-dı 3b/02, 5b/01, 6b/13, 26a/14, 37a/13, 38b/07, 43a/08, 52a/01, 57a/02,
57b/10, 60a/12, 68b/14, 69a/05, 69a/08, 72b/09, 77a/12, 77b/03, 78b/12,
78b/14, 83a/11, 89a/07

k.-dılar 42a/10, 69a/10

k.-madı 18a/13, 40b/06, 44a/15, 47b/03, 53a/08, 53a/09, 62b/03, 67a/11,
78b/10

k.-mayup 77a/06, 90b/06

k.-maz 53a/11, 83b/04

k.-mış 36b/02

k.-mışdı 9a/02

k.-mışdur 5a/07, 73a/04, 75a/13

k.-up 68b/13, 70a/14

k.-ur 28b/14, 55a/06

k.-ursam 26b/15

[=51]

kal'a < Ar. *kal'a*. Kale: 25a/15.

k. 25a/15, 25b/03, 25b/04, 25b/08, 25b/09, 29b/11, 29b/13, 30a/06, 37a/07,
39b/01, 43a/08, 43b/13, 49b/11, 51a/13, 52b/15, 75a/01, 75a/03

k.++y1 29a/11, 54a/14

k.+dan 30a/15, 35b/05, 73a/07

k.+dur 29a/04, 43a/08, 43b/10

k.+lar 29b/08, 64a/07

k.+ları 61a/03, 64b/12

k.+larına 34a/11, 86a/14

k.+laruñ 29b/09

k.+muza 41a/14

k.+nuñ 25b/07, 29a/10, 29a/10, 29b/13, 30b/02, 30b/04, 32b/11, 32b/14,
43a/11, 43b/03, 43b/07, 50b/10, 51a/03, 52b/13, 63a/14

k.+sı 1b/01, 25b/07, 29a/11, 34b/07, 39a/15, 40a/06, 41a/14, 43b/09, 74b/03

k.+sıdur 36b/09, 37a/12

k.+sın 26a/10

k.+sına 6a/09, 26a/11, 28a/07, 35b/14, 36b/10

k.+sından 36b/14

k.+sını 49b/12

k.+ya 29a/05, 37a/10, 40a/08, 43a/05, 43a/10, 43b/01, 43b/13, 62a/08, 85b/14

k.+y1 43b/11, 50a/11, 57b/01, 57b/07

[=80]

kalabalık Kalabalık.

k. 63b/01

[=1]

kalb < Ar. *kalb*. --üne tol- Gönlü sevgiyle dolmak.

k.+üme 10b/08

[=1]

kıldır- Kaldırmak: 68b/09.

k.-up 9b/15, 10a/01, 20b/10, 38a/02, 44a/08, 61b/02, 62a/05, 68b/09, 70b/10

[=9]

kıldur- →kıldır.

k.-dı 19a/05

k.-up 22a/08, 22b/06

[=3]

ķalkķ- Kalkmak: 59a/11.

k.-dı 59a/11

k.-up 3a/05, 5b/14, 8a/03, 9b/02, 13b/13, 19a/02, 22b/05, 34a/15, 35a/01,
38a/09, 63b/11, 66a/10, 90b/08, 91b/10

[=15]

ķalkķan Kalkan: 70a/01; ~ **idin-** Kalkan yapmak: 82a/11.

k. 82a/11, 83a/03

k.+ı 77a/01, 77b/11

k.+ıñ 70a/01

[=5]

ķamaş- göz ~ Göz kamaştırmak, hayran bırakmak.

k.-ur 60a/09

[=1]

ķāmet < Ar. *ķāmet*. ~ **ol-** Kamet getirilmek, namaza çağırmaq.

k. 6b/15

[=1]

ķāmil < Ar. *ķāmil*. Tam.

k. 23a/01

[=1]

ķan+(1) 1. Kan: 80a/01; 2. Kanlı gözyaşı: 6b/08; 3. Kandan yapılmış: 37a/02; ~ **-a****bulan-** Kan içinde kalmış, kanlı: 75a/14; ~ **-ına susa-** Öleceği gelmek:
67a/07.k. 6b/08, 9b/08, 25b/11, 27a/13, 43a/13, 52b/14, 52b/14, 52b/15, 78b/10,
78b/10

k.+a 36a/04, 36a/09, 75a/14

k.+dan 37a/02

k.+ı 80a/01

k.+ına 67a/07

[=16]

ķan+(2) Kan Kalesi: 1b/01.k. 1b/01, 25b/07, 25b/10, 26a/10, 26a/11, 26a/11, 26b/03, 28a/06, 28a/07,
28a/08, 28a/15, 28b/04, 28b/11, 34b/07, 35a/09, 35b/08, 35b/15, 36a/02,
36b/09, 36b/10, 36b/14, 37a/11, 37b/02, 37b/05, 37b/13, 38b/07, 39a/15,

39b/06, 39b/11, 40a/06, 41a/14, 41b/07, 41b/14, 41b/15, 42a/06, 42a/09,
42b/09, 43a/10, 43b/09, 44b/13, 44b/13, 49b/12, 50a/04, 52b/12, 62a/07,
62b/04, 62b/05, 74a/12, 74a/14, 74b/03, 86a/12, 86a/13, 86a/15

k.+a 54a/14

[=54]

ğanda 1. Nerede: 50a/03; 2. Nereye: 27b/15.

k. 27b/15, 50a/03

[=2]

ğanđı Hangi: 89b/07; **her** ~→ **her**.

k. 12b/06, 20a/07, 44b/07, 47a/12, 62a/12

k.+sıdur 89b/07

[=6]

ğanı Hani: 69a/15.

k. 69a/15, 82a/14

[=2]

ğap- Kapmak.

k.-up 77b/02

[=1]

ğapğara Kapkara: 36a/04.

k. 36a/04, 36a/10

[=2]

ğapla- Kaplamak.

k.-mış 58a/06

[=1]

ğaplan ser ~ → **ser**.

k.+ı 64b/11

[=1]

ğaplumbağa ~ **ğibi** Hareketsizce.

k. 82a/12

[=1]

ğapu Kapı: 29b/09.

k. 43b/11, 51b/05, 55a/06, 55a/08, 58b/11, 58b/14

k.+da 50b/11, 51b/09, 75a/03

k.+dan 55a/05, 55a/07, 75a/08

k.+dur 50b/08, 55a/03, 60b/01

k.+ları 51a/05

k.+ların 75a/01

k.+nuñ 51b/05, 52a/07, 58b/12

k.+sı 43b/10, 50b/11, 52b/07

k.+sıdur 58b/10

k.+sın 20b/10, 32b/14, 51b/11

k.+sına 19a/04, 60a/15

k.+sında 75a/03

k.+sını 29b/09

k.+sıñ 32b/11

k.+ya 58b/07, 58b/14, 59a/02

k.+yı 51b/12, 51b/14, 52a/08, 55a/09, 58b/10

[=40]

ķapucı Kapıcı, bekçi: 58b/10.

k.+lar 58b/10

k.+sı 51b/08

[=2]

ķar Zengī < Kar Zengi Kişi adı: 31b/11.

k. 31b/11, 31b/14

[=2]

ķara Kara, siyah: 13b/04.

k. 13b/04, 14a/01, 18b/07, 19a/03, 24b/07, 24b/08, 48a/12, 58a/09

[=8]

ķaranfil < Ar. *ķaranfil*. Karanfil.

k.+ler 51a/08

[=1]

ķarār < Ar. *ķarār*. ~ **eyle-** Yerleşmek: 59a/10; ~ **it-** Kararlı durmak: 67b/04; ~ **ķıl-**

Hazır olmak: 68a/12; ~ **vir-** Karar vermek: 78b/01; **ķavl ü ~ it-** → **ķavl.**

k. 26a/09, 59a/10, 61b/04, 67b/04, 68a/05, 68a/12, 78b/01, 89a/09, 92a/02

[=9]

ķārbān < Far. *ķārbān*. Kervan.

k. 13b/03

[=1]

ardaş → arındaş.

k.+ınuñ 77a/05

[=1]

arın Karın: 18a/05.

k.+ı+(karnı) 14a/01

k.+ın+(karnın) 18a/05, 18a/06, 47a/10, 49a/15

[=5]

arındaş Kardeş: 30b/13.

k. 31b/02

k.+ı 30b/13, 31b/02, 49a/03, 77a/04, 77a/06

k.+ından 31b/07

k.+um 26a/07, 30b/15

k.+umuñ 77a/07

[=10]

arış Karış, uzunluk ölçüsü birimi.

k. 13a/05

[=1]

arīb < Ar. *karīb*. ~ **ol-** Yaklaşmak.

k. 18a/07

[=1]

arşu Karşı: 28b/11;2. Doğru, yön: 34a/08; ~.~ **-ya gel-** Karşılaşmak, yüz yüzegelmek: 68a/01; ~ **-sına dur-** Karşısında hazır olmak: 30b/01; ~ **-ya çık-**

Karşılamak:90b/12.

k. 18b/06, 21b/13, 28b/11, 34a/08, 39b/14, 44a/11, 48b/09, 52a/15, 60b/14,

60b/15, 61a/05, 68a/01, 70a/01, 73b/03, 79b/08, 79b/12, 80b/11, 83a/06,

85a/06, 87b/04

k.+da 89b/08

k.+daki 54b/11

k.+dan 10a/09, 36b/05, 40a/11, 44a/06, 44a/15, 89a/02, 90b/13

k.+sına 30b/01, 30b/09, 44a/08, 76b/01, 80b/09

k.+sında 48a/03, 68a/13

k.+sındadır 59b/10

k.+sından 45b/14

k.+ya 68a/01, 90b/12

[=40]

karşula-1. Karşılama, yanına gelmek: 3b/14; 2. Karşılaştırmak, mukayese etmek: 13a/06.

k.-dı 3b/14

k.-yup 13a/06

[=2]

kaşd < Ar. *kaşd.* ~ **it**- Saldırmak.

k. 17b/14

[=1]

kaş Kaş.

k.+ına 77a/01

[=1]

kat Makam, huzur: 35a/10.

k. 29b/10, 44b/15, 70a/14

k.+da 35a/10

k.+dan 5b/04

k.+ına 15b/04, 15b/10, 15b/10, 17b/11, 29b/13, 44a/07, 45b/01, 63a/01

k.+ında 20b/06

k.+uma 10b/11, 39b/13, 45a/13, 53a/12

k.+umuza 40b/10

k.+uñuza 44a/14, 45a/04, 50a/14

[=22]

kat- Katmak.

k.-up 48a/06

[=1]

katı 1. Pek, hayli: 44b/05; 2. Çok hızlı: 36a/08.

k. 34a/01, 36a/08, 41a/15, 41b/11, 44b/05, 72b/09, 73a/05

[=7]

kaṭ' < Ar. *kaṭ'* **mesāfe** ~ **it**- → **mesāfe**; ~-ı **mesāfe it**- Yol almak, ilerlemek:

42b/08.

k. 42b/08, 44b/15

[=2]

katl < Ar. *katl.* ~ **eyle**- Öldürmek: 80a/04.

k. 66b/10, 80a/04

[=2]

ḳaṭrān < Ar. *ḳaṭrān*. 1. Katran: 36a/04; 2. Katrandan yapılmış: 37a/04.

k.+a 36a/04, 36a/10

k.+dan 37a/04

k.+dur 25b/11

[=4]

ḳaṭre < Ar. *ḳaṭre*. Damla.

k. 43b/05

[=1]

ḳavā'id < Ar. *ḳavā'id*. Esaslar.

k.++i 34a/13

[=1]

ḳavim < Ar. *ḳavm*. Kavim, halk, millet: 16b/11.

k. 16b/11, 34a/03, 68a/14, 69a/09, 69a/11, 70a/03, 85a/08, 86b/15, 87a/09

k.+dür 40b/10

k.+i+(kavmi) 13b/13, 17b/12, 43b/13, 86b/12, 87b/15

k.+in+(kavmin) 57b/01

k.+ine+(kavmine) 16b/11, 17a/07, 17a/09, 17b/14

k.+iñ+(kavmiñ) 64b/12

k.+üñ+(kavmüñ) 88b/02

[=22]

ḳāvis < Ar. *ḳavs*. Kavis, şehir adı.

k. 41a/12

[=1]

ḳavl < Ar. *ḳavl*. ~ **it**- İddialaşmak: 21b/07; ~ **ü ḳarār it**- Sözleşmek: 89a/09.

k. 21b/07, 89a/09

[=2]

ḳavuṣdur- Kavuşturmak: 51a/04.

k. 51a/04

k.-a 13a/01, 35b/13

k.-am 11b/04

k.-ayın 15a/14

[=5]

ḳayd < Ar. *ḳayd*. ~ **ü bend** Bağlama:40b/04.

k. 40b/04, 44a/14

[=2]

ķayna- Kaynamak, yerinden oynamak: 70a/12.

k.-dı 70a/12

k.-r 70a/12

[=2]

ķays < Ar. *ķays*. Kays, kişi adı: 29b/03.

k. 29b/03, 30a/11

k.+dur 29b/01

[=3]

ķaytān+(1) < Yun. İpek.

k. 55a/10

[=1]

ķaytān+(2) < Ar. *ķaytan*. Kaytan, kişi adı: 10b/10.

k. 10b/10, 10b/11, 24a/15

[=3]

ķazā < Ar. *ķazā*. Kaza, bela.

k.+lardan 8a/15

[=1]

ķazġan Kazan.

k. 70a/12

[=1]

ķedi Kedi: 39a/08.

k. 39a/08, 39a/10, 39a/11, 39b/07, 41b/10, 41b/12

k.+nũñ 39b/01

[=7]

ķelām < Ar. *ķelām*. Sözü: 47b/02; **ķāşıl-ı** ~ → **ķāşıl**.

k. 31b/01, 32a/15, 47b/02, 51a/11, 51b/12, 76b/13

k.+dan 2a/05

k.+ı 5a/03

[=8]

ķelb < Ar. *ķelb*. 1. Köpek: 39a/09; 2. Pis, aşıġılık, alçak : 60a/02.

k. 10b/11, 24b/01, 39a/09, 39a/13, 60a/15, 61b/14, 64b/06, 65a/09, 66b/13,

71b/13, 75a/05, 76a/06

k.+e 10b/10, 60a/02, 64b/06, 65a/04

k.+ün 11a/06, 76a/07

[=18]

kelime < Ar. *kelime*. Kelime, söz: 15a/10; ~ -i **şahādet getir-** Kelime-işehadet getirmek, Müslüman olmak: 22b/07; **şahādet** ~ -sin getir- → **şahādet**.

k.++i 22b/07

k.+sin 15a/10, 22b/09

[=3]

kellā < Ar. *kellā*. Asla, hiçbir vakit: 56b/08.

k. 56b/08, 61a/05, 82a/15

[=3]

kelle < Far. *kelle*. Baş, kelle: 63b/11.

k. 63b/11, 63b/13, 65a/08, 65b/15

[=4]

kemāl < Ar. *kemāl*. **‘inād-ı** ~ → **‘inād**.

k.+ile 67b/05

[=1]

kemend < Far. *kemend*. Kement, ucu ilmekli uzun ip: 36a/11.

k.+i 36a/11, 36a/12

k.+ler 79b/05

[=3]

kemer < Far. *kemer*. Kemer: 33a/10.

k. 33a/10, 55a/10

k.+i 32a/09

[=3]

kemük Kemik: 36b/02.

k. 36b/02, 36b/10, 38b/12

k.+den 37a/05, 37a/12

k.+dür 36b/03

k.+i+(kemügi) 36b/03

k.+leri 83a/08

k.+ün+(kemügün) 38b/12, 38b/13

[=10]

kenār < Far. *kenār*. Kenar: 36a/05.

k.+ı 36a/05, 36a/09, 36a/13

k.+ına 13a/03, 16b/12, 36a/09, 43a/09, 48a/14

k.+ında 12b/11, 14a/05, 36b/02, 46a/02, 55a/13, 55b/08

k.+ından 12a/14

k.+ları 43a/15

[=16]

kendi Kendi: 6b/09.

k. 6b/09, 19a/01, 56b/15, 63b/12, 71b/14, 81a/05, 89b/15

k.+le 33a/01

k.+n 14a/13

k.+ne 24b/02, 83a/05

k.+ni 82a/13

[=12]

kendü → **kendi**.

k. 24b/13, 40b/01, 49b/04, 54a/15, 63b/04, 65b/03

k.+ler 44a/07

k.+müzi 50a/04

k.+nden 84a/02

k.+ne 66b/15

k.+ni 69a/12

k.+nmi 17b/08

k.+si 3a/11, 5b/09, 12b/01, 15b/13, 16b/05, 40a/15, 46a/10, 89b/09, 91b/09

k.+sidür 30a/13

k.+sine 29b/06

k.+ye 31a/05, 33a/09, 47b/10, 49b/06, 85a/14, 89a/09, 91b/02

k.+yi 27b/14, 49b/05

[=32]

kerāmet < Ar. *kerāmet*. Velilerin gerektiğinde gösterdiği olağanüstü durumlar:

21b/04.

k.+i 38a/08

k.+ile 74a/15

k.+üm 21b/04

[=3]

kerār < Ar. *kerrār*. Döne döne savaşılan.

k.+a 38b/09

[=1]

kere → **kerre**.

k. 25a/15, 38b/15, 39a/03, 76b/07, 82b/06, 84a/15, 87b/12

[=7]

kerem < Ar. *kerem*. Cömertlik: 14b/06; ~ **eyle**- Cömertlik yapmak: 35a/13.

k. 14b/06, 16a/10, 35a/13

k.+i 38b/04

[=4]

kerīm < Ar. *kerīm*. Cömert.

k.++i 37b/06

[=1]

kerre < Ar. *kerre*. Kere, defa, kez: 58a/02.

k. 6a/14, 6b/09, 22a/03, 29a/12, 30a/14, 30b/02, 32a/02, 32b/03, 34b/11,
58a/02, 66a/04, 66b/13, 71a/04, 71b/11, 72a/06, 76b/09, 76b/14, 77a/12,
77b/03, 77b/04, 78a/09, 78b/13, 80b/06, 81b/10, 82b/14, 83a/01, 84b/05,
87b/08

[=28]

kes- Kesmek: 90a/03; **ḥarāca** ~ Vergiye bağlamak: 88a/15.

k. 88a/15

k.-di 77a/01, 77a/01, 88b/08, 90a/03

k.-düm 65b/06

k.-medi 84b/01

k.-mez 84b/05

[=8]

kez Kez, defa, kere: 9b/03.

k. 9b/03, 16b/08, 20a/08, 20a/15, 32a/03, 42b/09, 46a/15, 48a/03, 49b/13,
55a/01, 61a/11

[=11]

keẓālik < Ar. *keẓālik*. Öyle, aynı şekilde, böylece.

k. 78b/05

[=1]

ķible < Ar. *ķible*. Kible.

k. 23a/09

[=1]

kıblegāh < Ar. *kıble* + Far. *gāh*. Kiblenin bulunduğu semt.

k.+a 80a/02

[=1]

kıl- Etmek, yapmak: 84a/07; **arzū** ~ → **arzū**; **çāre** ~ → **çāre**; **diri** ~ → **diri**; **elvedā'** ~ → **elvedā'**; **hamle** ~ → **hamle**; **hayır du'a** ~ → **hayır**; **hāzır** ~ → **hāzır**; **iki pāre** ~ → **iki**; **karār** ~ → **karār**; **nāliş** ~ → **nāliş**; **namāz** ~ → **namāz**; **nikāh** ~ → **nikāh**; **rūzī** ~ → **rūzī**; **secde** ~ → **secde**; **şükr-i yezdān** ~ → **şükür**; **ta'accüb** ~ → **ta'accüb**; **tağşīrlık** ~ → **tağşīrlık**; **temāşā** ~ → **temāşā**; **zārılık** ~ → **zārılık**.

k.-alum 84a/07

k.-am 37b/01

k.-aram 11b/10

k.-dı 3a/07, 4b/04, 5b/09, 5b/10, 8a/06, 19a/08, 29b/03, 32a/15, 37b/15, 45b/09, 47a/11, 59a/11, 63b/07, 68a/12

k.-dıgıñ 85a/14

k.-dılar 3a/08, 6b/15, 27a/15, 32b/05, 43b/14, 50a/13, 61b/06, 85b/05, 86a/09, 88b/12, 88b/13

k.-duguñ 5a/12

k.-dum 53a/08, 62b/04

k.-madı 5a/10

k.-maz 26a/09

k.-mış 60b/15

k.-sun 52a/04

k.-up 24a/14

[=37]

kılıç Kılıç: 32a/07; ~ **-dan geçür-** Kılıçtan geçirmek,hepsini öldürmek: 15b/06;**kıdret** ~ -ı → **kıdret**; **yalın** ~ → **yalın**.

k. 32a/07, 39a/02, 39a/12, 40a/15, 75a/10, 84b/05

k.+dan 15b/06

k.+dur 15b/13

k.+ı+(kılıcı) 15b/13, 16b/05, 82a/04, 87b/07

k.+ın+(kılıcın) 32a/04, 37b/12, 53b/15

k.+ından+(kılıcından) 84a/10

k.+ınuñ+(kılıcınuñ) 30a/09

k.+lar 81b/07

k.+um+(kılıcum) 25a/10, 26a/09, 35a/08, 77a/13

k.+umdan+(kılıcumdan) 33a/14, 71b/04, 82b/10

[=25]

kılınc ~ -dan geçür- → **kılıç**; **yalın** ~ → **yalın**.

k. 19a/04, 30a/09, 51b/06, 69a/04, 70a/13, 76b/15, 82a/06, 83a/09, 87b/04,
87b/05

k.+dan 13b/14

k.+dur 40b/01

k.+ı+(kılıncı) 44a/12, 68b/15, 77a/12

k.+ın+(kılıncın) 32a/03, 66a/10, 70b/02, 76b/13

k.+ına+(kılıncına) 41a/05, 44a/13

k.+ını+(kılıncını) 68b/15, 77a/11

[=23]

kın Kın: 34a/05.

k.+ına 34a/05, 84b/03

k.+ından 69b/15

[=3]

kıpkızıl Kıpkızıl: 36a/04.

k. 36a/04, 36a/09, 43a/13

[=3]

kır Kır, ova.

k.+a 46a/06

[=1]

kır- Öldürmek: 72a/08; ~ -**up geçir**- Topluca öldürmek: 81a/01.

k.-alım 81a/11

k.-am 71b/03

k.-ar 32b/14, 75a/14, 83b/10, 84b/05

k.-aram 33a/14

k.-ardı 75a/11, 83b/14

k.-arız 80b/06

k.-armısın 33a/08

k.-aruz 76a/10

k.-dı 72a/14

k.-dılar 80b/13, 90a/06

k.-dukca 72a/08

k.-makda 72b/02

k.-makdan 84b/06

k.-up 57b/01, 64b/12, 75a/03, 81a/01

[=22]

kırağ Kır, ova: 13a/03.

k. 13a/03

k.+dan 12b/07

[=2]

kıril- Öldürülmek.

k.-miş 80a/14

[=1]

kırk Kırk: 3a/12.

k. 3a/12, 3a/12, 18b/10, 20a/12, 23a/05, 23a/06, 23a/11, 23b/15, 25b/09,
27a/02, 31b/11, 32b/01, 40a/12, 54b/06, 56a/01, 56a/02, 57a/15, 57b/03,
58b/08, 60a/07, 60b/01, 60b/11, 64b/05, 76b/03, 78b/08, 79a/05, 83b/06,
88b/09, 88b/09

[=29]

kışâş < Ar. *kışāş*. ~ -in gel- Öleceği gelmek.

k.+uñ 67a/12

[=1]

kışsa < Ar. *kışsa*. Hikâye: 38b/05.

k. 38b/05, 60a/13, 74b/02, 78a/01, 86b/01

k.+ların 54b/01

k.+muz 13a/10

k.+sını 74a/09

k.+yı 59a/01

[=9]

kıstās < Ar. *kıstās*. Kıstas, kişi adı.

k. 39b/09

[=1]

kıy- Zarar vermek: 17a/09.

k.-amaz 47b/05

k.-maz 17a/09

[=2]

kıyāmet < Ar. *kıyāmet*. Kıyamet, dünyanın sonu: 91a/05; ~ **-de** Asla, hiçbir

zaman: 68b/03; ~ **kop-** Kıyamet kopmak, dünyanın sonu gelmek: 56b/14;

başına ~ -i kopar- → **baş**; **yevm-i ~** → **yevm.**

k. 47b/08, 56b/14, 78b/06, 91a/05

k.+de 5b/02, 27a/06, 54a/09, 68b/03

k.+e 38b/02, 38b/03

k.+i 83b/01

[=11]

kıyās < Ar. *kıyās*. Karşılaştırma: 80a/05; ~ **eyle-** Sanmak: 88a/11.

k. 88a/11

k.+ın 3a/13

k.+ını 80a/05

[=3]

kıymetlü < Ar. *kıymet* + T. *lü*. Kıymetli, pahalı: 60b/10.

k. 60b/10, 61b/03, 63b/12

[=3]

kız 1. Kız: 65a/02; 2. Cariye, hizmetçi: 86a/11.

k. 20b/14, 55a/10, 57b/08, 57b/09, 85a/12, 86a/11

k.+dan 82b/05, 85b/15

k.+dur 55a/09

k.+ı 5a/11, 85a/05, 85a/13, 91a/09

k.+ıdur 85a/11

k.+ıla 86a/11

k.+ımı 65a/07

k.+ın 23b/02, 65a/02

k.+ını 65a/08

k.+ıyam 56b/06

k.+lar 22b/15, 23a/01, 23a/03, 23a/05, 23a/07, 26b/10, 48b/03, 72b/11, 85b/01

k.+lara 27a/14

k.+ları 55b/01

k.+ların 15b/07

k.+larına 22b/14

k.+larında 56b/12

k.+um 8b/02, 9b/15

k.+uñ 85a/09, 85a/15

[=38]

kız- Kızmak.

k.-mazsan 20a/15

[=1]

kızıl Kızıl: 18b/07.

k. 18b/07, 18b/08, 19a/09, 19a/10, 20b/12, 24b/07, 24b/10, 25b/11, 36b/05,
40a/05, 40a/06, 43a/11, 48a/12, 52b/13, 55b/11, 89b/09

[=16]

ki < Far. *ki*. ‘‘ki’’ bağlacı: 6b/07.

k. 5a/15, 5b/03, 5b/06, 6b/07, 8b/09, 9a/13, 9b/08, 10b/03, 11b/12, 12a/05,
12a/07, 12b/10, 13a/11, 14b/14, 19a/15, 19b/05, 20b/13, 21b/04, 22b/03,
23a/03, 23b/04, 23b/08, 25a/09, 25b/05, 25b/07, 26b/13, 27a/01, 29a/04,
31a/06, 31a/14, 32a/01, 32a/07, 33a/09, 33b/08, 35a/07, 36a/02, 36b/03,
37b/12, 40a/02, 41b/06, 43a/08, 43a/11, 43b/07, 43b/09, 43b/10, 48a/02,
48b/07, 49a/06, 49a/12, 50a/09, 50b/08, 50b/10, 51a/06, 51a/08, 51a/14,
52a/14, 52b/08, 52b/11, 53a/12, 54a/04, 54a/07, 54a/08, 54b/05, 55a/03,
55a/04, 55b/04, 55b/08, 55b/11, 55b/12, 56a/07, 56a/11, 56b/08, 57a/06,
57a/11, 57b/06, 58b/14, 59a/04, 59a/06, 59b/01, 59b/06, 59b/08, 60b/01,
60b/05, 60b/07, 60b/15, 61a/06, 61b/13, 62b/15, 63a/08, 63b/15, 64a/06,
65a/12, 66a/08, 66a/13, 66b/14, 67a/10, 67b/03, 67b/10, 69b/13, 70a/07,
70b/12, 70b/15, 71b/02, 72b/03, 73b/04, 73b/08, 75a/06, 75a/10, 75a/13,
77b/07, 78a/08, 78b/09, 79a/07, 79b/04, 80a/03, 80a/05, 82b/03, 82b/11,
84b/05, 85a/02, 85b/10, 86b/07, 87a/01, 89b/12, 90b/03

[=125]

kim+(1) Kim: 7b/08.

k. 7b/08, 10b/04, 10b/04, 10b/05, 12a/07, 15a/15, 16a/08, 21a/11, 21a/11,
21a/12, 21b/04, 38a/01, 39b/12, 41b/15, 70b/09, 71a/06, 76a/01, 85a/10,
86b/15

[=19]

kim+(2) ‘‘ki’’ bağlacı: 3a/13.

k. 3a/13, 4b/03, 4b/08, 4b/12, 6a/07, 6a/09, 7a/05, 7b/01, 8a/09, 8a/12, 9a/06, 9b/10, 11b/08, 13a/07, 13a/13, 5b/15, 16a/02, 16a/03, 16b/12, 17a/03, 17b/11, 18a/03, 18b/04, 19a/13, 19b/04, 20a/09, 22a/03, 22a/08, 22a/14, 24b/15, 27a/13, 27b/07, 31a/13, 31b/05, 32a/08, 32a/11, 32b/02, 32b/07, 33a/11, 33a/12, 33b/03, 33b/13, 34a/05, 34b/15, 35a/03, 35a/06, 36b/07, 37b/07, 37b/10, 38a/04, 38a/05, 38b/03, 38b/06, 38b/10, 39a/02, 39a/08, 39a/11, 39a/13, 40a/13, 40a/14, 40a/15, 40b/02, 41b/13, 42a/03, 43b/08, 46a/01, 49b/03, 49b/15, 50b/15, 52b/06, 55b/13, 57a/02, 57a/15, 57b/05, 58a/03, 58a/12, 58b/04, 58b/05, 58b/12, 60a/08, 60b/08, 63a/03, 64a/02, 66a/14, 66a/15, 66b/12, 68b/10, 69a/03, 69a/05, 70a/02, 70a/13, 71a/09, 71a/10, 71a/13, 72a/12, 72a/14, 72b/03, 73a/03, 73b/01, 74a/15, 74b/08, 74b/10, 74b/11, 75a/05, 75a/07, 75a/12, 75b/01, 76a/01, 76a/03, 77b/13, 78b/02, 78b/04, 78b/07, 78b/13, 80a/01, 81a/15, 81b/07, 82a/06, 82a/09, 82b/15, 83a/01, 83a/04, 83a/07, 83a/12, 83b/01, 83b/02, 84a/02, 86b/02, 86b/04, 86b/07, 90a/04

[=131]

kimesne Kimse: 12a/14.

k. 12a/14, 50b/15, 71b/07

k.+nüñ 14a/10

[=4]

kimi Kimi, bazısı: 3a/09.

k. 3a/09, 3a/09, 3a/09, 19a/05, 19a/06, 52a/13, 52a/13, 52a/13, 55b/06, 55b/06, 55b/06, 55b/06, 56a/03, 56a/03, 56a/04, 56a/04

[=16]

kimse Kimse: 6b/14.

k. 6b/14, 14b/07, 25b/13, 30a/09, 36b/12, 56a/08, 64b/08, 67b/10, 72a/13, 75a/08, 81a/01, 85b/11, 87a/06

k.+ler 29b/08, 52b/12

k.+m 53a/11

k.+nüñ 6b/14, 16a/03

k.+ye 11a/12, 23b/14, 46b/15, 53a/10

[=22]

kirām < Ar. *kirām*. Soylu: 7a/08.

k. 7a/08

k.+uñ 27a/10

[=2]

Ḳayṭān < Ar. ḳayṭān. Kaytan, kişi adı: 89b/04.

k. 89b/04, 89b/10, 89b/11

[=3]

kişi Kişi: 14a/05.

k. 14a/05, 14a/10, 16a/03, 17a/01, 17a/01, 17a/06, 17a/08, 21a/09, 21a/14,
30a/04, 30b/04, 38a/05, 43a/09, 45a/09, 55a/05, 57a/04, 66a/11, 67a/05,
67a/06, 67b/02, 68a/09, 69a/15, 75a/07, 78a/04, 82b/10, 87b/01, 90a/05

k.+de 56a/06

k.+dür 4a/11, 27b/07, 67b/02, 76a/08

k.+ler 73a/09

k.+lerdendür 14b/04

k.+lerdür 73a/13, 73b/02

k.+leri 79a/01

k.+lersiñüz 73b/05

k.+nün 17b/13

k.+nüñ 17a/08, 31b/03, 33a/03, 33a/04, 44a/13, 69b/01

k.+sin 12a/02, 14a/15, 21a/09, 27b/15, 29a/15, 31a/07, 46b/05, 48b/11, 73b/09,
88a/07

k.+siñüz 16a/06

k.+ye 44a/11

k.+yi 41b/09, 66b/01, 66b/02

[=60]

kişne- Kişnemek.

k.-mesi 43a/07

[=1]

kitāb < Ar. *kitāb*. Kitap: 15a/02.

k. 15a/02

k.+lar 14b/11

[=2]

ḳo- 1. Koymak, bırakmak: 71a/13; 2. Eğletmek: 71b/10; **ḳulağma** ~ → **ḳulaḳ**.

k.-dı 2b/02, 34a/06, 47a/09, 56b/13, 71a/13, 85b/14, 91b/13

k.-dılar 35b/04, 75b/11, 91a/15

k.-madı 29b/08, 50a/01, 71b/10, 83b/13, 84a/05, 91b/10

k.-man 71b/14

k.-maya 32b/15

k.-mazam 33a/13

k.-mazdı 78a/06

k.-mışlar 19a/07, 52b/08, 60a/11

k.-rmuyam 71a/03

k.-yun 63a/11

[=25]

ķoca Yaşlı.

k. 14b/10

[=1]

ķoķu Koku: 54b/08.

k. 54b/08, 54b/10, 54b/13

k.+nuń 54b/09

[=4]

ķol Kol: 78b/02.

k.+iń 78b/02

k.+ların 68b/08, 76b/14, 77b/10

k.+uń 78b/04

[=5]

ķolla- endişe ~ → endişe.

k.-rdı 50a/10

[=1]

ķomřı ~ **idin-** Komşu edinmek.

k. 8a/01

[=1]

ķomřu ~ **ol-** Yakın oturmak, komşuluk etmek.

k. 12a/10

[=1]

ķon- Konmak, yerleşmek: 55a/14.

k.-dı 86a/15

k.-dılar 76a/11, 84b/12

k.-mış 55a/14

[=4]

ķondur- Misafir etmek, ağırlamak: 44a/04.

k.-dılar 44a/04, 44a/06

k.-duk 45a/02

[=3]

ķonuk Misafir, konuk: 67a/11.

k. 67a/11

k.+umuz+(konugumuz) 40b/11

k.+umuzdır+(konugumuzdır) 66b/02

[=3]

ķop- hengāme ~ → hengāme; ķiyāmet ~ → ķiyāmet; ödi ~ → öd.

k.-dı 63b/05, 70a/08

k.-mış 56b/15

k.-up 71a/14, 81b/03

[=5]

ķopar- Koparmak: 22a/04; başına ķiyāmeti ~ → baş.

k.-dı 29b/09, 78b/06

k.-dılar 83b/01

k.-ur 22a/04

[=4]

ķork- Korkmak: 79a/08.

k.-ar 79a/08

k.-ardı 64a/11, 64a/13

k.-arsın 14a/09

k.-dı 31b/01, 37a/15

k.-dum 19b/09, 31b/05

k.-ma 14a/11, 16a/02, 19b/10, 19b/13

k.-madan 87a/05

[=13]

ķorkak Korkak.

k. 31b/09

[=1]

ķorku ~ **düş-** Korku düşmek, aşırı korkmak: 12b/03.

k. 12b/03, 32a/13, 69a/11

[=3]

koş- 1. Koşmak: 86b/10; 2. Kucaklamak: 7b/05.

k.-dı 7b/05

k.-dum 86b/10

[=2]

koy- 1. Koymak, bırakmak: 47b/04; 2. Takmak, yerleştirmek: 84b/03.

k.-alım 59a/13

k.-am 5b/03

k.-dı 17b/04, 84b/03

k.-dılar 63b/09

k.-up 2b/01, 6b/09, 14a/14, 47b/04, 47b/05, 63b/07

[=11]

koyu yüzü ~ → **yüz.**

k. 16b/09

[=1]

koyul- Akın etmek, hücum etmek: 80b/12.

k.-dılar 80b/12, 90a/05

[=2]

koyun Koyun: 15b/03.

k. 10a/09, 10b/04, 12b/11, 88b/09, 89a/02

k.+a 11a/11

k.+dur 15b/03, 16a/12, 25b/03

k.+ıdur 10b/04

k.+lar 3a/07

k.+ları 89b/03, 90a/09

k.+ların 15b/07

[=14]

köklü Köklü.

k. 22a/04

[=1]

köprü Köprü: 74a/14.

k. 74a/14

k.+de 36b/11, 41b/06, 41b/08, 62b/06

k.+den 39b/15

k.+nün 38b/09, 38b/10, 38b/11, 39a/07, 39a/08

k.+ye 36b/13, 42b/10, 44b/14, 74b/02

k.+yi 37a/08, 39a/14

[=17]

köprü → **köpri**.

k. 36b/10

[=1]

kös- Yatıp dinlenmek.

k.-eyin 16a/14

[=1]

köşe < Far. *gūşe*. Köşe: 62a/02; **ciger** ~ **-si** → **ciger**.

k.+de 54b/03, 62a/02

k.+den 75b/15

k.+lerüm 6b/05, 7a/12

k.+m 7b/04

[=6]

köşk < Far. *köşk*. Köşk: 56a/01.

k. 56a/01

k.+ler 54b/06, 55a/13

k.+lerden 56a/01

k.+lerün 55b/10

[=5]

kudret < Ar. *kudret*. Güç, kuvvet: 43b/06; ~ **-i ilahî** Allah'ın nasibi: 46a/12; ~

kılıcı: Kutsal kılıç: 37b/12.

k. 37b/12, 53b/15

k.++i 46a/12

k.+ile 38a/03, 85b/06

k.+üm 43b/06

[=6]

kudüm < Ar. *kudüm*. **sebeb-i** ~ → **sebeb**.

k.+uñuzdan 24a/09

[=1]

kudur- Kudurmak.

k.-miş 66b/13

[=1]

Ꞑudüs < Ar. *Ꞑudüs*. Kudüs.

k.++i 29b/01

[=1]

Ꞑul 1. Kul: 27b/13; 2. Asker: 42b/05; 3. Gariban: 34b/10; ~ **ol**-Bağlanmak, tutulmak: 42a/05.

k. 14b/14, 27b/01, 42a/05, 88b/01

k.+ı 77a/08

k.+ına 7b/11, 27b/13

k.+ını 38a/02

k.+lar 49b/07, 62b/13

k.+ları 42b/05, 44b/08, 62a/13

k.+larıyla 72b/11

k.+larına 42b/14, 63b/14

k.+larıñuz 62b/10

k.+una 6a/06, 28b/03, 37b/02

k.+uñ 34b/10, 34b/13, 45b/09

k.+uña 38a/15, 45b/10, 51a/03, 63a/14

k.+uñda 34b/07

[=28]

Ꞑulaç Gerilerek açılmış iki kolun parmakları arasındaki uzaklık, kulaç: 36a/11.

k. 36a/11, 37a/03, 52a/07, 60b/02, 60b/02

[=5]

ꞐulaꞐ Kulak: 31a/12; ~ **-ı benden yaña ol**- Dikkatlice dinlemek: 35a/15; ~ **-ına deg**- İşitmek, duymak: 39b/01; ~ **-ına gir**- İşitmek, duymak: 46a/15; ~ **-ına Ꞑoma**- Dinlememek, kulak asmamak: 83b/13.

k.+ına+(kulagina) 13b/07, 19a/13, 24b/11, 39b/01, 39b/03, 46a/15, 70b/07, 72b/06, 74b/04, 74b/10, 83b/13, 84a/05

k.+um+(kulagum) 31a/12, 31b/03

k.+uñuz+(kulaguñuz) 35a/15

[=15]

Ꞑum Kum: 24b/05.

k.+dan 24b/05, 26a/15

[=2]

ķumaş < Ar. *ķumāş*. Kumaş.

k.+1 91b/08

[=1]

ķumlu → **ķumlu**.

k. 47a/15

[=1]

ķumlu Kumlu.

k.+ca 13a/03

[=1]

ķumral Kumral: 16b/05.

k. 16b/05, 66a/06

[=2]

ķur- 1. Kurmak, inşa etmek: 13b/05; 2. Hazırlamak: 63a/05; **şāf** ~ → **şāf**.

k.-dılar 63a/05, 64a/04

k.-mışlar 13b/05

k.-mışlardur 43a/06

k.-up 81b/09

[=5]

ķur'ān < Ar. *ķur'ān*. Kur'an-ı Kerim: 15a/02; ~ - **'azīm** Yüce Kur'an: 80a/12

k. 15a/02

k.+++ 80a/12

[=2]

ķurbān < Ar. *ķurbān*. ~ **it**- Feda etmek: 74a/03; ~ **ol**- Feda olmak: 88b/04.

k. 11b/12, 49a/12, 74a/03, 88b/04

[=4]

ķurtar- Kurtarmak: 71b/04.

k.-asıñuz 71b/04

k.-maga 82b/02

[=2]

ķurtul- Kurtulmak: 17b/12.

k.-a 88b/03

k.-asız 17a/04, 84a/11, 88a/13

k.-dı 17b/12

k.-urummı 81b/15

[=6]

ķurul- Kurulmak, yapılmak: 18b/06.

k.-mış 18b/06, 20b/12, 48a/11, 55a/15, 58a/09, 60b/09, 60b/11, 74a/15

[=8]

ķusķun ~ -a **ķuvvet**: Doludizgin, ok hızlı bir şekilde.

k.+a 81b/11

[=1]

ķuř Kuş: 37a/13.

k. 37a/13, 37b/07

k.+lar 51a/07, 52a/12

[=4]

ķuřan- Savaşmak üzere beline kemer, kılı vesair bağlamak: 5b/15.

k.-dı 5b/15, 8a/04, 26b/08, 66a/10

k.-up 65a/14, 67b/14

[=6]

ķuřat- evrelemek: 40a/04.

k.-mış 40a/04, 43a/15, 46a/05, 48a/10, 55b/11

[=5]

ķuřluk Kuşluk vakti.

k. 60a/14

[=1]

ķuvvet < Ar. *ķuvvet*. Kuvvet, g: 20a/09; **ķuřkuna** ~ → **ķuřķun**.

k. 81b/12

k.+ile 20a/09

k.+in 87b/12

[=3]

ķuyu Kuyu: 58a/08.

k. 58a/08

k.+nuń 58a/08

[=2]

ķuzı Kuzu: 2a/15.

k. 2a/15, 2b/06

k.+dan 2b/03

[=3]

küllī < Ar. *küllī*. Hepsi.

k.+si 81b/02

[=1]

külte ~ ~ **it**- Paramparça etmek: 78b/03.

k. 78b/03, 78b/03

[=2]

kültele- Parçalamak.

k.-yüp 71b/07

[=1]

kün < Ar. *kün*. Ol, olsun: 52b/09.

k. 52b/09, 61a/07, 82b/07

[=3]

kürsī < Ar. *kürsī*. Allah'ın levhi mahfuzunun olduğu makam.

k.+i 33b/04

[=1]

lā ilahe 'illallah muḥammedü'r-resūlullah < Ar. *lā* + Ar. *ilahe* + Ar. *'illallah* + Ar. *muḥammed* + Ar. *el* + Ar. *resūl* + Ar. *allah*. Allah'tan başka ilah yoktur, Muhammed onun elçisidir.

l. 46a/13

[=1]

la'īn < Ar. *la'īn*. Lanetli, uğursuz: 32a/08.l. 32a/08, 54a/02, 60a/03, 61a/06, 61a/10, 63a/02, 63b/03, 64b/03, 64b/06,
68a/10, 68b/02, 68b/05, 68b/06, 69b/01, 79a/05, 79b/09, 80a/15, 80b/08,
81b/12, 87b/08, 89b/14, 89b/15, 90a/02

l.+e 68b/01

l.+ün 60a/05, 68b/15

l.+üñ 60a/15, 63b/06, 68a/13, 68b/07, 79b/04, 81b/13, 89b/07, 89b/11

[=34]

Lāk < Ar. *lāk*. Lak Kalesi.

l. 29a/11

[=1]

lākin < Ar. *lākin*. Lakin, ama, fakat.

l. 28b/11

[=1]

la'l < Ar. *la'l*. Kırmızı ve değerli süs taşı, lal: 25b/05; 2. Lalden yapılmış: 52a/13.

1. 25b/05

1.+den 52a/13, 52b/03, 52b/07, 53a/01, 60b/03

[=6]

la'net < Ar. *la'net*. ~ **ol**- Allah'ın bağışlamasından mahrum olmak, beddua.

1. 80b/15

[=1]

lāşe < Far. *lāşe*. Leş.

1.+si 71a/01

[=1]

Lāt < Ar. *lāt*. ~ **manāt hakkı için** Yemin: 11a/09; ~ **manāt şahid ol**- Tanık tutmak anlamında yemin ifadesi: 19b/15.

1. 11a/09, 19b/15

[=2]

laṭīf < Ar. *laṭīf*. Güzel: 38a/04.

1. 38a/04, 48a/08, 59b/06, 74a/14

[=4]

lāyık < Ar. *lāyık*. Yaraşır, yakışır: 69b/12; ~ **ol**- Hak etmek, yaraşmak: 5a/01.

1. 5a/01, 69b/12

[=2]

lāzım < Ar. *lāzım*. Gerekli: 86a/02.

1. 86a/02

1.+dur 12b/10

[=2]

lerze < Far. *lerze*. Sarsılma, titreme.

1.+ye 74b/08

[=1]

levḥa < Ar. *levḥa*. Levha: 52b/07.

1. 52b/07

1.+ya 54a/04

[=2]

levn < Ar. *levn*. ~ **-leri müteğayyir** Rengi kaçmış.

1.+leri 3b/13

[=1]

leyl < Ar. *leyl*. **nışfu'l-** ~ → **nışf**.

l.+de 28a/04

[=1]

libās < Ar. *libās*. Elbise, giysi: 63b/04.

l.+ı 63b/04

l.+ların 63b/13

[=2]

libāslu < Ar. *libās* + T. *lu*. Elbiseli.

l. 33a/11

[=1]

loğma < Ar. *lūğme*. Lokma.

l. 72a/10

[=1]

luğat < Ar. *lūğat*. ~**eyle-** Söylemek: 61b/11; ~ **it-** Söylemek: 63a/02.

l. 61b/11, 63a/02

[=2]

luṭf < Ar. *lūṭf*. İyilik, güzellik: 35a/13; **iḥsān u ~ eyle-** → **iḥsān**; ~ **eyle-** İyilik yapmak: 66b/01; ~ **it-** İyilik yapmak, lütfetmek: 26a/10; ~ **u iḥsān eyle-** Yardım bağışlamak: 88a/15; ~ **u iḥsān it-** İyilik bağışlamak, lütfetmek: 66b/03.

l. 3b/10, 17a/05, 17b/04, 21b/03, 25a/05, 26a/10, 38b/04, 40b/09, 51b/11, 66b/01, 66b/03, 88a/15

l.+uñ 35a/13

[=13]

mā'adā < Ar. *mā-'adā* Geri kalan.

m.+sın 85b/13

[=1]

mācerā < Ar. *mā-cerā*. Yaşanan olay, macera: 49b/04.

m.+yı 46b/12, 49b/04

[=2]

mağara < Ar. *mağāre*. Mağara: 28a/09.

m. 28a/03, 28a/09

[=2]

mağrib < Ar. *mağrib*. Batı: 25b/07.

m. 25b/07

m.+den 19b/05

m.+e 53a/03

[=3]

mağrūr < Ar. *mağrūr*. Gururlu.

m.+sın 66b/14

[=1]

maḥal < Ar. *maḥall*. Yer.

m. 59b/06

[=1]

ma'hazā < Ar. *ma'hazā*. ~ **ise** Gerçi, oysaki.

m. 28b/06

[=1]

maḥbūb < Ar. *maḥbūb*. Sevgili.

m. 20b/12

[=1]

maḥbūbe < Ar. *maḥbūbe*. Sevgili(Kadın): 20b/14.

m. 20b/14, 48b/03

[=2]

maḥbūs < Ar. *maḥbūs*. ~ **ol-** Alıkonulmak.

m. 11a/05

[=1]

maḥlūk < Ar. **maḥlūk**. Yaratılmış, yaratık.

m.+ıdur 82b/06

[=1]

mahmūz < Ar. *mehmūz*. ~ **ur-** Atın hızlı gitmesi için mahmuzla dürtmek,
mahmuzlamak.

m. 87b/10

[=1]

maḥrūm < Ar. *maḥrūm*. ~ **eyle-**Yoksun bırakmak: 92a/11; ~ **ol-** Yoksun olmak:

47b/06.

m. 47b/06, 92a/11

[=2]

maḥv < Ar. *maḥv*. ~ **it**- Yok etmek, ortadan kaldırmak: 58a/07; ~ **ol**- Sönmek:

85b/06.

m. 58a/07, 85b/06

[=2]

maḳām < Ar. *maḳām*. Makam, kat: 53a/05.

m. 54b/05, 54b/12

m.++ı 5a/02, 58a/03, 85b/05, 85b/08

m.+a 52b/12, 52b/12, 53a/05, 53a/06, 53a/13, 53a/15

m.+da 54a/13, 55b/13, 56b/13

m.+dan 54b/08, 57b/10

m.+dur 54b/05, 54b/11, 56a/11

m.+ı 52b/12, 53a/07, 53a/09, 54b/14

m.+ına 61b/04, 85a/04

m.+ından 85b/04

m.+ları 85b/01

[=28]

maḳbūl < Ar. *maḳbūl*. ~ **gör**- Uygun görmek.

m. 78a/09

[=1]

maḳşūd < Ar. *maḳşūd*. Amaç: 42a/12.

m.+a 42a/12, 62a/06

m.+ı 34b/05

[=3]

ma'ḳūl < Ar. *ma'ḳūl*. Uygun: 2a/07; ~ **gör**- Uygun görmek: 15a/07.

m. 2a/07, 2a/11, 15a/07, 28b/15, 78b/01, 79a/14

[=6]

māl < Ar. *māl*. Mal,varlık: 34b/08.

m. 3a/13, 6a/09, 15a/15, 15b/02, 16a/12, 26a/01, 44b/10, 62a/15, 62b/14,
85b/10, 85b/13

m.+dır 34b/07

m.+ı 17b/12, 25a/10, 25a/15, 25b/08, 26a/03, 26a/08, 35a/08, 44b/09, 49b/11,
62a/15, 90a/08, 91b/07

m.+ımız 34b/08

m.+ın 13b/14

m.+ına 17a/09, 17b/14, 24b/02

m.+ların 90a/06

m.+um 34b/12

m.+unu 35a/03

m.+uñuz 16a/10, 25a/12

[=34]

māl-dār < Ar. *māl* + Far. *dār*. Zengin: 6a/09.

m. 6a/09, 25b/03, 62b/15

m.+dur 41b/01

[=4]

mālik < Ar. *mālik*. Sahip: 4a/13.

m. 4a/13, 4a/14

[=2]

ma'lūm < Ar. *ma'lūm*. Bilinen: 37b/12; ~ **ol**- Anlaşılmak: 66a/13.

m. 37b/12, 66a/13

[=2]

ma'nā < Ar. *ma'nā*. Sebep.

m.+sı 43a/10

[=1]

manāt < Ar. *menāt*. **lāt** ~ **hakkı için** → **lāt**; **lāt** ~ **şahid ol** → **lāt**.

m. 11a/09, 19b/15

[=2]

mār < Far. *mār*. Yılan.

m.+ı 33b/05

[=1]

Māriya < Ar. *māriye*. Kişi adı: 23b/03.

m. 23b/03, 23b/03, 23b/04, 23b/07

m.+nuñ 24a/03

[=5]

maşlahat < Ar. *maşlahat*. İş: 16a/06.

m. 16a/06, 46b/06

m.+a 29b/12

[=3]

maşrıq < Ar. *maşrıq*. Doğu: 53a/03.

m. 25b/08, 60b/04

m.+a 19b/05

m.+dan 53a/03

[=4]

ma' zūr < Ar. *ma' zūr*. ~ **ol**-Kusura bakılmamak: 88a/10; ~ **tut**- Kusura bakmamak, hoş görmek: 17a/13.

m. 17a/13, 17b/04, 88a/10

[=3]

mecāl < Ar. *mecāl*. ~ **-i kalma**- Gücü kalmamak: 47b/03; ~ **ol**-Güç yetirilmek: 49b/13.

m. 49b/13

m.+i 47b/03

m.+leri 40b/06

m.+ümüz 44a/14

[=4]

meclis < Ar. *meclis*. Topluluk: 20a/07.

m.+de 20a/07, 20a/07, 21a/11

[=3]

mecnūn < Ar. *mecnūn*. Deli.

m. 68a/09

[=1]

meded < Ar. *meded*. İmdat, yardım: 45b/12.

m. 45b/12, 72a/01

[=2]

medh < Ar. *medh*. ~ **eyle**-Övmek: 20a/03; ~ **it**-Övmek:23b/09.

m. 20a/03, 23b/09

m.+in 15a/03

[=3]

Medīne < Ar. *medīne*. Medine: 3b/02.

m. 3b/02, 12b/14, 14b/03, 20a/04, 20a/12, 27a/02, 35a/07, 46b/09, 49a/05, 53b/11, 64b/07, 66a/04, 70b/06, 73b/11

m.+de 10b/13, 14b/07, 16a/09, 16b/13, 21a/13, 75a/12

m.+den 8a/07, 10a/05, 13a/12, 25a/09

m.+nün 1b/03

m.+ye 1b/04, 2b/15, 15b/08, 25b/04, 86b/01, 90a/10, 90a/12, 91b/05

[=33]

meger < Far. *meger*. Oysaki, hâlbuki, meğer: 14a/01.

m. 14a/01, 16b/15, 29a/09, 29a/10, 30b/12, 31b/10, 33a/14, 36b/08, 39a/15,
40a/05, 50b/10, 64b/04, 65a/08, 67a/06, 67b/06, 69b/08, 71b/03, 73a/10,
83b/05

[=19]

Mekke < Ar. *mekke*. Mekke.

m.+de 29b/04

[=1]

melâ'ike < Ar. *melâ'ike*. Melekler: 5a/03.

m.+ler 5a/03, 15a/01

m.+lerüm 4b/09, 4b/13

[=4]

melâl < Ar. *menâl*. → **menâl**.

m.+i 91b/07

m.+in 6a/10

[=2]

melâlet < Ar. *melâlet*. Sıkıntı: 4a/01; **-e uğra-** Sıkıntıya düşmek: 4a/06.

m.+e 4a/06

m.+üme 8b/09

m.+üñüz 4a/01

m.+üñüze 4a/07, 8b/06

[=5]

mele- Acı acı bağırmak.

m.-se 41b/11

[=1]

melek < Ar. *melek*. Melek: 78b/13; **raḥmet** ~ **-leri** → **raḥmet**.

m. 78b/13

m.+leri 22b/01, 33a/05

[=3]

meleküt < Ar. *meleküt*. 'âlem-i ~ → 'âlem.

m. 4b/05

[=1]

Melik < Ar. *melik*. ↔ **Ṭarīkī Zengī**.

m. 16b/01, 16b/07, 17a/04, 17a/09, 30a/07, 30a/14, 33a/12, 33b/01, 33b/03,
33b/06, 33b/07, 33b/13, 35a/06, 62a/08, 65b/11, 65b/14, 87a/01, 87b/03,
88a/05, 88a/09

[=20]

Melik Zengī < Ar. *melik* + Far. *zengī*. ↔ **Ṭarīkī Zengī**.

m. 30b/14, 30b/15, 33a/15, 33b/10, 33b/15, 34a/06, 34a/15, 34b/06, 35a/05,
35a/15, 35b/02, 35b/06, 35b/07, 35b/09, 35b/13

m.+nün 30b/12, 34a/09, 34b/14, 35a/01, 35a/12

[=20]

melül < Ar. *melül*. Üzgün: 8b/05; ~ **ol**- Üzülmek: 49b/15.

m. 7b/04, 9a/01, 49b/15, 79a/05

m.+dür 8b/05

[=5]

mel'ün < Ar. *mel'ün*. Melun, lanetli, Allah'ın huzurundan kovulmuş: 29a/13.

m. 11a/07, 16b/08, 29a/13, 32a/06, 32a/08, 32a/10, 32a/11, 39b/02, 39b/05,
40a/09, 44a/07, 45a/11, 53b/02, 53b/05, 58a/11, 60a/02, 60b/13, 61b/02,
61b/07, 61b/11, 61b/14, 62a/04, 63b/10, 64a/01, 65a/05, 65a/09, 65b/07,
65b/09, 65b/12, 66a/02, 66a/09, 66b/06, 66b/14, 67a/08, 67a/09, 67a/13,
67b/12, 69a/08, 69b/03, 69b/10, 70a/01, 70a/04, 70b/15, 71b/08, 71b/13,
74b/14, 75a/04, 76a/03, 76a/11, 76a/14, 76b/02, 77a/02, 78a/03, 78a/08,
78b/14, 79a/03, 79a/06, 79a/08, 79a/09, 79a/14, 80a/13, 80a/14, 80b/06,
80b/13, 81a/05, 81b/10, 82a/01, 82a/09, 82a/12, 82b/03, 82b/09, 82b/13,
82b/14, 83a/13, 84b/12, 89b/10

m.+a 68a/01

m.+dan 71a/08

m.+ı 61a/13, 68a/04, 82a/10, 82a/11, 83a/02

m.+lar 81a/07

m.+uñ 16b/09, 39b/03, 58b/09, 59b/09, 59b/12, 60b/12, 61b/05, 61b/13,
64a/05, 65a/08, 66b/06, 66b/07, 80a/03, 81b/05, 83a/12, 85a/05, 85a/11,
86a/10, 89b/02, 89b/13, 90a/03, 91a/09

[=106]

memleket < Ar. *memleket*. Memleket.

m.+ine 65b/01

[=1]

men' < Ar. *men'*. ~ **eyle-** Durdurmak, engellemek: 32a/03; ~ **it-**Engellemek, durdurmak: 6a/11.

m. 6a/11, 26a/14, 32a/03, 32a/04, 32a/05, 69a/07, 76b/07, 76b/08, 77b/04, 87b/09

[=10]

menāl < Ar. *menāl*. Servet, varlık.

m. 26a/01

[=1]

menī < Ar. *menī*. Meni, dölsuyu.

m.+den 43b/06

[=1]

Menūc < Ar. *menūc*. Menuc, kişi adı: 76b/03.

m. 76b/03, 77a/03, 77a/06

[=3]

merd < Far. *merd*. Yiğit: 37b/15; ~ **ol-** Yiğit olmak: 77a/03.

m. 37b/15, 77a/03

m.++i 38a/05

[=3]

merdān < Far. *merdān*. Yiğitler.

m. 20b/05

[=1]

merḥabā < Ar. *merḥabā*. Merhaba.

m. 27b/10

[=1]

mertebe < Ar. *mertebe*. **bir** ~ → **bir**; **bu** ~ → **bu**.

m. 59b/07, 89a/06

[=2]

mesāfe < Ar. *mesāfe*. **kaṭ'**-ı ~ **it-** → **kaṭ'**; ~ **kaṭ'** **it-** Yol almak, ilerlemek: 42b/08.

m. 42b/08, 44b/15

[=2]

meşāliḥ < Ar. *meşāliḥ*. İş.

m.+i 2a/06

[=1]

mescid < Ar. *mescid*. Mescit: 90a/13.

m.++i 90a/13

m.+e 7a/07

[=2]

Mesih < Ar. *mesih*. Hz. İsa: 30a/08; ~ **dini** Hristiyanlık: 29b/05.

m. 29b/05, 30a/01, 30a/08

[=3]

meşgül < Ar. *meşgül*. ~ **ol-** Uğraşmak: 27b/03.

m. 10a/03, 27b/03, 45b/03, 50a/07

[=4]

meşhür < Ar. *meşhür*. Ünlü, meşhur.

m.+dur 37b/12

[=1]

meşrebe < Ar. *meşrebe*. Maşrapa: 15b/09.

m.+lerin 15b/09

m.+si 14a/02

m.+yi 14a/06

[=3]

metā' < Ar. *metā'*. Servet, kıymetli eşya: 15a/15.

m. 15a/15, 15b/02, 16a/12

m.+ı 17a/14

m.+ımız 34b/08

m.+um 8b/12

[=6]

mevcüd < Ar. *mevcüd*. Var: 51a/09.

m. 51a/13

m.+dur 51a/09, 52a/11

[=3]

meydān < Ar. *meydān*. Meydan: 21b/11; **işte** ~ Meydan okuma ifadesi: 67a/01.

m. 21b/11, 59b/09, 67a/01, 67b/03, 67b/11, 67b/15, 68a/12, 69a/11, 76a/14,

78b/11, 80a/01, 81a/13

m.+a 21b/12, 31a/03, 63b/09, 67b/05, 67b/09, 67b/12, 68a/12, 71b/10, 76b/04

m.+da 67a/02, 67b/07, 68a/03, 68a/13, 69a/13, 70a/02, 70b/13, 71a/01, 78a/02,

81a/05

m.+dan 68a/03

m.+ı 67b/06, 87b/05

m.+uñ 59b/10

[=35]

meyl < Ar. *meyl*. ~ **eyle**- Yakınlık duymak: 33a/06.

m. 22b/03, 33a/02, 33a/06

[=3]

miğdār < Ar. *miğdār*. 1. Miktar: 4a/12; 2. Seviye: 69a/13; **bir** ~ → **bir**.

m. 2b/03, 5b/10, 5b/13, 14a/13, 48a/05

m.+ı 13b/04, 13b/08, 56a/02

m.+ından 4a/12

m.+ıñı 69a/13

[=10]

mīl < Ar. *mīl*. 1,609344 kilometrelik uzunluk birimi: 56a/09.

m. 56a/09, 59b/02, 59b/11

[=3]

mināre < Ar. *mināre*. Minare: 31a/04.

m. 31a/04, 59b/02

m.+dir 67a/14

m.+ye 73b/04

[=4]

minvāl < Ar. *minvāl*. Şekil, tarz: 50b/10.

m. 50b/10, 50b/11, 72a/08

[=3]

misāfir < Ar. *müsāfir*. Misafir, konuk: 50a/14.

m. 50a/14, 50b/01, 60a/01, 63a/06

m.+ler 38b/08

[=5]

mişl < Ar. *mişl*. Eş, benzer: 55a/09.

m.+i 20b/15, 55a/09

m.+in 31a/06

m.+üñüz 62b/02

[=4]

mīve < Far. *mīve*. Meyve: 51a/12.

m.+ler 51a/12, 55b/04, 55b/08, 55b/09

m.+leri 85b/04

[=5]

mizāc < Ar. *mizāc*. ~ -**ına ağırlık gel**-Rahatsızlanmak.

m.+uma 4a/06.

[=1]

mu'allim < Ar. *mu'allim*. Bilge: 53a/12.

m. 53a/12, 53a/13, 53b/06

m.+den 54a/03

[=4]

mu'aṭṭar < Ar. *mu'aṭṭar*. Güzel koku.

m. 54b/10

[=1]

mu'azzam < Ar. *mu'azzam*. Büyük: 58a/08.

m. 58a/08, 58b/07

[=2]

mucibü'd-da'vāt < Ar. *mucīb* + Ar. *el* + Ar. *da'vāt*. Çağrının gereğini yapan,
Allah.

m. 43b/04

[=1]

mu'cizāt < Ar. *mu'cizāt*. Mucizeler: 57b/05.

m. 57b/05

m.+ında 21b/05

[=2]

muḥabbet < Ar. *maḥabbet*. Sevgi: 47b/11.

m.+in 47b/11

m.+ini 89a/07

[=2]

muhācirīn < Ar. *muhācirīn*. Muhacirler, Mekkeden gelen göçmenler.

m. 8b/09

[=1]

muḥāl < Ar. *muḥāl*. Hayal: 20a/13.

m.+dür 20a/13, 25b/04, 34b/10

[=3]

muḥālefet < Ar. *muḥālefet*. ~ **it-** İtiraz etmek.

m. 27b/02

[=1]

Muḥammed < Ar. *muḥammed*. Kişi adı, Hz. Muhammed: 5a/11.

m. 5a/11, 10b/10, 11a/08, 11a/12, 11b/09, 12a/10, 14b/07, 14b/12, 14b/13,
14b/14, 21b/05, 23a/10, 23a/13, 24a/13, 26a/03, 26a/06, 27a/03, 32a/06,
33a/15, 33b/07, 33b/11, 33b/14, 45b/11, 46b/09, 49a/02, 49a/05, 49b/08,
53b/12, 57a/13, 64a/09, 64b/08, 64b/14, 69b/06, 69b/12, 73b/13, 83b/12,
84b/09, 86a/06, 90a/11, 90a/13

m.+den 83b/09

m.+e 11b/04, 12a/01, 12b/09, 12b/13, 13a/01, 15a/05, 15a/14, 89a/06

m.+i 10b/05, 10b/07, 10b/12, 11b/07, 77b/06

m.+üñ 11a/01, 11b/08, 11b/12, 12a/05, 17a/01, 30a/01, 33b/02, 33b/05,
33b/06, 47a/04, 47b/05, 49a/06, 49a/12, 64b/11, 74b/12, 89a/04

[=69]

Muḥammedmuştafā < Ar. *muḥammed* + Ar. *muştafā*. ↔ **Muḥammed**.

m.+nuñ 57b/09

m.+ya 57b/07, 74a/03

m.+yı 11a/13

[=4]

Muḥammedü'l-muştafā < Ar. *muḥammed* + Ar. *el* + Ar. *muştafā*. ↔

Muḥammed.

m. 10b/08, 20a/05, 38a/07, 57a/06, 92a/06

m.+nuñ 4b/14

m.+ya 54a/07

[=7]

muḥterem < Ar. *muḥterem*. Saygıdeğer.

m. 27b/07

[=1]

muḳābil < Ar. *muḳābil*. Denk: 19b/06; ~ **ol-** Denk olmak, eşit olmak: 67a/08.

m. 19b/06, 19b/08, 53b/14, 67a/08, 68a/08, 68a/15, 76b/05

[=7]

mūr < Far. *mūr*. Karınca.

m.+ı 33b/05

[=1]

murād < Ar. *murād*. İstek: 28b/12; ~ **eyle-** İstemek: 2a/02; ~ **it-** İstemek: 42b/14;~**-ina ir-** İsteddiğine ulaşmak: 90b/08.

m. 2a/02, 42b/14, 42b/14, 50a/14

m.+1 6a/07, 6a/11, 74a/10, 79b/04

m.+ımuuz 40b/15

m.+ın 34b/07

m.+larına 86a/01, 91a/15

m.+larınca 85b/09

m.+um 28b/12

m.+uma 90b/08

m.+umdur 2a/11

m.+unca 34b/09

m.+uñ 5a/08, 9a/04, 26a/05, 62b/14

[=21]

muraşsa' < Ar. *muraşsa'*. Kıymetli taşlarla süslü.

m. 18b/08

[=1]

murdār < Far. *murdār*. Pis: 16b/10.

m. 16b/10, 61a/06, 61b/02, 61b/03, 70a/05

m.+uñ 61a/10

[=6]

murtażā < Ar. *murtażā*. ↔ **İmām 'Alī**.

m. 5a/05, 37b/13, 38a/01

[=3]

muşāḥabet < Ar. *muşāḥabet*. Sohbet: 24a/07.

m.+e 24a/07, 74a/09

[=2]

muşahḥar < Ar. *muşahḥar*. Emrine bağlanmış: 53a/04.

m. 53a/04, 54a/06

[=2]

muştula- < Far. *müjde* + T. *la*. Müjdelemek: 90b/09.

m.-dı 90b/09, 90b/10, 90b/11

[=3]

muştuluğ < Far. *müjde* + T. *luğ*. ~ **ol**- Müjdeler olmak.

m. 90b/01

[=1]

muṭahhara < Ar. *muṭahhara*. Kutsal.

m. 85b/15

[=1]

mübārek < Ar. *mübārek*. Mübarek, kutlu: 90a/14; ~ **ol**- Hayırlı olmak, kutlu olmak: 2a/13.

m. 2a/13, 3b/05, 3b/13, 4a/02, 6b/08, 7b/06, 8a/04, 9b/13, 10a/01, 10a/11, 11a/01, 12a/01, 26a/04, 27b/12, 33b/07, 34b/13, 47a/05, 50b/14, 51a/04, 56b/02, 67b/13, 74b/06, 74b/12, 85a/07, 88b/07, 90a/14, 90b/06, 91a/01, 91a/10

m.+e 75b/14

m.+i 6a/03, 8a/10, 9b/02, 13a/13, 13b/09, 18b/12, 32b/06, 35b/03, 36a/07, 59a/08, 70b/04, 81b/13

m.+in 13a/04

m.+ün 26b/09, 30b/10, 36a/14, 45b/06, 90b/14

[=48]

mübāreke < Ar. *mübāreke*. Kutlu, mübarek.

m.+den 29b/01

[=1]

mübārekī < Ar. *mübārekī*. Mübarek, kutlu.

m. 9b/03

[=1]

Mücāhid < Ar. *mücāhid*. Kişi adı, Mücahid: 28a/01.

m. 28a/01, 28a/05

[=2]

müheyyā < Ar. *müheyyā*. Hazır: 51b/07; ~ **ol**- Hazır olmak: 18b/09.

m. 18b/09, 51b/07

m.+dır 58b/13

m.+dur 58b/15

[=4]

mühr < Far. *mühr*. Mühür.

m.+i+(mühri) 51b/14

[=1]

müjde < Far. *müjde*. Müjde.

m. 23a/09

[=1]

müjdeci < Far. *müjde* + T. *ci*. Müjdeci, iyi haber getiren.

m. 90a/12

[=1]

mümkün < Ar. *mümkîn*. Mümkün: 55b/04; ~ **ol**- İmkânı olmak: 64a/15.

m. 55b/04, 56a/05, 64a/15

[=3]

münâcât < Ar. *münâcât*. ~ **eyle**- Yalvarmak: 72a/03; ~ **it**- Yalvarmak: 5a/14.m. 5a/14, 13a/09, 18a/13, 21a/05, 30b/07, 37b/03, 38b/02, 43b/04, 46a/08,
51a/02, 51a/15, 52b/04, 61a/13, 63a/13, 72a/03

[=15]

münâdî < Ar. *münâdî*. Tellal.

m. 57a/05

[=1]

münevver < Ar. *münevver*. Nur.

m. 57a/04

[=1]

münezzeh < Ar. *münezzeh*. 1. Temiz: 58b/01; 2. İhtiyaç duymamak: 61a/10.

m. 58b/01, 61a/10, 82b/05

[=3]

mürüvvet < Ar. *mürüvvet*. ~ **eyle**- İnsanlık yapmak.

m. 84a/08

[=1]

müsâ'id < Ar. *müsâ'id*. İzin.

m. 2a/14

[=1]

Müslümân < Ar. *müslimân*. ~ **eyle**- Müslüman etmek: 64a/11; ~ **it**- Müslüman yapmak, Müslüman etmek: 64b/13; ~ **ol**- Müslüman olmak: 22b/09.m. 1b/06, 2a/01, 22b/09, 22b/15, 23a/05, 23a/07, 23a/12, 49b/06, 64a/11,
64b/13, 69b/08, 76b/09, 77b/06, 82b/10, 84b/08, 85a/01, 85a/13, 85b/08,
90a/06, 91b/03

[=20]

müstaķil < Ar. *müstaķill*. Özel.

m. 51b/14

[=1]

müşāvere < Ar. *müşāvere*. ~ **eyle**- Danışmak.

m. 64a/14

[=1]

müşerref < Ar. *müşerref*. ~ **ol**- Süslenmek.

m. 56a/10

[=1]

müteğayyir < Ar. *müteğayyir*. **levnleri** ~→ **levn**.

m. 3b/14

[=1]

müyesser < Ar. *müyesser*. ~ **eyle**- Kolaylaştırmak: 52b/06; ~ **ol**- Kolaylaşmak:

62b/09.

m. 21a/05, 51a/03, 51b/01, 52b/06, 62b/09, 63a/15

[=6]

müzeyyen < Ar. *müzeyyen*. Süslü, süslenmiş.

m. 60b/10

[=1]

nā-bekār < Far. *nā* + Ar. *bekār*. Gafil: 10b/12.

n. 10b/12, 11a/08, 31b/08, 66a/11, 71a/02, 77a/07, 77b/05, 87b/05

n.+ı 71a/06

n.+lar 71a/15, 87a/12

[=11]

nā-çār < Far. *nā* + Far. *çār*. ~ **ķal**- Çaresiz kalmak: 26a/14; ~ **ol**- Mecbur olmak,

çaresiz kalmak: 47b/06.

n. 26a/14, 47b/06

[=2]

nā-gāh < Far. *nā* + Far. *gāh*. Ansızın: 14a/01.

n. 14a/01, 57a/03, 59b/04, 63a/15, 74a/13, 86b/07

[=6]

nağra < Ar. *na're*. Nara, yüksek sesle bağırma: 70a/07; ~ **çağır**- Nara atmak:72b/04; ~ **ur**- Nara atmak, bağırma: 71a/13.

n. 32b/07, 70a/02, 70a/13, 71a/13, 72b/04, 74b/07, 74b/10, 81a/14, 87a/15,
87a/15, 90a/03

n.+dan 32b/08, 70a/09, 71a/13, 81b/02

n.+lar 75b/01

n.+sı 70b/05, 72b/09, 73a/04, 74b/09

n.+sıdur 74b/11

n.+sın 73a/03, 74b/05, 74b/14

n.+sına 29b/07

n.+sından 70a/07

n.+yı 72b/06

[=27]

nāḥaqq < Far. *nā* + Ar. *ḥaqq*. ~ **yire** Haksız yere, sebepsiz.

n. 68a/08

[=1]

na'l < Ar. *na'l*. Nal.

n.+ınuñ 13a/05

[=1]

nāliş < Far. *nāliş*. ~ **it**- Feryat etmek: 37b/05; ~**qıl**- Feryat etmek: 45b/08.

n. 37b/05, 37b/10, 38a/14, 45b/08, 58b/03

[=5]

nām < Far. *nām*. Ad: 64b/08.

n.+ında 64b/08, 64b/10

[=2]

namāz < Far. *namāz*. Namaz: 12b/09; **biş vaqit** ~ → **biş**; ~ **qıl**- Namaz kılmak:

6b/15.

n. 6b/15, 12b/09, 15a/11, 34a/13

n.+a 7a/09

n.+ı 11b/09, 85a/03

n.+ın 59a/11, 84b/15, 86a/09, 88b/11

n.+ıñ 5b/10

n.+uñ 22b/11

[=13]

nam-dār < Far. *nām* + Far. *dār*. Ünlü, meşhur: 37b/13.

n. 37b/13, 38a/04

[=2]

nāme < Far. *nāme*. Mektup: 64b/07.

n. 64b/07, 65a/05

n.+ñüzde 65a/12

n.+sinde 64b/07

[=4]

nār < Ar. *nār*. Ateş.

n. 33b/09

[=1]

nā-sezā < Far. *nā* + Far. *sezā*. Uygunsuz.

n. 76b/12

[=1]

nasıl Nasıl.

n. 30a/04

[=1]

naşīb < Ar. *naşīb*. ~ **eyle**- Nasip etmek, ulaştırmak: 43b/03; ~ **ol**- Nasip olmak, ulaşmak: 56b/03.

n. 27b/13, 28a/06, 43b/03, 56b/03, 63a/15, 88b/07

[=6]

naşīhat < Ar. *naşīhat*. Öğüt: 86a/02; ~ **it**- Öğüt vermek: 17a/03.

n. 17a/03, 80b/01

n.+leri 86a/02

[=3]

nażar < Ar. *nażar*. ~ **eyle**- Bakmak, seyretmek: 60b/04; ~ **it**- Bakmak, seyretmek:

40a/05.

n. 4b/04, 10b/02, 13a/15, 18b/03, 20b/11, 33a/08, 36a/02, 36b/04, 40a/05,
43b/01, 46a/01, 46b/01, 48a/08, 50b/08, 51b/05, 52a/09, 55a/02, 58a/12,
59a/15, 60b/01, 60b/04

[=21]

nażīr < Ar. *nażīr*. Eş, benzer: 10b/03.

n.+i 10b/03, 20b/13, 31b/06, 32a/01, 33a/09, 61a/09, 73b/08, 82b/06

n.+üm 62a/10

[=9]

ne 1. Ne: 36b/04; 2. Olumsuzluk bağlacı: 14a/07; 3. Nasıl: 17a/02; 4; Hangi: 40b/10; ~ **çok** Ne kadar: 67a/01; ~ **şekil** Nasıl: 64a/06.

n. 3b/08, 3b/12, 3b/15, 7a/09, 8a/14, 9b/01, 11b/02, 12a/02, 12a/03, 12b/10, 14a/07, 14a/07, 14a/15, 14b/04, 16a/06, 16a/06, 17a/02, 18a/03, 19b/01, 19b/03, 20a/02, 21a/09, 23a/03, 24b/10, 26a/12, 27b/01, 27b/15, 29a/08, 29a/15, 29b/10, 30a/11, 30a/12, 30a/13, 31a/02, 31a/07, 31a/08, 33b/12, 34a/14, 34b/05, 36b/04, 36b/08, 37b/01, 38b/05, 39a/04, 39b/05, 39b/08, 40b/10, 40b/11, 41a/10, 41a/11, 41a/11, 42a/11, 42a/12, 42b/03, 43b/06, 44a/09, 45a/03, 45a/09, 45a/09, 46b/05, 46b/05, 46b/06, 48b/11, 48b/11, 48b/13, 48b/15, 49b/09, 50a/11, 50a/13, 50b/05, 51a/12, 52a/11, 52a/14, 54b/10, 54b/11, 55b/09, 59a/02, 60a/13, 62a/05, 62a/06, 64a/06, 65a/10, 65b/05, 66a/11, 66b/14, 67a/01, 67a/05, 67b/02, 73a/09, 73a/13, 73a/13, 73b/02, 73b/05, 73b/06, 73b/06, 73b/09, 73b/10, 74b/02, 76a/06, 76a/08, 76a/08, 78a/01, 81b/01, 84a/07, 85b/01, 86b/01, 86b/02, 87a/03, 87a/09, 87a/11, 87a/11, 88a/07, 89b/02, 91a/08

n.+dir 41a/11, 73b/06

n.+dür 4a/01, 4a/08, 7a/13, 8b/06, 9b/11, 12a/02, 14a/15, 23a/04, 23a/07, 33a/08, 33b/03, 34b/02, 42a/12, 46b/06, 48b/12, 48b/14, 48b/15, 56b/05, 62a/06, 65b/10, 65b/13, 73b/09, 80b/02

n.+ler 20b/03

n.+sidür 85a/10

n.+ye 16b/03

[=142]

nebādāt < Ar. *nebātāt*. Bitkiler: 51a/08.

n. 51a/08

n.+lar 51a/13

[=2]

nebī < Ar. *nebī*. Peygamber.

n.+ler 27a/05

[=1]

nebīy'ullah < Ar. *nebī* + Ar. *allah*. Allah'ın elçisi, peygamber.

n. 53b/11

[=1]

neden 1. Neden, niçin: 10b/13; 2. Nasıl: 56b/04.

n. 10b/05, 10b/12, 10b/13, 27b/15, 41b/05, 56b/04

[=6]

nefes < Ar. *nefes*. ~ **-i işmarla-** Dua etmek: 37b/08; ~ **-i bağlan-** Nefesi kesilmek:

40b/05.

n.+i 37b/08

n.+leri 40b/05

[=2]

nefis < Ar. *nefis*. Lezzetli, nefis.

n. 24a/06

[=1]

nerdübān < Far. *nerd* + Far. *bān*. Merdiven: 60a/07.

n. 60a/07

n.+da 60a/14

n.+dur 60a/08

n.+uñ 60a/09

[=4]

nere Nere: 20a/12.

n.+de 20a/12

n.+den 14a/15, 73b/05, 73b/09

n.+ye 81b/15

[=5]

nergiz < Far. *nergis*. Nergis.

n.+ler 56a/10

[=1]

nesne Şey, nesne: 9a/09.

n. 9a/09, 17a/07, 18a/10, 36b/05, 40a/05, 53a/08

n.+dir 36a/05

n.+ye 4a/13

[=8]

nevāht < Far. *nevāht*. **hātırın** ~ **it**→ **hātır**.

n. 16a/02, 35b/11

[=2]

nevbet < Ar. *nevbet*. Defa, kez: 22a/05; ~ **gel-** Sıra gelmek: 22a/07.

n. 22a/05, 22a/07, 32a/05, 68b/03, 76b/08, 77b/05, 87b/10

[=7]

neyle- Ne yapmak: 62b/04.

n.-rsem 62b/04

n.-sün 26a/14, 32a/01, 82a/03

n.-sünler 83b/04

n.-yelim 32b/13

n.-yelüm 83b/07, 84a/07

n.-yüm 37a/13, 37a/15

n.-yüp 91a/08

[=11]

nışf < Ar. *nışf.* ~ **-u'l-leyl.** Gece yarısı: 28a/04.

n.++ül 28a/04

n.+ın 15a/03

[=2]

nice 1. Nice, birçok: 37a/09; 2. Nasıl: 22a/12.

n. 1b/10, 2a/05, 3a/11, 10b/02, 19b/05, 20a/03, 20a/10, 27a/15, 32b/13, 35b/10,
 36a/13, 37a/09, 41b/08, 42a/06, 42a/07, 42b/11, 47a/14, 53a/09, 53b/03,
 54a/01, 54a/10, 58b/15, 59a/02, 62a/07, 62a/07, 62a/08, 62b/06, 62b/07,
 64a/07, 64a/08, 64a/10, 64a/15, 64b/12, 65a/10, 65a/11, 65a/15, 67a/02,
 69a/12, 69b/01, 69b/02, 70a/03, 70a/12, 72a/03, 72a/06, 74a/13, 74a/13,
 74b/09, 77a/09, 81a/07, 81a/15, 82a/13, 84a/01, 87b/14, 88a/03, 88b/13

n.+dir 88a/05

n.+sin 22a/12

n.+yüm 19b/08

[=58]

niçün Niçin: 4b/09.

n. 4a/05, 4b/09, 6b/04, 7a/12, 8b/03, 9a/01, 14a/09, 20a/13, 35a/05, 57a/10,
 71a/02

[=11]

nidā < Ar. *nidā'* Ses: 4b/08; ~ **eyle-** Bağırmaq, seslenmek: 67b/08; ~ **it-**
 Bağırmaq, seslenmek: 57a/06.

n. 4b/08, 4b/12, 28a/05, 37b/10, 38b/03, 57a/06, 67b/08, 84b/04

[=8]

nigār < Far. *nigār.* Resim gibi güzel sevgili: 56b/05.

n. 56b/05, 56b/07

n.+ı 56a/15

[=3]

nihāyet < Ar. *nihāyet*. Son: 41b/01.

n. 41b/01

n.+i 26a/02, 34b/07, 58a/04

n.+süz 13a/15

[=5]

niḳāb < Ar. *niḳāb*. Yüz örtüsü.

n. 85a/15

[=1]

nikāḥ < Ar. *nikāḥ*. 'aḳd-ı ~ it- → 'aḳd; ~ it- Nikāh kıymak, evlenmek: 57b/08; ~

ḳıl-Nikāh kıymak, evlenmek: 85a/14.

n. 57b/08, 85a/14, 91a/14

[=3]

ni'met < Ar. *ni'met*. 1. Nimet, yiyecek: 63a/03; 2. İmkan: 61a/02; **nüzül-ı** ~ **getür-**
→ **nüzül**.

n. 44a/04, 45a/02, 49a/14

n.+ler 63a/03, 64a/02

n.+leri 61a/02

[=6]

nişān < Far. *nişān*. 1. İz, işaret: 12a/10; 2. Ferman: 52a/02; ~ **it**- İşaretlemek:

37a/06; ~ **ol**- İşaretlenmek: 37a/05.

n. 12a/10, 37a/05, 37a/06, 52a/02, 52a/03

n.+ı 52a/06

[=6]

nişle- Ne yapmak: 76a/02.

n.-diğini 76a/02

n.-rsin 48b/14

[=2]

nit- Ne yapmak, ne etmek.

n.-elüm+(nidelüm) 4b/03

[=1]

nitekim Gerçekten, nitekim, şöyle ki.

n. 58a/14

[=1]

niyār < Ar. *niyār*. Ateş.

n. 15b/12

[=1]

niyāz < Far. *niyāz*. 1. Dua, yakarış: 72a/01; 2. Dilek: 5a/15; ~ **it**-Dua etmek, yakarmak: 38b/01.

n. 38b/01, 61a/05

n.+ıla 72a/01

n.+ın 89a/06

n.+um 5a/15

[=5]

noqşān < Ar. *nuqşān*. ~ **gel**- Gölge düşmek.

n. 66b/03

[=1]

nol- Ne olmak: 3b/04.

n.-a 3b/04, 4a/10, 21b/10, 44b/01, 51b/03, 54b/15, 88b/03

[=7]

nuġmā < Ar. *nu'mān*. → **şakāyık-ı nuġmā**.

n. 18b/04

[=1]

nūr < Ar. *nūr*. Nur, ışık: 23a/09; ~ **-a ğarķ ol**- Nur bürümek: 59b/05.

n. 23a/09, 23a/10

n.+a 59b/05, 60b/07

n.+ı 48b/08

n.+ın 58a/07

[=6]

nüzül < Ar. *nüzül*. ~ **-ı ni'met getir**- Yemek koymak: 44a/04.

n.+++i 44a/04, 45a/02, 49a/14

[=3]

o O: 45a/09.

o. 45a/09, 82b/14

[=2]

oba Oba: 86b/08.

o. 86b/08, 86b/12, 87b/15

o.+lar 13b/04

o.+nuñ 17a/14

o.+sı 89b/02

o.+sıdur 86b/08

o.+sına 89b/04

o.+ya 86b/05, 87b/02

[=10]

od Ateş: 15b/12.

o.+a 15b/12

o.+ından 33b/09, 69b/09

[=3]

oğul 1. Oğul: 49a/06; 2. Soy: 16a/09; ~ **idin**- Manevî oğul edinmek:22b/13.

o. 22b/13

o.+ı+(oğlı) 1b/11, 29b/06, 31b/10, 49a/06, 53a/03, 53b/13, 64b/10

o.+ını+(oğlını) 2a/02, 71a/03

o.+ınuñ+(oğlınuñ) 2b/01

o.+larıdur 14b/05, 16a/09

o.+ların 15b/06

o.+u+(oğlu) 64a/09, 64b/04

[=16]

oğlan Oğul, erkek çocuğu: 82b/05; **ādem** ~ **ı** → **ādem**.

o.+dan+(oğlandan) 82b/05

o.+ın+(oğlanın) 82b/01

[=2]

oğşa- Okşamak, sevmek.

o.-dı 7b/07

[=1]

oķ Ok.

o.+lar 81b/06

[=1]

oķu- 1. Yazılı metin okumak: 14b/11; 2. Çağırarak, davet etmek: 2b/11; **evrād** ~

→ **evrād**; **ezān** ~ → **ezān**.

o.-dı 5b/11, 6b/11, 59a/11

o.-dılar 2b/14, 23a/15, 80a/12

o.-mak 85a/03

o.-mış 8b/05

o.-mışdur 14b/11

o.-r 4a/09

o.-ram 3b/02, 3b/10

o.-yasın 2b/11

o.-yup 24a/12

[=14]

ol O: 56b/08; ~ **ara** Ora: 88b/12; ~ **aralık** Ora: 59a/09; ~ **-da** Orada: 40b/14.

o. 1b/03, 2a/01, 2b/03, 3a/03, 3a/13, 4a/06, 4b/03, 6a/04, 6b/07, 7a/15, 7b/02, 9a/03, 9a/13, 10a/10, 10a/13, 10a/14, 10b/05, 10b/05, 10b/11, 10b/12, 10b/13, 11a/03, 11a/05, 11a/06, 11b/04, 11b/06, 11b/08, 12a/06, 12a/07, 12b/02, 13a/01, 13a/14, 13b/02, 13b/02, 13b/04, 13b/07, 13b/07, 13b/09, 13b/10, 13b/11, 14a/09, 14b/02, 14b/07, 14b/10, 14b/11, 14b/12, 14b/15, 15a/05, 15a/09, 15a/14, 15b/15, 16a/03, 16a/05, 16a/07, 16a/08, 16a/13, 16a/14, 16b/03, 16b/07, 16b/07, 16b/10, 16b/13, 17a/01, 17a/03, 17a/04, 17a/05, 17a/06, 17a/08, 17a/09, 17a/12, 17b/12, 18a/01, 18a/07, 18b/01, 18b/05, 18b/08, 18b/10, 18b/13, 18b/13, 19a/09, 19b/09, 19b/13, 19b/14, 20a/01, 20a/07, 20a/08, 20a/09, 20a/10, 20a/14, 20a/15, 20b/01, 20b/08, 21a/01, 21a/02, 21a/02, 21a/02, 21a/08, 21a/12, 21a/14, 21a/14, 21b/01, 21b/06, 21b/10, 21b/13, 22b/09, 22b/15, 23a/01, 23a/09, 23a/14, 23b/03, 23b/10, 24b/08, 24b/15, 25a/01, 25b/07, 25b/09, 25b/10, 25b/11, 25b/13, 25b/15, 26b/01, 26b/03, 27a/05, 27a/13, 27b/09, 27b/10, 28a/01, 28a/10, 28a/13, 28b/08, 28b/14, 29a/01, 29a/03, 29a/05, 29a/06, 29a/09, 29a/09, 29a/10, 29b/11, 29b/13, 29b/14, 29b/14, 30a/04, 30a/06, 30a/10, 30a/10, 30a/14, 30b/03, 31a/07, 31a/13, 31b/02, 32a/08, 32b/08, 33b/12, 34a/02, 34a/05, 34a/07, 35a/09, 36a/06, 36a/08, 36b/01, 36b/03, 36b/08, 36b/09, 36b/11, 36b/12, 36b/12, 36b/13, 36b/14, 37a/02, 37a/05, 37a/06, 37a/06, 37a/06, 37a/07, 37a/08, 37b/09, 37b/15, 38a/01, 38a/02, 38a/02, 38a/05, 38a/06, 38b/06, 38b/07, 38b/08, 38b/09, 38b/12, 38b/13, 38b/15, 39a/01, 39a/05, 39a/07, 39a/10, 39a/13, 39a/15, 39b/01, 39b/02, 39b/03, 39b/10, 39b/12, 40a/01, 40a/02, 40a/04, 40a/11, 40a/11, 40b/09, 41b/08, 41b/10, 41b/14, 42a/06, 42a/07, 42b/05, 42b/06, 43a/06, 43a/08, 43a/08, 43a/12,

44a/05, 44a/13, 44b/01, 44b/03, 44b/09, 44b/10, 45a/04, 45a/06, 45a/11,
 45a/11, 45a/15, 45b/15, 46a/04, 46a/04, 46a/05, 46a/05, 46a/07, 46a/07,
 46a/07, 46a/07, 46a/09, 46a/10, 46a/12, 46a/14, 46b/04, 46b/12, 46b/13,
 46b/15, 47a/09, 47a/12, 47a/13, 47a/14, 47b/10, 47b/12, 48a/07, 48a/10,
 48a/10, 48a/13, 48a/14, 49a/06, 49a/15, 49b/02, 49b/04, 50a/05, 50a/13,
 50b/01, 51a/05, 51a/09, 51b/05, 51b/08, 51b/09, 52a/03, 52a/06, 52a/07,
 52a/12, 52a/15, 52b/09, 53a/11, 53a/13, 53b/05, 53b/07, 53b/08, 53b/08,
 54a/04, 54a/08, 54b/05, 54b/07, 54b/09, 54b/11, 54b/12, 54b/13, 54b/14,
 55a/02, 55a/04, 55a/07, 55a/10, 55b/03, 55b/04, 55b/10, 55b/10, 55b/11,
 55b/13, 56a/01, 56a/07, 56a/14, 56a/15, 56b/01, 56b/05, 56b/08, 57a/03,
 57a/08, 57a/13, 57a/13, 57a/13, 57b/08, 57b/09, 57b/10, 58a/05, 58a/05,
 58a/08, 58a/09, 58a/12, 58a/14, 59a/04, 59a/05, 59a/06, 59a/06, 59a/09,
 59b/01, 59b/04, 59b/05, 59b/06, 59b/09, 59b/10, 59b/12, 60a/01, 60a/02,
 60a/03, 60a/05, 60a/08, 60a/09, 60a/10, 60a/11, 60a/13, 60b/03, 60b/07,
 60b/08, 60b/12, 60b/13, 60b/13, 61a/06, 61a/10, 61b/01, 61b/02, 61b/03,
 61b/05, 61b/07, 62a/06, 62a/07, 62a/15, 62a/15, 62b/12, 62b/15, 63a/02,
 63a/03, 63a/06, 63a/07, 63b/03, 63b/04, 63b/06, 63b/09, 63b/11, 63b/13,
 63b/15, 64a/02, 64a/12, 64b/02, 64b/06, 64b/11, 66a/08, 66a/10, 66b/06,
 66b/06, 66b/10, 67a/04, 67a/08, 67b/06, 67b/09, 67b/09, 67b/11, 67b/12,
 68a/03, 68a/05, 68a/09, 68a/10, 68a/11, 68a/13, 68b/01, 68b/02, 68b/05,
 68b/06, 68b/11, 69a/08, 69a/10, 69b/01, 69b/10, 70a/01, 70a/02, 70a/05,
 70a/09, 70b/05, 70b/13, 71a/02, 71a/13, 71b/01, 71b/09, 72a/12, 72b/04,
 72b/10, 73b/09, 74a/03, 74a/04, 74a/06, 74a/07, 74a/14, 74b/02, 74b/12,
 75a/02, 75b/12, 76a/07, 76a/15, 76b/01, 76b/04, 76b/05, 77a/03, 77a/06,
 79a/02, 79a/08, 79b/03, 79b/11, 79b/13, 79b/15, 80a/04, 80a/04, 80a/11,
 81b/02, 81b/06, 83a/07, 83a/12, 85a/05, 85a/09, 85b/01, 85b/06, 85b/06,
 85b/14, 85b/15, 86b/05, 86b/10, 86b/11, 86b/12, 87a/01, 87a/07, 87a/11,
 87a/15, 87b/02, 87b/15, 88b/10, 88b/12, 88b/14, 88b/15, 89a/01, 89a/07,
 89a/09, 89b/02, 89b/04, 89b/07, 89b/13, 90a/08, 91a/05, 91a/10, 91a/12,
 91b/06, 91b/07

o.+da 40b/14

o.+dur 12b/05, 22b/03, 23b/08, 26b/13, 56b/08, 56b/09, 61a/06, 67b/03

[=490]

ol- 1. Olmak: 76a/07; 2. Acaba: 70b/09; 3. Belki: 84a/02; **āb-ı revān** ~ → **āb**;
 ‘**āciz** ~ → ‘**āciz**; **āgāh** ~ → **āgāh**; ‘**aqlı çāk**~ → ‘**aql**; ‘**aqlı dehşet** ~ →
 ‘**aql**; ‘**aqlı zā’il** ~ → ‘**aql**; ‘**āşık**~ → ‘**āşık**; **baş** ~ → **baş**; **başı şart** ~ → **baş**;
bellü ~ → **bellü**; **beşāret** ~ → **beşāret**; **bī-hūş** ~ → ~ **bī-hūş**; **bile** ~ →
bile; **bir arada** ~ → **bir**; **bünyād** ~ → **bünyād**; **cennetlik** ~ → **cennetlik**;
çāre ~ → **çāre**; **dā’im** ~ → **dā’im**; **dalkılınç** ~ → **dalkılınç**; **dāstān** ~ →
dāstān; **dehşet** ~ → **dehşet**; **deli** ~ → **deli**; **destür** ~ → **destür**; **düş** ~ →
düş; **ehl-i tevḥīd** ~ → **ehl**; **fāriğ** ~ → **fāriğ**; **ferāğ** ~ → **ferāğ**; **gā’ib** ~ →
gā’ib; **gālib** ~ → **gālib**; **gānīmet** ~ → **gānīmet**; **gerdān** ~ → **gerdān**; **güç**
 ~ → **güç**; **ḥacīl** ~ → **ḥacīl**; **ḥalāş**~ → **ḥalāş**; **ḥalk** ~ → **ḥalk**; **ḥāmuş** ~ →
ḥāmuş; **ḥāşıl** ~ → **ḥāşıl**; **ḥaşım** ~ → **ḥaşım**; **ḥātırı perīşān** ~ → **ḥātır**;
ḥayrān ~ → **ḥayrān**; **ḥāzır** ~ → **ḥāzır**; **helāk** ~ → **helāk**; **hidāyet** ~ →
hidāyet; **ḥizmetinde** ~ → **ḥizmet**; **ḥoşnūd** ~ → **ḥoşnūd**; **ḥükmi cāri** ~
 → **ḥük**; **iki pāre** ~ → **iki**; **isti terlere ğark** ~ → **isti**; **ḳābil** ~ → **ḳābil**;
ḳabūl ~ → **ḳabūl**; **ḳādir** ~ → **ḳādir**; **ḳarīb** ~ → **ḳarīb**; **ḳoşu** ~ → **ḳoşu**;
ḳul ~ → **ḳul**; **ḳulağı benden yaña** ~ → **ḳulak**; **ḳurbān** ~ → **ḳurbān**; **la’net**
 ~ → **la’net**; **lāt manāt şāhid** ~ → **lāt**; **lāyık**~ → **lāyık**; **maḥbūs** ~ →
maḥbūs; **maḥrūm** ~ → **maḥrūm**; **maḥv** ~ → **maḥv**; **ma’lūm** ~ →
ma’lūm; **ma’zūr** ~ → **ma’zūr**; **mecāl** ~ → **mecāl**; **melūl** ~ → **melūl**;
merd ~ → **merd**; **meşğūl** ~ → **meşğūl**; **muḳābil** ~ → **muḳābil**; **muştuluk**
 ~ → **muştuluk**; **mübārek** ~ → **mübārek**; **müheyyā** ~ → **müheyyā**;
mümkün ~ → **mümkün**; **müslümān** ~ → **müslümān**; **müşerref** ~ →
müşerref; **müyesser** ~ → **müyesser**; **nā-çār** ~ → **nā-çār**; **naşīb** ~ →
naşīb; **nişān** ~ → **nişān**; **nūra ğark** ~ → **nūr**; **pāk**~ → **pāk**; **pāre pāre** ~
 → **pāre**; **perīşān** ~ → **perīşān**; **peydā** ~ → **peydā**; **rāḥat** ~ → **rāḥat**; **rāzı**
 ~ → **rāzı**; **revā** ~ → **revā**; **revān** ~ → **revān**; **revāne** ~ → **revāne**; **şahīḥ**~
 → **şahīḥ**; **sākin** ~ → **sākin**; **sergerdān** ~ → **sergerdān**; **sersem** ~ →
sersem; **sürer** ~ → **sürer**; **süvār** ~ → **süvār**; **şād** ~ → **şād**; **şāh** ~ → **şāh**;
şāz~ → **şāz**; **şehīd** ~ → **şehīd**; **şerḥ**~ → **şerḥ**; **tābi’** ~ → **tābi’**; **tamām** ~ →
tamām; **tarmadan** ~ → **tarmadan**; **tekin** ~ → **tekin**; **teymür tonlara**
ğark~ → **teymür**; **toğrı** ~ → **toğrı**; **toğrı toğrı** ~ → **toğrı**; ‘**uryān** ~ →
 ‘**uryān**; **ümmet** ~ → **ümmet**; **vāki’** ~ → **vāki’**; **var** ~ → **var**; **vāşıl** ~ →
vāşıl; **yayan** ~ → **yayan**; **yok**~ → **yok**; **yola revān** ~ → **yol**; **yola revāne** ~

→ yol; zāhir ~ → zāhir; zāmin ~ → zāmin; zebūn ~ → zebūn; zevk ü şafāda ~ → zevk; ziyāde ~ → ziyāde; ziyān ~ → ziyān.

- o. 11b/08, 31a/10, 33b/03, 34b/08, 34b/12, 35a/06, 68a/08, 69b/08, 76b/10, 76b/10, 77b/06, 82b/03, 82b/09, 82b/10, 88a/09
- o.-a 2a/13, 3b/12, 6a/09, 7a/05, 7a/05, 7b/01, 7b/09, 9b/10, 9b/11, 19b/06, 20a/09, 25a/10, 29a/08, 35a/08, 36a/13, 36b/04, 36b/06, 36b/08, 38b/02, 43b/07, 53b/13, 53b/13, 56a/09, 56b/08, 59b/11, 60b/02, 60b/12, 61a/06, 64b/01, 67a/06, 67a/07, 67a/08, 68a/15, 70b/09, 73a/09, 73a/13, 74b/11, 77a/03, 78a/08, 84a/02, 85a/07
- o.-alar 5a/01, 15b/05, 79a/13, 81a/12
- o.-alı 23a/05
- o.-alum 2a/08, 24a/10
- o.-am 7b/15, 12a/08, 12a/10, 24a/15, 57a/03
- o.-amı 5a/12
- o.-an 16b/13, 24b/09, 30b/03, 42b/09, 42b/10, 44b/14, 49b/06, 56a/04, 58b/04, 65a/07, 67a/05, 68a/03, 70b/13, 83a/06, 85b/03, 85b/07
- o.-anlara 90a/06
- o.-arak 52a/13
- o.-asın 11a/10, 12a/01, 15a/05, 15a/06, 27a/05, 33b/09, 57a/12, 65a/01, 69b/08, 69b/09, 82b/10
- o.-asiñuz 26b/14
- o.-aydı 33a/03, 69a/05
- o.-ayum 11a/14, 11b/12, 49a/12, 88b/01
- o.-dı 1b/06, 3a/13, 3a/14, 3b/01, 6a/02, 6a/03, 6b/05, 6b/11, 6b/15, 7a/02, 7a/14, 7b/04, 9a/12, 10a/06, 11a/06, 12a/06, 14a/08, 15b/10, 15b/15, 17b/01, 18a/07, 18a/09, 21b/01, 22b/09, 22b/10, 23a/09, 23b/02, 23b/14, 23b/15, 24a/02, 24a/04, 28a/06, 29a/06, 29b/04, 30a/03, 31a/15, 32b/09, 34a/05, 34a/12, 35b/15, 36a/07, 38a/04, 38a/12, 39a/03, 41a/02, 42a/04, 44a/05, 45b/14, 47a/11, 47a/14, 47b/01, 48a/01, 48a/03, 48a/15, 48b/01, 48b/02, 49b/15, 50a/07, 50a/12, 50b/06, 50b/14, 53a/06, 54b/10, 56a/15, 56b/03, 59a/11, 59b/05, 62b/10, 63b/01, 63b/04, 66a/13, 67b/10, 69a/04, 70a/06, 71b/12, 75b/14, 76b/05, 77a/12, 77b/03, 77b/14, 78b/09, 78b/10, 78b/13, 79a/05, 80a/05, 80a/06, 82a/04, 82a/06, 83a/10, 84b/05, 85b/06, 87a/11, 88b/03, 88b/08, 91a/05, 91a/12, 91b/15, 92a/03

o.-dıgı 6b/01, 9b/02, 37a/05
o.-dıgıñ 9b/06, 33b/11, 64a/07, 64a/10, 85a/13, 91b/02, 91b/03
o.-dılar 1b/11, 18a/04, 22b/13, 23b/01, 24a/07, 26b/01, 27b/03, 34a/15, 34b/05,
40b/13, 43a/04, 45a/05, 45b/03, 54b/04, 55a/08, 59b/14, 61b/09, 61b/10,
63a/11, 63b/10, 72b/12, 72b/13, 74b/01, 74b/02, 76a/03, 76a/07, 80a/07,
81b/02, 84b/08, 85a/02, 85a/09, 85b/04, 85b/08, 86a/04, 86b/01, 88a/01,
90a/10, 90b/11
o.-dısá 49b/10
o.-dugın 24b/03, 67b/02
o.-dugınca 8b/11
o.-dugını 49b/06
o.-dugumuzı 86a/07
o.-duk 23a/13, 42a/05, 44a/14, 65a/15
o.-dum 11a/05, 57a/13
o.-dunuz 25a/11
o.-duñ 15a/13, 57a/14, 67b/01
o.-gil 33a/13
o.-ıcak 23a/05
o.-mada 10a/03
o.-madı 5b/12, 81b/07, 83b/15, 84a/06
o.-maga 25b/06
o.-mak 41a/01
o.-mañuza 23a/07
o.-masa 22a/15
o.-masını 15a/01
o.-maya 9a/14, 10b/03, 32a/01, 61a/09
o.-mayınca 51b/14
o.-mayup 49b/13
o.-maz 26a/08, 29a/05, 35a/10, 66a/03, 72a/02, 78a/07, 79a/13, 79b/14
o.-mazdı 9a/12
o.-mazmı 64b/01
o.-mazsam 19b/03
o.-mış 1b/10, 7a/01, 23b/12, 38a/13, 56a/11, 56a/13, 56b/15, 57a/05, 60b/08,
60b/14, 64b/08, 70b/15, 79a/02, 79a/04, 80a/11

- o.-mışam 43b/06, 57a/02
o.-mışdı 2a/01
o.-mışdur 9a/13, 14b/06, 14b/08, 16a/10, 37a/10, 57b/06, 74a/15
o.-mışlar 40a/12, 79b/02
o.-sa 4a/14, 5b/03, 33b/06, 52b/10, 53b/03
o.-sun 5a/08, 9a/05, 19b/15, 20b/01, 23b/04, 24b/15, 25b/06, 26a/05, 27a/01,
28a/05, 30a/09, 35a/13, 35b/01, 40b/11, 42b/04, 49b/03, 53b/10, 57b/06,
63b/02, 71a/07, 80b/15, 88a/11, 88b/04, 90b/01, 90b/03
o.-sunlar 67b/08
o.-suñ 90b/04
o.-un 4b/13
o.-unca 6b/10
o.-uñ 16b/12, 22b/15
o.-up 4a/03, 5b/04, 6a/12, 6b/08, 6b/12, 8a/08, 12a/12, 12b/04, 13a/09, 13a/10,
13b/11, 18a/06, 18b/09, 19a/02, 22a/06, 28a/10, 32a/12, 36b/01, 40a/07,
40b/07, 41a/07, 45b/08, 46a/02, 47a/05, 47b/06, 47b/12, 52a/06, 60a/12,
60b/02, 64a/10, 67b/15, 72b/14, 73a/06, 73a/08, 74a/11, 77a/09, 79a/12,
79b/01, 79b/11, 80a/09, 82b/13, 86a/04
o.-ur 7b/12, 20a/08, 23b/10, 32b/13, 35b/10, 36a/06, 43a/04, 47b/05, 47b/06,
50a/05, 56a/06, 58a/12, 64a/15, 67a/02, 69a/14, 74a/13, 77a/09, 84a/01,
88a/03, 89b/10
o.-urın 7b/09
o.-urlar 4a/15, 16a/09, 41a/05, 76a/09
o.-urmı 64a/15
o.-ursa 42b/03, 78a/05
o.-ursam 19b/02
o.-ursın 9a/01
[=431]

**olun- da'vet ~ → da'vet; du'ā ~ → du'ā; emr ~ → emr; şerh ~ → şerh; ta'bīr
~ → ta'bīr.**

- o.-a 53b/15
o.-an 44a/09
o.-dı 24a/07
o.-maya 51a/14, 56a/14, 63a/03, 64a/03

o.-maz 54b/07, 59b/07, 64a/01

o.-miş 51a/10

o.-up 24b/13

[=12]

on On: 3a/06; ~ **sekiz biñ 'âlem** Tüm kâinat:61a/07; **ayun** ~ **dördü** → **ay**.

o. 3a/06, 5b/04, 20b/15, 33b/13, 43a/09, 51b/06, 59b/10, 61a/07, 61a/08,
70a/08, 77b/15, 82b/07, 87b/02, 89b/05

[=14]

ondan Ondan.

o. 36b/15

[=1]

ora Ora.

o.+dan 58b/13

[=1]

ordu Ordu.

o.+sına 40b/15

[=1]

orta 1. Orta, merkez: 48a/11; 2. Arada bulunan, vasat: 66a/06; ~-**ya al**- Kuşatmak,
çevirmek: 79b/10.

o. 13b/02, 36a/13, 41a/04, 48a/11, 59a/15, 66a/06, 71a/05

o.+sında 59b/09

o.+ya 63a/02, 64a/01, 79b/10

[=11]

otlu Otlı, yeşil.

o. 59a/09

[=1]

otur- Oturmak: 58a/11.

o.-an 58a/11

o.-dı 2a/05, 22a/10, 62a/02, 80a/09

o.-dılar 6b/12, 24a/05, 74a/08, 75b/08, 84b/12, 91a/07

o.-makdan 82b/04

o.-mazdı 6b/14

o.-miş 61a/15, 61b/01

o.-mişlar 13b/05, 86b/15

o.-up 50a/10

o.-ur 15b/12, 20b/13, 20b/14, 21a/01, 22a/11, 56a/13, 57a/04, 88a/04, 89b/05

o.-urken 60b/13

o.-urlar 55b/01, 55b/03, 57a/05

o.-urlardı 46a/06

[=32]

oturt- Oturtmak.

o.-dı 63b/12

[=1]

otuz Otuz.

o. 79a/01

[=1]

ova Ova: 13a/15.

o. 13a/15, 18b/04, 43a/05

o.+nuñ 13b/02

o.+ya 39b/15, 43a/06

[=6]

öd ~-i ağzına gel- Ansızın çok korkmak: 71b/09; ~-i **ķop-** Çok korkmak: 70a/08;

~ -i **sin-** Ödü kopmak, çok korkmak: 32b/09.

ö.+i 32b/09, 70a/08, 71a/14, 71b/09, 81b/03

[=5]

öğren- Öğrenmek.

ö.-di 22b/12

[=1]

öğret- Öğretmek: 12b/10.

ö.-di 12b/10, 85a/01, 85a/03, 90a/07

ö.-eyin+(ögredeyin) 12b/09

[=5]

öğün- Böbürlenmek.

ö.-mek 69a/14

[=1]

öküz Öküz.

ö.+i 70b/02

[=1]

öl- Ölmek: 77a/05.

ö.-dügin 77a/05

ö.-dükden 30a/01

ö.-dürmek 77a/08

ö.-icek 41b/10

ö.-ince 11a/13, 88b/01

ö.-meden 15b/05

ö.-ürsem 12b/13

[=8]

öldür- Öldürmek: 66b/03.

ö. 11a/02

ö.-di 78a/05, 87b/03

ö.-düñ 71a/03

ö.-eyüm 77b/07

ö.-irem 68a/11

ö.-me 68a/08

ö.-mege 11a/10

ö.-ürsen 66b/03

ö.-ürüm 82b/11

[=10]

‘ömr < Ar. *‘umr*. Ömür, yaşam: 10a/12.

ö.+üm+(ömrüm) 10a/12, 33b/06, 89a/05

[=3]

ön Ön: 17b/04; ~ **ine düş-** Birine yön göstermek, kılavuzluk etmek: 28b/01.

ö.+inde 10b/07, 18b/08, 23a/14, 23b/06, 39b/15, 45a/02, 51b/05, 55b/13,

57b/04, 58a/08, 61b/05, 74a/02, 85b/02, 86b/04, 87b/14

ö.+inden 29a/06

ö.+ine 1b/05, 2b/02, 17b/04, 28a/09, 28b/01, 30a/05, 30a/05, 30b/02, 44a/03,

44a/04, 44b/02, 45a/02, 47a/09, 48a/06, 49a/14, 58a/02, 60a/06, 71b/07,

75b/11, 81b/06, 85b/07

ö.+lerinde 73a/08

[=38]

öp- Öpmek: 3b/05; **yir** ~ Saygıyla eğilmek: 50b/02.

ö.-di 3b/05, 7b/05, 8a/05, 11b/01, 22b/07, 22b/12, 28a/14, 28a/15, 34a/09,
34a/09, 34a/10, 34b/01, 35a/02, 35b/14, 47b/07, 47b/10, 49a/11, 68a/06,
74a/05, 89a/12, 89a/13, 90a/14, 90a/15, 91a/02

ö.-diler 44a/02, 75b/03, 84b/13, 85a/06, 91a/04

ö.-üp 50b/02, 52a/05, 61b/09, 61b/10

[=33]

öpüş- Tokalaşmak.

ö.-diler 75b/05

[=1]

örtül- Kapatılmak.

ö.-diler 85a/15

[=1]

örün- Kapatılmak.

ö.-mişler 19a/06

[=1]

öt- Ötmek: 43b/01.

ö.-er 13b/01, 18b/04, 40a/03, 43b/01, 48a/09, 51a/07, 55a/15

ö.-erler 52b/01

[=8]

öte Öte, karşı: 38b/10.

ö. 38b/10, 38b/11, 39a/07, 39a/14

ö.+sine 59a/13

[=5]

öyle Öyle, o şekilde: 4a/14.

ö. 4a/14, 9b/07, 13a/11, 13a/13, 22a/08, 23b/14, 32a/09, 32a/11, 35a/07,
36b/04, 38a/04, 38a/06, 39a/02, 39a/11, 43b/09, 48a/01, 50a/08, 50b/02,
51a/06, 52a/14, 55a/04, 55b/12, 56a/11, 59b/01, 68b/09, 69b/13, 70a/02,
70a/07, 70a/13, 70b/11, 71a/13, 72a/14, 72b/02, 74b/11, 75a/07, 75a/12,
75a/13, 75b/01, 77b/13, 78b/01, 78b/02, 78b/04, 78b/07, 79a/11, 80a/01,
80a/05, 82a/09, 83a/04, 83a/11, 83a/15

ö.+ce 38b/07

[=51]

pādişāh < Far. *pād* + Far. *şāh*. 1. Padişah, hükümdar: 30a/11; 2. Kudret sahibi

Allah: 21a/04.

p. 21a/04, 30a/11, 39b/08, 40b/15, 42b/04, 44b/07, 44b/10, 44b/11, 46a/03,
52a/02, 56b/12, 61a/12, 62a/12, 62b/11, 62b/12, 63a/05, 63a/06, 64a/04,
64b/04, 66b/05, 67b/03, 67b/04, 68a/07, 71a/02, 85b/14

p.+++ 37b/06, 45b/09

p.+a 42b/15, 52a/01, 59b/15, 63a/10, 66b/07

p.+dur 61a/10, 82b/05

p.+ı 1b/03, 30a/10, 58b/01

p.+ıdur 33a/11

p.+ına 30a/06, 41a/11

p.+ınıñ 39b/01

p.+ısın 58b/01

p.+lar 37a/09, 53a/15, 58a/15

p.+larına 86b/13

p.+larınuñ 86b/13

p.+um 63b/08, 65a/12

p.+umuz 31a/08, 40b/08, 41a/14, 41b/12, 43a/02, 44a/15, 50b/03, 64b/02,
80b/02

p.+umuza 41a/13, 42a/01, 42a/03, 42a/13

p.+umuzdur 41a/15

p.+umuzuñ 51b/02, 51b/14

p.+unuz 41b/04

p.+unuza 42b/13

p.+uñ 39b/02, 42b/05, 42b/07, 56b/06, 67b/06, 68a/06

[=73]

pādişāhlik < Far. *pād* + Far. *şāh*. + T. *lık*. Padişahlık: 61a/01.

p.+ı+(padişahlığı) 61a/01

p.+ın+(padişahlığın) 1b/08

[=2]

pāk < Far. *pāk*. Temiz: 11b/02; ~ **ol**- Güçlenmek: 23b/02.

p. 11b/02, 23b/02, 33a/11, 35a/03

p.+++ 38a/07

[=5]

pāre < Far. *pāre*. **iki** ~ **eyle-** → **iki**; **iki** ~ **kal-** → **iki**; **iki** ~ **kıl-** → **iki**; **iki** ~ **ol-** → **iki**; ~ **eyle-** Parçalamak: 77a/13; ~ ~ **eyle-** Paramparça etmek: 68b/10; ~ **it-**

Paramparça etmek: 87a/13; ~ ~ **ol-** Paramparça olmak: 77a/12; **tag** ~ **-si gibi**
→ **tag**.

p. 10b/15, 10b/15, 32a/12, 32a/15, 39a/03, 39a/03, 68b/10, 68b/10, 70a/14,
70b/15, 77a/02, 77a/12, 77a/12, 77a/13, 83a/09, 83a/10, 87a/13, 87a/13

p.+si 32a/11, 71a/01, 77a/02

[=21]

parmak Parmak: 69a/03; ~ **ısır-** Afallamak, çok şaşırarak: 69a/10.

p.+ın+(parmanın) 33b/07

p.+ları 69a/03, 82a/06

p.+ların 69a/10

[=4]

pāyān < Far. *pāyān*. **ḥaddi** ~ **-ı yok** → **ḥadd**.

p.+ı 18a/11

[=1]

pehlivān < Far. *pehlivān*. 1. Pehlivan, güreşçi: 32a/14; 2. Yiğit, cesur anlamında

unvan: 47a/02.

p. 10b/02, 12a/05, 12a/13, 13a/02, 13a/06, 17a/13, 17b/04, 17b/09, 20a/04,
20a/08, 20a/14, 20b/02, 21b/01, 31b/08, 32a/14, 39b/10, 40b/08, 41a/12,
41b/06, 43a/02, 45b/07, 46b/05, 46b/10, 48a/02, 48b/11, 49b/02, 50a/01,
50b/03, 51b/02, 53b/11, 54b/12, 54b/14, 57b/11, 59a/12, 62b/13, 64a/07,
64b/03, 64b/05, 64b/07, 64b/15, 65a/05, 65a/10, 66b/01, 67b/07, 68a/06,
73b/02, 74b/05, 75a/11, 76b/02, 76b/12, 77a/10, 77b/01, 77b/12, 78a/01,
79a/10, 81a/08, 81b/08, 87a/02, 87a/07, 87a/10, 88b/03, 88b/07, 89a/01,
90a/12, 90a/15, 90b/05

p.+a 47a/07, 66a/01, 67a/07, 77a/07

p.+dur 10b/03, 20b/13, 29b/07, 31b/05, 32a/01, 40b/02, 48b/07, 61b/12

p.+ı 32b/01, 45a/12

p.+lar 78b/15, 80a/09

p.+larımı 78a/04

p.+uñ 47a/02, 73b/14

[=85]

pek 1. Pek, çok: 45a/07; 2. Yüksek: 7a/15.

p. 7a/15, 25b/12, 31b/07, 45a/07, 66a/05, 72b/04

[=6]

peki Pekiyi.

p. 19b/10

[=1]

pelid < Far. *pelid*. Alçak: 56b/07.

p. 56b/07, 66b/10, 81b/15

p.+ün 68b/11

[=4]

perī < Far. *perī*. Cinlerin zararsız ve dişi olanı: 53a/04.

p.+ler 53a/04, 56a/12

p.+misin 21a/09

[=3]

perīşān < Far. *perīşān*. **hātır** ~ **ol-** → **hātır**; ~ **ol-** Dağılmak: 88a/01.

p. 50b/14, 88a/01

[=2]

peydā < Far. *peydā*. ~ **it-** Çıkarmak, uydurmak: 64b/09; ~ **ol-** Belirmek: 23a/09.

p. 23a/09, 63b/01, 64b/09

[=3]

peygamber < Far. *peyām* + Far. *ber*. Peygamber: 17a/01.

p. 17a/01, 20a/05, 29b/04, 33b/11, 43b/12, 53a/02, 53b/05, 54a/09, 77b/06,
84b/09

p.+dür 14b/12, 32a/06, 33b/14

p.+i 53b/12, 57a/06

p.+ler 14b/15

p.+midür 14b/08, 14b/12

p.+üm 14b/08

[=19]

peygamberlik < Far. *peyām* + Far. *ber*+ T. *lik*. Peygamberlik.

p. 64b/08

[=1]

pınar Çeşme, pınar: 13b/02.

p. 13b/02, 13b/10, 14a/05, 16b/12, 46a/04, 46a/10

p.+a 86b/15

p.+da 15b/11

p.+dan 13b/11

p.+ı 13b/09, 46a/07

p.+uñ 13b/02, 46a/04

[=13]

pīr < Far. *pīr*. İhtiyar, yaşlı: 14b/12.

p. 14b/12, 17a/03, 17a/04, 17a/05, 27b/10, 27b/14, 28a/14, 28a/15, 28b/05,
28b/08, 28b/10, 29a/06, 29a/09, 30b/04

p.+den 17a/10

p.+e 27b/06, 27b/09, 28b/08, 29a/01

p.+i 28b/04

p.+uñ 27b/13, 28b/15

[=22]

piş- Pişmek.

p.-miş 17a/11

[=1]

put < Far. *büt*. Put.

p.+ları 24b/09

[=1]

rabb < Ar. *rabb*. Allah, Rab: 4b/10.

r. 4b/10, 51a/15, 63a/14

r.+üm 37b/01

[=4]

Rabbü'l-'âlemîn < Ar. *rabb* + Ar. *el*. + Ar. *'âlemîn*. Âlemlerin Rabbi, Allah:

5b/07.

r. 5b/07, 8a/13, 11b/03, 13a/09, 18a/14, 25a/12, 47a/03

[=7]

rağiyallahü'anah < Ar. *rađī* + Ar. *allahü* + Ar. *'anh*. Allah onlardan razı olsun.

r.+a 90b/09

[=1]

rağiyallahü te'ala 'anha < Ar. *rađī* + Ar. *allahü* + Ar. *te'ālā* + Ar. *'anh*. Yüce

Allah onlardan razı olsun.

r. 91a/06

[=1]

rağbet < Ar. *rağbet*. ~ **it-** Beğenmek.

r.+ler 20b/09

[=1]

rāḥat < Ar. *rāḥat*. ~ **ol-** Dinlenmek: 24a/07.

r. 13b/11, 18a/06, 19a/01, 24a/07, 48a/15, 75b/14

[=6]

Rāhib < Ar. *rāhib*. Hristiyan din adamı: 83b/05.

r. 83b/05, 83b/07, 83b/07, 84a/01, 84a/02, 84a/07, 84a/09

r.+e 83b/06, 83b/15, 84a/06

r.+üñ 83b/10

[=11]

raḥmet < Ar. *raḥmet*. ~ **melekleri** İnsanı koruyan melekler: 22b/01.

r. 22b/01, 33a/05

[=2]

raḥtlu < Far. *raḥt* + T. *lu*. Koşu takımı hazır olan.

r. 18b/08

[=1]

rāst < Far. *rāst*. Dosdoğru: 42b/12; ~ **gel-** Rastlamak: 13a/07; ~ **getür-** Rast getirmek, başarılı kılmak: 47a/04.

r. 6a/06, 11b/15, 13a/07, 44a/11, 47a/04, 53a/05

r.+dur 42b/12

[=7]

rāvī < Ar. *rāvī*. Hikâyeciler: 13a/11.

r.+ler 13a/11, 43b/09, 48a/01, 50a/08, 70a/07, 70b/11, 72b/02

[=7]

rāzı < Ar. *rāzı*. ~ **ol-** Kabul etmek.

r. 88b/03

[=1]

reng < Far. *reng*. Renk: 43a/13.

r.+i 43a/13

r.+ine 52b/14, 52b/15

[=3]

resm < Ar. *resm*. Şekil, tarz.

r.+e+(resme) 67a/04

[=1]

Resül-i ekrem < Ar. *resül* + Ar. *ekrem* ↔ **Muḥammed**.

r. 1b/04, 1b/06, 1b/08, 2a/04, 2a/08, 2a/12, 2b/02, 2b/04, 2b/07, 3a/01, 3a/10,
3b/04, 6b/14, 7a/08, 7b/03, 7b/07, 7b/13, 8a/05, 8a/08, 8a/11, 8b/02, 10a/03,
70b/07, 70b/10, 85a/13, 90a/14, 90b/02, 90b/12, 91a/01, 91a/12, 91b/04,
91b/14

r.+den 7b/09, 8a/02

r.+e 1b/08, 2b/02, 2b/15, 75a/12, 91a/11

r.+i 1b/04, 7a/11, 90b/13, 91a/14

r.+üñ 2a/03, 2b/06, 3a/15, 3b/04, 8a/04, 55b/12, 70b/06, 90a/14, 90b/06,
90b/15, 91a/09

[=54]

resül-ullah < Ar. *resül* + Ar. *allah*. ↔ **Muhammed**.

r. 2a/06, 2a/10, 3a/15, 7a/14, 7b/11, 9a/11, 10a/11, 23a/02, 23a/04, 24a/02,
55b/13, 56b/04, 56b/05, 57a/08, 57a/09, 57b/03, 75a/12

[=17]

revā < Far. *revā*. Uygun: 4b/01;~ **ol**- Yaraşmak, uygun olmak: 5a/12.

r. 4b/02, 5a/12, 9a/08

r.+dur 3b/12, 4a/10, 40b/14, 44b/01, 51b/03, 54b/15

r.+mı 5b/06

r.+mıdur 4b/01

[=11]

revān < Far. *revān*. **āb-ı** ~ **ol**- → **āb**; ~ **ol**-Yola koyulmak, gitmek: 47a/11; **yola** ~ **ol**- → **yol**.

r. 4a/03, 6a/03, 6a/12, 6b/08, 8a/08, 10a/06, 12b/04, 13a/08, 13a/10, 17b/01,
18a/09, 26b/01, 35b/15, 40a/07, 41a/02, 41a/07, 43a/04, 45b/13, 46a/02,
47a/11, 47a/14, 47b/12, 48a/01, 48b/02, 50b/06, 52a/06, 54b/04, 65a/14,
67b/15, 72b/13, 72b/14, 73a/08, 74a/11, 74b/02, 86a/04, 86b/01, 90a/10

[=37]

revāne < Far. *revāne*. ~ **ol**- Gitmek: 15b/10; **yola** ~-e **ol**- → **yol**.

r. 15b/10, 24b/03

[=2]

rızık < Ar. *rızık*. Rızık.

r.+ın+(rızıkın) 82b/01

[=1]

ri'āyet < Ar. *ri'āyet*. ~ **it**- Hürmet göstermek.

r. 1b/07

[=1]

ridā < Ar. *ridā* ' Belden yukarı giyilen örtü.

r.+sıla 7b/06

[=1]

risālet < Ar. *risālet*. Peygamber.

r. 23b/03

[=1]

rivāyet < Ar. *rivāyet*. Söylenti: 38b/06; ~ **it-** Anlatmak: 70a/07.

r. 13a/11, 38b/06, 38b/06, 43b/09, 48a/01, 50a/08, 55b/12, 58b/04, 70a/07,
70b/12, 72b/03

[=11]

rūḥ < Ar. *rūḥ*. Ruh, can: 38a/07.

r.+++ 38a/07, 56b/06

[=2]

rūḥ-ullah < Ar. *rūḥ* + Ar. *allah*. Ruhullah, Hz. İsa için kullanılan bir terim:

29b/03.

r. 29b/03, 30a/02

[=2]

rūzī < Far. *rūzī*. ~ **kı-** Nasip etmek: 4b/03.

r. 4b/03

[=1]

sa'adet < Ar. *sa'adet*. Mutluluk.

s.+le 86a/10

[=1]

sā'at < Ar. *sā'at*. 1. Saat: 63b/05; 2. An: 15b/15.

s. 15b/15, 21a/03, 28a/11, 45a/13, 57a/08, 57a/13, 63b/05, 68a/11, 72b/10,
73a/01, 80a/04

[=11]

şa'b < Ar. *şa'b*. Zor.

s. 8b/15

[=1]

şabāḥ < Ar. *şabāḥ*. Sabah: 6b/10.

s. 6b/10, 6b/11, 7a/01, 23b/12, 52a/14, 59a/10, 86a/09, 88b/11

s.+a 80a/15

[=9]

şabr < Ar. *şabr*. ~ **eyle**- Beklemek.

s. 50a/02

[=1]

saç- Dökmek: 16b/10.

s.-dılar 16b/10, 70a/06

[=2]

saçı → **saçılık**.

s. 4a/12

[=1]

saçılık Düğün takısı, hediye: 4b/01.

s. 4b/01, 5a/08, 5a/13, 5b/07, 5b/08, 6a/10, 8b/11, 8b/12, 9a/04, 9a/08, 9a/09,
13b/15, 24a/12, 25a/02, 25a/10, 25a/13, 26a/04, 34b/09, 35a/08, 49b/08,
91b/09

[=21]

şadā < Osm. *şadā*. Ses, bağırıtı:55a/07.

s. 55a/07

s.+sı 13b/06

s.+sın 41b/13

s.+sını 43a/07

[=4]

şadağa < Ar. *şadağa*. Yardım.

s. 45a/10

[=1]

şadākat < Ar. *şadākat*. Sözünün eri.

s. 24a/02

[=1]

şāf < Ar. *şāff*. ~ **bağla**- Savaş düzeni almak: 76a/14; ~ **kur**- Savaş düzeni almak:

81b/09; ~ **tut**- Saf tutmak, savaş düzeni almak: 30b/09.

s. 76a/14, 76b/01, 79b/08, 80b/09, 80b/11

s.+lar 30b/09, 81b/09

[=7]

şafâ < Ar. *şafâ*. Zevk: 54b/09; ~ **gel-** Hoş gelmek: 55a/11; **yārān-ı** ~ → **yārān**;

zevk ü ~ **-da ol-** → **zevk**; **zevk ü** ~ **eyle-** → **zevk**; **zevk ü** ~ **it-** → **zevk**.

s. 27b/11, 44a/02, 45b/04, 55a/11, 55b/02, 76a/13

s.+da 44a/05

s.+sından 54b/09

[=8]

şāfi < Ar. *şāfi*. 1. Duru, berrak: 55b/07; 2. Katışıksız, ham: 60b/03.

s. 55b/07, 60b/03

[=2]

sağ 1. Sağ, yön: 61a/14; 2. Sağlam, diri: 80b/04; ~ **sālim** Sağ olarak, ölmeden:

78b/15.

s. 1b/09, 7a/06, 51b/04, 55a/01, 61a/14, 69b/14, 71a/12, 71a/12, 78a/12,
78b/02, 78b/15, 80a/09, 80b/04

s.+a 71b/05

s.+ına 36a/15

[=15]

sağ- göğsin ~ → **gögüs**.

s.-dı 22b/02, 33a/06

[=2]

şahābe < Ar. *şahābe*. Hz. Muhammed'in sohbetinde bulunmuş kişiler, sahabe:

2b/13.

s. 1b/10, 23a/11, 27a/04, 92a/01

s.++i 7a/08

s.+ler 2b/09, 2b/13, 3a/11, 4a/15, 6b/11, 8b/01, 91a/07

s.+lere 91b/13

s.+nüñ 4a/11, 6b/13

s.+yi 3b/05

[=16]

şahāvet < Ar. *şahāvet*. Cömertlik.

s.+in 91b/11

[=1]

saḥī < Ar. *saḥī*. Cömert.

s. 37b/14

[=1]

şāhib < Ar. *şāhib*. ~ -i **velāyet** Allah dostu.

s.++i 20a/06

[=1]

şahih < Ar. *şahih*. ~ **ol-** Gerçekleşmek.

s. 24a/02

[=1]

şahrā < Ar. *şahrā*. Ova: 40a/02.

s.+da 18b/13, 40a/02, 46a/05, 48b/14, 51a/09, 51a/13, 59a/04, 88b/10, 89b/05

s.+dur 40a/02, 46a/01, 48a/08, 51a/06

s.+ları 24b/06

s.+nuñ 13b/04, 13b/08, 18b/05, 46a/02, 48a/11

s.+sında 44a/11

s.+ya 49a/01, 51a/06, 59a/03

s.+yı 40a/04, 46a/05, 46a/07, 48a/10, 48a/13

[=28]

Sa'īd → **Sa'īd bin 'Ubbād**.

s. 3b/04

[=1]

Sa'īd bin 'Ubbād < Ar. *sa'īd* + Ar. *bin* + Ar. *'ubbād*. Kişi adı: 1b/03.

s. 1b/03, 1b/04, 1b/07, 2a/02, 2a/05, 2a/12, 2a/13, 2a/14, 3a/02, 3a/05, 3a/14,
3b/04, 3b/08, 3b/09, 4a/08, 4a/11, 8b/04, 91b/11, 91b/12

s.+a 1b/06, 2a/04, 5a/07, 5a/12, 5b/06, 6a/10, 9a/04, 9a/07, 9a/08, 13b/15,
25a/02, 25a/10, 25a/13, 26a/04, 34b/09, 35a/08, 49b/07, 91b/08

s.+ı 1b/09, 3a/01, 3b/12

s.+uñ 1b/11, 2b/08, 2b/10, 2b/11, 3b/07, 4a/14, 8b/07, 8b/10, 24a/12

[=49]

Sa'īd Sa'īd bin 'Ubbād → **Sa'īd bin 'Ubbād**.

s. 2a/09

[=1]

sā'ir < Ar. *sā'ir*. Diğer, başka: 25a/01.

s. 25a/01

s.+ler 4b/02, 8b/12, 8b/14

s.+leri 88a/02

[=5]

saçal Sakal: 45b/12.

s.+ın 45b/12

s.+ın 28a/14

[=2]

saçalı Sakallı: 16b/05.

s. 16b/05, 66a/06

[=2]

saçallu → **saçalı**.

s. 27b/06

[=1]

sākin < Ar. *sākin*. ~ **eyle**- Misafir etmek: 50a/06; ~ **it**- Sakinleştirmek: 6b/10; ~

ol- Dindirmek: 7a/05.

s. 4b/13, 6b/10, 7a/05, 9b/09, 9b/11, 50a/06, 61b/09

[=7]

saçla- Saklamak, muhafaza etmek: 5b/06.

s.-duguñ 5b/06

s.-r 5b/05

s.-ram 9a/03

[=3]

saçlan- Saklanmak, muhafaza edilmek.

s.-an 9a/07

[=1]

sal- Serbest bırakmak: 86b/12; **baş aşağı** ~ → **baş**.

s. 10a/07

s.-aydı 87a/01

s.-dı 13b/10, 19a/01, 26b/07, 36a/11, 46a/10, 53a/14, 62a/03

s.-dılar 86b/12

s.-ı 11a/07

s.-mışlar 86b/15

s.-up 32b/07

[=13]

şalābet < Ar. *şalābet*. Sağlamlık: 21a/08.

s.+i 31a/15

s.+inden 21a/08

s.+ine 40b/02, 59b/14

s.+ini 43b/14

s.+ünden 42a/04

[=6]

şalâbetlü < Ar. *şalâbet* + T. *lü*. Sağlam.

s. 61b/12

[=1]

şalavât < Ar. *şalavât*. Hz. Muhammed ve soyuna edilen dua: 38a/07; ~ -ı **şerîf**

getür- Hz. Muhammed'e dua etmek: 12b/09.

s.++ı 12b/09, 38a/07

[=2]

sâlim sağ ~ → **sağ**.

s. 79a/01, 80a/09

[=2]

şallallahü 'aleyhi ve sellem < Ar. *şall* + Ar. *allahü* + Ar. *'aleyhi* + Ar. *ve* + Ar.

sellem. Allah'ın salat ve selamı onun üzerine olsun: 91b/14.

s. 91b/14, 92a/06

[=2]

saman Saman.

s. 84b/01

[=1]

san- Sanmak: 53a/09.

s.-asın 67a/14

s.-dı 31a/13, 31b/15

s.-dılar 39a/12, 70a/10

s.-dum 53a/09

s.-duñ 87b/05

s.-up 80b/07

s.-urdum 31b/08

[=9]

şan'at < Ar. *şan'ât*. Hüner: 42a/08.

s.+lar 44b/05, 62a/09

s.+larum 42a/08, 42b/01

[=4]

saña Sana: 5a/07.

s. 5a/07, 9a/03, 12b/08, 17a/07, 17a/13, 19a/15, 19b/04, 19b/15, 20b/03,
23b/04, 23b/08, 24b/15, 25a/02, 25a/08, 25b/04, 27a/01, 28a/05, 31b/13,
35a/04, 37b/08, 37b/11, 41b/06, 49b/03, 53b/10, 54a/09, 54b/14, 58b/01,
62b/14, 65a/03, 65a/07, 67a/02, 68b/03, 68b/03, 69b/05, 69b/07, 74a/01,
76b/12, 77a/09, 88b/01, 88b/04, 90b/03

[=41]

sap Sap: 68b/13.

s.+ında 68b/13, 77b/03

[=2]

sapar Sapak, ara yol.

s.+ı 26b/04

[=1]

sar- 1. Sarılmak: 26b/10; 2. Tedavi etmek: 75b/13.

s.-dılar 75b/13

s.-mişdi 26b/10

[=2]

saray < Far. *serāy*. Saray: 59b/05.

s. 59b/05, 59b/12, 59b/13, 60a/15, 60b/05

s.+a 55b/15, 59b/04, 59b/11, 60a/05

s.+ı 59b/13

s.+ına 84b/12

s.+ından 81b/11

s.+lar 54b/06, 55a/13

s.+laruñ 55b/11

s.+uñ 59b/10, 60a/06, 60a/08, 60b/07, 60b/08, 67a/04

[=21]

sarı Sarı.

s. 70b/02

[=1]

sarıl- Sarılmak.

s.-dı 35b/09

[=1]

sarılık Sarılık hastalığı.

s. 4a/05

[=1]

sarsıl- Sarsılmak.

s.-dı 32b/08

[=1]

sāṭır < Ar. *saṭr*. Satır, yazı dizisi.

s. 52b/08

[=1]

sav- Savmak, uzaklaştırmak: 69b/01.

s.-dı 69b/01

s.-dum 69b/04

[=2]

savaş ~ eyle- Savaşmak.

s. 65b/05

[=1]

say- Saymak, hesap etmek:23b/14.

s.-duk 23b/14

s.-dum 57b/02

[=2]

sebeb < Ar. *sebeb*. Sebep, neden: 4a/08; ~ **eyle-** Nasip etmek, denk getirmek:

28b/04; ~ **-i kudüm** Geliş sebebi: 24a/09.

s. 4a/08, 7a/13, 8b/06, 8b/09, 12a/05, 23a/07, 24a/02, 28b/04, 34b/02, 49a/06,

56b/05, 57b/04, 64a/05, 65b/10, 65b/12, 65b/13, 66a/07

s.++i 24a/09

s.+den 4a/06, 7a/15, 7b/02, 14b/15, 28b/14, 37a/06

[=24]

secde < Ar. *secde*. Alnın yere konup yapılan ibadet durumu: 61b/02; ~ **eyle-**

Secde etmek, başını yere koyup ululamak: 68a/04; ~ **-i şükür eyle-** :Şükür

namazı kılmak: 5a/04; ~ **kıl-** Secde etmek, başını yere koyup ululamak:

60b/15.

s. 60b/15, 61b/06, 63b/07, 68a/04

s.++i 5a/04, 24a/04, 28b/02

s.+den 61b/02

[=8]

sedd < Ar. *sedd*. Set, engel: 30b/10.

s.++i 30b/10, 75a/04

[=2]

sefer < Ar. *sefer*. Yolculuk: 66a/05; ~ **-e çık-** Yolculuğa çıkmak: 63a/09; ~ **-e git-**

Yolculuğa çıkmak: 49b/09.

s. 24a/14, 24b/03

s.+e 49b/09, 63a/09

s.+üm 66a/05

[=5]

segirt- Koşturmak: 34a/08.

s.-üp+(segirdüp) 34a/08, 44a/07, 46b/11, 88b/06, 89a/11, 90a/13, 90b/15

s.-ürse+(segirdürse) 43a/09

[=8]

segirtüş- Koşuşturmak.

s.-üp+(segirdüşüp) 63b/01

[=1]

sehl < Ar. *sehl*. Kolay.

s.+dür 42a/09

[=1]

sekiz Sekiz: 75b/09; **on** ~ **biñ** 'âlem → **on**.

s. 4b/07, 33b/13, 43a/09, 61a/07, 61a/08, 75b/09, 82b/07

[=7]

sekizinci Sekizinci: 27b/05.

s. 27b/05, 76a/13

[=2]

seksan Seksen: 80a/13.

s. 80a/13, 83a/04

[=2]

sel ~ **gibi** Sel gibi, coşkunca.

s. 80a/01

[=1]

selām < Ar. *selām*. Selam, esenleme: 27a/05; ~ **al-** Birinin selamına karşılık

vermek: 27b/10; ~ **it-** Selam söylemek, selam etmek: 27a/11; ~ **vir-**

Selamlamak, selam vermek: 27b/09.

s. 2a/03, 3b/07, 7a/10, 10b/01, 14a/14, 17b/02, 27a/07, 27a/11, 27b/09, 46b/03,
48b/10, 56b/01, 86a/07

s.+ın 3b/08, 10b/01

s.+iñ 17b/03, 27b/10, 46b/04, 48b/11

s.+um 27a/05, 54a/08

[=21]

selāmet < Ar. *selāmet*. Sağ salim, esenlik: 12b/12.

s. 26b/13, 27a/02, 57b/06

s.+le 8a/13, 12b/12

[=5]

sem'an ve ʔā'an < Ar. *sem'an* + Ar. *ve* + Ar. *ʔa'an*. Başüstüne.

s. 2b/12

[=1]

sem'anā ve ʔa'anā < Ar. *sem'anā* + Ar. *ve* + Ar. *ʔa'anā* ↔ **sem'an ve ʔa'an**

s. 17a/15

[=1]

sen Sen: 3b/03.

s. 3b/03, 5a/07, 6a/05, 6a/06, 7b/14, 8a/15, 10a/06, 10b/04, 10b/12, 10b/13,
11b/06, 12a/02, 12b/11, 14a/15, 19b/05, 21a/05, 21a/10, 21a/11, 21b/07,
21b/09, 22a/01, 25a/11, 26a/03, 27b/15, 30b/06, 31b/09, 33b/02, 37b/01,
43a/03, 43b/02, 43b/08, 46b/05, 48b/13, 51a/02, 52b/05, 58b/02, 61a/01,
61a/03, 61a/03, 61a/04, 61a/12, 61b/06, 63a/15, 64b/15, 65a/06, 66a/11,
66a/12, 66b/02, 66b/10, 66b/15, 67a/12, 67b/01, 69b/02, 69b/03, 70b/01,
71a/02, 73b/09, 78a/12, 78a/13, 78a/14, 79a/09, 87b/05, 88a/07, 88a/07,
88b/01, 88b/02

s.+den 11a/08, 30a/08, 32a/07, 57a/10, 66b/15, 77b/08, 82b/12

s.+i 8a/01, 10b/14, 11a/09, 11b/03, 11b/15, 12b/11, 13a/01, 15a/14, 20a/01,
21b/09, 31a/08, 31b/08, 37b/11, 42a/01, 44b/01, 47a/04, 57b/01, 57b/07,
62b/15, 66a/13, 71a/03, 77b/07, 77b/07, 82b/11

s.+mi 21b/14

s.+misin 77a/13

s.+üñ 4b/10, 5a/11, 5b/05, 9a/06, 10a/11, 11b/12, 20a/12, 21b/08, 26a/05,
26a/08, 27b/12, 34b/10, 34b/13, 37b/07, 42a/03, 43a/02, 49a/12, 56b/02,
67a/11, 69a/15, 69a/15, 82a/14

s.+üñdir 22a/01

s.+üñdür 26a/02, 34b/08, 34b/13

s.+üñle 21b/07, 21b/07, 26a/02, 35a/11, 49a/03, 50a/02

[=131]

şenā < Ar. *şenā'*. ~ **eyle-** Övmek: 50b/04; ~ **it-** Övmek: 40b/09.

s.+lar 40b/09, 50b/04

[=2]

sencileyin Senin gibi: 66a/12.

s. 66a/12, 77a/08

[=2]

sensiz Sensiz.

s. 35b/10

[=1]

ser < Far. *ser*. ~ **kaplan** Sağkol.

s. 64b/11

[=1]

ser-‘askerlik < Far. *ser* + Ar. *‘asker* + T. *lik*. Başkomutanlık.

s.+ini+(seraskerligini) 31b/13

[=1]

ser-gerdān < Far. *ser* + Far. *gerdān*. ~ **ol-** Dönüp dolaşmak.

s. 36b/01

[=1]

sersem < Far. *ser* + Far. *sām*. ~ **ol-** Sersemleşmek: 14a/08.

s. 14a/08, 21b/01, 70a/06, 81b/02

[=4]

server < Far. *server*. Efendi: 23a/08; **iki cihān** ~-i → **iki**.

s. 16a/07, 16a/08, 16a/11, 23a/05, 23a/08, 25a/07, 25b/02, 25b/04, 25b/15,
34b/10, 35a/05, 42a/11, 46b/15, 49a/01, 49b/04, 88a/10, 88a/15

s.+den 16a/05, 16a/14

s.+i 20b/05, 49b/02, 92a/05

[=22]

sev- Sevmek: 35a/14; **cān** ~ → **cān**.

s.-di 21a/03

s.-er 35b/02

s.-erem 35a/14

[=3]

şevāb < Ar. *şevāb*. Sevap.

s.+ı 5b/02

[=1]

sevdā < Ar. *sevdā*. Heves: 26a/01.

s.+dan 26a/01, 34b/12

s.+sından 34b/08

[=3]

sevgilü Sevgili.

s. 14b/14

[=1]

sevinç Sevinç.

s.+inden+(sevincinden) 63b/04

[=1]

seyr < Ar. *seyr*. ~ **it**- Görmek.

s.+ 20a/09

[=1]

seyrān < Ar. *seyrān*. ~ **it**- Gezmek: 57b/15; ~ **itdür**- Gezdirmek: 54b/14.

s. 54b/14, 57b/12, 57b/15

[=3]

seyyāh < Ar. *seyyāh*. Gezgin.

s.+um 42b/01

[=1]

seyyāhat < Ar. *seyyāhat*. ~ **it**- Gezmek, yolculuk etmek.

s. 44b/06

[=1]

seyyid < Ar. *seyyid*. 1. Efendi, saygı ifadesi: 15b/01; 2. Reis, başkan: 17b/07.

s. 15b/01, 42a/06, 43a/01

s.+i 15b/09, 15b/10

s.+ine 18a/02, 18a/03

s.+üm 4a/01, 4a/07, 17a/13, 17b/09

s.+ümüz 15b/11

s.+ünmi 17b/07

s.+ũñ 15b/04, 17b/11, 20b/06

[=16]

sıçra- Sıçramak, atlamak: 6a/04.

s.-dı 6a/04

s.-mada 6a/04

s.-yup 77a/11

[=3]

sıçrat- Sıçratmak, atlatmak: 6a/03.

s.-dı 6a/03

s.-mış 8a/10

[=2]

şiddık < Ar. *řiddīk*. Sözüñün eri: 23a/02.

s. 23a/02, 23a/03, 56b/03, 56b/04, 57b/03

[=5]

şıdk < Ar. *şıdk*. Dürüstlük, doğruluk: 15a/08.

s.+ıla 11a/01

s.+la 15a/08, 35a/01, 35a/04, 57a/12, 73a/02

[=6]

sığır Sığır, büyükbaş hayvan.

s.+lar 3a/07

[=1]

sık- Sıkmak: 66a/15.

s.-a 66a/15

s.-dı 69a/03, 82a/06

[=3]

sın- ödi ~ → **öd.**

s.-dı 32b/09

[=1]

siğir < Ar. *siğr*. Sihir, büyü.

s. 29b/05

[=1]

sil- Silmek: 7b/06.

s.-di 7b/06, 38a/10, 38a/11

s.-üp 34a/05, 84b/03

[=5]

silāḥ < Ar. *silāḥ*. Ok, yay gibi savaş aletleri: 58b/13.

s. 58b/13

s.+ı 6a/15, 9b/01

s.+ın 5b/14, 8a/04, 26b/08

s.+umuzı 65a/13

[=7]

silāḥlan- < Ar. *silāḥ* + T. *la* + T. *n*. Silahlanmak, savaşa hazırlanmak: 87b/03.

s.-dı 87b/03

s.-dılar 87a/02

[=2]

silāḥlandur- < Ar. *silāḥ* + T. *la* + T. *n* + T. *dur*. Silahlandırmak, savaşa hazırlamak.

s.-dı 39b/11

[=1]

silāḥlu < Ar. *silāḥ* + T. *lu*. Silahlı.

s. 40a/08

[=1]

silāḥşor < Ar. *silāḥ* + Far. *şôr*. Savaşçı.

s. 62a/10

[=1]

silāḥşorluk < Ar. *silāḥ* + Far. *şôr* + T. *luḳ*. Savaşçılık.

s. 42b/02

[=1]

silḳ- Silkmek.

s.-üp 91b/10

[=1]

simāṭ < Ar. *simāṭ*. Ziyafet: 63a/04; ~ **çek-** Sofra kurmak: 63a/02.

s. 63a/02

s.+dan 63a/04

[=2]

siyāḥ < Ar. *siyāḥ*. Siyah.

s. 60a/06

[=1]

siz Siz: 3a/04.

s. 3a/04, 4b/09, 14b/01, 16a/06, 65a/12, 71b/01, 79b/06, 87a/10

s.+e 17a/03, 17b/09, 25a/06, 40b/09, 41a/08, 66b/08, 66b/09, 81a/08, 83b/08,
84a/03, 90b/01

s.+i 3b/03, 3b/09, 4a/09, 12b/13, 35b/12, 41b/04, 42a/02, 61b/08, 79b/06,
87a/13, 88a/11

s.+in 25a/12, 62b/01

s.+ler 4b/13, 16a/15, 22b/14, 23b/06, 26b/12, 35b/01, 42a/11, 42b/13, 81a/12

s.+lerde 75b/10

s.+lerden 53a/15

s.+lere 42b/12, 88a/12

s.+leri 26b/11, 26b/14, 44b/15

s.+üñ 71b/03, 80b/15

[=50]

sol Sol: 07a/07.

s. 7a/07; 58a/02, 61a/15, 69b/14, 71a/12, 71a/12, 78a/13, 78b/04

s.+ına 36a/15

[=9]

son Son.

s. 53b/01

[=1]

soñra Sonra: 2a/05.

s. 2a/05, 2b/05, 2b/07, 3a/03, 3b/01, 7a/01, 23b/02, 29a/03, 30a/01, 37a/09,
43a/04, 53a/13, 53a/15, 54a/04, 54a/12, 54a/13, 54b/02, 55b/12, 57a/15,
57b/08, 63a/04, 76a/09, 91a/06, 91a/07, 91b/01, 91b/14, 92a/01

[=27]

sor- Sormak: 19a/15; **aḥvāl** ~ → **aḥvāl**; **ḥāl** ~ → **ḥāl**; **ḥāl** ve **ḥāṭır** sor- → **ḥāl**.

s.-a 73b/02

s.-arsan 25b/14, 49a/04

s.-ayum 19a/15

s.-dı 19b/08, 54b/10, 89b/07, 91a/03

s.-dılar 29a/15, 34b/01

s.-duk 44b/03

[=11]

sorı ~ ve hesap Sorğu sual.

s. 57a/01

[=1]

sovuğ Soğuk.

s. 55b/07

[=1]

söyle- Söylemek, demek, anlatmak.

s. 10b/14, 10b/15, 19b/02, 19b/08, 19b/10, 19b/14, 41a/09, 46b/07, 73b/09

s.-di 4b/05, 8b/07, 12b/08, 18a/03, 18a/03, 20a/14, 24b/14, 27a/14, 39b/09,
46b/12, 49b/05, 64b/01, 67a/06, 68b/01, 69b/12, 74a/09, 81a/02, 86b/09,
88b/15

s.-dük 23b/13

s.-dün 25a/05

s.-medi 6a/11, 62a/03

s.-medük 23b/14

s.-medükce 66a/03

s.-megi 76b/13

s.-r 66b/08

s.-rin 31b/03

s.-rsem 55b/14, 65b/15

s.-rsin 20a/13, 35a/03, 67a/12

s.-sem 19b/11

s.-yem 41a/08, 41b/06

s.-yemmi 83b/08

s.-yin 41b/04, 44a/10

s.-yüp 67a/03

[=49]

söylen- 1. Anlatılmak, söylenmek: 82b/13; 2. Homurdanmak, şikâyetlenmek:

68b/04.

s.-me 68b/04

s.-sin 82b/13

[=2]

söz Söz: 83b/10; ~ -e çek- Lafa tutmak, oyalamak: 41a/06.

s. 35a/03, 68b/01

s.+den 82b/09

s.+e 41a/06

s.+i 24a/01, 25a/05, 78a/08

s.+in 10a/13, 14a/12, 14b/03, 15a/07, 31a/11, 61a/11, 65b/07, 66a/09, 67b/01,
74a/04, 78b/01, 83b/10, 89a/14

s.+ler 20a/13, 69b/12, 81a/02

s.+lerden 82b/03

s.+leri 67a/12

s.+lerin 24a/03, 33b/10, 34b/14, 35a/12, 69b/10

s.+lerini 27a/14

s.+üm 9a/05

s.+ümi 73b/15

s.+ümüz 84a/01

s.+ümüze 5a/04, 54a/11

[=36]

su 1. Su: 72a/10; 2. Irmak: 74a/12.

s. 14a/03, 25b/10, 46a/13, 55b/07, 72a/10, 75b/09, 75b/12, 75b/15

s.+dan 18a/07, 36b/12, 37a/15, 37b/11, 38a/01

s.+dur 36a/03

s.+ya 36a/11

s.+yı 25b/11, 25b/13

s.+yın 26a/11

s.+yına 35b/08

s.+yu 26a/12, 36a/02, 36a/06, 37b/07, 38a/03, 43a/10, 46a/05, 55b/06

s.+yun 16a/03, 28a/07, 28a/15, 36a/13, 36a/15, 37b/02, 38a/12, 38b/07, 39b/06,
41b/07, 41b/14, 41b/15, 42a/06, 42a/09, 44b/13, 62a/07, 86a/15

s.+yuna 26b/04, 33b/05, 35b/15, 37b/13, 39b/11, 42b/09, 44b/13, 50a/04,
62b/04, 74a/12, 86a/12

s.+yundan 46a/10, 86a/13

s.+yunı 35a/09, 62b/05

s.+yunuñ 28a/08, 28b/04, 28b/11, 74a/14

s.+yuñ 14a/11, 25b/10, 25b/12, 28b/13, 36a/08, 36b/02, 36b/15, 37a/02

s.+yuñı 37b/05

[=72]

su'āl < Ar. *su'āl*. Soru: 41a/08; ~ **eyle**- Sormak: 65b/11; ~ **it**- Sormak: 16a/11.

s. 7a/12, 9b/05, 16a/11, 16b/04, 24b/12, 49b/12, 65b/09, 65b/11, 85a/09

s.+üm 19a/15, 19b/04, 41a/08

s.+üme 41a/09

s.+üne 19b/12

[=14]

sultān < Ar. *sulṭān*. Sultan, hükümdar, padişah: 16a/06.

s. 40b/09, 41a/13, 44b/11, 50b/04, 64a/06, 67a/15

s.++ı 9b/12

s.+a 62b/01

s.+um 16a/06, 19b/01, 19b/03, 19b/11, 20a/15, 24a/08, 34b/12, 43b/05, 44a/10,

45a/08, 50a/13, 63b/02, 90b/01

s.+umdan 45a/10

s.+umuzsın 3b/03

[=23]

sultānlık < Ar. *sulṭān* + T. *lık*. Sultanlık.

s.+ın+(sultanlığın) 56b/11

[=1]

şümāt < Ar. *simāṭ*. ~ **çek**- → **simāṭ**.

s. 64a/02

[=1]

sūre < Ar. *sūre*. Sure.

s.+sin 23a/15

[=1]

şüret < Ar. *şüret*. 1. Yüz, çehre: 21a/03; 2. Şekil, biçim: 12b/01.

s.+de 14b/01, 88a/07

s.+i 16b/03, 16b/04, 21a/03

s.+inde 12b/01, 15b/14, 30b/04

s.+ine 69b/11

s.+le 79a/12

s.+leri 21a/10

[=11]

şüretli < Ar. *şüret*. + T. *li*. Yüzlü, çehreli: 57a/05.

s. 15b/11, 57a/05, 58a/10

[=3]

şüretlü < Ar. *şüret.* + *T. lü.* → **şüretli.**

s. 89a/10

[=1]

susa- kıanına ~ → **kıan.**

s.-mış 67a/07

[=1]

susuz a ~ → **a.**

s. 47b/02, 65a/15

[=2]

susuzluk Susuzluk: 45b/07; **alık** ve ~ **ek-** → **alık.**

s.+dan 45b/07, 72a/11

s.+ından+(susuzlugından) 18a/12

s.+lar 24b/04

[=4]

süd Süt: 17a/10.

s. 17a/10, 17a/15, 17b/03, 18a/04, 47a/08, 47a/09, 55b/06

[=7]

süküt < Ar. *süküt.* ~ **eyle-** Susmak.

s. 65b/10

[=1]

Süleymān < Ar. *süleymān.* Kişi adı, Hz. Süleyman: 37a/07.s. 37a/07, 37a/08, 43b/12, 52b/11, 53a/03, 53b/05, 53b/09, 54a/02, 54a/09,
54a/13

[=10]

şümme < Ar. *şümme.* Tekrar ve tekrar.

s. 85a/01

[=1]

süngü Süngü: 32a/04.

s. 69a/06, 76b/07, 77b/04

s.+sin 32a/04, 69a/07

[=5]

sünnet < Ar. *sünnet.* Hz. Muhammed'in uygulamaları: 5a/01; ~ **it-** Sünnet
ettirmek: 2a/02.

s. 2a/02, 2a/11

s.+in 5a/01

[=3]

sür- 1. Yönetip hareket ettirmek: 48a/14; 2. Gitmek: 45b/01; **ayağı toprağınayüz**

~→ **ayaq;** ~-**er ol-** Sürmek: 48b/01.

s.-di 13a/13, 18b/02, 18b/02, 18b/13, 18b/15, 39a/04, 47b/13, 48a/06, 89b/04

s.-e 40b/12

s.-elüm 26a/07

s.-er 48b/01

s.-erem 46b/14

s.-ün 87a/04, 87a/07

s.-üp 10a/14, 13a/09, 13b/09, 15b/08, 25b/03, 31a/03, 32b/11, 36a/08, 37b/04,
45b/01, 45b/12, 45b/15, 46a/09, 48a/14, 62a/13, 81b/13, 90a/09, 90b/07

[=33]

süri Sürü: 10a/09.

s. 10a/09, 89a/02

[=2]

sürü → **süri**.

s.+müz 84a/08

[=1]

süvār < Far. *süvār*. ~ **ol-** Binmek: 6a/02.

s. 6a/02, 38a/12

[=2]

şād < Far. *şād*. ~ **ol-** Mutlu olmak.

ş. 61b/09

[=1]

şāh < Far. *şāh*. 1. Padişah, şah: 50a/15; 2. Ulu, en büyük, baş: 20b/05; ~ **ol-** Şah olmak: 37a/10.

ş. 19b/14, 21a/01, 37a/10, 38a/02, 50a/15, 80b/03

ş.++1 20b/05, 51b/03, 53a/14, 63a/08, 86a/12, 92a/03

ş.+a 50a/13

ş.+lardur 14b/09

ş.+um 76a/08

[=15]

şahādet < Ar. *şahādet*. Tanıklık: 33b/15; **kelime-i** ~ **getür-** → **kelime;** ~

kelimesin getür- Kelimeişahadet getirmek, Müslüman olmak: 22b/08.

ş. 15a/10, 22b/07, 22b/08

ş.+i 33b/15

[=4]

şahbāz < Far. *şāh* + Far. *bāz*. Yiğit.

ş.+larum 71b/14

[=1]

şāh-civān < Far. *şāh* + Far. *civān*. Güzel genç: 19a/11.

ş. 19a/11, 19a/14

[=2]

şāhid < Ar. *şāhid*. **lāt manāt** ~ **ol-** → **lāt**.

ş. 19b/15

[=1]

şāhin < Far. *şāhīn*. Şahin: 22a/09.

ş.+ler 22a/09, 69a/02

[=2]

şak- Parlamak, çakmak: 40a/14.

ş.-ar 40a/14, 40b/03

[=2]

şakāyık < Ar. *şakā'ik* ~ **-i nuǧmā** Gelincik çiçeği.

ş.+++ 18b/04

[=1]

şakı- 1. Parlamak, çakmak: 12b/02; 2. Ezgili bir şekilde ötmek: 55a/15.

ş.-r 12b/02

ş.-yup 55a/15

[=2]

Şām < Ar. *şām*. Şam, yer adı.

ş.+a 3a/06

[=1]

şem'dan < Ar. *şem'* + Far. *dān*. Şamdan.

ş. 9a/14

[=1]

şarāb < Ar. *şarāb*. 1. İçki: 63a/06; 2. Şerbet: 55b/06.

ş. 55b/06, 63a/05, 63a/06, 63a/07, 63a/09, 64a/04

ş.+dan 63a/07

[=7]

şark < Ar. *şark*. Doğu: 10a/05.

ş. 10a/05, 25b/14

[=2]

şart < Ar. *şart*. Şart, kural: 84b/15; **başı ~ ol-** → **baş**.

ş. 20b/01

ş.+ların 84b/15

[=2]

şaş- Şaşmak.

ş.-dıgından 61b/15

[=1]

şavk < Ar. *şavk*. Parlaklık.

ş.+ın 58a/06

[=1]

şāz ↔ şād.

ş. 18a/04, 22b/10, 22b/13, 24a/04, 26b/14, 34a/05, 43a/04, 63b/03, 74b/01,
74b/11, 76a/03, 90b/11, 91b/15

[=13]

şecā'at < Ar. *şecā'at*. Mertlik.

ş.+ini 25a/04

[=1]

şecā'atlü < Ar. *şecā'at* + *T. lü*. Yiğit: 46b/02.

ş. 20b/13, 46b/02

[=2]

Şeddād bin 'Ad < Ar. *şeddād* + Ar. *bin* + Ar. *'ad*. Kişi adı, Yemendeki Ad
kavminin hükümdarı.

ş. 58b/05

[=1]

şefā'at < Ar. *şefā'at* Birinin suçunun affedilmesi için yapılan aracılık: 92a/10; ~

eyle- Suçun affi için aracılık etmek: 57a/08.

ş. 57a/08

ş.+den 27a/06

ş.+inden 92a/10

ş.+üm 5b/03

ş.+üñden 54a/10

[=5]

şehīd < Ar. *şehīd*. Şehit: 79a/02; ~ **ol-** Şehit olmak, din uğrunda ölmek: 80a/11.

ş. 79a/02, 80a/11

ş.+leri 79a/02, 80a/11

[=4]

şehr < Far. *şehr*. Şehir: 25b/15.

ş. 25b/15

ş.+i 62b/03

ş.+e 91b/06

ş.+i 20a/04, 25b/14

ş.+idür+(şehridür) 46b/09, 49a/05

ş.+inde+(şehrinde) 64b/08, 70b/06

ş.+inden+(şehrinden) 35a/07, 53b/11, 73b/11

ş.+indenüm+(şehrindenüm) 14b/03

ş.+ine+(şehrine) 66a/04

ş.+üm+(şehrüm) 46b/09, 49a/05

ş.+üñ+(şehrüñ) 59a/15, 59b/08

[=18]

şeker < Far. *şeker*. Şeker.

ş. 55b/07

[=1]

şekil < Ar. *şekl*. Tarz, biçim: 63a/01; **ne** ~ → **ne**.

ş. 64a/06

ş.+inde+(şeklinde) 61b/11, 63a/01

[=3]

şem'a < Ar. *şem'a*. Fitilli mum.

ş.+yı 6a/13

[=1]

şemm < Far. *şüm*. ~ **eyle-** Hakaret etmek.

ş. 69b/13

[=1]

şer' < Ar. *şer'*. Allah'ın emri.

ş.++i 85b/15

[=1]

şerā'it < Ar. *şerā'it*. Şartlar: 34a/13.

ş.++i 34a/13, 90a/07

[=2]

şerbet < Ar. *şerbet*. Şerbet: 63a/04.

ş.+i 63a/04

ş.+leri 64a/03

[=2]

şerh < Ar. *şerh*. ~ **eyle-** Açıklamak: 25a/08; ~ **ol-** Açıklanmak: 29a/05; ~ **olun-**

Açıklanmak: 51a/14.

ş. 25a/08, 29a/05, 51a/14, 54b/07, 56a/14, 63a/03, 64a/03

[=7]

şerif < Ar. *şerif*. **şalavāt-ı** ~ **getür-** → **şalavāt**.

ş. 12b/09

[=1]

şerik < Ar. *şerik*. Ortak: 61a/09.

ş.+i 61a/09, 82b/06

[=2]

şerr < Ar. *şerr*. Kötülük.

ş.+inden 79a/07

[=1]

şevk < Ar. *şevk*. Heves: 38b/09; ~ **-inde kal-** Özlemini duymak: 57b/10.

ş. 10b/08

ş.+inde 57b/10

ş.+le 38b/09, 74b/12, 78b/07

[=5]

şey' < Ar. *şey'*. Şey: 24a/13.

ş. 24a/13, 24b/10

[=2]

şeytān < Ar. *şeytān*. Şeytan: 29a/15.

ş. 29a/15, 79a/07

[=2]

şî'ir < Ar. *şî'r*. Şiir.

ş. 19a/12

[=1]

şikāyet < Ar. *şikāyet*. ~ **eyle-** Şikayet etmek, yakınmak: 47b/09; ~ **it-**

Şikāyetetmek, yakınmak: 54b/01.

ş. 8b/08, 47b/09, 54b/01

[=3]

şimdi Şimdi: 3a/02.

ş. 3a/02, 4a/14, 10b/14, 25a/11, 39b/06, 57b/13, 69b/04, 82b/02, 87a/13, 88a/05

ş.+den+(şimden) 3b/01

[=11]

şimdicek Hemen şimdi.

ş. 83b/08

[=1]

şirk < Ar. *şirk*. ~ **getür-** Ortak koşmak.

ş. 58b/01

[=1]

şiş- Kibirlenmek, şişmek.

ş.-digne 66b/08

[=1]

şol Şu: 12a/14.

ş. 12a/14, 18a/08, 23b/11, 24a/01, 26a/11, 40a/07, 49a/12, 50b/14, 51a/14,

69a/14, 70a/11, 72a/07, 72a/15, 72b/13, 73a/07, 82a/14, 85b/10, 89b/08

[=18]

şöyle 1. Şöyle: 8a/12; 2. Öyle: 82a/06.

ş. 4b/01, 6b/07, 8a/07, 8a/12, 8b/13, 9a/10, 14b/13, 34b/11, 36b/07, 39a/13,

40a/14, 56a/06, 60a/08, 66a/15, 69a/03, 69a/05, 79a/06, 82a/06

[=18]

şu Şu: 31a/01.

ş. 31a/01, 44a/11, 60b/06

ş.+nuñ 33b/08, 36b/02

[=5]

şu'le < Ar. *şu'le*. ~ **vir-** Parlamak: 36b/07.

ş. 36b/07, 36b/08

ş.+si 43a/14

ş.+sin 43a/12

ş.+sinden 60b/07

[=5]

şübhe < Ar. *şübhe*. ~ **-ye var-** Şüphelenmek.

ş.+ye 29a/07

[=1]

şükür < Ar. *şükr*. **secde-i ~ eyle-** → **secde;** ~ **eyle-** Şükretmek: 49b/01; ~ **it-** Şükretmek: 38a/05; ~**i yezdān eyle-** Allah'a şükretmek: 18b/12; ~ **-i yezdān kııl-** Allah'a şükretmek: 19a/08.

ş. 4b/03, 63a/04, 64a/03

ş.++(şükr) 5a/04, 18a/05, 24a/04, 38a/05, 38b/05, 49b/01, 54a/03

ş.++(şükr).+i 18b/12, 19a/08, 37b/15, 47a/10

ş.+ler 28b/02, 38a/09, 46a/11, 74b/01

[=18]

tā < Far. *tā*. Zaman ve uzaklık bildiren ünlem, ta: 36b/14.

t. 5b/03, 26b/03, 36b/14, 38b/03, 41b/10, 60a/14, 60a/15, 68b/08, 77a/01, 80a/15

[=10]

ta'accüb < Ar. *ta'accüb*. ~ **-e düş-** Hayret etmek, şaşırmak: 29a/07; ~ **eyle-**

Şaşırmak: 36b/03; ~ **it-** Şaşırmak: 59b/04; ~ **kıl-** Hayran kalmak, şaşırmak: 43b/14.

t. 36b/03, 43b/14, 48b/04, 59b/04, 67a/05, 68a/14, 69a/04

t.+e 29a/07

t.+ler 22a/06

[=9]

ta'am < Ar. *ta'am*. Yemek, aş: 2b/05.

t. 17a/07, 17a/07, 74a/08, 75b/09, 75b/10, 75b/10

t.+dan 2b/05, 2b/07

t.+ı 17a/12, 17a/14, 17b/05, 17b/07, 17b/09, 17b/15, 18a/02, 49a/15, 75b/12

t.+iñ 17b/13, 17b/13

t.+lar 3a/08, 24a/06

[=21]

tābi' < Ar. *tābi'* ~ **ol-** Boyun eğmek, emrinde olmak: 31a/10.

t. 31a/10, 49b/06

[=2]

ta'bîr < Ar. *ta'bîr*. İfade, anlatma: 56a/05; ~ **olun**- Anlatılmak: 59b/07.

t. 59b/07, 64a/01

t.+i 9a/13, 55b/02, 55b/04, 56a/05, 56a/11, 59b/08

[=8]

tabl < Ar. *tabl*. Davul: 78b/14.

t.+++ 78b/14, 80a/07

[=2]

tâc < Ar. *tâc*. Taç: 33a/10.

t. 33a/10, 55a/10, 61b/03

[=3]

tağ Dağ: 36a/08; ~ **pâresi gibi** Dağ gibi, iri yarı: 71a/01.

t. 13a/14, 18b/01, 24b/05, 32a/11, 40a/01, 45b/15, 48a/04, 71a/01, 77a/02

t.+a 13a/14, 18b/02, 26b/01, 29a/03, 36a/01

t.+dan 36a/08, 40a/05, 40a/06

t.+lar 27b/04, 59a/06, 70a/11, 74b/08, 81a/15, 81b/01

t.+lara 68b/10

t.+uñ 18b/03, 26b/02, 28b/11, 29a/03, 40a/01, 44a/11, 45b/15, 48a/07

[=32]

tağla- yüregın ~ → **yürek**.

t.-dı 47a/02

[=1]

tahsîn < Ar. *tahsîn*. ~ **eyle**- Takdir etmek.

t.+ler 91b/12

[=1]

taht < Far. *taht*. Taht: 58a/09.

t. 20b/11, 58a/09, 58a/11, 60b/09, 60b/11, 60b/12, 61a/15, 61b/01

t.+a 24a/05

t.+ı 60b/12

t.+uñ 58a/09, 60b/13

[=12]

tâ'ife < Ar. *tâ'ife*. Millet, kavim: 87a/03.

t.+dür 87a/03, 87a/09

t.+nüñ 88a/11

[=3]

taḳat < Ar. *tāḳat*. ~ **getür**- Güç yetirmek: 29b/08; ~ **-i ḳalma**- Gücü kalmamak:
18a/12.

t. 29b/08

t.+i 18a/12

[=2]

taḳdīr < Ar. *taḳdīr*. ~ **eyle**- Uygun görmek.

t. 91a/11

[=1]

taḳṣīrḳ < Ar. *taḳṣīr* + T. *ḳ*. ~ **ḳıl**- Kusur etmek.

t. 5a/10

[=1]

ta'lim < Ar. *ta'lim*. ~ **eyle**- Eğitmek: 62b/14; ~ **it**- Uygulamak: 15a/11.

t. 15a/11, 34a/14, 42b/05, 42b/14, 44b/08, 62a/13, 62b/10, 62b/14, 86a/03

t.+i 62b/13

[=10]

ṭama' < Ar. *ṭama'*. ~ **it**- Yan gözle bakmak: 24b/02.

t. 14a/10, 16a/04, 17b/14, 24b/02

[=4]

tamām < Ar. *tamām*. Tam: 25b/09; ~ **ol**- Tamamlanmak: 3b/01.

t. 3a/14, 3b/01, 11a/05, 23b/15, 25b/09, 34a/12, 50a/12, 92a/03

[=8]

tamām-sāz < Ar. *tamām* + Far. *sāz*. Eksiksiz.

t. 26b/07

[=1]

Ṭamār → **Ṭamār Zengī**.

t. 31a/11

[=1]

Ṭamār Zengī Tamar Zengî, kişi adı: 31a/10.

t. 31a/02, 31a/10

t.+ye 30b/15

[=3]

Ṭamrūc < Ar. *ṭamrūc*. Tamruc, kişi adı: 64b/03.

t. 64b/03, 64b/04, 64b/06, 65a/02, 65a/04, 65a/11, 65b/07, 66a/01, 67a/13,
67b/11, 68a/06, 68a/13, 69a/07, 70b/12, 70b/15, 72b/03

t.+a 65a/09

[=17]

şam < Soğ. *şam*. Cehennem: 58a/14.

t.+da 58a/14

t.+ya 58a/14

[=2]

tanış- Danışmak.

t.-up 78a/06

[=1]

Tañrı Tanrı: 53b/04.

t. 32a/06, 33b/14, 53b/04, 56b/08, 56b/08, 61a/06, 61a/06, 61b/15, 79b/03,
82b/03

t.+msın 61a/04

t.+muz 41a/15, 61b/06

t.+muzın 54b/12

t.+muzuñ 57b/15

t.+nuñ 22a/10

t.+sı 61a/05

[=17]

tañrılık Tanrılık: 53b/02.

t. 53b/02, 56b/07, 82a/14, 82b/08

[=4]

tap- Tapmak, kulluk etmek: 41a/11.

t.-ar 41a/11, 41a/15

t.-arsın 48b/15, 73b/10

t.-arsiñuz 73b/06

t.-aruz 41a/15

t.-sunlar 53b/04

[=7]

taptur- ~ -u gel- : 39b/10.

t.-ı 48b/01, 48b/09

t.-u 39b/10, 47a/07

[=4]

ṭaraf < Ar. *ṭaraf*. Taraf, yön: 67a/08.t.+a 10a/14, 12b/06, 13a/07, 18b/13, 27b/15, 36b/04, 46a/02, 47a/12, 52a/14,
52a/15, 58a/02, 89a/07

t.+dan 67a/08, 67b/13, 75a/08, 79b/01, 81a/06

t.+ı 58b/12

t.+ına 10a/06, 44b/10, 46b/01, 50b/09, 51b/04, 78a/13, 78a/14

t.+ında 38b/11, 61a/15

t.+ından 19a/14, 23a/09, 39a/09, 61a/14

[=31]

Ṭarāḵ Zengī < Ar. *ṭarīḵ* + Far. *zengī*. Tarak Zengî ↔ **Ṭarīḵi Zengī**.

t. 31b/07

[=1]

tarıl- Üzölmek.

t.-up 87b/08

[=1]

ṭarīf < Ar. *ta'rīf*. Uygulama: 22b/11.

t.+iñ 22b/11, 34a/13

[=2]

ṭarīḵ ↔ **Ṭarīḵi Zengī**.

t. 50a/11

[=1]

Ṭarīḵi Zengī < Ar. *ṭarīḵi* + Far. *zengī*. Tariki Zengî, kişi adı: 30b/11.

t. 29a/13, 30b/11, 32a/14, 32b/02, 32b/15, 35a/10, 73a/02, 73a/04, 73b/01,

73b/07, 73b/08, 73b/13, 74a/02, 75b/05, 78b/05, 81b/09, 86a/05, 86a/11

t.+nüñ 33a/05, 72b/05, 72b/15, 74a/05, 74a/07, 75a/05, 75a/09, 83a/14

t.+ye 73b/03, 78a/14, 81a/09

t.+yi 84b/10, 85a/04, 86a/01

[=32]

tarmadan ~ **ol-** Darmadağın olmak.

t. 77b/14

[=1]

ṭarz < Ar. *ṭarz*. Tarz, Şekil: 11a/15.

t. 65a/10

t.++ı 11a/15

t.+da 73a/13

[=3]

taşdıķ < Ar. *taşdıķ*. ~ **eyle-** Uygun görmek.

t. 91b/05

[=1]

taş Taş: 87a/14; **bağrına** ~ **bağla-** → **bağır**.

t. 87a/14

t.+dan 56a/03

t.+ı 56a/12, 60b/05, 78b/11

t.+lar 4b/05, 70a/11, 74b/08, 81a/15

t.+larda 81b/01

t.+lardan 60b/10

t.+ları 52b/14

[=12]

taşra 1. Dışarı: 5b/09; 2. Uzaktaki: 6a/07.

t. 2b/14, 3a/14, 3b/01, 5b/09, 5b/15, 6a/01, 6a/07, 6b/01, 8a/07, 9a/10, 10a/05,
13a/12, 26a/15, 30a/15, 52a/05, 57b/14, 58b/09, 58b/10

t.+da 71b/10

t.+dan 63a/15

t.+sında 20b/08

[=21]

tatlı Tatlı: 23a/08.

t. 23a/08, 55b/07, 56b/14

[=3]

tavar Büyük ve küçükbaş hayvanlar: 13b/14.

t.+ın 13b/14

t.+ına 24b/02

t.+ıñuz 16a/11

[=3]

tāze < Far. *tāze*. Yeni, sıcak.

t. 17a/11

[=1]

ta'zīm < Ar. *ta'zīm*. Saygı göstermek.

t. 86a/12

[=1]

te'ālā < Ar. *te'ālā*. Yüce: 62a/01.

t. 62a/01, 79b/03

[=2]

tebā < Ar. *teba'*. Halk.

t. 2b/09

[=1]

tebessüm < Ar. *tebessüm*. ~ **it-** Tebessüm etmek, gülümsemek.

t. 65b/08

[=1]

tebliğ < Ar. *tebliğ*. ~ **it-** Ulaştırmak.

t. 27a/05

[=1]

tedārik < Ar. *tedārik*. ~ **gör-** Hazırlık yapmak.

t. 3a/04

[=1]

tedbīr < Ar. *tedbīr*. Önlem: 80b/02; ~ **it-** Önlem almak: 76a/06.

t. 17a/02, 76a/06, 80b/02

[=3]

tehī < Far. *tehī*. ~ **dest** Eli boş.

t. 8b/13

[=1]

teḳabbel < Ar. *teḳabbel*. **dest-i** ~ **eyle-** → **dest**; ~ **eyle-** Kabul etmek: 21b/10.

t. 12a/09, 21b/10

[=2]

tekbīr < Ar. *tekbīr*. ~ **getür-** Allahuekber demek: 76b/14.

t. 8a/11, 76b/14, 87b/12

[=3]

tekin ~ **ol-** Güvenilir olmak.

t. 25b/06

[=1]

tekrār < Ar. *tekrār*. Tekrar: 11b/11.

t. 11b/11, 11b/14, 19b/07, 34a/15, 47b/09, 57b/04, 65a/05, 65b/11

[=8]

telkīn < Ar. *telkīn*. ~ **eyle**- Aşlamak: 15a/10.

t. 15a/10, 22b/04, 22b/07

[=3]

temāşā < Far. *temāşā*. Seyrediş, izleme: 27b/14; ~ **eyle**- Seyretmek: 59b/06; ~ **it**-
Seyretmek: 24b/06; ~**kıl**- Seyretmek: 85b/05.

t. 24b/06, 52a/04, 53a/08, 59b/06, 85b/05

t.+sın 27b/14

[=6]

tenhā < Far. *tenhā*. 1. Issız: 11a/11; 2. Yalnız, tek başına: 35b/02.

t. 11a/11, 35b/02

[=2]

tepe Tepe.

t.+sine 48a/07

[=1]

tepsi Tepsi.

t. 2a/15

[=1]

ter isti ~ **-lere ğarķ ol-** → **isti**.

t.+lere 57a/02

[=1]

terāzū < Far. *terāzū*. Sevap hanesi.

t.+sine 5b/02

[=1]

terk < Ar. *terk*. ~ **it**- Bırakmak, yerine getirmemek.

t. 5a/01

[=1]

tertīb < Ar. *tertīb*. Hiza, düzen.

t. 59a/05

[=1]

tesbīh < Ar. *tesbīh*. Tespih.

t. 27b/08

[=1]

tesellī < Ar. *tesellī*. **hātırıcıġıñ** ~ **it-** → **hātırıcıķ**; **hātırıñ** ~ **it-** → **hātır**.

t. 7b/01, 7b/07, 11b/14

[=3]

teslīm < Ar. *teslīm*. ~ **eyle-** Emanet etmek.

t. 90a/09

[=1]

teşmīl < Ar. *teşmīl*. ~ **it-** İçini doldurmak.

t. 58a/14

[=1]

teveccüh < Ar. *teveccüh*. Yüz.

t.+le 61a/06

[=1]

tevḥīd < Ar. *tevḥīd*. Lailaheillallah sözü: 46a/14; **ehl-i ~ ol-** → **ehl;** ~ **it-**

Kelimeitevhit getirmek: 46b/01.

t. 25a/11, 34a/14, 46a/14, 46b/01, 48b/04, 57a/11, 57a/14

[=7]

tevvāb < Ar. *tevvāb*. Kullarının tövbesini kabul eden Allah.

t. 55a/06

[=1]

teymür ~ **tonlara ğarķ ol-** Zırh kuşanmak: 72b/12; **gök** ~ **-e ğarķ eyle-** → **gök.**

t. 40a/12, 51b/05, 72b/12, 73a/06

t.+e 39b/11

[=5]

ṭılsım < Ar. *ṭılsım*. Büyü, sihir: 39b/12; ~ **eyle-** Büyü yapmak: 62b/06; ~ **it-** Büyü yapmak: 39a/05.

t. 36b/11, 39a/05

t.+lar 39a/03, 39b/06, 41b/09, 41b/13, 62b/06

t.+ları 39b/12, 41b/14, 42a/07, 42b/11, 44b/14, 62a/07

t.+laruñ 41b/11, 42b/09

t.+umuz 41b/07

[=16]

titre- 1. Titremek, sarsılmak: 32b/08; 2. Korkmak: 79a/08.

t.-di 16b/03, 32b/08, 39a/14, 83a/02

t.-r 79a/08

t.-yüp 81b/01

[=6]

titreş- Savrulmak: 70b/14.

t.-mege 70b/14

t.-ürler 72b/01

[=2]

tiz < Far. *tīz*. Tez, çabuk, hemen: 6b/01.

t. 6b/01, 7a/02, 9b/01, 10b/14, 16b/14, 17a/10, 20b/05, 22a/03, 22b/14, 29b/12,
 29b/15, 30a/14, 31b/12, 32a/08, 33a/06, 34a/06, 39b/07, 50b/01, 53a/06,
 61b/10, 70b/01, 72b/09, 74a/11, 75b/10, 82b/13, 84b/02, 87a/03, 87a/12,
 90a/02

[=29]

tizcek < Far. *tīz* + T. *cek*. Çabucak.

t. 32a/09

[=1]

toğ- Doğmak: 43a/12.

t.-dı 59b/04

t.-up 43a/12

[=2]

toğra- Doğramak.

t.-r 70b/03

[=1]

toğrı 1. Doğru, gerçek: 46b/07; 2. Yön: 39b/12; 3. Doruk: 18b/03; ~ **ol-** Dümdüz
 olmak: 82a/06; ~ ~ **ol-** Dümdüz olmak: 69a/03.

t. 10b/14, 10b/15, 12b/15, 18b/02, 19b/01, 28a/08, 28b/07, 28b/08, 28b/10,
 28b/12, 31a/05, 35b/07, 39b/12, 40a/08, 40b/07, 41b/04, 41b/06, 46b/03,
 46b/07, 60a/05, 69a/03, 69a/03, 74a/02, 82a/06, 90a/13

t.+sına 18b/03, 28b/12

t.+sını 83b/08

[=28]

toksan Doksan: 8a/10.

t. 8a/10, 52a/07, 58b/08, 79a/04

[=4]

tokun- 1. Dokunmak: 84b/01; 2. Yansımak: 43a/12; **zararı** ~ → **zarar**; **ziyān** ~
 → **ziyān**.

t.-a 43a/12, 64a/13

t.-maya 45a/08

t.-ur 84b/01

t.-urdu 84b/01

[=5]

toğuz Dokuz: 2b/06.

t. 2b/06, 83a/12

[=2]

tol- Dolmak: 67b/11; **qalbine** ~ → **qalb.**

t.-dı 67b/11, 73b/15, 74b/06, 78b/11

t.-miş 10b/09

[=5]

ton Zırh: 8a/03; **teymür** ~ -lara qarq ol- → **teymür.**

t.+ıla 70a/14

t.+ın 8a/03

t.+lara 40a/12, 72b/12, 73a/06

[=5]

topraq Toprak: 38a/10; **ayağı** ~ -ına yüz sür- → **ayaq.**

t.+a+(topraga) 37b/04, 38a/06, 45b/12

t.+dan 43b/06

t.+ı+(topragı) 38a/10

t.+ına+(topragına) 26a/06, 40b/12

[=7]

toptolu Dopdolu: 56a/03.

t. 19a/05, 25b/06, 43a/06, 56a/03, 56a/12

[=5]

toyur- Doyurmak: 18a/05.

t.-dı 18a/05, 49a/15

[=2]

tur- 1. Durmak, beklemek: 68a/13; 2. Direnmek: 71b/08; 3. Kalkmak: 26a/03; ~ -

a gel- Kalkmak: 7b/11; **'ahdine** ~ → **'ahd.**

t.-a 7b/11

t.-alum 26a/03

t.-an 68a/14, 69a/09, 69a/11, 70a/03, 85a/08

t.-anları 75a/03
 t.-dı 37b/15, 68a/13, 75a/04
 t.-dılar 21b/13, 44a/08, 76a/15, 76b/01, 79b/09, 80b/11
 t.-dum 16a/01
 t.-ma 29b/15
 t.-mak 4b/01, 73a/14
 t.-makda 45a/03
 t.-mayup 40a/13, 73a/09, 75a/14
 t.-mazdı 71b/08
 t.-mışlar 50b/09, 50b/10, 50b/12
 t.-sun 38b/04, 72b/02
 t.-ur 18a/10, 28a/10
 t.-urlar 57a/01
 t.-urmısın 22a/12
 t.-ursız 39b/05
 [=36]

tırre < Ar. *tırre*. ~ **çek**- Atları dinlendirmek.

t.-ler 59a/05
 [=1]
 [=1]

tut- 1. Tutmak: 69a/02; 2. Yakalamak: 65a/01; 3. Kendine bağlamak, etkilemek: 29b/05; 4. Durmak: 46a/06; **hoşca** ~ → **hoş**; **ma'zür** ~ → **ma'zür**; **řāf** ~ → **řāf**.

t. 17a/13, 17b/04, 37b/13, 70b/02
 t.-a 66a/15
 t.-alar 40b/04, 71a/10, 79b/06
 t.-arlar 58a/10
 t.-dı 22a/03, 22a/08, 29b/05, 32a/09, 69a/02, 70a/01, 77a/11, 82a/05
 t.-duğı 33a/03
 t.-mak 60a/11
 t.-mışlar 46a/06
 t.-u 82a/10, 83a/06
 t.-up 27a/09, 30b/09, 31b/12, 40b/06, 41b/15, 42a/01, 42a/03, 42a/05, 44a/14, 49b/05, 65a/01, 65a/03, 65a/06, 65a/13, 71a/07, 76a/10, 87b/07

[=39]

tüken- Tükenmek: 62a/15.

t.-dükde 44b/10

t.-ince 62a/15

[=2]

tün Gece: 40a/11.

t. 40a/11

t.+üñ 35b/11

[=2]

tütün Duman: 58a/06.

t. 58a/06

t.+ler 58a/05

[=2]

u < Ar. *u*. Ve: 3b/10.

u. 3b/10, 11a/12, 17a/05, 17b/04, 38b/04, 40b/04, 44a/14, 53a/09, 66b/04,

88a/15, 89a/03

[=11]

uç Uç.

u.+ıla+(ucıla) 19a/04

[=1]

uç- Uçmak: 37b/08.

u.-ayum 37b/08

u.-up 37a/14

[=2]

ufacuķ Ufacık.

u. 52a/12

[=1]

uğra- Uğramak: 59a/02; **melālete** ~ → **melālet**.

u.-dılar 59a/02

u.-dum 4a/06, 42b/09, 42b/10, 44b/13, 44b/14

u.-rsam 12b/13

u.-sa 36b/13, 41b/08

u.-yan 41b/09

[=10]

uğrat- Götürmek: 51a/10.

u.-dılar 51a/10

u.-madan 51a/09

[=2]

uğur 1. Taraf, yön: 71b/12; 2. İçin: 65a/14.

u.+dan 71b/12, 73a/06, 78a/07, 78a/10, 79b/07, 79b/14, 80b/12, 83b/12

u.+ına+(uğrına) 65a/14

[=9]

ulu 1. Yüce: 14b/07; 2. Büyük: 67b/06; 3. Bilge, akıllı: 83b/05.

u. 4a/11, 5b/04, 13b/02, 13b/03, 14b/07, 15a/15, 15b/11, 16b/12, 18b/01,
18b/13, 18b/14, 29a/02, 29a/04, 29a/05, 35a/10, 39b/15, 40a/02, 40a/04,
40b/15, 42b/04, 43a/14, 44b/07, 46a/01, 46a/03, 46a/04, 46a/06, 50b/08,
54b/06, 54b/06, 59a/15, 59b/08, 59b/09, 67a/05, 67b/06, 67b/11, 84b/13,
88a/07, 89b/09

u.+lar 51b/13

u.+ları 58a/11, 83b/05, 90a/08

u.+larımız 14b/09

u.+sı 16b/13, 16b/15, 27b/11, 51b/09

u.+sınıñ 15b/02

[=48]

ulu- Ulumak.

u.-maga 80a/15

[=1]

um- İstemek, ummak: 81a/11.

u.-aram 81a/11

u.-maya 45a/10

[=2]

unut- Unutmak: 27a/06.

u.-maya 27a/06, 27a/08

u.-mayalar 27a/11

u.-mayasın 54a/10

u.-mayın 26b/12

[=5]

‘uryān < Ar. ‘uryān. ~ **ol-** Soyunmak.

ü. 60b/14

[=1]

ur- 1. Vurmak: 65b/04; 2. Sürmek, dokunmak: 38a/06; 3. Gitmek: 50a/04; **berķ** ~

→ **berķ**; **dergāha yüz** ~ → **dergāh**; **mahmūz** ~ → **mahmūz**; **nağra** ~ →

nağra.

u.-alum 50a/04

u.-ayum 83a/05

u.-dı 14a/07, 22a/09, 38a/06, 39a/02, 39a/12, 39a/13, 53a/14, 53b/09, 70a/02,

71a/13, 74b/08, 77b/13, 87b/14

u.-dılar 87a/14

u.-dum 65b/04

u.-mışam 43b/08

u.-sa 68b/10

u.-up 11a/04, 32b/07, 75b/01, 76b/15, 87b/11

u.-ur 48b/08

[=25]

uştırılāb < Ar. *uştırılāb*. Yıldızların konumunu ölçen alet: 53a/13.

u.+a 53a/13, 53b/09

[=2]

uyan- Uyanmak: 6a/13.

u.-dı 6a/13, 9b/04, 90a/04

u.-dılar 6b/04

u.-duk 23b/12

u.-dum 9a/14, 10b/08

[=7]

uyğu → **uyķu**.

u.+da 56b/14

[=1]

uyķu Uyku: 23a/08; ~ **-ya var-** Uyumak: 89b/06.

u.+da 23a/08

u.+dan 6a/13, 6b/03, 9a/14, 10b/08, 23b/12, 90a/04

u.+ya 5b/13, 89b/06, 89b/12

[=10]

uyluķ Uyluk: 83a/10.

u.+ı+(uyluğu) 83a/10, 83a/12
 u.+ından+(uylugından) 32a/10
 u.+ını+(uylugını) 83a/11
 [=4]

uyu- Uyumak: 5b/14.

u.-dı 5b/14, 46a/12
 u.-mak 9a/12
 u.-makdan 82b/04
 u.-rken 56b/14
 [=5]

uza- Uzanmak: 71b/06.

u.-rdı 71b/06, 78b/08
 [=2]

uzak Uzak.

u. 36b/06
 [=1]

uzaklık Uzaklık.

u.+ı+(uzaklığı) 36b/06
 [=1]

uzat- 1. Uzatmak: 68b/12; 2. Ayrıntıya girmek, sözü uzatmak: 59a/01.

u.-mayalım 59a/01
 u.-up+(uzadup) 68b/12
 [=2]

uzunluk Uzunluk.

u.+ı+(uzunluğu) 37a/03
 [=1]

ü < Ar. *ü*. Ve: 10b/08.

ü. 10b/08, 32b/08, 41a/03, 44a/05, 45b/04, 55b/02, 63a/15, 74b/08, 76a/13,
 81a/15, 83a/01, 89a/09
 [=12]

üç Üç: 10a/08.

ü. 10a/08, 10a/08, 18a/11, 18a/12, 18a/15, 18a/15, 18b/02, 18b/02, 22a/04,
 29a/03, 29a/12, 30a/14, 30b/02, 30b/13, 32b/03, 34a/11, 35b/05, 35b/05,
 36a/15, 36a/15, 39a/06, 39a/06, 43b/10, 45a/12, 45a/12, 45b/02, 45b/02,

45b/14, 45b/14, 47b/02, 47b/02, 50b/11, 60a/07, 67b/09, 67b/09, 69b/03,
69b/04, 76a/05, 80a/05, 80a/05, 80b/07, 80b/07, 88b/10, 88b/10

[=44]

üleşdür- Paylaştırmak.

ü.-di 91b/13

[=1]

ümmet < Ar. *ümmet*. Ümmet: 5a/14; ~ **ol-** Ümmet olmak, dindaş olmak: 14b/15.

ü. 5a/14, 14b/15

ü.+e 5b/03

ü.+i 4b/15

ü.+ün 5a/15, 5b/02

[=6]

üst 1. Üst: 20b/12; 2. Daha iyi, üstün: 30a/09.

ü.+inde 55b/15

ü.+ine 30a/09

ü.+ünde 20b/12, 26b/02

[=4]

üstād < Far. *üstād*. 1. Bilge: 53a/11; 2. Usta: 52a/14.

ü. 53a/11, 53b/08

ü.+ı 53a/12

ü.+lar 52a/14

[=4]

üş- başına ~ → **baş**.

ü.-üp 80b/01

[=1]

üşen- Üşenmek: 12b/14.

ü.-me 12b/14

ü.-meyesin 27a/03

[=2]

üz- Yere çalmak, yere vurmak.

ü.-mez 22b/01

[=1]

üzengi Üzengi: 69b/14.

ü.+den 69b/14

ü.+leriñ 89a/12

[=2]

üzere Üzere: 90b/01; **ayağ** ~ **gel-** → **ayağ**.

ü. 2a/09, 21b/11, 72a/08, 85b/15, 90b/01

[=5]

üzeri 1. Üst, üzeri: 52b/07; 2. Hakkında, ilgili: 25a/09.

ü.+lerine+(üzerlerine) 32a/13, 80a/12, 80b/05

ü.+me 30b/05

ü.+nde 13b/03, 22a/11, 55a/14, 56a/13, 58a/09, 58a/11, 60b/13, 61a/15, 61b/01

ü.+nden 38b/10, 38b/12, 75b/02, 90b/15

ü.+ne 2b/01, 2b/13, 3a/03, 4a/03, 6a/02, 6b/09, 7a/06, 18a/08, 19a/02, 19a/06,

22a/09, 22a/09, 24b/05, 25a/09, 26b/07, 26b/09, 27b/07, 28a/11, 29a/04,

30a/15, 30b/05, 30b/07, 30b/10, 32b/03, 32b/04, 32b/06, 36a/14, 38b/13,

40a/01, 41b/09, 45b/15, 48b/01, 50b/10, 50b/12, 52b/07, 59a/05, 60a/10,

62a/02, 63b/07, 63b/11, 65b/04, 66a/03, 67b/14, 68b/09, 69a/01, 69a/11,

69b/15, 70a/04, 71a/04, 71a/09, 71a/11, 71b/13, 74a/14, 74b/13, 77a/10,

77a/15, 78a/11, 79a/11, 79b/10, 80b/12, 81a/04, 81b/05, 87b/09, 87b/11

[=81]

vācib < Ar. *vācib*. Gerekli.

v. 23b/08

[=1]

va'd < Ar. *va'd*. ~ **it-** Söz vermek.

v. 65a/08

[=1]

va'de < Ar. *va'de*. ~ **-si bit-** Ömrü tamam olmak: 12b/13; ~ **-si yetiş-** Eceli

gelmek: 26b/15.

v.+m 12b/13, 26b/15

[=2]

vadī < Ar. *vādī*. Vadi.

v.+ler 27b/04

[=1]

vāfir < Ar. *vāfir*. Çok: 1b/07.

v. 1b/07, 24a/06, 48a/13, 65b/01, 65b/02

[=5]

vāh < Ar. *vāh. āh u ~ it-* → **āh**.

v. 89a/03

[=1]

vāki'a < Ar. *vāki'a*. 1. Olay: 49b/09; 2. Gerçek: 23a/08.

v. 23a/08, 49b/09

[=2]

vāki' < Ar. *vāki'*. ~ **ol-** Gerçekleşmek.

v. 23b/14

[=1]

vakit < Ar. *vaqt*. Zaman, vakit: 23b/10; **biş** ~ **namāz** → **biş**.

v. 11b/09, 23b/09, 23b/10, 72b/04, 72b/05, 85a/02

v.+de 20b/08, 75b/04

v.+üne+(vaktüne) 69b/07

[=9]

vālide < Ar. *vālide*. Anne.

v.+mden 5b/01

[=1]

var 1. Var: 13b/02; 2. Servet: 54a/15; ~ **ol-** Olmak: 36b/06; **yokdan** ~ **eyle-** → **yok**.

v. 2a/01, 6b/13, 7a/03, 9b/01, 9b/10, 10a/10, 11b/02, 12b/04, 13b/02, 14a/02, 15a/04, 15b/12, 15b/13, 16b/05, 16b/15, 18b/06, 18b/14, 18b/14, 19a/15, 20a/06, 21a/13, 24b/10, 27b/01, 29a/14, 30a/13, 30b/13, 30b/14, 31b/10, 31b/12, 33b/08, 35a/03, 36a/11, 36b/06, 37a/03, 37a/03, 37a/04, 37a/11, 39a/05, 39b/09, 42b/05, 43b/10, 44b/08, 46a/04, 48a/13, 49a/06, 50b/11, 51b/05, 51b/09, 52a/11, 53a/11, 54b/06, 55b/01, 55b/09, 56a/02, 56a/09, 56b/09, 58a/08, 59b/02, 59b/06, 59b/11, 60b/02, 60b/12, 61b/03, 62a/13, 62b/10, 64b/06, 64b/10, 67a/01, 67b/06, 68b/05, 68b/08, 68b/15, 74b/15, 75b/13, 76a/01, 76b/03, 76b/04, 77a/04, 77a/08, 77a/14, 79a/06, 81b/02, 83b/05, 85b/02, 87a/01, 87a/09, 89b/06, 90a/08

v.+dır 9a/02, 29b/06, 38a/13, 40a/15, 41a/08, 41b/03, 51a/08, 58b/09, 59b/09, 60a/07, 66a/05, 84a/10

v.+dur 2a/06, 2a/11, 4b/13, 14b/10, 18b/11, 20a/04, 20a/05, 25b/10, 28a/03, 28b/11, 30a/12, 30a/13, 39a/09, 39a/09, 41b/02, 41b/07, 41b/09, 41b/10,

51a/13, 52a/10, 52a/12, 52a/12, 53a/01, 53b/10, 55b/04, 55b/05, 55b/06,
55b/09, 55b/14, 58a/13, 58a/14, 58b/05, 58b/08, 59a/04, 59b/03

v.+ların 54a/15

v.+mı 19b/06, 19b/08, 53a/13

v.+mıdır 75b/10

v.+mıdur 25a/15, 49b/11

[=142]

var- Varmak, ulaşmak, gitmek: 74a/12; **şübheye** ~ → **şübhe**; **uykuya** ~ → **uyku**;
yağın ~ → **yağın**.

v. 9a/04, 15b/04, 17b/11, 28a/08, 29b/12, 29b/13, 30a/07, 31a/01, 31a/09,
34b/09

v.-a 4b/02, 26a/12, 43a/10

v.-alar 8b/10, 8b/14

v.-alum 4a/10, 26a/03, 35a/12, 40b/14, 44b/02, 45a/04

v.-am 7b/12, 12a/09, 25a/15

v.-amadum 31b/03, 31b/05

v.-asın 27a/04, 31b/12, 54a/07, 86a/06

v.-ayum 11a/13, 19a/09, 24b/09, 26a/11

v.-ayuz 4a/15

v.-dı 2b/02, 3b/06, 5b/13, 8a/03, 15b/10, 21a/06, 29a/07, 29a/09, 30b/05,

31b/15, 38a/10, 38b/10, 39a/07, 39b/10, 48a/07, 58a/07, 73b/01, 90a/13

v.-dığum 68a/10

v.-dılar 44a/08, 51a/06, 51b/07, 52a/01, 58a/03, 58b/07, 58b/14, 60a/02,

74a/12, 83b/06, 83b/15, 84a/06, 85a/05, 85b/09, 89a/08

v.-diñuzmı 44a/09

v.-duk 44a/11, 65b/01

v.-dum 9b/02, 16a/05, 34b/11

v.-in 39b/07, 50b/01, 60a/03, 84a/02

v.-inca 19b/06, 26b/04, 34b/04, 36b/11

v.-iñ 17a/06, 39b/12, 41b/14, 42b/13, 45a/11, 59b/15, 84a/10, 87a/03

v.-madığum 42b/03, 44b/06

v.-madugum 62a/11

v.-maga 31b/01, 31b/04

v.-mak 78a/07

v.-mayalum 8b/14

v.-mayasız 63a/01

v.-mayavuz 4b/02

v.-mışdur 89b/13

v.-mışlar 89b/06

v.-sa 23a/05

v.-up 1b/05, 3a/06, 7b/14, 12a/08, 17a/12, 30b/01, 42a/13, 42b/04, 68a/08

v.-ur 43a/14

v.-uram 62a/13

[=114]

vaşf < Ar. *vaşf*. Anlatılma, anlatma: 52b/01; ~ -a **gel**- Anlatılabilmek: 55b/14;~ -

ın it- Tarif etmek: 33b/07.

v.+a 55b/14

v.+ı 52b/01

v.+ın 33b/07

v.+ını 33b/06

v.+ıñ 29b/10

[=5]

vāşıl < Ar. *vāşıl*. ~ **ol**- Kavuşmak.

v. 47a/05

[=1]

vāşıta < Ar. *vāşıta*. Aracı.

v. 62b/09

[=1]

vaşiyet < Ar. *vaşiyet*. ~ **it**- Vasiyet etmek, önermek.

v.+ler 54a/10

[=1]

vay Yazık, vay.

v. 4b/09

[=1]

vaz ~ **geç**- Vazgeçmek.

v. 84b/06

[=1]

ve < Ar. *ve*. Ve: 2b/13; **açlık** ~ **susuzluk çek-** → **açlık**; **hāl** ~ **hātūr sor-** → **hāl**;
sorı ~ **hesāb** → **sorı**.

v. 2b/13, 3a/07, 3a/07, 3a/07, 3a/08, 3a/09, 3a/09, 3a/09, 3b/02, 4a/05, 4a/09,
 4a/15, 5a/03, 5b/04, 5b/08, 6a/07, 6a/08, 6a/09, 6a/15, 6b/03, 7a/04, 7a/06,
 7a/11, 7b/05, 7b/05, 8a/03, 8a/06, 8a/08, 8a/11, 8a/14, 8a/15, 8b/08, 8b/14,
 8b/15, 9b/01, 9b/04, 10a/02, 10a/07, 11a/02, 12a/07, 12b/09, 12b/09,
 13a/15, 13b/06, 13b/07, 13b/09, 13b/11, 13b/12, 13b/14, 14a/07, 14a/10,
 14a/15, 14a/15, 14b/11, 15a/01, 15a/02, 15a/06, 15a/08, 15a/11, 15a/15,
 15b/03, 15b/07, 15b/07, 15b/07, 16a/04, 16a/06, 16a/10, 16a/11, 16b/03,
 16b/04, 16b/06, 16b/12, 17a/07, 17a/09, 17a/09, 17a/12, 17a/12, 17a/14,
 17a/14, 17b/11, 17b/12, 17b/12, 17b/14, 17b/14, 18a/06, 18a/07, 18a/09,
 18a/10, 18a/12, 18b/05, 18b/07, 18b/08, 18b/10, 19a/05, 19a/07, 19a/07,
 19a/08, 19a/15, 20a/04, 20b/04, 20b/14, 20b/15, 21a/02, 21a/05, 21a/08,
 21a/11, 21a/12, 21b/09, 22a/14, 22b/01, 22b/03, 22b/11, 22b/11, 22b/11,
 23a/10, 23a/11, 23a/14, 23b/01, 23b/06, 24a/09, 24a/14, 24b/01, 24b/02,
 24b/02, 24b/04, 24b/04, 24b/06, 24b/07, 24b/09, 24b/10, 24b/11, 25a/01,
 25a/01, 25b/05, 25b/05, 25b/05, 25b/05, 25b/06, 25b/11, 26a/01, 26a/05,
 26a/06, 26a/12, 26b/10, 27a/01, 27a/04, 27a/05, 27a/06, 27a/08, 27a/09,
 27a/10, 27b/15, 28a/14, 28b/03, 28b/06, 29b/07, 29b/08, 30a/09, 30b/06,
 30b/11, 31a/07, 33a/01, 33a/12, 33b/03, 33b/04, 33b/04, 33b/04, 33b/04,
 33b/05, 34a/13, 34a/13, 34a/13, 34b/08, 34b/15, 35a/09, 35a/15, 35b/04,
 35b/10, 36a/01, 36a/03, 36b/09, 37a/12, 37b/04, 37b/06, 37b/06, 37b/12,
 38a/07, 38a/09, 39a/09, 39a/11, 39a/13, 40a/10, 40b/01, 40b/02, 40b/08,
 40b/11, 41a/05, 41a/06, 41a/11, 41a/15, 41b/01, 41b/01, 41b/02, 41b/02,
 41b/05, 41b/13, 42a/04, 42a/06, 42a/12, 43a/07, 43a/08, 43a/10, 43a/14,
 43b/02, 43b/05, 43b/06, 43b/14, 44a/12, 44a/13, 45a/03, 45a/09, 45a/14,
 45b/11, 45b/12, 45b/12, 46a/02, 46a/05, 46a/07, 46a/07, 46a/07, 46a/08,
 46a/10, 46a/11, 46b/06, 46b/06, 46b/14, 47a/08, 47a/11, 47b/01, 47b/12,
 48a/07, 48a/10, 48a/12, 48b/11, 48b/13, 48b/14, 48b/14, 48b/15, 48b/15,
 49a/05, 49a/07, 49a/11, 49b/06, 49b/08, 49b/09, 49b/11, 51a/07, 51a/07,
 51a/07, 51a/07, 51a/08, 51a/09, 51a/11, 51a/12, 51a/12, 52a/01, 52a/03,
 52a/04, 52a/04, 52a/09, 52a/10, 52a/10, 52a/12, 52b/01, 52b/02, 52b/02,
 52b/03, 52b/08, 52b/09, 52b/11, 52b/14, 52b/15, 53a/01, 53a/01, 53a/04,
 53a/07, 53a/08, 53a/08, 53b/13, 53b/14, 54a/05, 54a/06, 54a/08, 54a/10,

54a/14, 54a/14, 54b/06, 54b/11, 55a/03, 55a/13, 55a/13, 55a/13, 55a/13,
 55b/06, 55b/06, 55b/06, 55b/07, 55b/10, 55b/14, 56a/02, 56a/04, 56a/07,
 56a/10, 56a/12, 56a/12, 56b/03, 56b/04, 56b/08, 56b/10, 56b/11, 57a/01,
 57a/02, 57b/01, 58a/06, 58a/07, 58a/13, 58b/05, 58b/15, 59a/06, 59b/06,
 59b/07, 59b/08, 59b/14, 60a/09, 60b/02, 60b/05, 60b/05, 60b/08, 61a/01,
 61a/02, 61a/02, 61a/03, 61a/05, 61a/09, 61a/12, 61a/12, 61a/15, 61b/03,
 61b/04, 61b/06, 61b/07, 61b/12, 62a/06, 62a/14, 62b/12, 63b/07, 63b/14,
 64a/07, 64a/08, 64a/09, 64a/10, 64a/10, 64a/11, 64a/15, 64b/09, 64b/10,
 64b/12, 65a/10, 65a/11, 65a/15, 65a/15, 65b/08, 66a/07, 66b/09, 67b/08,
 68a/01, 68a/02, 68a/07, 68a/08, 68b/12, 69a/08, 69a/13, 69b/06, 69b/09,
 70a/09, 70a/10, 70a/11, 70a/12, 70b/02, 70b/05, 71a/12, 71a/15, 71b/10,
 71b/11, 72a/02, 72a/10, 72a/11, 72a/11, 72a/13, 72a/15, 72b/05, 72b/05,
 72b/11, 72b/11, 72b/12, 73a/01, 73a/14, 73b/05, 73b/06, 73b/06, 73b/06,
 73b/09, 73b/09, 73b/10, 73b/12, 73b/13, 73b/15, 74a/06, 74a/13, 74b/03,
 74b/04, 74b/07, 74b/08, 75a/05, 75a/05, 75a/09, 75a/09, 75b/05, 75b/09,
 75b/12, 75b/14, 75b/15, 77b/06, 78a/13, 78a/14, 78b/03, 78b/05, 78b/12,
 79b/06, 79b/07, 80a/09, 80b/05, 80b/15, 81a/01, 81a/07, 81a/09, 81a/09,
 81a/14, 81a/15, 81b/01, 81b/07, 81b/08, 81b/08, 81b/09, 82a/15, 82a/15,
 82b/04, 82b/04, 82b/04, 82b/05, 82b/05, 82b/06, 83a/14, 83a/14, 83b/09,
 84a/08, 84a/14, 84b/10, 84b/10, 84b/12, 84b/14, 84b/15, 84b/15, 84b/15,
 85a/04, 85a/04, 85a/12, 85a/13, 85a/13, 85a/15, 85b/01, 85b/01, 85b/02,
 85b/03, 85b/03, 85b/13, 85b/14, 85b/15, 86a/01, 86a/02, 86a/05, 86a/11,
 86b/02, 86b/13, 87a/03, 88a/09, 88a/11, 88b/02, 88b/09, 88b/10, 88b/11,
 89a/06, 89a/15, 90a/03, 90b/07, 90b/10, 91a/02, 91a/03, 91a/03, 91a/07,
 91a/08, 91b/02, 91b/07, 91b/08, 91b/08, 91b/12, 92a/09

[=517]

Vec ↔ 'Āmıķ bin Vec.

v. 62a/09

[=1]

vech < Ar. *vech*. Şekil, tarz: 63a/14.

v.+le 56a/05, 63a/14

[=2]

vedā' < Ar. *vedā'*. ~ **it-** Vedalaşmak: 18a/01.

v. 18a/01, 86a/09

[=2]

vedā'laş- < Ar. *vedā'* + T. *la* + T. *ş*. Ayrılmak, vedalaşmak: 13a/02.

v.-up 13a/02, 35b/14

[=2]

vekillik < Ar. *vekil*. + T. *lik*. ~ **-lik al-** Vekâlet almak, yetki almak.

v.+in+(vekilligin) 91a/13

[=1]

velâkin < Ar. *velâkin*. Ama, fakat.

v. 36b/05

[=1]

velâyet < Ar. *velâyet*. Velilik, ermişlik: 20a/06; **şâhib-i** ~ → **şâhib**.

v. 20a/06, 20a/09, 51b/03, 92a/03

v.+i 86a/12

[=5]

velî < Ar. *veliy*. Veli, ermiş: 37b/11.

v. 37b/11, 38a/01

v.+ler 20b/05, 27b/11, 49b/02

[=5]

velîme < Ar. *velîme*. Düğün yemeği: 3b/01.

v.+si 3b/01

v.+sine 2b/11

v.+ye 3b/06

[=3]

veliyullah < Ar. *veliy* + Ar. *allah*. Allah dostu, ermiş: 23b/03.

v. 3b/09, 23b/03, 56b/06

[=3]

vesâ'ir < Ar. *ve* + Ar. *sâ'ire*. Başka, diğer:4a/13.

v. 4a/13, 8b/12

[=2]

veya < Ar. *ve* + Far. *yā*. Ve.

v. 62a/07

[=1]

vezîr < Ar. *vezîr*. Vezir: 39b/09.

v. 39b/09, 39b/09, 39b/10, 61a/15, 61b/01, 79a/06, 86a/02

v.+ler 39b/05, 40a/09, 64a/13, 67a/05
 v.+leri 61b/04, 64b/02, 76a/07, 80b/01
 v.+lerine 64b/01, 76a/06, 78a/06
 v.+üm 65a/01, 71a/07

[=20]

vezîrlik < Ar. *vezîr* + T. *lik*. Vezirlik.

v. 65a/02

[=1]

vilâyet < Ar. *vilâyet*. Şehir, il: 30a/08.

v. 30a/08, 40b/10, 42b/03, 44b/07, 48b/13, 62a/11
 v.+de 42b/03, 44b/07, 53b/07, 62a/12
 v.+den 42a/11, 48b/12, 62a/05
 v.+dür 48b/14
 v.+e 16a/06, 24a/09, 31a/07, 42b/08, 43b/11, 46b/05, 46b/09, 48b/05, 49a/05
 v.+i 41a/13, 53b/04, 61a/01, 64b/13, 64b/14
 v.+idür 49a/04
 v.+inden 42b/01, 44b/04
 v.+lerde 25b/02, 71b/09
 v.+üm 49a/04
 v.+üme 42b/06, 62a/14
 v.+ümüze 34b/01, 41a/12
 v.+üñ 41a/10

[=39]

vir- 1. Vermek: 88b/09; 2. Devretmek: 1b/08; 3. Tezlik: 82a/10; **ad** ~ → **ad**;
amān ~ → **amān**; **arḳa arḳaya** ~ → **arḳa**; **baḫşîş** ~ → **baḫşîş**; **cevāb** ~ →
cevāb; **cilā** ~ → **cilā**; **destūr** ~ → **destūr**; **fırşat** ~ → **fırşat**; **göñül** ~ →
göñül; **ḫaber** ~ → **ḫaber**; **ḳarār** ~ → **ḳarār**; **selām** ~ → **selām**; **şu'le** ~ →
şu'le.

v. 5a/08, 17a/12, 19b/01, 24a/09, 26a/04, 29b/14, 31a/09, 34b/09, 42a/08,
 47a/13, 48b/13, 49a/08, 75a/12

v.-di 1b/08, 2a/04, 3b/07, 7a/10, 8a/06, 10b/01, 12b/07, 14a/14, 17a/11, 17b/02,
 18a/02, 23a/14, 24a/11, 27b/09, 28b/15, 29a/10, 46b/04, 48b/10, 49b/07,
 49b/10, 49b/14, 52a/03, 56b/01, 56b/11, 63b/15, 69b/04, 70b/04, 75a/15,
 76a/02, 88b/09, 89b/01, 91b/09

v.-diler 3a/01, 10b/10, 11a/07, 38b/09, 60a/02, 63a/07, 63a/11, 75b/15, 75b/15,
 78b/01, 86b/13, 90a/07
 v.-düm 9b/06, 37b/12, 49b/12
 v.-dün 21a/12, 61a/01, 61a/03
 v.-e 6a/10, 53b/15, 84a/03
 v.-ecek 9a/09, 24a/13, 25a/13
 v.-eler 8b/11, 8b/13
 v.-elim 19b/02
 v.-elüm 42a/13, 62b/14
 v.-elümmi 50a/15
 v.-em 5a/03, 5a/13, 5b/07, 5b/08, 9a/04, 25a/11, 35a/08
 v.-emezlerdi 76a/04
 v.-en 36b/08, 82b/01
 v.-esin 11b/07, 25a/03
 v.-eyüm 5a/07, 25b/05, 31b/13, 32a/07, 65a/07, 72a/03
 v.-icek 67a/04
 v.-in 23a/04, 42b/13, 60a/01
 v.-iñ 41a/09, 63a/06
 v.-ir 82a/10
 v.-irdi 83a/06
 v.-irse 13b/12
 v.-medi 19b/07
 v.-medüm 19b/12
 v.-mege 19b/09
 v.-mek 9a/04, 9a/08
 v.-meyüp 84b/04
 v.-mezem 68a/11
 v.-mişdür 60b/06
 v.-se 53b/02
 v.-sün 40b/10
 v.-üp 2b/01, 2b/08, 21a/01, 79b/12, 80a/04
 v.-ür 36b/07
 v.-ürsen 65a/03
 [=119]

viril- Verilmek, sunulmak.

v.-ür 4b/01

[=1]

vişāl < Ar. *vişāl*. ~ -e **iriş-** Kavuşmak.

v.+e 24a/01

[=1]

vuşül < Ar. *vuşül*. ~ -e **çal-** Sallamak.

v.+e 71b/05

[=1]

yā < Ar. *yā*. Ey, ya: 4b/04; ~ **Allah**: Nida, nara sesi: 70a/02.

y. 2a/06, 2a/09, 2a/10, 2a/12, 2a/13, 2b/09, 3a/02, 3a/15, 3b/04, 3b/08, 3b/09, 3b/15, 4a/08, 4a/10, 4b/04, 4b/10, 5a/05, 5a/09, 5a/10, 5a/10, 5a/11, 5a/15, 5b/12, 6b/04, 7a/08, 7a/14, 7b/11, 7b/14, 8b/04, 8b/06, 8b/08, 9a/01, 9a/06, 9a/11, 9b/15, 10a/06, 10a/11, 10b/03, 10b/04, 10b/05, 10b/05, 10b/13, 11b/02, 11b/02, 11b/06, 11b/14, 12a/02, 12a/04, 12a/13, 12b/05, 12b/11, 14a/09, 15a/02, 15a/04, 15a/12, 15a/14, 15b/01, 15b/03, 15b/11, 16a/02, 16a/08, 16a/11, 16b/03, 16b/11, 17a/04, 17a/13, 17b/04, 17b/07, 17b/09, 19a/15, 19b/04, 19b/10, 19b/13, 19b/14, 20a/04, 20a/08, 20b/02, 21a/11, 21b/02, 21b/03, 21b/04, 21b/06, 21b/14, 22a/11, 22b/03, 23a/02, 23a/03, 23a/04, 23a/05, 23a/08, 23b/03, 23b/04, 23b/07, 24a/02, 24b/15, 25a/04, 25a/07, 25a/14, 25b/01, 25b/02, 25b/04, 25b/15, 26a/07, 26a/09, 26b/03, 27a/15, 27b/11, 27b/14, 28a/01, 28a/05, 28b/03, 28b/08, 28b/10, 29b/03, 30a/07, 30a/11, 31a/12, 32a/06, 33a/07, 33a/12, 33a/15, 33b/01, 33b/03, 33b/07, 33b/12, 33b/13, 34b/01, 34b/06, 34b/10, 35a/02, 35a/05, 35a/06, 35a/11, 35a/15, 35b/08, 35b/10, 36a/13, 37a/13, 37b/07, 37b/11, 37b/11, 37b/13, 40b/08, 41a/12, 41b/06, 42a/06, 42a/07, 42a/11, 43a/01, 43b/02, 43b/03, 43b/04, 46b/05, 46b/13, 46b/15, 47a/03, 47a/12, 47b/15, 48b/11, 48b/13, 49a/01, 49a/03, 49a/11, 50a/01, 50a/04, 50b/03, 51a/02, 51a/15, 51b/02, 51b/10, 52b/05, 53b/09, 53b/11, 54a/05, 54a/07, 54b/12, 54b/14, 55a/06, 55a/11, 55b/13, 56b/02, 56b/04, 56b/05, 56b/06, 56b/10, 57a/08, 57a/09, 57b/03, 57b/11, 59a/12, 61b/15, 62a/05, 62a/06, 62a/08, 62a/08, 62b/13, 63a/14, 63b/08, 64b/15, 65a/05, 65a/12, 65b/10, 65b/11, 65b/13, 65b/14, 66b/01, 67a/11, 67b/01, 68b/11, 70a/02, 71a/03, 72b/07, 73a/12, 73b/11, 73b/15, 74a/01, 75a/12, 76b/15, 77a/10, 77b/01, 77b/12, 78a/12,

82b/10, 82b/13, 83a/01, 83b/07, 83b/12, 83b/13, 84a/01, 84a/04, 84a/07,
85a/07, 85a/10, 86a/05, 86b/09, 87a/09, 87b/12, 88a/08, 88a/10, 88a/15,
88b/07, 89a/01, 89a/03, 89b/01, 89b/02, 89b/07, 90b/03

[=247]

yabān < Far. *yābān*. 1. Issız yer: 89a/05; 2. Uzak: 68b/14.

y.+a 10a/08, 18a/11, 68b/14, 77b/02, 87b/07

y.+larda 89a/05

[=6]

yağrınlı Sırtı olan, sırtlı.

y. 66a/06

[=1]

yağrınlu → **yağrınlı**.

y. 16b/06

[=1]

yağşı İyi: 42b/02.

y. 42b/02, 62a/11

[=2]

yāhūd < Far. *yāhūd*. Yahut, veya: 67a/06.

y. 6a/08, 6a/09, 67a/06, 81a/11

[=4]

yakın Yakın: 25a/14; ~ **gel-** Yaklaşmak: 10a/15; ~ **var-** Yaklaşmak: 31b/01.

y. 10a/15, 14a/04, 19a/10, 25a/14, 27b/09, 29a/05, 31a/03, 31a/05, 31a/14,
31b/01, 38b/14, 39a/10, 40b/03, 43a/05, 43b/13, 48b/02, 58a/07, 59b/12,
76a/01, 89a/08, 90a/10, 90b/13

y.+ındadır 29b/11

[=23]

yāķut < Ar. *yāķūt*. Yakuttan yapılmış.

y.+dan 52b/13

[=1]

yalan Yalan: 66b/08; ~ **çıkār-** Yalancı çıkarmak: 66a/13.

y. 66a/13, 66b/08

[=2]

yalancı Yalancı.

y. 66a/12

[=1]

yalın ~ **ķılıç** Kınından çekilmiş kılıç: 75a/10; ~ **ķılınç** → **yalın**.

y. 51b/06, 75a/10

[=2]

yalñuz Yalnız, tek, sadece: 15a/03.

y. 15a/03, 30a/13, 33a/03, 33b/07, 48b/14, 76a/04, 78a/02, 89b/11

y.+ca 35a/14

[=9]

yalvar- Yalvarmak: 66b/05.

y.-dı 66b/05

y.-dukca 66b/05

y.-up 60b/15

[=3]

yaman Kötü.

y. 66b/14

[=1]

yan Yan: 1b/09; **ķulağı benden** ~ **ol-** → **ķulaķ**; ~ **-ınca** Beraberinde: 68a/02.

y. 55a/05

y.+a 55a/05, 68a/03

y.+ı 55a/03, 55a/03, 55a/05

y.+ın 19a/05, 75a/02

y.+ına 1b/09, 2a/03, 2b/07, 3a/01, 3a/15, 11a/06, 13b/10, 16a/05, 19a/03,

19a/06, 21b/12, 31a/08, 31a/14, 31b/02, 31b/03, 31b/04, 31b/15, 32b/12,

33a/07, 38a/10, 38a/12, 46b/03, 50b/03, 52a/06, 55a/06, 57b/11, 59a/10,

59a/12, 62b/11, 75a/07, 75b/03, 84b/11, 89b/14

y.+ınca 23a/10, 68a/02, 86a/13, 89a/10

y.+ında 1b/09, 10a/10, 15b/12, 18b/14, 20b/14, 20b/15, 27a/04, 48a/13, 50a/09,

52a/01, 56a/10, 57a/04, 67a/14, 85a/08

y.+ından 32a/09

y.+uma 31a/12, 31b/04, 31b/13, 50b/01

[=64]

yan- Parlamak, ışıldamak.

y.-ar 59b/01

[=1]

yanaş- Yetişmek, ulaşmak.

y.-asın 20b/06

[=1]

yandur- Yakmak: 6a/13.

y.-dı 6a/13

y.-dum 9a/14

[=2]

yanıl- Şaşırmak.

y.-dukmı 28b/09

[=1]

ya'nī < Ar. *ya 'nī*. Yani, kısaltması: 9a/12.

y. 9a/12, 24a/12, 58a/10, 58b/15, 79b/05, 81b/15

[=6]

yañ ↔ yan.

y.+a 12b/15, 17b/01, 35a/15, 38a/01, 46a/01, 48b/02, 73a/15, 75a/08, 76a/15,

81b/11, 83b/11

[=11]

yap- 1. Yapmak, inşa etmek: 52a/14; 2. Kapatmak, örtmek: 75a/01.

y.-maga 75a/01

y.-mışlar 52a/14

[=2]

yapdır- → **yapdur-**

y.-a 85a/02

[=1]

yapdur- Yaptırmak, inşa ettirmek: 53a/07.

y.-dum 53a/07

y.-miş 37a/08, 43b/12

y.-mışdur 58b/05

[=4]

yapıl- İnşa edilmek, yapılmak.

y.-miş 43a/11

[=1]

yapış- Sıkıca kavramak, eline almak: 68b/07.

y.-a 22a/04

y.-dı 7a/07, 68b/07, 77a/14, 87b/13

[=5]

yapraq Yaprak: 16b/02.

y.+1+(yapragı) 16b/02, 70b/14, 72a/07, 72b/01, 78b/05

[=5]

yar+(1) Tükürük.

y.+ından 23a/13

[=1]

yār+(2) < Far. *yār*. Dost: 23a/11.

y. 37b/12

y.+++ 38a/14

y.+i 23a/11

[=3]

yar- Dağıtmak, yarmak.

y.-up 75a/03

[=1]

yaraq 1. Hazırlık: 24a/14; 2. Ok, kılıç, süngü gibi silahlar: 32b/04.

y.+ın+(yaragın) 24a/14, 24b/03, 35b/03

y.+la+(yaragla) 71a/05

y.+larla 32b/04

[=5]

yaralı Yaralı.

y. 80b/04

[=1]

yārān < Far. *yār* + Far. *ān*. Dostlar: 38b/06; ~-ı **şafā** Gönül dostları: 86b/02.

y. 38b/06, 74b/02, 78a/01

y.+++ 86b/02

y.+larına 79b/04

[=5]

yaraş- Yakışmak.

y.-ur 82b/09

[=1]

yarat- Yaratmak: 52b/10.

y.-an+(yaradan) 82a/15, 84a/14

y.-dı 52b/10, 82b/07

y.-madı 14b/15

y.-up+(yaradup) 33b/05

[=6]

yaratılmış Yaratılmış, canlı.

y.+laruñ+(yaradılmışlaruñ) 61a/04

[=1]

yardımcı Yardımcı.

y. 76a/04

[=1]

yāren < Far. *yār* + Far. *ān*. → **yārān**.

y.+ler 8a/12, 41a/08, 41a/10, 41b/03, 42a/08, 75b/04, 75b/08, 76a/12, 81a/09

y.+lerine 7b/07

y.+lerüm 70b/08

[=11]

yarı Yarı: 36a/03.

y.+sı 36a/03, 36a/04

[=2]

yarın Yarın.

y. 5b/02

[=1]

yarlıқа- Bağışlamak.

y.-dum+(yarlıgadum) 61b/08

[=1]

yasdıқ baş ~ -a düş- → **baş**.

y.+a+(yasdığa) 53a/10

[=1]

yassı Yassı: 16b/06.

y. 16b/06, 66a/06

[=2]

yaş+(1) göz ~ -ı → **göz**.

y. 4a/03, 9b/08, 47b/12, 73b/14, 74b/06

y.+ıla 9b/13

y.+ın 7b/06, 38a/11

[=8]

yaş+(2) Yaş: 83b/06.

y. 14b/11

y.+ında 79a/06, 83b/06

y.+ındayum 28a/02

[=4]

yaşa- Yaşamak: 16b/15.

y.-miş 16b/15

y.-mişdur 14b/11

[=2]

yat- Yatmak: 5b/11.

y. 5b/12

y.-dı 5b/11, 9a/11, 13b/11, 18a/06, 19a/02, 46a/11, 70a/05, 87b/15

y.-dılar 70a/04

y.-ır 71a/01

y.-makdan 82b/04

y.-ur 14a/06, 18a/10

y.-urken 23a/08

[=15]

yatsu Yatsı vakti: 89b/04.

y. 5b/10, 89b/04

[=2]

yavuz 1. Fena, kötü: 29a/13; 2. Güçlü: 29b/14; 3. Tam donanımlı: 40a/08.

y. 29a/13, 29b/14, 40a/08

[=3]

yayan ~ ol- Yürümek.

y. 40b/07

[=1]

yaylu Kaşlı.

y. 16b/06

[=1]

yaz- Yazmak: 65a/05.

y.-dı 64b/07, 65a/05

y.-miş 54a/04, 54a/06

y.-mışlar 52b/08

y.-mışlardur 54a/15

[=6]

yazı Yazı.

y. 52b/08

[=1]

yazu Ova: 49b/09.

y.+da 49b/09

y.+ları 24b/06

[=2]

yeğın Hızlı.

y. 43a/09

[=1]

yel Yel: 6a/03.

y. 6a/03, 8a/07, 10a/05, 12b/04, 18a/08, 23b/11, 40a/07, 67b/15, 72b/13,

73a/07, 74a/11

[=11]

yemîn < Ar. *yemîn*. Yemin, ant.

y. 19b/14

[=1]

Yemliḡa Yemliha, kişi adı.

y. 79a/05

[=1]

yeñi Yeni.

y. 64b/09

[=1]

yet- Yetmek, yeterli olmak: 34b/14; **istiḡbāl** ~ → **istiḡbāl**.

y.-diler 40b/08

y.-er 34b/14

y.-ermi 54b/15

[=3]

yetiş- 1. Yetişmek, ulaşmak: 65b/04; 2. Karşılaşmak: 27b/06; 3. Olmak: 59a/09;

va'desi ~ → **va'de**.

y. 21b/04

y.-di 27b/06, 59a/09, 74a/07, 81b/14
 y.-diler 29a/03, 30b/08, 73b/01, 75a/06, 75a/10
 y.-dük 42a/02
 y.-düm 28a/13, 42b/12
 y.-em 73a/04
 y.-üp 26b/15, 65b/04
 y.-ürem 21b/06
 [=17]

yevm < Ar. *yevm.* ~ **-i kıyāmet** Kıyamet günü.

y.++i 5b/02
 [=1]

Yezdān < Far. *yezdān.* **şükr-i ~ eyle-** → **şükür**; **şükr-i ~ kııl-** → **şükür.**

y. 18b/12, 19a/08, 37b/15, 47a/10
 [=4]

yığ- Yığmak: 52b/03.

y.-ma 19a/07
 y.-mışlar 52b/03
 [=2]

yıgıl- Yıgılmak: 59a/06.

y.-dı 32a/12, 78b/12
 y.-mış 24b/05, 26a/15, 59a/06
 [=5]

yık- Yıkmak, yere yatırmak: 11a/04.

y.-dılar 11a/04
 y.-dum 65b/04
 [=2]

yıkıl- Yıkılmak: 77b/15.

y.-dı 39a/12, 70a/05, 70a/10, 77a/02, 77b/15
 [=5]

yıl Yıl: 11a/05.

y. 11a/05, 11a/05, 15a/03, 33b/06
 y.+dır 29b/02
 y.+dur 11a/11
 [=6]

yıldırım Yıldırım: 12b/02.

y. 12b/02, 40a/14, 40b/03

[=3]

yıllık Bir yıllık süre.

y. 25b/15

[=1]

yıraq Uzak, ırak.

y. 3a/03

[=1]

yırtıcı Yırtıcı.

y. 60a/10

[=1]

yi- 1. Yemek: 17a/07; 2. Öldürmek: 66b/11; **đarb** ~ → **đarb**; **ğam** ~ → **ğam**;

herze ~ → **herze**.

y.-di 18a/05, 27b/05, 27b/05, 39a/15, 43a/11, 47a/10, 49a/15, 58a/05, 58a/12,
60b/09, 61b/08, 70a/08, 70a/14, 72a/09, 72a/09, 72a/10, 75b/12, 76a/11,
76a/12, 83a/07

y.-digi 17a/08

y.-digümüz 17b/13

y.-diler 2b/03, 74a/08, 88b/10

y.-dügin 18a/02

y.-dük 17b/13

y.-me 5a/06, 9b/15, 11b/03, 11b/14

y.-medi 72a/10

y.-medim 75b/09

y.-mege 17b/15, 31b/09, 76b/11, 77b/08, 82b/14, 90a/02

y.-r 66b/11

y.-rem 42b/07, 44b/09, 62a/15

y.-rse 17a/07

y.-yesiz 17b/05

y.-yüp 24b/02, 44a/05, 45a/03, 45b/03, 55b/02, 63a/12, 76a/12

[=52]

yidi Yedi: 27b/05.

y. 27b/05, 27b/05, 39a/15, 43a/11, 43a/11, 58a/05, 58a/12, 60b/09, 70a/08;
70a/14; 72a/09, 72a/09, 72a/10, 76a/11, 76a/12.

[=15]

yigirmi Yirmi: 6a/04.

y. 6a/04, 25b/09, 29b/10, 36b/06, 36b/09, 43a/13, 71b/11, 72a/06, 75b/09,
78a/02, 78a/09, 81b/03, 83a/12

[=13]

yigit Yiğit: 21b/06.

y. 10a/15, 11b/02, 11b/06, 12a/02, 20b/12, 21a/08, 21a/11, 21a/12, 21b/06,
21b/10, 22a/11, 35a/02, 40b/09, 44b/01, 48b/03, 48b/13, 49a/03, 52a/03,
61b/15, 62a/05, 65b/10, 65b/13, 66b/02, 67b/01, 74a/01, 89a/03

y.+e+(yigide) 21a/04, 21a/14, 63a/06

y.+i+(yigidi) 21a/02, 45a/04, 50a/14, 50b/01, 60a/01, 66b/04

y.+in+(yigidin) 89b/01

y.+üñ+(yigidüñ) 21b/14

[=37]

yim Yem.

y. 75b/15

[=1]

yimiş Meyve.

y.+ler 51a/07

[=1]

yin- Yenilmek.

y.-di 24a/06

[=1]

yine Yine, tekrar: 4b/14.

y. 4b/14, 5a/04, 5b/10, 9a/10, 11a/11, 11b/15, 16a/01, 19b/04, 19b/07, 19b/13,
24a/07, 24b/03, 25a/06, 26a/12, 26b/14, 31a/14, 35a/04, 35a/15, 35b/13,
36a/12, 38a/14, 42a/06, 46a/13, 47b/09, 50a/12, 51a/04, 52b/10, 53b/08,
54a/11, 56b/09, 57b/04, 61b/04, 62a/14, 62b/01, 63a/09, 69a/06, 78a/05,
82b/08, 83b/15, 84a/03, 84a/06, 86a/14, 86b/03

[=43]

yir 1. Yer, arz: 84a/14; 2. Yer, memleket: 44a/12; **nā-ḥaqq** ~ -e → **nā ḥaqq**; ~ -
ine gel- Gerçekleşmek: 84b/06; ~ -**ine getir**- Gereğini yapmak: 34b/03.

y. 2a/04, 6a/04, 44a/12, 50b/02, 52a/05, 53b/13, 61b/09, 61b/10

y.+de 38b/11, 58a/05, 59b/06, 60b/09, 68a/05, 69a/05

y.+den 54b/06, 54b/11

y.+denmi 21b/02

y.+e 13a/04, 14a/07, 22b/01, 44a/09, 47a/15, 48a/02, 51a/09, 51a/10, 54b/02,

59a/08, 59a/09, 62b/05, 63b/07, 68a/08, 69a/04, 69a/05, 71a/05, 71b/07,

72a/07, 74a/08, 76a/11, 78b/03, 80a/10, 82a/07, 87b/14, 89b/15

y.+i 6b/13, 36a/13

y.+in 70a/14

y.+inde 6a/14, 9a/15, 13b/02, 48a/11, 59a/15, 67b/04, 68a/12, 69a/11, 69a/11,

78b/11, 80a/01, 81a/13, 92a/02

y.+inden 7b/11, 8a/02, 22a/05, 22b/06, 37a/01, 48b/08, 67a/13, 75b/13

y.+ine 6b/12, 9b/08, 21b/12, 34b/03, 63b/12, 67b/15, 76a/14, 80a/11, 84b/06

y.+ler 32b/08, 39a/11, 70a/10

y.+lerde 11a/12, 25a/15

y.+leri 33b/04, 82a/15, 84a/14

y.+lerine 41a/04

[=85]

yırlü Yerli, yeri olan: 6b/12.

y. 6b/12, 92a/02

[=2]

yitmiş Yetmiş: 29a/14.

y. 29a/14, 32b/09, 50b/11, 59b/03, 60b/02, 71b/06, 78b/07, 83a/04

[=8]

yitür- Yitirmek: 49a/07.

y.-dük 49a/07, 73b/12

[=2]

yoğ ↔ yok.

y.+dı 37a/01, 37a/06

y.+mış 62b/02

[=3]

yoğun Kalın.

y. 16b/06

[=1]

yohsa Yoksa, aksi takdirde: 70b/02.

y. 10a/12, 10b/14, 17b/08, 21b/02, 21b/15, 22a/12, 28b/09, 32a/06, 45a/05,
50a/14, 53b/07, 54b/15, 57b/12, 64b/01, 66b/14, 67a/07, 70b/02, 87a/05,
89a/04

[=19]

yok Yok: 8b/12; ~ **-dan var eyle-** Yaratmak: 56b/08; ~ **eyle-** Yok etmek: 56b/09;

~ **ol-** Yok olmak, sona ermek: 52b/10.

y. 18a/11, 31a/09, 52b/10, 56b/09, 61a/08, 67a/02, 77b/06, 82b/08, 87a/13,
88a/12

y.+dan 56b/08

y.+dur 4a/06, 6a/15, 6b/02, 8b/12, 9a/15, 9b/03, 14a/03, 16a/12, 20b/14,
20b/15, 25b/03, 25b/08, 25b/13, 26a/02, 26b/04, 31b/06, 33a/10, 34b/07,
36a/03, 37a/14, 41b/01, 42b/03, 44b/07, 56b/12, 58a/04, 62a/10, 62a/11,
62b/11, 65b/12, 73b/08, 75a/06, 76b/11, 77b/09, 80b/04, 82a/02, 82b/06,
82b/15

y.+mıdur 81a/02

[=49]

yol Yol: 27b/05; ~ **-a revān ol-** Yola koyulmak, yola çıkmak: 18a/09; ~ **-a revāne**

ol- Yola koyulmak, yola çıkmak: 24b/03; ~ **da kal-** Gideceği yere gidememek: 26b/15; ~ **-ı düş-** Denk gelmek, geçerken uğramak: 12b/12; ~ **-ı gözle-** Gelmesini istemek: 86b/06; ~ **-uña** Uğruna, için: 88b/04.

y. 12b/11, 26b/02, 26b/03, 27b/05, 28b/08, 28b/10, 28b/13, 36a/01, 36b/06,
36b/09, 38a/04, 38a/13, 38b/02, 38b/02, 38b/06, 38b/11, 38b/12, 39a/15,
42b/11, 45b/06, 47a/15, 62b/07, 65a/15, 88b/14

y.+a 6a/03, 6a/12, 8a/08, 10a/07, 13a/08, 13a/10, 14a/11, 18a/09, 24b/03,
28a/12, 28b/06, 28b/08, 28b/13, 38b/08, 41a/02, 41a/07, 43a/13, 44b/02,
45b/13, 47a/14, 48a/01, 50b/06, 65a/14, 72b/10, 72b/13, 72b/14, 73a/07,
74a/11, 86a/04, 86a/10, 88b/11, 90a/10

y.+da 25b/10, 26b/15, 27b/06, 44b/02, 44b/12, 49b/09, 86b/02

y.+dan 26b/05, 26b/13, 27a/02, 28b/05, 29a/08, 30b/04, 38b/07, 50a/06, 62b/08

y.+dur 12b/14, 20a/12, 25b/09, 25b/15, 26b/04, 27a/03, 28b/09, 35b/09

y.+ı 10a/08, 12b/07, 18a/11, 28b/07, 28b/09, 35b/07, 38a/13, 38b/08, 47a/13

y.+ın 26a/10

y.+ına 16a/03, 45a/05

y.+lara 24a/08

y.+ları 50a/08, 86b/06

y.+larına 54b/04

y.+um 12b/12

y.+uñ 28b/12

y.+uña 88b/04

[=99]

yolcu Yolcu: 88a/11.

y. 88a/11

y.+dur 87a/04

[=2]

yoldaş Yoldaş: 30a/13; ~ **ol-** Yol arkadaşı olmak: 30b/03.

y. 30b/03, 35a/14

y.+ı 30a/13

y.+lar 44b/04

y.+larum 42a/15

[=5]

yon- Yontmak.

y.-ma 56a/03

[=1]

yön Yön: 52a/15.

y.+lerin 52a/15, 73a/15

[=2]

yönel- Yönelmek.

y.-di 28a/12

[=1]

yuğarı ↔ **yuğaru.**

y. 55b/15

[=1]

yuğaru Yukarı: 60a/14.

y. 40a/04

y.+da 54b/07, 56a/08, 60b/10

y.+ya 60a/14, 60b/04

[=6]

yulaf < Ar. *'alef*. Yulaf.

y. 59a/06

[=1]

yumurta Yumurta.

y.+sı 77b/14

[=1]

yut- Yutmak.

y.-ar+(yudar) 37a/04

[=1]

yüce 1. Yüce, yüksek: 13a/14; 2. Büyük: 52b/07.

y. 13a/14, 24b/05, 36a/01, 52b/07

[=4]

yük Yük.

y.+i 85b/13

[=1]

yüklen- Yüklenmek.

y.-di 88b/12

[=1]

yüket- Yüketmek.

y.-diler 86a/04

[=1]

yüksek Yüksek.

y. 56a/02

[=1]

yükseklük Yükseklik: 58b/08.

y.+i+(yüksekligi) 58b/08, 59b/02, 60b/02, 60b/11

y.+ine+(yüksekligine) 60a/08

[=5]

yükün- Saygıyla eğilmek.

y.-di 66a/10

[=1]

yün Yün.

y.+dür 19a/05

[=1]

yürek ~ -i ağzına gel- Birdenbire çok korkmak: 61b/13; ~ **-in tağla-** Çok acı duymak: 47a/02.

y.+i+(yüregi) 61b/13

y.+in+(yüregin) 47a/02

[=2]

yüri- → **yürü-**

y. 17b/11, 28a/15, 29b/12

y.-di 27b/05, 36a/01, 61a/14

y.-diler 32b/04

[=7]

yürü- 1. Yürümek: 21b/13; 2. Hücum etmek, saldırmak: 71a/05.

y. 15b/04, 31a/01

y.-di 21b/12, 21b/13, 45b/06, 47a/15, 52b/06, 54a/12, 62a/02, 68a/12, 81b/06, 87b/11

y.-diler 30b/01, 51b/04, 52b/02, 55a/02, 60a/14, 68a/03, 71a/05, 71a/11, 78a/11, 79b/10, 79b/12, 79b/14, 81b/09, 88b/14, 89a/08

y.-dük 65a/15

y.-düm 62b/08

y.-megi 35a/14, 35b/02

y.-rem 42b/11

y.-rler 29a/02

y.-yelüm 78a/07

y.-yüñ 80b/05

[=35]

yürük ~ at Hızlı koşan at, kaçağan at.

y. 30a/03

[=1]

yüz+(1) 1.Yüz, çehre: 85a/15; 2. Üzeri, üst: 43a/05; **ayağı toprağına ~ sür-** →

ayağ; **dergāha ~ ur-** → **dergāh;** ~ **çevir-** İlgisiz kalmak, ilgilenmemek:

57a/09; ~ **dut-** Başlamak: 9b/07; ~ **-i suyu** Hürmetine, için: 33b/05; ~ **-ü**

koynu Yüzükoyun, yüz üstü: 16b/09.

y. 9b/07, 40b/12, 43b/07

y.+e 72a/04

y.+i 20b/14, 33b/05, 43a/05, 70a/04

y.+in 37b/04, 38a/06, 45b/12, 47b/12, 57a/09, 58a/06, 90b/07

y.+inde 48b/08, 53b/13

y.+inden 38a/10

y.+ine 16b/10, 45b/13, 51a/04, 70a/05, 85a/15

y.+inüñ 4a/03

y.+ler 26a/07

y.+lerinüñ 6b/08

y.+ü 16b/09

y.+üm 46b/14, 57a/11

y.+üñ 57a/10

[=30]

yüz+(2) Yüz sayısı: 78a/02.

y. 8a/05, 11a/04, 13b/04, 13b/08, 15a/02, 27a/15, 28a/02, 29a/12, 29a/13,
30a/14, 30b/02, 30b/13, 31b/11, 32b/01, 32b/03, 32b/09, 36a/10, 37a/03,
39b/10, 40a/08, 40a/12, 43a/06, 43b/10, 50b/11, 55a/05, 58b/12, 58b/15,
59a/02, 60a/07, 61a/15, 61b/01, 64a/08, 64b/05, 68a/02, 68b/07, 70a/08,
71a/13, 71b/12, 72a/06, 76b/03, 78a/02, 78a/09, 78b/08, 79a/04, 79a/05,
80a/11, 80a/13, 80b/13, 83b/06, 85b/12, 86a/11, 87a/02, 87a/07, 87b/01,
88b/09, 88b/09, 90a/05, 91b/07

[=58]

yüzli ↔ yüzlü.

y. 57a/04

[=1]

yüzlü Yüzlü, çehreli.

y. 56a/12

[=1]

yüzsüz Utanmazca.

y. 67a/06

[=1]

zabı < Ar. *zabt*. ~ **it**- Sahiplenmek.

z. 54a/14

[=1]

zafer < Ar. *zafer*. ~ **bul**- Yenmek, üstün gelmek.

z. 79a/09

[=1]

za'ferān < Ar. *za'ferān*. Safran çiçeği.

z.+lar 51a/07

[=1]

zāhir < Ar. *zāhir*. ~ **ol**- Ortaya çıkmak: 64b/08.

z. 14b/07, 29b/04, 64b/08

[=3]

Zāhiye < Ar. *zāhiye*. Zahiye, kişi adı: 86b/04.

z. 86b/04, 86b/05, 86b/09, 88b/05

z.+yi 88b/02

[=5]

Zāhiyye ↔ **Zāhiye**.

z.+yi 88b/05, 88b/13

[=2]

zaḥm < Far. *zaḥm*. Yara: 75b/13.

z.+ı 75b/13

z.+ından 83a/09

[=2]

zaḥmet < Ar. *zaḥmet*. ~ **çek**- Sıkıntı çekmek: 24b/04.

z. 24b/04, 35a/09

z.+ler 47a/15, 65b/01

[=4]

zaḥmlı < Far. *zaḥm* + T. *lı*. Yaralı.

z.+dur 80b/05

[=1]

za'if < Ar. *za'if*. 1. Zayıf: 67a/15; 2. Güçsüz: 6a/06.

z. 6a/06

z.+ce 67a/15

[=2]

zā'il < Ar. *zā'il*. **'aklı** ~ **ol**- → **'aklı**.

z. 15b/15

[=1]

zālim < Ar. *zālim*. Zalim: 10a/12.

z. 56b/07

z.+üñ 10a/12

[=2]

zamān < Ar. *zemān*. Zaman, vakit: 1b/10; **āḫir** ~ → **āḫir**; **zemīn ü** ~ → **zemīn**.

z. 1b/10, 9b/14, 32b/08, 53a/09, 53b/03, 53b/12, 54a/01, 54a/12, 57a/06,
65b/02, 66a/04, 70a/03, 70a/05, 70a/06, 70a/12, 74a/08, 74b/08, 74b/09,
81a/15, 81a/15, 83a/02, 87b/14, 91a/11

z.+da 4b/15

z.+dan 46b/15

z.+dur 28a/03

z.+ına 60a/14

[=27]

Zamāne < Ar. *zemāne*. Zamane, kişi adı: 91a/14.

z. 85a/05, 91a/14, 91b/01

[=3]

zāmīn < Ar. *zāmīn*. ~ **ol**- Kefil olmak: 7b/08.

z. 7b/08, 7b/15, 12a/08

[=3]

zann < Ar. *zann*. ~ **it**- Sanmak.

z. 82a/01

[=1]

zār < Far. *zār*. ~ ~ Hüngür hüngür, inleye inleye: 6b/02; **āh u** ~ **it**- → **āh**.

z. 6b/02, 6b/02, 11a/12, 11a/14, 11a/14, 47b/04, 47b/04

z.+umdan 9b/04

[=8]

zarar < Ar. *zarar*. ~ **-ı toḫun**- Zararı dokunmak.

z.+ı 64a/12

[=1]

zārī < Far. *zārī*. ~ ~ Hüngür hüngür, inleyerek: 10a/12; ~ **it**- Ağlayıp sızlamak:

37b/09.

z. 10a/12, 10a/13, 10b/09, 10b/09, 37b/09, 46b/12, 46b/12, 72b/07, 72b/07

[=9]

zārılıḫ < Far. *zārī* + T. *lıḫ*. ~ **it**- Ağlayıp sızlamak: 4a/05; ~ **ḫıl**- Hüngür hüngür ağlamak: 27a/15.

z. 4a/05, 27a/15

[=2]

zebānī < Ar. *zebānī*. Zebani, cehennem meleği: 85b/07.

z.+ler 85b/07

z.+leri 41b/03

z.+leridür 58a/11

[=3]

zebūn < Ar. *zebūn*. ~ **ol-** Gücü tükenmek: 48a/03.

z. 47b/01, 48a/03, 79a/12

[=3]

zemīn < Far. *zemīn*. ~ **ü zamān** Yer ve gök: 32b/08.

z. 32b/08, 74b/08, 81a/15, 83a/01

[=4]

zencebīl < Ar. *zencefīl*. Zencefil.

z.+ler 51a/08

[=1]

Zengī < Far. *zengī*. Zenci: 33a/11.

z. 31a/07, 31a/12, 31a/13, 31b/01, 32b/01, 73b/11

z.+ler 29a/11, 29a/14, 32b/11, 73a/15

z.+lerüñ 33a/11

z.+nüñ 31a/11, 74a/04

[=13]

zerre < Ar. *zerre*. Zerre, en ufak.

z. 22a/05

[=1]

zevā'id < Ar. *zevā'id*. Gereksiz.

z. 20a/13

[=1]

zevāl < Ar. *zevāl*. 1. Ölüm: 53b/10; 2. Son: 29a/02; ~ **gel-** Sonu gelmek,ölmek:

53b/08.

z. 53b/08, 53b/10

z.+ine 29a/02

[=3]

zēvk < Ar. *zēvk*. Zevk: 10b/08; ~ **it**- Eğlenmek: 63a/12; ~ **ü şafāda ol**- Eğlenmek, keyfine bakmak: 44a/05; ~ **ü şafā eyle**- Eğlenmek: 76a/13; ~ **ü şafā it**- Eğlenmek: 45b/04.

z. 44a/05, 45b/04, 55b/02, 63a/12, 76a/13

z.+le 10b/08

[=6]

zindān < Far. *zindān*. Hapishane: 11a/05.

z.+a 11a/04

z.+da 11a/05

z.+dan 11a/06

[=3]

zīrā < Far. *zīrā*. 1. Çünkü, bundan dolayı: 17a/08; 2. Eğer: 36a/13.

z. 4b/14, 6b/13, 13a/04, 14b/09, 17a/08, 17b/12, 21a/03, 22a/01, 31b/05, 31b/06, 34b/10, 36a/13, 36b/15, 39b/06, 43b/11, 50a/04, 50b/14, 54a/06, 56b/12, 58a/14, 59a/13, 61a/04, 66b/02, 68a/09, 72b/09, 73a/01, 73a/04, 84b/03, 87a/04

[=29]

ziyāde < Ar. *ziyāde*. Çok, fazla: 57a/02; ~ **ol**- Artmak: 7a/02.

z. 4a/06, 4a/12, 7a/02, 45b/08, 47b/14, 57a/02, 63b/10, 67b/12

z.+dir 29b/11

z.+dür 25b/13

z.+si 59b/03

[=11]

ziyāfet < Ar. *ziyāfet*. Ziyafet: 50a/12; ~ **eyle**- Ağırlamak, yedirip içirmek: 34a/11;

~ **it**- Ağırlamak, yedirip içirmek: 45b/02.

z. 34a/11, 34a/12, 45a/12, 45b/02, 50a/12

z.+ler 3a/10

[=6]

ziyān < Far. *ziyān*. ~ **ol**- Zarar gelmek: 87a/11; ~ **toḵun**- Zararı dokunmak:

45a/08.

z. 45a/08, 87a/11

[=2]

ziyāret < Ar. *ziyāret*. ~ **eyle**- Ziyaret etmek, görmeye gitmek.

z. 25b/01

[=1]

zor < Far. *zūr*. ~ **eyle**- Zorlamak: 22a/05;~ **it**- Zorlamak, baskı uygulamak:
22a/03.

z. 22a/03, 22a/05, 87b/13

[=3]

zuhūr < Ar. *zuhūr*. ~ **eyle**- Ortaya çıkmak.

z. 20a/05

[=1]

zulümāt < Ar. *zulümāt*. Karanlık.

z.+dan 57a/13

[=1]

zü'l-cemāl < Ar. *zül* + Ar. *cemāl*. Güzellik sahibi.

z. 37b/06

[=1]

Zülfikār < Ar. *Zülfekār*. Zülfikar, Hz. Ali'nin ucu çatalı kılıcı: 32b/06.

z. 53b/15, 71b/06, 82a/08, 83a/03, 84a/15

z.+++ 32b/06, 70b/03

z.+1 5b/14, 6a/15, 9a/15, 26b/08, 34a/05, 37b/13, 37b/14, 38a/03, 38b/01,
67b/14, 69b/15, 71b/04, 72a/05, 72a/15, 78b/07, 84a/15, 84b/02

[=24]

zümrüd < Ar. *zümrüd*. ~ **-den** Zümrütten yapılmış: 52a/13.

z.+den 52a/13, 55a/04, 59b/01

[=3]

Toplam kelime: 20859

Geçerli kelime: 20859

Geçersiz kelime: 0

Alt madde: 4580

Madde başı: 1840

SONUÇ

Hz. Ali cenknameleri XIII. yüzyılda Türklerin egemenliğindeki Anadolu coğrafyasında gelişim alanı bulur. Anadolu coğrafyasında yeni oluşan Oğuz Türkçesinin ilk ürünleri cenknameler; önce çeviri, sonra ise uyarlama ve telif olarak yazılmıştır. Kaynağını İslam tarihi, Arap ve Fars edebiyatlarından alan cenknameler, kültürel olarak dış kaynaklı olsa da Anadolu coğrafyasında millî bir yapıya dönüşür.

Çalışmada mensur olarak yazılmış Hz. Ali'ye ait bir Kan Kalesi Hikâyesinin incelemesi yapılmıştır. Bu nüshanın dili, Eski Anadolu Türkçesinin dil özellikleriyle XIX. yüzyıl Türkiye Türkçesinin dil özellikleri arasında bir geçiş noktasında bulunmaktadır. Cenknamelerin dili Eski Anadolu Türkçesidir. Bununla birlikte XVI. yüzyıldan sonra Türk edebiyatında yerlileşme akımının etkisiyle cenkname yazımı eski yoğunlukta olmamıştır. Cenknameler içerisinde XVI. yüzyıldan sonra yazılanlarda ise yazıldığı dönemin dil özellikleri görülür. Genel olarak kullanılan kelimelerin çoğu dinî içeriklidir. Nüshanın dili dizin bölümündeki kelime kadrosu itibariyle sade halk Türkçesi olup imla hataları fazla yoktur. Alıntı kelimelerin çoğu Arapça ve Farsçadan dilimize geçen ve halk dilinde benimsenmiş kelimelerden oluşmaktadır. Metindeki Arapça ve Farsça kelimelerin oranı yüzde elli dört, Türkçe kelimelerin oranı yüzde kırk altıdır. Bu oranın Arapça ve Farsça kelimelerin lehine fazla oluşu, metnin içeriğinin dinî tebliği ön plana almasından kaynaklanmaktadır.

Sonuç olarak kaynağı ortak İslamî edebiyata dayanan cenknameler, Anadolu'da klâsik anlayış doğrultusunda Türk toplumunun kahramanlık ve macera duygusunu tatmin etmiştir. İncelemesi yapılan Kan Kalesi hikâyesiyle halkın kahramanlığa, sosyal ve dinî hayata ait birçok deyim ve kelimeleri ön plana çıkarılarak eserin yazıldığı dönemin dil varlığı ortaya konulmuştur.

5. TIPKIBASIM

قان قلعه سی

وادی اول دخی بنامه کلوب مسلمان اولندی
 بزکون سعید بن عباد اوغلی سبت اتمک مران
 ابدلی رسول کومک باننه کلوب غزله سلامه
 ووردی رسول کومر سعید بن عباد و کوسوب
 او توردی خجه کلامه کومر سعید بن عباد
 ابدلی بار رسول الله بو شهریک برصالحی وارد
 او عرض اتمک کلامه معقول ابدلی او کلمه
 ابدلی قاری اولم دبدی حضرت رسول کومر
 ابدلی بیوی یا سعید سعید بن عباد و بیه اوزره
 کلوب دبدی بار رسول الله همان دوشاده بز
 او کلامه وارد حضرت اتمک مران کومر
 ابدلی کلامه رسول کومر ابدلی یا سعید بن عباد
 بارک اولم ابو کومر اتمک مران ابدلی یا سعید بن
 عباد مصطف برمد دبدی سعید بن عباد
 او بیه کلامی بر قوزی بر اولم اتمک مران

سعید بن عباد برمد و زامونه تان بر باد شاری
 رسول کومر مدینه کلبان سعید بن عباد رسول
 کومر کوشجه و اروب اتمک مران کومر
 مسلمان اولدی رسول کومر سعید بن عباد و
 ابدلی و کلوب سعید بن عباد
 دخی بار کلامه رسول کومر و کلوب
 کومر سعید بن عباد مران باننه کلوب باننه
 کزیده صحابه اولمش برمد و خجه اتمک مران
 برارده اولد بر سعید بن عباد کومر بر اولم

وادی

خیرین و بر دین رسول اکرم سعید بن عبادی بانه
 جعفر و یوسف ابندی با سعید بن عبادی شندی بودند
 صکره بر او و از زبانه اول جمع قبایله بود و کوفه
 کلابر سز دخی کا کور و نادر کور و سز دیدی
 چون سعید بن عبادی بوجو ابی اشندی فالتوب
 شامه و ارفی اوز دوه صدای الویب کورتوری
 دوه لر و صغر لر و قوی و نر حاضره زلدی و دخی لر
 طحا ماهر حاضر قلده بلر خلق گروه کلابر لر
 و کوفه دوه و کی انون و کی کوش کور لر و دهر برینه
 عبا فتور ایزوب اول اوینه کورده ولدی رسول
 اکرم کده و سی دخی خدمت کورودی بر بنجه صحابه
 ابله بلر و بلر قوی قوی قوی کعبه دو کون
 ابله بلر اولقد وصال جمع اولد بکم قبا سن الله تعالی
 سلو روی چون طسیر خانی نماه اولدی بعد سعید بن
 عبا در رسول اکرم بانه کای ایشدی با رسول الله

ایچنه قیوب اوغلان باشی و زبانه و یروب
 رسول اکرمه وادی اوکته قوی رسول اکرم
 اول قوز بدین برصمدار دوعرا دوی بد یلسر
 باقیسین رسول اکرم عابینه اوینه کورنده دوی
 پیش بلدی طحا مدن صکره حضرت عابینه
 دخی رسول اکرم طقوز اوینه قوزی بخش ایلدی
 طحا ماهر فصره رسول اکرم اصره علی بانه
 جعفر و یوسف سعید بن عبادی خیرین و برجه باندی
 با علی باول الویب بر قاج صحابه لر ابله نیا ابله
 جقیقه سبن ادری سعید بن عبادی و کورینه
 او فریه سبن جمله سی سعید بن عبادی و لیره سینه
 کله لر دیر تا ماعلی سمگا و طحا کور دوی ابله
 او زبانه کلاری و بر قاج کور به صحابه لر الویب
 طسیر جتله بلر هر قویله ی دوکته او قور یلسر
 بعد دوه و یوب مدینه بر کله یلسر رسول اکرمه

جهنوز

بوجه الله که درماری بنم سینه ملامت که زنده بود
 بلد و رک دیوب مبارک که زنده فاطمه نام
 بوزینه او زینه یا ش روان اولوب اقردی چون
 امام علی فاطمه الزهرا زنک بوحالک که روبر ایندی
 شجون زایق ایدرسن بده صارتی و خسته لک
 بوقدر اعا زاده عادلانه او غلام اول سبب نه چجه
 اخطرتی کلای فاطمه ایندی ایتم ستم ملامت کوفه
 سبب ندر دیدی امام علی ایندی یا فاطمه سعیدین
 عبادت بزی دو که نه او فر و هم سزای دخی اوب کل
 سزای بزی نوله و در و رالم دیدار یا فاطمه
 بوس سعیدین عباد او کشید صحابه نک هر بزی
 معاد آردن زیاد صبحی اینتر بن خود بلورین
 دیکده برده هم کومنه مالک دکلم و سا تر نسبه
 مالک دکلم اوبله اولسه شدای سعیدین عبادک
 دو کونه واده بز خلق جمع اولور لر و صحابه لر

طشتره خلقان ولیمه سخی امام اولدی شمن نص کره
 مدینه خلقان دهوق قالدی ان و قوروم دینک و اینک
 اول سزی دعوت ایدرسن ساطا نرسن دیدی
 رسول کوم نوله یا سعید بن عباد سعید رسول
 اکرمک مبارک ان اویدی بده هر ب صحابه بی بز
 ولیمه به دعوت ایلدش امام علی و اوردی اکرامه
 سدا و ووردی امام علی سعید بن عبادک اکرامه
 سلامن الدی امام علی ایندی یا سعید بن عباد خیر
 دیدی سعیدین عباد ایندی یا اولی الله سزی فقیر
 دو کونه او قوروم احسان لطف یا بوج کلک ستر
 فاطمه الزهرا بی به جه کوره سز دیدی امام علی
 نه اوله و اورد دیدی سعید بن عبادی اکرامه
 کوردی امام علی بجز کوری عبادت او قوروی
 متغیر فاطمه امام علی بی بوجه که کوب قشورای
 فاطمه ایندی یا امام علی نسکا بند حص کوروی
 بوجه

سنان ترك ابدوب حتم عاينه لابق اولان
 انلك كاهلوك عقول ابدوب حتم اعلاوه مقاروعلا
 وورم ديدن جن ملامه كه نر و سورد بربو كالا لاني شيد
 خجده شكر ابد بربو بزبنه سوزو موكه لورجوخ فاطمه
 امام عاينك بوجواني اشدي اغلدي ايزدي بافنا
 هجيم خيمه ام صلجه خا تو دن بكا بو غم جن اهر
 قالمشوراني سكا و يره پير سزاني سعيد و غنا ده
 صاحب بربو و بر مرادك حاصل رسون ديداري امام
 علي فاطمه دن بوجواني اشدي ابدري بارك الله
 با فاطمه هزاران اوز بربو با فاطمه هجيم نصهر بربو قلدين
 با محمد عليه السلام قيرزي فاطمه بن سنوك اخزان
 اينجون قلد غمك بو غم جن هجيم روا اوله ي الو ب سعيد
 عبادت صاحب بربو و بوجو كه فاطمه آل زهري بركون
 مناجات ابدوب بو كاهلوك امت اينجون غلبوب
 ايندي با با امانك اينجون غم كورم نيم بود كه

صاحب بربو و بربو بربو طوره من بربو هجيم روا ابد
 اكر سائو رواه بزوار سبه و ز بودني روا اكلد ديد
 امانده لورجوخ شكر اول خا انه كيم بيزه فقير بربو روزي
 قلدي با فاطمه ديوي فاطمه نظر ابدري كوردي بزبنه
 طشتر اغلدي جون امام علي بوجواني سويلدي علم
 ملكوت خلطيه دوشدنا امام علي اينجون اغلدي
 عزنا لمظنم دتره دي سكا خجست حور بربو جمله
 اغلدي بعده حق تعالي دن برندا كلكه كيم اي خيم
 مادي كه لور و اي خيم حاصل بوم سنجون اغلدي سوز
 ديداري افر فرياد ابد بربو ابدت سنات
 آر صلا دن عينك فقير لغنه و ويه سدي افوك
 اينجون اغلدي فرياد ابد و ديد بربو كلكه كيم
 اي خيم ملامه كه لورم سوز سكا اولين صفت و لور و
 بنه بن بلور و امور ديزا خيم هجيم شهد المصطفى دنك
 اخر زمان دن بربو لك غاصبي امني كلكه لربم امري دنك

سنان

خباب الهمدن دوله كه والد مدون برين بخت دارى
 الى بارين پهر قيامته نوانى از كلوان امتان ترازيه
 قولر ناكه بوقدر سه افته شفا عتم اولسه دنوب
 و بود عايسى يحيى قبول اولوب اولوقدن روا اول
 بوغنى صغملر يدي، انان ايجون امام على بيك سنك
 اخرت ايجون صا قلد نعل، بوغنى رولوكه سوي ايل
 عياده صا جيايق ويره ديدى خدا رنيا لعلين جوزد
 ايسه بن صا جيايق بولى ويره ديدى ودخى امام
 على طشر جيقدى عدلى صا ضر قلدى كى كى سى برار
 بيه ايجو كبرى بنسو غزالك قلدى بوقدر اولوز ارك
 او قورى بعده انوب ايله يا تدى فاطمه الزهرا
 يا على دوشكه يات ديدى حاره اولدى فاطمة الزهرا
 بوقدر اولوز و نوبه وارنى امام على كوروى فاطمه
 اولوزى هانده فالتوب سلاشك كويب دالفتاى
 حيا بل باغى قوشا ندى طشر جيقدى حقايف اينك

بورد

امريده فاطمه جميع عيلتك طشر جيقدى وعن دويك
 چون امام على دولد ان وزينه سوار اولدى هان
 د ولدن بارك جيق ندى سرباكي بوله رولان اولدى
 اول حجه مده كبرى دورت ادم بر حجه دى انان ايجون
 د ولدولان ادين بله مير يولر ايندى اي بارى سنك سن
 سن عانيت ات بن ضعيف قولونده بر خيت راست
 كور ديدى وهم امام عيلتك مرادى بولدى كى طشر
 قبايل سرباكيه جيقده و يا خود بر كا فوعسكر كيه دوى
 اوله و يا خود بر ما دار قلعه سينه هجوم ايله كرمال
 ملا بلين الوب سعيد بن عباد صا جيايق ووه امام
 عيلتك مرادى بولدى فاطمه بر سوللار منع ابد بوي
 اشسته امام على بوله رولان اولوب كى كى دى ريكلا
 فاطمة الزهرا يه اولوقدن اولوندى شمع يي بالدى
 امام على بونده بولدى هان بركه اه ابدوب غلدى
 كوردى امام عيلتك سلاسى ووز الفتاى بوقدر

همان طشره جیفدی نیز همان دودل اولدی ایلدی کانی
 کوردی دلدل بوقدر همان زار زار غلغه باشد
 فاطمه ناک اغلد و غلندن حسن و حسین اونیور
 اولدی ییل یا انا بخون اغلر سین دیدن بلر فاطمه ایلد
 ای حکر کوشه لرم بویکه انا کوز امام علی غایب اولد
 اونیور ایچون اغلرم دیوب جواب اولدی جونا امام علی
 زاده لر اول جو ایلا شند بلر اللردخی شویله غلغله
 مبارک کوز لر دن قان دوزن اولوب کول پوز لر نین
 اوزرینه اقریدی فاطمه بوکوره کندی غلغه بلر قیوب
 بوندی ساکن ایبه صدک صباح اولغیه اغلندن بلر
 چون صبح اولدی بلار جیشیر از او قور صحرا بلر
 جمع اولوب کلد بلر یور یوبه اوزرد دله امام علی نین
 برطوبوش قالدی زور طریر صحرا بونک برکدیک ولر ایلد
 کسه کسه ننگ کدیکنه اونوز زور رسول کور
 امر اولدی قامت اولدی جماعتله غازی قلدر بلر

غله کور

اند فضا کور چون فاطمه کوردی صبح اولمش
 اما مذده لرین دخی غلغه لری زیاده اولدی بیز
 همان فضه اولوب ساریه وار ایدی فاطمه کاکا امر
 ایلدی حسنی و حسین اذره کده لرینه ایلت ده ده
 لری کور ووب اولم ک اغلله لری ساکن اوله دیدی
 فضه ایاق و زربنه کلدی حسنن صاغ االد و
 حسینن صول لینه بابشادی سجده کوردی
 رسول کور ایلدی باصحاب کور امام علی بو کون
 نمازه کلدی نه حکا تدر بلور کون درکن فضه
 حاربه ایچور بر کور ووب عزتله سلام و بر دیرالینه
 حسن و برالینه حسینی المش رسول کور کور ووب
 اغلد بلر فضه بر سوال ایلدی حکر کوشه لر بخون
 امام علی کوردی سبب ندر بکا بلدر دیدی فضه
 ایلدی یار رسول الله بویکه امام علی غایب اولدی
 اول سبیدن اغلسور لر دیدی فاطمه بکا و آرز

بونیزی ده دینه ابک اوله کم طریقه خبر نینسی
 ایلیمه د بدی اول سیدن بونیزی حصنوره کورد
 د بدی رسول کور فضه دن بوجوالی شندی غایت
 معلول اولدی غلذای بندی نیم جگر کوشم غلک د بوب
 بونیزی اوبدی و فوشندی و غیره با صدی کوزلی
 باشین مبارک داسیله سندی بونیزک ساحل جیگر
 شلی بدوبیا و خندی رسول کور بار نوزینه اندی
 هرکم بجا امام علیدن برخبر کوره بن اکا حاضر
 اولورن جنته بنمله یله اوله د بدی چون رسول
 کورمدن بوجوالی اشند بکرها ندم خالین ولید
 برندن طوره کلوب ایدر بار رسول که کون فونیه
 دستور اولور ایسه و ادر امام علیدن برخبر ل حسن
 کورد بدی رسول کور خالین ولید بوجوالی
 اشندی ایدر بار خالین ولید کورس و آرو ب
 امام علیدن بجا برخبر خبر کله کلورسک بضا نلام

سخی

سخی جنته فومنی بدی نم د بدی خالین ولید
 رسول کورمدن بوجوالی اشندی هاندر برندن
 فالغوب اوبیه و آردی آن و طون حاضر ایلوب
 سلامن فوشندی کلای رسول کورمان مبارک ابین
 اوبدی رسول کور خالین ولید و ایدر
 و بردی و هم خیرد عاقدی خالین ولید هاندر
 ان د بدی مدینه دن طشو جقدی شوبله اسرلیک
 بولده روان اولوب کندی رسول کور حسن و حسین
 ایله قاطره دن اوبیه کلای کورد بکم امام علی
 دو لدولی مبارک اول جنته طقسان ادر جنت
 ایدی رسول کور کوردی تکبر کوردی و ایدی
 بار تلر شوبله بک کم امام علی غایت عجله ایلجش
 اکور خالین رب العالمین امام علی سلامتله کورد
 ایسه نه حکا نیلر اشیه سز بدی و ایدی اولی و ایدر
 امام علی جمله بدلردن و فضا لردن سن حفظ ایله

8

دربوب دعا بلدی بدمه صحابه لرا و اولیة نزدیک
 رسول اکرم فاطمه زکاة وینه کبروب ایندی اعتراف
 فاطمه امام علی بنحون بزردن دستور سوز کندی دیدی
 فاطمه ایندی با بابا سعید بن عباد امام علی و کوفه
 او قوش امام علی و کلائی غایت مولود بن ایندم
 با امام علی ملا نگوونه سبب نذر دیدار امام علی
 دخی سعید بن عباد ک دو کوفه دعوت اندیک سوز
 وهم فقیر لغدن شکایت ایندی فاطمه
 ملا ندمه سبب بود که جمع مهاجرین انصار را
 سعید بن عباد ک دو کوفه واره لره کس قادی
 اولد و غنجه صاحبلیق و برونده خود بلور ساین
 بر در هم کوش و سا نواشم بو قدر سا نر بسا بیانو
 و برون نری دست شو بله دو در بو این بجاک
 غایت دشوار اشد و اکو سا نر واره لر زوار
 میله لره بو غی غایت صعب و اشد دیوبه ابلت

زادیم

بن ایندم یا امام بنحون مولود لور سبن بر جواهر
 بو غنی و ادر انا صدیجه خان نوزدن قالمشندی
 اول بو غنی جو اهری اخر ترا بنحون صا قلم را نسا
 و برون و ادر سعید بن عباد صا جلیق و برمان مراد
 حاصل اولسون دیدم چون امام علی بن سوز
 دکلائی و وندی بکا دیدیم با فاطمه بن سنک
 اخر ناک بنحون صقلنا ن بو غنی لوب سعید بن عباد
 صا جلیق و برمان و ا دکلا را بنحی سعید بن عباد
 صا جلیق و برون جان مننه بولور دیدی دخی
 طنفره جیفندی کوندی بنه ایجو کروی همان نونله
 اسباب ایله با ندری با رسول الله بر عجاب حکمت
 اولدی یعنی بن قصبه او بو من اولما زدی حق تعالی
 امر بیه اولفند غالب اولمشد که نصیری قابل
 اولیه جو که او بقون اویندم شمعدان یا ندر
 امام علی برون بوله مدمه کوردم دو انفا را بو قدر

9

دوب مبارک ابن قالدروپ امام علی بچون
 دعا بلدی ودخی فاطمه زن خاطرین اله الرب
 اونه کندی رسول کرم دعا به مستغول اولده
 بزم حکایتین خاالدین ولیده کلدی چونکه خاالدین
 ولید مدینه دن طنسره جیغوب اسرلیکی شری
 طریقه روان اولدی ایندی یا الله سن غایب
 وهدایت ابله بی امام علی کندی بکی بوله صالح بیوی
 کیدردی اوج کون اوج کجه بولی راستی زباید
 دوشدی کوردی فرینودن برسوری قون کلوب
 باندی برچوبان واراول چوبان ابدوب غلرایکی
 یا رسول الله عجا سنوله مبارک جالک کوردی
 بوخسه عمره نوظالک الله کوردی دوب زای
 زوای غلرچون خاالدین ولید اولچوبان سوین
 اشندی همان اتن اول طریقه سوروب چوبان
 یعنی کلدی کوردی چوبان برکوزل بیت دور

وهرفقد رسلاهی وارایسه جمله سی بوقدنیز
 قالدروب دولدول مبارکی اولدی اوه واردم کورد
 دولال مبارک بوقدن کورد همان اخلقه باشله
 بنم زارمدان حسن وحسین دخی اویندی نلورخی
 اخلقه باشله بلر بنم اخلدخدان سوال بلدی بلر
 بنام عینک غایب اولدینک خبر وروردم بونلر
 بوجولباشند بلر اخلقه بوزد و نذر اوسوله
 اغلشد بکرکه کوزلردن باش برینه قانا اقدی
 بونلرک بن اخله لوین ساکن اده مده وقریه
 امر ابلدم وار بونلری ده ده لریه ایلک اوله کراخله
 لری ساکن اوله دیده آخر حکایت نذر بلیم دیوی
 اخلقه باشلاری حورن سلطان انیا علیه آله
 بوجولباشندی مبارک کوزلی یا شیشه دولدی
 برندان امام علی بچون اخلدی دعاه باشیز
 قالدروب ایندی باقر غم بیه الی الله اصهر لدم
 دیوب

بن محمدان مبارک جانی در شماه کورده صد غله ایما
 کتوردم کرک بنی اولدر و کرک ازا ابله دیه چون
 اول کافریم جو اتم اشندی غایت غضبه کلوب
 بنی قید بلور نو ز کاک او روپ زندا تر کوندوری
 اول زندانه بریل محسوس ولده چون بریل نامر
 اولدی زنداندن چیغادر دیر اول کلک یا ننه
 کتوردم بلور امر ایلدی بوسلغون بنصا لیور دیر
 بره ناچار چون برده سنندن محمد اول شهبام
 اشیدر ستم لات ضات حقی ایچون سنی بر عذاب
 ابله اولدور در که عالمه داستان اوله سن دیری
 بی ننه قیونده کوندور دی بن بیچاره بریلد ر یونترضا
 برلرده محمد عشقنه آه زار اید در حال کسسه به
 بلد ر غیر قادر د کلر و آره تم محمد مصطفی بولر اولجه
 قدر خدمت اوله بر دیری زار از اعلیه باشد
 چون خالدين ولید جوبانک بو طریقه حرکت کوردی

سلا و ویدی جوبان خالدين ولیدک سلامن لوی
 خالدر بیلوان جوبانده نظر ایلدی کوردی برنجیا شلو
 جملوان در که عالمه نظیری اولیه خالدا ایلدی یا
 جوبان سن مکمل جوبان سبن یا بوقون کیمون قوندور
 یا کسبن یا اول محمدی ذن بلور سبن دیدی اول
 جوبان امیر بن قطان قوسنک جوبانیم ادم عزدر
 دروشده محمدی کوروب اوکنده ایمان کتوردم چون
 اول قوندور اویانده سوق زوقله محمد المصطفی فایده
 طولش همان زاری زاری غلدم چون بنم حاکم کوردی
 قطان کلبه شبر و برید بلور محمد دینله کوش دیلور
 چون قطان کلبا اول جوبان اشندی خشمیله بنم فایده
 کلای ایلدی بره ناچار جوبان اول محمدی سوزدن
 بلور سبن یا املک دینله ذن کون اوله کلبه و سق
 یوننه سبن بنر طوغری سوبله بوخسه شندی سنی
 باره باره ایدر لر طوغری سوبله دیلای بن ایلدم
 بن محمد

محمد ایتام متارک جمالک کورد غنیمت اوله سن
 دیدی عمر ایندی بابک سن ترکستی سن اذک ندر
 بود یاره نه حاجا یچون کلده بزه بلدره دیدی
 خالین ولید ایندی یاعمر بتم آدم خالین ولید
 بعدوان دیرلشکلک علیا ارم کلده و کیمه سبب بودله
 برکعبه اول حضرت علی دین کلری اولیا عا شایر لیل
 در اول حضرت علیه السلام عهد ایلدی هر کیم
 وارپ امام علی دین چهر کوره بن اکا خاص اولر
 چشمان بیه ابله بلده دیک نین دن نقیلا ایلر واردر
 امام علی دین نشان بولر شمل ابله جنته قوشولر
 بونکون دین کوند کورین هیچ بضرین له مدم
 اشدن سرک دان اولوب هیچ بواراده کلدی دیدی
 چون عمر بوجو ای اشدی دیدی باهلوان کونون
 ایکی کوند شول جا برکارندن برکسده کورد و کویب
 کندی آنک هیئتندن ارملا نر غایت چشند بلر

همان اشدن اذی چونانک کوزلرین اولدی بارانه الله
 بابک نر کوزلر باک اغشا داک وارمدی یاعمر
 هیچ غریبه کو خدا دتا لها لاین یوردر ایدسه بن سنی
 اول عتمده قاوشده و فرودیدی چون عمر خالین
 ولید دن بوجو ای اشدی در سال خالین ولیدین
 اباغنه دوشدی جویان ایندی بابک سن اول
 عتمدی کورد کی بجایوبله بنشارت خیرین و ره سن
 دیدی خالین ولید ایندی کاه اولکم ناولمشکلک
 اصحاب اولدیم کوه پیش وقت نمازی عتمده بله بله
 علوم دیک جویان خالین ولیدن بوجو ای اشدی
 نکر خالین ولیدین اباغنه دوشدی ایندی
 قراب اوله برین سنن کوز لربه که عتمده خوب
 جالان کوردوب کلدی دوقی خالین ولید یعنی کورک
 خالین نسلی ابدوب ایندی یاعمر غریبه اذنا الله
 بینه کلشده خدا بغیر راست کورد ایدسه سنی اولوب

عمره

مکر امام علی نیک قرین غایت اج ابدی ناکاه برقم
 کوزا عرب جارتیه سی ایکی الماده مشربیه بی آر
 صوالله کلور اییش امام علی ند خیری یوقلد
 چون امام علی به یومین کلدی کوردی اصدلانده
 بکرده به هیبتون کتیی بکار کارانه اغاخ کوکاکاسنه
 بلوق چون جارتیه امام علی کوردی مشرب بکورد
 بره اوردی نه ایلی ونه کوی کیم بلدی عقی
 کی وهب سوسم اولدی امام علی جارتیه نیک بوحالده
 کوردی ابدی یاجا رتیه چون فرقاد سینه زاول
 کتیی کلور کسینه نیک جارتیه سسه و خاقونه طمع
 ایدوب ایشتر کل قورقه صیونک ال بوله کت
 دبدی جارتیه امام علی نیک سوزن اشندی
 به عقار کندن دوشیه وهب ادب ایله ایله وکلک
 الم کوکسینه قیوب سدام ووردی جارتیه ابدی
 سن نه کتیی سن واسنتن نه در و نره دن کلور سن

چمن نیک بیلگه اوز کل کسنتان هزاران دستان
 اول اوه نیک اوزا بوند بر اولو بکار وار اول بکارک
 اوز نده بر اولو اغاخ بنش بکار بان عسکری زاور
 اول صحرائک التی بو زبیک مقدار یوقه او بر ل
 دوئم شاربضیبسی اوجا در فور مشلر اوز و مشلر
 دوه لرغوشسی و التوک عسکری امامه ایله
 قولانه کیردخا امام علی اول اوزی اشندی اول
 صحرائک ایچناه التی بو زبیک مقدار ی اولوی کورد
 و اول بکار ی کوردی دولدی سه ایگ سوزوب
 اول بکار یانه کلدی دولد لدن ایغوب بایه وصل
 و اول بکار دن ایچدی برز رخت اولوب زاندی
 و ابدی اوزخدا فرصت و برده برز و کلده برده
 قانقوب یوقومنی دینه دعوت ایله بر کوردیکه کل
 ایسه جمله سینه فایده نیکوره برمالن و اولورین
 آلوب سعید بن عقیاده صاحبیق التی بر ددی

مکر

اولسختی ستر و هم جاریه سخنی نما بدین اکا ملا کلدو
 کلدی قرآن ادویر کتاب کتوردی و اکثاریه یوز بیک
 بل بن انوک مدتی ادرسم بالکرتو فضیلتیک نصیفین
 ابدیه مین دیدی امدی یا جاریه اکو عتلاک واریسه
 اول محله ایمان کتوره سین ابد الابد جنت لانا اوله
 سین و هم جتیدن خلاص اوله سین دیدی چون
 جاریه امام عینک سوزین اشندی معقول کورتیا
 صد غله دوون دلدن و جان کولکلن ایمان
 کتوردی امام علی اول جاریه نیک ایمان کتوردین
 کوروب همان شهدا دت کله سین نایین ایلدی ایت
 و نماز رکازان کوستروب قلم اندی امام علی ایت
 فوج ایدوب اینک یا جارتیر سجده نالی حق بنه
 کتوردین جتیدن خلاص اولدک خیر دعایلیسه
 سخنی اول نمده فوشند ره بن اما جاریه بوقیله نیک
 اولوبکنه کدر برور هم بونزده مال شاع جوشدر

بکا بلدیله دیدی بن سمنور زنده ادم کوردمه هله
 ارصالنه بکوزسن دیدی چون امام علی اول جاریه
 سوزین اشندی ایندی ای جاریه بن مدینه شهره
 نرد بری جاریه ایندی خطیر کتور دندو امام
 علی ایدر خطیر امام عبدالطلب اوغلاتر ایدر
 دنیا یه کورم یزدن دنیا اولمشدر دیدی جاریه
 ایندی اوله دینه ده محمد دیورلو او بکسه ظلم
 اولمشدر بن بیغورم دروش کرحاک بیغور میدد
 بکا بلدیله بن دیدی زیر نونم اولو کتور اکا خیلدر
 دیدی لر اما بجزده بر توچه ادم وارد اولو جوق
 باش یا شمشدر و هم جوق کاکلر و قوشدر اول
 پیرای در اول محمد بیغورم کرحاک سخنی بیغور میدد
 بکا بلدیله دیدی امام علی ایندی محمد سوزیله بار
 در که سخنی سخنان محمد ای سو کلو هیچ بر قول
 برندی اول سبیدن اکا اول کلان بیغور لر ایت

و سخن

بکابلدردیدی جاریه ایدر یاسیدین بوقیسلانک
 اولوسنک جاریه سیم اما بوقیسله ده مال متاع چوقد
 هبات دوه و قوندردیدی اما علی بندک باجاریه
 بود و ارامک سیدک فائنه کیده سین لی بن بوهر
 دیک مکر ایمانه کله ل اولمدن خلاص اوله لاکو
 ایمانه کلن لایسه جمله سین فیلدن کجور اوغولون
 و قرزین اسیر ایدوب انلرین وده وه لوین و قونلین
 سوروب مدینه بر الترم دیدی اما علی باجاریه
 کوندردی جاریه مشهور بلین دوله سوروب سیدی
 فائنه روانه اولدی سیدی فائنه و لور کاجا بندک
 یاسیدن بزور اولوب کاورده اوصولان صور غیبار
 اوغور یاننه براتی وار کوز لری اوده بگرا زینار
 بلدن بر قلی وار ایکی جتال فیلد و کده سی ادم
 صورتنه انا همان بر اوصولانه بگزدیدی بزلیخ
 کورده همان اول ساعت عفتلر انا اولدی کم و تم

بمغیره

بینه غیرته کلام طور دم چون نیم حالکی کوردی
 خاطر م نواخت ایدوب ایدر کور باجاریه کل قوز شه
 صیون ال بولینه کت بز اولکشی دکلاز کم کسه ناک
 جاریه سنه و خاقونه طبع ایتزدیدی چون بن
 اولسوزدن بوجو ای اشته هم ان یانه واردم
 ایدم سلطا فرسوز کشتی سکر و بو لایینه مصطفی
 انجون کلدی کوز دیم اولسوز ایددی خیطیلر
 بن ایدم خیطیلر کلر اولسوز ایددی باجاریه
 خیطیلر مدینه ده اولور لور عبد المطلب اوغول لایله
 د نایه کرم بزین بیباک اولمشد و دخی مالکتر
 وطول کورسوزال ایددی بن ایدم یاسرود بوند
 مال متاع بوقدر همان ات دوه و قوندردیدیم
 اول دیلا وور ایددی کلکنه برعبه بولری ایمانه
 کوزیه کور سین دیدی چون بن اولسوزدن بوجولر
 اشدده همان کور بود و بویب حضور کوزه کلام سوزلر

بهر کسفی ایدی اولکسنى محمد کسنى بهمهرا اید و کسنى بلور
 ایدی بوکا اید بلور بوزندن نه ند بهرا ایده لمردیدیلر
 اول بهر ایدی کلن بن سیره برضیفت ایده برکم
 اولاراک الندن قورنده سز دیدی ملک اینک یا پیر
 لطف حسنان ایلله بوکا بر جاره ایلله دیدی اول پیر
 ایدی اول امام علی دید کلوی کسنى ایسه وار لدر لدر
 طهارت کوندرک اکو طهارت بر ایسه سکا و فومنه نشنه
 دیمه ذیر اول علی دید کلوی کسنى تمکین دیدی کیتینک
 باشنه و فومنه و مالنه قنر دیدی چون اول ملک
 بودن بوجولای اشندی تیر همان بر جانق سود
 ایلله بر تازه بنمشن بوجمه جارتک ایلله ویرد
 و ایدی و آروب اول طهارت امام علی بر و روایت
 سمع و رطوبت باهلولون بونی سکانتده کوندرک
 ونو او بانان متاعی و طهارتی بود و دی دیدی
 جارتی دخی سمعنا و لطفنا دبوب سود ایلله انکی

باشکوه جاره ایلاین دیدی چون ملک جارتی دوز بوزند
 اشندی عقی باشندن کید و بوجزان بهرا کس
 دیر زنده دی ویندی جارتی اولارک صورتی نیه
 بکوز بود سوال ایلدی و جارتی اید و صورتی اصله
 بکوز بدندن برقی و رجتهال در کدوسی قرال صغلا
 یعنی نیرنلو بوعون یا بلو جارتی کوز لور ادر و بر
 انه نیر اول تلک کوز لری نیرا نشنه بکوز جوتی و ملا
 جارتی دن بوجولای اشندی بکراه ایدوب معلون
 بود و فومنه و عقی باشندن کیدی معلون
 اول مردار بوزینه کلاب صاحب بلور ادر عقی
 باشنه کلابی د و بوب قومه ایدی یا تو و بولدر
 و کاه اولک کم بوزرا اولو جارتی کلن غازیلر
 اولوسی اول مدینه و اولان امام علی د بکاک
 دو لمدی نیز باشلو باشکوه جاره ایلک دیدی
 مکر بوندرک بر اولوسی وار ایدی جوق باشمش
 بکسنى

الموب امام علی بن یحیی روان اولدی جاری کلوب
 امام علی بن یزید سلام و بردی امام علی جاری نیک
 سلامان الی جاری سودا بله انکی امام علی بن
 اوکته فزید انندی معد و بطورت با بهلولان لطف
 احسان بله دیوب بوطعای بیه سزیزه خاطر
 خوش بله سزیددی چون امام علی جاری در چون
 اشندی با بندی با جاری بوطعای یکا سیدی کونند
 بوخسه همان کنده کنور دین دیدی جاری اندی
 با بهلولان بوطعای سوز سیدمه کوندردی دیک
 چون امام علی جاری دین بوسجول اشندی انندی
 بودی و ار امدی سیدک فانه و کاکر یاشی
 ومالی قومی جمله سی نورندی دین اول ارک
 طسامک بدک بظلمت آن بد بکو کشتیور با ننه
 ومالنه وقومنه طبع ایدوب قصد انور دودی
 بعد امام علی طعای بمکه بسم الله دیوب بشندی

مبارک

جاری دخی امام علی بر وواع ایدوب کندی اول
 جاری کلوب سیدنه طعای بد و کین خبر و بردی
 هر نه کیم امام علی سولادی جمله سنی سیدنه سولادی
 بو نونجه سی شاز اولدی امام علی سولادی انکی
 نیک فرین طبو روی الله تعالی به شکر ایلادی بران
 راحت اولوب بندی و دودل دخی فرین دودور
 اول صودن ایدوبی چون کرا انشاء مر قریب اولدی
 امام علی دودل لک اوزینه کلوب شول سولادی
 بوله روان اولدی کندی کجه کوندز انک
 اسر بله با نورو و طور در بوشنه الیه کومش انک
 بولی بر پایدانه دوشدی حد بابانی بوق اوج کون
 اوج کجه کندی اجاعندان و صوسوز انک نطق
 قالدی امام علی بو حال کوردی جناب عزیز ما
 ایلدی دین العالمین امام علیک دعاسن قبول
 ایلدی اوج کون اوج کجه دخی کیدوب در دخی

۱۵

کون بر اولو طاع کوردی امام علی دودلی اول
 طاعه طوری سوردی اوج کون اوج کجه سورک
 طاعان طوغرسنه جعدی اشاعه نظر ابدلی
 کورد بکر براوه جابرجن لک شغایق نعم البلبلا ورت
 کول کولستان خزان داستا ندر اول صحرانک
 برجا نینه یکی جاد روار نورش برینه فارش
 جاد ریز بره اطلس سدن وری قران طلاس
 و اول قران طلاس سدن جاد و کنه روضح خضای
 برات دورد جمع جنک الی مهیا اولور طورد
 و اولات جاد ریک انجمنه بقینده قرن لیلی ندر
 ات وارد اولور چون امام علی بو هبیتی کوردی
 الله خالی حضرت نرینه شکر یزان ابدک دودلی
 مبارک اول طرفه سوردی اول صحران به اولو
 ابرق وار ابدی یانده بر اولو اوج وار انک
 کونکسی نه دودلی سوردی اوج کونکسه انک

دودلی

دودلی جاپره صالیدی کندی دخی براز راحت
 اولوب یانیدی بده فالقوب دودل و نون اوزنیه
 کلوب قره اطلس جاد بریا ننه انکی دودلی بیلک
 جاد ریک قوسنه کلدی قلیخ اوججه جاد ریک
 بان قالدردی ایچی طبعلو بو ندر کی التوق ندر
 کی کوشنده اوزنیه حریل و دشمنلر سجده یانه
 النون و کوش و جواهر یقه قومشلم امام علی بو
 غنیمتی کوردی شکر زان خلدی و ایندی
 و اول قران طلاس سدن جاد کوردی کوره یزیده
 کلوب بو غنیمتی این کوردی قران طلاس جاد ریک
 کلدی کوردی ایچورد جنکی و بر شاه جوان
 اوانی کلوب بر خوب اوز ابله شغایق اولور امام
 علی بو ندری دلمر ایکی تولا غنه بر اول کلک کیم
 شاه جوان طرف سدن جنکیبه خطاب ابدوب
 درکه باجنکی بر سغالرو اوانی سکا صورا بمر

اما طوغری جواب و بردیدی نه بوردر سلطان
 سویدله اکر جوابه قادر اولورسم جواب ویره لبم
 اکر قادر اولمازسم البردن نه کلورهم سلطان
 دیدی نه جواب کلایکه یا جنکی سکا سقا امر
 بودر که سن نجبه بلورسین نجیبا غیر دین شرفه
 و آرخیه بکامقا ایلار واری اوله دیدی چونکه
 جنکی بو جوابا شنیدی جواب ویرمدی نه تکرار
 صورتی بن نجبه برنا مقابل واری سویدله
 دنجبه اول جنکی ایندی جواب ویرمه که فوروم
 دیدی جواب ایندی بکی یا جنکی فورومه سویدله
 دیدی جنکی ایندی سلطان فرسو بلورسم بیهار اولار
 ابد رسک دیدی انکون سواله جواب ویرمه
 دیدی نه اول جوابا شنیدی یا جنکی فورومه
 سویدله دیدی ایندی یا شاه تبین اوله اول جواب
 ایندی لات منات سکا شاهدا ولسون اکر
 راستی

بن سنی هادانک ابد رسم دیدی اول جوابا شنیدی
 بو جوابا شنیدی دکله امدی نه دیدی حق فعال
 حصر ندر بیک ارسادانی ماه علی نجبه مدح ایلدی
 و ایندی یا اهلوان مدینه شهری وارد اناه
 محمد المصطفی دلو بو نجبه وارد ظهور ایلشد
 انک بر امدادی واری این صاحب ولا نیایش
 هر منی مجلسه اکلسه اول مجلسه حاضر
 اولور اینش امدی یا اهلوان برکن اول ده جاغوب
 اولکه ولایت قوتله حاضر اوله سیر ایدیه سین
 نجبه اورد چون اول جوابا شنیدی بو جوابا شنیدی
 براز قیفها ایلدی کولدی ایندی عاری جنکی عفلک
 توه ده مدتیه بوار العه فرق کونلک بولد ویرسد
 دیدی بکن اینش صالد چون دواند سو زوسو بلور
 دیدی چون اول اهلوان بو جوابا سویدله جنکی
 ایندی سلطان فرسو من سن اولاره برکن جاغوبه بر

برجنگی او نور ابدی اول شاه جواب و برق الان
 اول ابدی ودخی امام علی اول بیکدی کوردی اول
 ساعت جان سودی زیرا صورت همان امام حسین
 بجز ابدی امام علی اندی ای خادو باد شاه بویکه
 ایمانی سن مبتسر ابدی دبوب مناجات ابدی و تو
 ابدی و اردی التلا و علیک مذا لفق الهدایات
 دیدی چون بونرا امام علی کوردی بدهیتند
 و صلا و بندن دهنست الد بول اول بکت اندی
 ای کشتی - کشتی سین دومیسن بریسین اوکی کا
 بلد بر هله بن سن صورتی در کوردی امام علی
 ابدی با بکت سن بوجلسه کی استلاک و که
 کوکلان و بودک و که جاغزون دیدی اول بکت اندی
 حدیقه ده علی دتو برای وای لکا جاغزون دیدی
 اول بیکه امام علی اندی اول استلاک کشتی بنم
 دیدی چون امام علی بوجولین استلاک همان

اکولتر ایسه بنم باشم شوسط اولسون دتو اول
 بهلوان ابدی امده جاغزا جنگی اکولتر ایسه
 بند سکا لکر ایسه در کوردی سین دیدی جوی جنگی
 بوجولین استلاک در دون دلین و جان کوکلان
 جاغزی ای ویلور سوری شاه مردان بنو کل
 یورا الفقه بنشده سین بوسندک فتنه بی بجهل
 ابلیه سین دبوب جاغزی امام علی جوی جاغزی
 وقته جاد رک طنفره سنده حاضر ابدی اول
 جنگین اعتقاد ز رعنا ابدی و در ابدی
 بسم الله دبوب جاد رک جو سین فالدر دبوب بچوب
 کوردی نظر ابدی کوردی بوجاد رک ایجهان حق
 نورش قرال النون اوسقوند بجمبوب بکت
 او نور شیخا عتو بر بیلو ابدی که علامه نظیری
 بوقدر ودخی بانده برصوب فر او نور بوزی بان
 اوند و در بکر جاده ملی بوقدر ودخی برانده
 بکتی

عقی کردوب سرسم اولدی دونوب اول بصلوان
 ایندی باغلی کوکلی اندک بوخسه بری چیقندن
 لطف ایله بکابلدر دینی امام علی ابدرا باحوران
 بم برکومت بودر که هرکم بکامل پیش باعل دیسه
 حقا علی عابدند محمد علیه السلام عجز نده کلوب
 اکا یشرم دینی دونوب اول بکت ایندی ملک باعل
 کلسنگله برقول باه لکل سنگله کولشه لاکوس بی
 بصرسک جمع حاجت کوز سنگ دیکه کیره بمر
 واکو بیسی بصرسم سنگ بم دجه کیر سسیند
 امام علی نوله دیوب تقبل ایندی اول بکت امام
 علیدن بوجو ای اشتدایق وزره کلوب میلان
 برینه بورودای امام علینک بانه کلای امام میراد
 بودودای یکی ازدها لوب برینه قرقن طووردیلر اول
 بکلیک ادر ابو الحسن برلر ایلی باعلی اول سنی
 حمل ابدرسین بوخسه بی حمل بده هر دیکه امام علی

ابدرا

ابدرا اول جمله سنگ دیر در سن کافر سین دینی
 ابو الحسن امام علیدن بوجو ای اشتدی همان
 نیز امام علی برکه طورا دیوب طو ندی کرا کو بولک
 کوکلی غایجی یا بنشه جکه ایله فو بار ابدی اوج
 نوبت ظو زلیدی امام علی زره قدر برندن اومه
 جون ابو الحسن بوحالی کوردی خیران اولوب یخبانو
 ابدلی نوبت امام علی به کلای امام علی الله دیوب
 کری نند ندن اوله طو ندی کم براله کی فاللهوب
 لوقه سی اور زینه اوردی کوسکی اوز زینه شاهو
 کچی او نوردی ابو الحسن کورین اجدی کورد کوزنگ
 اصلافا اوز زنده اونورا امام علی نیدی بابکت
 بجه سن عهد نیه طو رر مسین بوخسه عهد
 دو ندی دینی ابو الحسن امام علی دن بوجوین
 اشتدی وهم انصاف ابد بکم اکو امام علین
 دینی خیرین اولسه بم کچی ادره ای براله بی

دخی کامل ایمان کتورد بیلر اول ایکی قرلز امامعلین
ایاغنه دوشدن بلور صدق یار رسول الله دیدیلر
امامعلی ایندی یا قرلز نسکا بندر که صدق
یاد رسول الله دیدی کرک اصحی ندر کجا خبر ویزین
دیددی قرلز ایندی بلور یا سرور و بر مسلمان اوله لی
اشتهه بولکون فرق کوندرد دیدیلر امامعلی ایدر
مسلمان اولکره سبب ندر دیددی قرلز ایندی بلور
بلور سرور بر ترکیجه طلمو اولموره نیوزکن واقعده
مترده کوردک قبيله طرفندن بر نور پیدا اولدی اول
نور دبیان محمد علیه السلام ودخی یا بنجه حضرت
دردت یاری و فرق کریمه صحابه الله کلوب بیایمان
دعوت ایندی بلور زدی ایمان کتوردک مسلمان
اولدن محمد علیه السلام فرزه اغزی یازندن اغزی
ووردی دویوب وهم اولدمه امامعلینک اولکره
اغزیزین اجوب الرحمن سوره سین او فودیدیلر

کتوردوب بره او زمز دیددی وهم رحمت مکتوری کلوب
ابوالحسن کوسکین صدق کویکی اسلام دینته
میل ایلدی و ایندی یا امامعلی اولدر که عملدن
دوئیته بکا ایمان تلقین ایلیمه جیزا امامعلی ابو
المحسنن بوجولای شندی همان قالموب ابو
المحسینی برندن فالدروب غیرته بصدی ایکی
کوزلندن اویدی کله شهادت تلقین ایلدی
ابوالحسن دخی جان کولکدن درون دلندن شهادت
کله سین کتوردوب مسلمان اولدی امامعلی اول
جولک ایمان کتورد بکن کوردی غایت شاد اولدی
ودخی عسسلک و بدستک طرفینک و غارز اولکدن
او کزدی امامعلینک الین او بیکی امامعلی اولسنه
اوغل ایددی کبسی دخی غایت شاد اولدی بلور
بعده ابو الحسن قرزیمه ایندی نیز سرور دخی
ایمان کتوردک مسلمان اولن دیددی اول ایکی قرلز

دخی کامل

امام علی و ابوالحسن دگر بلوخران اولاد بلوخران
 اعتقادی دخی باء اولدای اندنضکوه قرین بریندن
 اسمی هاری ایگی اولماری ایندی با اولی الله حضرت
 رسالت بجا ایندی با ماری سکا بشارت اولسونکه
 فرق کون و یحیی امام علی انده و رسه کردار بلوخران
 انوار اوکنه ایمان کوروب و سیرلر دخی ایمان
 کورسکر کردار دیدی با ماری بنم دیمه کردار
 حتی فعالیت بر بلدک سکا واجب اولدکه بنی
 مدح ابد سن هرچین امام علی جاغز دینک وقت
 امام علی حاضر اولوردیدی اولوق اسلام کوزی
 عیان ابد سز دیدی سول سیرلی کی کجوب کندی
 چون اولقودن او ایندق صباح اولمش اکر دخی
 دو شتری بر بریزه سلوئلک اکیترک دوشی دخی
 اوله واقع اولدی کسبه سو بلدک کونلر صایدق
 اشنه بوکون فرق کون نام اولدی الحمد لله بوکون

وصاله

وصاله اولدک دیدیلر سول حضرتان سوزی
 دخی صحیح اولدی صدق بارسول الله و بیه سب
 بودر دیدی چون امام علی ماری نیک سوزلر اشنه
 سمیه سکر ابلدی اسلام برینه غایت شاد اولدی
 بعد جمله سی خسته کجوب اولوردیلر ابوالحسن
 امر ابلدی و فرقیس دولوطعا مکر کوزر دبلریندی
 بعد دعا اولدی برار زاخت اولدیلرینه مصطفیه
 باشلدیلر ابوالحسن اینک سلطان فر بوبولده
 اولو اولدینه سب قد و مکر دوزره خیر ووردیدی
 بزده بله نور الدن کلکجه حد منکرده اوله لهر
 دیدی امام علی دخی اولدن اخرینه دک خیر ووردی
 یعنی سعید بن عباده دک کوزره اوق بوبوب صاحبان
 کوزره جل بر شی بولمبوب محمد علیه السلام
 و جماعته دانتمبوب چیتوب سفر راغن قلوب
 رغبتنه دوش اولورد بوب کیند کلک قبطان

اول کورد و کون التوق و کوشن و سا زجو هر لک
 جمله شی سکا فغسلده الوپ سعید بن عباد صلی الله
 و به سین هیچ غم چیکه سین دیدی چون امام علی ابو
 الحسنک بو خجا غنی کوروب ابدی یا ابوالحسنین
 لطفاً بلبوب سوزی درودن سوبلک الذق قول
 ایتدک به نوره باغسلدق دیدی ابوالحسنین ایتدی
 یاسر و زیزه هده مری قول بتمدین دیدی امام علی
 ایتدی دکله نیم احوال سکا شرح ایلم دیدی اولی
 بن مدینه دن جعفری عهدی بوفون اوزینه اندکی
 کافر عالی اوله قلیم ابدله الحسید بن عباد صاحب
 و بره دیدم هله سن شدی اهل فوجدا اولدوروز
 سترن مالکوز فرمودی خدای رب العالمین بورد
 آیهسه بن سعید بن عباد صاحب ایق و به جان بولور
 دیدی بعد امام علی ابدی یا ابوالحسنین هیچ بوقدر
 برلوهه مالی جوق فغسله و اوردور دیدی بن اوردور که

کلب فیله سنده برسانون کلدوکن و اندرک
 انکین بیوب کذب و ماله و طواریه طمع
 اینسوی به سیر ایش کوروب بوله روان اولدوکن
 جوق زخت حکوب و ایلق و صو سترن لوجکوب
 اخرا امر برفومدن بغلش بوجه طلع اوزینه
 جیفوب بو یاز لوزی و بو صحرای غمناش ایدرکن
 ایکی جاد کوروب بری قوع اطلاسدن و بری قول
 اطلاسدن اول قوع اطلاسدن جاده کلویلیخده
 اولان بونلوی دودور لوجوهر لوی کوروب و اده هر
 قول اطلاسدن جاده و اده نه شی و ا کوره هر
 دیوب و جاد را لجنده قول غنه بر چکی اوزی
 کوروب دکلو ایکن چیکه بر چون سوال ایدوب
 کدو دعوت اولوب ایچر و کوروب ابوالحسنین ابدله
 بولشد یغناک بالتمار سوبلدی ابوالحسنین ابدی
 با امیر المؤمنین یشارن اولسون سکا کیم اول
 کوردورکن

زيادت ايلم ديدى ابو الحسن ائيدى بامبولونيز
 چون نوره ترمه ترمي قول نميد بجز با سرور و بولا نيز
 مالدار قلعه بود در همان آن دو قوتدار نوري سوزيد
 مدینه به الفک محال در اما با سرور سکا بر ابو قلعه
 خبر و بويکي انجی و دوشی القون و کوشن و لعل و چو
 ابله طوطولون و لسون و لکن الفقه قابل دکلدر
 اول قلعه نك ادينه فان قلعه سي ديزر ديلکي مهرب
 ابله مشرقی آرسندک بويده بر مال چون قلعه نوقل
 اما اول قلعه بوار الفقه فرق کونک بولدر نما کونکي
 کونک بولدر بر صور و در اول صوبک ادينه فان
 صوبي دوتري قزل فان و بيسي قطر اندر اول
 صوبک ديجي بلان دکلدر ائيدکي بلان امدان
 زياده در هيج اول صوبي کجمن کسته نوقلدر کور
 کچيدن صور در سن شرفي شهرى اجنه و بر ديلو
 اول شهر بوار ايه بر چي بلوق بولدر ديلو سرور

کلو سودان

کل بوسودان فراغت ابله بود در مال و مثال بند
 نهباني بود در هب سنکدر سسوقکله بوار الفدن
 طوره لمحمد عليه السلامه و اولور سن بومال
 سعید بن عباده صاحبان و بر دخی انوک مبارک
 جلال کوره لمحمد عليه السلامک اباغی طبر آغنه
 وهم بزخی محمد عليه السلامک اباغی طبر آغنه
 بوزل سوره لمحمد عليه السلامک اباغی طبر آغنه
 الحسين نوسنک ديد کلوز اولوز کاکا قهرمان کورک
 قلعه ابله المنجه کونکلر فرار قلعه اما ابا الحسنين
 کاللفق اديب فان قلعه سبن بولين کوستر سين
 ديدى و رالوشول فان صوبي کجوب فان قلعه
 واره بلور سم نوزل واکو صوبي کجوب اسم به کلپ
 کوروشورنده دیکا ابو الحسنين اما غلى بر جاده
 اديوب منع ايله ماضى ناجار قلدرى نلسون الخيزر
 اما غلى بله طنسره جيتوق بر قومدن بعلش

ابدہ سکر و ہم سکا برامات بو و لسو تکہ اگر برینج
 بولدن سدا مت کلرسم مدینه بو را لعه فزیر تک
 بولدر هیچ او شنبه سن بو اداون کیدوب شمد علی التلا
 واره سین و هم انک جالک کوره سین بانده صحابه
 اوله سین و هم بنم سدا مر اول نیلور خانیمه نایع لید
 سین بنی فیامنه شفا عندن اونومیه ددی و دخی
 ا خرت خانو فاعلمه الزهر بر بندن سدا مر ابدہ سین
 بزنی دعادن اونومیه بنم اسکاککه بقیه لور دخی
 حسن و حسینه بر حیضه طویز بون جفتلرین
 اکبر بر مبه لور دخی اصحاب کرام جلد سنه بندن
 سدا مر ابدہ سین جمله بنی دعادن اونومیه لریبد
 جوزا مار علی بو امانلاری صهر لاری الله اکبر لولجیز
 اونقوز غلد بکم کوز لریدن فان کلاری همان امام
 علی تک سوز لری ابو الحسن بن فزیر سو بولدی جمیع ک
 ز اریق قلدر بولر ابو الحسن یا نبجه بودرف نوزینک

طاهر روان اولد بولر ابو الحسن امام علی ابدہ اول
 طغان باشنه جندی بر ابرو سوزنده انچه بول
 کوزتری ایندک یا امیر المؤمنین بوبول تا اول فان
 صبور و اریخند بولدر کیدر هیچ صبا دی بو قلدر هیچ
 بو بولدن اربلیه سین خنالی حضرت لوی ایشان
 اسان ایلیمه ددی ابو الحسن ابدہ امام علی ابدہ
 کلدر بولر امام علی و ولولک اوزنه برصالحان نماز
 سار سلاسل کوبوب ذوالفقاری حائل قوشنری
 دولدل مبارکک اوزنه کلاری ابو الحسن امام
 علینک بو بنوز صر مشدی غلری و هم فزیر دخی
 ا غلشد بولر امام علی ایندی غلک سزری الله
 اصم لور سز لری دعادک اونومیه جمیع عالک
 حافظ اولدر که اگر خنالی بنی بولدن سلامت
 کوزر ابدسه بنه کلر سز لری کوزر ابدسه اوله سکر
 وعدہ بنیقوب بولده فلورسم ا خرت حلق سالل
 ابدہ سکر

قول وارا بدی دخی دینه دعوت ایلدی حتی ابدیون
اندوخی بلوب هیچ غالتا بیویب ایمانه کلایدلو
جمع امام علینک ارضیه دعایه مشغول اولدی بلر
آما بونلر بوندن امام علی کندی طاعت و درو ازلدی
بدی کون بدی کجه بول بوردی سکیخی کون علی
الصیح بولده کدرکی بران صفاتو بریده بنشد
امام علی کورد بکم برغفور کشید برانک اوزنیه
بنش نسبیج الذه های بره های دور میوب کیدلر
چون امام علی اول بهره نینن کلدی سلام و بوردی
اول بر امام علینک سلامن الدی ابتدی مرجع
با علی صفا کلدین ای ولیر اولوسی مجدده نله تعالی
سندک مبارک جلالن کوردی حتی سبحان و تعالی
بیچاره فولنه غضیب ایلدی حتی امام علی پوپرک
کدوبون بلوب غاشا سبن کوردی ابدی با بپر
سن کشتی سن بی ندن بلدنک و بو طرفه فته کیدلر

بدی

دیدی اول بند ی امام علی بنم ادیمه عجا هد و رور
البیوز الی یاشند بو حضرت علی علیه السلام
دورلدن بپر بوندن بر معاره وارد یویجه زمانلر
عبادت ایده در بویکجه نصف ایللاه ها نقدن
چوندا کلدی با عجا هد سکا بشارت اولسوا امام
علی حضرت نلری کوردمن نصیب اولدی اتاعلی قان
قلعه سنه کید بوبرا امام علی قان ضیون کچیدن
بلر طغری وارا امام علی قان صیونن کچیدن
کوستر دیدی بند ی عجا هد معاره اولکه جندم
کوردوم بر کونمش کت حاصل بولوب طرور اولر
ساعت همان بی برال انک اوزنیه بند ورف
همان اب بویوله بوندلی همان دور میوب کیدلر
المن نله تعالی حضرت کوزه بقشدر دبوب اول
بپر امام علینک ابن صفانک اوبدی و کوزلردن
اوبدی بپر امام علی بوری مردی قان صیونن کچیدن

کوردوب امام علی پیره دعای ایلدی اول کندیلر
 ابرتر کنون ایکنی زواله دیک بودر لر بر اولو
 طاعنه بنشد بلر اوج کوندن صکره اولطاعنه
 اوزرینه چقد بلر کوردیلر اولوقضه درکه بلر
 ابله شخ اولمز بر اولو برحق قراول قلعیه یغین
 کلدر اولر پیر امام علینک اوکندن غایب اولدی
 امام علی نجیبه دوشدی شهبیه اولدی ایتدی
 عیسا اوله بنی بولدن چقاردی فکوه دوشدی
 مکر اول پیر ایلیم علیه الفغه ایدی واردی اول
 فاعه ناک کنه جنوروردی مکر اول قلعه ناک
 آدنه قلعه لاق دیر لر ایدی نیکلر قلعه سی ایل
 اوج کره یوزیک اده قادرا ایدی بکلر ناک ادینه
 طریقی دیک دیر لر ایدی یاوز صلحون ایکی یوز
 بنش ارشون بوی واری ایدی چونکه نیکلر ایلیم
 کوردیلر کشتی سنن دوبوب صورت بلر شیطان

کوستر بوردی امام علینک اوکنه دوشکون
 امام علی بون کوردی سحنه شکور ایلدی ایتدی
 یا اله العالمین بوقدر قولنه عنا تیر وهدا یار
 ایلدین فان صیونک کجینه بو پیری بکاسیب لیلک
 دوبوب کیدردی بقدی کوردی پیر بولدن جقتی
 راتخر بوله کیدر ومع هذا ایسه ابو الحسن امام
 علی بر طوغری بولی کوستر مش ایدی امام علی دوفوب
 اول پیره ایتدی پایر بو بوز کند وکتر بر طوغری بوله
 بکوه مزایجه بولدر یوخسه بول قتلدی دیدی
 پیر ایتدی با امام علی کسبک طوغری بول کلدر
 لکن قریش طاعنه اردنک فان صیونک کجند و اردر
 مراد بولان طوغری بنه کتک کلدر اوک طوغری
 بوله کیدر سبک صیونک کجکری بزه الحی کوکله ایلدیلر
 اشاعه فلور اول سبیدان بوبوله کیدر در دوبوب
 جواب ووردی چون امام علی کوکری بیز سولان معلول
 کلدر

مسیح دبی بوزمسون امام علی اولاد که نصر کرده شد
 اینتی ساندرد دبی بعون عیسی روح الله غائب
 اولدی بن همان التذبه برورک ات کوردرد و
 کذمر اول امام علی دین کوشی ایله کردی فصل
 اذمه ایسه اذمه اشنه اوکته اوکته کوردرد و
 بعد ابلیس علیه العینه اول قلعه بارشاهنه
 ایندی با ملک و امامی اذک حقتدن کل جمع
 ولایت اینجه اذک ابو کله اکلسون مسیح سز
 حوشنود اوسون و فیلیخان اوسنه کسه فلن
 سکه سون دینی اول بادشاهی اذردوی اول
 بادشاه ابلیس علیه العینه ایندی باقیس نقلد
 عسکری وارد ابلیس علیه العینه ایندی عسکر
 وانه بولدا شی و اذرها ان باکر کوزسید رید
 اوله لاک ایندی نیز اوج کون بوزین ازان اقله
 کلد بلر قلعدن حقتد بلر امام علیان اذیر

علیه العینه ایندی بنم آدم فیسدرد بن قدس
 مبارکه دن کلوروم بیک بلدر دیادن کل عیسی
 روح الله بنی دیری قلدی بکا ایندی باقیس اشد
 مسین سکه ده بعبر ظاهر اولدی سازون ایله
 دنیای طوندی مسیح دین بوزدی جمع عالمی
 ایله کذوسنه دوغوردی برعینی اوغلی وارد
 اذک امام علی دیر رعایت کورد بوز هولوز و نرسنه
 کسه لوطا قف کوره منز قلعه کورماوی و بعض
 قلعه لک قوشی سکه دی قوی ازی اکر امام علیان
 وصفک نه دنو ابد رسم ایندی بکلن بکمی قات
 زیاده دیر امامی بوقلمه بیقندک در اول امام
 علی دبد کلری برصصلیه کیدو بوز نیز وار حمله
 ایله اول قلعه فانه ابلت وار قلعتک بکه حبر
 وبردیدی اول بک باوز بکوردیدی اول امام
 علیان حقتدن کلور نیز طورومه بولایشی بقود

مسیح بنی

بود و پسر او را در پادشاهی فارس نشاند و در دیار مام علی
 کوردی قلعه ناک او کوه کوچه بوزیران عسکر
 کلا بدله مام علی بنی کوردی اول بولداش اولان
 پیرو صوندن کشی بولداش اردوردی بوقلمه ناک
 اوزرینه کوردی بهمه و اردی اوزرینه بوفرد
 عسکر کوردی دبدی بنی خدای سنایا و پسر همدان
 پسر ابله بولداش اوزرینه بنی ایل بده دویه منایا
 ابدلیا بدراکن عسکر دخی کلوب بنشد بیلر امار
 علینک فارسونه صافلو طوطوب دور دیار
 امار علی اولدی سا راک اوزرینه سدا اسکندر
 کجی دوری چون کافر و طریقی زکی امار علی
 بوهیبتله کوردی بغایت سذر ابدل دیوم کرم و صاکن
 و کینک بر فرزنداشی و اولدی اوج بوزیران عسکر
 و ابدی ملک زکی امار علی بوهیبتله کوردی
 ملک زکی طهار زکیه ابدلیا بنی فرزنداشم

• قوردی

بود و او را شور و رون آری الوب کله علی دبدی
 نمانده کلمشند و کوردی له دبدی همان طهار زکی
 آنتی میدانه سوروب امار علی بر یقین کلدی مام
 علی دخی کوردی رضایه بوبلور اردو عسکر اولدی
 کلدیه طوغری کلوردی چون امار علی بر یقین کلدی
 کوردی برادر که فلک منن چمانه کوردش کل
 اول زکی مام علی بر جاعری بر کشی سین و بولایه
 نه اینسه کلین کل کشی پادشاه اسیر کل نوک یانه
 و ارجوب و بر دبدی اکوبوق در سلك بکا دخی
 طهار زکی در لرغانا ابله کل بکا تابع اول دبدی
 امار علی طهار زکی کن سورین اشندی ابدی
 باز کجی هم قولانم دخی بانه کل جوبال
 تو بدلی اول زکی کوجک صا دانی دیدر بکر امار
 علینک یانه یقین کله بیه دبدی کوردی دبدی
 دکل هیبتی صلابتی کوردی علی دهشت اولدی

بعضی انداز که عالمه نظری اولیه اثبات نمودند
 ایله کله همان امام علی برزوه کوروزین حواله ایله
 امام علی کوروزین شیخ ابی ایلی بزرگ فلیجین حواله ایله
 فلیجین دخی شیخ ابی ایلی سونکوسین حواله ایله ایلی ایلی
 شیخ ابی ایلی شیخ امام علی برکلی امام علی بنی
 با مملون عالمه نکوی برد محمد شیخ بنی بردی
 برقل و ده یوره جمع عالمه سندن عبرت السون
 نیز مملون ایمانه کل ولیمین د بید بکر دونه خه
 امام علی بنی سطل کوی بند نذن اوله طوبی بکر
 کوردی هوا به اندی مملون هوادن ایترن اولو
 عندن اوله جالد بکم مملون هوادن طالع باه
 کبی اندی بقلدی ایلی باه اولوب جان جهنمه
 اصغر دلی شیخ کافر لیا و زوزینه قورقو ووشدی
 طریق زنی بو هیبتی کوردی بر بلوان دخی کوندی
 امام علی ایلی دخی باه فلهی حاصل کلام

حاصل کلام زنی بختن وارمه قورقده و نوب
 فرزند شی بانته کلای ابی ایلی ای فرزند شی بن اول
 کشینک بانته واره مدد جواب سو یولین قلام
 اشتر ز کل بانته دلی بانته وارمه
 فور قدر واره مدد زور کوروزین بصلو اندو کلامه
 نظری بو قدر زیاده بول هیبتنه دوه مرز ویدی
 طراق زنی فرزند سندن بوج ایلی سندن باش
 غضب ایوب ابی ایلی نایکار بن شی بر بلوان شیخ
 ده سن خود قورق ایلی سن زویب هرزه بولیکه
 باشلادی مکر بونل عیسی اوغلی واری ایلی اولده
 قارونکی بول ایلی اندی دخی بو قورقو ارشون
 بوی واری ایلی کما ایلی ایلی نیز واره سن طوبی
 بنیم نامه کوزه سن ایلی سوسکری لکی سکا و یول
 هوبدی جوق شاز زنی اولد جوب ایلی اشندی کرجک
 صندی همان امام علی نیک بانته واری برد لاور
 مملون

كذبله فكر ايلدي وهم بوقدو هيندلي كوردى
 كوكل اسلام ديننه كوميه ميل ايلدي ايلدي
 اكو بو كشتنك صونده نغوين سخن دكل اولدك يا اكو
 بر كشتينك النذن بوقدو ايش كلن ايلدي ديدى
 هم رحمت مكلوري كلوب طريق زكي نك كو كسين
 صغدى كوكل اسلام ديننه ميل ايلدي نيز النوب
 امام عيلنك بانه كلدى جا غزوي با امام على پونلك
 كاهي ندرهب فرار مسين ديدى امام على نظر ايلدي
 كوردى كندو بر جا غزن برار كه عالمه نظري
 برار بوقدو باشنده القن تاج بلنده كراقاشه
 بانه حيرت ليا سق امام على بلده بكره بوز نكبلر تاراشا
 امام على اكا جا غزوي بيد بيم با ملك بلكل و كاه
 اولقل بو عسكردن بوردو ادمه فرور جمله سنى
 فرار مكر امانه نه كله لر بنم قلمردن خلاص بوله لر
 ديدى ملك زكي ايلدي با امام على محمد ديف

برينك ادينجه بو ذرق زكي بولونى هلاك
 ايلدي چون طريق زكي الى كوردى كم امرا ايلدي
 اوج كوت بو زيك كافرات اوزينه كلدى بر امام
 عيلنك اوزينه بو ديدو هر بري دورلو پراقاله
 امام على جمله قلدى بلو عظيم هاي هوى ائل بلو
 امام على ذوالفقار سبارك جكوب كافر اوزينه
 اتصا لوب بر نغمه اوزوب اولدكي جا غز و بكر
 زمين زمان نزه دى بر لصا وصللار اول اغزون
 بيك بيشوز بيش كافرد اوى صندى هلاك اولد
 جانل بختنه اصمردى امام على بوقدو عسكردى
 سوروب قلعه نك قوسك الذى زكي بو حلال
 كوردو بلو جمله سنى بگورى بانه كلدى بلو ايلدي بر
 نيليام نجه ايله لور بختي چنك اولور ايله جمع
 امان بلو رهب فرار ديدو باشنده قلعه نك قوسك
 الذى استروردى ادمه قويمه ديدو بلو طريق زكي
 كذبله

اشندی فتحی و از له جاعزری شهید ان لا اله الا الله
 و اشهد ان محمدا عبده و رسوله دیدی چون اول
 دوران قور باشلرین ایمان کتورد بکن کوردیلر
 انلر حقی جمله سی ایمان کتوردیلر بوللرک اسلامه
 اولقد رشا از اولد بکر همان ذالفتقاری سلو قینه
 قودی تیز و ولدلدن اشاعه اندی ملک زکی و حق
 امام علیلک اندو کین کوزی اولدی اندن اینوبلر
 علی بر فارنو کلدی سکر و وب ایاغنه دوشک این
 اویدی امام علی ملک زکیلک کوزلرین اوینک جمله سکر
 بولوک بولوک کلویب امام علیلک این اویدی بده امام
 علی قلعه لویه دعوت ایندی بولر اوج کجه ضیا فت
 ایلد بولر ضیا فت تمام اولدی امام علی اولره ایست
 و نماز قرینک کوزلر و سراط اسدی و قوامد
 ایمان هرزه ایسه بولرک شلیم ایدوب اهل بیت
 اولدیلر بعد ملکه زکی فالتوب امام علیلک کرا

حقی و بعدر بکابلدر دیدی امام علی ابدی باملاک
 اکرسن محمد ک حوب حالک کوردلک دنیا ده باطل
 ندر بیلرین دیدی باملاک بکل و گاه او کیم حقی
 و معالی بولری و کولری عرضی و کورسی و انسی و حق
 ماری و موی هب محمد ک نور صوبه بار و دوب
 دور کور ملک محمد ک و صفی بک بلعوم اولسه
 بالکوز سبارک برضاین و صفین ایدم باملاک محمد
 سوزلک کجی برادر که اگر عقلک و ارایسه حقی بینه
 کبوس سین نار و دندن خلاص اوله سین دیکچون
 ملک زکی امام علیلک برحق این سوزلرین و کلاری
 محمد حقی بغير اولدینک جلدی امام علی بر ایدوب
 بالمر اهلوشین بر نه دجک اول جیبک دینه کور
 دیدی امام علی ابدی باقلاک اینک کوزلر بک
 عالمه کوزی بر در محمد علیه السلام حقی مقدر
 جیبی در دیدی ملک زکی امام علیلک بوشادنی

اشندی

البن اودېي خبره بود با اماره علي زره ولا بنزه كلوه
 سبب ندر بزه بلدين نزدخي الفردن كلدي قدر
 خذ صتكر بونه كونه لم ديدى اماره علي رضى باسلك
 اولدن اخريته واراضه قدر صكايت ايلدى بوئله
 دكلد بايخون اولد باي اماره علي نك مقصودى
 ايدوكين بلد باي ملك زيكى ايدى يا اماره علي چو نك
 مرادىن حالدين فوقكده نايى بو قدر كلوقا اقامه
 سود اسندن قاخ اول بزه باييز و معا غير هفت كلك
 مرادجه ال و ارسعيد بن عباده صاحبلى و بديدى
 زيرا بوسنك ديدوكين ايش محالده باسرودين قولان
 دى برفاچ كره و ادمه بجاهه بوله مدم شويله حسرت
 دونه رسلا فر بوسودان قاخ اولد بديى هم مالكو
 هب سنكدين قولان هقان سنك هبارك حمالك
 كورده بتر بديى جمل اماره علي ملك زيكين سوزون
 اشتدنى بلد بايكم جان كوكلدن و درون دلند

مردانه

صد قلله ايمان كورد مش اماره علي قلوب ملك زيكين
 كوزون اودېي نغريته صددي بارك الله يا ايست
 باك اعتقادك و اهر سروركم سويلر سين جميع مانى
 بن صد قلله قبول ايله بيه سكا باغشله در بدي
 ملك زيكى ايدى باسرودين بزمه هديه مزي قبول
 اتمدين ديدى اماره علي ايدى با ملك كاه او لكيم
 بنمدينه شهر ندين جيجيق اوليه عهد ايله كاه كافر
 مانى اوله قلم ايله ارسعيد بن عباده صاحبلى و بمر
 و هم بو قدر زخت جكوب كلده البته اولقان سويل
 كود صيغه كتمك اولد ديدجه اولوقان طرفى زيكى
 ايدى يا اماره علي كره بوسك بسم الله و ده سوكله
 بله واره كره ديدى اماره علي ملك زيكين بوسوزون
 اشتدنى اوتك كره ايلدك لطفك دار اولمش انا بن
 با كركيه بورمكي بودم بكا بولدش كوچ كلور ديدى
 و بيه ايدى با ملك زيكى قولا غمكوز بدن بكا

بنی کجه و کوردز بول بوریدی بریوسه طاغز جقدی
 نظر ابدای کوردیکی فان صبور دیدکاری بر عظیم
 صودر کورلسی و جاغله سی بوقدر پارسی
 قی قزلی فانه بکز یا رسی قاپ فاره قطرانده
 بکز هیچ کازی کورنیز عبیرت سننه دران کورد
 ادملوق عقی جاک اولور چون امام علی دل صبور
 کوردی کولکی دهشت اولدی دولای مبارک
 فتحی سو دویب طاعن اشاعه اندی اول صوبک
 کتارینه کلای کوردی برقی قزلی فانه بکز کتار
 قاپ فاره قطرانده کورن امام عینک بیک بوز
 قویج کندی و ارایکی البسه الوب صوب صالک
 کندی هیچ دینه ابرمدی بنه جکوب جقاروی
 تریا صون کادی بویه یا اورته ری بجه اوله
 دیدی چون امام علی دولای مبارکن اورزیه
 اوج کون اوج کجه صون صاعنه صولنه و لشد

اولسون هان بن سزله دکلیوب دوره سز دیدی
 ملک زکی کوردی امام علی تها بوردی سوزا بمش
 امام عینک جمله براغز کوردوب دولد و لهما رک
 حاصل ایدوب بیج کون دوردوب و اذن قود بلسر
 فاندن امام علی ابله بله جقد بل اوج کون اوج
 کجه امام علی ابله بله کذبدر دورد کون ملک
 زکی امام علی بطور عزیزی بولی کوردی ملک زکی
 ایدی یا امام علی بوردن فان صوبه انی کونک
 بولدر دیدی ملک زکی امام عینک بونوز صولدی
 اغلاری و ایدی یا امام علی سیز بوز ایلونجه اولور
 دیوب اغلاری امام علی تونک ستا طریب فونست ایدور
 بن سزلی الله اصم لده دیوب دعالر ایدی شی بختانه
 و عالی بنه فونشد و ده ایدی ملک زکی امام عینک
 الین یا عین اوردی و راغلسوب قلمه سننه دولد
 امام علی فان صوبه روان اولدی کندی چون امام علی
 بن کجه

برندن اصلا بجهه چاره بوغدی اگهی ایله
 استرسک اولصوبک ایجنده فاندن چانه وارلو
 وارایی بوغدی قویاج اوزلیغی وارایی هیچ کی
 کجی ایلی بود ارایلی قطره لندنی جنورلو وارایی
 انورخی نجلین ایلی آما اول موکدن نشان اولیغی
 اولاراقده اول جنورلو بوغدی اول سبدن نشان
 انمشلرایلی اول قلعه سلیمان علیه السلام
 یاد دوشی ایلی اول کورنی دخی سلیمان علیه السلام
 اصد دوشی ایلی انورون صکره خنده بارشا هلو
 بو قلعه بی شاه اولمشد جنون امام علی بوغدی
 کوردی فکر ایلدی ایلی وارایسه کوزان فان
 قلعه سید زیددی ودخی موکدن اشاعه اذی
 بیچاره قالدی ایله یاله آلمانین نیلم قوش بکله
 ادجیب کیم کی بوغدی بوغدی کیم کرد و نوب
 کید رسم اچار علی صودن قورقدی دیر نیلیم

هیچ بر چاره بوله مدی سر کوزان اولوب اول
 جهول کارانه بر سوک موک فاقیش ایگ نشوند
 کی عظیم موکدرکه امام علی اول موک کوزا نجیب
 ایلی بونه اوله دیوب دورکن اوله رطره نظر
 ایلی کوردی قرتورون برقل نسنه کورنگه و لکن
 غایت اوزاق اوزاقی بکری کوزنگ بول وارایله
 شوپله کرم کوشکی شعله و بر امار علی کوردی
 عجیب بونه اوله دیدی مکر اول کوشکی شعله وین
 فان قلعه سید زیددی کوزنگ بول ایلی وارول
 کوزا کی کوردی بعظیم کوزا ایلی فان قلعه سیه
 وارینه اول کورنی ده هر چا کوزا باشلری غلسم
 انمشلرایلی اگر برکسه اول صودن کوزا اول
 کوزیبه اوغرسه اول جنورلوک باشلری هر برکی
 وارایله چاغر لر ایلی تا فان قلعه سنلدا اول
 وارای اشید دیر ایلی زیر صوبک اوزدن غیری
 برندن

مرضا بر کوبیدی صودن بکا اول ولی مکور کورد
 بو هیتلوی اول علی قالدروب قولنی اول شاه علی
 صیواد مر ایلدی حتی جمله و علی نک قدر تله ذالفتا
 جالینجی اویله نامدار بر لطیف بول اولد بکم ایک
 کئی کیدرجون کمری کوردی اول مرد کوزن شکر
 ابدوب طبرآغه او دکه بوزک اویله دیک اول علی
 المررضی و وصلوات روح بان محمد المصطفی جویون
 امام علی حتی سبحانه و فاعالی حضرت نوزیک بو کولیتی
 واحسانتی کوردی جوقی شکر لری ایلدی همان قالیق
 بوزدن طبرانی سلای دودل پانته وارک اولد شیخ
 کوزن باشین سله ی قسم آتجن التیم دیوب دودله
 سوار اولدی صیون کجین پانته کلاری کوردی
 بو کوزل بول ولس بر عمر بولی قدر واردر امام
 علی نه حتی غایه نالشی دیوب اغلدی ایلدی یار
 خدا چون بو قدر بن بچاره فولکه احسان لری ایلدی

بخاره قلم حالم سن بلور سن د بلور بر بن بچاره
 قولنه عشا نین ایلله بوقان صیون کجین بکا دمار
 ابد سیرن دیوب مساجات ایلدی باشندن عمامه
 سیر جنروب بوزن کوزن طبرآغه سور حتی غای
 حضرت نوزیک نالشی دیوب اغلدی قان صیون کجین
 دلدی و ایلدی ای قادر بر کمال و ای کبری پادشاه
 ذوالجلال کرسنک امره ایلله صیونیم قوش دکولوا الحی
 بن ارحم نعمتی صولدر سکا بولون عشقه انا لله
 وانا الیه راجعون دیوب زاری ابدوردی اول
 امام علی نالشی نالشی حتی فاعالی حضرت نوزیک نالشی بکم
 سنی بو صیون کجور مک با علی سا ندر یا ولی سکا
 قدرت قلیچین ووردی ایلر که ای معلوم و مشهور
 ذوالفتاری طوبت یا بر نعمتی ای نامدار قان صیونیه
 دوردیله حال ذوالفتاری ای حتی جویون اشندی
 ای اول مرد خدا به شکر نوزیکان قلدی طوردی
 مهنما

امام علی رحمه الله ایدری امام علی دخی اول دزهها
 باشنه برقلع اوله اورد بیکم ازدها تک باشی
 پاره پاره اولدی بوکوه طلسملر بوزلدی امام علی
 ایله سووردی بروج کوردی دینا ده نقد و جانو
 نووا ایسه اول بوجاه طلسم اتمشله امام علی
 هر برسیین برده و لوعلمله بوزدی اوج کون اوج کجه
 کندی دردی کون اول کبریک اوتر باشنه و اردی
 کورد بیکم کور بیک باشنه بر عظیم کدی باشی
 وادرد و بر طرفندن رعظیم کلب باشی وارد بچون
 امام علی نونله قین کادی اول کدی باشی غزک
 احدی کدی کبی باغردی اوله باغردی برک و وکل
 بتلادی صا تقدیر امام علی دخی طبع ایله اوردی
 دوتوردی و اول کلب باشی نونله اورد بیکم
 جمله عالم تیره دی امام علی کبری اوتر باشه کجوری
 مکر قان قلعه سی اول ارافنه بک کونک بول ایگی

برحضر کوز نیا زایدرد و انفقاری جالدیم
 بول قیامته دک بول اوله دیوب مناجات ایلدی
 برندا کلد بیکم ایتم اوصلا فر امام علی قیامته دک
 طو رسون دیو خطاب کادی امام علی بولطف کرمی
 کوردی باری تعالی بچون شکر اندی نهقه در ذابلم
 ای یاران روایت خیرایله روایت ابدکمر اول بول
 اوینجه قالدی اول بولدن بکن اصلا فان صیون
 کوردی ایدی اول بولله امام علی بول دیور ایگسا اولور
 کور اجنور بودی ایدی امام علی نونله اول کبریک
 او زدن کجوری اوتر باشنه و اردی کوردی کبریک
 کبریک اوتنه باشنه کجی اوتنه بول کده حاک بزه
 بریمول کونک چکلش بول اول کونک او زدن کدر
 چمن امام علی اول کونک او زینه چندی بریمول
 ازدها باشی صیولوب دور امام علی کا قین کادی
 اول ازدها باشی کعبه کلوب هان بکره جا غروب
 امام

طایع کوردی امام علی اول طاعتك اورزینه جقد
 بقدی کوردی بر اولو صحر آرکه اول صحر ده کل
 کلستان باغ بوستان بیلندر و زهر زان دستان
 بر اولو ابروق اول صحرا بی نوشا تمس کوردن مکر بو
 طاعتن نظر ایندی بر قل بنسسه کوردن مکر بو
 کورن قل قان قلعه سی ایبری امام علی طاعتن
 اندی شولاس بلگی روان اولوب کدی انشه امام
 علی قلعه طوغری کیدرکن بوزالتو باوز سلا حلو
 هاسبلر قهقهه ماعون خنزیرك امریله وزیر کونلده
 ایبری و انلودی دور صیوب کیدر لر ایبری امام علی
 اول کلن انلوری کوردی قرشون بلوردی اولوی
 اینجه بود قرن قدر انلو بورد طوغنده غرقا و نشتر
 حلو و صیوب کلور لرتا بو نکر و کوردی کیم بر حمان
 برانه نمش شویله کیم کوزلی بلدی بر مکی شاقیر
 کده سی از دره های بگرد بنسسه بر قل و اردو کیم

اول کدینک اورزی قلعه باد شاهنک قولاغنه
 دکدی اول باد شاهك ادنه فقعه ماعون
 دبر لر ایبری اول از فقعه ماعونك قولاغنه
 دکدی های بره های دیوب جاغروب فقعه
 ماعون ایبری ای وزیرنه جانقزایله طوروس
 شمدی طلسملر بوزلی قان صیون کیدر بوزیر
 بولک کدی باشی جاغری تیز و ارن بر بولک انلو
 کوزدره سکا بندر بسونلر چون باد شاه بوختی
 سوبلاری بوزیر و ار ایبری ایینه قیسطاس وزیر
 دبر لر ایبری اول وزیر بطریق کوب و ادری بوزیر
 سلیمان روی کولک بوزیر غرق ایبری قان صیونه
 طوغری کوزدری وارک اول طلسملری هر کیم
 بوزدی ایسه الوب قانق کوزک دیوب کوزدری
 انشه بوزلر امام علی بر قرشونکجه چون امام علی
 کبریدن ایبری بر اولو اوایله دوشنک او کده
 طایع

دوش و لقب ایدی دیوب حمله آنکه باشلدی
 بعد بولرایله بوله روان اولدی بولر امام علی
 حضرتلرینه عزت و حرمت اده رنک امام علی
 اوره برلرینه الوپ کندیلر دمیده امام علی
 انه و قلنجنه باقوب خیران اولور لایک امام
 علی بولری سوره جکوب حمله آنکه و دخی
 بولرایله بوله روان اولوب کندیلر امام علی
 ایدی ای بارلر سینه رسق الوادیر سولیم
 سق الله حجاب و برك انلرایندیلر سولیه اشیکلم
 دیدیلر امام علی ایدی یارلر نوولایتک ادرنم
 دیرلر بادشاهنه نه دیرلر ای دیر و هم نه دینه چلر
 دیدی ایدیلر باهلون بویر و ولا بتره کاون
 ولایتی دیرلر بادشاهنم قهقها سلطان دیرلر
 قلعه موزه قان قلعه سی دیرلر بادشاهنم کونش
 طبر بزدخی اکا طبر و نکرین بادشاهنم و رفتی

ایکجنتال قلعه دیر بولرندن بولر کوزلر دخی بیهیلو
 بعلو اندریم هبته و صلا بنه دیرلر دیرلر
 کوزلی بلد بولر کجی شاق امام علی بر قاین کلا بولر
 امام علی طوبه لر قید بندایله الوپ کیده لر حین
 امام علی بو عهدنه کورد بولر ان نفسلری خلنگ
 طوب کوزومه عبالری قالمک انلرندن انلر
 بیان اولوب امام علی به طوغری کلا بولر استقال
 ایدیلر و ایند بولر باهلون بولر بادشاهنم قهقها
 سلطان سینه نالرایندیلر لطف ایدوب اولیکت
 بولر قاتره کلسون نه ولایت قوم دیرلر و بولر
 وهم بولر قوغنی ولسون دیدی بولر دیرلر دیرلر
 بولر انکاجون یا غک طبر آغنه بولر سوره کلا ک
 دیوماش اولد بولر حوت امام علی بولر کجی کلا ک
 اشندی ایدی و واده لر اولده بولر بولر
 بولر بادشاه ایدی بولر بولر انک اور دیرلر

دوش و لقب

دیدنی سنی طوقوب بادشاهن کوره وز دیدیلر
 چونکه حضرت کوزه ییشتک همان سنی کوردک
 دیدل کیم طوقوب بادشاهن ایلوز اتاسانک
 هیبندن و صلا بقشدن عقیموز جا ک اولری
 طوقوب غلبتده حضرت کوزه قول اولدق دیدیلر
 وینه ایندی یلر یاسند اول قان صیون خجه کجه
 بلدک یا اول طلسملری خجه بوزه بلدک بزه خور
 ووردیدیلر امام علی تندی ای یارنلریم صفتلر
 چوقدور قان صیون کجاک بکاسهلدر دیدلر بونلر
 امام علی نلر بوجوبلک اشندیلر خیران قالدیلر
 امام علی بر ایندی یلر یاسور سئلر نزلاندن کلور
 سزاد کوزوندوزنه مقصوده کلدی کیم بزه بلدیلر
 بزوده و ارقوب بادشاهن خیر ووه لور دیدیلر
 امام علی بونلردن بوجوبلک اشندی ایندی ای
 بولدا شلرم بتم اوقمه عامق قوج دیورلر خه سان

مال دآردر و عسکریه نهایت بوقلد و وحشی ختی
 و جنتی وارد جنت ایجنده حوریکو و جهم ایجنده
 زبا نیلری واردن امام علی تندی ای یارنلر الله
 عشقنه طوقوبی سولیلن سنی بادشاهنوز کجای
 کوندردی و نیم کله جکر دندن بدک انلر اینلر
 یا بیلولن بزم کاسک طوقوبی سولیم کیم بزم بونلریم
 بوقدر طلسم واردر قان صیون کجیم ادر الله
 اول اوغرسه ککدر اول کبریه خجه حانوزلر باخی
 طلسم واردر اوزرینه اوغزلر کسئی هلاک ایلر
 دیدلر تا برباشند بکلی باخی واردر اول ایلجاک
 قیمله سه ککدر اندن بوطلسملرک بوزلد و عن
 بلور لری چون بادشاهن کدی باشینک عوقده
 سین و صلا سب اشندی لاری کطلسملر بوزلد
 قان صیون کجیلر بزه اسرا بلدی وارک اول طلسملر
 بوزوب قان صیون هر کیکد بیه طوقوب کوزین

چونکه بوندن بوجوب اشند پلر ایند پلر یا سینه بزر
 باد شاهن سنک کی بر بهلمان اربوب بوسز
 سن خود انک حذمتنه کلد بکن اشدرسه غایت
 شاد اولور دبد پلر اند نضیکه روان اولد یا چون
 قلصیه یقین کلد پلر مامعلی کوردی اووه بوزی
 طوطیو عسکر بوز بیک جاد را اول اووه بوز
 انکر کتبه سی و بوا انکر صد سخی مامعلی اشندی
 خیران قالدی و اول قلعه دخی اول قلعه در که اگر
 بر یکن انکو کتبی اون سکر کون سکر درسه بر کاد بختی
 وانه بلوردی و بوقلصیه فان چیو دیمه سنک مسکا
 بعد که بوقلصیه تک بدی بوجی فریزل انولدن بالمش
 هر قیان کون طوطی اول رجه طوطیه کون سنک
 قب فریزل فان رنگی کی ابدر کوی کونک بوله
 شعله سی و در ایش و دخی جوره سخی بر اولو ایش
 فونش تمش افر کاردی کل کلستان باغله بوشان

زمین و لایندن کلور عالی سیه هم بنمضغافه
 جوقدر عالمه سلخو ران علین خشتی بلور مر
 هیچ وارد مییم ولایت یوقدر هر نه ولایت اولو
 اولسون بن بر اولو باد شاه اوبن جن اولور و ارب
 اول باد شاهن قولری و ارایسه تعلیم ایده در
 بخشیش الور بعد و لایحه کیده در اول بخشیش
 اهل عیال ابله بره اکاد عایدیه در چونکه بویار شاک
 ادین اشند قطع مسافه ایدوب بولایت کله
 بوز فان صیونه اوغر ادر ان اولان طلسم اولو
 هر برین بر عیله کیده بویکیر اوغر در اده اولان
 طلسمی بوز در حجه کوندر بیل بوز در اشته
 سیزله دخی بنشدر الحمد لله خالی انیموز کت
 در دوی سزله دخی و اول باد شاهن و سیزله
 کور ایدر سه قیلتیه تعلیم ایده بر کور کور ایتن
 اینه دو فوب بر باد شاهن دخی کیده در دوی
 جومر

ببلبل او فرزان رستان امام علی قلمیه نظر ایله
 کوردی ابتدای یاله العالمین سن غنا ندره نایله
 ایله بوقلمه نک فضین بکا نصیب ایله باقانی
 الحاجات باجیب الدعوات دویب مناجات
 ایلدی و دخی ابتدای سلطانه بر خود بر قطره
 منبدن و براوج طبر فدان خلق اولشم بتم قدر
 اولدکه بوقلمه نک فضین ایله بلرد کاهه بوز
 اوردشم کرسن جمع عالمک فاحسید زویب کدر
 را و بیلر اوله روایت ایدر لکه بوقان قلمه سی
 انک کی بوقلمه درکه اوجیوز التیق قوی و ایدر
 هر بقی بولا بیه اجیلو ایدری زیار بوقلمه بی
 سلیمان بیغیر علیه السلام دبوله بیت رضی لیک
 بولر قلمه بر بنین کلدیلر قلمه قوی امام علی
 کورد بیلر نجیب قلدیلر هیبتی و صلا بیلیر
 کورد بیلر ختی سجانه و تقالی امام علی انو غایت

جمعی

هیبتی کوستردی هب بولر کلوب امام علیست
 المین او بد بیلر هر بری صفا کلدین دویب عزت اذیلر
 بده امام علیست اوکته دوشوب بر اراکاهه
 فوندرد بیلر اوکته زول لغت کورد بیلر امام علی
 اول بار کاهده بیعب ایچوب زوق صفا ده اولدی
 قرشون حاجیلر کلدیلر چون امام علی فوندرد بیلر
 کند و لوسکر دویب قهقهه معلون خنزیرک قانته
 و ادر بیلر فرسوسنه طورد بیلر قهقهه باشین قانته
 ابتدای ای حاجیلر امرالغان به وارد بولر خنجر
 کورد بولر کوز کاسوبلین دیدی انرا بید بیلر سلطانه
 واردق سو قرشوطا غلک صحر اسندن بر کینه ست
 کلدانه همان برار سلانه کوردی و قلنجی بویرانته
 و قلنجیه بکو مز اول کیشینک هیبتدن دهشت
 اولدق طوبوب قید بیلر ایله فاکتزه کورد که بجانه
 قالدی همان قرشون کرم ابلدک بادشا هنر

اشندم دیدی چون اول خبرین بدارک البتوب
 باب عظیم اوکده فوندر دق اوکده نزل نعمت
 کوردک انشه بیوب و اینجهب طوردقانه نه
 بودر سوز اول اول بیکدی قانکوره کوره نی
 بوخسه بولنه کسوفی دیوبی ساموش اولدیلو
 چون اولدین دوشمالی حاجیلردن بوجولنی اشند
 بک غضب لوب ایندی حمله ابله کلش بزه بر
 زیان طوفونیه دیدی حاجیلر ایندی بلسلطان
 اوکسی ایاه بلوردیدیلر والذدن نکوردهان
 سکتا نمدن برصدقه اومه کلشندر دیدیلر
 اول شفقه مکتون اولدی حاجیلر وارک اول
 بعد اولی کوچ کون اوج کجه ضیافت ابله درخی
 کونانی هم فانه کوردک بن اکی کوردک ساعت
 بلور دیدی وهم باب غنمدن کوردک نیم هیبت
 کوردسون دیدی چون حاجیلر اولدین دشمنانی

سخاستر بوردک دیدک اول بکت فوله وادار
 ورا دیگا اوکده دوشدک بوله کوردک بولده
 کیدر کن اسوالین صور دق اول بزه ایندی ای
 بولدا شلورن خرسان زمین ولایندن کلوردر
 بنام اومه عامق بزوح درلر بک صفتلر قتی
 جوقدر بن عالی سیاحت ابله رهجیح واردملیم
 ولایت بوقدر هر قتی ولایت بر اولولود شاد خیزن
 السم خدمته کیده ره نولدی واریسه قیلم ایدرم
 احسانک المود اولمالی اهل حاله بر اعا
 ایدره اولمال توکدکک بر باد شاه طرفه دخی
 کیده ره چون اشندم بوقفقه سلطان بارشاه
 امش عزیز ایدوب نونک خدمته کلدر بولده
 فان صوبه اوغزدر برقلله فان صوبون کیمدر
 برکیر اوغزدر اولان طلسملری هر بیزن
 برقلله بوزد و جلی مسافه قطع ادم سرلری

اشندم

کا فرزون بوجورکی اشندی لرسو روپ امام علی قاتنه
 کلاد بلر امام علی اوج کون اوج کجه ضیافت ایدیه
 مشغول اولدیلر امام علی باب علیه ده بویوب
 ایچوب زرق صفا بنگده اتا بوز کما بتر کلاری
 خالدين وليج چونکو خالدين وليد چوناندا برنگ
 دولال مبارکک ازين ازلدی بوجنه کون بول بورو
 خالدين وليد بعلوان غایت صونز لندان خانر
 اولوب زياده بونلدي حق سبحانه و تعالی بر نالش
 قلدي ايندي اي پادشاه بي زوال فقير قزلش
 غایت بونکلدر آفرخی بونکلدي بن بچاره فونکلکه
 غنا شير وهذا تيرايله حبيبت محمد حرمته دويوب
 بوزين کوزين وصفا لين طبرغه سورب مدد دويوب
 المين بوزينه جالدي بوجنه آينه نبوب بوله وروآن
 اولدی اوج کون اوج کجه کندی دردی کون قورس
 بر طاع کوردلدي آت سو دويوب اولما غنک اوزينه

جندی

جندی دوت بکافظ ایلدی کوردیک بر اولو صحرار
 هر طرفه آب روان اولوب آفر و صحرانک بکلانده
 بر اولو غاج بهش کولکه سی بر پادشاه عسکری
 اوب اول غاجک دیناه بر اولو بخار و اول بارک
 صهوا اول صحرایی قوشنن و اول صحراره بی زایت
 قره اولو طو تشلر او تور در لوری جوی خالدين وليد
 اول صحرایی و اول کلغزای و اول بکاری و اول
 عسکری کوردی حق تعالی به مناجات ایلد و اتی
 سورقب اول غاجک دینبه کلاری آتندن ایدی
 چایره صالدي کزدی و اتی اول بکاصیون دن
 اجدی حق تعالی به جوق شکر لری ایلدی و برز تید
 او یوقی قدرت الهی اول امام علی به کلن جانی
 زینه صوامته کلدی لاله الا الله محمد رسول الله
 دويوب کلوردی اولده نوحید اوزی خالدين
 وليدین قولا غنه کس دی خالدين وليد بوسکز

براز اغلغه بشلای جاریه نك اغلدوغی خالدين
 وليد بهلولان بوره كن طاغلدی خالدين وليد
 ايندی اغله با جاریه خدای رینا لعلالین اشبور
 راست کتورد ایسه کلوب سنی لوب محمد اش
 مبارک حالته واصل اولوب کوره سین دیدک
 جن جاریه خالدين وليد بوجوالی اشندی
 خالدين وليد بهلولانده دعار اولدی بهمه طایلو
 کلوب خالدين وليد برحق سود و پویغچه
 کتوروب اؤکه قوردی خالدين وليد اولسود
 ایله بوغچه بدی قاتق دووردی شکریزدان
 قلدی بعد اینه بوب روان اولدی و ایندی
 با جاریه اول ماه علی قشقی طرفه کندی با حبر
 قوردی و قوی اول جاریه ایام علیک کندی بوی
 کوستردی خالدين اول بوله روان اولدی خه کونله
 بولد بوردی بوی زخما کلوب بر قوی بره

دوت طرفه نظر ایلدی کوردی توحید ایدن
 بر خاقون جاریه خالدين وليد کورک بر خیا غلو
 اور و طوغزی خالدين وليدک با نه کلای سلام
 ووردی خالدين اول خانقونک سادهمک الی جاریه
 ایندی با بهلولان سن نه کشتی بوولا یه نه
 مصصفت ایچون کلای کوز وادک ندر و دین نه دینله
 طوغزی سویله دینک حقیچون دویوب خالدين وليد
 اعدرای خاقون بتم ایسه خالدين وليد درلسی
 شهر و مدینه شهر بیدر د بتم محمد دینیدر بوولا
 امام علی اولو بر بهلولان کلای بوی جاریه اتقی
 اشندی سکرو دویوب خالدين یا غننه دو شدی
 زاری زاری اغلدی اول بکن ماجرای سویلای
 ایندی یا خالدين بیچاره اول کله لده بوز و هر قدر
 بول لرده اتق ازینه بوز و هر کوز و هر سوره ره
 یا سورا اول زمانده نه روحا لاکسیه دینو دیوب

بوز

الهب بوله روان اولدی راولدرا وبله روایت
 ابدکه خالدین ولید بهلوان لی برقیخ بره
 کوردی بوکوزخالدین ولید زبون اولدی قوشه
 برهوه طاع کوردی خالدانی ارقه سندن
 اندردی ائک برهقداجانی کلادی خالدین ولید
 آقی اوکته قانوب سوردی بیک دورلوبودایله
 اول حلا غنک باشنه وادی ونبه سنه چتارک
 اشاعه نظر ایلدی کوردی برلیلیف صحرادچار
 چمن باغله بوستان بیلدرا و زهراران دستان
 ودی بره بونک ابریق اول صحرایی قوشن اقر اول
 صحرانک اوردنه برده ایکی جا در فورمش بری
 فوم اطلاد سندن وری قزلب حلا سندن چوره
 پانده وافر انلو ورا خالدین ولید اول صحرایی
 کوردی آتی سوروب اول ابریق خارنه کلادی
 اندی بران راست اولدی چمن بران دکلندی

کلادی خالد وادی زبون اولدی حاصل
 کلام اوج کون اوج کعبه اص صوستنکی ائک
 هیچ بحالی کلادی خالدین ولید ائک حالنی کوردی
 ذار ذار غلادی آقراقی قیوب کیه بن دسه انه
 قیاسن کو قیوب کمتسه هلاک اولور صحتارک
 خج جالندن محروم اولور ناجا راولوب کلادی
 ائک ایکی کوزلرینی اویدی اغلادی ایتدی ای نیم
 افرقیامت کوزنه حتی سجانه وفعالی بر نندن
 شکایت ایله دیوب اغلادی صده به تکرار ائک
 ایکی کوزلرین اویدی چون اولت خالدک کوزده
 بودجه مختبیر کوردی هان ائک کوزلردن
 باش روان اولوب اقدی اولات بوزک وکوزین
 خالدین ولیدک ایلاغنه سورک چون خالدین
 ولید ائک بو حالنی کوردی فریق دیوب زیاده غلک
 بو غیرتله خالد بالله دیوب هان لی ارقه سنه

الهیب

ابندی یاسرور بوضعیه دوش صحرای کلور و بر
 بنام ادیمه ابوالحسن برلور بنام محمد دیندار دیدی
 خالدرین ولید اشندی یا بکت سسکه دین فرزندش
 ایمنشیز بنام حالصو راسن ولا بنام عرب ولا بیدک
 شهر و مدینه شهریدر بنام محمد دیندار و بولایینه
 کلدی که سبب بود که اول محمد عموی و غلی وار
 ابیدی وهم دامادی ابی ادی علی داری بنور کله خونی
 المنه کلدر اسکراکی و درون ایسه بکاخبر و برده
 مجول ابوالحسن خالدرین ولیدن بوجو فی اشندی همان
 اتندخ ابیوب خالدرین ولیدک یا عتته دوشدی
 الی ابیدی مرتبه بصدی وایتک یا خالدرین ولید
 قرمان اوله بوسول سنک کوزلینه که محمد جمالک
 کوزل و بکلدرین دیوب خالدری اتندن اندرک اتنی
 جابره بکلدی خالدرین ولیدک وکنه زول نعمت
 کوز دبلر خالدرین ولید اولعلما می بکوزل طپورده

طابطوری کلوب همان انک اوزینه سورا اولدی
 جاد لردن یکاروان اولدی چاده یقین کلدی
 کوزدی ابکی محبوب قران ابله بکوزل بکت دوشوی
 توجید ابدر لخالدرین ولید الوری کوزدی تعجب
 ابیدی ابندی عجب علی بولایینه کلدی دیوب بران
 فکر ابدر کون اندرخی خالدرین ولیدک کوزدی بکوزل
 کوز بوز بجهلوا اندر که همان بر اصالانه بکوز ایمان
 فوری بوزلده برقا او ر همان ابوالحسنین برندن
 طابطوری کلوب خالدرین ولیدن فرشو کلدی چون
 خالدر ابوالحسنی کوزدی سلا و بوزدی ابوالحسنین
 ساومک الوری ابندی با بجهلوان بکشی بین وکنه
 ولایتدن کلور سیندن دندر دیوی خالدرین ولید
 ابندی یا بکت اولاسی جویک ویر و بولایت
 ولایتدر ویا لکر بوضعیه دوشلر سین و اولندن
 و دینک دندر وکنه طهار سین دینجا ابوالحسنین
 ابندی

عابدان اردنجه كیده ابوالمحسن قوتك با بهلولان
 صبرايله بر قاج كون كوره فرزندى سوكله بيله
 كیده ره امام على هر قنده اسبه بولوروز امام على
 عشقنه كندومنى قان صونه اوره فرزايان خاند
 افزارى كوج اولور بلكه زان ارپه كیده و ز اول
 بلكه اخر بولدن كله ديد خالدين وليك بزاسان
 ابدلى بكيسى دى دعابه مشغول اولدى بوشلو
 كچه كوند بولدى بلكه رايولو اوله رويت
 ايدر كره امام على باب عظيم يانك برجا در
 اينجه اولوروب دورولو اولديش لوقادو
 عبا اولقمه لى طريق ايله له ديب كويدرك
 چون صياقت انبى تمام اولدى حاجبلو بيه
 شاهه دعا فلد بولور سلطان فر بوز سن اول
 مسافر بى كرى فاكوزه كوزه لى بوخسه مراد
 اتر سكوز دستور و بره لى ديد بولر شاه ايتدى

حق تعاليه شكرايدى خالدين وليد ايتدى اس
 بهلولان اول ولبور سورى امام على بو حاجيه كلدى
 ديدى ابوالمحسن ايتدى سكا بشارت اولسون كيم
 اول سور بولده كلدى ديك كند و ايله چي ماجرا لى
 سويلدى كوش طوب امام على كند و بيه بصيرت يانه
 كوزوب مسلمان اولد و عني و كند بيه تابع اولان
 قولر هب ايمانه كلا بكنى بر سر و بوى بويه سبتك
 غباره صاحبلى بوله ميبوب محمد و حيا عنه و شهادت
 چيغيب سني كند و كنى بولده و زره هرز واقع
 اولد بيه هب اكا بر سر سكا بت ايدوب خبر و بوى
 و بوز ياره هيج برعالي چوق قلعه وارمدد بوب
 سوال نردنى قان قلمه سنى كا بر سر سكا بت ايدوب
 بوز دفعه جمال اولوب كندى خالدين وليد
 بر سر و بوى چون خالدين ابوالمحسن بوجا لى
 اشكلى ملول اولدى ديدل بكم هان انه بيه امام
 عابدان

بلزدی امام علی بوسالی کورک سنجانه و تعالی به
 مناجات ایلدی اخلدی باله العالیین سن عنایت
 ابله بن بیچاره قوکه بوقلمه نک فضیلت مینس ابله
 بنه بی حسرتنه قوشدر دیوب مبارک الین یوزینه
 جالری امام علی به اول قوی جمله کوستر دیلسر
 بعد بر صحرایه واردیلر اویله صحرایه که اقصولر
 و اوتوشلر و دورلوشلر و وحی زعفرانلر و
 فرغانلر و زنجیلرک زیاده هرینادت که واردیلر
 جمله سالی و صحرایه موجود و هریره اوغرتدن
 کجک توپا سار و لیش ایلدی اول جلدن هریره اوغرتدن
 عیالیار و غریبلر کوستر دیلسر حاصل کلام دنیا
 انجناه فقدر افواج دور لو جا اولر و مسوهر لور
 نیار اولر و اوردور و هب صحرایه موجود ایلدی بوقلمه
 نولند و حوش کلور که دتک ایلله شیخ اولنیمه امام
 علی باری تعالی به مناجات ایلدی باری بودیا که

تبر وارین اول مسافر بیکدی بنم بانه کورک
 دبدی اویله دجمن حاجبلر بر او یوب دو دیلر
 امام علی نیک یانته کلدیلر یا بهلولان نبر بار شاهر
 قیقما سلطان نالرا ایلدی دیوانته دغش ایلدی
 نبر و رستری دبدیلر امام علی بوعوقی اشندی
 اجابت دیوب بوله روان اولدی حاجبلر امام
 علی نیک اوردنه و وشدی باب عیسی دن ایچر کرک یلر
 امام علی نظر ایلدی کوردی بر اولر قوکه که ایک
 طرفنه بر بلوک عسکر طور مشر جمله سی و الفلیح
 بومقال اوزرینه طور مشر که مکر بوقلمه نکر
 اوج بوز بئش قوی راز ایلدی هر بر قوکه بومقال
 اوزرینه عسکر طور مشر ایلدی قوکه هب امام
 علی بر کوستری جنان امام علی بو هب بئش کوردی
 مبارک شاطری بریشان اولدی زیر اسول قدر
 عسکر کوردی حکم حسابن الله دن غیری کسنه

بیز

اهل اسلامه ميسر ايله ديدى حاجبيرا ايتديله
 باجهلوان بزم بادشا همزايه خزينه ستمن كوروسين
 ديدلر شاه ولايت ايتدي نوله رودكودكوره لوتنگ
 دونوب حاجبوسلصاخ طرفينه بود ديلر امام على
 نظر ايلدي كوردى بتمير قيو اول قيو ناك اولكده
 اون بيك قدر كا قورجمله سنك الله بال قلع
 حاضر مهيا امام على حاجبيرا ايله انوره وار ديلر
 امام على يكر لمر ايلد بيلر اول خزينه نك قيو حسى
 وار ايلدى اول قيو ده دوران كا فرزيه اولونج ايلدى
 آيينه مير قيو درلر ايلدى حاجبيرا ايتديله ميره
 لطف ايدوب خزينه قيو سين چه سين ديدك
 حاصل كلاير امام على دن خونا ايدوب قيو نك
 احمدى دونوب حاجبيرا ايتدى اتى اولونج ايلدى
 دن قيو باجهلوان بادشا همزايه ستمن مري اولجيه
 ديدى چون حاجبيرا ايلر بوجورلك اشند بيلر
 رفيع

امام على با شاه قاندى ورفاجى بادشا هه وار ديلر
 احسانى علامه ايلد بيلر بنشان استد بيلر بادشا
 بنشان ويردى واتدى اى حاجبيرا اول بكت بنم
 خزينه مى شاش قلسون وهم جتمى وجهتيمى
 دى كوسترون حاجبيرا اووب طنز چند بيلر
 روان اولوب امام عيسنك ياننه كلد بيلر اول نشانى
 اول كا فوم كوستر ديلر قيو نك بومكلكى طمفسان قوتنج
 ايدى چون كا فر قيو باي حدى امام على حاجبيرا ايله
 ايجر قيو به كوردى نظر ايلك كورد بيلر التوندن قيو نك
 از در هال وار صلوات وار دور وديا الجينده
 نقد رسا نور لور ارايسه هب بونه موجودر
 وجمه لور اورد اول هجره لوده اولنج قوشلر وار دور
 كى خلدن كى زمردن كى جواهر دن اوله وقت
 اوستا لر اوله بيشلر كه باصباح نظرده اسره
 اندر دى اول طرفه قوشونونلر دن دونوب هر بوزر دور

دینار بله او تر لر و صفی قابل دکلا و دخی ایلویه
 یورد بلر حیره لکورد یلر القونن و کوشدن و
 الخون و لعلدن دلو در لوجو هر لری بنشلسر
 امام علی یو خرنیه لری کورک باری تعالی یومنا جتلا
 ایلدی باله العالمین سن یو خرنیه لری اهل سلا
 مینتر ایلله دیگر امام علی دخی ایلویه یورد کورک
 یوجه لعلدن بر لوصه خرنیه قوسمی و زرنیه
 قوشلر و عریجه بر قاج ساحلر باری با فضیلر
 اول باری خدا اول و آخری کون دیمکله یو جهانی
 بر تزی فیکون دیمکله بنه یوقا اولسه کرک دیکش
 و دخی حضرت سلیمان علیه السلام دیمشکه ای
 یوم مقامه کلن کس لری یوم مقامه فانی مقامی یو لری
 یوقلمه نک یو دخی قریل یا قونن ایلویه یوقا
 فان وطلا شدری فان زکیته دو قدر مشرک
 ایچون فان زکیته بکوز و یوقلمه ایچنده

حیره لری

حیره لرواد در القونن و کوشنده و لعلدن دلو
 در لوجو هر لره دولد بر لشدن د او یغیر علی السلام
 او علی سلیمان بن مشرقان مغریه حکم ایتمش
 دیولور یو بلر بن امریبه مسخر ایلدی جنن هواده
 کیدر کن بکون یوم مقامه راست کله کو کلور یو
 مقامه عاشق اولدی نیز دیولور امر ایلویه یو خرنیه
 لری و یوم مقامی یا بدر دم بن اینه ییج بر عیاب
 و غریب فلدی نماشا قلده و لایر ملامت بر نشنه
 قالدی خجه زمان یوم مقامی بن صدق عین عشق
 ایلدم بر کون باشم بصدیقنه دوستک یو دیکسبه
 باقی قالماز ایتمش بن براوستا د کسم وار ایگرا اول
 اوستادی قائمه کوز در اینه که ای علم بز دن
 صکره یو مقامه کلور لوری دده اول معل اوصولر
 یوبه ال اورک کورک باشین صالدری ایگرا ای شاه
 جهان سر لرد نصکره یو مقامه جوق بار شا هلم

انو کله خنده کا فر هر هارک ايليه. بر زمان امام علي
 بودند دخی کله قفقها لعین هارک ایده و لا سلیمان
 علیه السلام معلمدن بوجو ای شندی شکر ایلدی
 اندنصکره اول لوسه یر دخی بونی یا زنی ایشکله
 یا علی نم بو حتم کوره سین و بندن عبرت له سین
 زرا جمع عا فر بکا مستخر ایدی دیو یا زنی و بدخی
 دیشکله یا علی خا فر البین محمد انصططابه واره سین
 نم سلام اول جیبیا لله ابر کوره سین و ایده سنکه
 سلیمان بقم بر علیه السلام رسکا اقرار ایکنک اونیاسند
 شفا عسکر دن او تپیه سین دیش و خنده د و لور
 صیترا نیش بر تیه سوزمه کله لرحن امام علی فی
 کوردی بر زمان اغلای اندنصکره ایلر بر بوردی
 هر بر مقامه سلیمان علیه السلام مدنصکره کلن
 و بو قلعه خانه سکر ایدن و بو خزینه لری ضبط
 ایدن هر بری کند و وار لورن یا زمشور ددر نیاردن

کله لرا لامر مسون دمه بر کا فر کله که کله آینه
 قفقها ماعون دیو آد و برسه ککر د رسا ناکر لورن
 دعوا سی انسه ککر د خنده زمان سکی بکا اولسه
 ککر د هب اکا کوری دیو بوط بسلا ککر د بو ولایتی
 او معلون خراب انسه ککر د چون سلیمان بنمبر
 علیه السلام بوجو ای شندی ایدی ای معلم
 عجیبا اول کا فر بو ولایت ایدی قله ی بو خسه
 اکا دخی زوال کله می دیدی اول او ستادیه اول
 او صطور لایه ال اورک ایدی یا سلیمان علیه السلام
 سکا بنشارت اولسون ان دخی زوال و لور دیدی
 ایدی یا نبی الله مدینه شهر کندن بر بعلولن کله آینه
 امام علی دیر لرا زمان بنمبری محمد علیه السلام
 عتوی او علی اوله و همز ایادی اوله بر بوزنک اکا
 مقابل بر ایدو لیبیه و دخی حقی سبحانه و تعالی اکا
 قدرت قلیعین و بره المادی زوال فقار اولسه
 انو کله

شکایت امتشرا امام علی هر برینک فقهه لویه
 اکدی در دیله اکدی اندضیکره بره کلد یلو
 هر برک شاه بعهرت کورد یلو لوماه امام علی حاجلو
 ایله یولتزیه روان اولد یلو کدی رکن امام علی نیک
 کوزینه برکوزل مقام کوردنی اول مقامد رکه
 اولوسر ایلو و اولو کوشکل واد فرقا دشون یرون
 یوقا ووده هربری د لیلله شیخ اولما ز اول
 مقامدن امام علی نیک دیماغه برحوب فوج کلک
 اول فوج نیک صفا سندن امام علی نیک دما علی
 معطر اولدی حاجله صورتی برحوب فوجی
 یرون کلور و اول فرسوخده کی به مقامد کوردی
 حاجیلرا ایندی با بعلوان اوله مقام کوی کوزیت
 جنتی اول فوجی جنتدن کلور یورد یلو یلو یلو
 با بعلوان سکا اول مقامی دخی سیران ابتدای
 یوخسه برتی دید یلو امام علی ایندی کلور وودر

لامتی

انی دخی کوره لردیک بو کوز حاجیلر صباغ جانینه
 یورد یلو اول ارالغه کلد یلو امام علی نظر ایلدی
 کوردی بریوت کت یورد رکه بریانی التوندن و بریانی
 کومسندن خانقه لوی زمره دن اوله بیگد رکه اول
 یوردن یوزانی کشتی بان یانه آکیش کجه یلور بریانی
 بوش قلدور چونکه یولور قوی یانه کلد یلو یا تو آب
 دیوندا ایندی یلو اول یوردن برکوزل صفا کلدی
 یولور جمله سی بهوش اولد یلو قوی جلدی کورد یلو
 بو قوی باش برکوزل فرزدیشلی جانانه کلما مشد
 جره نواج باشنه کیکان بلده اول ق امام علی
 کوردوب ایندی یاد ووصفا کلدی دیک یوزلی
 انجرویه الدی امام علی انجرو کوردی کوز کت
 یولجیه لور کوشکلور و س ایلو و اقره یلو کاردنه
 کی نظر جلسش هر برکوزل او زدنک بللور قوشش
 شا قیوب اتر دخی برک بولک جاد در قوشش

55

برگوشن کوردی جمله کوشکلردن اول قرقاشون
 یوکسان وکنشکلی فرق دونه مقداری وارا بدی
 ایچی طوطولوحیره لکی یونمه طاشندن کی التوزدن
 کی کوشندن کی ایچودن ایدی ودرخانک ایچینه اولی
 حورایلر بر وجهله قیبری ممکن دکل یوبله حورایلر
 جنت حقیقته اولور شویله کافر بنا ایلدیکی شیده
 درلو درلو حورایلر وغلانلر اولقدر حوریلر که حشا
 الله دن خیرش کسه بلرزی بونلردن یوقا ووده
 ایچودن جاد کوردی برسیل قدر وار اوله انک
 باشک المانلر و تکرار انواع درلو چکلر لیله شش
 اولش اوله کورل مقامدمکه قیبر قایل کل انایچی
 وطنی حورایلر و کوزول بوزلر یایلر ایله طوطولر
 اولمش تاجمله ناک اوزون بر دلبه او تورد حسی
 جالی دالز ایله شخ اولنیه چونکه امام علی اول
 نکازی کورک حیران اولدی امام علی اول افتابسه

ایچنده حوری قرزی واد او تورد لهر بری درلو
 درلو بدیل قیبر قایل دکلر یوب ایچوب زوق صفا
 ایدوب او تورد لهر اول بیجه لره انواع درلو
 میوه لردر که دالز ایله قیبری ممکن دکل اول
 بیجه ناک ایچنده جشمه لور واد هر بری بر درلو
 صیو وادرا قرکی سود وکی بال وکی شراب وکی
 صافی صو اقر بوز دن صو ووق و شکر طلو هر بر
 چشمه ناک کازنه درلو درلو میوه لره بشدکه
 دیناده نقد میوه لور ایسه هب انده واردر
 اول کوشکلرک هر بیچی بر بندن اعلادر اول
 سرایلرک دوت طرافک اول قزل دیولر شامکه
 صکره امام علی اوله روایت ایلدکه رسول اکون
 اولکن ایدر یار رسول الله اول مقامده کورده کور
 عیالبر و غریبلر واد هر بری سو یوسم وصفه
 کلر دیدی امام علی یوقاری سر لیه جنته خاوندانه
 کوزکی

عرب د ليله سلاه ووردى اولد لبر ايندى حش
 كللك يا امام علي محمد الله تعالى سنواك مبارك حالك
 بزنجياره يه نصيب اولدى ديك اخلدى وايتمندن
 يا رسول الله ديك علي ندى بن ندن بلدك وصديق
 يا رسول الله ديد بكة سب ندر ديدى اول نكار
 ايندى يا ولي الله بن نو باد شاه قير اديه روح
 نكار و بر بولم بولم بولم بولم بولم بولم بولم
 و كلا اول نكرى اوله نكرى اولدر كه جميع عالمي
 وار ايليان اولدر رينه يوق ايلسه كركد ديدى
 امدي يا امام علي بن با م كا فر در جنت و جهنم
 ابدى و بكا جمع سو ر بلك سدا لكون و وردى
 زيرا بن كى ختب بر باد شاه قير لنده دى بو قدر
 بن بو مشامه فودى بخت حور و بر بولم بولم بولم
 بر كجه طلبو او بچوره و بولم بن دو شم اينجه قيات
 فوشن خي سبحانه و تعالى كدى فاض اوش جمله
 سلق

خلق صورتى و حساب اينجه طور لر بندى
 اتى تر لره غرق او شتم و ز ياده بو كلشم از قدر بو
 هادك اولم ناكاه اكر كوردم بياض عل اول حلك
 دننه بر سنور بوزى كنى او نور چوره يا نند
 كوز ل صورتى املوج اولمش او نور بوزى رساى
 ندا ايد كه بود در آخر زمان بجهوى محمد مصطفى
 ديوب جا غر بندى كوربا يا غنه دوشده بكا
 دى شفاعت ايله يا رسول الله ديدم اول ساعت
 بندن بوزى زنجور دى بن ايندم يا رسول الله بندن
 بوزى بچون جور رسن ديدم بكا ايندى سندن
 ايجون بوزى جور وركه ايمانه كله سن اهل نوحيد
 اوله سين ديك بندى صد قله ايمانه كله هان
 اول ساعت اول ظلمت خادى اولم اول محمد
 بكا ايندى ايمانه كله اهل نوحيد اولدك
 فرق كوند نصركه كوركم امام علي بوند كلوب

امام علی بنی دو رانده کوره لودیدی همان
 امام علی بن اوسکه دوشد بلو بوکزه صول طرفه
 کند بلو مقار جهتمه وارو بلو امام علی کوردی بلو
 برده نک ایجنده کنشکیکن طنجی بو قدر
 اولدو نک ایجنده بدی برده نونو بلو جفا اولد
 نونو نک دنیانک بوزن قیلاش این و کونک شوقین
 ونوزین محو ایدر امام علی ای کوردی دخی بقین وارک
 برده نک ایجنده بر معظم قو و اول قولنک اوکده
 بر قوه سخت قورنش اول شخن او زدنه بر کون
 صورنگی کافر الکرده کوردر طو ترورینی بونل جهتم
 زبانیله ایدر سخت او زدنه او نوران ملعون اولور
 اولور امام علی نظر ایلدی کوردی کور اول بیجهتم ایجنده
 کورلور کور مجابیلر وارو و وعتر بلو هر پرک ووه کی
 نکو طاموده واردر زرا اول کافر ای طامویر قنیل
 ایمنش دامام علی بو حال لاری کورک ایتمی ای بانهاهلر

ووقعه ی فتح ایدوب قونن قروب سنی کاکونسه
 کورکدر دیکد بندخی کونلری صیدر اشته بوکون
 فرق کوندر بندخی آنکون صدق بار سول الله دیکد
 سبب بودر دیکد یه نکوار امام علی بن اکرده
 ایمان کوردی جوی امام علی ای بلاد بکم معجزت
 ایله اولمشدر بنشارت اولسو نکه اکرده امت ایله
 بوقعه فتح ایدوب سنی کوروب محمد مصطفا یه
 نکاح ایدر ددی اندنصکره اولور ایله الودع
 ایدوب کذری فردخی اول کاشنات محمد مصطفا
 نک شو قده قلای امام علی اولعفا مدک استی لای
 حاجبیلر یانه کلای حاجبیلر ایدیلر یا بهلوان
 دخی سیران ایدر مسین بو خسه کیه لمی دیکد
 امام علی بنی شمدی کور کیه لودیکد امام علی
 ایله حاجبیلر جنتن طمش جفدیلر ایدیلر
 نک کوروزک جهتمین سیران ایدر مسین دیدیلر
 امام

امام علی بر عیب دوستی بدو قصه از ائمه اجماع
 هر چند رقیبیه او را در دین ائمه بخند بوزیران برونان
 یکی هیتلر کو ستره یار اینه کج بد بلو بر بیوک صحریه
 کلد بلو بو صحر اده اولقد ر انو وادو در که هر بری
 ترتیب او زینه طوره لیچکشترا اول لدر ایچون
 اولقد ر اده و بلاه ف بعلشکه طاعن کی اول
 ارالنه کلک حاجبلر انورون اندیلر هر بر لری
 انورین بریره بغلد بلو امام علی دخی دولل اهل باک
 بر و تلوره خلدی اول ارالفاه احشا و بئشده
 هب بونلر انورینک یانه قرار ایلد بلو جی صیاح
 اولدی امام علی قالدی ازانن او قودی نماز قلد
 تعاه حاجبلر یانه کلدی ایدیلر یا بعلو آن
 آنلورینوزی بوند قوی لیم زیرا اوده سنه آن
 ابله کید لمن دیدیلر امام علی الهوب کند بلو امام
 علی نظر ایلدی بر شهر لور ادره برنده بر اولی بیبا

بادشاهی حرمش زنده باد شاه حسین بر کا و شکا شرک
 کتوده خست خست ابله سوزان هلاک ایلر مسین دینک
 امام علی اده بران لاش ایدوب تعاه حاجبلرینه کلاری
 انلر ابله جتوب کندی و ایت ایدکم بونده اولان
 جنت و جنت کور و ادر دشتاد اینعاد ایدد و سندر
 دیزلر امام علی در لودر لور فکر ایلکه جن امام علی
 حاجبلر ایلد کند بلو بر معظم قوی و ادر دیلر بر دیلر
 چکمن طمشان ارغون یوکسه کلکی و ادر قرف
 ارغون لور و ادر بو وقتها مامونان طشره حرم
 قوسیدد حاجبلر قوی ایلد بلو قیچیلر طشره جتوب
 قوی ایلدی امام علی حاجبلر ابله ایچرود کیری لرامام
 علی کورد بکر قونان ایچی طرفی بر وزیران قلد عسکر
 هر بری بر دلو سلاح ابله خاطر میا و تر و ادر دخی
 کجیب بر قوی و ادر دیلر کورد بلر که اولک قوی کی
 خند بوزیران عسکر جمله سی خاطر و مویا ادر دخی
 امام علی

خبر ویرین اول مسافر فیکدی کنوردک دیدیلر
 جاوشلر واردیلر اول ملعون کلبه خبر ووردیلر
 اول فقعه لعین ایتدی وارین الکن کلن کوردیلر
 دیک جاوشلر کلوب الله ضانک ارسال خلق مشور
 علی کلوب سرایه طوغری کتدی بلر امام علی و العیاق
 سرایک اوکته کلوب کوردی سیاه آبر نوسدن
 برزد بان واردی باغذک عددی اوجوز قرق
 ایاق نزد باند ز شویله کم اول سرایک بو یسکلکه
 بصلن کوزلر شاقورد اول نزد بانک هر بر باغذک
 برد برنجی جانور بملسنتور اول جانور لک اوزینه
 برد دم قوشلور اول حبا و لوطوت ایشک ایچون
 امام علی بو جیبیلوری کوردی خیران اولوب قلد
 ترقه قشبه قران ایدم لم امام علی حاجیلر لله اول
 نزد بانک نوردیلر تا قوشاق زمانه دکن یوقا ووی
 جقد بلر تالکب لعینان سرای قوشنه کلدی بلر

کوردی اول شانک جلاسی زمرودن اوله نیاه کلکه
 ضاره کجی بر میل قذر کنشکلکی و ارایلی بو کسکلکی
 کیر و قلاون اولردن بنش ارشون زیاده سی و آرد
 امام علی شعیب ایدوب ناکاه کون طوغندی اول سرایه
 دو قذری اول سرای نوره عرق اولدی چون امام علی
 براز نماشا ایلدی و اول برده بر لطیف عمل و ارایلیکه
 دیل ایلله تمیر اولنمز و دخی ادی بر مرتبه خوب
 دیویلی ایلدی که تمیری قابل کلدر و یولوشیریک
 اوزنه سنده بر اولو میدان وار بر اول ملعونک
 سرایک فرغوشنده دیر اول میلانک بیو کلکی اوز
 لبش میل قدر و اوله امام علی حاجیلر ایلله سرایه
 قیمن کلدی بلر اول سرای فقعه ملعونان خاص
 سرای ایدی چون سرای خلقی امام علی حضرت زینبی
 کوردیلر هیبت و صمد ایتنه خیران اولدی بلر
 حاجیلر جاوشلور ایتدی بلر وارک بار شاهه

خبر ویرین

بجا بود شاهنشاهی سن و بزرگ بود قد بل و لاوتی
 بنم حکمده فرمان ابدان و بوجه نزاری و بوجه
 قلعه لری و بوجه عسکری کاس و بزرگ سن بنم
 نکرستین سن کجا عنایت ابله دیرا بوجه برادشاد
 نکرستین سن دیوب کونه قوشنیا ز ایدر سانشاد و کلا
 اوله در لرملین نوجمله نکر اوله نکر اوله نکر اوله نکر
 کون دیوب نواون سکر نیک عالی خلق ایوب
 نیکون دیوبکله نواون سکر نیک عالی یوق ایوب
 کور کور شکر و نظری اولیه جمله اعضا لردن
 منوره بادشا هدر کله نم امام علی اول لرملین بزرگ
 سوزن اشک بر کرد و نندانه ایوب اغدای
 وایتی ای قادر باد شاه سن کجا نیر و هدیو
 ابله نوجملونی ارست و لری دیوب نوجملات
 ابدی امام علی ابو یوری کور صیغ طرقت
 تخت اوزدانه یوز و بز و قوش و وصول طرقت

امام علی نظر ابدی کور دی بر قوردم کنشک قوق
 قوراج اولوب یوبسککلی تمش قوراج و اوله و
 اولوصا قاملدن جون امام علی جابر ابله
 یوقا دیوب جقد بلر امام علی نظر ابدی جوشق
 سرکه ایچی وطنی التقدن و کومشدن در لو
 جواهر لردن اول التقدن کورنق شاد جلا و بزر
 مشد که اول سر لای ایچی شغله سندن نوز
 عرق اولش و دخی امام علی کور بکم اول سر لای
 ایچنه بدی برده تخت قورلش هرری بر دوس
 قیتو طلا شلردن مزین یونلرک جمله سندن یوقا
 روده بر تخت قورلش کوسککلی قوق ارست
 و اوله اولخت ققمها معلونک ایچی تمش
 اول معلون اول شلردن اوزدانه و قورلک کونه
 قارستو استقبال ایلمش عربان اولش باشی اجن
 کونه قارستو جده قلمش بالو ارب درکه نم الله
 جلا

تعالی حضرت تلو تریک ارسال امام علی دخی ابو یوسف
 بود روی ادب اکان او ز زینه کوشه او توری
 دخی باشین اشاعه صالدهی جمع سولطری چون
 قسما ملعون امام علی بدن بود ادب اکان کورده
 باشین قالدیروب ایتری با یکت نه ولایت بد
 کلور سین و این ندر نه مقصوده کلاین یا اول
 قان سپون خجه کلیدین دیا اول طلسمای خنده بود
 یا قلمبه خجه کلاین دیدی امام علی با ملک بر
 خره ساندن کلور و تم ادمه و ج دیورینک صفتا
 جه قدر عالده نظیر بود قدر سلا حشر عکاک
 یخنی بلور جمع تم و آمد و تم ولایت بود قدر
 هر قتی ولایت به بر باد شاه خیرین اشدر سم
 بر نالت سوری اکا و ادرم قولری و ارایسه نلیم
 ایدوب بخشیش الور به ولایت کیده در و
 اول مالی اهل عالمه ایلده بر اول مال نوکنجه

خت او ز زنده یوز وزیر و نورش چون او زیزه و ننگ
 قسما ملعون سجده دن اول مرز اباشنی قالدیروب
 در لوح پر کیش و بر قسما نلیم و ارایه اول مرز ارایه
 کیوب نیه مشافه قران ایلدی جمع وزیرای و بجوری
 کلوب بردن ایخنه دوشنیا اول ملعونک او کنه
 سجاه قلدیبرا غلشنیدیلر و ایتدی برای بریم کیمیزین
 عنا تلو و هدا تلو ایلده بزه دیدیلر اول ملعونک ایتدی
 هب سوری بر نلدم دیور ز لریدی کافر نلدر دخی
 بردن بر او یوب شاد اولدی چی ککه سلق بر ساق
 اولدی بر تیز او یوب امام علی اجمریه دخی ایلدی
 امام علی اجمریه یوب دعا شکله لغت ایلدی قسما
 ملعون امام علی کوروب هیندلو و صدا تلو بر تلو
 دلکه همان بر اسلا تله کورده ان ملعونک کورده کی
 اغزیه کلای ایجنه جانی دیره دی ملعون کلپ
 شاشد بغندن ایدر با یکت دها بری کل تکی
 مولا

ینه بر سلطانہ دخی کیکه روم چون اشته سزین
 اوصاف کوی دنیا ده مشکوز بوغشها اختیار
 قلدی شهر ساندن جقمه عمر ایدم با اوصو
 قلدم کونلره برون فان هیونه کلمه نیرسم
 ابلده فان صیوفی بر علقه کجدم برون بویه کلمه
 کیریمه خینه جانوز با شی طلسم ابله مشکر
 هر بون بر علقه هلاک ایلده خینه کوندر بول
 بودوم بولدن کلورکن حاجبلره بولشدم
 واسطه ابله اشته خضر کوزی کوردلیمس
 اولدی کونولر کوز وارا بیسه اقام ایدم
 بو قدر دیرسکر دوتوب بر باد شاه بانه دخی
 کیده دم دبدی اول باد شاه انی اشتهک و ابدی
 باصلوران برده کیم قولر جقمه قدر تعلی قایدلر
 اناری سکا وریه لور تعلیم ابله اکمرانک حال ابله
 سخی بن اول قدر دخی انکی غیرت ابله رصکه بولالر

شده

قنه واریمه سزیدری امام علی اکاد عا شکله
 لغت اندی اولمین امر ایلدی اورطیه سماط
 جکد یلر اولقد لغت کلام بکم دین ابله شیخ اونی
 دیدی صاهلدر صکره شکر شری کلای اجلدی
 بادشاه بورک شراب قوردیلر اجهکه بشلد یلر
 بادشاه بوردیلر اول مسافر بیکه شراب ویرت
 دیدی امام علی بر شراب ویرد یلر امام علی اول اول
 اجمدی امام علی ابدی ای شاه عالم عهد اذمه
 اودن سمن چتیقینه اوه کلخک شراب اجیم
 دیدی چون بادشاهه امام علیک اجمدی کنی خبر
 ویردیلر قیون اجسون دیدی اندر دخی فایخ اولدی
 بولتیبویب اجموب زوق ایلدر لری امام علی دخی
 کوکل کوزنله باری قالی بر مناجات ابددی
 بارت بو قلعه دن قیون بن قوکه براسان و جهله
 سن غضیب مینش ابله دیدی ناکاه طنش و نش

تقیرا و نیز بدمه فقهما ملعون امرا بدی اوطیه
 صورت جگد بلا اول قدر نغتمو کلا بکم دالتو
 ابله شیخ اولنیه بدمه شکر شکر تباری کلای جید بلو
 بادشاه بودی شریب قورد بلو ایچکه بشلد بلو
 بوقفهما ملعونان بو بوقدرا بجه سده سبب
 بودر که فقهما سلطان امام علینک نه شکل
 بهلوان اولدینک اشندی و بجه قلعه لر فتح
 ادوب و بجه یوز بیک کافر برانه هلاک
 ایدر دیکن ز محمد علیه السلامک عمومی اولو
 اولوب وهم دامادی اولدینک و بجه کافر
 مسلمان اولد بکنی اشیدوب و بلورک غایت قور
 فردی اول بر حیلله ابله کله بزه دخی بر ضرری
 طوقنه دیو غایت قور قاروی برکون وزیر لویه
 مناوره ایلدی عیبا بو امام علی دیک کوری اریک
 احراقی بجه اولور وانی الله کورومک ممکن اولوری

قلبه نق بیا اولدی جاوشلر سکور دشویا بجه
 کیرد بلو بشادرت اولسون سلطانه دوشمان باشی
 کورد بلو جین اولمین بوجی ای اشندی غایت شاد
 اولدی سو بختدن کور کور بک سر بلا سی اول شاد
 باغشلدک رساعت کجدهن برهنگامه دخی قویک
 بر عظیم دوه بر بکوز کافر ایچره کوروب اولعینک
 اوزرینه باش بره قویب سجده قلدی و ایندی
 یابادشاهم اشته دوشمانی کور امام علینک پان
 کوردک دیوب اول باشی میدانه قوید بلو حاکم
 اولد بلو فقهما ملعون بولره دخی زیاده کور
 ابدوب ایاق اوزرینه قانقوب اول کله کورک
 کافر برینه اوتوریدی هب کندی کیبکی قیبت کو
 لیا سبورن کید بردی اول کله کورن کافر
 قوتلرینه هر برینه بر دلو قنشان کیدر دوب و جین
 بختیشلر بودی اولقدرا کور ابلد بکه دیالیه
 شیخ

اری طوفوب بکا کتورسن باش وزیر اوله سین
 دیش طروج ابدین ورتک اسم اکو کاکا قزین
 و برسن بنا امام علی طوفوب سکا کتو لردینش
 طروج کافر بوجو ک قفقها کلبه بلدردی قفقها
 ملعون نکرا نامه بزنی ایدی امدی با بهلولان
 اسکر سن امام علی طوفوب کتورسن جنتده
 حوری باشی اولان قزینی سکا ویره یو دیش ایدی
 مکر بوکله کتورن کافر قفقها ملعونان قزینی وعد
 ایدی کچی ملعون ایش قفقها کلب طروجده ایدی
 ای بهلولان امام علی دینجه بولدک و طرزله اله
 کتوردک ونجه باشین اله بلدین دیک طروج کافر
 ایتقی با یاد شام سر نامه کوزده نیورسن سکرکه
 امام علی طوفوب کتورده سین بردهی سلا حترک
 قوشا نوب اتمه بنوب امام علی اوغزیه بوله رون
 اولدق برجه بول بودودک کجه و کوندلج و سهر

یوخسه اولما زنی اوله دیوب وزیرینه سولیدی
 وزیرلی ایدیلر ای باد شاهن اول امام علی اله
 کتورمن دیورسک طروج بهلولان دیدکلی لعین
 اله کتوره دید یو مکر بو طروج بر باد شاه اوغلو
 ایدی غایت کوردور بهلولان ایدی یوز قرق ارنین
 قتی و ایدی قفقها کلب اول طروج لعین کلبه
 نامه یازنی نامه سنده ایدی ای بهلولان مدینه
 شهرده محمد نامه برکسه ظاهر اولش بیغیرک
 دعوا سی بدر ایش کچی دین پیدا ایش و اوله عتی
 اوغلی وهم دامادی امام علی نامه برار و ایش
 اول محمد ک سقیلائی ایش غایت هیندن ایش
 بنه قلعه لر فتح ایدوب قورمک قوروب و هم بیلر
 مسلمان ایدر ایش جوقا بل و لایق سب ایش
 و لایق محمد دینه دو ندر سن کتد کجه جی غلنده
 ایش امدی با بهلولان کورسن امام علی دید کلری

ای

وافر خندو چکوب امام علیان ملکنه و آردق
 وافر زمان اردینه دوشدک برون بر حورما اظه
 دلدی بملش کند و خرمه اعاجنه چتم دکن اردن
 بشوب کور زینه اوردم بقدم اوزینه دوشده
 بر حلی صواش ایله هله نه سال ایشه انی بصوت
 باشین کسده اشته حض کوزه کوردم دیدی
 ملعون فر احنان طروج کافک سوزین دکلاک
 نستم ایدوب کولدی و دخی امام علی دخی کولدی انا
 فقهما ملعون امام علینک کولدی وکی سوزال ایلدی
 یا ایک کولکوزه سب نذر دیدی امام علی سکوت
 ایلدی نخر سوزال ایلدی امام علی ایلدی یا اهلک
 همان کولدی که سب بوقدر دیدی فقهما ملعون
 ایلدی یا ایک الله کولدی وکنه سب نذر زوره
 بلد بر ملیسین دیدی امام علی ایلدی یا ملکن همان
 اکولدی وکنک اصلین سوزا رسم بوکله کورن
 معلوم:

بملونه حوش کلز دیدی بوجول طروج اشد
 کوزلوی دوزدی انا فقهما ملعون بوجول اشد
 امام علینک اوزینه الله سولدی که اوزدی
 امام علی ایلدی بر زمان بن صدینه شهرینه بر خک
 سفر و ارد برین امام علی بک ابولور امام علی
 بر اوزینه بویو یعنی نیرنی الا کوزلوز فال صفتلی
 هینلوهان بر ارسا لانه کوزر کولدی که سب
 بود که بو باش امام علینک باشی دکلا روید اول
 باش کوزن ملعون امام علینک سوزین اشدی
 اول بکلدی همان قالموب قلبین بینه فوشدی
 ایلدی بوه تا بکار سن هم نکشی ایدی بک بلورین
 بن سخیلین بر آج بلاخی کوردمه سن بنی دورم
 بکلن چقدر سوزی املک معلوم اولدی که سوزی
 اصلین کوزر مشدر دیدی د بلاد بکیم امام علی
 طوز سوزله صغه کیم جانی چغه فقهما ایلدی

با بهمه ان قیرمه لطف ابله بوکنی بکا باغشله
 دبدی زیر بو بکت بزرقونمز بر اکون بوکنی
 اوله و درسن بزمر ضمیموزه نقصان کلور لطف
 واحسان ابدوب بزمر خاطر بوزر ایجون بو بکری
 ازاد ابله دیوب یالوار دی باد شاه یلوار چمه
 اول مالمون قیردی امام علی اولمونک بودرجه
 غزوتینی کوردی باد شاه ابدی یوملمونک
 قاروب ششد بکته بفرسکر سیزه یلان سویلر
 وسیزه حمله ایدر اکو بایش امام علیک ابله
 سن بی قتل ابله دبدی اولد ابله امام علیک بویله
 دید بکته غایت غضب ابدوب بولسه بر ایدرک
 امام علی کوردیکم کافر غایت غضبندن کوزلوی
 قود و رضی کلب کوزینه و قوش ایلا فوکره امام علی
 ابدی امامون نه یان حالکه ضرور سیزه چومه
 دیاده سندن غیر برادری بولنرمی کرسکندون

دبدی

دیده ناجی حاک و ارا لسه اشته میدان اولک
 خجه اولور سکا کوستن پور اکو بون درسن میدانه
 کوجکدن ادمر کی قبه قبه سویلوب دورعه دبدی
 امام علی بوردسه سحاب ویرچیک اول سرب ایلیجه
 اولان اولور ویزه جمله سی تقی ابدی بوکنی
 بوز سوز سویلدی مکر بوکنی دیوانه اوله باخود
 قانه صن صمن اوله بوخسه بو بهلوانه بوخه
 مصل اوله بوزر دبدیلر بو طرفین اول مالمون
 امام علیک جرابک اشدی فقفا مالمون اکا
 کولکند بکه بو اسالی دیوان خلقندن اشدند
 بر آدم قالدی امام علی بر ابدیلر یا قونق سنک
 قضایا کلمش ایچ سن بونک کی سوزگوسویلر
 دبدیلر همان طرورج مالمون برندن دوری کلای
 سناس بر سولک مناره دیر امام علیک یا تنده
 برضعیفه ادمدر فقفا سلطان امام علیک

فرس فرسویه کلد پلر ودخی قفقها معلونه بریدکی
 آنجکد پلر بندی ویا نجه یوزیک ازانده نیده
 میداندینا بودود پلر اولمیدانه اولان عسکر
 قفقها معلونی کورد پلر هجته روتن سجه بلدا پلر
 اول دین دوشانی کلوب بر شو نجه برده قرالیک
 بعد طروج بملوان بادشاهک این اودکی
 بادشاه امریلدی و ایندی ای دلاوی بودومدی
 خضیره مقابل اول وناختی بره واروب اولدومه
 زورا اول کنی سدی بلور کل بلکه الحق بختون
 اشید ریدی اولعوتی کوکلدن ایدرهان وانیم
 ساعت امان و برتر اولدودوم دندی اول کافر
 میدان برده قرالیدی امام علی دخی میدا بر بورو
 طروج لنینک فرس سنه طوردی اولمیدانه
 طوزان قور امام علی کورد پلر تجب ایلدی لر
 بو نجه مقابل اوله بلور د پلر هر بری بر دور لور

سوزن اشندی ابتدی بایکته سن دلیمی اللاد
 خصم اولدوغون کنی نکشیدر و بوروسین دیک
 امام علی بتدی ای بادشاه اولدرکه میدان
 برده قرال ایدر دیدی بادشاه کوردی عناد
 کماله ایدر یو رهان امریلدی ایکیسی دخی مید
 کله مکر بادشاهک بر اولمیدانی وار ایدی اول
 میدانه ایکی بملوان جنک اتسون دهور امریلدی
 و جمله خلق جمع اولسونر دیو دلاقر نذا ایلدی
 الله الله اوج کون اوج کجه اولمیدانه اولقدر
 اوج اولد که حسابک القصدان بیوی کسه
 بلدی اول اولمیدان ادر بله طیلدی طروج
 دیکلری معلون زیاده غضب ایله اولمیدانه
 کلدی بو طرفدن امام علی دخی ذولد لور لور
 اوز بیه بویب دوا لقتاری حائل باغی خوشا بوی
 اسپیل کی روان اولوب میدان بریه کلدی ایکیسی

فرس

اول مسمونه قال تانك شمشو طوندی امام علی
 بالله دیوب اوبله نقره اورد بیکم اول مبدل تک
 طوران قوجوله سنک ععلی کربوب بنه زمان
 یاند بلر قیقها ملمعون دخی اندن یوزخا اوزده
 نقلی بر زمان یاندی اولمره اربوزینه کلاب
 صاحب بلر ععلی باشنه کلابی بر زمان سسم اولک
 راوبلر اوبله روایت ایدر لکه امام علیانک نغمه
 سنن اون یگ بیک دوت یوز کافوریه اوی قوبک
 جانلی حتمه اصمندی ودخی اول نغمه دن
 جج عالم حینه کلابی بر لور کور یقلدی صد
 طغلو و طاشر شول حسته ادملرکی کلابی
 و دریا لردخی بنه زمان قینا قرغان بی قینک
 کوردلی نقره اورد بنه اوبله بر قلغ جلد بکم
 انله طونیه اکی باره قلوب بدی قات برین
 دیننه کانی حق سبحانه و تعالی امرا بلدی جبرئیل

کشینک جمله سین بنه صورتی دیدی اول لمین
 ابدی سندخی جمله ابله کوره بر بنه ارین دیک
 امام علی ابدی ای ملمعون سن بکا اصح جمله ابدین
 خدا فرصت ووردی بن صورتی اوج جلد شمردی
 بندر بر جمله سین سکا باشلدر الله عشقنه
 و بر جمله سین دخی باشلدر محمد علیه السلام
 عشقنه ای کافر سکا بر جمله ابله بر اربک وقتنه
 حاضر اول دیدی مکر ایما که سین مسلمان اوله
 سنه بنم جلدن و جهمر اوددن خلاص اوله
 سین دیدی چون اول ملمعون امام علیک یوسوز
 اشندی غایت غضب ایدوب فیج صورتنه
 لایق سوزلر سوزلیدی حاشا محمد علیه السلام
 شمش ابدی امام علی اشندی اوله غضبه کلابکه
 صباغ یاغین اوزنکدن جبروب صول یاغی
 اوزنیه کلابی دواتقاری قندن جبرو یاغی

اول

طایح باره سیاهی لاشه سیهید اندک یا طایح غایت
 عقیب ابلدی بوه ناکار بخون سن اول بار شاه
 اوغلی اولدردک یان سنی دیری قوزیم دویوب
 امر ابلدی بوکوه التی بیک ادو ابله امام علی نان اوزینه
 بورد بیهربری بر دلو پراغله اولد بیه الدی بوقفتها
 جا غروب ایلدی اکی بو بو ناکاری هر کجک ادری
 طوقوب کورد رایسه وزیر اولسون دیک عسکری
 فقیها ملموندن بوجوابی اشند بیل جمله سی
 امام علیک اوزینه غلوی تبد بیلرک امام علی
 دیری طوقه لرامام علی کورد بیک کافر عسکر لری
 اوزینه بورد بیلر امام علی کافر لک سره کن کورد
 صاع آلهین صول کوزینه وصول الین صلیح کوزینه
 قودی اولیله برقیع اورد بیک اولغنه دن در نیوز
 بیک کافون اودی قویوب جانلوی جهنه اصیل لیک
 امام علی ایلدی ای ناکار لوی کافر لاشنه بلدی کز

علیه السلامه سن نیز رسد فر امام علیک
 فلیمین طوت بوخسه اوکوزی وصاک بالعی
 طوغزار دیری جبرائیل علیه السلام اذکود انفا
 مبارک چکوب چقردی امام علیک انه وبرک
 ودخی امام علیک اولغنه سی حق سبحانه وتالی
 حضرتلرینک امر بیه مدینه شهرتک رسول کون
 قولغنه دکدی رسول کوم احصا بلر بیه ابدی
 ای بارانلر امام علیک اوزین اشند بیک سی
 دیری عجبا بویله ضرب ابله کی جالدی اولد
 ددی رسول کورال قالدیوبوب جمله اصحاب
 ابله امام علی بخون دعاند بیلر امار و بیلر اویله
 روایت ایدر لکه امام علی طویح کافوی بیه لری
 امام علیک هبیلر ای اول میدانه اولان کافولر
 خزان پیرانی کی نیشمکه باشلد بیلر قتیقهسا
 ملمون کورد و که طویح کافر لکی باره اولمش

طایح باره

وعلی به مدد نیا زینله ابدی ای باری خدا حاضر
 نکردن عنایت و هدایت اولیایسه بن یوفدر
 کافروه جنه جواب ویره دیوب مناجات
 ابدی ال یوزه جالدی حق سبحانه وعلی حضرت
 امام عینک دعاسین قبول دیوب امام علی و انقار
 جکوب کبری دت کوه یوزینک کافون جنه کوه
 همان کافولرون باشنی شول خزان بیرغی کی بره
 دوکدی امام علی قرجه ارتدی بمسوال اوزره
 بدی کون بدی کجه جنک ابدی امام علی بوید
 کون بدی کجه اچنده رلقه انک بدی وصو
 اچمدی اصلق وصو سن لندان بوکلدی وهم کافر
 دخی اولقندر جو غلد بکوحسب ان الله لدن غیر
 کسه ابر کافولرون جو غلد یغی امام عینک عینه
 کوزردی کافولرون امام علی اوبله قره بکر امام عینک
 هیبتندن و دولقناری هیبتندن کسکافولرون

ایسه بلین بن اول ستر خدا سدا الله الغالب علی
 المرتضی بن عبدالمطلب اشته بونه کلامه کسه
 سزک جمله کزی قوم سکر ای کافولرون ایمانه کله سن
 باشکزی بن فطیمدن فوروزه سکر دبدی ذوالفقار
 جکوب صاغه وصوله جالدی حق سبحانه وعلی
 حضرت زینک اربله ذوالفقار پیش ارشون اوزره
 کافولرون کله دیوب بره دوکدی برکسنه اوکسه
 طور زردی جمن فقهها ملعون امام علی بلدی
 همان اودی اغزیه کادی امر ابدی اولوای نیره
 اچروده عطش ده برکافر قومدی حب مید آینه
 کلایون استدی وکلایور جمله سی بکوه دت کوه
 یوزینک کافولرون بوکافولرون جمله سی ترا و عور
 امام عینک اوزرینه عقولاند یور فقهها کلب بلوغ
 بره قومان شهبازوم دیوب کدی به جنکه کوه
 امام علی دخی کافولرون بوکافولرون کوزوب حق سبحان

مغزلی

خزان بهر بی بی نزه شیرازی آمدی امام علی
 بودند طور حسن کا فزوی فرموده را و بیا اوبله
 روایت ایدر که چنانکه امام علی طروج کا فزوی
 جالدینی وقت باک بر نغمه جا خرمش ایدی اول
 وقت خالدين ولیدن و ابو الحسنک و طریقی نیکان
 قولاعنه کوری جنمک یونیر یونغمه اشتد بیا الدین
 ولید زاری زاری غلغه باشندی یا ابو الحسنین
 یوکلان او ان امام علیک او ایدر امام علی کا فزوی
 ارا سنده فزوی زرا نغمه سی فقی هیبتو کلای نین
 بوله بر شنگ کرک برودیدی همان اول ساعت
 خالدين ولید و ابو الحسنین و فیزوی فقی لایله
 اتفه بند بیا و نمود طوندو غرق اولد بیا عجمده
 ایله بوله روان اولد بیا سی لیریکلی کند بیا بیا
 جمله سی بوله روان اولوب کیمکه امام علی کیده لیدن
 برو هرگز ارا ابو تیموب امام علیک خیال طریقی

زنگنه

زنگنه کوکلده بران و بر ساعت جعفر دی زرا
 صدقه ایمان کوروشی ایدی طریقی زنگنه اصام
 علیک نغمه سین اشتدی بلدی که امام علی کا فزوی
 ارا سنده فالمشدر طریقی زنگنه بنشلم زرا نغمه سی
 فقی هیبتو کلای دیدی ارا ایدی ایکیان عسکر
 بر او غوردن نمود طوندو غرق اولوب کند بیا
 عجمده ایله قلعه دن جعوب سول اسپلی کی بوله
 روان اولوب کند بیا کیدرکن اوکلده بران اتفه
 طور محمود کیدر لای اید بیا عجب بونلر کشید بیا
 دیوبند کیدر کن مکر بویک نایر خالدين ولید ایله
 ابو الحسنین ایدی اولدی کور دیر اولدو ندف
 بر بولت عسکر کلبور خالدين ولید ایدی با اولجین
 یوکلای بر اولد بیا کور کا فزوی اما طرزه کشید
 طور سق کور دیر خالدين ولید و ابو الحسنین
 بونلرین بونلر دن کور دیر زنگنه کور بیا

سکا در بر با بکت بن علی بن خب جمالک کور مشتم
 هم او کانه طوغری ایمانه کلمتم هم نم ادیمه طریقی
 زکی در لر هم جانی اول محمد مصطفیاه فریان دم
 چونکه خالذین ولید اول زکیکن سوزین اشندی
 همان انذون ایوب طریقی زکیکن کوزوزین اولید
 و ابوالحسن بن ابله دخی کور شد پلر انرا اول خالذ
 ایکن طریقی زکیکن عسکری کلوب پیشندی اول
 بره اند پلر بر زمان او نوزد پلر طمام بد پلر بعد
 مصاحبه با شاد پلر بر بری روضه سنی سوزیک
 جمله سنک مرادی امام علی المرتضیایه ایومک
 تر همان التریه بند پلر اسو پلر کی بوله و انرا اول
 کند پلر کوزوزون بر کون فان سهونه و او پلر عبا
 خالذ بن علی اولوز و خنده کیم پلر و در کون تا کاه
 کورد پلر بر لطیف کبری اول فان سیونک اوززین
 قوروش بلد بکر امام علیکن کر امتیله اولشد پلر

پیشند پلر طریقی زکی ات دبوب ابو و وارده بکم
 بونله کشتی لورد صورت خالذین ولید بهسلمان
 دخی ات دبوب طریقی زکیکه قارنو کلای خالذین
 ولید کوردی بر اورد که همان منا ره بر کوز خالذین
 ولید جاعروب کش پلر سکر و زودن کلور سکر
 و نه دیاره کجدر سکر و نه دیمه طیب سکر و ابر کوز
 دیدی طریقی زکی دخی خالذین ولیدی کوردی
 بو ر اورد که عالده نظیری یوفد طریقی زکی اندی
 اول سن سویله نه کشتی سین و این نذوزون دن کلون
 سین و نه دیمه طیب سین دیدی خالذین ولید اندی
 یا زکی نم ادیمه خالذین ولید دیر مدینه شهر
 کلور و کید شم امام علی اولوز ابر کوز ات ارا
 و دیم محمد دیند و دیدی چونکه طریقی زکی خالذ
 ولید بهسلمان بوجو انک اشندی ایکی کوزوی یاش
 ابله طولوی و ایندی دکله سوزی کلر و پلر اولوز ولید

سکا در بر

غایت شاه اولدی چو سخاوت و سخاوتی بر سنگلر اوردی
اول کبریه روان اولدی بر قصبه دراز ایله لاری یان
بولر کجه و کوندن کسند بلر قان قلعه سی کوردی
دوخی مارعلینک های هوی بولرک قولاغنه کنگ
چون خالدين ولید بهلوان امامعلینک نعم سیر
اشندی مبارک کوردی باش ایله طولی خالدين
ولید درون دندن و جان ککلان اولر کجه نعم
اوردو بکر زمین زمان لرزیه باشدی طاعن و طاعن
خبر زمان اکلهی خالدين ولیدک نعم سی امامعلینک
قولاغنه و کدی امامعلی قلده بکر کل نعم خالدين
ولیدک نعم سیدر دتوب اولله شاه اولر کوب
محمد مبارک جالک کوردی امامعلی اولر قله
کافرک اوزرینه سحاق دار ایلهی چو نعمهها
ملعون خالدين ولیدک نعم سین اشندی ایلهی
کورد بکرکی بولرک کوردی و ارایش کشته کلایر
دتوب

دتوب قلعه چولورین بنه امر ایلهی چون امامعلی
امل کافرک بوجولای اشندی عسکرین بر یان
باردوب چوده طور انورک قیروب قلعه چوسند
سنا سکا کدی طورک قفقها ملعون سنزیر
کلب کورد بکر خالدين ولید اولو الحسین وطریق
زکی نک عسکرک کلوب بنشد بلر جانی بوقدرک
برکنی امامعلینک یاننه کله کافرله اولیه کورد بکر
چودن بکا کسه کتور مزری بو طوقدن خالدين ولید
اولو الحسین وطریق زکی نک عسکرک کلوب
بنشد بلر کورد بکرکه امامعلینک الله بالقرع
دودتوب کافرکی فروری خالدين ولید بهلوان
مدینه ده رسولا کومه اولیه خبر بکر بار رسول الله
امامعلی اولیه کورد کله کافرله آسند قالمشد
طور دتوب فرار امانا قان بولمش همان براسرک دتوب
دولمش دتوب جن و بوری بوجا سندان بولر هر بوری

بقره کیمک جانی و ارا بدیکه بنین کله لرا ایدی امام
 علی بوئنه ششلد بکنی بر بخت و بروری بوئنا شد و ب
 شازا اولد یولوقفقها ملعون کورد بک امام علی په
 یار و بی کلاری اقله امام علی با کز ا بکن جواب ویره
 منوروی بود فیه اوج اذ و صا دخی کلاری فقها
 کلب کا فوزی زویه ائدی نه ندیر ایه لوه بر اکن
 بر قاج دخی اولد یولور دیدی اول کلک و زوروی
 ائدی یولور شاهر نه غم بک سبن الور نقد کشتید
 بر قاج کوزند کسکه عاجز اولور و ب بوئور
 بر بقره وی طوق قانقن قرار ز دید یولور فقها
 ملعون امر ابدلی بروره قود یولوریدی کون جنک
 ائدی یولور امام علی دخی بدی کون یا دنز ابله بیوب
 ایچیب برار زوق صف اولد یولور کونجی کوز فقها
 ملعون امر ابدلی میدان برینه کلد یولور صا ایلوب
 امام علی دین بکا دور و یولور امام علی دخی اول دلا و زور

بر جانیه نفره لرا و ب کا فزوه اوله کیره بک کا فز
 لری امام علی نکل اور زدن کید و ب جمله سی
 امام علی نکل یا ننه کلوب البین او بدیلر امام علی
 ائدی یا دنز او وقتنه کلد بک ز بدی شال دت
 ولید امام علی ابله او بوئند یولور ابو الحسن و طوق
 زکی جمع عسکر لرا ابله کلوب امام علی نکل یا غنه
 دوشد یولور امام علی جمله سنه دعا لرا ابدلی بده
 او قور د یولور برار د کلند یولور امام علی ائدی یا دنز کونجی
 بکری سکوز کوزند رطامر بیه دیر و صوا ایچدی بیه
 سنورده حاضر رطامر و از مدبر دیدی بیز طصا م
 حاضر لرا یولور امام علی نکل او کله قود یولور امام علی
 اولملهای بدی برار دخی صوا ایچدی و دخی امام
 علی نکل بر قاج بر دنز دخی و ارا ایدی انا صا ایلور
 امام علی برار راحت اولدی و دخی دوله با ارا که
 تم و یولور و صو و یولور کا فز و ب هر بیه بکونه
 موزک

فانسانی کسندی کا فرق باغشی دخی کسندی تا کو قائم
 دن ایک بارہ ابدی ملعون طاع بارہ سی کی بخلی
 حلق جسمہ اصر لری اول مرد اول منجج کا فرق
 بر قزداغی وارا ابدی غایت کو دور کا فر ابدی
 فردا شدن بویله حقار تله اولدوکن کوردی اختیار
 قابوب اول منجج کا فرق قزداغی خالین ولید
 بعلوانه بربر کلدی ابدی بره نابکار تم قزداغی
 سنجینین بیک قوی وارا ابدی کوراد مر اولدو رک
 سنج اولدو سکا کو ستره بر دیوب دال قلیغ اولوب
 خالین ولید اور زینہ کلدی خال د بهامون یا الله
 دیوب سحر لوب کا فرق قلیغی طو ندی کا فر اش
 قلیغی باره باره اولدی کا فر بقه قالی بوکتره
 کا قوسیمتسک بن قلیغی بلده ابدین دیوب کورده
 بابندی کا فرق برهیب تو عظیم کوردی وارا ابدی
 اتی البسه الی خالین ولید نو اور زینہ اندر دخی

ایله اول کا فرق ک فرمتو سنه صباغ بعلوب طرد
 دیبر قهقها ملعون اسرائیلی برکو ر یوز بهامون
 وارا ابدی ادینه منجج دیبر لری ابدی یوز فرق ارشون
 قذی وارا ابدی اول کا فر صیدانه کلدی خالین
 ولید اول کا فره صقابل اولدی همان کا فر خالین
 ولیده جمله ایدوب کور زین حواله ابدی خال
 کا فرق کور زین منجج ابدی کا فر بیکه سنکو حواله
 ابدی خال دخی منجج ابدی نوبت خالین ولید
 کلدی بوکتره خالین ولید اندر ای کا فر وصلان
 اول جسمم انشدن خال دخی اول دیوبی کا فر هره
 بیکه باشندی خال کوردی کا فره اصداغ یوقلد
 همان خالین ولید برهبران ابدی سکا زین ناسر
 کلامه سولیکی کو ستره بر دیوب همان قلیغین البسه
 العیب قو لری وارا ایدوب بوکتره تکبر کوردی
 بمع یا الله دیوب کا فرق باشنه بر فالغ اوروب
 فامون

ای یاران قصه نه دراز ابد خالده بملوان
 بالکرمندانه بری بری ارجحه بود بگری درت
 کافر دلدی چون فقها ملعون بوهبتاری
 کوردی ابدی برکتی بوقدر باش بملوان
 اولدوردی نه غیرسی کیه چک اولورسه برت
 ادم غمزدی وزیر لرینه طاشنی بندلر یونلر
 بردو اریق باش اولماز هان براوغوردن بوردلر
 اوله که فتح ایه لوم دیوب فقها ملعون بوسون
 معقول کوردی ابر بلدی بگری درت کوه بوزیک
 اراک ارقسنه کلدر بر اوغوردن امامعلیان
 اوزرینه بورودیلر امامعلی دهی کافک حوکین
 کوردی خالدهن ولید امر ابدی یاخالده صنع
 طرفه حمله ایه اولورسنه ابدی سن صول
 طرفه حمله ایه وطریق زنگیه ابدی سن تم
 ادرجه عسکرک الکل دبدی بونلر امامعلیان

خالده بملوان یا الله دیوب کافک کوردینی بونلر
 دیندن قابوب الدی بیانه اتی کافک الیان دوی
 کوردین صابنه قالدی کافرجیل اولدی بو کسره
 سکو حواله ابدی خالده اتی دهی منع ابدی بو کسره
 نیت خالدهن ولید کلدی خالده ابدی ای ناچار
 کل مسلمان اول الله بر وندی حتی ببغیریل کربوق
 دیوسک سنی بر عذاب ایه اولدوره بکمه سنی کورد
 کافر سندن عبرت السون دبدی کافر هرزه بکمه
 باشلادی خالده کوردی کافره قابلیت یوقدرها
 خالده اینه کوردین الدی قولارین برزا ابدوب
 کافک باشین کوردی کافرجی باشین قانقانی
 اجهت کزدی خالده بملوان یا الله دیوب کافک
 باشنه برکت اولدور دیکر کافک باشی کورد
 بوردی سکی طارمدان اولدی کافرا نند
 اون ادم ایلور بر نعلدی خالده جهته اصردی

توبان

سالبرار ایه کلد بیکورد دیلر اوقوز کشیدیری
 شهید اولش شهید لوی دغن ایلدیلر اول کجه
 دکلدیلر قهقهها ملعون امر ایلدی حساب
 ایلدیلر یوز طمطسنا ن بیک کافر هداک اولمش
 لعین غایت ملول اولدی بملسا اولی کیموز فرق
 باشنده براسکی ویزی وار ایدی ملعون شویله
 حل مرزاده برکافر ایدیکه شیطان افک شرتندن
 فورق ایدی قهقهها ملعون اندن تتر ایدیک اول
 ملعون ایندی سن بوندله ظفر بوله پوردوسن
 عسکری دوت بلوک ایلله هر بولک برجهلوان
 اوزرنیه سی له ابله بر قاج کون اولله جنک
 اشق نلر اشته بوسور نله ذبون اولوب هداک
 اولد لردیدکی بوندن غیر ی چاره اولش دیکجه
 قهقهها ملعون بوجول اشدی معقول کوردوب
 امر ایلدی عسکری دوت بلوک ایدوب برستی کون

سو زین معقول کوردوب اولله فراد بر دیلر خالدا
 صاخ قولن کافر زینه اولله کردیک کافر لک باشی
 کلنه کلنه ایدوب بره دو کدیلو وار اخیسین دخی
 سهول قولدی کافر زینه اولله کردیک کافر لک باشی
 سخن بر اخی کیم دو کولدی وطریق زکی دخی کلدک
 کافر لک باشنده قیامت قوردی امام علی دخی
 اولله بر شوقله کبر دیکه همان ذوالفقاری بیتمش
 ارشون اوزار دی هر بر جالده بو ذرق کافر
 هداک ایلدی الله کبر بر عظیم جنک اولدیکه
 کوره لر قان کیم اولدی جتور لر قالدی قالدله
 طولدی میدان برده کافر باشی جطل طابخی کیم
 یغلدی قالدی و اکی کون اکی کجه عظیم جنک
 اولدیکه فلکله ملک اکلدی بکوت قهقهها
 ملعون عاجز قالدی طبل سایش جالدر لبر
 اکی عسکر بر بوندن بر لدی بملول نلر هه صاخ
 سلام

اولوب کافر لوات ارغسنه کلدیلر بوطرفندان امام
 علی الرضی کوردی کافر دوت بلوک اولمشبر
 اول تکریم تعالی حضرت زینبک ارسالانی امام علی
 بارالوزینه ابتدای بولمینگ مراری بود که عسکر
 دوت بلوک ایله یعنی بریزدن بریله لوکنده ل
 انه لرستی ویزی طونه لاملدی سزندی بریزیکو کوردی
 ابرلمی کزدیدی ودی امام علی امربلدی برانوز
 ات ارقه سنه کلدیلر کافرله قارشو ضا غلبت
 طود دیلر لمین مرابلدی دوت بلوک عسکر اذک
 اوزینه یوردیلر هم برین اوزینه الدیلر بر عظیم
 های هوی اولوب امام علی دخی اولدلا ورتل ایله
 اوقه ارقیه دیوبوب کافرله قارشو بوردی
 کافرله اولدو جهدا انه کوردیلر بریزدنه آیه
 مدیلر کوردیلر اولر همان برانوز دوت بوردیلر
 اولد دوت اذدها حق تعالی نیک امریله کافر لسن

اولوب

اولبه کوردی کافر لوات قانی میدان برنده سکر
 افندی همان امام علی کوردی قبله کاهه کوب
 برده کوردی بکه قفقها معلومک عله اری کلدی
 اول ساعت اول عله اده امان دیوبوب قتل ایلدی
 اوج کون اوج کجه اولبه جنک اولد بکه فیاسی
 الله تعالی بلور ددی کون احشام اولدی کافر
 عاجز اولدیلر طبل اسایش چالندی ایکی عسکر
 بریزدن ابرلدی امام علی دخی جنکدن فارغ
 اولوب کلوب اوفوردی برلق لارجله صباغ وصال
 بریره کلدیلر امام علی حساب ایلدی کوردی جنکده
 نوز االی دوشمید اولمش اول شجید لوی برینه دخی
 ایلدیلر اوز لر زینه قران عظیم اوفودیلر قفقها
 قفقون دخی حساب ایلدی کوردی یوز کسان
 الی بیگ کافر قیش قفقها معلوم بوحالی کوردی
 خنز بریمین انکرکی اولومنه باشلداک تا صیاحه

20

کسه جمله کوی قزوب کبیر دی عار کوزوز غفره
 نیکوز قیود د بوب سوزلوسویلی جوتکه
 عسکر باشلردن بوجولی اشند بلوغیرت کلوی
 بردخی امام علینک اوززینه هجوم اندیلوغیرتند
 قفقها ملعون خنزیری کندی بله میدان رحلی
 جنگ ایلدی بو طرفدن امام علی انلی کوردی
 ایلدی ای کافر لوی ملعون جنکه جنه کبیر لری
 بو کون بن سزه کوسق بوردی امام علی خالده جملو
 واولو الحسین و طریقی زکی یا ایلدی ای یار شلر
 امدی بو کون اراک کوندر همان بن الله تعالی
 عا بنندان اومر بو کون بوکا قوری قوه لیم باخو
 ایمانه کله برعالمیردن خلاص اوله لرامک سولر
 بهم اود جمله میدان برنده دور شک دینک امام علی
 درون دلدن وجان کولکدن برغمه انک بوی جامه
 کوزمین زمان طالعرو طالعوشنه زمان

دکن اخلدی وزیر لری باشنه اوشوب نصیحت ایلدی
 ای بادشاهن اعلمه نک فانه سی ندر بوکا ندیر
 کولکد ددی یولر حاجا جیلوردن بریمی ایلدی ای شاه
 بولونک اینجه هج بر صاغ ادم بوقاز هب برالی
 و تخمیلدر کلین برده ده دخی اوززینیه بوردی
 بوکوره بزیندنی هب قرایز ددی یولر قفقها ملعون
 کوجان صنوب اوج کون کیمه دکلد بوردی
 کون علی انصاح لوین ارا ایلدی عسکر ات اوقه
 سنه کلد یولر اسلامه عسکرینک قوشننه صفا
 بنایوب دورد یولر امام علی کورک کافر لره
 قوشن صاف بنایوب طلور یولر امام علی مر ایلدی
 بر او غوردن کافر لک اوززینیه قویلد یولر ابا کون
 بر کجه ده یوز لایل کافر قویلو قفقها ملعون
 بو هیبت لوی کوردی غضب ایلوب عسکرینه قانقد
 و ایلدی لغت اولسون سزک کچی ادم لره بر قاج
 کسه

طلق اید رسین دینی فقهها ملعون عقلی
 باشندن کندی بقدی فحشک فانه سی پوقد
 نیلسون دوندیلر امامعلی ابله برکلد یلر همان
 دال قلیخ اولدی امامعلی جالیدی کافرک قلیچی
 اینرکن امامعلی دخی کافرک بله کین طو ندک
 شوبله صغدی که بر مصفوی طغرزا اولدی قلیخ
 اندن بره دوشندی کافری جکدی اندن اندن
 البسه الدی براندن ذوالفقار براندن فقهها
 ملعون امامعلی کافرله اولله کرشد بکو امامعلی
 چا لیر دین کافرله الهه کی ملعونی طو نو تو بریر
 ابدی فقهها ملعون برالنه فالغان ادندک
 ملعون همان امامعلینک الهه قبلو میغا کبی
 دوردیلدی امامعلی ابدی ای کافرکندی خسه
 کوردسین فانی شول سنک تکربلق دعوی سسی
 اذوکن سانشا وکلاد برلری وکوکلری برآدن

نیرتوب کلدی وطاغراط شلوره فقهه جانلر
 وارا بسه کل سی سم اولدی القمه اولنره
 دن بکرمی درت بیک کافرک اوردی قویوب جان
 جسته اصم لری همان الله تعالی حضرتلرینک
 ارسالدی امامعلی بود فقه فقهها ملعونک ایزر
 یورودی امامعلینک اوک، اولغدر اوقلر
 وقیلر جکد یلر که چاره اولدی دوندیره مردیلر
 خالذین ولید بملوان وعلدار و ابو الحسنین
 وطریق زکی دخی صافلر قورویوب یوردیلر
 بوکرة فقهها ملعون بو هیبتلری کوردی همان
 ات باشین چورویوب سرابدن بکا قوسقونده
 قوت قاجدی امامعلی کوردی لعین قاجدی
 همان دولدی مبارک تیشک اردن ندن سوزویوب
 بر قلیخ ادرکندن امامعلی تبدی بره
 بلید نره، قیاسین یعنی فقهه قورطو لر قتی

با الله دویب بوکرة انك کبی جاعزید بکر زمین
 زمان تودی در عقب قهقهها ملعون برالد
 قانقان ابدینوب برالد ذوالفقار کافور
 اوبله کس دیگر هر جا شاه تمش سکان کافور
 هراک ابدردی امار علی کندینه اورد بر بیان
 کافره الله اولان کافری فرسوطونو پوردی
 کافرا مار علیک الله اولقد رعنوب بد بکر
 هر ککلوری بر بردن ابدردی کافری بدنی اتان
 کبویه دوندی کوده سی قلنج زخندن پاره
 پاره اولدی همان امار علیک الله بر اوبلوی
 قالدی امار علی کافری بر اوبلوی اوبله ضرب
 اوبله اندیکر اوله ملعونک اوبلوی بکری طقوز
 کافری هراک ابدردی قهقهها ملعون جانک جهنمه
 اصردی خالون ولید ابوالحسین وطرفی
 زینک عسکری دخی کافره اوبله جنکه

بهم دیرسک امار وغلان زرقین وین بهم برین
 شملقی باشین قور نادمه قادر کاسین کل بو
 سوزرون فرغ اولای ملعون نکری اکا دیرلکه
 دورمقدن واونورمقدن وبعقدن وایومقدن
 واونغلا ندن وقریدن منزه برادشاه جمع عالم
 انون مخلو قیدد بر در شریکی و نظیری بوقدر بکر
 کن د بنگله اون سکونین عالی برندی فیکون د بنگله
 بنه بو عالی بوق ایسه کدر اشته نکری کل اکا
 بر اشدای ملعون کل بو سوزون خاخ اول ایمان
 کوز مسلمان اول یا کشتی بهم قلمدن خا ص اوله
 سین کوعنا ایدرسک سخی بر عتاب ابله اولد
 نکه جمع عالم سندن عبرت الوب عالمه
 داستان اولوب سو بلین نیرا بلانه کل باطل
 دیدی بوکرة اوختن بر ملعون هرزه بکه باشد
 امار علی کورد بکر کافره قابلیت بوقدر همان
 با الله

باراهب سوزناشتن زمرحالمشبه اولوردیدیلر
 راهب بونله وارین کئنددن امان استکان اوله که
 ستر امان ویره دبدی کا فر لکلوب بنه باشلوبون
 اجوب جاغرشندیلر ایتدیلمر الامان الامان یا امام
 علی دبدیلر امام علی هیچ قولاشنه قومدا امام علیدن
 چاره اولدی کوردیلر بنه راهبه واردیلر جمله ک
 اعلشدیلر ایتدیلمر باراهب نه فله لومرنیسه بلور
 سر و مزانشتر احسان و مروت ایلوب بون چاره
 ابله دبدیلر راهب ایتدی لئون برقادری الله
 وارور وارک انذن امان استکان اوله قلیتشدن
 فورلله سر دبدی کافر باشلوبون اجوب کورلر
 د کجوب جاغرشوب فریاد ایوهب جان کولکلدن
 اه ایوهب اکلشدیلر ایتدیلمر الامان الامان ی
 برلی و کولگری برادن الامان دبوب جاغرشندیلر
 امام علی بونکه ذوالفقاری جالدی ذوالفقار لیلوی

کوردیکه کافرک باشنه قیامتیی قوبر دبلر کولرینه
 جمالی دارا بلدیلمر بون کافر کوردیکه فقطها
 کبرمش بونلر باش سوز اریسه دوندیلمر دولودودولور
 فکولر ایوهب کوردیلر بوری ادم قانز نیلسونلر
 مکر بونلرک بر اولولوی وار ایتک آدنه راهب درلر ایتک
 یوز فرق باشنه ایلی جمله سی واردیلر راهبه
 دانلشدیلر ایتدیلمر باراهب نیله بلور راهب
 ایتدی بون ستر طوغری سنی سوبله بی ایلی نیتدیلمر
 عجن و علیدن امان دلوب جاغرشوب کورلر
 کوی فر ایدیلر بونلر هی راهبک سوزناشتدیلمر
 باشلوبون ایتدیلمر امام علیدن بجا دودور دیلمر
 جمله سی برادغورون ایتدیلمر الامان یا عیسی الاقان
 باعلی دبوب جاغرشندیلر امام علی هیچ قدر غنه قوتک
 بره های دودوبوب فر ایلوی بونلر کوردیلر امام
 علیدن چاره اولدی بنه راهبه واردیلر ایتدیلمر
 باراهب

فرضه لربن او كزدي المهد لله فخر المهد الله جمله مسلمان
 اولد بدير امام علي مراد بدي كه جامع صبر بيد و وقت
 نمازي بچون اذان او قومن او كزدي امام علي خالد
 والوا الحسبن و طريقتي زكي الوجب جنت مقامه
 وارد بدير فقهها ملعونان قزى اولد خوب زمانه
 كوله كوله امام علي به قرض كلاري اين او بيد بدير
 ايندي يا امام علي عزان مبارك اوله هله بو كافر
 د بدير كوز د بدي امام علي نك يا ننداه طوزن قوه
 اولن قزك حسنه خيران اولد بدير امام علي به سوال
 ايندي بدير يا امام علي به اقباب كيمك نه سيد در دياله
 امام علي ايندي فقهها ملعونان قز بدر بوندن
 حو زبوره باش كسند و هم بوفن دوش كو دوشند
 وهم مسلمان اولد نوك وهم رسولا كرم بوقزك
 كذوب نكاح فلد نيك بر بونونو بيان ابلدي
 وامر ابلدي قزك بوزينه نقاب اولد نلد بدير بعد

كسدي همان صمان جوان الله طوق نوركي طوق نوركي
 چو نكر امام علي بوحالي كوردي نير همان دوالتقاري
 سيلوب قننه قويداي ذرا حتى سجانه و فعا ليدن
 نذا كلضن ابدى امام علي انه بناء امان و ميموب
 قز ابدى نو كره قلع كسمن اولدا امام علي بلد بدي بدي
 اللعين امري بر بيه كلدي امام علي فرمقدن و از
 كلاري جمله كافر كلوب امام علي نك يا غنه دوش
 ايمان كوزوب مسلمان اولد بدير الله بدير بدير
 محمد عليه السلام حتى بيغير بلد بدير الحمد لله تعالى
 امام علي الدين ولدي و اول الحسبن و طريقتي زكي
 جانغز د بدير حتى امام علي نك يا ننداه بدير امام علي
 امر ابلدي بولر فقهها ملعون سرينه قوز بدير و انور
 د بدير اول بولر كلوب امام علي نك يا ننداه بدير
 و بولر بولر ايمان كوز د بدير امام علي بوشلوه
 اسلامك و ايمانك شرملا بون و ابد سنك و غا زين
 قز بون

اول مقام لوی کردیلو و انده نقد رفتی و حسود و پسر
 و غلامان و راهب امام عینک او کده ایمان کورد
 دیرانه اولان بر مغلو و چشمه لوی و انواع دیر
 بیوه لوی کوروب خیران اولد بلر بویه خسته غامض
 جغوب مغاصه حقه کلدیرانی دخی نمائش فلدا بلر
 حق نما لینگ قدر نیله اولان حق محو اولدی اول
 جستم اینجه اولان زبانیرا امام عینک او کده
 جمله سی کلوب مسلمان اولد بلر مغاصه جهمتدن
 جغوب خزینه بر وارد دیر اینجه کوروب سرک لویه
 کز دیرلر خزینه ده بنو نقد مال بولد بلر که حسرت
 اشدان غیری کسه بلن امام علی بو خزینه لوی کورد
 دو کجک خزینه دکل در بو خزینه نال اینجه بنیور
 دوه بوی مال و جواهر و ثانی و علی سید ادا
 قودی اول قاضیه ابو الحسنی باد شاه ایلدی
 و ابو الحسنی شیخ مطهر او زده اولغیز دنی برنج

تلم

ایلدی انور د لرینه ابردیلر و طریقی زکی ابو
 الحسنه وزیر ایلدی و دخی انور لایز نصیحتلری
 هب تعلیم ایلدی بعد امام علی امرا بلدی دوه لوی
 بو کلند بلر بولله روان اولد بلر کتکه الوی بو
 الحسین و طریقی زکی امام علی بر ابدیلر یا امام
 علی جنج محمد علیه السلامه و آره سین بزدن اکا
 سلام ابد سین کور مردن عاشق اولد و عمر
 بلدیزه سین دبدیلر امام علی دخی قبول ایلدی
 صباح نمازین فلدی بلر امام علی بولر ابله و لاج
 ابدیب سعاد تله بولله کوروب فقها مامونک
 قزیه بنیور قزرها الدیلر ابو الحسنین و طریقی زکی
 تعلیم اینجون حضرت شاه و لایقی قان صیونه قدر
 یا انجه کده کمد بولر قان صیوندن امام علی دولله
 کوند دیلر د فوب ینه قاضیه لرینه کلدی بلر امام علی
 قان صیون کجوب قودی اوتی سی کوند کوجوب

۵۷۶

جانی وارکه اول جابه آت صالیدی چون ملک
 عوق ای کوردی امر ایلدی ایکی یوز بیلوان سلاح
 لیدی بویور وارک بوکلاری نه طائفه در کورک وهم
 جابردن سورون جقارین دیدی زیر ایلدی بولیمیه
 بلکه بلغزک ایشلر بوخسه بو آلمه فرزند
 کسه کله بویور اکرغنا د ایدر لسه دوکه دوکه
 سورن جقارک دیدی اول اکیچین بیلوان کلدی بولر
 انلری جقار دغا سند بولر امام علی کوروب ایدر
 یاخا لکین ولید وار بوکلن قورنده طائفه در کور
 دید بولر خالده بیلوان غنی بولر جاعر غنی سین
 نه استر سکر اول تلون نه زبان اولدی دیگ بولر
 اید بولر به نا کارترین اولک بولدی جابرد جقار
 بیوق در سکر شمدی سوی باده باده ایدر ریز دیر بولر
 انلری طاش بله اود بولر چون خالین ولید بولر
 کوردی بر لغز جاعر دی اول لغز ارجنه کورون

مدینه به روان اولدی بولر نه قصه در زابده امرای
 باران صفای امام علی بولر و ازده هر نه کور کورشد
 نینه هب کوردی کونردن بکون عوق بن قادرک
 جابردی سی ذاهیه کیم امام عینک اوکنه ایمان
 کورمش ایلی اول اوبه کلدی بولر ذاهیه دغا ایمان
 کتوره دید بولر هرگز ارام ایتوب بولدی کوزون
 ناکا کور دیگ بر لای عسکر کلدی بولر امام علی ایلیکه
 بو اوبه عوق بن قادرک اوبه سیدر امام علی خالین
 ولید ذاهیه احوالک سو بیلدی خالده لیدی یا
 علی بن ادرحق عاشقنه قوشده بکاد دغا حسن لک
 بیان ایلدی دیدی اول قاجاک دینه اند بولر لایق
 جابره صالد بولر چون اول اوبه قوی بولدی کور دیگ
 ویا دشا هلمینه سین بولر بولر بادشا هلمینک اده
 عوق در لودی عوق دغا بوکلاری کوردی بر بولک
 قور بکاده اوقورمشلر انلری جابره صالین لک لک
 مولا

کورد بلمه بری بریشان اولد بکر کلدکه باشا
 کافر ایله بلمه بولورک بری بولوراکو ساتورلی
 حمله ایدرسه بزور ساتورجه اولور بولور عوقن
 عقلی باشنه کلدی کوردی برادر او تورور برارسل
 بکر شمدی حالل بنجه هر دبدی ملک عوقن بوجول
 اشندی امام علیک ایغنه دوشدی ابدی ای
 اولوسن زکشی سین جمع بزور سورده ادم کورده
 امام علی ابدی یاعوق بن اومعه علی دولر نشنه بل
 واکاه اولد بده ملک عوقن بوجول اشندی بولدی
 امام علیک ایغنه دوشدی ابدی یاسور و معدن
 اولسون بلده سزی بولجی قیاس ایله و هم بوطانقه
 ندر سز بولور کد کلردن صلا مشور بوق دبدی
 امام علی ابدی یانه کل جمله نر فرقله سز دبدی
 عوق بوجول اشندی هان علیک ایغنه دوشد
 ابدی یاسور لطف و احسان ایله بز حرا کس

المینه الدی بولور یکی بولور یکی دخی دوکله دورک
 اول اوبیه دور دوردی اچلورندن اولر بنسکافر
 اولدوردی ملک عوقن بوسالی کوردی هان سلامه کلدی
 قلیخ حکیم خاله قار شو برار کلادی جاغروب ابدی
 بره ناکار سن بومیدانی حالی صدکله دبوب قلیخ
 ایله خالون ولید حمله ابدی خالدا لی کوردوب
 کلوزک بله کین طوقوب لندن قلیخی الدی بی ابدی
 لعین بوقوه طار بولوب کوروزی انبه الدی خالون
 ولیدک اوزدینه حواله ابدی خالدا لی دخی مسع
 ابدی نیت خالون ولید کلدی هان انزه هوز
 اوروب اوزدیه بوردی کوره سبز خالدا لی
 ولیدک قونین هان یا الله دبوب بکره بکیر کور
 کافر دور ایدوب یا بشدی هان کافر ایله کور
 امام علیک اکنده بره اوردی کافر خنده زمان
 عقلی کیدوب باندی اولور قومی خالدا بولور
 کوردی

سکا اولنجیه قول اوله بریدی امامعلی بیگ سن کا
 ذاهیه باغشله دیدی انکه حومه سن وقومک
 فورتله دیدی عوق دخی راضی فلدی نوله بیلوان
 سکا ساریز دکلی نیم سافر قریان اولسون بولکه دیک
 عوق یوردی ذاهیه کورد بولرجون ذاهیه
 امامعلی کوردی سکردهوب باغنه دوشدی
 الحمد لله یا بیلوان مبارک جالدک کورمان کا نصیب
 اولدی دیوب اغلدی امامعلی عوق خوجه کندی
 یوزخرفی دوه و یوز ایلت ووردی قوق قیون بونل
 اولصحر ده اوج کون اچ کجه بدیلر و ایچدی ییلر
 وقادونک بولکه کورد بولرجون صباح نایزین
 قلدیله دوه لریو کلندی اولادان کوجا ییلر
 عوقه الواع قلدیله ذاهیه انه بندر دیلرین
 کون بول بودود بولر کون اول جوبانه ابرشده
 سالد امامعلی بر اولجوبانک اسوالک سوبلدی

نام

امامعلی خاله ابتد یا بیلوان اولجوبانی بولن
 کورد دینجه قرشودن برسوری قیون کوردلی
 اردنک بریکت آه وه ایدوب دیر ایدی بالله
 العالمین عجب محمد ک حوب جالک کوردی بوخسه
 عمر بو یا بانلرده کوردی دیوب اغلردی امام
 علی ابرقندن جوبانک بو مرتبه ذازین و محتمد
 مجتبی کوردی حیران قالدی امر ابلدی اول طرفه
 بودود بولرجوبانه بقین وارو بولرجوبان بولدی
 کوردی اول کندویه بولشوب قول قرار ایدت
 ادر اولنجیه وارسلان صودنلور ادر بده کلور
 همان جوبان سکودوب اکیسنک دخی یا قاپنه
 دوشده ای اوز نکلرک اوبدی امامعلی دخی
 جوبانک کوزلوق اوبدی جوبان امامعلی به
 اسوالک بیان ایلدی امامعلی جوبانک سوزین
 دکلدی واسوالک اکلدی خالین ولید ایلدی

برفاج ارسالان ارالونده امامعلی دینه دعوت
 ایلدی لعین هرزه بیکه باشلدی نیر امامعلی
 معلونک بانین کسکی وخی برقع انک کبی
 جاعرده بیکر الله اکبر جمله کافول وبقولدا ویتلده
 بویینه قوبولد بلراجنی همان اکیوزکشی ایانه
 کندی قادنک فرد بلر مالکین مسلمان اولناره
 ووردیلر امامعلی شلفظ اسلامی اوگرتدی انلرک
 اولونوزی واولدی بولنده ان باش دکلی اولمالی
 اکا استقام ایلدی عمری الوب قوناری سوروب
 بواه روان اولد بلر جن مدینه بقیقن کلدی بلر
 امامعلی خالین زیددی محمد علیه استقامه
 بر دخی کورددی خالد بهلوان مدینه کلاری
 طوغری مسجین محمد علیه استقامه وار سکورون
 رسول کرمک مبارک الهن اوبدی رسول کور خالین
 ولید ک کوزلرین اوبدی خالد بهلوان ابارف

یا امامعلی بو یکدین اوی عمره در بو کابر ساریر
 دی امامعلی ایلدی باعمر اول معلونک اوب سی زه
 جانده دیر بکا کوستن دیدنه همان جویان قین نازی
 اولجا بانه سوردی بئسو کجک قیسطان اوبسه
 کلدی بلر کورد بلر بر صحر اده اونور اولد د رت
 بیان نذر عسکری وار تا جمله سی اوبقور اولنلر
 امامعلی صوردی باعمر اول لعینک جاردرد قتیق
 سیدد دیدی عمر ایلدی شول قیشوره دورا ن
 اولو جا بوز انکدر دیدی کندوسی بر قین کلان
 جاردرد اولور دیدی قیسطان معلون خان
 کوردنوز کافر ایدی امامعلی بالکر قیسطان لعینک
 جاردینه کلدی اجهو کردی کورد بکه هب اوبیق
 وار مسند ر امامعلی اوله کومونک یوق ازلدی
 لعین به های دجنه خالین ولید ک یا نه کوز
 بره خاللی لعین کوزین اجدی کوردی کلدی
 دفع

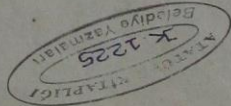
مبارک یاغنه دوشدی رسول اکرم دخی امام
 علی بهرینه بصدی و یکی کوز زدنک او بدی
 حال و خاطرین صورتی حسن و حسین کلیدلر
 بابا لوبینک البین او بدیلر امام علی انلوی بهرینه
 بصدی اول کون قیامت کونی کبی اولدی انذ
 صکره فاطمه رضی آه تعالی عنها ایله کورنک
 و اندنصکره صحابا ایله او تور دیلر امام علی
 نیلویب نه اشلدیکن بر حرکایت ایلدی و دخی
 قفصیتا مهورنک قرین اعلیوب رسول اکرم
 کونک یاغنه او شدی امام علی اول
 دختری رسول اکرمه تقد بر ایلدی بکی زمان
 اول جاله عاشق اولدی رسول اکرم دخی ان
 کوروی امر ایلدی بر بونیک و یکلکن الوب
 عقد نکاح اندیلر رسول اکرمی زمانه خانق
 ایله کورنکده فودیلر اکیسی دخی مراد لرینه

اوزره کلوب سلطا فرسه مشتاق اوسون
 امام علی کلیدلر بود عا لری ایلدی رسول اکرم
 ایلدی با خالد سکا دخی بشا دخت اوله ویکه
 بنم ایله چشته کیروب انده بنم ایله بله اولسک
 کورنک دبدی خالین ولید بهلولان هارک
 اختیار ی قلبیوب رسول اکرمک مبارک
 یاغنه یوزین کورنک سوروب اغنلری لیلله
 بوگون مرادله ایزم دبدی انون فالقوب فاطمه
 حضرت زینب مشنلادی رضی آهه عنها انون
 حسنه و حسیننه مشنلادی انون جمع ایلیلر
 مشنلادی جمله سی اشیدوب شاز اولدی لیر
 رسول اکرم ایلدی جمله سی امام علی بر فرستو
 چندیلر امام علی بنون کلدی فرستون رسول اکرم
 کرمی ککدی بجان هارن دوله ولید باره کن
 اوز زدنن اندی سکره دوب رسول اکرمک

مبارک

خبرد عالی ایلدی اندنصهره هر بصره
 برلوریند حرار ایلد بلر بومحکا به حضرت
 شاه ولایت دخی بونده شمار اولد
 الله نما بزوری دخی ابرک

جهان روری حضرت
 محمد المصطفی سیدی الله
 علیه وسلم افرینر
 و حضرت امام
 علی اقد بزرگ
 شهنشاهان
 مروه لایله
 امیرن

ابرد بیلر اندنصهره زمانه ساقون
 دوش کروب کندوبه عاشق اولدینک و
 دوشندن ایمان کوردوب مسلمان اولدینک
 برصحرکات ایلدی رسول احکمر اولن
 نصیحت ایلدی بیده مدینه دزدید کلکوب
 شهر کورد بلر ادرعل دخی اول کورد بکی
 بیک بشیور دوه ایله اولقد رمان و مادل
 و جواهر و قوماخی چاه سعید بن عباده
 ساجیق ووردی کندوبی رسته سان الی
 قومدی ابن ساکوب تالوب اونه کند
 سعید بن عباده امام علی بن بو سنا و بین
 کوردی خشیندر ایلدی دخی سعید بن عباده
 بیلر دوه الی قودی باقی بن صحابه اولقد
 دی اندنصهره رسول اکرم صلی الله علیه
 و سلم اشیدوب شادا اولدی امام علی به

سید

KAYNAKÇA

- Aksoy, Ö. A. (1976). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü 2: Deyimler. Ankara: TDK Yayınları.
- Aksoy, Ö. A. (2019). Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları.
- Banguoğlu, T. (1998). Türkçenin Grameri. Ankara: TDK Yayınları.
- Bozkurt, F. (1999). Türklerin Dili. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Çetin, İ. (1997). Türk Edebiyatında Hz. Alî Cenknâmeleri. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Devellioğlu, F. (1982). Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat. Ankara: Aydın Kitabevi.
- Dilçin, C. (1983). Derleme Sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları.
- Eren, H. (1999). Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü. Ankara: Bizim Büro Yayınları.
- Ergin, M. (2000). Türk Dil Bilgisi. İstanbul: Bayrak Basım-Yayım-Tanıtım.
- Gabam, A. v. (1988). Eski Türkçenin Grameri. (M. Akalın, Çev.) Ankara: TDK Yayınları.
- Gökyay, O. Ş. (2000). Dedem Korkud'un Kitabı. İstanbul: MEB Yayınları.
- Gürer, G. (1997). Eski Anadolu Türkçesinde Ekler. Ankara: TDK Yayınları.
- Hacıeminoğlu, N. (1992). Türk Dilinde Edatlar. İstanbul: MEB Yayınları.
- İz, F. (1964). Eski Türk Edebiyatında Nesir. İstanbul: Akçağ Yayınları.
- Kanar, M. (2011). Eski Anadolu Türkçesi Sözlüğü. İstanbul: Say Yayınları.
- Kaşgarlı M. (1999). Divânü Lûgati't-Türk. (B. Atalay, Çev.) Ankara: TDK Yayınları.
- Komisyon. (2011). Büyük Türkçe Sözlük. Ankara: TDK Yayınları.
- Komisyon. (1996). Örnekleriyle Türkçe Sözlük. Ankara: MEB Yayınları.
- Kurt, Y. (2016). Osmanlıca Dersleri. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Şemsettin S. (2019). Kamûs-ı Türkî. (P. Yavuzarslan, Çev.) Ankara: TDK Yayınları.
- Şahin, H. (2013). Eski Anadolu Türkçesi. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Şükün, Z. (1996). Farsça-Türkçe Lûgat , Gencine-i Güftar, Ferheng-i Ziya. Ankara: MEB Yayınları.

Toprak, İ. (2016). Hazret-i Ali Cenkleri. İstanbul: Büyüyenay Yayınları.

EK 1. Orijinallik Raporu

**ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
YÜKSEK LİSANS TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU**

**ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞI'NA**

Tarih: 16/12/2019

Tez Başlığı: Kan Kalesi Hikâyesi (Giriş, Metin, Çeviri, Dizin, Tıpkıbasım)

Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmamın a) Kapak sayfası, b) Giriş c) Ana bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 488 sayfalık kısmına ilişkin, 16/12/2019 tarihinde şahsım/tez danışmanım tarafından Turnitin adlı intihal tespit programından aşağıda işaretlenmiş filtrelemeler uygulanarak alınmış olan orijinallik raporuna göre, tezimin benzerlik oranı % 2 'dir.

Uygulanan filtrelemeler:

- 1- Kabul/Onay ve Bildirim sayfaları hariç
- 2- Kaynakça hariç
- 3- Alıntılar hariç/dâhil
- 4- 5 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Ardahan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nde belirtilen azami benzerlik oranlarına göre tez çalışmamın herhangi bir intihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

16.12.2019

Tarih ve İmza

Adı Soyadı: Kasım TOPAL
Öğrenci No: 16010103002
Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı
Programı: Türk Dili
Statüsü: Yüksek Lisans

DANIŞMAN ONAYI

UYGUNDUR.

Prof. Dr. Ceval KAYA

EK 2. Etik Kurul ya da Muafiyet İzni

 <p>ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TEZ ÇALIŞMASI ETİK KOMİSYON MUAFİYETİ FORMU</p>
<p>ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI BAŞKANLIĞINA</p>
Tarih: 16/12/2019
Tez Başlığı: Kan Kalesi Hikâyesi (Giriş, Metin, Çeviri, Dizin, Tıpkıbasım)
Yukarıda başlığı gösterilen tez çalışmam:
<ol style="list-style-type: none"> 1. İnsan ve hayvan üzerinde deney niteliği taşımamaktadır, 2. Biyolojik materyal (kan, idrar vb. biyolojik sıvılar ve numuneler) kullanılmasını gerektirmemektedir. 3. Beden bütünlüğüne müdahale içermemektedir. 4. Gözlemsel ve betimsel araştırma (anket, mülakat, ölçek/skala çalışmaları, dosya taramaları, veri kaynakları taraması, sistem-model geliştirme çalışmaları) niteliğinde değildir.
Tez çalışmamın yürütülebilmesi için herhangi bir Etik Kurul/Komisyon'dan izin alınmasına gerek olmadığını; aksi durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.
Gereğini saygılarımla arz ederim.
16/12/2019
<p>Adı Soyadı: Kasım TOPAL</p> <p>Öğrenci No: 16010103002</p> <p>Anabilim Dalı: Türk Dili ve Edebiyatı</p> <p>Programı: Türk Dili</p> <p>Statüsü: ☒ Yüksek Lisans ☐</p>
<p><u>DANIŞMAN GÖRÜŞÜ VE ONAYI</u></p> <p style="text-align: center;"> Prof. Dr. Ceval KAYA</p>
<p>Detaylı Bilgi: https://www.ardahan.edu.tr/birim.aspx?id=1002003 Telefon: 0-4782117522 Faks: 0-4782117523 E-posta: sbe@ardahan.edu.tr</p>

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı Soyadı: Kasım TOPAL
Doğum Yeri ve Tarihi: Hanak – 10/11/1979

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi: Kafkas Üniversitesi Fen/ Edebiyat Fakültesi
Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü

Yüksek Lisans Öğrenimi: -

Bildiği Yabancı Diller: -

Bilimsel Faaliyetleri: -

İş Deneyimi

Stajlar: -

Projeler: -

Çalıştığı Kurumlar: Ardahan-Hanak Şehit Caner Çelik Çok
Programlı Anadolu Lisesi Müdürlüğünde Okul
Müdürlüğü
Bursa– Gürsu İmkb Anadolu Lisesi
Müdürlüğünde Türk Dili ve Edebiyatı
Öğretmenliği

İletişim

E-Posta Adresi: kasimtopal@hotmail.com

Tarih: 16/12/2019